BIBLIOTHECA
CRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM
TEUBNERIANA.

LUCIANI
SAMOSATENSIS OPERA.

EX RECOGNITIONE

CAROLI IACOBITZ.

VOL. III. PARS I.

INSUNT LIBRI III:

ACCUSATUS. DE PARASITO. ANACHARSIS. DE LUCTU. RHETORUM PRAECEPTOR. PHILOPSEUDES. HIPPIAS s. BALNEUM. BACCHUS CULES. DE ELECTRO s. CYCNIS. MUSCAE ENCOMIUM. ADVERSUS OCTUM. CALUMNIAE NON TEMERE CREDENDUM. PSEUDOLOGISTA s. DE APOPHRADE. DE DOMO. MACROBII. PATRIAE ENCOMIUM. DE DIPSADIBUS. DISPUTATIO CUM HESIODO. NAVIGIUM s. VOTA.

…OTHECA
…ET ROMANORUM TEUBNER…

…gegeben von:
…KKER (2) — C. ED. BENSELER …
… — G. BERNHARDY (6) — G. BOH…
…(9) — C. DARENBERG (10) — R. D…
…V. DINDORF (13) — LUC. MÜLL…
— A. … — … E. FOSS (16) — FR. FRANKE (…
R. GEIER (18) — FR. HAASE (19) — C. A. HASCKERMANN (…
K. HALM (21) — R. HERCHER (22) — K. F. HERMANN (23) — M. …
(24) — C. JACOBITZ (25) — J. C. JAHN (26) — L. v. JAN (27) — …
(28) — H. KEIL (29) — R. KLOTZ (30) — H. KÖCHLY (31) — A. M…
(32) — R. MERKEL (33) — A. NAUCK (34) — K. NIPPERDEY (35…
OEHLER (36) — G. QUECK (37) — FR. RITSCHL (38) — G. ROEP…
— A. ROSSBACH (40) — C. L. ROTH (41) — C. SCHEIBE (42) …
SCHMID (43) — F. W. SCHNEIDEWIN (44) — J. H. C. SCHUBART …
C. SINTENIS (46) — L. SPENGEL (47) — L. URLICHS (48) — W. …
…ENBORN (49) — FR. WIMMER (50) — E. WÖLFFLIN (51) — A. DE…
(52) — G. F. SCHOEMANN (53) — A. KIRCHHOFF (54) — E. MEHL…
— A. BAUMEISTER (56) — G. THILO (57) — K. SCHENKL (58) — E. HU…
(59) — G. STEINHART (60) — B. DOMBART (61) — C. WACHSMUTH …
A. v. GUTSCHMID (63) — FR. HULTSCH (64) — H. DINTER (65) — A. …
LING (66) — H. EYSSENHARDT (67) — H. PETER (68) — R. HOCHE (69) …
BECK (70) — G. FRIEDLEIN (71) — R. PEIPER & G. RICHTER (72) — H. …
KAYEL (73) — V. ROSE (74) — C. LANG (75) — L. MÜLLER (76) — A. RIE…

Erschienen sind bis jetzt (Juni 186…):

A. Griechische Autoren.

(*Die jedem einzelnen Autor beigefügte Zahl bezieht sich auf den Herau… welcher darnach aus dem obenstehenden Verzeichnisse ersichtlich ist.*)

	ℛ	Ngr
Aeliani opera (22), 2 voll.	3	—
Aeschinis orationes (17)	—	7½
Aeschyli tragoediae (13)	—	10
— Jedes Stück einzeln à	—	3
Aesopicae fabulae (21)	—	7½
Anacreon (78)	—	9
Anthologia lyrica (4)	1	7½
Apollodorus (2)	—	9
Apollonii Rhodii Argon. ant. (38)	—	9
Appiani hist. Romana (7), 2 voll.	1	24
Aristophanis comoediae (4), 2 voll.	—	27
— Auch jedes Stück einzeln, à	—	5
Aristoteles (73), Vol. I.	—	18
Arriani expeditio Alex. (18)	—	9
— — — scripta minora (22)	—	10
Athenaeus (32), 4 voll.	4	—
Babrii fabulae (44)	—	6
Bucolici Graeci (1)	—	5
Demosthenis orationes (18), 3 voll.	1	7½
Dio Cassius (12), 5 voll.	4	—
Dio Chrysostomus (12), 2 voll.	1	18
Diodorus Siculus (12), 5 voll.	5	7½
Dionysius Halic. (66), Vol. I—III.	2	12
Erotici scriptores (22), 2 voll.	2	12
Euripides (34), 2 voll.	—	27
Eusebius (12), Vol. I—III.	3	22½
Heliodorus (2)	—	22½
Herodianus (2)	—	12
Herodoti historiae (11), 2 voll.	—	22½
Homeri Ilias (12), 2 voll.	—	12½
— — mit Einleit. v. Sengebusch	—	18
— Odyssea (12), 2 voll.	—	12½
— — mit Einleit. v. Sengebusch	—	18
Hymni Homerici (56)	—	7½
Iliadis carmina XVI (31)	1	—
Josephus, Flavius (2), 6 voll.	3	18
…(61)		

Isocratis orationes (3), 2 voll. …
Luciani opera (25), 3 voll. …
Lycurgus (42) …
Lydus de ostentis (69) …
Lysiae orationes (42) …
Manetho (31) …
Metrologici scriptores (64), 2 voll. …
Nicomachus Gerasenus (69) …
Nonnus (31), 2 voll. …
Onosander (31) …
Pausanias (45), 2 voll. …
Pindari carmina (44) …
Platonis dialogi (23), 6 voll. …
Plotinus (58), 2 voll. …
Plutarchi vitae (46), 5 voll. …
(Auch in 14 einz. Abtheilgn.)
Polyaenus (52) …
Polybius (12), 4 voll. …
Porphyrius (34) …
Quintus Smyrnaeus (31) …
Rhetores Graeci (47), 3 voll. …
Simeon Seth (73) …
Sophoclis tragoediae (13) …
— Jedes Stück einzeln à …
Stobaei florilegium (27), 4 voll. …
— eclogae (33), 2 voll. …
Strabo (32), 3 voll. …
Themistii paraphrases (47), 2 voll. …
Theophrastus Eresius (20), 3 voll. …
Theophrasti characteres (16) …
Thucydides (7), 2 voll. …
Xenophontis expeditio Cyri (…
— — historia graeca (…
— — institutio Cyri (…
— — commentarii (…
— — scripta minora …
…(…) Vol. I. …

LUCIANI
AMOSATENSIS OPERA.

EX RECOGNITIONE

CAROLI IACOBITZ.

VOL. III. PARS I.

INSUNT LIBRI HI:

ACCUSATUS. DE PARASITO. ANACHARSIS. DE LUCTU.
HETORUM PRAECEPTOR. PHILOPSEUDES. HIPPIAS s.
NEUM. BACCHUS HERCULES. DE ELECTRO s. CYCNIS.
CAE ENCOMIUM. ADVERSUS INDOCTUM. CALUMNIAE NON
IERE CREDENDUM. PSEUDOLOGISTA s. DE APOPHRADE.
DOMO MACROBII. PATRIAE ENCOMIUM. DE DIPSADIBUS.
DISPUTATIO CUM HESIODO. NAVIGIUM s. VOTA.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXIX.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ
Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

Reitz. II. p.

1. ΖΕΥΣ. Ἀλλ' ἐπιτριβεῖεν ὅσοι τῶν φιλοσόφων 791
αρὰ μόνοις τὴν εὐδαιμονίαν φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς· εἰ
ͻῦν ᾔδεσαν ὁπόσα τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα πάσχομεν, οὐκ
ν ἡμᾶς τοῦ νέκταρος ἢ τῆς ἀμβροσίας ἐμακάριζον Ὁμήρῳ
ιστεύσαντες ἀνδρὶ τυφλῷ καὶ γόητι, μάκαρας ἡμᾶς κα-
οῦντι καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηγουμένῳ, ὃς οὐδὲ τὰ ἐν τῇ
ῇ καθορᾶν ἐδύνατο. αὐτίκα γέ τοι ὁ μὲν Ἥλιος οὑτοσὶ
ὑξάμενος τὸ ἅρμα πανήμερος τὸν οὐρανὸν περιπολεῖ
ῦρ ἐνδεδυκὼς καὶ τῶν ἀκτίνων ἀποστίλβων, οὐδ' ὅσον
νήσασθαι τὸ οὖς, φασί, σχολὴν ἄγων· ἢν γάρ τι κἂν 792
λίγον ἐπιρρᾳθυμήσας λάθῃ, ἀφηνιάσαντες οἱ ἵπποι καὶ
ῆς ὁδοῦ παρατραπόμενοι κατέφλεξαν τὰ πάντα. ἡ Σε-
ήνη δὲ ἄγρυπνος καὶ αὐτὴ περίεισι φαίνουσα τοῖς κω-
άζουσι καὶ τοῖς ἀωρὶ ἀπὸ τῶν δείπνων ἐπανιοῦσιν. ὁ
'πόλλων τε αὖ πολυπράγμονα τὴν τέχνην ἐπανελόμενος
λίγου δεῖν τὰ ὦτα ἐκκεκώφηται πρὸς τῶν ἐνοχλούντων
κτὰ χρείαν τῆς μαντικῆς, καὶ ἄρτι μὲν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς
ναγκαῖον εἶναι, μετ' ὀλίγον δὲ ἐς Κολοφῶνα θεῖ, κά-
ῖθεν ἐς Ξάνθον μεταβαίνει καὶ δρομαῖος αὖθις ἐς τὴν
λάρον, εἶτα ἐς Δῆλον ἢ ἐς Βραγχίδας, καὶ ὅλως ἔνθα
' ἡ πρόμαντις πιοῦσα τοῦ ἱεροῦ νάματος καὶ μασησα-
ἱνη τῆς δάφνης καὶ τὸν τρίποδα διασεισαμένη κελεύσῃ
ιρεῖναι, ἄοκνον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεστάναι ξυνεί-
ντα τοὺς χρησμοὺς ἢ οἴχεσθαί οἱ τὴν δόξαν τῆς τέχνης.

793 ἑῶ λέγειν ὁπόσα ἐπὶ πείρᾳ τῆς μαντικῆς ἐπιτεχνά
αὐτῷ ἄρνεια κρέα καὶ χελώνας ἐς τὸ αὐτὸ ἕψοντες·
εἰ μὴ τὴν ῥῖνα ὀξὺς ἦν, κἂν ἀπῆλθεν αὐτοῦ ὁ Λυδὸ
ταγελῶν. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς ὑπὸ τῶν νοσούντω
οχλούμενος ὁρῇ τε δεινὰ θιγγάνει τε ἀηδέων ἐπ' ἀ
τρίῃσί τε ξυμφορῇσιν ἰδίας καρποῦται λύπας. τί γὰ
ἢ τοὺς ἀνέμους φυτουργοῦντας λέγοιμι καὶ παραπέμ
τας τὰ πλοῖα καὶ τοῖς λικμῶσιν ἐπιπνέοντας, ἢ τὸν ὕ
ἐπὶ πάντας πετόμενον, ἢ τὸν ὄνειρον μετὰ τοῦ ὕ
διανυκτερεύοντα καὶ ὑποφητεύοντα αὐτῷ; πάντα
ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ πονοῦσι πρὸς τὸν
τῆς γῆς βίον ἕκαστοι ξυντελοῦντες. 2. καίτοι τὰ μὲν
ἄλλων μέτρια· ἐγὼ δὲ αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεὺς καὶ
794 τὴρ ὅσας μὲν ἀηδίας ἀνέχομαι, ὅσα δὲ πράγματα
πρὸς τοσαύτας φροντίδας διῃρημένος· ᾧ πρῶτα μὲ
τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὁπόσ
ἡμῖν ξυνδιαπράττουσι τῆς ἀρχῆς, ὡς μὴ βλακεύωσι
αὐτοῖς, ἔπειτα δὲ καὶ αὐτῷ μυρία ἄττα πράττειν
σχεδὸν ἀνέφικτα ὑπὸ λεπτότητος· οὐ γὰρ μόνον τὰ
φάλαια ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετοὺς καὶ χαλάζας
πνεύματα καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμενος καὶ
τάξας πέπαυμαι τῶν ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλα
νος, ἀλλά με δεῖ καὶ ταῦτα μὲν ποιεῖν, ἀποβλέπει
κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἁπανταχῇ καὶ πάντα ἐπισκο
ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βουκόλον, τοὺς κλέπτοντας,
ἐπιορκοῦντας, τοὺς θύοντας, εἴ τις ἔσπεισε, πόθ
κνῖσα καὶ ὁ καπνὸς ἀνέρχεται, τίς νοσῶν ἢ πλέων
λεσε, καὶ τὸ πάντων ἐπιπονώτατον, ὑφ' ἕνα καιρὸ
τε Ὀλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ παρεῖναι καὶ ἐν Βαβυλῶνι
795 πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν καὶ ἐν Γέταις χαλαζᾶν κα
Αἰθίοψιν εὐωχεῖσθαι. τὸ δὲ μεμψίμοιρον οὐδὲ οὕτω
φυγεῖν ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τε

ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ εὕδουσι παννύχιοι, τὸν Δία δὲ ἐμὲ οὐκ ἔχει νήδυμος ὕπνος. ἢν γάρ τι καὶ μικρὸν ἐπινυστάξωμεν, ἀληθὴς εὐθὺς ὁ Ἐπίκουρος, ἀπρονοήτους ἡμᾶς ἀποφαίνων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ ὁ κίνδυνος οὐκ εὐκαταφρόνητος, εἰ ταῦτα οἱ ἄνθρωποι πιστεύσουσιν αὐτῷ, ἀλλ' ἀστεφάνωτοι μὲν ἡμῖν οἱ ναοὶ ἔσονται, ἀκνίσωτοι δὲ αἱ ἀγυιαί, ἄσπονδοι δὲ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοί, καὶ ὅλως ἄθυτα καὶ ἀκαλλιέρητα [πάντα] καὶ ὁ λιμὸς πολύς. τοιγαροῦν ὥσπερ οἱ κυβερνῆται ὑψηλὸς μόνος ἐπὶ τῆς πρύμνης ἕστηκα τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χεροῖν, καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται μεθύοντες εἰ τύχοι ἐγκαθεύδουσιν, ἐγὼ δὲ ἄγρυπνος καὶ ἄσιτος ὑπὲρ ἁπάντων μερμηρίζω κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν μόνῳ τῷ δεσπότης εἶναι δοκεῖν τετιμημένος. 3. ὥστε ἡδέως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, οἵ μόνους τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσιν, ὁπότε καὶ σχολάζειν ἡμᾶς τῷ νέκταρι καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι μυρία ὅσα ἔχοντας πράγματα· ἰδού γέ τοι ὑπ' ἀσχολίας τοσαύτας ἑώλους δίκας φυλάττομεν ἀποκειμένας ὑπ' εὐρῶτος ἤδη καὶ ἀραχνίων διεφθαρμένας, καὶ μάλιστα ὁπόσαι τὰς ἐπιστήμας καὶ τέχνας πρὸς ἀνθρώπους τινὰς ξυνέστησαν, πάνυ παλαιὰς ἐνίας αὐτῶν. οἱ δὲ κεκράγασιν ἁπανταχόθεν καὶ ἀγανακτοῦσι καὶ τὴν δίκην ἐπιβοῶνται κἀμὲ τῆς βραδυτῆτος αἰτιῶνται, ἀγνοοῦντες ὡς οὐκ ὀλιγωρίᾳ τὰς κρίσεις ὑπερημέρους ξυνέβη γενέσθαι, ἀλλ' ὑπὸ τῆς εὐδαιμονίας, ᾗ ξυνεῖναι ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι· τοῦτο γὰρ τὴν ἀσχολίαν καλοῦσι.

4. ΕΡΜΗΣ. Καὶ αὐτός, ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἐπὶ τῆς γῆς ἀκούσας δυσχεραινόντων λέγειν πρὸς σὲ οὐκ ἐτόλμων. ἐπεὶ δὲ σὺ περὶ τούτων τοὺς λόγους ἐνέβαλες, καὶ δὴ λέγω. πάντες ἀγανακτοῦσι καὶ σχετλιάζουσιν, ὦ πάτερ, καὶ ἐς τὸ φανερὸν μὲν οὐ τολμῶσι λέγειν, ὑποτον-

θορύζουσι δὲ συγκεκυφότες αἰτιώμενοι τὸν χρόνον, οὓς ἔδει πάλαι τὰ καθ' αὑτοὺς εἰδότας στέργειν ἕκαστον τοῖς δεδικασμένοις.

797 ΖΕΥΣ. Τί οὖν, ὦ Ἑρμῆ, δοκεῖ; προτίθεμεν αὐτοῖς ἀγορὰν δικῶν, ἢ θέλεις ἐς νέωτα παραγγελοῦμεν;

ΕΡΜ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ ἤδη προθῶμεν.

ΖΕΥΣ. Οὕτω ποίει· σὺ μὲν κήρυττε καταπτάμενος ὅτι ἀγορὰ δικῶν ἔσται κατὰ τάδε, πάντας ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπενηνόχασιν, ἥκειν τήμερον ἐς Ἄρειον πάγον, ἐκεῖ δὲ τὴν μὲν Δίκην ἀποκληροῦν σφίσι τὰ δικαστήρια κατὰ λόγον τῶν τιμημάτων ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον οἴοιτο γεγενῆσθαι τὴν κρίσιν, ἐξεῖναι ἐφέντι ἐπ' ἐμὲ δικάζεσθαι ἐξ ὑπαρχῆς, ὡς εἰ μηδὲ τὸ παράπαν ἐδεδίκαστο. σὺ δέ, ὦ θύγατερ, καθεζομένη παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς ἀποκλήρου τὰς δίκας καὶ ἐπισκόπει τοὺς δικάζοντας.

5. ΔΙΚΗ. Αὖθις ἐς τὴν γῆν, ἵν' ἐξελαυνομένη πρὸς αὐτῶν δραπετεύω πάλιν ἐκ τοῦ βίου τὴν Ἀδικίαν ἐπιγελῶσαν οὐ φέρουσα;

ΖΕΥΣ. Χρηστὰ ἐλπίζειν σε δεῖ· πάντως γὰρ ἤδη πεπείκασιν αὐτοὺς οἱ φιλόσοφοι σὲ τῆς Ἀδικίας προτιμᾶν, καὶ μάλιστα ὁ τοῦ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερεπαινέσας καὶ ἀγαθῶν τὸ μέγιστον ἀποφήνας.

ΔΙΚ. Πάνυ γοῦν αὐτὸν ὃν φὴς ἐκεῖνον ὤνησαν οἱ περὶ ἐμοῦ λόγοι, ὃς παραδοθεὶς τοῖς ἕνδεκα καὶ ἐς τὸ
798 δεσμωτήριον ἐμπεσὼν ἔπιεν ἄθλιος τοῦ κωνείου, μηδὲ τὸν ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδεδωκώς· παρὰ τοσοῦτον ὑπερέσχον οἱ κατήγοροι τἀναντία περὶ τῆς Ἀδικίας φιλοσοφοῦντες.

6. ΖΕΥΣ. Ξένα ἔτι τοῖς πολλοῖς τὰ τῆς φιλοσοφίας ἦν τότε, καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες, ὥστε εἰκότως ἐς τὸν Ἄνυτον καὶ Μέλητον ἔρρεπε τὰ δικαστήρια·

τὸ δὲ νῦν εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τρίβωνες καὶ βακτηρίαι καὶ πῆραι; ἀπανταχοῦ πώγων βαθὺς καὶ βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ σοῦ φιλοσοφοῦσι, μεστοὶ δὲ οἱ περίπατοι κατὰ ἴλας καὶ φάλαγγας ἀλλήλοις ἀπαντώντων, καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐ τρόφιμος τῆς ἀρετῆς εἶναι δοκεῖν βούλεται· πολλοὶ γοῦν τὰς τέχνας ἀφέντες ἃς εἶχον τέως, ἐπὶ τὴν πήραν ᾄξαντες καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς τὸν ἥλιον ἐς τὸ Αἰθιοπικὸν ἐπιχράναντες αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων ἢ τεκτόνων περινοστοῦσι σὲ καὶ τὴν σὴν ἀρετὴν ἐπαινοῦντες. ὥστε κατὰ τὴν παροιμίαν, θᾶττον ἄν τις ἐν πλοίῳ πεσὼν διαμάρτοι ξύλου ἢ ἔνθα ἂν ἀπίδῃ ὁ ὀφθαλμός, ἀπορήσει φιλοσόφου.

7. ΔΙΚ. Καὶ μὴν οὗτοί με, ὦ Ζεῦ, δεδίττονται πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες καὶ ἀγνωμονοῦντες ἐν αὐτοῖς οἷς περὶ ἐμοῦ διεξέρχονται. φασὶ δὲ καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐν μὲν τοῖς λόγοις προσποιεῖσθαί με, ἐπὶ δὲ τῶν πραγμάτων μηδὲ τὸ παράπαν ἐς τὴν οἰκίαν παραδέχεσθαι, ἀλλὰ δήλους εἶναι ἀποκλείσοντας, ἢν ἀφίκωμαί ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας· πάλαι γὰρ τὴν Ἀδικίαν προεπεξενῶσθαι αὐτοῖς.

ΖΕΥΣ. Οὐ πάντες, ὦ θύγατερ, μοχθηροί εἰσιν· ἱκανὸν δέ, κἂν ἐνίοις τισὶ χρηστοῖς ἐντύχῃς. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς κἂν ὀλίγαι τήμερον ἐκδικασθῶσιν.

8. ΕΡΜ. Προΐωμεν, ὦ Δίκη, ταύτην εὐθὺ τοῦ Σουνίου μικρὸν ὑπὸ τὸν Ὑμηττὸν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆς Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἄκραι· σὺ γὰρ ἔοικας ἐκλελῆσθαι πάλαι τὴν ὁδόν. ἀλλὰ τί δακρύεις καὶ σχετλιάζεις; μὴ δέδιθι· οὐκέθ' ὅμοια τὰ ἐν τῷ βίῳ· τεθνᾶσιν ἐκεῖνοι πάντες οἱ Σκείρωνες καὶ Πιτυοκάμπται καὶ Βουσίριδες καὶ Φαλάριδες, οὓς ἐδεδίεις τότε, νυνὶ δὲ Σοφία καὶ Ἀκαδημία καὶ Στοὰ κατέχουσι πάντα καὶ πανταχοῦ σε ζητοῦσι

καὶ περὶ σοῦ διαλέγονται κεχηνότες εἴ ποθεν ἐς αὐτοὺς καταπτοῖο πάλιν.

ΔΙΚ. Σὺ γοῦν μοι, ὦ Ἑρμῆ, τἀληθὲς ἂν εἴποις μόνος, ἅτε ξυνὼν αὐτοῖς τὰ πολλὰ καὶ ξυνδιατρίβων ἔν τε γυμνασίοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ — καὶ ἀγοραῖος γὰρ εἶ καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττεις — ὁποῖοι γεγένηνται καὶ εἰ δυνατή μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μονή.

ΕΡΜ. Νὴ Δί', ἀδικοίην γὰρ ἂν πρὸς ἀδελφήν σε οὖσαν μὴ λέγων· οὐκ ὀλίγα γὰρ πρὸς φιλοσοφίας ὠφέληνται οἱ πολλοὶ αὐτῶν· καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδοῖ γοῦν τοῦ σχήματος μετριώτερα διαμαρτάνουσι. πλὴν ἀλλὰ καὶ μοχθηροῖς τισιν ἐντεύξῃ αὐτῶν — χρὴ γάρ, οἶμαι, τἀληθῆ λέγειν — ἐνίοις δὲ ἡμισόφοις καὶ ἡμιφαύλοις· ἔτι γὰρ αὐτοὺς μετέβαπτεν ἡ φιλοσοφία παραλαβοῦσα. ὁπόσοι μὲν οὖν ἐς κόρον ἔπιον τῆς βαφῆς, χρηστοὶ ἀκριβῶς ἀπετελέσθησαν ἀμιγεῖς ἑτέρων χρωμάτων, καὶ πρός γε τὴν σὴν ὑποδοχὴν οὗτοι ἑτοιμότατοι· ὅσοι δὲ ὑπὸ τοῦ πάλαι ῥύπου μὴ ἐς βάθος παρεδέξαντο ὁπόσον δευσοποιὸν τοῦ φαρμάκου, τῶν μὲν ἄλλων ἀμείνους,
801 ἀτελεῖς δὲ ὅμως καὶ μιξόλευκοι καὶ κατεστιγμένοι καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χρόαν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ μόνον ψαύσαντες ἔκτοσθεν τοῦ λέβητος ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ καὶ ἐπιχρισάμενοι τῆς ἀσβόλου ἱκανῶς οἴονται καὶ οὗτοι μεταβεβάφθαι. σοὶ μέντοι δῆλον ὅτι μετὰ τῶν ἀρίστων ἡ διατριβὴ ἔσται. 9. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ· ὥστε τὸ μὲν Σούνιον ἐν δεξιᾷ καταλίπωμεν, ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολιν ἀπονεύσωμεν ἤδη. καὶ ἐπείπερ καταβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲν ἐνταῦθά που ἐπὶ τοῦ πάγου κάθησο ἐς τὴν πνύκα ὁρῶσα καὶ περιμένουσα ἔστ' ἂν κηρύξω τὰ παρὰ τοῦ Διός, ἐγὼ δὲ ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς ῥᾷον οὕτως ἅπαντας ἐκ τοῦ ἐπηκόου προσκαλέσομαι.

ΔΙΚ. Μὴ πρότερον ἀπέλθῃς, ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν

στις οὗτος ὁ προσιὼν ἐστιν, ὁ κερασφόρος, ὁ τὴν σύ-ιγγα, ὁ λάσιος ἐκ τοῖν σκελοῖν.

ΕΡΜ. Τί φής; ἀγνοεῖς τὸν Πᾶνα, τῶν Διονύσου ·εραπόντων τὸν βακχικώτατον; οὗτος ᾤκει μὲν τὸ πρό-θεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον, ὑπὸ δὲ τὸν Δάτιδος ἐπίπλουν αἱ τὴν Μαραθῶνάδε τῶν βαρβάρων ἀπόβασιν ἧκεν κλητος τοῖς Ἀθηναίοις ξύμμαχος, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου ὁ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον τοῦτο ἀπολαβόμενος οἰκεῖ ικρὸν ὑπὲρ τοῦ Πελασγικοῦ ἐς τὸ μετοίκιον ξυντελῶν, 802
αἱ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς ἰδὼν ἡμᾶς ἐκ γειτόνων προσέρχεται εξιωσόμενος.

10. ΠΑΝ. Χαίρετε, ὦ Ἑρμῆ καὶ Δίκη.

ΔΙΚ. Καὶ σύ γε, ὦ Πάν, μουσικώτατε καὶ πηδη-κώτατε Σατύρων ἁπάντων, Ἀθήνησι δὲ καὶ πολεμι-ὤτατε.

ΠΑΝ. Τίς δαὶ ὑμᾶς, ὦ Ἑρμῆ, χρεία δεῦρ' ἤγαγεν;

ΕΡΜ. Αὕτη σοι διηγήσεται τὰ πάντα· ἐγὼ δὲ ἐπὶ]ν ἀκρόπολιν καὶ τὸ κήρυγμα.

ΔΙΚ. Ὁ Ζεύς, ὦ Πάν, κατέπεμψέ με ἀποκληρώ-)υσαν τὰς δίκας. σοὶ δὲ πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει;

ΠΑΝ. Τὸ μὲν ὅλον οὐ κατ' ἀξίαν τιμῶσί με, ἀλλὰ)λὺ καταδεέστερον τῆς ἐλπίδος, καὶ ταῦτα τηλικοῦτον ιωσάμενος κυδοιμὸν τὸν ἐκ τῶν βαρβάρων. ὅμως δὲ ς ἢ τρὶς τοῦ ἔτους ἀνιόντες ἐπιλεξάμενοι τράγον ἐνορ-ν θύουσί μοι πολλῆς τῆς κινάβρας ἀπόζοντα, εἶτα εὐω-ῦνται τὰ κρέα, ποιησάμενοί με τῆς εὐφροσύνης μάρ- 803
ρα καὶ ψιλῷ τιμήσαντες τῷ κρότῳ· ἀλλ' ἔχει τινά μοι υχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν καὶ ἡ παιδιά.

11. ΔΙΚ. Τὰ δ' ἄλλα, ὦ Πάν, ἀμείνους πρὸς ἀρε-]ν ἐγένοντο ὑπὸ τῶν φιλοσόφων;

ΠΑΝ. Τίνας λέγεις φιλοσόφους; ἆρ' ἐκείνους κατηφεῖς, τοὺς ξυνάμα πολλούς, τοὺς τὸ γένειον ὁμ ἐμοί, τοὺς λάλους;

ΔΙΚ. Καὶ μάλα.

ΠΑΝ. Οὐκ οἶδα ὅλως ὅ τι καὶ λέγουσιν οὐδὲ ξ μι τὴν σοφίαν αὐτῶν· ὄρειος γάρ ἐγὼ καὶ τὰ κ ταῦτα ῥημάτια καὶ ἀστικὰ οὐ μεμάθηκα, ὦ Δίκη. π γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς ἢ φιλόσοφος; μέχρι τοῦ γίου αὐλοῦ καὶ τῆς σύριγγος ἐγὼ σοφός, τὰ δ' ἄλλ πόλος καὶ χορευτὴς καὶ πολεμιστής, ἢν δέῃ. πλὴν ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ κεκραγότων καὶ ἀρετήν τινι
804 ἰδέας καὶ φύσιν καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωστα καὶ ξένα ὀνόματα, καὶ τὰ πρῶτα μὲν εἰρηνικῶς ἐνάρ ται τῶν πρὸς ἀλλήλους λόγων, προϊούσης δὲ τῆς ξυ σίας ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον, ὑπερδιατεινομένων καὶ ἅμα λέγειν ἐθελόντων τό τε σωπον ἐρυθριᾷ καὶ ὁ τράχηλος οἰδεῖ καὶ αἱ φλέβες νίστανται ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπόταν ἐς στενὸι αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζωνται. διαταράξαντες γοῦν τοὺ γους καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον ξυγχέαντες ἀ χονται λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ τὸν ἱδρῶ τοῦ μετώπου ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀποξυόμενοι, κα τος κρατεῖν ἔδοξεν ὃς ἂν μεγαλοφωνότερος αὐτῶν ῃ θρασύτερος καὶ διαλυομένων ἀπέλθῃ ὕστερος. πλὴν ὅ γε λεὼς ὁ πολὺς τεθήπασιν αὐτούς, καὶ μάλιστα σους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀσχολεῖ, καὶ παρε
805 πρὸς τὸ θράσος καὶ τὴν βοὴν κεκηλημένοι. ἐμοὶ μὲν ἀλαζόνες τινὲς ἐδόκουν ἀπὸ τούτων καὶ ἠνιώμην ἐ τοῦ πώγωνος ὁμοιότητι. εἰ δὲ καὶ δημωφελές τι ἐνῆ βοῇ αὐτῶν καί τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων φύετο αὐτοῖς, οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. πλὴν ἀλλὰ εἴ γ μηδὲν ὑποστειλάμενον τἀληθὲς διηγήσασθαι — οἰκά

ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὁρᾷς — πολλοὺς αὐτῶν ἤδη πολλάκις ἐθεασάμην περὶ δείλην ὀψίαν .....

12. ΔΙΚ. Ἐπίσχες, ὦ Πάν. οὐχ ὁ Ἑρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξεν;

ΠΑΝ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΕΡΜ. Ἀκούετε λεῴ, ἀγορὰν δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καταστησώμεθα τήμερον Ἐλαφηβολιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου. ὁπόσοι γραφὰς ἀπήνεγκαν, ἥκειν ἐς Ἄρειον πάγον, ἔνθα ἡ Δίκη ἀποκληρώσει τὰ δικαστήρια καὶ αὐτὴ παρέσται τοῖς δικάζουσιν, οἱ δικασταὶ ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων, ὁ μισθὸς τριώβολον ἑκάστης δίκης, ἀριθμὸς τῶν δικα- 8
στῶν κατὰ λόγον τοῦ ἐγκλήματος. ὁπόσοι δὲ ἀποθέμενοι γραφήν, πρὶν ἐσελθεῖν, ἀπέθανον, καὶ τούτους ὁ Αἰακὸς ἀναπεμψάτω. ἢν δέ τις ἄδικα δεδικάσθαι οἴηται, ἐφέσιμον ἀγωνιεῖται τὴν δίκην· ἡ δὲ ἔφεσις ἐπὶ τὸν Δία.

ΠΑΝ. Βαβαὶ τοῦ θορύβου, ἡλίκον, ὦ Δίκη, ἀνεβόησαν· ὡς δὲ καὶ σπουδῇ ξυνθέουσιν ἕλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄναντες εὐθὺ τοῦ Ἀρείου πάγου. καὶ ὁ Ἑρμῆς δὲ ἤδη πάρεστιν. ὥστε ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε καὶ ἀποκληροῦτε καὶ διακρίνετε ὥσπερ ὑμῖν νόμος, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἀπελθὼν συρίξομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ᾧ τὴν Ἠχὼ εἴωθα ἐπικερτομεῖν· ἀκροάσεων δὲ καὶ λόγων τῶν δικανικῶν ἅλις ἔχει μοι ὁσημέραι τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούοντι.

13. ΕΡΜ. Ἄγε, ὦ Δίκη, προσκαλῶμεν.

ΔΙΚ. Εὖ λέγεις. ἀθρόοι γοῦν, ὡς ὁρᾷς, ξυνθέουσι
θορυβοῦντες ὥσπερ οἱ σφῆκες περιβομβοῦντες τὴν ἄκραν. 8

ΑΘΗΝΑΙΟΣ. Εἴληφά σε, ὦ κατάρατε.

ΑΛΛΟΣ. Συκοφαντεῖς.

ΑΛΛ. Δώσεις ποτὲ ἤδη τὴν δίκην.

ΑΛΛ. Ἐξελέγξω σε δεινὰ εἰργασμένον.

ΑΛΛ. Ἐμοὶ πρώτῳ ἀποκλήρωσον.

ΑΛΛ. Ἕπου, μιαρέ, πρὸς τὸ δικαστήριον.

ΑΛΛ. Μὴ ἄγχε με.

ΔΙΚ. Οἶσθα ὃ δράσομεν, ὦ Ἑρμῆ; τὰς μὲν ἀ δίκας ἐς τὴν αὔριον ὑπερβαλώμεθα, τήμερον δὲ κλι μεν τὰς τοιαύτας, ὁπόσαι τέχναις ἢ βίοις ἢ ἐπιστη πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπηγγελμέναι. καί μοι ταύτας ἀν τῶν γραφῶν.

ΕΡΜ. Μέθη κατὰ τῆς Ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμ ἀνδραποδισμοῦ.

ΔΙΚ. Ἑπτὰ κλήρωσον.

ΕΡΜ. Ἡ Στοὰ κατὰ τῆς Ἡδονῆς ἀδικίας, ὅτι ἐραστὴν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβουκόλησε.

ΔΙΚ. Πέντε ἱκανοί.

ΕΡΜ. Περὶ Ἀριστίππου Τρυφὴ πρὸς Ἀρετήν.

808 *ΔΙΚ.* Πέντε καὶ τούτοις δικασάτωσαν.

ΕΡΜ. Ἀργυραμοιβικὴ δρασμοῦ Διογένει.

ΔΙΚ. Τρεῖς ἀποκλήρου μόνους.

ΕΡΜ. Γραφικὴ κατὰ Πύρρωνος λειποταξίου.

ΔΙΚ. Ἐννέα κρινάτωσαν.

14. *ΕΡΜ.* Βούλει καὶ ταύτας ἀποκληρῶμεν, ὦ Δ τὰς δύο, τὰς πρῴην ἀπενηνεγμένας κατὰ τοῦ ῥήτος

ΔΙΚ. Τὰς παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν· αὗτ ἐς ὕστερον δεδικάσονται.

ΕΡΜ. Καὶ μὴν ὅμοιαί γε καὶ αὗται καὶ τὸ ἔγκλ εἰ καὶ μὴ παλαιόν, ἀλλὰ παραπλήσιον τοῖς προαπ κληρωμένοις· ὥστε ἐν τούτοις δικασθῆναι ἄξιον.

ΔΙΚ. Ἔοικας, ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τὴν δέησιν· κληρῶμεν δὲ ὅμως, εἰ δοκεῖ, πλὴν ἀλλὰ ταύτας μό ἱκαναὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμέναι. δὸς τὰς γραφάς.

ΕΡΜ. Ῥητορικὴ κακώσεως τῷ Σύρῳ· Διάλογο αὐτῷ ὕβρεως.

ΔΙΚ. Τίς δαὶ οὗτός ἐστιν; οὐ γὰρ ἐγγέγραπται
τοὔνομα.
ΕΡΜ. Οὕτως ἀποκλήρου, τῷ ῥήτορι τῷ Σύρῳ· κω- 809
λύει γὰρ οὐδὲν καὶ ἄνευ τοῦ ὀνόματος.
ΔΙΚ. Ἰδού, καὶ τὰς ὑπερορίους ἤδη Ἀθήνησιν ἐν
Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἃς ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην
καλῶς εἶχε δεδικάσθαι. πλὴν ἀλλὰ κλήρου ἕνδεκα τοὺς
αὐτοὺς ἑκατέρᾳ τῶν δικῶν.
ΕΡΜ. Εὖ γε, ὦ Δίκη, φείδῃ μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι
τὸ δικαστικόν.
15. ΔΙΚ. Οἱ πρῶτοι καθιζέτωσαν τῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ
τῇ Μέθῃ· σὺ δὲ τὸ ὕδωρ ἔγχει. προτέρα δὲ σὺ λέγε ἡ
Μέθη. τί σιγᾷ καὶ διανεύει; μάθε, ὦ Ἑρμῆ, προσελθών.
ΕΡΜ. Οὐ δύναμαι, φησί, τὸν ἀγῶνα εἰπεῖν ὑπὸ
τοῦ ἀκράτου τὴν γλῶτταν πεπεδημένη, μὴ καὶ γέλωτα
ὄφλω ἐν τῷ δικαστηρίῳ. μόγις δὲ καὶ ἕστηκεν, ὡς ὁρᾷς.
ΔΙΚ. Οὐκοῦν συνήγορον ἀναβιβασάσθω τῶν δει-
νῶν τούτων τινά· πολλοὶ γὰρ οἱ κἂν ἐπὶ τριωβόλῳ διαρ-
ραγῆναι ἕτοιμοι.
ΕΡΜ. Ἀλλ' οὐδὲ εἷς ἐθελήσει ἔν γε τῷ φανερῷ
συναγορεῦσαι Μέθῃ· πλὴν εὐγνώμονά γε ταῦτα ἔοικεν 810
ἀξιοῦν.
ΔΙΚ. Τὰ ποῖα;
ΕΡΜ. Ἡ Ἀκαδημία πρὸς ἀμφοτέρους ἀεὶ παρε-
σκεύασται τοὺς λόγους καὶ τοῦτ' ἀσκεῖ τἀναντία καλῶς
δύνασθαι λέγειν. αὕτη τοίνυν, φησίν, ὑπὲρ ἐμοῦ πρό-
τερον εἰπάτω, εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ.
ΔΙΚ. Καινὰ μὲν ταῦτα, εἰπὲ δὲ ὅμως, ὦ Ἀκαδημία,
τὸν λόγον ἑκάτερον, ἐπεί σοι ῥᾴδιον.
16. ΑΚΑΔ. Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρότερα
τὰ ὑπὲρ τῆς Μέθης· ἐκείνης γὰρ τό γε νῦν ῥέον. ἠδίκη-
ται δὲ ἡ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἐμοῦ, ἀν-

δράποδον ὃ μόνον εἶχεν εὔνουν καὶ πιστὸν αὐτῇ, μηδ
αἰσχρὸν ὧν πράξειεν οἰόμενον, ἀφαιρεθεῖσα τὸν Πολ
μωνα ἐκεῖνον, ὃς μεθ' ἡμέραν ἐκώμαζε διὰ τῆς ἀγορ
μέσης ψαλτρίας ἔχων καὶ καταδόμενος ἕωθεν ἐς ἑσπέρα
μεθύων ἀεὶ καὶ κραιπαλῶν καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς στ
φάνοις διηνθισμένος. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρ
Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἳ μηδὲ πώποτε νήφοντα Πολέμω
εἶδον. ἐπεὶ δὲ ὁ κακοδαίμων ἐπὶ τὰς τῆς Ἀκαδημίας θ
ρας ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ πάντας εἰώθει, ἀνδραποδισ
μένη αὐτὸν καὶ ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Μέθης ἁρπάσα
811 μετὰ βίας καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπαγαγοῦσα ὑδροποτεῖν
κατηνάγκασε καὶ νήφειν μετεδίδαξε καὶ τοὺς στεφάνο
περιέσπασε καὶ δέον πίνειν κατακείμενον, ῥημάτια σκ
λιὰ καὶ δύστηνα καὶ πολλῆς φροντίδος ἀνάμεστα ἐπα
δευσεν· ὥστε ἀντὶ τοῦ τέως ἐπανθοῦντος αὐτῷ ἐρυθ
ματος ὠχρὸς ὁ ἄθλιος καὶ ῥικνὸς τὸ σῶμα γεγένηται, κ
τὰς ᾠδὰς ἁπάσας ἀπομαθὼν ἄσιτος ἐνίοτε καὶ διψαλε
ἐς μέσην ἑσπέραν κάθηται ληρῶν ὁποῖα πολλὰ ἡ Ἀκαδ
μία ἐγὼ ληρεῖν διδάσκω. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι καὶ λοιδ
ρεῖται τῇ Μέθῃ πρὸς ἐμοῦ ἐπαρθεὶς καὶ μυρία κακὰ διε
έρχεται περὶ αὐτῆς. εἴρηται σχεδὸν τὰ ὑπὲρ τῆς Μ
θης. ἤδη καὶ ὑπὲρ ἐμαυτῆς ἐρῶ, καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἐμ
ῥευσάτω.

ΔΙΚ. Τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πλὴν ἀλλ' ἔγχει
ἴσον ἐν τῷ μέρει.

17. ΑΚΑΔ. Οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι πάνυ εὔλογα,
ἄνδρες δικασταί, ἡ ξυνήγορος εἴρηκεν ὑπὲρ τῆς Μέθη
εἰ δὲ κἀμοῦ μετ' εὐνοίας ἀκούσαιτε, εἴσεσθε ὡς οὐδ
αὐτὴν ἠδίκηκα· τὸν γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὅν φησ
ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα οὐ φαύλως οὐδὲ κα
τὴν Μέθην, ἀλλ' οἰκεῖον ἐμοὶ καὶ τὴν φύσιν ὅμοιο
812 προαρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα ξυναγωνιζομέν

τῆς Ἡδονῆς, ἥπερ αὐτῇ τὰ πολλὰ συνυπουργεῖ, διέφθειρε
τὸν ἄθλιον τοῖς κώμοις καὶ ταῖς ἑταίραις παρασχοῦσα ἕκ-
αστον, ὡς μηδὲ μικρὸν αὐτῷ τῆς αἰδοῦς ὑπολείπεσθαι·
καὶ ἅ γε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεσθαι μικρὸν ἔμπροσθεν ᾤετο,
ταῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μᾶλλον εἰρῆσθαι νομίσατε· περιῄει γὰρ
ὁ κακοδαίμων ἕωθεν ἐστεφανωμένος κραιπαλῶν διὰ τῆς
ἀγορᾶς μέσης, καταυλούμενος, οὐδέποτε νήφων, κωμά-
ζων ἐπὶ πάντας, ὕβρις τῶν προγόνων καὶ τῆς πόλεως
ὅλης καὶ γέλως τοῖς ξένοις· ἐπεὶ μέντοι γε παρ' ἐμὲ ἧκεν,
ἐγὼ μὲν ἔτυχον, ὥσπερ εἴωθα ποιεῖν, ἀναπεπταμένων
τῶν θυρῶν πρὸς τοὺς παρόντας τῶν ἑταίρων λόγους τι-
νὰς περὶ ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης διεξιοῦσα· ὁ δὲ μετὰ
τοῦ αὐλοῦ καὶ τῶν στεφάνων ἐπιστὰς τὰ μὲν πρῶτα ἐβόα
καὶ ξυγχεῖν ἡμῶν ἐπειρᾶτο τὴν ξυνουσίαν ἐπιταράξας τῇ
βοῇ· ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἡμεῖς ἐπεφροντίκειμεν αὐτοῦ, κατ'
ὀλίγον — οὐ γὰρ τέλεον ἦν διάβροχος τῇ Μέθῃ — ἀνέ-
νηφε πρὸς τοὺς λόγους καὶ ἀφαιρεῖται τοὺς στεφάνους 813
καὶ τὴν αὐλητρίδα κατεσιώπα καὶ ἐπὶ τῇ πορφυρίδι ᾐσχύ-
νετο, καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγρόμενος ἑαυτόν
τε ἑώρα ὅπως διέκειτο καὶ τοῦ πάλαι βίου κατεγίγνωσκε,
καὶ τὸ μὲν ἐρύθημα τὸ ἐκ τῆς Μέθης ἀπήνθει καὶ ἠφα-
νίζετο, ἠρυθρία δὲ κατ' αἰδῶ τῶν δρωμένων, καὶ τέλος
ἀποδρὰς ὥσπερ εἶχεν ηὐτομόλησε παρ' ἐμέ, οὔτ' ἐπικα-
λεσαμένης οὔτε βιασαμένης, ὡς αὐτή φησιν, ἐμοῦ, ἀλλ'
ἑκὼν αὐτὸς ἀμείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καί μοι
ἤδη κάλει αὐτόν, ὅπως καταμάθητε ὃν τρόπον διάκει-
ται πρὸς ἐμοῦ. τοῦτον, ὦ ἄνδρες δικασταί, παραλαβοῦσα
γελοίως ἔχοντα καὶ μήτε φωνὴν ἀφιέναι μήτε ἑστάναι
ὑπὸ τοῦ ἀκράτου δυνάμενον ὑπέστρεψα καὶ ἀνένηψα καὶ
ἀντὶ ἀνδραπόδου κόσμιον ἄνθρωπον καὶ σώφρονα καὶ
πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν ἀπέδειξα· καί μοι αὐτός τε
χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις καὶ οἱ προσήκοντες ὑπὲρ αὐτοῦ. 814

εἴρηκα· ὑμεῖς δὲ ἤδη σκοπεῖτε ποτέρᾳ ἡμῶν ἄμεινο αὐτῷ συνεῖναι.

18. ΕΡΜ. Ἄγε δή, μὴ μέλλετε, ψηφοφορήσατε, ι στητε· καὶ ἄλλοις χρὴ δικάζειν.

ΔΙΚ. Πάσαις ἡ Ἀκαδημία κρατεῖ πλὴν μιᾶς.

ΕΡΜ. Παράδοξον οὐδέν, εἶναί τινα καὶ τῇ Μ τιθέμενον. 19. καθίσατε οἱ τῇ Στοᾷ πρὸς τὴν Ἡδ λαχόντες περὶ τοῦ ἐραστοῦ δικάζειν· ἐγκέχυται τὸ ὕ ἡ κατάγραφος ἡ τὰ ποικίλα σὺ ἤδη λέγε.

20. ΣΤΟΑ. Οὐκ ἀγνοῶ μέν, ὦ ἄνδρες δικαστα πρὸς εὐπρόσωπόν μοι τὴν ἀντίδικον ὁ λόγος ἔσται, ι καὶ ὑμῶν τοὺς πολλοὺς ὁρῶ πρὸς μὲν ἐκείνην απο ποντας καὶ μειδιῶντας πρὸς αὐτήν, ἐμοῦ δὲ κατα νοῦντας, ὅτι ἐν χρῷ κέκαρμαι καὶ ἀρρενωπὸν βλέπα σκυθρωπὴ δοκῶ· ὅμως δέ, ἢν ἐθελήσητε ἀκοῦσαί λεγούσης, θαρρῶ πολὺ δικαιότερα ταύτης ἐρεῖν. τ γάρ τοι καὶ τὸ παρὸν ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι οὕτως ἑτο
815 κῶς ἐσκευασμένη τῷ ἐπαγωγῷ τῆς ὄψεως ἐραστὴν ἄνδρα τότε σώφρονα τὸν Διονύσιον φενακίσασα ἑαυτὴν περιέσπασε, καὶ ἥν γε οἱ πρὸ ὑμῶν δίκην ἐδ σαν τῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ τῇ Μέθῃ, ἀδελφὴ τῆς παροι δίκης ἐστίν· ἐξετάζεται γὰρ ἐν τῷ παρόντι πότερον ρων δίκην κάτω νενευκότας ἡδομένους χρὴ βιοῦν οι σεμνὸν οὐδὲ μεγαλόφρον ἐπινοοῦντας ἢ ἐν δευτέρῳ καλῶς ἔχοντος ἡγησαμένους τὸ τερπνὸν ἐλευθέρους ἐ θέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δε τας μήτε τὸ ἡδὺ ἀνδραποδωδῶς προαιρουμένους καὶ εὐδαιμονίαν ζητοῦντας ἐν τῷ μέλιτι καὶ ταῖς ἰσχάσι. αὗτα γὰρ αὕτη δελέατα τοῖς ἀνοήτοις προτείνουσα μορμολυττομένη τῷ πόνῳ προσάγεται αὐτῶν τοὺς λούς, ἐν οἷς καὶ τὸν δείλαιον ἐκεῖνον ἀφηνιάσαι ἐποίησε νοσοῦντα τηρήσασα· οὐ γὰρ ἂν ὑγιαίνων

ροσήκατο τοὺς παρὰ ταύτης λόγους. καίτοι τί ἂν ἔγωγε γανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅπου μηδὲ τῶν θεῶν φείδεται, λλὰ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν διαβάλλει; ὥστε εἰ σωφροεῖτε, καὶ ἀσεβείας ἂν δίκην λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἤκουον 816
ὲ ἔγωγε ὡς οὐδὲ αὐτὴ παρεσκεύασται ποιήσασθαι τοὺς όγους, ἀλλὰ τὸν Ἐπίκουρον ἀναβιβάσεται συναγορεύοντα· οὕτως ἐντρυφᾷ τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά ε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἵους ἂν οἴεται γενέσθαι τὸν Ἡραλέα καὶ τὸν ὑμέτερον Θησέα, εἰ πεισθέντες τῇ ἡδονῇ φυγον τοὺς πόνους· οὐδὲν γὰρ ἂν ἐκώλυε μεστὴν ἀδιίας εἶναι τὴν γῆν, ἐκείνων μὴ πονησάντων. ταῦτα εἰον οὐ πάνυ τοῖς μακροῖς τῶν λόγων χαίρουσα. εἰ δέ γε θελήσειε κατὰ μικρὸν ἀποκρίνασθαί μοι συνερωτωμένη, ἤχιστα ἂν γνωσθείη τὸ μηδὲν οὖσα. πλὴν ἀλλὰ ὑμεῖς γε ῶν ὅρκων μνημονεύσαντες ψηφίσασθε ἤδη τὰ εὔορκα ἢ πιστεύσαντες Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν ῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τοὺς θεούς.

ΕΡΜ. Μετάστηθι. ὁ Ἐπίκουρος ὑπὲρ τῆς Ἡδοῆς λέγε.

21. ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ. Οὐ μακρά, ὦ ἄνδρες δικασταί, 817
ρὸς ὑμᾶς ἐρῶ· δεῖ γὰρ οὐδὲ πολλῶν μοι τῶν λόγων. λλ' εἰ μὲν ἐπῳδαῖς τισιν ἢ φαρμάκοις ὅν φησιν ἑαυτῆς αστὴν ἡ Στοὰ τὸν Διονύσιον κατηνάγκασε ταύτης μὲν ιέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὴν δὲ ἀποβλέπειν ἡ Ἡδονή, φαριxὶς ἂν εἰκότως ἔδοξε καὶ ἀδικεῖν ἐκέκριτο ἐπὶ τοὺς ἀλτρίους ἐραστὰς μαγγανεύουσα. εἰ δέ τις ἐλεύθερος, ἐν ευθέρᾳ τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορευόντων τῶν νόμων, τὴν ιρὰ ταύτης ἀηδίαν μυσαχθεὶς καὶ ἣν φησιν ἐπὶ κεφαίῳ τῶν πόνων τὴν εὐδαιμονίαν παραγίγνεσθαι λῆρον ηθεὶς τοὺς μὲν ἀγκύλους ἐκείνους λόγους καὶ λαβυρίνυς ὁμοίους ἀπέφυγε, πρὸς δὲ τὴν ἡδονὴν ἄσμενος ἐδραεύσεν ὥσπερ δεσμά τινα διακόψας τὰς τῶν λόγων

πλεκτάνας, ἀνθρώπινα καὶ οὐ βλακώδη φρο
τὸν μὲν πόνον, ὅπερ ἐστί, πονηρόν, ἠδεῖαν δ
818 νὴν οἰηθείς, ἀποκλείειν ἐχρῆν αὐτὸν ὥσπερ ἐκ
λιμένι προσνέοντα καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα σ
τας ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸν πόνον καὶ ἔκδοτον τ
παρέχειν ταῖς ἀπορίαις, καὶ ταῦτα ὥσπερ ἱκέτ
τοῦ ἐλέου βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφυγόντι
πολυθρύλητον δηλαδὴ ἀρετὴν ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἰ
λῷ ἀνελθὼν ἴδῃ κάτα δι' ὅλου πονήσας τοῦ β
819 μονήσῃ μετὰ τὸν βίον; καίτοι τίς ἂν κριτὴς δ
δόξειεν αὐτοῦ ἐκείνου, ὃς τὰ παρὰ τῆς Στοᾶς
καί τις ἄλλος, καὶ μόνον τέως τὸ καλὸν ἀγαθ
νος εἶναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν,
ἐξ ἀμφοῖν δοκιμασθὲν εἵλετο; ἑώρα γάρ, οἶμα
περὶ τοῦ καρτερεῖν καὶ ἀνέχεσθαι τοὺς πόν
820 διεξιόντας, ἰδίᾳ δὲ τὴν Ἡδονὴν θεραπεύοντας
μὲν τοῦ λόγου νεανιευομένους, οἴκοι δὲ κατ
Ἡδονῆς νόμους βιοῦντας, αἰσχυνομένους μὲν ε
ται χαλῶντες τοῦ τόνου καὶ προδιδόντες τὸ δ
πονθότας δὲ ἀθλίους τὸ τοῦ Ταντάλου, καὶ ἔι
σειν καὶ ἀσφαλῶς παρανομήσειν ἐλπίσωσι, χα
πλαμένους τοῦ ἡδέος. εἰ γοῦν τις αὐτοῖς τὸν
δακτύλιον ἔδωκεν, ὡς περιθεμένους μὴ ὁρᾶσθ
τοῦ Ἄϊδος κυνῆν, εὖ οἶδ' ὅτι μακρὰ χαίρειν τ
φράσαντες ἐπὶ τὴν Ἡδονὴν ὠθοῦντο ἂν καὶ
ἅπαντες τὸν Διονύσιον, ὃς μέχρι μὲν τῆς νόσο
ὠφελήσειν τι αὐτὸν τοὺς περὶ τῆς καρτερίας λό
δὲ ἤλγησε καὶ ἐνόσησε καὶ ὁ πόνος ἀληθέστε
καθίκετο, ἰδὼν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀντιφιλο
Στοᾷ καὶ τἀναντία δογματίζον αὐτῷ μᾶλλον
ἐπίστευσε καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὢν καὶ ἀνθρω

ιων, καὶ διετέλεσεν οὐχ ὡς ἀνδριάντι αὐτῷ χρώμενος
ἰδὼς ὅτι, ὃς ἂν ἄλλως λέγῃ καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ,

λόγοισι χαίρει, τὸν δὲ νοῦν ἐκεῖσ' ἔχει.

ἴρηκα· ὑμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε.

22. ΣΤΟΑ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ ὀλίγα μοι συνερωτῆσαι 821
πιτρέψατε.

ΕΠΙΚ. Ἐρώτησον· ἀποκρινοῦμαι γάρ.

ΣΤΟΑ. Κακὸν ἡγῇ τὸν πόνον;

ΕΠΙΚ. Ναί.

ΣΤΟΑ. Τὴν ἡδονὴν δὲ ἀγαθόν;

ΕΠΙΚ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΤΟΑ. Τί δαί; οἶσθα τί διάφορον καὶ ἀδιάφορον
ὶ προηγμένον καὶ ἀποπροηγμένον;

ΕΠΙΚ. Μάλιστα.

ΕΡΜ. Οὔ φασιν, ὦ Στοά, συνιέναι οἱ δικασταὶ τὰ
σύλλαβα ταῦτα ἐρωτήματα· ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε. ψη-
ιφορήσουσι γάρ.

ΣΤΟΑ. Καὶ μὴν ἐκράτησα ἄν, εἰ συνηρώτησα ἐν
ὶ τρίτῳ τῶν ἀναποδείκτων σχήματι.

ΔΙΚ. Τίς ὑπερέσχεν;

ΕΡΜ. Πάσαις ἡ Ἡδονή.

ΣΤΟΑ. Ἐφίημι ἐπὶ τὸν Δία.

ΔΙΚ. Τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. σὺ δὲ ἄλλους κάλει.

23. ΕΡΜ. Περὶ Ἀριστίππου Ἀρετὴ καὶ Τρυφή, καὶ
ρίστιππος δὲ αὐτὸς παρέστω.

ΑΡΕΤΗ. Προτέραν ἐμὲ χρὴ τὴν Ἀρετὴν λέγειν·
ὸς γάρ ἐστιν Ἀρίστιππος, ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι καὶ
ἔργα.

ΤΡΥΦΗ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλ' ἐμὲ τὴν Τρυφήν· ἐμὸς
ρ ὁ ἀνήρ, ὡς ἔστιν ὁρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων καὶ τῆς
ρφυρίδος καὶ τῶν μύρων.

ΔΙΚ. Μὴ φιλονεικεῖτε· ὑπερκείσεται γὰρ καὶ αὕτη 822

ἡ δίκη ἔστ' ἂν ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ τοῦ Διονυσίου· πα
πλήσιον γάρ τι καὶ τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ὥστ' ἐὰν μὲ
Ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸν Ἀρίστιππον ἕξει ἡ Τρυφή·
κώσης δὲ τῆς Στοᾶς, καὶ οὗτος ἔσται τῆς Ἀρετῆς κεκ
μένος. ὥστε ἄλλοι παρέστωσαν. τὸ δεῖνα μέντοι,
λαμβανέτωσαν οὗτοι τὸ δικαστικόν· ἀδίκαστος γὰ
δίκη μεμένηκεν αὐτοῖς.

ΕΡΜ. Μάτην οὖν ἀνεληλυθότες ὦσι γέροντες
δρες οὕτω μακρὰν τὴν ἀνάβασιν;

ΔΙΚ. Ἱκανόν, εἰ τριτημόριον λάβοιεν. ἄπιτε,
ἀγανακτεῖτε, αὖθις δικάσετε.

24. ΕΡΜ. Διογένη Σινωπέα παρεῖναι καιρός, καὶ
ἡ Ἀργυραμοιβικὴ λέγε.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ. Καὶ μὴν ἄν γε μὴ παύσηται ἐ
χλοῦσα, ὦ Δίκη, οὐκέτι δρασμοῦ δικάσεταί μοι, ἀ
πολλῶν καὶ βαθέων τραυμάτων· ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μ
πατάξω τῷ ξύλῳ.

ΔΙΚ. Τί τοῦτο; πέφευγεν ἡ Ἀργυραμοιβική, ὁ
διώκει ἐπηρμένος τὸ βάκτρον. οὐ μέτριόν τι κακὸ
ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. τὸν Πύρρωνα κήρυττε.

823 25. ΕΡΜ. Ἀλλὰ ἡ μὲν Γραφικὴ πάρεστιν, ὦ Δί
ὁ Πύρρων δὲ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἀνελήλυθε, καὶ ἐῴκει το
πράξειν.

ΔΙΚ. Διὰ τί, ὦ Ἑρμῆ;

ΕΡΜ. Ὅτι οὐδὲν ἡγεῖται κριτήριον ἀληθὲς εἶναι

ΔΙΚ. Τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτοῦ καταδικασάτωσ
τὸν λογογράφον ἤδη κάλει τὸν Σύρον· καίτοι πρ
ἀπηνέχθησαν κατ' αὐτοῦ αἱ γραφαί, καὶ οὐδὲν ἤπει
ἤδη κεκρίσθαι. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἔδοξε, προτέραν ἐσάγ
τῆς Ῥητορικῆς τὴν δίκην. βαβαῖ, ὅσοι συνεληλύθα
ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν.

ΕΡΜ. Εἰκότως, ὦ Δίκη· τό τε γὰρ μὴ ἕωλον εἰ

τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καινὴν καὶ ξένην, χθές, ὥσπερ ἔφης, ἐπηγγελμένην, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσεσθαι Ῥητορικῆς μὲν καὶ Διαλόγου ἐν τῷ μέρει κατηγορούντων, ἀπολογουμένου δὲ πρὸς ἀμφοτέρους τοῦ Σύρου, τοῦτο πολλοὺς ἐπήγαγε τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἄρξαι ποτέ, ὦ Ῥητορική, τῶν λόγων.

26. ΡΗΤΟΡΙΚΗ. Πρῶτον μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσην εὔνοιαν ἔχουσα
διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι 824
μοι παρ' ὑμῶν ἐς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα, ἔπειθ' ὅπερ ἐστὶ μάλιστα δίκαιον, τοῦτο παραστῆσαι τοὺς θεοὺς ὑμῖν, τὸν μὲν ἀντίδικον σιωπᾶν κελεύειν, ἐμὲ δέ, ὡς προῄρημαι καὶ βεβούλημαι, τὴν κατηγορίαν ἐᾶσαι ποιήσασθαι. οὐχὶ δὲ ταὐτὰ παρίσταταί μοι γιγνώσκειν, ὅταν τε ἐς ἃ πέπονθα ἀποβλέψω καὶ ὅταν ἐς τοὺς λόγους οὓς ἀκούω· τοὺς μὲν γὰρ λόγους ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς οὓς αὐτὸς ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς, τὰ δὲ πράγματα ἐς τοῦτο προήκοντα ὄψεσθε, ὥστε ὅπως μὴ χεῖρόν τι πείσομαι πρὸς αὐτοῦ σκέψασθαι δέον. ἀλλὰ γὰρ ἵνα μὴ μακρὰ προοιμιάζωμαι, τοῦ ὕδατος πάλαι εἰκῇ ῥέοντος, ἄρξομαι τῆς κατηγορίας.

27. Ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τουτονὶ κομιδῇ μειράκιον ὄντα, βάρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν καὶ μονονουχὶ κάνδυν ἐνδεδυκότα ἐς τὸν Ἀσσύριον τρόπον, περὶ τὴν Ἰωνίαν εὑροῦσα πλαζόμενον ἔτι καὶ ὅ τι χρήσαιτο ἑαυτῷ οὐκ εἰδότα παραλαβοῦσα ἐπαίδευσα· καὶ ἐπεὶ ἐδόκει μοι
εὐμαθὴς εἶναι καὶ ἀτενὲς ὁρᾶν ἐς ἐμέ — ὑπέπτησσέ τε 825
γὰρ ἔτι τότε καὶ ἐθεράπευε καὶ μόνην ἐθαύμαζεν — ἀπολιποῦσα τοὺς ἄλλους ὁπόσοι ἐμνηστεύοντό με πλούσιοι καὶ καλοὶ καὶ λαμπροὶ τὰ προγονικά, τῷ ἀχαρίστῳ ἐμαυτὴν ἐνεγγύησα πένητι καὶ ἀφανεῖ καὶ νέῳ προῖκα οὐ μικρὰν ἐπενεγκαμένη πολλοὺς καὶ θαυμασίους λόγους·

εἶτα ἀγαγοῦσα αὐτὸν ἐς τοὺς φυλέτας τοὺς ἐμοὺς παρει
γραψα καὶ ἀστὸν ἀπέφηνα, ὥστε τοὺς διαμαρτάνοντ
τῆς ἐγγύης ἀποπνίγεσθαι. δόξαν δὲ αὐτῷ περινοστ
ἐπιδειξομένῳ τοῦ γάμου τὴν εὐποτμίαν, οὐδὲ τότε ἀπ
λείφθην, ἀλλὰ πανταχοῦ ἑπομένη, ἄνω καὶ κάτω περι
γομένη καὶ κλεινὸν αὐτὸν καὶ ἀοίδιμον ἐποίουν και
κοσμοῦσα καὶ περιστέλλουσα· καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τῆς Ἑλλ
δος καὶ τῆς Ἰωνίας μέτρια, ἐς δὲ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημῆ
θελήσαντι αὐτῷ τὸν Ἰόνιον συνδιέπλευσα καὶ τὰ τελε
ταῖα μέχρι τῆς Κελτικῆς συναπάρασα εὐπορεῖσθαι ἐποι
σα. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ πάντα μοι ἐπείθετο καὶ συν
ἀεὶ μηδεμίαν νύκτα ἀπόκοιτος γιγνόμενος παρ' ἡμα
826 28. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπεσιτίσατο καὶ τὰ πρὸς εὐδοξίαν
ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς ὀφρῦς ἐπάρας καὶ μέγα φρονήσ
ἐμοῦ μὲν ἠμέλησε, μᾶλλον δὲ τέλεον εἴασεν, αὐτὸς δὲ τ
γενειήτην ἐκεῖνον, τὸν ἀπὸ τοῦ σχήματος, τὸν Διάλ
γον, Φιλοσοφίας υἱὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπεραγαπήσ
μάλα ἐρωτικῶς πρεσβύτερον αὐτοῦ ὄντα, τούτῳ σύνεσ
καὶ οὐκ αἰσχύνεται τὴν μὲν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἄνετ
τῶν ἐν ἐμοὶ λόγων συντεμών, ἐς μικρὰ δὲ καὶ κωμι
ἐρωτήματα κατακλείσας ἑαυτὸν καὶ ἀντὶ τοῦ λέγειν ὅ
827 βούλεται μεγάλῃ τῇ φωνῇ βραχεῖς τινας λόγους ἀναπλ
κων καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀθρόος μὲν ἔπαινος ἢ κρ
τος πολὺς οὐκ ἂν ἀπαντήσειεν αὐτῷ, μειδίαμα δὲ πα
τῶν ἀκουόντων καὶ τὸ ἐπισεῖσαι τὴν χεῖρα ἐντὸς τ
ὅρων καὶ μικρὰ ἐπινεῦσαι τῇ κεφαλῇ καὶ ἐπιστενάξαι τ
λεγομένοις. τοιούτων ἠράσθη ὁ γενναῖος ἐμοῦ καταφρ
νήσας. φασὶ δὲ αὐτὸν μηδὲ πρὸς τὸν ἐρώμενον τοῦτ
εἰρήνην ἄγειν, ἀλλὰ οἶμαι καὶ ἐς ἐκεῖνον ὑβρίζειν. 29. π
828 οὖν οὐκ ἀχάριστος οὗτος καὶ ἔνοχος τοῖς περὶ τῆς κακ
σεως νόμοις, ὃς τὴν μὲν νόμῳ γαμετήν, παρ' ἧς τοσαῦ
εἴληφε καὶ δι' ἣν ἔνδοξός ἐστιν, οὕτως ἀτίμως ἀπέλιπ

καινῶν δὲ ὠρέχθη πραγμάτων, καὶ ταῦτα νῦν ὁπότε μόνην ἐμὲ θαυμάζουσι καὶ ἐπιγράφονται ἅπαντες προστάτιν ἑαυτῶν; ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀντέχω τοσούτων μνηστευόντων καὶ κόπτουσιν αὐτοῖς τὴν θύραν καὶ τοὔνομα ἐπιβοωμένοις μεγάλῃ τῇ φωνῇ οὔτε ἀνοίγειν οὔτε ὑπακούειν βούλομαι· ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς οὐδὲν πλέον τῆς βοῆς κομίζοντας. οὗτος δὲ οὐδ' οὕτως ἐπιστρέφεται πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐρώμενον βλέπει, τί, ὦ θεοί, χρηστὸν παρ' αὐτοῦ λήψεσθαι προσδοκῶν, ὃν οἶδε τοῦ τρίβωνος οὐδὲν πλέον ἔχοντα; εἴρηκα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμεῖς δέ, ἢν ἐς τὸν ἐμὸν τρόπον τῶν λόγων ἀπολογεῖσθαι θέλῃ, τοῦτο μὲν μὴ ἐπιτρέπετε, — ἀγνῶμον γὰρ ἐπ' ἐμὲ τὴν ἐμὴν μάχαιραν ἀκονᾶν — κατὰ δὲ τὸν αὐτοῦ ἐρώμενον τὸν Διάλογον οὕτως ἀπολογείσθω, ἢν δύνηται.

ΕΡΜ. Τοῦτο μὲν ἀπίθανον· οὐ γὰρ οἷόν τε, ὦ Ῥητορική, μόνον αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ Διαλόγου, ἀλλὰ ῥῆσιν καὶ αὐτὸς εἰπάτω.

30. ΣΥΡΟΣ. Ἐπεὶ καὶ τοῦτο, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡ ἀντίδικος ἠγανάκτησεν, εἰ μακρῷ χρήσομαι τῷ λόγῳ καὶ αὐτὸ τὸ δύνασθαι λέγειν παρ' ἐκείνης λαβών, πολλὰ μὲν οὐκ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, τὰ κεφάλαια δὲ αὐτὰ ἐπιλυσάμενος τῶν κατηγορηθέντων ὑμῖν ἀπολείψω σκοπεῖν περὶ ἁπάντων· πάντα γὰρ ὁπόσα διηγήσατο περὶ ἐμοῦ ἀληθῆ ὄντα διηγήσατο· καὶ γὰρ ἐπαίδευσε καὶ συναπεδήμησε καὶ ἐς τοὺς Ἕλληνας ἐνέγραψε, καὶ κατά γε τοῦτο χάριν ἂν εἰδείην τῷ γάμῳ. δι' ἃς δὲ αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτὴν ἐπὶ τουτονὶ τὸν Διάλογον ἐτραπόμην, ἀκούσατε, ὦ ἄνδρες δικασταί, καί με μηδὲν τοῦ χρησίμου ἕνεκα ψεύδεσθαι ὑπολάβητε. 31. ἐγὼ γὰρ ὁρῶν ταύτην οὐκέτι σωφρονοῦσαν οὐδὲ μένουσαν ἐπὶ τοῦ κοσμίου σχήματος, οἷόν ποτε ἐσχηματισμένην αὐτὴν ὁ Παιανιεὺς ἐκεῖνος ἠγάγετο, κοσμουμένην δὲ καὶ τὰς τρίχας εὐθετίζουσαν ἐς τὸ ἑται-

ρικὸν καὶ φυκίον ἐντριβομένην καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ὑπογραφομένην, ὑπώπτευον εὐθὺς καὶ παρεφύλαττον ὅπο τὸν ὀφθαλμὸν φέρει. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ· καθ' ἑκάστη δὲ τὴν νύκτα ὁ μὲν στενωπὸς ἡμῶν ἐνεπίμπλατο μεθυόντων ἐραστῶν κωμαζόντων ἐπ' αὐτὴν καὶ κοπτόντων τὴ θύραν, ἐνίων δὲ καὶ ἐσβιάζεσθαι σὺν οὐδενὶ κόσμῳ τολμώντων. αὐτὴ δὲ ἐγέλα καὶ ἥδετο τοῖς δρωμένοις καὶ τὰ πολλὰ ἢ παρέκυπτεν ἀπὸ τοῦ τέγους ᾀδόντων ἀκούουσα τραχείᾳ τῇ φωνῇ ᾠδάς τινας ἑταιρικὰς ἢ καὶ παρανοίγουσα τὰς θύρας ἐμὲ οἰομένη λανθάνειν ἠσέλγαινε καὶ ἐμοιχεύετο πρὸς αὐτῶν· ὅπερ ἐγὼ μὴ φέρων γράψασθαι μὲν αὐτὴν μοιχείας οὐκ ἐδοκίμαζον, ἐν γειτόνων δὲ οἰκοῦντι τῷ Διαλόγῳ προσελθὼν ἠξίουν καταδεχθῆναι ὑπ' αὐτοῦ.

32. Ταῦτά ἐστιν ἃ τὴν Ῥητορικὴν ἐγὼ μεγάλα ἠδίκηκα. καίτοι εἰ καὶ μηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπέπρακτο, καλῶς εἶχέ μοι ἀνδρὶ ἤδη τετταράκοντα ἔτη σχεδὸν γεγονότι θορύβων μὲν ἐκείνων καὶ δικῶν ἀπηλλάχθαι καὶ
831 τοὺς ἄνδρας τοὺς δικαστὰς ἀτρεμεῖν ἐᾶν, τυράννων κατηγορίας καὶ ἀριστέων ἐπαίνους ἐκφυγόντα, ἐς δὲ τὴν Ἀκαδημίαν ἢ ἐς τὸ Λύκειον ἐλθόντα τῷ βελτίστῳ τούτῳ Διαλόγῳ συμπεριπατεῖν ἠρέμα διαλεγομένους, τῶν ἐπαίνων καὶ κρότων οὐ δεομένους. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν ἤδη παύσομαι. ὑμεῖς δὲ εὔορκον τὴν ψῆφον ἐνέγκατε.

ΔΙΚ. Τίς κρατεῖ;

ΕΡΜ. Πάσαις ὁ Σύρος πλὴν μιᾶς.

ΔΙΚ. Ῥήτωρ τις ἔοικεν εἶναι ὁ τὴν ἐναντίαν θέμενος. 33. ὁ Διάλογος ἐπὶ τῶν αὐτῶν λέγε. ὑμεῖς δὲ περιμείνατε διπλασίονα ἀποισόμενοι τὸν μισθὸν ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς δίκαις.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ. Ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, μακροὺς μὲν ἀποτείνειν οὐκ ἂν ἐβουλόμην τοὺς λόγους πρὸς ὑμᾶς,

ιλὰ κατὰ μικρὸν ὥσπερ εἴωθα. ὅμως δὲ ὡς νόμος ἐν ιῖς δικαστηρίοις, οὕτω ποιήσομαι τὴν κατηγορίαν ἰδιώ-ıς παντάπασι καὶ ἄτεχνος τῶν τοιούτων ὤν· καί μοι ιῦτο ἔστω πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ δὲ ἠδίκημαι καὶ ͅριύβρισμαι πρὸς τούτου, ταῦτά ἐστιν, ὅτι με σεμνὸν ως ὄντα καὶ θεῶν τε πέρι καὶ φύσεως καὶ τῆς τῶν ὅλων ͅριόδου σκοπούμενον, ὑψηλὸν ἄνω που τῶν νεφῶν 832
ροβατοῦντα, ἔνθα ὁ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ιμα ἐλαύνων φέρεται, κατασπάσας αὐτὸς ἤδη κατὰ τὴν ιῖδα ποτώμενον καὶ ἀναβαίνοντα ὑπὲρ τὰ νῶτα τοῦ ιρανοῦ καὶ τὰ πτερὰ συντρίψας ἰσοδίαιτον τοῖς πολλοῖς οίησε, καὶ τὸ μὲν τραγικὸν ἐκεῖνο καὶ σωφρονικὸν ροσωπεῖον ἀφεῖλέ μου, κωμικὸν δὲ καὶ σατυρικὸν ἄλλο έθηκέ μοι καὶ μικροῦ δεῖν γελοῖον· εἶτά μοι ἐς τὸ αὐτὸ έρων συγκαθεῖρξε τὸ σκῶμμα καὶ τὸν ἴαμβον καὶ κυ-σμὸν καὶ τὸν Εὔπολιν καὶ τὸν Ἀριστοφάνην, δεινοὺς ιδρας ἐπικερτομῆσαι τὰ σεμνὰ καὶ χλευάσαι τὰ ὀρθῶς οντα, τελευταῖον δὲ καὶ Μένιππόν τινα τῶν παλαιῶν ινῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ καὶ κάρχαρον ἀνορύξας ιὶ τοῦτον ἐπεισήγαγέ μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κύνα ιὶ τὸ δῆγμα λαθρίδιον, ὅσῳ καὶ γελῶν ἅμα ἔδακνε. 833
ῶς οὖν οὐ δεινὰ ὕβρισμαι μηκέτ' ἐπὶ τοῦ οἰκείου σχή-ιτος διαμένων, ἀλλὰ κωμῳδῶν καὶ γελωτοποιῶν καὶ ιοθέσεις ἀλλοκότους ὑποκρινόμενος αὐτῷ; τὸ γὰρ πάν-ιν ἀτοπώτατον, κρᾶσίν τινα παράδοξον κέκραμαι καὶ ιτε πεζός εἰμι οὔτ' ἐπὶ τῶν μέτρων βέβηκα, ἀλλὰ ἱππο-ιντaύρου δίκην σύνθετόν τι καὶ ξένον φάσμα τοῖς ἀκού-ισι δοκῶ.

34. ΕΡΜ. Τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖς, ὦ Σύρε;

ΣΥΡ. Ἀπροσδόκητον, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸν ἀγῶνα ῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν· πάντα γοῦν μᾶλλον ἂν πισα ἢ τὸν Διάλογον τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ, ὃν πα-

ραλαβὼν ἐγὼ σκυθρωπὸν ἔτι τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα κα
ὑπὸ τῶν συνεχῶν ἐρωτήσεων κατεσκληκότα, καὶ δι
τοῦτο αἰδέσιμον μὲν εἶναι δοκοῦντα, οὐ πάντη δὲ ἡδὺ
834 οὐδὲ τοῖς πλήθεσι κεχαρισμένον, πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπ
γῆς βαίνειν εἴθισα ἐς τὸν ἀνθρώπινον τοῦτον τρόποι
μετὰ δὲ τὸν αὐχμὸν τὸν πολὺν ἀποπλύνας καὶ μειδιᾶ
καταναγκάσας ἡδίω τοῖς ὁρῶσι παρεσκεύασα, ἐπὶ πᾶσι δ
τὴν κωμῳδίαν αὐτῷ παρέζευξα καὶ κατὰ τοῦτο πολλή
οἱ μηχανώμενος τὴν εὔνοιαν παρὰ τῶν ἀκουόντων, ο
τέως τὰς ἀκάνθας τὰς ἐν αὐτῷ δεδιότες ὥσπερ τὸν ἐχῖ
νον ἐς τὰς χεῖρας λαβεῖν αὐτὸν ἐφυλάττοντο. ἀλλ' ἐγω
οἶδ' ἅπερ μάλιστα λυπεῖ αὐτόν, ὅτι μὴ τὰ γλίσχρα ἐκεῖνι
καὶ λεπτὰ κάθημαι πρὸς αὐτὸν σμικρολογούμενος, ε
ἀθάνατος ἡ ψυχὴ καὶ πόσας κοτύλας ὁ θεός, ὁπότε τὸι
κόσμον κατεσκευάζετο, τῆς ἀμιγοῦς καὶ κατὰ ταὐτὰ ἐχού-
σης οὐσίας ἐνέχεεν ἐς τὸν κρατῆρα, ἐν ᾧ τὰ πάντα ἐκε-
ράννυτο, καὶ εἰ ἡ Ῥητορικὴ πολιτικῆς μορίου εἴδωλον
κολακείας τὸ τέταρτον. χαίρει γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως τὰ τοι-
835 αῦτα λεπτολογῶν καθάπερ οἱ τὴν ψώραν ἡδέως κνώμε-
νοι, καὶ τὸ φρόντισμα ἡδὺ αὐτῷ δοκεῖ καὶ μέγα φρονεῖ
ἢν λέγηται ὡς οὐ παντὸς ἀνδρός ἐστι συνιδεῖν ἃ περ
τῶν ἰδεῶν ὀξυδορκεῖ. ταῦτα δηλαδὴ καὶ παρ' ἐμοῦ ἀπαι-
τεῖ καὶ τὰ πτερὰ ἐκεῖνα ζητεῖ καὶ ἄνω βλέπει τὰ πρὸ τοῖ
ποδοῖν οὐχ ὁρῶν. ἐπεὶ τῶν γε ἄλλων ἕνεκα οὐκ ἂν οἶμα
μέμψαιτό μοι, ὡς θοἰμάτιον τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν περι-
σπάσας αὐτοῦ βαρβαρικόν τι μετενέδυσα, καὶ ταῦτα βάρ-
βαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν· ἠδίκουν γὰρ ἂν τὰ τοιαῦτα ἐ
αὐτὸν παρανομῶν καὶ τὴν πάτριον ἐσθῆτα λωποδυτῶι
ἀπολελόγημαι ὡς δυνατὸν ἐμοί· ὑμεῖς δὲ ὁμοίαν τῇ πά-
λαι τὴν ψῆφον ἐνέγκατε.

35. ΕΡΜ. Βαβαῖ, δέκα ὅλαις κρατεῖς· ὁ γὰρ αὐτὸ
ἐκεῖνος ὁ πάλαι οὐδὲ νῦν ὁμόψηφός ἐστι. ἀμέλει τούτ

ϑος ἐστὶ καὶ πᾶσι τὴν τετρυπημένην οὕτως φέρειν, μὴ αὔσαιτο φϑονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἄπιτε 836
γαϑῇ τύχῃ, αὔριον δὲ τὰς λοιπὰς δικάσομεν.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ
ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

1. *ΤΥΧΙΑΔΗΣ.* Τί ποτε ἄρα, ὦ Σίμων, οἱ μὲν λλοι ἄνϑρωποι καὶ ἐλεύϑεροι καὶ δοῦλοι τέχνην ἕκα-:ός τινα ἐπίστανται, δι' ἧς αὐτοῖς τέ εἰσι καὶ ἄλλῳ χρή-μοι, σὺ δέ, ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, δι' οὗ ἄν τι αὐτὸς ἀπόναιο ἢ ἄλλῳ μεταδῴης;

ΠΑΡΑΣΙΤΟΣ. Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς, ὦ Τυχιάδη, οὔ-πω οἶδα. πειρῶ δὴ σαφέστερον ἐρωτᾶν.

ΤΥΧ. Ἔστιν ἥντινα τυγχάνεις ἐπιστάμενος τέχνην, ον μουσικήν;

ΠΑΡ. Μὰ Δία.

ΤΥΧ. Τί δέ, ἰατρικήν;

ΠΑΡ. Οὐδὲ ταύτην.

ΤΥΧ. Ἀλλὰ γεωμετρίαν;

ΠΑΡ. Οὐδαμῶς.

ΤΥΧ. Τί δέ, ῥητορικήν; φιλοσοφίας μὲν γὰρ το-ῦτον ἀπέχεις ὅσον καὶ ἡ κακία.

ΠΑΡ. Ἐγὼ μέν, εἰ οἷόν τε εἶναι, καὶ πλεῖον. ὥστε 837
δόκει τοῦτο καϑάπερ ἀγνοοῦντι ὀνειδίσαι· φημὶ γὰρ κὸς εἶναι καὶ χείρων ἢ σὺ δοκεῖς.

ΤΥΧ. Ναί. ἀλλὰ ταύτας μὲν ἴσως τὰς τέχνας οὐκ ἔμαϑες διὰ μέγεϑος αὐτῶν καὶ δυσκολίαν, τῶν δὲ δη-τικῶν τινα, τεκτονικὴν ἢ σκυτοτομικήν; καὶ γὰρ οὐδὲ

τἄλλα οὕτως ἔχει σοι, ὡς μὴ καὶ τοιαύτης ἂν δεηθῆι
τέχνης.

ΠΑΡ. Ὀρθῶς λέγεις, ὦ Τυχιάδη· οὐ γάρ τούτι
οὐδεμιᾶς ἐπιστήμων εἰμί.

ΤΥΧ. Τίνος οὖν ἑτέρας;

ΠΑΡ. Τίνος; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γενναίας· ἣν εἰ μ
θοις, καὶ σὲ ἐπαινέσειν οἴομαι. ἔργῳ μὲν οὖν κατορθοῖ
φημι ἤδη, εἰ δὲ καί σοι λόγῳ, οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

ΤΥΧ. Τίνα ταύτην;

ΠΑΡ. Οὔπω μοι δοκῶ τοὺς περὶ ταύτην ἐκμεμ
λετηκέναι λόγους. ὥστε ὅτι τέχνην μέν τινα ἐπίσταμα
ὑπάρχει ἤδη σοι γινώσκειν καὶ μὴ διὰ τοῦτο χαλεπῶς μ
ἔχειν· ἥντινα δέ, αὖθις ἀκούσῃ.

ΤΥΧ. Ἀλλ' οὐκ ἀνέξομαι.

ΠΑΡ. Τό γε τῆς τέχνης παράδοξον ἴσως φανεῖτι
σοι ἀκούσαντι.

ΤΥΧ. Καὶ μὴν διὰ τοῦτο σπουδάζω μαθεῖν.

ΠΑΡ. Εἰσαῦθις, ὦ Τυχιάδη.

ΤΥΧ. Μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μή περ ἄρ
αἰσχύνῃ.

ΠΑΡ. Ἡ παρασιτική.

2. *ΤΥΧ.* Κᾆτα εἰ μὴ μαίνοιτό τις, ὦ Σίμων, τέχνη
ταύτην φαίη ἄν;

ΠΑΡ. Ἔγωγε· εἰ δέ σοι μαίνεσθαι δοκῶ, τοῦ μη
838 δεμίαν ἄλλην ἐπίστασθαι τέχνην αἰτίαν εἶναί μοι τὴ
μανίαν δόκει καί με τῶν ἐγκλημάτων ἤδη ἀφίει. φα
γάρ τὴν δαίμονα ταύτην τὰ μὲν ἄλλα χαλεπὴν εἶναι το
ἔχουσι, παραιτεῖσθαι δὲ τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοὺς ὥσ
περ διδάσκαλον ἢ παιδαγωγὸν τούτων ἀναδεχομένην ε
αὐτὴν τὰς αἰτίας.

ΤΥΧ. Οὐκοῦν, ὦ Σίμων, ἡ παρασιτικὴ τέχνη ἐστί

ΠΑΡ. Τέχνη γάρ, κἀγὼ ταύτης δημιουργός.

ΤΥΧ. Καὶ σὺ ἄρα παράσιτος;

ΠΑΡ. Πάνυ ὠνείδισας, ὦ Τυχιάδη.

ΤΥΧ. Ἀλλ' οὐκ ἐρυθριᾷς παράσιτον σαυτὸν ἀπο-αλῶν;

ΠΑΡ. Οὐδαμῶς· αἰσχυνοίμην γὰρ ἄν, εἰ μὴ λέγοιμι.

ΤΥΧ. Καὶ νὴ Δί' ὁπόταν δὲ βουλώμεθα γνωρίζειν ὃν οὐκ ἐπισταμένων τῳ, ὅτε χρῄζει μαθεῖν, ὁ παράσι-ς δῆλον ὅτι φήσομεν;

ΠΑΡ. Πολὺ μᾶλλον λέγοντες τοῦτο ἐμὲ ἢ Φειδίαν 'αλματοποιόν· χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ οὐδὲν ἧττον ἢ Φει-κς ἔχαιρε τῷ Διί. 839

ΤΥΧ. Καὶ μὴν ἐκεῖνό μοι σκοποῦντι προσίσταται γέ-ως πάμπολυς.

ΠΑΡ. Τὸ ποῖον;

ΤΥΧ. Εἴ γε καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς ἄνωθεν ὥσπερ ἔθος ιγράφοιμεν, Σίμωνι παρασίτῳ.

ΠΑΡ. Καὶ μὴν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαρίζοιο ἢ Δίωνι ιγράφων φιλοσόφῳ.

3. *ΤΥΧ. Ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις καλούμενος, οὐ-ν ἢ μικρόν μοι μέλει· σκόπει δὲ δὴ καὶ τὴν ἄλλην οπίαν.*

ΠΑΡ. Τίνα μήν;

ΤΥΧ. Εἰ καὶ ταύτην ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐγκαταλέ-μεν, ὥστε ἐπειδὰν πυνθάνηταί τις, ὁποία τις αὕτη ἡ χνη ἐστί, λέγειν, οἷον γραμματική, ἰατρική, παρασιτική.

ΠΑΡ. Ἐγὼ μέν, ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον ταύτην τινα ἑτέραν τέχνην φαίην ἄν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκούειν, ὶ ὅπως οἴομαι λέγοιμι ἂν καίπερ οὐ παντάπασιν ὤν, 840
ἔφθην εἰπών, ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένος.

ΤΥΧ. Οὐδέν, εἰ καὶ σμικρὰ λέγοις, ἀληθῆ δέ, διοίσει.

ΠΑΡ. Ἴθι δὴ πρῶτον, εἴ σοι δοκεῖ, περὶ τῆς τέχνης, ις ποτὲ οὖσα τυγχάνει τῷ γένει, σκοπῶμεν· οὑτωσὶ

γὰρ ἐπακολουθήσαιμεν ἂν καὶ ταῖς κατ' εἶδος τέχνι
εἴπερ ἄρα ὀρθῶς μετέχοιεν αὐτῆς.

ΤΥΧ. Τί ποτ' οὖν ἐστιν ἡ τέχνη λέγε· πάντως ἐ
στασαι.

ΠΑΡ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΤΥΧ. Μὴ τοίνυν ὄκνει λέγειν αὐτήν, εἴπερ οἶσ

841 4. ΠΑΡ. Τέχνη ἐστίν, ὡς ἐγὼ διαμνημονεύω σοφ
τινος ἀκούσας, σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασ
νων πρός τι τέλος εὔχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ.

ΤΥΧ. Ὀρθῶς ἐκείνου γε εἰπόντος οὕτως ἀπεμι
μόνευσας.

ΠΑΡ. Εἰ δὲ μετέχει τούτων ἁπάντων ἡ παρασιτι
τί ἂν ἄλλο ἢ καὶ αὐτὴ τέχνη ἂν εἴη;

ΤΥΧ. Τέχνη γάρ, εἴπερ οὕτως ἔχει.

ΠΑΡ. Φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἴδε
ἐφαρμόζοντες τὴν παρασιτικήν, εἰ συνᾴδει, σκοπῶμ
καὶ ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, ἀλλὰ μὴ καθάπερ αἱ πονη
842 χύτραι διακρουόμεναι μὴ σαθρὸν ἀποφθέγγηται. δεῖ τ
νυν εἶναι καὶ ταύτην ὥσπερ καὶ πᾶσαν τέχνην σύστη
ἐκ καταλήψεων· πρῶτον μὲν τὸ δοκιμάζειν καὶ διακ
νειν ὅστις ἂν ἐπιτήδειος γένοιτο τρέφειν αὐτόν, καὶ ὅ
παρασιτεῖν ἀρξάμενος οὐκ ἂν μεταγνοίη. ἢ τὸν μὲν ἀ
γυρογνώμονα τέχνην τινὰ φήσομεν ἔχειν, εἴπερ ἐπίστ
ται διαγινώσκειν τά τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων καὶ
μή, τοῦτον δὲ ἄνευ τέχνης διακρίνειν τούς τε κιβδήλο
τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς ἀγαθούς, καὶ ταῦτα οὐχ ὥσπ
τῶν νομισμάτων καὶ τῶν ἀνθρώπων φανερῶν εὐθὺς ὄ
των; αὐτὰ μέντοι ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης κατ
μέμφεται λέγων·

ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,
οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

843 ᾧ δὴ καὶ μείζων ἡ τοῦ παρασίτου τέχνη, ἥ γε καὶ τὰ ο

ς ἄδηλά καὶ ἀφανῆ μᾶλλον τῆς μαντικῆς γνωρίζει τε ὶ οἶδε. 5. τὸ δέ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτη- ίους καὶ πράγματα πράττειν δι' ὧν οἰκειώσεται καὶ νούστατον ἑαυτὸν τῷ τρέφοντι ἀποδείξει, ἆρ' οὐ συνέ- εως καὶ καταλήψεως ἐρρωμένης εἶναί σοι δοκεῖ;

ΤΥΧ. Καὶ μάλα.

ΠΑΡ. Τὸ δέ γε ἐν ταῖς ἑστιάσεσιν αὐταῖς ὅπως παν- ς ἀπέλθοι πλέον ἔχων καὶ παρευδοκιμῶν τοὺς μὴ τὴν τὴν αὐτῷ κεκτημένους τέχνην, ἄνευ τινὸς λόγου καὶ φίας πράττεσθαι οἴει;

ΤΥΧ. Οὐδαμῶς.

ΠΑΡ. Τί δέ, τὸ ἐπίστασθαι τὰς ἀρετὰς καὶ κακίας ῶν σιτίων καὶ τῶν ὄψων πολυπραγμοσύνην ἀτέχνου νὸς εἶναί σοι δοκεῖ, καὶ ταῦτα τοῦ γενναιοτάτου Πλά- ωνος οὑτωσὶ λέγοντος, Τοῦ μέλλοντος ἑστιάσεσθαι μὴ 844
αγειρικοῦ ὄντος, σκευαζομένης θοίνης ἀκυροτέρα ἡ κρί- ς; 6. ὅτι γε μὴν οὐκ ἐκ καταλήψεως μόνον, ἀλλὰ συγ- γυμνασμένης ἐστὶν ἡ παρασιτική, μάθοις ἂν ἐνθένδε δίως· αἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψεις καὶ μέρας καὶ νύκτας καὶ μῆνας καὶ ἐνιαυτοὺς πολλάκις συγγύμναστοι μένουσι, καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλυνται παρὰ ῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι, αἱ δὲ τοῦ παρασίτου καταλή- εις εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἶεν ἐν γυμνασίῳ, ἀπολλύασιν μόνον, οἶμαι, τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνί- ν. 7. τό γε μήν, πρός τι τέλος εὔχρηστον τῷ βίῳ, μὴ ὶ μανίας ᾖ ζητεῖν. ἐγὼ γὰρ τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν δὲν εὐχρηστότερον εὑρίσκω ἐν τῷ βίῳ ὄν, οὐδὲ ζῆν γε ύτου ἄνευ ἔστι.

ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

8. ΠΑΡ. Καὶ μὴν οὐδὲ τοιοῦτόν τί ἐστιν ἡ παρασι- κὴ ὁποῖον τὸ κάλλος καὶ ἡ ἰσχύς, ὥστε τέχνην μὲν μὴ κεῖν αὐτήν, δύναμιν δέ τινα τοιαύτην. 845

ΤΥΧ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΠΑΡ. Ἀλλὰ μέντοι οὐδὲ ἀτεχνία ἐστίν· ἡ γὰρ ἀτεχνι
οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ τῷ κεκτημένῳ. φέρε γάρ,
ἐπιτρέψαι τις ἑαυτῷ ναῦν ἐν θαλάττῃ καὶ χειμῶνι μ
ἐπιστάμενος κυβερνᾶν, σωθείη ἄν;

ΤΥΧ. Οὐχ οὕτως.

ΠΑΡ. Τί δή ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἧς δι
νήσεται σώζειν ἑαυτόν;

ΤΥΧ. Καὶ μάλα.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν καὶ παράσιτος ὑπὸ τῆς παρασιτικῆ
εἴπερ ἦν ἀτεχνία, οὐκ ἂν ἐσώζετο;

ΤΥΧ. Ναί.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν τέχνῃ σώζεται, ἀτεχνίᾳ δὲ οὔ;

ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΠΑΡ. Τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτική.

ΤΥΧ. Τέχνη, ὡς ἔοικεν.

ΠΑΡ. Καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς καὶ ἡνιο
χους τεχνίτας ἐκπεσόντας τῶν δίφρων οἶδα ἐγὼ πολλάκι
καὶ τοὺς μὲν ξυντριβέντας, τοὺς δὲ καὶ πάμπαν διαφθα
ρέντας, παρασίτου δὲ ναυάγιον οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον ε
846 πεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ μήτ
δύναμις, σύστημα δέ τι ἐκ καταλήψεων γεγυμνασμένω
τέχνη δῆλον ὅτι διωμολόγηται ἡμῖν τήμερον.

9. ΤΥΧ. Ὅσον ἐκ τούτου εἰκάζω· ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπα
καὶ ὅρον ἡμῖν τινα γενναῖον ἀποδῷς τῆς παρασιτικῆς.

ΠΑΡ. Ὀρθῶς σύ γε λέγων. δοκεῖ γάρ δή μοι οὕτω
ἂν μάλιστα ὡρίσθαι· παρασιτική ἐστι τέχνη ποτέων κα
βρωτέων καὶ τῶν διὰ ταῦτα λεκτέων, τέλος δὲ αὐτῇ
τὸ ἡδύ.

ΤΥΧ. Ὑπέρευγέ μοι δοκεῖς ὁρίσασθαι τὴν σεαυτο
τέχνην· ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς ἐνίους τῶν φιλο
σόφων μάχη σοι περὶ τοῦ τέλους ᾖ.

ΠΑΡ. Καὶ μὴν ἀπόχρη γε, εἴπερ ἔσται τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας καὶ παρασιτικῆς. 10. φανεῖται δὲ οὕτως· ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τὸν τοῦ παρασίτου βίον θαυμάζων ὡς ἄρα μακάριος καὶ ζηλωτὸς εἴη μόνος,

οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
ἢ ὅτ' ἂν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κάτα δῆμον ἅπαντα, 847
παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
οἰνοχόος φορέῃσι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσι.

καὶ ὡς οὐχ ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων μᾶλλον τὴν αὑτοῦ γνώμην ποιεῖ φανερωτέραν εὖ λέγων·

τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι,

οὐχ ἕτερόν τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὔδαιμον νομίζων· καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι ἀνδρὶ περιτέθεικε τούτους τοὺς λόγους, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἴπερ ἐβούλετο Ὀδυσσεὺς τὸ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς ἐπαινεῖν τέλος, ἐδύνατο ταυτὶ λέγειν ὅτε τὸν Φιλοκτήτην ἀνήγαγεν ἐκ τῆς Λήμνου, ὅτε τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας φεύγοντας κατέσχεν, ὅτε εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν ἑαυτὸν μαστιγώσας καὶ κακὰ καὶ Στωϊκὰ 848 ῥάκη ἐνδύς· ἀλλὰ τότε οὐκ εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ τῶν Ἐπικουρείων βίῳ γενόμενος αὖθις παρὰ τῇ Καλυψοῖ, ὅτε αὐτῷ ὑπῆρχεν ἐν ἀργίᾳ τε βιοτεύειν καὶ τρυφᾶν καὶ βινεῖν τὴν Ἄτλαντος θυγατέρα καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδὲ τότε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸν τῶν παρασίτων βίον. ἐκαλοῦντο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς οὖν λέγει; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν· οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτῶν πολλάκις λεγομένων· „δαιτυμόνες καθήμενοι ἑξείης·" καί·

παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν.

11. ὅ γε μὴν Ἐπίκουρος σφόδρα ἀναισχύντως ὑφε
νος τὸ τῆς παρασιτικῆς τέλος τῆς κατ' αὐτὸν εὐδαιμ
τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμά ἐστι κα
δὲν Ἐπικούρῳ μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τῷ παρασίτῳ,
μάθοις ἄν. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ πρῶτον μὲν τ
σαρκὸς ἀόχλητον, ἔπειτα τὸ μὴ θορύβου καὶ ταραχῆ
ψυχὴν ἐμπεπλῆσθαι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παρά
849 ἑκατέρων τυγχάνει, ὁ δὲ Ἐπίκουρος οὐδὲ θατέρο
γὰρ ζητῶν περὶ σχήματος γῆς καὶ κόσμων ἀπειρία
μεγέθους ἡλίου καὶ ἀποστημάτων καὶ πρώτων στοι
καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν εἴτε οὐκ εἰσί, καὶ περὶ α
τοῦ τέλους ἀεὶ πολεμῶν καὶ διαφερόμενος πρός τιν
μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ καὶ ἐν κοσμικαῖς ἐστιν
χλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος πάντα καλῶς ἔχειν οἰό
καὶ πεπιστευκὼς μὴ ἄλλως ταῦτα ἔχειν ἄμεινον ἢ
μετὰ πολλῆς ἀδείας καὶ γαλήνης, οὐδενὸς αὐτῷ τοιο
παρενοχλοῦντος, ἐσθίει καὶ κοιμᾶται ὕπτιος ἀφι
τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας ὥσπερ Ὀδυσσεὺς τῆς Σχ
ἀποπλέων οἴκαδε. 12. καὶ μὴν οὐχὶ κατὰ ταῦτα μ
οὐδὲν προσήκει τὸ ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ
ἐκεῖνα· ὁ γὰρ Ἐπίκουρος οὗτος, ὅστις ποτέ ἐστιν
φός, ἤτοι φαγεῖν ἔχει ἢ οὔ· εἰ μὲν οὐκ ἔχει, οὐχ
ἡδέως ζήσεται, ἀλλ' οὐδὲ ζήσεται· εἰ δὲ ἔχει, εἴτε
ἑαυτοῦ εἴτε παρ' ἄλλου· εἰ μὲν οὖν παρ' ἄλλου τὸ
850 γεῖν ἔχει, παράσιτός ἐστι καὶ οὐχ ὃς λέγει· εἰ δὲ
ἑαυτοῦ, οὐχ ἡδέως ζήσεται.

ΤΥΧ. Πῶς οὐχ ἡδέως;

ΠΑΡ. Εἰ γὰρ ἔχει τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ, π
τοι, ὦ Τυχιάδη, τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνά
καὶ ἄθρει πόσα. δεῖ τὸν μέλλοντα βιώσεσθαι καθ'
νὴν τὰς ἐγγινομένας ὀρέξεις ἁπάσας ἀναπληροῦ
τί φής;

ΤΥΧ. Κἀμοὶ δοκεῖ.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν τῷ μὲν συχνὰ κεκτημένῳ ἴσως τοῦτο ρέχει, τῷ δὲ ὀλίγα καὶ μηδὲν οὐκέτι· ὥστε πένης οὐκ σοφὸς γένοιτο οὐδὲ ἐφίκοιτο τοῦ τέλους, λέγω δὴ τοῦ έος. ἀλλ' οὐδὲ μὴν ὁ πλούσιος, ὁ παρὰ τῆς οὐσίας ›θόνως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυνήσεται τοῦδε ἐφι-σθαι. τί δή ποτε; ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸν ἀναλίσκοντα ἑαυτοῦ πολλαῖς περιπίπτειν ἀηδίαις, τοῦτο μὲν τῷ ιγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον ἢ εἰ μὴ ίχοιτο φαῦλα παρὰ τοῦτο ἐσθίοντα τὰ ὄψα καὶ τοῦ ἡδέος ίτεροῦντα, τοῦτο δὲ τῷ οἰκονομοῦντι τὰ κατὰ τὴν οἰ-αν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοίη, μαχόμενον. ἢ οὐχ οὕτως; 851

ΤΥΧ. Νὴ Δία, κἀμοὶ δοκεῖ.

ΠΑΡ. Τῷ μὲν οὖν Ἐπικούρῳ πάντα ξυμβαίνειν εἰ-ίς, ὥστε οὐδέποτε τεύξεται τοῦ τέλους· τῷ δὲ παρα-τῳ οὔτε μάγειρός ἐστιν ᾧ χαλεπῆναι, οὔτε ἀγρὸς οὔτε κονόμος οὔτε ἀργύρια, ὑπὲρ ὧν ἀπολομένων ἀχθε-θείη, καὶ πάντα ἔχει, ὥστε καὶ φάγοι καὶ πίοι μόνος οὖ-ις ὑπὸ μηδενός, ὧν ἐκείνους ἀνάγκη, ἐνοχλούμενος.

13. Ἀλλ' ὅτι μὲν τέχνη ἐστὶν ἡ παρασιτική, κἀκ τού-ων καὶ τῶν ἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι καὶ ›ίστη δεικτέον, καὶ τοῦτο οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ πρῶτον μέν, :ι κοινῇ πασῶν διαφέρει τῶν τεχνῶν, εἶτα ὅτι καὶ ἰδίᾳ :άστης. κοινῇ μὲν οὖν ἁπασῶν οὕτω διαφέρει· πάσης ιρ τέχνης ἀνάγκη προσάγειν μάθησιν πόνον φόβον ιηγάς, ἅπερ οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν ἀπεύξαιτο· ταύ-ιν δὲ τὴν τέχνην, ὡς ἔοικε, μόνην ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ ›νου. τίς γὰρ ἀπὸ δείπνου ποτὲ ἀπῆλθε κλαίων, ὥσπερ νὰς ἐκ τῶν διδασκαλείων ὁρῶμεν, τίς δ' ἐπὶ δεῖπνον 852 ιὼν ὤφθη σκυθρωπός, ὥσπερ οἱ εἰς τὰ διδασκαλεῖα ›ιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παράσιτος ἑκὼν αὐτὸς ἐπὶ ῖπνον ἔρχεται μάλα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης, οἱ δὲ τὰς

ἄλλας τέχνας μανθάνοντες μισοῦσιν αὐτάς, ὥστε ἔνιοι
δι' αὐτὰς ἀποδιδράσκουσι. τί δέ, οὐ κἀκεῖνο ἐννοῆσαί σε
δεῖ, ὅτι καὶ τοὺς ἐν ἐκείναις ταῖς τέχναις προκόπτοντας
οἱ πατέρες καὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ'
ἡμέραν καὶ τὸν παράσιτον; Καλῶς νὴ Δί' ἔγραψεν ὁ παῖς,
λέγοντες, δότε αὐτῷ φαγεῖν· οὐκ ἔγραψεν ὀρθῶς, μὴ
δῶτε. οὕτω τὸ πρᾶγμα καὶ ἔντιμον καὶ ἐν τιμωρίᾳ μέγα
φαίνεται. 14. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι τέχναι τὸ ὕστερον τοῦτο
ἔχουσι μετὰ τὸ μαθεῖν καὶ τοὺς καρποὺς ἡδέως ἀπολαμ-
βάνουσι· πολλὴ γὰρ „καὶ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτάς·“ ἡ δὲ
παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων εὐθὺς ἀπολαύει τῆς τέχνης
ἐν αὐτῷ τῷ μανθάνειν, καὶ ἅμα τε ἄρχεται καὶ ἐν τῷ
τέλει ἐστίν. καὶ μέντοι τῶν ἄλλων τεχνῶν οὔ τινές, ἀλλὰ
πᾶσαι ἐπὶ μόνην τὴν τροφὴν γεγόνασιν, ὁ δὲ παράσιτος
853 εὐθὺς ἔχει τὴν τροφὴν ἅμα τῷ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ
οὐκ ἐννοεῖς ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς γεωργεῖ οὐ τοῦ γεωργεῖν
ἕνεκα καὶ ὁ τέκτων τεκταίνεται οὐχὶ τοῦ τεκταίνεσθαι
ἕνεκα, ὁ δὲ παράσιτος οὐχ ἕτερον μέν τι διώκει, ἀλλὰ
τὸ αὐτὸ καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτοῦ καὶ οὗ ἕνεκα γίγνεται;
15. καὶ μὴν ἐκεῖνά γε οὐδείς ἐστιν ὅστις οὐκ ἐπίσταται,
ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέχνας ἐργαζόμενοι τὸν μὲν ἄλλον
χρόνον ταλαιπωροῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο μόνας τοῦ μηνὸς
ἡμέρας ἱερὰς ἄγουσι, καὶ αἱ πόλεις δὲ τὰς μὲν δι' ἔτους,
τὰς δὲ ἐμμήνους ἑορτὰς διατελοῦσι, καὶ εὐφραίνεσθαι
λέγονται τότε· ὁ δὲ παράσιτος τοῦ μηνὸς τὰς τριάκονθ'
ἡμέρας ἱερὰς ἄγει· πᾶσαι γὰρ αὐτῷ δοκοῦσιν εἶναι τῶν
θεῶν. 16. ἔτι οἱ μὲν βουλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας κατορ-
θοῦν ὀλιγοσιτίαις καὶ ὀλιγοποσίαις χρῶνται καθάπερ
οἱ νοσοῦντες, πολυσιτίαις δὲ καὶ πολυποσίαις οὐκ ἔστιν
εὐφραινόμενον μανθάνειν. 17. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι
χωρὶς ὀργάνων οὐδαμῶς τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δύ-
νανται· οὔτε γὰρ αὐλεῖν ἔνι χωρὶς αὐλῶν οὔτε ψάλλειν

'εν λύρας οὔτε ἱππεύειν ἄνευ ἵππου· αὕτη δὲ οὕτως τὶν ἀγαθὴ καὶ οὐ βαρεῖα τῷ τεχνίτῃ, ὥστε ὑπάρχει καὶ 854
ιδὲν ἔχοντι ὅπλον χρῆσθαι αὐτῇ. 18. καὶ ὡς ἔοικεν ἄλ-ς τέχνας μανθάνομεν μισθὸν διδόντες, ταύτην δὲ λαμ-ϊνοντες. 19. ἔτι τῶν μὲν ἄλλων τεχνῶν εἰσι διδάσκαλοί νες, τῆς δὲ παρασιτικῆς οὐδείς, ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ ιτὰ Σωκράτη καὶ αὕτη θείᾳ τινὶ μοίρᾳ παραγίνεται. ι. κἀκεῖνο δὴ σκόπει, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ὁδεύον-ς ἢ πλέοντες οὐ δυνάμεθα διαπράττεσθαι, ταύτῃ δέ τι χρῆσθαι καὶ ἐν ὁδῷ καὶ πλέοντι.

21. ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΠΑΡ. Καὶ μέντοι, ὦ Τυχιάδη, αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι κοῦσί μοι ταύτης ἐπιθυμεῖν, αὕτη δὲ οὐδεμιᾶς ἑτέρας.

ΤΥΧ. Τί δέ, οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες ἀδι-ῖν σοι δοκοῦσι;

ΠΑΡ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΤΥΧ. Πῶς οὖν ὁ παράσιτος τὰ ἀλλότρια λαμβάνων ικ ἀδικεῖ μόνος;

22. ΠΑΡ. Οὐκ ἔχω λέγειν. καὶ μὴν τῶν ἄλλων χνῶν αἱ ἀρχαὶ φαῦλαί τινες καὶ εὐτελεῖς εἰσι, τῆς δὲ ιρασιτικῆς πάνυ γενναία τις· τὸ γὰρ θρυλούμενον ῦτο τῆς φιλίας ὄνομα οὐκ ἂν ἄλλο τι εὕροις ἢ ἀρχὴν ιρασιτικῆς.

ΤΥΧ. Πῶς λέγεις;

ΠΑΡ. Ὅτι οὐδεὶς ἐχθρὸν ἢ ἀγνῶτα ἄνθρωπον ἀλλ' ιδὲ συνήθη μετρίως ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ, ἀλλὰ δεῖ πρό-ρον οἶμαι τοῦτον γενέσθαι φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπον-ῖν καὶ τραπέζης καὶ τῶν τῆς τέχνης ταύτης μυστηρίων. 855
ὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσά τινων λεγόντων, ποταπὸς δὲ ῖτος ὁ φίλος ὅστις οὔτε βέβρωκεν οὔτε πέπωκε μεθ' ιῶν, δῆλον ὅτι τὸν συμπίνοντα καὶ συνεσθίοντα μό-ν πιστὸν φίλον ἡγουμένων. 23. ὅτι γε μὴν ἡ βασιλι-

κωτάτη τῶν τεχνῶν ἐστιν αὕτη, μάθοις ἂν καὶ ἐκ τοῦδε οὐχ ἥκιστα· τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας οὐ μόνον κακοπαθοῦντες καὶ ἱδροῦντες, ἀλλὰ νὴ Δία καθήμενοι καὶ ἑστῶτες ἐργάζονται ὥσπερ ἀμέλει δοῦλοι τῶν τεχνῶν, ὁ δὲ παράσιτος μεταχειρίζεται τὴν αὑτοῦ τέχνην ὡς βασιλεὺς κατακείμενος. 24. ἐκεῖνα μὲν γὰρ τί δεῖ λέγειν περὶ τῆς εὐδαιμονίας αὐτοῦ, ὅτι δὴ μόνος κατὰ τὸν σοφὸν Ὅμηρον „οὔτε φυτεύει χερσὶ φυτὸν οὔτε ἀροῖ, ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα“ νέμεται; 25. καὶ μὴν ῥήτορά τε καὶ γεωμέτρην καὶ χαλκέα οὐδὲν κωλύει τὴν ἑαυτοῦ τέχνην ἐργάζεσθαι ἐάν τε πονηρὸς ἐάν τε καὶ μωρὸς ᾖ, παρασιτεῖν δὲ οὐδεὶς δύναται ἢ μωρὸς ὢν ἢ πονηρός.

ΤΥΧ. Παπαῖ, οἷον χρῆμα ἀποφαίνῃ τὴν παρασιτικήν· ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη βούλεσθαι δοκῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ τούτου ὅς εἰμι.

26. ΠΑΡ. Ὡς μὲν τοίνυν κοινῇ πασῶν διαφέρει, δεδεῖχθαί μοι δοκῶ. φέρε δὲ ὡς καὶ κατ' ἰδίαν ἑκάστης διαφέρει, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ ταῖς βαναύσοις τέχναις παραβάλλειν αὐτὴν ἀνόητόν ἐστι, καὶ μᾶλλόν πως καθαι-
856 ροῦντος τὸ ἀξίωμα τῆς τέχνης. ὅτι γε μὴν τῶν καλλίστων καὶ μεγίστων τεχνῶν διαφέρει δεικτέον. ὡμολόγηται δὴ πρὸς πάντων τήν τε ῥητορικὴν καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ γενναιότητα καὶ ἐπιστήμας ἀποφαίνονταί τινες, *** ἐπειδὰν καὶ τούτων ἀποδείξω τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, δῆλον ὅτι τῶν ἄλλων τεχνῶν δόξει προφερεστάτη καθάπερ ἡ Ναυσικάα τῶν θεραπαινίδων. 27. κοινῇ μὲν οὖν ἀμφοῖν διαφέρει καὶ τῆς ῥητορικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας, πρῶτον κατὰ τὴν ὑπόστασιν· ἡ μὲν γὰρ ὑφέστηκεν, αἱ δὲ οὔ· οὔτε γὰρ τὴν ῥητορικὴν ἕν τι καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν, ἀλλ' οἱ μὲν τέχνην, οἱ δὲ τοὐναντίον ἀτεχνίαν, ἄλλοι δὲ κακοτεχνίαν, ἄλλοι δὲ ἄλλο τι· ὁμοίως

ὲ καὶ τὴν φιλοσοφίαν οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
χουσαν, ἑτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα
χειν, ἑτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἑτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ 857
ῆς Ἀκαδημίας, ἑτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, καὶ
πλῶς ἄλλος ἄλλην ἀξιοῖ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι· καὶ μέχρι
ε νῦν οὔτε οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν οὔτε αὐτῶν ἡ
έχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δῆλον ὅ τι τεκμαίρεσθαι κα-
αλείπεται. ἀρχὴν γάρ φημι μηδὲ εἶναι τέχνην ἧς οὐκ
στιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τί δή ποτε; ἀριθμητικὴ μὲν μία
στὶ καὶ ἡ αὐτὴ καὶ δὶς δύο παρά τε ἡμῖν καὶ παρὰ Πέρ-
αις τέτταρά ἐστι καὶ συμφωνεῖ ταῦτα καὶ παρὰ Ἕλλησι
αὶ βαρβάροις, φιλοσοφίας δὲ πολλὰς καὶ διαφόρους
ρῶμεν καὶ οὔτε τὰς ἀρχὰς οὔτε τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν.

ΤΥΧ. Ἀληθῆ λέγεις· μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν
ἶναι λέγουσιν, αὐτοὶ δὲ αὐτὴν ποιοῦσι πολλάς.

28. ΠΑΡ. Καὶ μὴν καὶ τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καί 858
ι κατὰ ταύτας ἀσύμφωνον εἴη, κἂν παρέλθοι τις συγ-
νώμης ἀξιώσας, ἐπεὶ μέσαι τε δοκοῦσι καὶ αἱ καταλή-
ψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμετάπτωτοι. φιλοσοφίαν δὲ τίς ἂν
αὶ ἀνάσχοιτο μὴ μίαν εἶναι καὶ μηδὲ σύμφωνον αὐτὴν
αυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων; μία μὲν οὖν οὐκ ἔστι φι-
λοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ καὶ ἄπειρον οὖσαν· πολλαὶ δὲ οὐ
ύνανται εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. 29. ὁμοίως
ὲ καὶ περὶ τῆς ὑποστάσεως τῆς ῥητορικῆς ταὐτὰ φαίη
ις ἄν· τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς προκειμένου ταὐτὰ μὴ λέγειν
άντας, ἀλλὰ μάχην εἶναι φορᾶς ἀντιδόξου, ἀπόδειξις
εγίστη τοῦ μηδὲ τὴν ἀρχὴν εἶναι τοῦτο οὗ μία κατάλη-
ψις οὐκ ἔστι· τὸ γὰρ ζητεῖν τό, τί μᾶλλον αὐτό ἐστι, καὶ
ὸ μηδέποτε ὁμολογεῖν μίαν εἶναι, τοῦτο αὐτὴν ἀναιρεῖ 859
οῦ ζητουμένου τὴν οὐσίαν. 30. ἡ μέντοι παρασιτικὴ οὐχ
ὕτως ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἕλλησι καὶ βαρβάροις μία ἐστὶ
αὶ κατὰ ταὐτὰ καὶ ὡσαύτως, καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλ-

λως μὲν τούσδε, ἑτέρως δὲ τούσδε παρασιτεῖν, οὐδέ εἰσιν ὡς ἔοικε παράσιτοί τινες οἷον Στωϊκοὶ ἢ Ἐπικούρειοι δόγματα ἔχοντες διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι πρὸς ἅπαντας ὁμολογία τίς ἐστι καὶ συμφωνία τῶν ἔργων καὶ τοῦ τέλους. ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνεύειν κατά γε τοῦτο καὶ σοφία εἶναι.

31. ΤΥΧ. Πάνυ μοι δοκεῖς ταῦτα ἱκανῶς εἰρηκέναι. ὡς δὲ καὶ τὰ ἄλλα χείρων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τῆς σῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις;

ΠΑΡ. Οὐκοῦν ἀνάγκη πρῶτον εἰπεῖν ὅτι φιλοσοφίας μὲν οὐδέποτε ἠράσθη παράσιτος, παρασιτικῆς δὲ
860 πάμπολλοι ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γε νῦν ἐρῶσι.

ΤΥΧ. Καὶ τίνας ἂν εἰπεῖν ἔχοις φιλοσόφους παρασιτεῖν σπουδάσαντας;

ΠΑΡ. Οὕστινας μέντοι, ὦ Τυχιάδη; οὓς καὶ σὺ γινώσκων ὑποκρίνῃ ἀγνοεῖν πρὸς ἐμὲ ὥς τινος αὐτοῖς αἰσχύνης ἐντεῦθεν γιγνομένης, οὐχὶ τιμῆς.

ΤΥΧ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σίμων, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀπορῶ οὕστινας καὶ εὕρῃς εἰπεῖν.

ΠΑΡ. Ὦ γενναῖε, σύ μοι δοκεῖς ἀνήκοος εἶναι καὶ τῶν ἀναγραψάντων τοὺς ἐκείνων βίους, ἐπεὶ πάντως ἂν καὶ ἐπιγνῶναι οὕστινας λέγω δύναιο.

ΤΥΧ. Καὶ μέντοι νὴ τὸν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκούειν τίνες εἰσίν.

ΠΑΡ. Ἐγώ σοι δείξω καὶ καταλέξω αὐτοὺς ὄντας οὐχὶ τοὺς φαυλοτάτους, ἀλλ' ὡς ἐγὼ δοκῶ, τοὺς ἀρίστους καὶ οὓς ἥκιστα οἴει. 32. Αἰσχίνης μέντοι ὁ Σωκρατικός, οὗτος ὁ τοὺς μακροὺς καὶ ἀστείους διαλόγους γράψας, ἧκέ ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτούς, εἴ πως δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ, καὶ τὸν
861 Μιλτιάδην ἀναγνοὺς καὶ δόξας εὐδοκιμηκέναι λοιπὸν

χθητο ἐν Σικελίᾳ παρασιτῶν Διονυσίῳ καὶ ταῖς Σωάτους διατριβαῖς ἐρρῶσθαι φράσας. 33. τί δέ, καὶ Ἀρίιππος ὁ Κυρηναῖος οὐχὶ τῶν δοκίμων φαίνεταί σοι φισόφων;

ΤΥΧ. Καὶ πάνυ.

ΠΑΡ. Καὶ οὗτος μέντοι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διέιβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων ῦν ἀμέλει τῶν παρασίτων αὐτὸς ηὐδοκίμει παρ' αὐτῷ· λ γὰρ ἦν πλέον τι τῶν ἄλλων εἰς τὴν τέχνην εὐφυής, στε τοὺς ὀψοποιοὺς ὁσημέραι ἔπεμπε παρὰ τοῦτον ὁ ιονύσιος ὥς τι παρ' αὐτοῦ μαθησομένους. οὗτος μένι δοκεῖ καὶ κοσμῆσαι τὴν τέχνην ἀξίως. 34. ὁ δὲ Πλάν ὑμῶν ὁ γενναιότατος καὶ αὐτὸς μὲν ἧκεν εἰς Σικεαν ἐπὶ τούτῳ, καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυίννῳ τοῦ παρασιτεῖν ὑπὸ ἀφυίας ἐξέπεσε, καὶ πάλιν θήναζε ἀφικόμενος καὶ φιλοπονήσας καὶ παρασκευάς ἑαυτὸν αὖθις δευτέρῳ στόλῳ ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ λ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας ὑπὸ ἀμαθίας ἐξέπεσε· 862
λ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι περὶ Σικελίαν ὁμοία δοκεῖ νέσθαι τῇ Νικίου.

ΤΥΧ. Καὶ τίς, ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγει;

35. ΠΑΡ. Πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, Ἀριστόξενος δὲ ὁ υσικός, πολλοῦ λόγου ἄξιος, καὶ αὐτὸς δὲ παράσιτος ηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι τοῦ ινάτου παρεσίτει καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ πάντως ίστασαι. 36. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ τῆς παρασιτικῆς ἤρτο μόνον ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. 37. φιλοφους μὲν οὖν, ὥσπερ ἦν, παρασιτίᾳ σπουδάσαντας ειξα· παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔχει φράσαι φιλοσοφεῖν ἐθεσαντα. 38. καὶ μέντοι εἰ ἔστιν εὔδαιμον τὸ μὴ πεινῆν δὲ διψῆν μηδὲ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει ἢ ρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἄν τις πολλοὺς καὶ ῥι-

γοῦντας καὶ πεινῶντας εὕροι, παράσιτον δὲ οὔ· ἢ οὐκ
ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλὰ δυστυχής τις ἢ πτωχὸς ἄνθρω-
πος ἢ φιλοσόφῳ ὅμοιος.

39. ΤΥΧ. Ἱκανῶς ταῦτά γε. ὅτι δὲ κατὰ πολλὰ δια-
863 φέρει φιλοσοφίας καὶ ῥητορικῆς ἡ παρασιτικὴ πῶς ἐπι-
δεικνύεις;

ΠΑΡ. Εἰσίν, ὦ βέλτιστε, καιροὶ τοῦ τῶν ἀνθρώπων
βίου, ὁ μέν τις εἰρήνης, οἶμαι, ὁ δ' αὖ πολέμου· ἐν δὴ
τούτοις πᾶσα ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας καὶ
τοὺς ἔχοντας ταύτας ὁποῖοί τινές εἰσι. πρότερον δέ, εἰ
δοκεῖ, σκοπώμεθα τὸν τοῦ πολέμου καιρόν, καὶ τίνες ἂν
εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι ἰδίᾳ τε ἕκαστος αὐτῷ καὶ κοινῇ
τῇ πόλει.

ΤΥΧ. Οὐ μέτριον ἀγῶνα καταγγέλλεις τῶν ἀνδρῶν·
καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ κατ' ἐμαυτὸν ἐννοῶν, ποῖος ἂν
εἴη συμβαλλόμενος παρασίτῳ φιλόσοφος.

40. ΠΑΡ. Ἵνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζῃς μηδὲ τὸ
πρᾶγμα δοκῇ σοι χλεύης ἄξιον, φέρε προτυπωσώμεθα
παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ἠγγέλθαι μὲν αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν
ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δὲ ἀνάγκην ἐπεξιέναι καὶ
μὴ περιορᾶν ἔξω δῃουμένην τὴν γῆν, τὸν στρατηγὸν δὲ
παραγγέλλειν ἅπαντας εἰς τὸν κατάλογον τοὺς ἐν ἡλικίᾳ,
καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄλλους, ἐν δὲ δὴ τούτοις φιλοσόφους
τινὰς καὶ ῥήτορας καὶ παρασίτους. πρῶτον τοίνυν ἀπο-
δύσωμεν αὐτούς· ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὁπλίζε-
864 σθαι γυμνοῦσθαι πρότερον. θεῶ δὴ τοὺς ἄνδρας, ὦ γεν-
ναῖε, καθ' ἕκαστον καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τοὺς μὲν
τοίνυν αὐτῶν ὑπὸ ἐνδείας ἴδοις ἂν λεπτοὺς καὶ ὠχροὺς
πεφρικότας ὥσπερ ἤδη τραυματίας παρειμένους· ἀγῶνα
μὲν γὰρ καὶ μάχην σταδιαίαν καὶ ὠθισμὸν καὶ κόνιν
καὶ τραύματα μὴ γελοῖον ᾖ λέγειν δύνασθαι φέρειν ἀν-
θρώπους ὥσπερ ἐκείνους τινὸς δεομένους ἀναλήψεως;

ἄθρει δὲ πάλιν μεταβὰς τὸν παράσιτον ὁποῖός τις ίνεται. ἆρ' οὐχ ὁ μὲν τὸ σῶμα πρῶτον πολὺς καὶ τὸ ῶμα ἡδύς, οὐ μέλας δὲ οὐδὲ λευκός — τὸ μὲν γὰρ γυικί, τὸ δὲ δούλῳ προσέοικεν — ἔπειτα θυμοειδής, δειν βλέπων ὁποῖον ἡμεῖς, μέγα καὶ ὕφαιμον; οὐ γὰρ λὸν δεδοικότα καὶ θῆλυν ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέιν. ἆρ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν γένοιτ' ἂν καὶ ζῶν λίτης, καλὸς δὲ καὶ εἰ ἀποθάνοι καλῶς; 42. ἀλλὰ τί ἰ ταῦτα εἰκάζειν ἔχοντας αὐτῶν παραδείγματα; ἁπλῶς ρ εἰπεῖν, ἐν πολέμῳ τῶν πώποτε ῥητόρων ἢ φιλοσόον οἱ μὲν οὐδὲ ὅλως ὑπέμειναν ἔξω τοῦ τείχους προελ- 865 ῖν, εἰ δέ τις καὶ ἀναγκασθεὶς παρετάξατο, φημὶ τοῦν λείψαντα τὴν τάξιν ὑποστρέφειν.

ΤΥΧ. Ὡς θαυμάσια πάντα καὶ οὐδὲν ὑπισχνῇ μέιον. λέγε δὲ ὅμως.

ΠΑΡ. Τῶν μὲν τοίνυν ῥητόρων Ἰσοκράτης οὐχ ὅπως ς πόλεμον ἐξῆλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ δικαστήριον νέβη, διὰ δειλίαν, οἶμαι, ὅτι οὐδὲ τὴν φωνὴν διαρκοῦχν εἶχε. τί ἔτι; οὐχὶ Δημάδης μὲν καὶ Αἰσχίνης καὶ Φιοκράτης ὑπὸ δέους εὐθὺς τῇ καταγγελίᾳ τοῦ Φιλίππου ολέμου τὴν πόλιν προὔδοσαν καὶ σφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιίππῳ καὶ διετέλεσαν Ἀθήνησιν ἀεὶ τὰ ἐκείνου πολιτευόενοι; ὥστ' εἴ γε καὶ ἄλλος τις Ἀθηναῖος κατὰ ταὐτὰ τολέμει, κἀκεῖνος ἐν αὐτοῖς ἦν φίλος. ὁ Ὑπερίδης δὲ αὶ Δημοσθένης καὶ Λυκοῦργος, οἵ γε δοκοῦντες ἀνρειότεροι κἀν ταῖς ἐκκλησίαις ἀεὶ θορυβοῦντες καὶ λοιορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπειργάσαντο γενναῖον ν τῷ πρὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Ὑπερίδης μὲν καὶ Λυοῦργος οὐδὲ ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἐτόλμησαν μικρὸν ξω παρακῦψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἐντειχίδιοι ἐκάθηντο 866 αρ' αὐτοῖς ἤδη πολιορκούμενοι γνωμίδια καὶ προβουευμάτια συντιθέντες. ὁ δὲ δὴ κορυφαιότατος αὐτῶν,

ὁ ταυτὶ λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς „Φίλιππος γ
ὁ Μακεδὼν ὄλεθρος, ὅθεν οὐδὲ ἀνδράποδον πρίαιτό
ποτε,“ τολμήσας προελθεῖν ἐς τὴν Βοιωτίαν πρὶν ἢ συ
μῖξαι τὰ στρατόπεδα καὶ συμβαλεῖν ἐς χεῖρας, ῥίψας τ
ἀσπίδα ἔφυγεν. ἢ οὐδέπω ταῦτα πρότερον διήκουσ
οὐδενὸς πάνυ γνώριμα ὄντα οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλ
Θραξὶ καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ κάθαρμα ἦν;

43. ΤΥΧ. Ἐπίσταμαι ταῦτα· ἀλλ' οὗτοι μὲν ῥήτ
ρες καὶ λόγους λέγειν ἠσκημένοι, ἀρετὴν δὲ οὔ. τί
867 περὶ τῶν φιλοσόφων λέγεις; οὐ γὰρ δὴ τούτους ἔχ
ὥσπερ ἐκείνους αἰτιᾶσθαι.

ΠΑΡ. Οὗτοι πάλιν, ὦ Τυχιάδη, οἱ περὶ ἀνδρεί
ὁσημέραι διαλεγόμενοι καὶ κατατρίβοντες τὸ τῆς ἀρετ
ὄνομα πολλῷ μᾶλλον τῶν ῥητόρων φανοῦνται δειλότε
καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὲ οὕτως. πρῶτον μὲν οὐκ ἔσ
ὅστις εἰπεῖν ἔχοι φιλόσοφον ἐν πολέμῳ τετελευτηκότ
ἤτοι γὰρ οὐδὲ ὅλως ἐστρατεύσαντο, ἢ εἴπερ ἐστρατε
σαντο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθένης μὲν οὖν καὶ Διογ
νης καὶ Κράτης καὶ Ζήνων καὶ Πλάτων καὶ Αἰσχίνης κ
Ἀριστοτέλης καὶ πᾶς οὗτος ὁ ὅμιλος οὐδὲ εἶδον παράτ
ξιν· μόνος δὲ τολμήσας ἐξελθεῖν ἐς τὴν ἐπὶ Δηλίῳ μάχ
868 ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης φεύγων ἐκεῖθεν ἀπὸ τῆς Πά
νηθος ἐς τὴν Ταυρέου παλαίστραν κατέφυγε· πολὺ γ
αὐτῷ ἀστειότερον ἐδόκει μετὰ τῶν μειρακυλλίων καθ
ζόμενον ὀαρίζειν καὶ σοφισμάτια προβάλλειν τοῖς ἐ
τυγχάνουσιν ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι.

ΤΥΧ. Ὦ γενναῖε, ταῦτα μὲν ἤδη καὶ παρ' ἄλλ
ἐπυθόμην, οὐ μὰ Δία σκώπτειν αὐτοὺς καὶ ὀνειδίζε
βουλομένων· ὥστε οὐδέν τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος
σεαυτοῦ τέχνῃ καταψεύδεσθαι τῶν ἀνδρῶν. 44. ἀλλ'
δοκεῖ ἤδη, φέρε καὶ σὺ τὸν παράσιτον ὁποῖός τίς ἐσ

τολέμῳ λέγε, καὶ εἰ ὅλως λέγεται παράσιτ.., τις γενέ-
:ι τῶν παλαιῶν;

ΠΑΡ. Καὶ μήν, ὦ φιλότης, οὐδεὶς οὕτως ἀνήκοος
ήρου, οὐδ᾽ ἂν πάμπαν ἰδιώτης τύχῃ, ὃς οὐκ ἐπίστα-
παρ᾽ αὐτῷ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων παρασίτους ὄν- 869
· ὅ τε γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, οὗ ἀπὸ τῆς γλώττης ὥσ-
μέλι ὁ λόγος ἀπέρρει, αὐτοῦ τοῦ βασιλέως παράσι-
ἦν, καὶ οὔτε τὸν Ἀχιλλέα, ὅσπερ ἐδόκει τε καὶ ἦν τὸ
ια γενναιότατος καὶ δικαιότατος, οὔτε τὸν Διομήδην
ε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων οὕτως ἐπαινεῖ τε καὶ θαυ-
ει ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας εὔ-
χι γενέσθαι αὐτῷ οὔτε δέκα Ἀχιλλέας· πάλαι δ᾽ ἂν
ωκέναι τὴν Τροίαν, εἰ τοιούτους ὁποῖος ἦν οὗτος ὁ
ιάσιτος, καίπερ γέρων ὤν, στρατιώτας εἶχε δέκα. καὶ
Ἰδομενέα τὸν τοῦ Διὸς ἔγγονον παράσιτον Ἀγαμέμ-
ος ὁμοίως λέγει.

45. ΤΥΧ. Ταῦτα μὲν καὶ αὐτὸς ἐπίσταμαι· οὔπω γε 870
ι δοκῶ μοι γιγνώσκειν, πῶς δὴ τὼ ἄνδρε τῷ Ἀγα-
νονι παράσιτοι ἦσαν.

ΠΑΡ. Ἀναμνήσθητι, ὦ γενναῖε, τῶν ἐπῶν ἐκείνων
τερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα λέγει.

ΤΥΧ. Ποίων;

ΠΑΡ. σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
ἕστηχ᾽ ὥσπερ ἐμοὶ πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.

αῦθα γὰρ τὸ αἰεὶ πλεῖον δέπας εἴρηκεν οὐχ ὅτι τὸ πο-
ιον διὰ παντὸς πλῆρες εἱστήκει τῷ Ἰδομενεῖ καὶ μαχο-
ῳ καὶ καθεύδοντι, ἀλλ᾽ ὅτι αὐτῷ δι᾽ ὅλου τοῦ βίου
ῷ συνδειπνεῖν ὑπῆρχε τῷ βασιλεῖ οὐχ ὥσπερ τοῖς
τοῖς στρατιώταις πρὸς ἡμέρας τινὰς καλουμένοις. τὸν
γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῷ Ἕκτορι,
; Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον", φησί, κατὰ τιμὴν ἀξιω-
τα ὀψὲ τοῦ παρὰ τῷ βασιλεῖ δείπνου· ὁ δὲ Ἰδομενεὺς

καὶ ὁ Νέστωρ ὁσημέραι συνεδείπνουν τῷ βασιλεῖ, ι
αὐτός φημι. Νέστωρ δὲ παράσιτός μοι δοκεῖ τῶν βασ
λέων μάλιστα τεχνίτης καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι· οὐ γὰρ ἐ
τοῦ Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι τῆς τέχνης, ἀλλὰ ἄνωθ
ἐπὶ Καινέως καὶ Ἐξαδίου· δοκεῖ δὲ οὐδὲ ἂν παύσασθ
παρασιτῶν, εἰ μὴ ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέθανεν.

ΤΥΧ. Οὑτοσὶ μὲν γενναῖος ὁ παράσιτος. εἰ δὲ κ
ἄλλους τινὰς οἶσθα, πειρῶ λέγειν.

871 46. ΠΑΡ. Τί οὖν, ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ καὶ Πάτροκλ
τοῦ Ἀχιλλέως παράσιτος ἦν, καὶ ταῦτα οὐδενὸς τῶν ἄ
λων Ἑλλήνων φαυλότερος οὔτε τὴν ψυχὴν οὔτε τὸ σῶ
νεανίας ὤν; ἐγὼ γὰρ οὐδ' αὐτοῦ μοι δοκῶ τοῦ Ἀχιλλέ
τεκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ χείρω εἶναι· τόν τε γ
Ἕκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας καὶ παρὰ ταῖς ναυσὶν εἰ
μαχόμενον οὗτος ἐξέωσε καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤ
καιομένην ἔσβεσε, καίτοι ἐπεβάτευον αὐτῆς οὐχ οἱ φα
λότατοι, ἀλλ' οἱ τοῦ Τελαμῶνος Αἴας τε καὶ Τεῦκρ
ὁ μὲν ὁπλίτης ἀγαθός, ὁ δὲ τοξότης. καὶ πολλοὺς μ
ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων, ἐν δὲ δὴ τούτοις καὶ Σαρπ
δόνα τὸν παῖδα τοῦ Διός, ὁ παράσιτος τοῦ Ἀχιλλέως. κ
ἀπέθανε δὲ οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ' αὐτὸν μ
Ἕκτορα Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινεν, εἷς ἕνα, καὶ αὐτὸν Ἀχι
λέα Πάρις, τὸν δὲ παράσιτον θεὸς καὶ δύο ἄνθρωπ
καὶ τελευτῶν δὲ φωνὰς ἀφῆκεν οὐχ οἵας ὁ γενναιότατ
Ἕκτωρ καὶ προσπίπτων τὸν Ἀχιλλέα καὶ ἱκετεύων ὅπ
ὁ νεκρὸς αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῇ, ἀλλ' οἵας εἰκ
ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ ταύτας;

τοιοῦτοι δ' εἴπερ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν,
872 πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοντο ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.

47. ΤΥΧ. Ταῦτα μὲν ἱκανῶς. ὅτι δὲ μὴ φίλ
ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως, πει
λέγειν.

ΠΑΡ. Αὐτόν, ὦ Τυχιάδη, τὸν Πάτροκλον ὅτι παράσιτος ἦν, λέγοντά σοι παρέξομαι.

ΤΥΧ. Θαυμαστὰ λέγεις.

ΠΑΡ. Ἄκουε τοίνυν αὐτῶν τῶν ἐπῶν·

μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ', Ἀχιλλεῦ,
ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι.

καὶ πάλιν ὑποβάς, καί „με δεξάμενος“, φησίν, „ὁ Πηλεὺς“

ἔτρεφεν ἐνδυκέως καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνε,

τουτέστι παράσιτον εἶχεν. εἰ μὲν τοίνυν φίλον ἐβούλετο τὸν Πάτροκλον λέγειν, οὐκ ἂν αὐτὸν ὠνόμαζε θεράποντα· ἐλεύθερος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει τοὺς θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς δούλους μήτε τοὺς 873
φίλους; τοὺς παρασίτους δῆλον ὅτι· ᾗ καὶ τὸν Μηριόνην τοῦ Ἰδομενέως καὶ αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζει. σκόπει δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸν μὲν Ἰδομενέα Διὸς ὄντα υἱὸν οὐκ ἀξιοῖ λέγειν „ἀτάλαντον Ἄρηϊ“, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτοῦ. 48. τί δέ; οὐχὶ καὶ Ἀριστογείτων δημοτικὸς ὢν καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησί, παράσιτος ἦν Ἁρμοδίου; τί δέ; οὐχὶ καὶ ἐραστής; ἐπιεικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι καὶ ἐρασταὶ τῶν τρεφόντων εἰσίν. οὗτος τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννουμένην εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο, καὶ νῦν ἕστηκε χαλκοῦς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. οὗτοι μὲν δή, τοιοίδε ὄντες, παράσιτοι ἦσαν. 49. σὺ δὲ ποῖόν τινα εἰκάζεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ἀριστοποιησάμενος ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἀξιοῖ; οὐ γὰρ ἀλλ' ὃν ἐν πολέμῳ 874
μάχεσθαί φησιν ἑστιάσει, εἰ καὶ εὐθὺς ἅμα ἕῳ μάχεσθαι δέοι· καὶ ὃν ἄλλοι στρατιῶται χρόνον ὑπὸ δέους ὁ μέν τις ἀκριβῶς ἁρμόζει τὸ κράνος, ὁ δὲ θωράκιον ἐνδύεται, ὁ δὲ αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτεύων τοῦ πολέμου τρέμει,

οὗτος δὲ ἐσθίει τότε μάλα φαιδρῷ τῷ προσώπῳ καὶ
τὴν ἔξοδον εὐθὺς ἐν πρώτοις διαγωνίζεται· ὁ δὲ τρέ
αὐτὸν ὄπισθεν ὑποτέτακται τῷ παρασίτῳ, κἀκεῖνος
τὸν ὥσπερ ὁ Αἴας τὸν Τεῦκρον ὑπὸ τῷ σάκει καλύ
καὶ τῶν βελῶν ἀφιεμένων γυμνώσας ἑαυτὸν τοῦτον
πει· βούλεται γὰρ ἐκεῖνον μᾶλλον σώζειν ἢ ἑαυτόν. 5
δὲ δὴ καὶ πέσοι παράσιτος ἐν πολέμῳ, οὐκ ἂν ἐπ' α
δήπου οὔτε λοχαγὸς οὔτε στρατιώτης αἰσχυνθείη μεγ
τε ὄντι νεκρῷ καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ καλῷ καλῶς κ
κειμένῳ. ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκρὸν ἰδεῖν το
παρακείμενον, ξηρόν, ῥυπῶντα, μακρὸν πωγώνιον ἔ
τα, προτεθνηκότα τῆς μάχης, ἀσθενῆ ἄνθρωπον. τίς
ἂν καταφρονήσειε ταύτης τῆς πόλεως τοὺς ὑπασπι
αὐτῆς οὕτως κακοδαίμονας ὁρῶν; τίς δὲ οὐκ ἂν εἰκ
χλωροὺς καὶ κομήτας ὁρῶν ἀνθρωπίσκους κειμένους,
πόλιν ἀποροῦσαν συμμάχων τοὺς ἐν τῇ εἱρκτῇ κακ
γους ἐπιλῦσαι τῷ πολέμῳ; τοιοῦτοι μὲν ἐν τῷ πο
875 πρὸς ῥήτορας καὶ φιλοσόφους εἰσὶν οἱ παράσιτοι. 5
εἰρήνῃ δὲ τοσοῦτόν μοι δοκεῖ διαφέρειν παρασιτικὴ φ
σοφίας ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ πρῶτον, εἰ
κεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία.

ΤΥΧ. Οὔπω ξυνίημι ὅ τι τοῦτό πως βούλεται.
πῶμεν δὲ ὅμως.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν ἀγορὰν καὶ δικαστήρια καὶ πα
στρας καὶ γυμνάσια καὶ κυνηγέσια καὶ συμπόσια ἔ
φαίην ἂν πόλεως χωρία;

ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΠΑΡ. Ὁ τοίνυν παράσιτος εἰς ἀγορὰν μὲν καὶ δ
στήρια οὐ πάρεισιν, ὅτι, οἶμαι, τοῖς συκοφάνταις π
τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον προσήκει καὶ ὅτι οὐδὲν μέτ
ἐστι τῶν ἐν τούτοις γινομένων, τὰς δὲ παλαίστρας
τὰ γυμνάσια καὶ τὰ συμπόσια διώκει καὶ κοσμεῖ μ

πεὶ τίς ἐν παλαίστρᾳ φιλόσοφος ἢ ῥήτωρ ἀποδὺς
γκριθῆναι παρασίτου τῷ σώματι; ἢ τίς ἐν γυμ-
ούτων ὀφθεὶς οὐκ αἰσχύνῃ μᾶλλον τοῦ χωρίου
ὶ μὴν ἐν ἐρημίᾳ τούτων οὐδεὶς ἂν ὑποσταίη θη-
όσε ἰόν, ὁ δὲ παράσιτος αὐτά τε ἐπιόντα μένει
ται ῥᾳδίως μεμελετηκὼς αὐτῶν ἐν τοῖς δείπνοις
νεῖν, καὶ οὔτε ἔλαφος οὔτε σῦς αὐτὸν ἐκπλήττει
ς, ἀλλὰ κἂν ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸν ὀδόντα θήγῃ,
ράσιτος ἐπὶ τὸν σῦν ἀντιθήγει. τοὺς μὲν γὰρ
ιώκει μᾶλλον τῶν κυνῶν. ἐν δὲ δὴ συμποσίῳ τίς
μιλλήσαιτο παρασίτῳ ἤτοι παίζοντι ἢ ἐσθίοντι;
μᾶλλον εὐφράναι τοὺς συμπότας; πότερόν ποτε 876
δων καὶ σκώπτων, ἢ ἄνθρωπος μὴ γελῶν, ἐν τρι-
ειμένος, εἰς τὴν γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πένθος
συμπόσιον ἥκων; καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ
ος τοιοῦτόν ἐστιν οἷον ἐν βαλανείῳ κύων.

Φέρε δὴ ταῦτα ἀφέντες ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζω-
βίον τοῦ παρασίτου σκοποῦντες ἅμα καὶ παρα-
ες ἐκείνῳ. πρῶτον τοίνυν ἴδοι τις ἂν τὸν μὲν
ον ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα καὶ οὐδὲν αὐτῷ μέ-
οἱ ἄνθρωποι οἴονται περὶ αὐτοῦ, ῥήτορας δὲ καὶ
ους εὕροι τις ἂν οὐ τινάς, ἀλλὰ πάντας ὑπὸ τύ-
δόξης τριβέντας, καὶ οὐ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ
αἴσχιόν ἐστιν, ὑπ' ἀργυρίου. καὶ ὁ μὲν παρά-
τως ἔχει πρὸς ἀργύριον ὡς οὐκ ἄν τις οὐδὲ πρὸς
οῖς αἰγιαλοῖς ψηφῖδας ἀμελῶς ἔχοι, καὶ οὐδὲν
κεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον τοῦ πυρός· οἵ γε μὴν
καὶ ὃ δεινότερόν ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκον-
αὐτὰ οὕτως διάκεινται κακοδαιμόνως, ὥστε τῶν
νῦν εὐδοκιμούντων φιλοσόφων — περὶ μὲν γὰρ
όρων τί δεῖ λέγειν; — ὁ μὲν δικάζων δίκην δω-
αὐτῇ ἑάλω, ὁ δὲ παρὰ βασιλέως ὑπὲρ τοῦ συνεῖ- 877

ναι μισθὸν αἰτεῖ καὶ οὐκ αἰσχύνεται, εἰ ἔτι πρεε
ἀνὴρ διὰ τοῦτο ἀποδημεῖ καὶ μισθοφορεῖ καθάπ
δὸς ἢ Σκύθης αἰχμάλωτος, καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνο
σχύνεται, ὃ λαμβάνει. 53. εὕροις δ' ἂν οὐ μόνον
περὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη, οἷον λύπας κ
γὰς καὶ φθόνους καὶ παντοίας ἐπιθυμίας. ὅ γε μ
ράσιτος ἔξωθεν τούτων ἐστὶν ἁπάντων· οὔτε γὰρ
ζεται δι' ἀνεξικακίαν καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὅτῳ
σθείη· καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτε, ἡ ὀργὴ αὐτοῦ
πὸν μὲν οὐδὲ σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀπεργάζεται, μᾶλ
γέλωτα καὶ εὐφραίνει τοὺς ξυνόντας. λυπεῖταί γ
καὶ ἥκιστα πάντων, τοῦτο τῆς τέχνης παρασκευα
αὐτῷ καὶ χαριζομένης, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπ
οὔτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ οὔτε οἶκος οὔτε ο
οὔτε γυνὴ οὔτε παῖδες, ὧν διαφθειρομένων πᾶσα ἀ
λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτά. ἐπιθυμεῖ δὲ οὔτε δόξη
χρημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ὡραίου τινός.

54. ΤΥΧ. Ἀλλ', ὦ Σίμων, εἰκός γε ἐνδείᾳ τ
λυπηθῆναι αὐτόν.

878 ΠΑΡ. Ἀγνοεῖς, ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ
σιτός ἐστιν οὗτος, ὅστις ἀπορεῖ τροφῆς· οὐδὲ γε
δρεῖος ἀπορίᾳ ἀνδρείας ἐστὶν ἀνδρεῖος, οὐδὲ φρ
ἀπορίᾳ φρενῶν ἐστι φρόνιμος· ἄλλως γὰρ οὐδὲ π
τος ἂν εἴη. πρόκειται δὲ ἡμῖν περὶ παρασίτου ζητε
τος, οὐχὶ μὴ ὄντος. εἰ δὲ ὁ ἀνδρεῖος οὐκ ἄλλως ἢ π
σίᾳ ἀνδρειότητος καὶ ὁ φρόνιμος παρουσίᾳ φρον
καὶ ὁ παράσιτος δὲ παρουσίᾳ τοῦ παρασιτεῖν παρ
ἔσται· ὡς εἴ γε τοῦτο μὴ ὑπάρχει αὐτῷ, περὶ ἄλλ
νός, καὶ οὐχὶ παρασίτου, ζητήσομεν.

ΤΥΧ. Οὐκοῦν οὐδέποτε ἀπορήσει παράσιτος τ

ΠΑΡ. Ἔοικεν· ὥστε οὔτ' ἐπὶ τούτῳ οὔτ' ἐπ
ἐστὶν ὅτῳ λυπηθείη ἄν.

55. Καὶ μὴν καὶ πάντες ὁμοῦ φιλόσοφοι καὶ ῥήτορες οβοῦνται μάλιστα· τούς γέ τοι πλείστους αὐτῶν εὕροι ς ἂν μετὰ ξύλου προϊόντας, οὐκ ἂν δή που, εἰ μὴ ἐφο- ιῦντο, ὡπλισμένους, καὶ τὰς θύρας δὲ μάλα ἐρρωμέ- ως ἀποκλείοντας, μή τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν ὑτοῖς δεδιότας· ὁ δὲ τὴν θύραν τοῦ δωματίου προστί- ησιν εἰκῆ, καὶ τοῦτο ὡς μὴ ὑπ' ἀνέμου ἀνοιχθείη, γε- ομένου δὲ ψόφου νύκτωρ οὐδέν τι μᾶλλον θορυβεῖται μὴ γενομένου, καὶ δι' ἐρημίας δὲ ἀπιὼν ἄνευ ξίφους δεύει· φοβεῖται γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ. φιλοσόφους δὲ ἤδη ιὼ πολλάκις εἶδον, οὐδενὸς ὄντος δεινοῦ, τόξα ἐνε- 879
κευασμένους· ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι καὶ εἰς βαλανεῖον ιιόντες καὶ ἐπ' ἄριστον. 56. παρασίτου μέντοι οὐδεὶς ιει κατηγορῆσαι μοιχείαν ἢ βίαν ἢ ἁρπαγὴν ἢ ἄλλο τι δίκημα ἁπλῶς· ἐπεὶ ὅ γε τοιοῦτος οὐκ ἂν εἴη παράσι- ος, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκεῖνος ἀδικεῖ. ὥστ' εἰ μοιχεύσας τύχοι, μα τῷ ἀδικήματι καὶ τοὔνομα μεταλαμβάνει τοῦ ἀδική- ατος. ὥσπερ δὲ ὁ κακὸς οὐ τὸ ἀγαθός, ἀλλὰ φαῦλος ναι λαμβάνει, οὕτως, οἶμαι, ὁ παράσιτος, ἐάν τι ἀδικῇ, ὑτὸ μὲν τοῦτο ὅπερ ἐστὶν ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει δὲ ἀδικεῖ. ἀδικήματα δὲ τοιαῦτα ῥητόρων καὶ φιλοσόφων φθονα οὐ μόνον ἴσμεν αὐτοὶ γεγονότα καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ ἐν τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν ὧν δίκησαν. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶ καὶ Αἰσχί- ου καὶ Ὑπερίδου καὶ Δημοσθένους καὶ τῶν πλείστων χεδόν τι ῥητόρων καὶ σοφῶν, παρασίτου δὲ οὐκ ἔστιν πολογία οὐδ' ἔχει τις εἰπεῖν δίκην πρὸς παράσιτόν τινι εγραμμένην. 57. ἀλλὰ νὴ Δία ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου ρείττων ἐστὶ τοῦ τῶν ῥητόρων καὶ τῶν φιλοσόφων, ὁ ὲ θάνατος φαυλότερος; πάνυ μὲν οὖν τοὐναντίον παρὰ ολὺ εὐδαιμονέστερος· φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαν- ας ἢ τοὺς πλείστους κακοὺς κακῶς ἀποθανόντας, τοὺς 880

μὲν ἐκ καταδίκης ἑαλωκότας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδική
μασι, φαρμάκῳ, τοὺς δὲ καταπρησθέντας τὸ σῶμα ἅπα
τοὺς δὲ ἀπὸ δυσουρίας φθινήσαντας, τοὺς δὲ φυγόντα
παρασίτου δὲ θάνατον οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν, ἀλλ
τὸν εὐδαιμονέστατον φαγόντος καὶ πιόντος. εἰ δέ τις κ
δοκεῖ βιαίῳ τετελευτηκέναι θανάτῳ, ἀπεπτήσας ἀπέθα

58. ΤΥΧ. Ταῦτα μὲν ἱκανῶς διημίλληταί σοι τὰ πρ
τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τῶν παρασίτων. λοιπὸν δὲ εἰ κα
λὸν καὶ λυσιτελές ἐστι τὸ κτῆμα τοῦτο τῷ τρέφοντι, πει
λέγειν· ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ εὐεργετοῦντες κ
χαριζόμενοι τρέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦ
αἰσχύνην τῷ τρεφομένῳ.

ΠΑΡ. Ὡς ἠλίθιά γέ σου, ὦ Τυχιάδη, ταῦτα, εἰ μ
δύνασαι γινώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνήρ, εἰ καὶ τὸ Γύγ
χρυσίον ἔχει, μόνος ἐσθίων πένης ἐστὶ καὶ προϊὼν ἄνε
παρασίτου πτωχὸς δοκεῖ, καὶ ὥσπερ στρατιώτης χωρ
ὅπλων ἀτιμότερος καὶ ἐσθὴς ἄνευ πορφύρας καὶ ἵππ
ἄνευ φαλάρων, οὕτω καὶ πλούσιος ἄνευ παρασίτου τα
πεινός τις καὶ εὐτελὴς φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσι
881 κοσμεῖται ὑπ' αὐτοῦ, τὸν δὲ παράσιτον πλούσιος οὐδ
ποτε κοσμεῖ. 59. ἄλλως τε οὐδὲ ὄνειδος αὐτῷ ἐστιν, ὡ
σὺ φής, τὸ παρασιτεῖν ἐκείνῳ, δῆλον ὅτι ὡς κρείττο
χείρονα, ὅπου γε μὴν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελές ἐσ
τὸ τρέφειν τὸν παράσιτον, ᾧ γε μετὰ τοῦ κοσμεῖσθαι ὑ
αὐτοῦ καὶ ἀσφάλεια πολλὴ ἐκ τῆς τούτου δορυφορί
ὑπάρχει· οὔτε γὰρ μάχῃ ῥᾳδίως ἄν τις ἐπιχειρήσαι τ
πλουσίῳ τοῦτον ὁρῶν παρεστῶτα, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἀποθ
νοι φαρμάκῳ οὐδεὶς ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμ
σειεν ἐπιβουλεῦσαί τινι τούτου προεσθίοντος καὶ πρ
πίνοντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κοσμεῖται μόνον, ἀλ
καὶ ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τοῦ παρασίτου σώ
ζεται. οὕτω μὲν ὁ παράσιτος διὰ φιλοστοργίαν πάν

ιον ὑπομένει, καὶ οὐκ ἂν παραχωρήσειε τῷ πλουαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν αἱρεῖται συμν.

0. ΤΥΧ. Πάντα μοὶ δοκεῖς, ὦ Σίμων, διεξελθεῖν ήσας οὐδὲν τῆς σεαυτοῦ τέχνης, οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ες, ἀμελέτητος ὤν, ἀλλ' ὥσπερ ἄν τις ὑπὸ τῶν ων γεγυμνασμένος. λοιπόν, εἰ μὴ αἴσχιον αὐτὸ τὸ 882 ἐστι τῆς παρασιτικῆς, θέλω μαθεῖν.

ΙΑΡ. Ὅρα δὴ τὴν ἀπόκρισιν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέι δοκῇ, καὶ πειρῶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι πρὸς οτώμενον ῇ ἄριστα οἴει. φέρε γάρ, τὸν σῖτον οἱ οἱ τί καλοῦσι;

ΥΧ. Τροφήν.

ΙΑΡ. Τί δὲ τὸ σιτεῖσθαι, οὐχὶ τὸ ἐσθίειν;

ΥΧ. Ναί.

ΙΑΡ. Οὐκοῦν καθωμολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι οὐκ ἐστί;

ΥΧ. Τοῦτο γάρ, ὦ Σίμων, ἐστὶν ὃ αἰσχρόν. φαί-

1. ΠΑΡ. Φέρε δὴ πάλιν ἀπόκριναί μοι, πότερόν κεῖ διαφέρειν καὶ προκειμένων ἀμφοῖν πότερον ἂν ἕλοιο, ἆρά γε τὸ πλεῖν ἢ τὸ παραπλεῖν;

ΥΧ. Τὸ παραπλεῖν ἔγωγε.

ΙΑΡ. Τί δέ, τὸ τρέχειν ἢ τὸ παρατρέχειν;

ΥΧ. Τὸ παρατρέχειν.

ΙΑΡ. Τί δέ, τὸ ἱππεύειν ἢ τὸ παριππεύειν;

ΥΧ. Τὸ παριππεύειν.

ΙΑΡ. Τί δέ, τὸ ἀκοντίζειν ἢ τὸ παρακοντίζειν;

ΥΧ. Τὸ παρακοντίζειν.

ΙΑΡ. Οὐκοῦν ὁμοίως ἂν ἐθέλοις καὶ τοῦ ἐσθίειν ν τὸ παρασιτεῖν;

ΥΧ. Ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ

883 παῖδες ἀφίξομαι καὶ ἑῷος καὶ μετ' ἄριστον μαθησόμε
τὴν τέχνην. σὺ δέ με αὐτὴν δίκαιος διδάσκειν ἀφθόν
ἐπεὶ καὶ πρῶτος μαθητής σοι γίνομαι. φασὶ δὲ καὶ
μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τῶν τέκνων.

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ Η ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

1. ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ. Ταῦτα δὲ ὑμῖν, ὦ Σόλων, τί
ἕνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν αὐτῶν περιπλεκόμενοι ἀ
λήλους ὑποσκελίζουσιν, οἱ δὲ ἄγχουσι καὶ λυγίζουσι
ἐν τῷ πηλῷ συναναφύρονται κυλινδούμενοι ὥσπερ σύ
καίτοι κατ' ἀρχὰς εὐθὺς ἀποδυσάμενοι — ἑώρων γάρ
884 λίπα τε ἠλείψαντο καὶ κατέψησε μάλα εἰρηνικῶς ἅτε
τὸν ἕτερον ἐν τῷ μέρει, μετὰ δὲ οὐκ οἶδ' ὅ τι παθόν
ὠθοῦσί τε ἀλλήλους συννενευκότες καὶ τὰ μέτωπα συν
ράττουσιν ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ ἢν ἰδοὺ ἀράμενος ἐκ
νοσὶ τὸν ἕτερον ἐκ τοῖν σκελοῖν ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφ
εἶτ' ἐπικαταπεσὼν ἀνακύπτειν οὐκ ἐᾷ συνωθῶν κάτω
τὸν πηλόν, τέλος δὲ ἤδη περιπλέξας αὐτῷ τὰ σκέλη κα
τὴν γαστέρα τὸν πῆχυν ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ ἄγχει
ἄθλιον, ὁ δὲ παρακροτεῖ ἐς τὸν ὦμον, ἱκετεύων οἶμ
ὡς μὴ τέλεον ἀποπνιγείη. καὶ οὐδὲ τοῦ ἐλαίου ἕνεκα φ
δονται μὴ μολύνεσθαι, ἀλλ' ἀφανίσαντες τὸ χρῖσμα
τοῦ βορβόρου ἀναπλησθέντες ἐν ἱδρῶτι ἅμα πολλῷ
λωτα ἐμοὶ γοῦν παρέχουσιν ὥσπερ αἱ ἐγχέλυες ἐκ τ
χειρῶν διολισθαίνοντες. 2. ἕτεροι δὲ ἐν τῷ αἰθρίῳ
αὐλῆς τὸ αὐτὸ τοῦτο δρῶσιν, οὐκ ἐν πηλῷ οὗτοί γε, ἀλ
885 ψάμμον ταύτην βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι ἐν τῷ ὀρύγμ
πάττουσί τε ἀλλήλους καὶ αὐτοὶ ἑκόντες ἐπαμῶνται
κόνιν ἀλεκτρυόνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν τ

ιπλοκαῖς, οἶμαι, τῆς ψάμμου τὸν ὄλισθον ἀφαιροῦ-
: καὶ βεβαιοτέραν ἐν ξηρῷ παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν.
οἱ δὲ ὀρθοστάδην κεκονιμένοι καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλ-
λους προσπεσόντες καὶ λακτίζουσιν· οὑτοσὶ γοῦν καὶ
ὀς ὀδόντας ἔοικεν ἀποπτύσειν ὁ κακοδαίμων, οὕτως
ιατος αὐτῷ καὶ ψάμμου ἀναπέπλησται τὸ στόμα, πύξ,
ὁρᾷς, παταχθέντος ἐς τὴν γνάθον. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων
τοσὶ διίστησιν αὐτοὺς καὶ λύει τὴν μάχην — τεκμαί-
ιαι γὰρ τῇ πορφυρίδι τῶν ἀρχόντων τινὰ τοῦτον εἶ-
ι — 4. ὁ δὲ καὶ ἐποτρύνει καὶ τὸν πατάξαντα ἐπαινεῖ.
λοι δὲ ἀλλαχόθι πάντες ἐγκονοῦσι καὶ ἀναπηδῶσιν
πεϱ θέοντες ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μένοντες καὶ ἐς τὸ ἄνω
ναλλόμενοι λακτίζουσι τὸν ἀέρα. 5. ταῦτα οὖν ἐθέλω 886
ἑναι τίνος ἀγαθοῦ ἂν εἴη ποιεῖν· ὡς ἔμοιγε μανίᾳ
λλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις
ῥᾳδίως μεταπείσειέ με ὡς οὐ παραπαίουσιν οἱ ταῦτα
ῶντες.

6. ΣΟΛΩΝ. Καὶ εἰκότως, ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτά σοι
γιγνόμενα φαίνεται ξένα γε ὄντα καὶ πάμπολυ τῶν
υθικῶν ἐθῶν ἀπᾴδοντα, καθάπερ καὶ ὑμῖν πολλὰ εἰ-
ς εἶναι μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα τοῖς Ἕλλησιν ἡμῖν
λόκοτα εἶναι δόξαντα ἄν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ σὺ νῦν
ισταίη αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θάρρει, ὦγαθέ· οὐ γὰρ μα-
ι τὰ γιγνόμενά ἐστιν οὐδ' ἐφ' ὕβρει οὗτοι παίουσιν
λήλους καὶ κυλίουσιν ἐν τῷ πηλῷ ἢ ἐπιπάττουσι τὴν
νιν, ἀλλ' ἔχει τινὰ χρείαν οὐκ ἀτερπῆ τὸ πρᾶγμα καὶ
μὴν οὐ μικρὰν ἐπάγει τοῖς σώμασιν· ἢν γοῦν ἐνδια-
ίψῃς, ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσειν, τῇ Ἑλλάδι, οὐκ εἰς
κρὰν εἷς καὶ αὐτὸς ἔσῃ τῶν πεπηλωμένων ἢ κεκονιμέ-
ν· οὕτω σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τε ἅμα καὶ λυσιτελὲς εἶ-
ι δόξει.

ΑΝΑΧ. Ἄπαγε, ὦ Σόλων, ὑμῖν ταῦτα γένοιτο τὰ 887

ὠφέλιμα καὶ τερπνά, ἐμὲ δὲ εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι δι
θείη, εἴσεται ὡς οὐ μάτην παρεζώσμεθα τὸν ἀκινάκη
7. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί ὄνομα ἔθεσθε τοῖς γιγνομένοις, ἢ
φῶμεν ποιεῖν αὐτούς;

ΣΟΛ. Ὁ μὲν χῶρος αὐτός, ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσι
ὑφ' ἡμῶν ὀνομάζεται καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος τ
Λυκείου· καὶ τὸ ἄγαλμα δὲ αὐτοῦ ὁρᾷς, τὸν ἐπὶ τῇ στή
κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν τὸ τόξον ἔχοντα, ἡ δεξ
δὲ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη ὥσπερ ἐκ καμάτ
μακροῦ ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. 8. τῶν γυ
νασμάτων δὲ τούτων τὸ μὲν ἐν τῷ πηλῷ ἐκεῖνο πάλη κ
λεῖται, οἱ δ' ἐν τῇ κόνει παλαίουσι καὶ αὐτοί, τὸ δὲ παίε
ἀλλήλους ὀρθοστάδην παγκρατιάζειν λέγομεν. καὶ ἄλ
δὲ ἡμῖν ἐστι γυμνάσια τοιαῦτα πυγμῆς καὶ δίσκου κ
τοῦ ὑπεράλλεσθαι, ὧν ἁπάντων ἀγῶνας προτίθεμεν, κ
ὁ κρατήσας ἄριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὐτὸν καὶ ἀνα
ρεῖται τὰ ἆθλα.

888 9. ΑΝΑΧ. Τὰ δὲ ἆθλα τίνα ὑμῖν ταῦτά ἐστιν;

ΣΟΛ. Ὀλυμπίασι μὲν στέφανος ἐκ κοτίνου, Ἰσθμ
δὲ ἐκ πίτυος, ἐν Νεμέᾳ δὲ σελίνων πεπλεγμένος, Πυθ
δὲ μῆλα τῶν ἱερῶν τοῦ θεοῦ, παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Παν
θηναίοις τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας, ὦ Ἀν
χαρσι; ἢ διότι μικρά σοι εἶναι ταῦτα δοκεῖ;

ΑΝΑΧ. Οὔκ, ἀλλὰ πάνσεμνα, ὦ Σόλων, κατέλ
ξας τὰ ἆθλα καὶ ἄξια τοῖς τε διαθεῖσιν αὐτὰ φιλοτιμ
σθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτ
ὑπερεσπουδακέναι περὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τηλικούτ
ὥστε μήλων ἕνεκα καὶ σελίνων τοσαῦτα προπονεῖν κ
κινδυνεύειν ἀγχομένους πρὸς ἀλλήλων καὶ κατακλωμ
νους, ὡς οὐκ ἐνὸν ἀπραγμόνως εὐπορῆσαι μήλων ὅ
889 ἐπιθυμία ἢ σελίνῳ ἐστεφανῶσθαι ἢ πίτυϊ μήτε πη

ιενον τὸ πρόσωπον μήτε λακτιζόμενον ἐς τὴν
ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν.

ΣΟΛ. Ἀλλ', ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς ψιλὰ τὰ διδόμενα
ιβλέπομεν. ταῦτα μὲν γάρ ἐστι σημεῖα τῆς νίκης
ἰσματα οἵτινες οἱ κρατήσαντες, ἡ δὲ παρακολου-
ύτοις δόξα τοῦ παντὸς ἀξία τοῖς νενικηκόσιν,
ιαὶ λακτίζεσθαι καλῶς ἔχει τοῖς θηρωμένοις τὴν
ἐκ τῶν πόνων· οὐ γὰρ ἀπονητὶ προσγένοιτο
, ἀλλὰ χρὴ τὸν ὀρεγόμενον αὐτῆς πολλὰ τὰ
ἰνασχόμενον ἐν τῇ ἀρχῇ τότ' ἤδη τὸ λυσιτελὲς
ἑλος ἐκ τῶν καμάτων περιμένειν.

ΑΧ. Τοῦτο φής, ὦ Σόλων, τὸ τέλος ἡδὺ καὶ λυ-
ἶτι πάντες αὐτοὺς ὄψονται ἐστεφανωμένους καὶ
ῃ ἐπαινέσονται πολὺ πρότερον οἰκτείραντες ἐπὶ
ιαῖς, οἱ δὲ εὐδαιμονήσουσιν ἀντὶ τῶν πόνων
σέλινα ἔχοντες.

Ι. Ἄπειρος εἶ, φημί, τῶν ἡμετέρων ἔτι· μετὰ
ε ἄλλα σοι δόξει περὶ αὐτῶν, ἐπειδὰν ἐς τὰς
ις ἀπιὼν ὁρᾷς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων
ενον ἐπὶ τὴν θέαν τῶν τοιούτων καὶ θέατρα
α συμπληρούμενα καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐπαι-
ς, τὸν δὲ καὶ νικήσαντα αὐτῶν ἰσόθεον νομι-

ΑΝΑΧ. Αὐτὸ τοῦτο, ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἴκτιστόν
ιὴ ἐπ' ὀλίγων ταῦτα πάσχουσιν, ἀλλὰ ἐν τοσού-
αῖς καὶ μάρτυσι τῆς ὕβρεως, οἳ δηλαδὴ εὐδαι-
ν αὐτοὺς αἵματι ῥαινομένους ὁρῶντες ἢ ἀγχο-
τὸ τῶν ἀντιπάλων· ταῦτα γὰρ τὰ εὐδαιμονέ-
όσεστι τῇ νίκῃ αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Σκύ-
ιις, ὦ Σόλων, ἤ πατάξῃ τινὰ τῶν πολιτῶν ἢ
προσπεσὼν ἢ θαἰμάτια περιρρήξῃ, μεγάλας
ἰται τὰς ζημίας ἐπάγουσι, κἂν ἐπ' ὀλίγων τῶν

μαρτύρων τοῦτο πάθῃ τις, οὔτι γε ἐν τηλικούτοι τροις, οἷα σὺ διηγῇ τὸ Ἰσθμοῖ καὶ τὸ ἐν Ὀλυμπι μὴν ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀγωνιστὰς οἰκτείρειν μοι ἔπει πάσχουσι, τῶν δὲ θεατῶν οὓς φῂς ἁπανταχόθει ἀρίστους παραγίγνεσθαι ἐς τὰς πανηγύρεις, καὶ
891 *θαυμάζω, εἰ τἀναγκαῖα παρέντες σχολάζουσιν ἐπ τοιούτοις· οὐδὲ γάρ ἐκεῖνό πω δύναμαι κατανοῆσι τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν παιομένους τε καὶ διαπ ζομένους ἀνθρώπους καὶ πρὸς τὴν γῆν ἀραττοι καὶ συντριβομένους ὑπ' ἀλλήλων.*

12. *ΣΟΛ. Εἰ καιρὸς ἦν, ὦ Ἀνάχαρσι, Ὀλυμπ Ἰσθμίων ἢ Παναθηναίων, αὐτὸ ἄν σε τὸ γιγνόμεν δαξεν, ὡς οὐ μάτην ἐσπουδάκαμεν ἐπὶ τούτοις· οὕτω λέγων ἄν τις προσβιβάσειέ σε τῇ ἡδονῇ τῶ δρωμένων, ὡς εἰ καθεζόμενος αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖ ταῖς βλέποις ἀρετὰς ἀνδρῶν καὶ κάλλη σωμάτων κι ξίας θαυμαστὰς καὶ ἐμπειρίας δεινὰς καὶ ἰσχὺν ἄ καὶ τόλμαν καὶ φιλοτιμίαν καὶ γνώμας ἀηττήτο σπουδὴν ἄληκτον ὑπὲρ τῆς νίκης· εὖ γὰρ δὴ οἶ οὐκ ἂν ἐπαύσω ἐπαινῶν καὶ ἐπιβοῶν καὶ ἐπικροτο*

13. *ΑΝΑΧ. Νὴ Δί', ὦ Σόλων, καὶ ἐπιγελ προσέτι καὶ ἐπιχλευάζων· ἅπαντα γὰρ ὁπόσα κατηρ σω ἐκεῖνα, τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς εὐεξίας καὶ τὰ κάλ τόλμαν, ὁρῶ οὐδενὸς μεγάλου ἕνεκα παραπολλυ ὑμῖν, οὔτε πατρίδος κινδυνευούσης οὔτε χώρας πο μένης οὔτε φίλων ἢ οἰκείων πρὸς ὕβριν ἀπαγομ ὥστε τοσούτῳ γελοιότεροι ἂν εἶεν, ἄριστοι μέν, ὡ ὄντες, μάτην δὲ τοσαῦτα πάσχοντες καὶ ταλαιπωρ*
892 *νοι καὶ αἰσχύνοντες τὰ κάλλη καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψ καὶ τοῖς ὑπωπίοις, ὡς μήλου καὶ κοτίνου ἐγκρατε νοιντο νικήσαντες. ἡδὺ γάρ μοι ἀεὶ μεμνῆσθαι τῶν ἀ*

ιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνου-
ν οἱ ἀγωνισταί;

ΣΟΛ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ εἷς ἐξ ἁπάντων ὁ κρατήσας
ὑτῶν.

ΑΝΑΧ. Εἶτ', ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀδήλῳ καὶ ἀμφι-
όλῳ τῆς νίκης τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ ταῦτ' εἰδότες ὅτι
μὲν νικῶν εἷς ἔσται πάντως, οἱ δὲ ἡττώμενοι πάμπολλοι
άτην ἄθλιοι πληγάς, οἱ δὲ καὶ τραύματα λαβόντες;

14. ΣΟΛ. Ἔοικας, ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέπω ἐννενοηκέ-
αι πολιτείας ὀρθῆς πέρι μηδέν· οὐ γὰρ ἂν τὰ κάλλιστα
ῶν ἐθῶν ἐν ψόγῳ ἐτίθεσο. ἢν δέ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέ-
αι, ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκηθείη πόλις καὶ ὅπως ἂν
ριστοι γένοιντο οἱ πολῖται αὐτῆς, ἐπαινέσῃ τότε καὶ τὰς
σκήσεις ταύτας καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἣν φιλοτιμούμεθα
ερὶ αὐτάς, καὶ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκατα-
εμιγμένον τοῖς πόνοις, εἰ καὶ νῦν μάτην σπουδάζεσθαι
οκοῦσι.

ΑΝΑΧ. Καὶ μήν, ὦ Σόλων, κατ' οὐδὲν ἄλλο ἀπὸ
ῆς Σκυθίας ἥκω παρ' ὑμᾶς τοσαύτην μὲν γῆν διοδεύσας,
έγαν δὲ τὸν Εὔξεινον καὶ δυσχείμερον περαιωθείς, ἢ
πως νόμους τε τοὺς Ἑλλήνων ἐκμάθοιμι καὶ ἔθη τὰ παρ'
μῖν κατανοήσαιμι καὶ πολιτείαν τὴν ἀρίστην ἐκμελετή-
αιμι. διὸ καὶ σὲ μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων
ιὶ ξένον προειλόμην κατὰ κλέος, ἐπείπερ ἤκουον νόμων 893
τινων ξυγγραφέα εἶναί σε καὶ ἐθῶν τῶν ἀρίστων εὑρε-
ν καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητήν, καὶ ὅλως
λιτείας τινὸς συναρμοστήν. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις δι-
άσκων με καὶ μαθητὴν ποιούμενος· ὡς ἔγωγε ἡδέως ἂν
ιτός σοι καὶ ἄποτος παρακαθεζόμενος, ἐς ὅσον ἂν αὐ-
ς διαρκοίης λέγων, κεχηνὼς ἐπακούοιμι περὶ πολιτείας
καὶ νόμων διεξιόντος.

15. ΣΟΛ. Τὰ μὲν πάντα οὐ ῥᾴδιον, ὦ ἑταῖρε, διελ-

θεῖν ἐν βραχεῖ, ἀλλὰ κατὰ μέρη ἐπιὼν εἴσῃ ἕκαστα, μὲν περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων ἢ περὶ γάμων ἢ ἄλλων δοκεῖ ἡμῖν. ἃ δὲ περὶ τῶν νέων γιγνώσκομεν ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπειδὰν πρῶτον ἄρξωνται συ: ναι τε τοῦ βελτίονος καὶ τῷ σώματι ἀνδρίζεσθαι καὶ ἱ στασθαι τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διέξειμι, ὡς μάἱ οὕτινος χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτεθείκαμεν τοῖς καὶ διαπονεῖν τὸ σῶμα καταναγκάζομεν, οὐ μό ἕνεκα τῶν ἀγώνων, ὅπως τὰ ἆθλα δύναιντο ἀναιρεῖσ — ἐπ' ἐκεῖνα μὲν γὰρ ὀλίγοι πάνυ ἐξ ἁπάντων χωρ σιν — ἀλλὰ μεῖζόν τι ἁπάσῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τού καὶ αὐτοῖς ἐκείνοις προσκτώμενοι· κοινὸς γάρ τις ἀ ἄλλος ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις πρόκειται καὶ στέ νος οὐ πίτυος οὐδὲ κοτίνου ἢ σελίνων, ἀλλ' ὃς ἐν α

894 συλλαβὼν ἔχει τὴν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν, οἷον ἐλ θερίαν λέγω αὐτοῦ τε ἑκάστου ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τῆς πα δος καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν καὶ ἑορτῶν πατρίων ἀπόλ σιν καὶ οἰκείων σωτηρίαν, καὶ συνόλως τὰ κάλλιστο ἄν τις εὔξαιτο γενέσθαι οἱ παρὰ τῶν θεῶν· ταῦτα πά τῷ στεφάνῳ, ὅν φημι, συναναπέπλεκται καὶ ἐκ τοῦ ἀ νος ἐκείνου περιγίγνεται, ἐφ' ὃν αἱ ἀσκήσεις αὗται οἱ πόνοι ἄγουσιν.

16. *ΑΝΑΧ.* Εἶτα, ὦ θαυμάσιε Σόλων, τοιαῦτά καὶ τηλικαῦτα ἔχων ἆθλα διεξιέναι μῆλα καὶ σέλινα ι γοῦ καὶ θαλλὸν ἐλαίας ἀγρίας καὶ πίτυν;

ΣΟΛ. Καὶ μήν, ὦ Ἀνάχαρσι, οὐδ' ἐκεῖνά σοι δόξει μικρὰ εἶναι, ὁπόταν ἃ λέγω καταμάθῃς· ἀπὸ τοι τῆς αὐτῆς γνώμης γίγνεται καὶ μέρη πάντα ταῦτά μικρὰ τοῦ μείζονος ἐκείνου ἀγῶνος καὶ τοῦ στεφάνοι κατέλεξα τοῦ πανευδαίμονος. ὁ δὲ λόγος οὐκ οἶδ' ὅ: ὑπερβὰς τὴν τάξιν ἐκείνων πρότερον ἐπεμνήσθη Ἰσθμοῖ γιγνομένων καὶ Ὀλυμπίασι καὶ ἐν Νεμέᾳ. π

ἀλλὰ νὼ — σχολὴν γὰρ ἄγομεν καὶ σύ, ὡς φής, προθυμῇ ἀκούειν — ἀναδραμούμεθα ῥᾳδίως πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν κοινὸν ἀγῶνα, δι' ὅν φημι πάντα ταῦτα ἐπιτηδεύεσθαι.

ΑΝΑΧ. Ἄμεινον, ὦ Σόλων, οὕτως· καθ' ὁδὸν γὰρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωροίη καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πεισθείην μηδ' ἐκείνων ἔτι καταγελᾶν, εἴ τινα 895
ἴδοιμι σεμνυνόμενον κοτίνῳ ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύσκιον ἐκεῖσε ἀπελθόντες καθίσωμεν ἐπὶ τῶν θάκων, ὡς μὴ ἐνοχλοῖεν ἡμῖν οἱ ἐπικεκραγότες τοῖς παλαίουσιν· ἄλλως τε — εἰρήσεται γάρ — οὐδὲ τὸν ἥλιον ἔτι ῥᾳδίως ἀνέχομαι ὀξὺν καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα γυμνῇ τῇ κεφαλῇ· τὸν γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν οἴκοθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μόνος ἐν ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ σχήματι. ἡ δὲ ὥρα τοῦ ἔτους ὅ τι περ τὸ πυρωδέστατόν ἐστι, τοῦ ἀστέρος, ὃν ὑμεῖς κύνα φατέ, πάντα καταφλέγοντος καὶ τὸν ἀέρα ξηρὸν καὶ διακαῆ τιθέντος, ὅ τε ἥλιος κατὰ μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενος φλογμὸν τοῦτον οὐ φορητὸν ἐπάγει τοῖς σώμασιν. ὥστε καὶ σοῦ θαυμάζω, ὅπως γηραιὸς ἤδη ἄνθρωπος οὔτε ἰδίεις πρὸς τὸ θάλπος ὥσπερ ἐγὼ οὔτε ὅλως ἐνοχλουμένῳ ἔοικας οὐδὲ περιβλέπεις σύσκιόν τι ἔνθα ὑποδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τὸν ἥλιον εὐμαρῶς.

ΣΟΛ. Οἱ μάταιοι γὰρ οὗτοι πόνοι, ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συνεχεῖς ἐν τῷ πηλῷ κυβιστήσεις καὶ αἱ ὑπαίθριοι ἐν τῇ ψάμμῳ ταλαιπωρίαι τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρέχουσι πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου βολάς, καὶ οὐκέτι πίλου δεόμεθα, ὃς τὴν ἀκτῖνα κωλύσει καθικνεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. ἀπίωμεν δ' οὖν. 17. καὶ ὅπως μὴ καθάπερ νό- 896
μοις προσέξεις οἷς ἂν λέγω πρὸς σέ, ὡς ἐξ ἅπαντος πιστεύειν αὐτοῖς, ἀλλ' ἔνθα ἄν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγεσθαι δοκῇ, ἀντιλέγειν εὐθὺς καὶ διευθύνειν τὸν λόγον· δυοῖν

γὰρ θατέρου πάντως οὐκ ἂν ἁμάρτοιμεν, ἢ σὲ β
πεισθῆναι ἐκχέαντα ὁπόσα οἴει ἀντιλεκτέα εἶναι
ἀναδιδαχθῆναι ὡς οὐκ ὀρθῶς γιγνώσκω περὶ (
καὶ ἐν τούτῳ πᾶσα ἄν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων (
φθάνοι χάριν ὁμολογοῦσα· ὅσα γὰρ ἂν ἐμὲ παι
καὶ μεταπείσῃς πρὸς τὸ βέλτιον, ἐκείνην τὰ μέγισ
ὠφεληκώς. οὐδὲν γὰρ ἂν ἀποκρυψαίμην αὐτήν
εὐθὺς εἰς τὸ μέσον καταθήσω φέρων καὶ καταστὰ
πνυκὶ ἐρῶ πρὸς ἅπαντας, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐ
ὑμῖν ἔγραψα τοὺς νόμους οἵους ἂν ᾤμην ὠφελιμω
ἔσεσθαι τῇ πόλει, ὁ δὲ ξένος οὑτοσὶ — δείξας σέ, ἀ
χαρσι — Σκύθης μέν ἐστι, σοφὸς δὲ ὢν μετεπα
897 με καὶ ἄλλα βελτίω μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα
ξατο· ὥστε εὐεργέτης ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀναγεγράφ
χαλκοῦν αὐτὸν ἀναστήσατε παρὰ τοὺς ἐπωνύμου
πόλει παρὰ τὴν Ἀθηνᾶν. καὶ εὖ ἴσθι ὡς οὐκ αἰσχι
ἡ Ἀθηναίων πόλις παρὰ βαρβάρου καὶ ξένου τὰ σ
ροντα ἐκμανθάνοντες.

18. ΑΝΑΧ. Τοῦτο ἐκεῖνο ἦν ἄρα, ὃ ἐγὼ περὶ
ἤκουον τῶν Ἀθηναίων, ὡς εἴητε εἴρωνες ἐν τοῖς
ἐπεὶ πόθεν ἂν ἐγὼ νομὰς καὶ πλάνης ἄνθρωπο
ἁμάξης βεβιωκώς, ἄλλοτε ἄλλην γῆν ἀμείβων, π
οὔτε οἰκήσας πώποτε οὔτε ἄλλοτε ἢ νῦν ἑωρακώς
πολιτείας διεξίοιμι καὶ διδάσκοιμι αὐτόχθονας (
πόλιν ταύτην ἀρχαιοτάτην τοσούτοις ἤδη χρόνοις
νομίᾳ κατῳκηκότας, καὶ μάλιστα σέ, ὦ Σόλων, ᾧ
ὡς φασίν, ἐξ ἀρχῆς καὶ μάθημα ἐγένετο, ἐπίστασθα
898 ἂν ἄριστα πόλις οἰκοῖτο καὶ οἷστισι νόμοις χρωμέ
δαιμονήσειε; πλὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτῃ πε
σοι, καὶ ἀντερῶ, ἤν τί μοι δοκῇ μὴ ὀρθῶς λέγ
ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη ἐκφυ
τὸν ἥλιον ἐν τῷ συνηρεφεῖ ἐσμεν, καὶ καθέδρα

ἰεῖα καὶ εὔκαιρος ἐπὶ ψυχροῦ τοῦ λίθου. λέγε οὖν τὸν γον ἐξ ἀρχῆς καθ' ὅ τι τοὺς νέους παραλαβόντες ἐκ ιίδων εὐθὺς διαπονεῖτε καὶ ὅπως ὑμῖν ἄριστοι ἄνδρες ιοβαίνουσιν ἐκ τοῦ πηλοῦ καὶ τῶν ἀσκημάτων τούτων ὶ τί ἡ κόνις καὶ τὰ κυβιστήματα συντελεῖ πρὸς ἀρετὴν ποῖς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς ἐπόθουν ιοῦσαι· τὰ δ' ἄλλα εἰς ὕστερον διδάξῃ με κατὰ καιρὸν ιαστον ἐν τῷ μέρει. ἐκείνου μέντοι, ὦ Σόλων, μέμνησό ι παρὰ τὴν ῥῆσιν, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἐρεῖς, γω δέ, ὡς μὴ περιπλέκῃς μηδὲ ἀπομηκύνῃς τοὺς λόους· δέδια γὰρ μὴ ἐπιλανθάνωμαι τῶν πρώτων, εἰ τὰ ιτὰ ταῦτα πολλὰ ἐπιρρέοι.

19. ΣΟΛ. Σὺ τοῦτο, ὦ Ἀνάχαρσι, ταμιεύσῃ ἄμειον, ἔνθα ἄν σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφὴς ὁ λόγος εἶναι ἢ όρρω ποι ἀποπλανᾶσθαι εἰκῇ ῥέων· ἐρήσῃ γὰρ μεταξὺ τι ἂν ἐθέλῃς καὶ διακόψεις αὐτοῦ τὸ μῆκος. ἢν μέντοι ἡ ἐξαγώνια μηδὲ πόρρω τοῦ σκοποῦ τὰ λεγόμενα ᾖ, ολύσει οὐδέν, οἶμαι, εἰ καὶ μακρὰ λέγοιτο· ἐπεὶ καὶ ἰ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἥπερ τὰς φονικὰς ἡμῖν 899 ίκας δικάζει, πάτριον οὕτω ποιεῖν. ὁπόταν γὰρ ἀνελοῦσα εἰς τὸν πάγον συγκαθέζηται φόνου ἢ τραύματος ι προνοίας ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδοται λόγος ιατέρῳ τῶν κρινομένων καὶ λέγουσιν ἐν τῷ μέρει ὁ μὲν ώκων ὁ δὲ φεύγων ἢ αὐτοὶ ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται ιὺς ἐροῦντας ὑπὲρ αὐτῶν. οἱ δὲ ἔστ' ἂν μὲν περὶ τοῦ ράγματος λέγωσιν, ἀνέχεται ἡ βουλὴ καθ' ἡσυχίαν κούουσα· ἢν δέ τις ἢ φροίμιον εἴπῃ πρὸ τοῦ λόγου, ὡς ὐνουστέρους ἀπεργάσαιτο αὐτούς, ἢ οἶκτον ἢ δείνωσιν ξωθεν ἐπάγῃ τῷ πράγματι — οἷα πολλὰ ῥητόρων παῖες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται — παρελθὼν ὁ κῆρυξ ατεσιώπησεν εὐθὺς οὐκ ἐῶν ληρεῖν πρὸς τὴν βουλὴν αὶ περιπέττειν τὸ πρᾶγμα ἐν τοῖς λόγοις, ὡς γυμνὰ τὰ

γεγενημένα οἱ Ἀρεοπαγῖται βλέποιεν. ὥστε καὶ σέ, Ἀνάχαρσι, Ἀρεοπαγίτην ἐν τῷ παρόντι ποιοῦμαι ἔγω καὶ κατὰ τὸν τῆς βουλῆς μου νόμον ἄκουε καὶ σιωπ κέλευε, ἢν αἴσθῃ καταρρητορευόμενος· ἄχρι δ' ἂν ο κεῖα τῷ πράγματι λέγηται, ἐξέστω ἀπομηκύνειν. οὐ γὰρ ὑφ' ἡλίῳ ἔτι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἄχθ σθαι εἰ ἀποτείνοιτο ἡ ῥῆσις, ἀλλὰ ἥ τε σκιὰ πυκνὴ κ ἡμεῖς σχολὴν ἄγομεν.

900 *ΑΝΑΧ. Εὐγνώμονά σου ταῦτα, ὦ Σόλων, καὶ ἔγω ἤδη χάριν οὐ μικρὰν οἶδά σοι καὶ ἐπὶ τούτοις, ὅτι πά εργον τοῦ λόγου καὶ τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνόμενα ἐδ δάξω με θαυμάσια ὡς ἀληθῶς καὶ ἀγαθῶν βουλευτ ἔργα πρὸς ἀλήθειαν οἰσόντων τὴν ψῆφον. ἐπὶ τούτ οὖν ἤδη λέγε, καὶ ὁ Ἀρεοπαγίτης ἐγὼ — τοῦτο γὰρ ἔθ με — κατὰ σχῆμα τῆς βουλῆς ἀκούσομαί σου.*

20. *ΣΟΛ. Οὐκοῦν διὰ βραχέων προακοῦσαι χρή ἃ περὶ πόλεως καὶ πολιτῶν ἡμῖν δοκεῖ· πόλιν γὰρ ἡμ οὐ τὰ οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τείχη καὶ ἱε καὶ νεωσοίκους, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἑδραῖ καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς ὑποδοχὴν καὶ ἀσφάλειαν τ πολιτευομένων, τὸ δὲ πᾶν κῦρος ἐν τοῖς πολίταις τιθ μεθα· τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀναπληροῦντας καὶ δι τάττοντας καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα καὶ φυλάττοντ οἷόν τι ἐν ἡμῖν ἑκάστῳ ἐστὶν ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίν κατανοήσαντες ἐπιμελούμεθα μέν, ὡς ὁρᾷς, καὶ τοῦ σ ματος τῆς πόλεως κατακοσμοῦντες αὐτό, ὡς κάλλιστ ἡμῖν εἴη, ἔνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον κ ταῖς ἔκτοσθεν ταύταις περιβολαῖς ἐς τὸ ἀσφαλέστατ*

901 *πεφραγμένον. μάλιστα δὲ καὶ ἐξ ἅπαντος τοῦτο προνοο μεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχάς, ἰσχυροὶ τὰ σώματα γίγνοιντο· τοὺς γὰρ τοιούτους σφίσι τε α τοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους κ*

μου σώσειν τὴν πόλιν καὶ ἐλευθέραν καὶ εὐδαί-
αφυλάξειν. τὴν μὲν δὴ πρώτην ἀνατροφὴν αὐ-
τράσι καὶ τίτθαις καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν
ιδείαις ἐλευθερίοις ἄγειν τε καὶ τρέφειν αὐτούς,
δὲ συνετοὶ ἤδη γίγνωνται τῶν καλῶς ἐχόντων
ὺς καὶ ἐρύθημα καὶ φόβος καὶ ἐπιθυμία τῶν ἀρί-
ναφύηται αὐτοῖς καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα
ὸς τοὺς πόνους παγιώτερα γιγνόμενα καὶ πρὸς τὸ
ερον συνιστάμενα, τηνικαῦτα ἤδη παραλαβόντες
διδάσκομεν ἄλλα μὲν τῆς ψυχῆς μαθήματα καὶ
ια προτιθέντες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόνους καὶ
ατα ἐθίζοντες· οὐ γὰρ ἱκανὸν ἡμῖν ἔδοξεν αὐτὸ
ῦναι ὡς ἔφυ ἕκαστος ἤτοι κατὰ τὸ σῶμα ἢ κατὰ
ήν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐ-
όμεθα, ὑφ' ὧν τά τε εὐφυῶς διακείμενα βελτίω
ολὺ γίγνοιτο ἂν καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μετα- 902
ο πρὸς τὸ βέλτιον· καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν παρὰ
ργῶν, οἳ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πρόσγεια καὶ νήπιά
έπουσι καὶ περιφράττουσιν, ὡς μὴ βλάπτοιντο
ν πνευμάτων, ἐπειδὰν δὲ ἤδη παχύνηται τὸ ἔρ-
νικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιττὰ καὶ παραδι-
ὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονεῖν καὶ διασαλεύειν καρπι-
ἐξεργάζονται. 21. τὴν μὲν τοίνυν ψυχὴν μουσικῇ
ον καὶ ἀριθμητικῇ ἀναρριπίζομεν καὶ γράμματα
θαι καὶ τορῶς αὐτὰ ἐπιλέξασθαι διδάσκομεν·
ι δὲ ἤδη σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας καὶ ἔργα παλαιὰ
υς ὠφελίμους ἐν μέτροις κατακοσμήσαντες, ὡς
μνημονεύοιεν, ῥαψῳδοῦμεν αὐτοῖς. οἱ δὲ καὶ
ες ἀριστείας τινὰς καὶ πράξεις ἀοιδίμους ὀρέγον-
μικρὸν καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ
δοιντο καὶ θαυμάζοιντο ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα
Ἡσίοδός τε ἡμῖν καὶ Ὅμηρος ἐποίησαν. ἐπειδὰν δὲ

πλησιάζωσι πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ δέῃ αὐτοὺς ἤδη μ
χειρίζεσθαι τὰ κοινά — καίτοι ἔξω τοῦ ἀγῶνος
ταῦτα· οὐ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκοῦμεν, ἐξ
χῆς προὔκειτο εἰπεῖν, ἀλλὰ δι' ὅ τι τοῖς τοιούτοις πι
καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν. ὥστε αὐτὸς ἐμαυτῷ
πᾶν προστάττω οὐ περιμείνας τὸν κήρυκα οὐδὲ τὸν Ἀ
903 παγίτην σέ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς, οἶμαι, ἀνέχῃ ληροῦντα
τοσαῦτα ἔξω τοῦ πράγματος.

ΑΝΑΧ. Εἰπέ μοι, ὦ Σόλων, πρὸς δὲ δὴ τοὺ
ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ ι
σιωπῶντας, οὐδὲν τῇ βουλῇ πρόστιμον ἐπινενόηται

ΣΟΛ. Τί τοῦτο ἤρου με; οὐδέπω γὰρ δῆλον.

ΑΝΑΧ. Ὅτι τὰ κάλλιστα καὶ ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἤδ
παρεὶς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς τὰ ἧττον ἀναγκαῖα λέγειν
νοῇ, γυμνάσια καὶ διαπονήσεις τῶν σωμάτων.

ΣΟΛ. Μέμνημαι γάρ, ὦ γενναῖε, τῶν ἀπ' ἀ
προρρήσεων καὶ ἀποπλανᾶν οὐ βούλομαι τὸν λόγον
σου ἐπιταράξῃ τὴν μνήμην ἐπιρρέων. πλὴν ἀλλὰ
ταῦτα ἐρῶ διὰ βραχέων, ὡς οἷόν τε· τὸ γὰρ ἀκριβὲς
περὶ αὐτῶν διασκέψεως ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. 22. ῥυ
ζομεν οὖν τὰς γνώμας αὐτῶν νόμους τε τοὺς κοι
ἐκδιδάσκοντες, οἳ δημοσίᾳ πᾶσι πρόκεινται ἀναγινώσ
μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ι
χρὴ ποιεῖν καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ς
ουσίαις, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα ἐκμανθάνουσι
πράττειν τὰ δίκαια καὶ ἐκ τοῦ ἴσου ἀλλήλοις συμπ
τεύεσθαι καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχρῶν καὶ ὀρέγε
τῶν καλῶν, βίαιον δὲ μηδὲν ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες ο
904 σοφισταὶ καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνομάζονται.
μέντοι καὶ ἐς τὸ θέατρον συνάγοντες αὐτοὺς δημ
παιδεύομεν ὑπὸ κωμῳδίαις καὶ τραγῳδίαις ἀρετάς τε
δρῶν παλαιῶν καὶ κακίας θεωμένους, ὡς τῶν μὲν ἀ

ρέποιντο, ἐπ' ἐκεῖνα δὲ σπεύδοιεν. τοῖς δέ γε κωμῳ-
δοῖς καὶ ἀποσκώπτειν καὶ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν ἐς τοὺς
πολίτας οὓς ἂν αἰσχρὰ καὶ ἀνάξια τῆς πόλεως ἐπιτηδεύον-
τας αἴσθωνται, αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ
οὕτω γίγνονται ὀνειδιζόμενοι, καὶ τῶν πολλῶν, ὡς φεύ-
γοιεν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον.

23. *ΑΝΑΧ.* Εἶδον, ὦ Σόλων, οὓς φῂς τοὺς τραγῳ-
δοὺς καὶ κωμῳδούς, εἴ γε ἐκεῖνοί εἰσιν, ὑποδήματα μὲν
βαρέα καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσαῖς δὲ ταινίαις τὴν
ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, κράνη δὲ ἐπικείμενοι παγγέλοια
κεχηνότα παμμέγεθες, αὐτοὶ δὲ ἔνδοθεν μεγάλα τε ἐκε-
κράγεσαν καὶ διέβαινον οὐκ οἶδ' ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς
ὑποδήμασι. Διονύσῳ δὲ οἶμαι τότε ἡ πόλις ἑώρταζεν.
οἱ δὲ κωμῳδοὶ βραχύτεροι μὲν ἐκείνων καὶ πεζοὶ καὶ ἀν-
θρωπινώτεροι καὶ ἧττον ἐβόων, κράνη δὲ πολὺ γελοιό-
τερα, καὶ τὸ θέατρον γοῦν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς· ἐκεί-
νων δὲ τῶν ὑψηλῶν σκυθρωποὶ ἅπαντες ἤκουον, οἰκτεί-
ροντες, οἶμαι, αὐτοὺς πέδας τηλικαύτας ἐπισυρομένους.

ΣΟΛ. Οὐκ ἐκείνους, ὠγαθέ, ᾤκτειρον, ἀλλὰ ποιη-
τὴς ἴσως ἀρχαίαν τινὰ συμφορὰν ἐπεδείκνυτο τοῖς θεα-
ταῖς καὶ ῥήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῴδει πρὸς τὸ θέατρον, ὑφ'
ὧν ἐς δάκρυα κατεσπῶντο οἱ ἀκούοντες. εἰκὸς δέ σε καὶ
αὐλοῦντας ἑωρακέναι τινὰς τότε καὶ ἄλλους συνᾴδοντας
ἐν κύκλῳ συνεστῶτας. οὐδ' αὐτά, ὦ Ἀνάχαρσι, ἀχρεῖα 905
ᾄσματα καὶ αὐλήματα. τούτοις δ' οὖν ἅπασι καὶ τοῖς
τοιούτοις παραθηγόμενοι τὰς ψυχὰς ἀμείνους ἡμῖν
γίγνονται.

24. Τὰ δὲ δὴ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπόθεις ἀκοῦ-
σαι, ὧδε καταγυμνάζομεν· ἀποδύσαντες αὐτά, ὡς ἔφην,
οὐκέτι ἁπαλὰ καὶ τέλεον ἀσυμπαγῆ ὄντα πρῶτον μὲν ἐθί-
ζειν ἀξιοῦμεν πρὸς τὸν ἀέρα συνοικειοῦντες αὐτὰ ταῖς
ὥραις ἑκάσταις, ὡς μήτε θάλπος δυσχεραίνειν μήτε πρὸς

25. ἐννοεῖς γάρ, οἶμαι, τὸ μετὰ τοῦτο, οἵους εἰκὸς
ιλοις ἔσεσθαι τοὺς καὶ γυμνοὺς ἂν φόβον τοῖς
'έσιν ἐμποιήσαντας, οὐ πολυσαρκίαν ἀργὸν καὶ
' ἢ ἀσαρκίαν μετὰ ὠχρότητος ἐπιδεικνυμένους οἷα
ῶν σώματα ὑπὸ σκιᾷ μεμαρασμένα, τρέμοντα 907
τε πολλῷ εὐθὺς ῥεόμενα καὶ ἀσθμαίνοντα ὑπὸ
ίνει, καὶ μάλιστα ἢν καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νῦν τὸ
ἰρινὸν ἐπιφλέγῃ. οἷς τί ἂν τις χρήσαιτο διψῶσι καὶ
νιορτὸν οὐκ ἀνεχομένοις καὶ εἰ αἷμα ἴδοιεν, εὐθὺς
ομένοις καὶ προαποθνήσκουσι πρὶν ἐντὸς βέλους
αι καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; οὗτοι
ν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ τοῦ ἡλίου κε-
ἰνοι καὶ ἀρρενωποί, πολὺ τὸ ἔμψυχον καὶ θερμὸν
ἰρῶδες ἐπιφαίνοντες, τοσαύτης εὐεξίας ἀπολαύον-
ὔτε ῥικνοὶ καὶ κατεσκληκότες οὔτε περιπληθεῖς ἐς
ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον περιγεγραμμένοι, τὸ μὲν
ι τῶν σαρκῶν καὶ περιττὸν τοῖς ἱδρῶσιν ἐξανα-
ς, ὃ δὲ ἰσχὺν καὶ τόνον παρεῖχεν, ἀμιγὲς τοῦ φαύ-
ριλελειμμένον ἐρρωμένως φυλάττοντες· ὅπερ γὰρ
ικμῶντες τὸν πυρόν, τοῦτο ἡμῖν καὶ τὰ γυμνά-
νάζεται ἐν τοῖς σώμασι τὴν μὲν ἄχνην καὶ τοὺς
ἀποφυσῶντα, καθαρὸν δὲ τὸν καρπὸν διευκρι- 908
καὶ προσσωρεύοντα. 26. καὶ διὰ τοῦτο ὑγιαίνειν
γκη καὶ ἐπὶ μήκιστον διαρκεῖν ἐν τοῖς καμάτοις·
ὲν ἰδίειν ὁ τοιοῦτος ἄρξαιτο καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθε-
ινείη· ὥσπερ ἂν εἰ πῦρ τις φέρων ἅμα ἐμβάλοι ἐς
αὐτὸν καὶ ἐς τὴν καλάμην αὐτοῦ καὶ ἐς τὴν
— αὖθις γὰρ ἐπὶ τὸν λικμῶντα ἐπάνειμι — θᾶτ-
, οἶμαι, παρὰ πολὺ ἡ καλάμη ἀναφλεγείη, ὁ δὲ
κατ' ὀλίγον οὔτε φλογὸς μεγάλης ἀνισταμένης
τὸ μιᾷ τῇ ὁρμῇ, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὑποτυφόμενος
ὕστερον καὶ αὐτὸς ἂν κατακαυθείη. οὐ τοίνυν

κρύος ἀπαγορεύειν, ἔπειτα δὲ χρίομεν ἐλαίῳ καὶ μαλάττομεν, ὡς εὐτονώτερα γίγνοιτο· ἄτοπον γ τὰ μὲν σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τῷ ἐλαίῳ μαλατι δυσραγέστερα καὶ πολλῷ διαρκέστερα γίγνεσθαι γε ἤδη ὄντα, τὸ δ' ἔτι ζωῆς μετέχον σῶμα μὴ ἂν νον ἡγοίμεθα ὑπὸ τοῦ ἐλαίου διατεθήσεσθαι. το θεν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες καὶ διδασ ἑκάστων ἐπιστήσαντες τὸν μέν τινα πυκτεύειν, παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τούς τε πόνους κας ἐθίζοιντο καὶ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς μηδὲ ἀ ποιντο δέει τῶν τραυμάτων. τοῦτο δὲ ἡμῖν δύο τὰ μώτατα ἐξεργάζεται ἐν αὐτοῖς θυμοειδεῖς τε παρα ζον ἐς τοὺς κινδύνους καὶ τῶν σωμάτων ἀφειδε προσέτι ἐρρῶσθαι καὶ καρτεροὺς εἶναι. ὅσοι δὲ κάτω συννενευκότες παλαίουσι, καταπίπτειν τε λῶς μανθάνουσι καὶ ἀνίστασθαι εὐμαρῶς καὶ ὠθ καὶ περιπλοκὰς καὶ λυγισμοὺς καὶ ἄγχεσθαι δύ καὶ ἐς ὕψος ἀναβαστάσαι τὸν ἀντίπαλον, οὐκ ἀχρεῖ
906 οὗτοι ἐκμελετῶντες, ἀλλὰ ἓν μὲν τὸ πρῶτον καὶ στον ἀναμφιβόλως κτώμενοι· δυσπαθέστερα γ καρτερώτερα τὰ σώματα γίγνονται αὐτοῖς διαπονο ἕτερον δὲ οὐδὲ αὐτὸ μικρόν· ἔμπειροι γὰρ δὴ ἐκ τ καθίστανται, εἴ ποτε ἀφίκοιντο εἰς χρείαν τῶν μα των τούτων ἐν ὅπλοις· δῆλον γὰρ ὅτι καὶ πολεμία ὁ τοιοῦτος συμπλακεὶς καταρρίψει τε θᾶττον ὑπο σας καὶ καταπεσὼν εἴσεται ὡς ῥᾷστα ἐξανίστασθαι. γὰρ ταῦτα, ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπ' ἐκεῖνον τὸν ἀγῶνα π μεθα τὸν ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ ἡγούμεθα πολὺ ἀμ χρήσασθαι τοῖς οὕτως ἀσκηθεῖσιν, ἐπειδὰν πρότερ τῶν γυμνὰ τὰ σώματα καταμαλάξαντες καὶ διαπο τες ἐρρωμενέστερα καὶ ἀλκιμώτερα ἐξεργασώμε κοῦφα καὶ εὔτονα καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀντι

;. 25. ἐννοεῖς γάρ, οἶμαι, τὸ μετὰ τοῦτο, οἵους εἰκὸς ὅπλοις ἔσεσθαι τοὺς καὶ γυμνοὺς ἂν φόβον τοῖς ;ενέσιν ἐμποιήσαντας, οὐ πολυσαρκίαν ἀργὸν καὶ ὴν ἢ ἀσαρκίαν μετὰ ὠχρότητος ἐπιδεικνυμένους οἷα :ικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾷ μεμαρασμένα, τρέμοντα 907
τί τε πολλῷ εὐθὺς ῥεόμενα καὶ ἀσθμαίνοντα ὑπὸ :ράνει, καὶ μάλιστα ἢν καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νῦν τὸ |μβρινὸν ἐπιφλέγῃ. οἷς τί ἄν τις χρήσαιτο διψῶσι καὶ κονιορτὸν οὐκ ἀνεχομένοις καὶ εἰ αἷμα ἴδοιεν, εὐθὺς :ττομένοις καὶ προαποθνήσκουσι πρὶν ἐντὸς βέλους 'σθαι καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; οὗτοι |μῖν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ τοῦ ἡλίου κε-ɔμένοι καὶ ἀρρενωποί, πολὺ τὸ ἔμψυχον καὶ θερμὸν ἰνδρῶδες ἐπιφαίνοντες, τοσαύτης εὐεξίας ἀπολαύον- οὔτε ῥικνοὶ καὶ κατεσκληκότες οὔτε περιπληθεῖς ἐς ɔς, ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον περιγεγραμμένοι, τὸ μὲν :ῖον τῶν σαρκῶν καὶ περιττὸν τοῖς ἱδρῶσιν ἐξανα-ότες, ὃ δὲ ἰσχὺν καὶ τόνον παρεῖχεν, ἀμιγὲς τοῦ φαύ-περιλελειμμένον ἐρρωμένως φυλάττοντες· ὅπερ γὰρ ιί λικμῶντες τὸν πυρόν, τοῦτο ἡμῖν καὶ τὰ γυμνά-ἐργάζεται ἐν τοῖς σώμασι τὴν μὲν ἄχνην καὶ τοὺς ρας ἀποφυσῶντα, καθαρὸν δὲ τὸν καρπὸν διευκρι- 908
ντα καὶ προσσωρεύοντα. 26. καὶ διὰ τοῦτο ὑγιαίνειν νάγκη καὶ ἐπὶ μήκιστον διαρκεῖν ἐν τοῖς καμάτοις· :ε ἂν ἰδίειν ὁ τοιοῦτος ἄρξαιτο καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθε-φανείη· ὥσπερ ἂν εἰ πῦρ τις φέρων ἅμα ἐμβάλοι ἐς ν αὐτὸν καὶ ἐς τὴν καλάμην αὐτοῦ καὶ ἐς τὴν ν — αὖθις γὰρ ἐπὶ τὸν λικμῶντα ἐπάνειμι — θᾶτ-:ν, οἶμαι, παρὰ πολὺ ἡ καλάμη ἀναφλεγείη, ὁ δὲ ς κατ' ὀλίγον οὔτε φλογὸς μεγάλης ἀνισταμένης ὑπὸ μιᾷ τῇ ὁρμῇ, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὑποτυφόμενος ρ ὕστερον καὶ αὐτὸς ἂν κατακαυθείη. οὐ τοίνυν

οὐδὲ νόσος οὐδὲ κάματος ἐς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσόν
δίως ἐλέγξειεν ἂν οὐδ' ἐπικρατήσειεν εὐμαρῶς·
δοθεν γὰρ εὖ παρεσκεύασται αὐτῷ καὶ τὰ ἔξω μάλ
τερῶς πέφρακται πρὸς αὐτά, ὡς μὴ παριέναι ἐς τ
μηδὲ παραδέχεσθαι μήτε ἥλιον αὐτὸν μήτε κρύ
λύμῃ τοῦ σώματος. πρός τε τὸ ἐνδιδὸν ἐν τοῖς
πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἔνδοθεν ἐπιρρέον, ἅτε ἐκ
909 προπαρεσκευασμένον καὶ ἐς τὴν ἀναγκαίαν χρείαν
κείμενον, ἀναπληροῖ εὐθὺς ἐπάρδον τῇ ἀκμῇ κα
μάτους ἐπὶ πλεῖστον παρέχεται· τὸ γὰρ προπονῆσαι
καὶ προκαμεῖν οὐκ ἀνάλωσιν τῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἐπ
ἐργάζεται, καὶ ἀναρριπιζομένη πλείων γίγνεται.
μὴν καὶ δρομικοὺς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτοὺς ἐς μῆ
διαρκεῖν ἐθίζοντες καὶ ἐς τὸ ἐν βραχεῖ ὠκύτατον ἐ
φίζοντες· καὶ ὁ δρόμος οὐ πρὸς τὸ στερρὸν καὶ ἀ
πον, ἀλλὰ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἔνθα οὔτε βεβαίως ἀ
σαι τὴν βάσιν οὔτε ἐπιστηρίξαι ῥᾴδιον ὑποσυρο
πρὸς τὸ ὑπεῖκον τοῦ ποδός. ἀλλὰ καὶ ὑπεράλλεσθ
φρον, εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον, καὶ πρὸς
ἀσκοῦνται ἡμῖν, ἔτι καὶ μολυβδίδας χειροπληθεῖς
χεροῖν ἔχοντες. εἶτα περὶ ἀκοντίου βολῆς ἐς μῆκος
λῶνται. εἶδες δὲ καὶ ἄλλο τι ἐν τῷ γυμνασίῳ χ
περιφερὲς ἀσπίδι μικρᾷ ἐοικὸς ὄχανον οὐκ ἐχούσ
τελαμῶνας, καὶ ἐπειράθης γε αὐτοῦ κειμένου ἐν τ
καὶ ἐδόκει σοι βαρὺ καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος·
910 τοίνυν ἄνω τε ἀναρριπτοῦσιν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐς τὸ
φιλοτιμούμενοι ὅστις ἐπὶ μήκιστον ἐξέλθοι καὶ το
λους ὑπερβάλοιτο, καὶ ὁ πόνος οὗτος ὤμους τε
κρατύνει καὶ τόνον τοῖς ἄκροις ἐντίθησιν. 28. ὁ
δὲ καὶ ἡ κόνις, ἅπερ σοι γελοιότερα ἐξ ἀρχῆς
ἄκουσον, ὦ θαυμάσιε, ὅτου ἕνεκα ὑποβέβληται.
τον μέν, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κραταιὸν ἡ πτῶσις αὐτοῖς γίγ

ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν· ἔπειτα καὶ τὸν ϑον ἀνάγκη πλείω γίγνεσθαι, ἱδρούντων ἐν τῷ πη- ὃ σὺ ταῖς ἐγχέλεσιν εἴκαζες, οὐκ ἀχρεῖον οὐδὲ γε- ὄν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐς ἰσχὺν καὶ τόνον οὐκ ὀλίγα ελεῖ, ὁπόταν οὕτως ἐχόντων ἀλλήλων ἀναγκάζων- γκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ συνέχειν διολισθά- ας· αἴρεσθαί τε ἐν πηλῷ ἱδρωκότα μετ' ἐλαίου, ἐκ- ῖν καὶ διαρρυῆναι τῶν χειρῶν σπουδάζοντα μὴ μι- εἶναι νόμιζε. καὶ ταῦτα πάντα, ὥσπερ ἔφην ἔμ- ϑεν, ἐς τοὺς πολέμους καὶ χρήσιμα, εἰ δέοι φίλον ϑέντα ῥᾳδίως ἀράμενον ὑπεξενεγκεῖν ἢ καὶ πολέμιον ρπάσαντα ἥκειν μετέωρον κομίζοντα. καὶ διὰ τοῦτο τερβολὴν ἀσκοῦμεν τὰ χαλεπώτερα προτιθέντες, ὡς ικρότερα μακρῷ εὐκολώτερον φέροιεν. 29. τὴν μέν- ιόνιν ἐπὶ τὸ ἐναντίον χρησίμην οἰόμεθα εἶναι, ὡς ιολισθάνοιεν συμπλεκόμενοι· ἐπειδὰν γὰρ ἐν τῷ ἀσκηθῶσι συνέχειν τὸ διαδιδρᾶσκον ὑπὸ γλισχρό- 911
;, ἐθίζονται καὶ ἐκφεύγειν αὐτοὶ ληφθέντες ἐκ τῶν ῶν, καὶ ταῦτα ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενοι. καὶ μὴν καὶ τὸν τα συνέχειν δοκεῖ ἡ κόνις ἀθρόον ἐκχεόμενον ἐπι- ομένη καὶ ἐπὶ πολὺ διαρκεῖν ποιεῖ τὴν δύναμιν καὶ μα γίγνεται μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἀραιοῖς καὶ ἀνεῳγόσι τοῖς σώμασιν ἐμπιπτόντων. ἄλλως τε ὸν ῥύπον ἀποσμᾷ καὶ στιλπνότερον ποιεῖ τὸν ἄνδρα. γωγε ἡδέως ἂν παραστησάμενος πλησίον τῶν τε ῶν τινα ἐκείνων καὶ ὑπὸ σκιᾷ δεδιῃτημένων καὶ ὃν η τῶν ἐν τῷ Λυκείῳ γυμναζομένων, ἀποπλύνας όνιν καὶ τὸν πηλόν, ἐροίμην ἄν σε ποτέρῳ ἂν ὅμοιος ο γενέσθαι· οἶδα γὰρ ὡς αὐτίκα ἕλοιο ἂν ἐκ πρώ- ροσόψεως, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ τῶν ἔργων πειραθείης ἑκα- , συνεστηκὼς καὶ συγκεκροτημένος εἶναι μᾶλλον ἢ

θρύπτεσθαι καὶ διαρρεῖν καὶ λευκὸς εἶναι ἀπορίᾳ κ
φυγῇ εἰς τὰ εἴσω τοῦ αἵματος.

30. Ταῦτ᾽ ἔστιν, ὦ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμ
ἀσκοῦμεν οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τῆς πόλεως ἀγαθ
γενέσθαι καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ βιώσεσθαι δι᾽ αὐτούς, κρ
τοῦντες μὲν τῶν δυσμενῶν εἰ ἐπίοιεν, φοβεροὶ δὲ τ
περιοίκοις ὄντες, ὡς ὑποπτήσσειν τε καὶ ὑποτελεῖν ἡ
τοὺς πλείστους αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ πολὺ ἀμείνο
αὐτοῖς χρώμεθα περὶ μηδὲν τῶν αἰσχρῶν φιλοτιμου
912 νοις μηδ᾽ ὑπ᾽ ἀργίας ἐς ὕβριν τρεπομένοις, ἀλλὰ π
τὰ τοιαῦτα διατρίβουσι καὶ ἀσχόλοις οὖσιν ἐν αὐτ
καὶ ὅπερ ἔφην τὸ κοινὸν ἀγαθὸν καὶ τὴν ἄκραν πόλ
εὐδαιμονίαν, τοῦτ᾽ ἔστιν, ὁπότε ἔς τε εἰρήνην καὶ ἐς π
λεμον τὰ ἄριστα παρεσκευασμένη φαίνοιτο ἡ νεότης π
τὰ κάλλιστα ἡμῖν σπουδάζοντες.

31. ΑΝΑΧ. Οὐκοῦν, ὦ Σόλων, ἤν ποτε ὑμῖν ἐπί
σιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τῷ ἐλαίῳ καὶ κονισάμε
πρόϊτε καὶ αὐτοὶ πὺξ τὰς χεῖρας ἐπ᾽ αὐτοὺς προβεβλ
μένοι, κἀκεῖνοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς καὶ φ
γουσι δεδιότες μὴ σφίσι κεχηνόσι πάττητε τὴν ψάμ
ἐς τὸ στόμα ἢ περιπηδήσαντες, ὡς κατὰ νώτου γέ
σθε, περιπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη περὶ τὴν γαστέρα
διάγχητε ὑπὸ τὸ κράνος ὑποβαλόντες τὸν πῆχυν· καὶ
Δί᾽ οἱ μὲν τοξεύσουσι δῆλον ὅτι καὶ ἀκοντιοῦσιν, ὑμ
δὲ ὥσπερ ἀνδριάντων οὐ καθίξεται τὰ βέλη κεχρωσ
νων πρὸς τὸν ἥλιον καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεπορισμέν
οὐ γὰρ καλάμη καὶ ἀθέρες ὑμεῖς ἐστε, ὡς τάχιστα ἐν
δόναι πρὸς τὰς πληγάς, ἀλλὰ ὀψέ ποτε ἂν καὶ μό
κατατεμνόμενοι βαθέσι τοῖς τραύμασιν αἷμα ὀλίγον ὑ
δείξαιτε. τοιαῦτα γὰρ φής, εἰ μὴ πάνυ παρήκουσα τ
παραδείγματος. 32. ἢ τὰς πανοπλίας ἐκείνας τότε ἀ
λήψεσθε τὰς τῶν κωμῳδῶν τε καὶ τραγῳδῶν, καὶ

τεθῇ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κράνη περιθήσεσθε τὰ
γνότα, ὡς φοβερώτεροι εἴητε τοῖς ἐναντίοις μορμο-
:όμενοι αὐτούς, καὶ ὑποδήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα 913
κδή· φεύγουσί τε γάρ, ἢν δέῃ, κοῦφα καὶ ἢν διώ-
:, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσται, ὑμῶν οὕτω μεγάλα
ϑαινόντων ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὅρα μὴ ταῦτα μὲν ὑμῖν
κομψὰ λῆρος ᾖ καὶ παιδιὰ ἄλλως καὶ διατριβαὶ ἀρ-
σι καὶ ῥαθυμεῖν ἐθέλουσι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βού-
ϑε πάντως ἐλεύθεροι καὶ εὐδαίμονες εἶναι, ἄλλων
ν γυμνασίων δεήσει καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς τῆς ἐν
ὅπλοις, καὶ ἡ ἅμιλλα οὐ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παι-
:, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται μετὰ κινδύνων με-
ῦσι τὴν ἀρετήν. ὥστε ἀφέντες τὴν κόνιν καὶ τὸ ἔλαιον
ίσκετε αὐτοὺς τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν μὴ κοῦφα δι-
τες τὰ ἀκόντια καὶ οἷα διαφέρεσθαι πρὸς τὸν ἄνεμον,
' ἔστω λόγχη βαρεῖα μετὰ συρισμοῦ ἑλιττομένη καὶ
ος χειροπληθὴς καὶ σάγαρις καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ
θώραξ καὶ κράνος. 33. ὡς δὲ νῦν ἔχετε, θεῶν τινος
ενείᾳ σώζεσθαί μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω ἀπολώλατε
τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδού γέ τοι ἢν 914
σάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζώ-
μόνος ἐπεισπέσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεὶ
λοιμι τὸ γυμνάσιον φυγόντων ἐκείνων καὶ οὐδενὸς
βλέπειν τῷ σιδήρῳ τολμῶντος, ἀλλὰ περὶ τοὺς ἀν-
ντας ἂν περιιστάμενοι καὶ περὶ τοὺς κίονας κατα-
πτόμενοι γέλωτα ἄν μοι παράσχοιεν δακρύοντες οἱ
.οὶ καὶ τρέμοντες. καὶ τότ' ἂν ἴδοις οὐκέτι ἐρυθριῶν-
ὐτοὺς τὰ σώματα οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαν-
ιὐτίκα γένοιντ' ἂν ὑπὸ τοῦ δέους μεταβαφέντες. οὕ-
ὑμᾶς ἡ εἰρήνη διατέθεικε βαθεῖα οὖσα, ὡς μὴ ἂν
ως ἀνασχέσθαι λόφον ἕνα κράνους πολεμίου ἰδόντας.
34. ΣΟΛ. Οὐ ταῦτα ἔφασαν, ὦ Ἀνάχαρσι, Θρᾳκῶν

τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν καὶ α
ναῖκες ὑμῶν αἱ μετὰ Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν :
οὐδὲ ἄλλοι ὅσοι ἡμῶν ἐν ὅπλοις ἐπειράθησαν. ἡμεῖς
ὦ μακάριε, οὐκ ἐπείπερ οὕτω γυμνὰ τὰ σώματα ι
νοῦμεν τῶν νέων, διὰ τοῦτο καὶ ἄνοπλα ἐξάγομε
τοὺς κινδύνους, ἀλλ' ἐπειδὰν καθ' αὑτοὺς ἄριστο
νωνται, ἀσκοῦνται τὸ μετὰ τοῦτο ξὺν τοῖς ὅπλοις
πολὺ ἄμεινον χρήσαιντ' ἂν αὐτοῖς οὕτω διακείμεν

ΑΝΑΧ. Καὶ ποῦ τοῦτο ὑμῖν ἐστι τὸ γυμνάσι
ἐν τοῖς ὅπλοις; οὐ γὰρ εἶδον ἔγωγε ἐν τῇ πόλει τοιι
οὐδὲν ἅπασαν αὐτὴν ἐν κύκλῳ περιελθών.

ΣΟΛ. Ἀλλὰ ἴδοις ἄν, ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπὶ πλέον
915 συνδιατρίψας, καὶ ὅπλα ἑκάστῳ μάλα πολλά, οἷς
μεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ, καὶ λόφους καὶ φάλαρ
ἵππους καὶ ἱππέας σχεδὸν τὸ τέταρτον τῶν πολιτῶ
μέντοι ὁπλοφορεῖν ἀεὶ καὶ ἀκινάκην παρεζῶσθαι π
τὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι, καὶ πρόστιμόν γ' ι
ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφοροίη μηδὲν δέον ἢ ὅπλα ἐξεν
εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δὲ συγγνωστοὶ ἐν ὅπλοις ἀεὶ β
τες· τό τε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν ῥᾴδιον ἐς ἐπιβο
καὶ οἱ πολέμιοι μάλα πολλοί, καὶ ἄδηλον ὁπότε τις
στὰς κοιμώμενον κατασπάσας ἀπὸ τῆς ἁμάξης φι
σειεν· ἥ τε πρὸς ἀλλήλους ἀπιστία, αὐθαιρέτως κ
ἐν νόμῳ ξυμπολιτευομένων, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸν σίδ
ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνοῦντα, εἴ τις βιάζοιτο

35. ΑΝΑΧ. Εἶτα, ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲν ι
νὸς ἀναγκαίου ἕνεκα περιττὸν ὑμῖν δοκεῖ καὶ τῶν ὅ
φείδεσθε, ὡς μὴ διὰ χειρὸς ὄντα φθείροιτο, ἀλλὰ
λάττετε ἀποκείμενα ὡς χρησόμενοι τότε τῆς χρείας
στάσης· τὰ δὲ σώματα τῶν νέων οὐδενὸς δεινοῦ
γοντος καταπονεῖτε παίοντες καὶ ὑπὸ τῶν ἱδρώτων ι
ναλίσκοντες, οὐ ταμιευόμενοι πρὸς τὸ ἀναγκαῖοι

ἀλκὰς αὐτῶν, ἀλλ' εἰκῇ ἐν τῷ πηλῷ καὶ τῇ κόνει ἐκχέοντες;

ΣΟΛ. Ἔοικας, ὦ Ἀνάχαρσι, τοιόνδε τι δυνάμεως πέρι ἐννοεῖν, ὡς οἴνῳ ἢ ὕδατι ἢ ἄλλῳ τῶν ὑγρῶν ὁμοίαν αὐτὴν οὖσαν· δέδιας γοῦν μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου κεραμεοῦ λάθῃ διαρρυεῖσα ἐν τοῖς πόνοις κᾆτα ἡμῖν κενὸν 916
καὶ ξηρὸν οἴχηται τὸ σῶμα καταλιποῦσα ὑπὸ μηδενὸς ἔνδοθεν ἀναπληρούμενον. τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει σοι, ἀλλ' ὅσῳ τις ἂν αὐτὴν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπιρρεῖ κατὰ τὸν περὶ τῆς Ὕδρας μῦθον, εἴ τινα ἤκουσας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης δύ' ἀεὶ ἄλλαι ἀνεφύοντο. ἢν δὲ ἀγύμναστος ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄτονος ᾖ μηδὲ διαρκῆ τὴν ὕλην ἔχῃ ὑποβεβλημένην, τότε ὑπὸ τῶν καμάτων βλάπτοιτο ἂν καὶ καταμαραίνοιτο, οἷόν τι ἐπὶ πυρὸς καὶ λύχνου γίγνεται· ὑπὸ γὰρ τῷ αὐτῷ φυσήματι τὸ μὲν πῦρ ἀνακαύσειας ἂν καὶ μεῖζον ἐν βραχεῖ ποιήσειας παραθήγων τῷ πνεύματι, καὶ τὸ τοῦ λύχνου φῶς ἀποσβέσειας οὐκ ἔχον ἀποχρῶσαν τῆς ὕλης τὴν χορηγίαν, ὡς διαρκῆ εἶναι πρὸς τὸ ἀντιπνέον· οὐ γὰρ ἀπ' ἰσχυρᾶς, οἶμαι, τῆς ῥίζης ἀνεφύετο.

36. ΑΝΑΧ. Ταυτὶ μέν, ὦ Σόλων, οὐ πάνυ συνίημι· λεπτότερα γὰρ ἢ κατ' ἐμὲ εἴρηκας ἀκριβοῦς τινος φροντίδος καὶ διανοίας ὀξὺ δεδορκυίας δεόμενα. ἐκεῖνο δέ μοι πάντως εἰπέ, τίνος ἕνεκα οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς Ὀλυμπίασι καὶ Ἰσθμοῖ καὶ Πυθοῖ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπότε πολλοί, ὥς φής, συνίασιν ὀψόμενοι τοὺς νέους ἀγωνιζομένους, οὐδέποτε ἐν ὅπλοις ποιεῖσθε τὴν ἅμιλλαν, ἀλλὰ 917
γυμνοὺς ἐς τὸ μέσον παραγαγόντες λακτιζομένους καὶ παιομένους ἐπιδείκνυτε καὶ νικήσασι μῆλα καὶ κότινον δίδοτε; ἄξιον γὰρ εἰδέναι τοῦτό γε, οὗτινος ἕνεκα οὕτω ποιεῖτε.

ΣΟΛ. Ἡγούμεθα γάρ, ὦ Ἀνάχαρσι, τὴν ἐς τὰ

γυμνάσια προθυμίαν οὕτως ἂν πλείω ἐγγενέσθαι αὐτο
εἰ τοὺς ἀριστεύοντας ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους
ἀνακηρυττομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἕλλησι. καὶ διὰ τοῦ
ὡς ἐς τοσούτους ἀποδυσόμενοι εὐεξίας τε ἐπιμελοῦντ
ὡς μὴ αἰσχύνοιντο γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικότατον ἕκ
στος αὐτὸν ἀπεργάζεται. καὶ τὰ ἆθλα, ὥσπερ ἔμπροσθ
εἶπον, οὐ μικρά, ὁ ἔπαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν καὶ
ἐπισημότατον γενέσθαι καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ ἄρ
στον εἶναι τῶν καθ' αὐτὸν δοκοῦντα. τοιγάρτοι πολ
τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἔτι ἡ ἄσκησις, ἀπίασιν
μετρίως ἐκ τῶν τοιούτων ἀρετῆς καὶ πόνων ἐρασθέντ
ὡς εἴ γέ τις, ὦ Ἀνάχαρσι, τὸν τῆς εὐκλείας ἔρωτα ἐκβ
λοι ἐκ τοῦ βίου, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο; ἢ τίς
τι λαμπρὸν ἐργάσασθαι ἐπιθυμήσειε; νῦν δὲ καὶ ἀ
τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἄν σοι, ὁποῖοι ἐν πολέμ
918 ὑπὲρ πατρίδος καὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ ἱερῶν γ
νοιντ' ἂν ὅπλα ἔχοντες οἱ κοτίνου πέρι καὶ μήλων γυμ
τοσαύτην προθυμίαν ἐς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. 37. κα
τοι τί ἂν πάθοις, εἰ θεάσαιο καὶ ὀρτύγων καὶ ἀλεκτρυ
νων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν καὶ σπουδὴν ἐπὶ τούτοις οὐ μ
κράν; ἢ γελάσῃ δῆλον ὅτι, καὶ μάλιστα ἢν μάθῃς
ὑπὸ νόμῳ αὐτὸ δρῶμεν καὶ προστέτακται πᾶσι τοῖς
ἡλικίᾳ παρεῖναι καὶ ὁρᾶν τὰ ὄρνεα διαπυκτεύοντα μέχ
τῆς ἐσχάτης ἀπαγορεύσεως; ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖο
ὑποδύεται γάρ τις ἠρέμα ταῖς ψυχαῖς ὁρμὴ ἐς τοὺς κι
δύνους, ὡς μὴ ἀγεννέστεροι καὶ ἀτολμότεροι φαίνοιν
τῶν ἀλεκτρυόνων μηδὲ προαπαγορεύοιεν ὑπὸ τραυμ
των ἢ καμάτων ἢ του ἄλλου δυσχεροῦς. τὸ δὲ δὴ
ὅπλοις πειρᾶσθαι αὐτῶν καὶ ὁρᾶν τιτρωσκομένους ἄπα
θηριῶδες γὰρ καὶ δεινῶς σκαιὸν καὶ προσέτι γε ἀλυσ
τελὲς ἀποσφάττειν τοὺς ἀρίστους καὶ οἷς ἄν τις ἄμειν
χρήσαιτο κατὰ τῶν δυσμενῶν. 38. ἐπεὶ δὲ φής, ὦ Ἀν

χαρσι, καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ἐπελεύσεσθαι, μέμνησο ἤν ποτε καὶ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσαι μηδὲ ἐκείνων μηδὲ οἴεσθαι μάτην πονεῖν αὐτούς, ὁπόταν ἢ σφαίρας πέρι ἐν τῷ θεάτρῳ συμπεσόντες παίωσιν ἀλλή- 9
λους ἢ ἐς χωρίον ἐσελθόντες ὕδατι περιγεγραμμένον ἐς φάλαγγα διαστάντες τὰ πολεμίων ἀλλήλους ἐργάζωνται γυμνοὶ καὶ αὐτοί, ἄχρι ἂν ἐκβάλωσι τοῦ περιγράμματος τὸ ἕτερον σύνταγμα οἱ ἕτεροι, τοὺς κατὰ Λυκοῦργον οἱ καθ' Ἡρακλέα ἢ ἔμπαλιν, συνωθοῦντες ἐς τὸ ὕδωρ· τὸ γὰρ ἀπὸ τούτου εἰρήνη λοιπὸν καὶ οὐδεὶς ἂν ἔτι παίσειε· μάλιστα δὲ ἢν ὁρᾷς μαστιγουμένους αὐτοὺς ἐπὶ τῷ βωμῷ καὶ αἵματι ῥεομένους, πατέρας δὲ καὶ μητέρας παρεστώσας οὐχ ὅπως ἀνιωμένας ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις ἀλλὰ καὶ ἀπειλούσας, εἰ μὴ ἀντέχοιεν πρὸς τὰς πληγάς, καὶ ἱκετευούσας ἐπὶ μήκιστον διαρκέσαι πρὸς τὸν πόνον καὶ ἐγκαρτερῆσαι τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γοῦν καὶ ἐναπέθανον τῷ ἀγῶνι μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγορεῦσαι ζῶντες ἔτι ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν οἰκείων μηδὲ εἶξαι τοῖς σώμασιν, ὧν καὶ τοὺς ἀνδριάντας ὄψει τιμωμένους δημοσίᾳ ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀνασταθέντας. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς κἀκεῖνα, μήτε μαίνεσθαι ὑπολάβῃς αὐτοὺς μήτε εἴπῃς, ὡς οὐδεμιᾶς ἕνεκα αἰτίας ἀναγκαίας ταλαιπωροῦσι μήτε τυράννου βιαζομένου μήτε πολεμίων διατιθέντων· εἴποι γὰρ ἂν σοι καὶ 9
ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν πολλὰ τὰ εὔλογα καὶ ἃ συνιδὼν κολάζει αὐτούς, οὐκ ἐχθρὸς ὢν οὐδὲ ὑπὸ μίσους αὐτὸ δρῶν οὐδὲ τὴν νεολαίαν τῆς πόλεως εἰκῇ παραναλίσκων, ἀλλὰ καρτερικωτάτους καὶ παντὸς δεινοῦ κρείττονας ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας τὴν πατρίδα. καίτοι κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἴπῃ, ἐννοεῖς, οἶμαι, καὶ αὐτὸς ὡς οὐκ ἄν ποτε ληφθεὶς ὁ τοιοῦτος ἐν πολέμῳ ἀπόρρητόν τι ἐξείποι τῆς Σπάρτης αἰκιζομένων τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ καταγελῶν αὐτῶν μαστιγοῖτο ἂν

ἁμιλλώμενος πρὸς τὸν παίοντα, ὡς πρότερος ἀπαγο ρεύσειεν.

39. ΑΝΑΧ. Ὁ Λυκοῦργος δὲ καὶ αὐτός, ὦ Σόλωι ἐμαστιγοῦτο ἐφ' ἡλικίας, ἢ ἐκπρόθεσμος ὢν ἤδη το ἀγῶνος ἀσφαλῶς τὰ τοιαῦτα ἐνεανιεύσατο;

ΣΟΛ. Πρεσβύτης ἤδη ὢν ἔγραψε τοὺς νόμους αι τοῖς Κρήτηθεν ἀφικόμενος· ἀποδεδημήκει δὲ παρὰ τοι Κρῆτας, ὅτι ἤκουεν εὐνομωτάτους εἶναι, Μίνωος το Διὸς νομοθετήσαντος ἐν αὐτοῖς.

ΑΝΑΧ. Τί οὖν, ὦ Σόλων, οὐχὶ καὶ σὺ ἐμιμήσ Λυκοῦργον καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰρ καὶ ταῦτ καὶ ἄξια ὑμῶν ἐστιν.

921 ΣΟΛ. Ὅτι ἡμῖν ἱκανά, ὦ Ἀνάχαρσι, ταῦτα τ γυμνάσια οἰκεῖα ὄντα· ζηλοῦν δὲ τὰ ξενικὰ οὐ πάν ἀξιοῦμεν.

ΑΝΑΧ. Οὔκ, ἀλλὰ συνίης, οἶμαι, οἷόν τί ἐστι μα στιγοῦσθαι γυμνὸν ἄνω τὰς χεῖρας ἐπαίροντα μηδενὶ ἕνεκα ὠφελίμου ἢ αὐτῷ ἑκάστῳ ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ἀ ἔγωγε ἤν ποτε ἐπιδημήσω τῇ Σπάρτῃ, καθ' ὃν καιρὸ ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καταλευσθήσεσθαι δη μοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιγελῶν ἑκάστοις, ὁπόταν ὁρ τυπτομένους καθάπερ κλέπτας ἢ λωποδύτας ἤ τι ἄλλ τοιοῦτον ἐργασαμένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἐλλεβόρου δεῖσθα μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν οὕτω καταγέλαστα ὑφ' αὑτῆ πάσχουσα.

40. ΣΟΛ. Μὴ ἐρήμην, ὦ γενναῖε, μηδὲ τῶν ἀνδρῶ ἀπόντων μόνος αὐτὸς λέγων οἴου κρατεῖν· ἔσται γάρ τι ὁ καὶ ὑπὲρ ἐκείνων σοι τὰ εἰκότα ἐν Σπάρτῃ ἀντερῶν πλὴν ἀλλ' ἐπείπερ ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξελήλυθα, σ δὲ οὐ πάνυ ἀρεσκομένῳ αὐτοῖς ἔοικας, οὐκ ἄδικα αἰτή σειν ἔοικα παρὰ σοῦ ὡς καὶ αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέλθῃ πρός με ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι διασκεῖτε τοὺς νέου

τοὺς παρ' ὑμῖν καὶ οἷστισι γυμνασίοις ἀνατρέφετε καὶ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνονται.

ΑΝΑΧ. Δικαιότατα μὲν οὖν, ὦ Σόλων, καὶ ἔγωγε 922
διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, οὐ σεμνὰ ἴσως οὐδὲ καθ' ὑμᾶς, οἵ γε οὐδὲ κατὰ κόρρης παταχθῆναι τολμήσαιμεν ἂν μίαν πληγήν· δειλοὶ γάρ ἐσμεν· ἀλλὰ εἰρήσεταί γε ὁποῖα ἂν ᾖ. ἐς αὔριον μέντοι, εἰ δοκεῖ, ὑπερβαλώμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἅ τε αὐτὸς ἔφης ἔτι μᾶλλον ἐννοήσαιμι καθ' ἡσυχίαν ἅ τε χρὴ εἰπεῖν συναγάγοιμι τῇ μνήμῃ ἐπελθών. τὸ δὲ νῦν ἔχον ἀπίωμεν ἐπὶ τούτοις, ἑσπέρα γὰρ ἤδη.

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ.

1. Ἄξιόν γε παρατηρεῖν τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γινόμενα καὶ λεγόμενα καὶ τὰ ὑπὸ τῶν παραμυθουμένων δῆθεν αὐτοὺς αὖθις αὖ λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφόρητα ἡγοῦνται τὰ συμβαίνοντα σφίσι τε αὐτοῖς οἱ ὀδυρόμενοι καὶ ἐκείνοις οἷς ὀδύρονται, οὐ μὰ τὸν Πλούτωνα καὶ Φερσεφόνην, κατ' οὐδὲν ἐπιστάμενοι σαφῶς οὔτε εἰ πονηρὰ ταῦτα καὶ λύπης ἄξια ἢ τοὐναντίον ἡδέα καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ δὲ καὶ ξυνηθείᾳ τὴν λύπην ἐπιτρέποντες. ἐπειδὰν τοίνυν ἀποθάνῃ τις, οὕτω ποιοῦσι — μᾶλλον δὲ πρότερον εἰπεῖν βούλομαι ἅστινας περὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου δόξας ἔχουσιν· οὕτω γὰρ ἔσται 923
φανερόν, οὗτινος ἕνεκα τὰ περιττὰ ἐκεῖνα ἐπιτηδεύουσιν. 2. ὁ μὲν δὴ πολὺς ὅμιλος, οὓς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ καλοῦσιν, Ὁμήρῳ τε καὶ Ἡσιόδῳ καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς περὶ τούτων πειθόμενοι καὶ νόμον θέμενοι τὴν ποίησιν αὐτῶν τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῇ βαθὺν Ἅιδην ὑπειλήφασι, μέγαν δὲ καὶ πολύχωρον τοῦτον εἶναι καὶ ζοφε-

ρὸν καὶ ἀνήλιον οὐκ οἶδ᾽ ὅπως αὐτοῖς φωτίζεσθαι δο-
κοῦντα πρὸς τὸ καὶ καθορᾶν τῶν ἐνόντων ἕκαστον· βα-
σιλεύειν δὲ τοῦ χάσματος ἀδελφὸν τοῦ Διὸς Πλούτωνα
κεκλημένον, ὥς μοι τῶν τὰ τοιαῦτα δεινῶν τις ἔλεγε,
διὰ τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς τῇ προσηγορίᾳ τετιμημένον.
τοῦτον δὲ τὸν Πλούτωνα τὴν παρ᾽ αὐτῷ πολιτείαν καὶ
τὸν κάτω βίον καταστήσασθαι τοιοῦτον· κεκληρῶσθαι
μὲν γὰρ αὐτὸν ἄρχειν τῶν ἀποθανόντων, καταδεξάμενον
δὲ αὐτοὺς καὶ παραλαβόντα κατέχειν δεσμοῖς ἀφύκτοις,
οὐδενὶ τὸ παράπαν τῆς ἄνω ὁδοῦ ὑφιέμενον πλὴν ἐξ
ἅπαντος τοῦ αἰῶνος πάνυ ὀλίγων ἐπὶ μεγίσταις αἰτίαις.
3. περιρρεῖσθαι δὲ τὴν χώραν αὐτοῦ ποταμοῖς μεγάλοις
τε καὶ φοβεροῖς κἀκ μόνων τῶν ὀνομάτων· Κωκυτοὶ γὰρ
καὶ Πυριφλεγέθοντες καὶ τὰ τοιαῦτα κέκληνται. τὸ δὲ
μέγιστον, ἡ Ἀχερουσία λίμνη πρόκειται πρώτη δεχομένη
924 τοὺς ἀπαντῶντας, ἣν οὐκ ἔνι διαπλεῦσαι ἢ παρελθεῖν
ἄνευ τοῦ πορθμέως· βαθεῖα γὰρ περᾶσαι τοῖς ποσὶ καὶ
διανήξασθαι πολλή, καὶ ὅλως οὐκ ἂν αὐτὴν διαπταίη
οὐδὲ τὰ νεκρὰ τῶν ὀρνέων. 4. πρὸς δὲ αὐτῇ τῇ καθόδῳ
καὶ πύλῃ οὔσῃ ἀδαμαντίνῃ ἀδελφιδοῦς τοῦ βασιλέως
Αἰακὸς ἕστηκε τὴν φρουρὰν ἐπιτετραμμένος καὶ παρ᾽
αὐτῷ κύων τρικέφαλος μάλα κάρχαρος, τοὺς μὲν ἐσαφι-
κνουμένους φίλιόν τι καὶ εἰρηνικὸν προσβλέπων, τοὺς
δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν ὑλακτῶν καὶ τῷ χάσματι
δεδιττόμενος. 5. περαιωθέντας δὲ τὴν λίμνην ἐς τὸ ἔσω
λειμὼν ὑποδέχεται μέγας τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτος καὶ
ποτὸν μνήμης πολέμιον· Λήθης γοῦν διὰ τοῦτο ὠνό-
μασται. ταῦτα γὰρ ἀμέλει διηγήσαντο τοῖς πάλαι ἐκεῖθεν
ἀφιγμένοι Ἄλκηστίς τε καὶ Πρωτεσίλεως οἱ Θετταλοὶ καὶ
Θησεὺς ὁ τοῦ Αἰγέως καὶ ὁ τοῦ Ὁμήρου Ὀδυσσεύς, μάλα
σεμνοὶ καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, οὐ πιόντες
925 τῆς πηγῆς· οὐ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. 6. ὁ μὲν οὖν

ιν, ὥς ἐκεῖνοι ἔφασαν, καὶ ἡ Φερσεφόνη δυνα-
τι καὶ τὴν τῶν ὅλων δεσποτείαν ἔχουσιν, ὑπηρε-
’ αὐτοῖς καὶ τὴν ἀρχὴν συνδιαπράττουσιν ὄχλος
Ἐρινύες τε καὶ Ποιναὶ καὶ Φόβοι καὶ ὁ Ἑρμῆς,
ιέν γε οὐκ ἀεὶ συμπαρών. 7. ὕπαρχοι δὲ καὶ σα-
καὶ δικασταὶ κάθηνται δύο, Μίνως τε καὶ Ῥαδά-
: οἱ Κρῆτες, ὄντες υἱοὶ τοῦ Διός. οὗτοι δὲ τοὺς
ιθοὺς τῶν ἀνδρῶν καὶ δικαίους καὶ κατ’ ἀρετὴν
ὄτας, ἐπειδὰν συναλισθῶσι πολλοί, καθάπερ ἐς
:ν τινὰ πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον τῷ ἀρί-
ο συνεσομένους. 8. ἂν δέ τινας τῶν πονηρῶν λά-
ταῖς Ἐρινύσι παραδόντες ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶ-
τέμπουσι κατὰ λόγον τῆς ἀδικίας κολασθησομέ-
ἔνθα δὴ τί κακῶν οὐ πάσχουσι στρεβλούμενοί τε
μενοι καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐσθιόμενοι καὶ τροχῷ συμ-
ρόμενοι καὶ λίθους ἀνακυλίοντες; ὁ μὲν γὰρ Τάν-
π’ αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὖος ἕστηκε κινδυνεύων ὑπὸ 926
ους ὁ κακοδαίμων ἀποθανεῖν. 9. οἱ δὲ τοῦ μέσου
ολλοὶ ὄντες οὗτοι, ἐν τῷ λειμῶνι πλανῶνται ἄνευ
μάτων σκιαὶ γενόμενοι καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῇ καθάπερ
ἀφανιζόμενοι. τρέφονται δὲ ἄρα ταῖς παρ’ ἡμῶν
αὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τῶν τάφων· ὡς εἴ τῳ
καταλελειμμένος ὑπὲρ γῆς φίλος ἢ συγγενής, ἄσι-
:ος νεκρὸς καὶ λιμώττων ἐν αὐτοῖς πολιτεύεται.
ἶτα οὕτως ἰσχυρῶς περιελήλυθε τοὺς πολλούς,
:ειδάν τις ἀποθάνῃ τῶν οἰκείων, πρῶτα μὲν φέ-
ὀβολὸν ἐς τὸ στόμα κατέθηκαν αὐτῷ, μισθὸν τῷ
ἴ τῆς ναυτιλίας γενησόμενον, οὐ πρότερον ἐξε-
ες ὁποῖον τὸ νόμισμα νομίζεται καὶ διαχωρεῖ παρὰ
τω, καὶ εἰ δύναται παρ’ ἐκείνοις Ἀττικὸς ἢ Μα-
ὸς ἢ Αἰγιναῖος ὀβολός, οὐδ’ ὅτι πολὺ κάλλιον ἦν
ν τὰ πορθμεῖα καταβαλεῖν· οὕτω γὰρ ἂν οὐ παρα-

δεξαμένου τοῦ πορθμέως ἀναπόμπιμοι πάλιν ἐς τὸν βι
ἀφικνοῦντο. 11. μετὰ ταῦτα δὲ λούσαντες αὐτούς,
927 οὐχ ἱκανῆς τῆς κάτω λίμνης λουτρὸν εἶναι τοῖς ἐκεῖ, κ
μύρῳ τῷ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα πρὸς δυσωδί
ἤδη βιαζόμενον καὶ στεφανώσαντες τοῖς ὡραίοις ἄνθι
προτίθενται λαμπρῶς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῷεν δῆλ
ὅτι παρὰ τὴν ὁδὸν μηδὲ γυμνοὶ βλέποιντο τῷ Κερβέρ
12. οἰμωγαὶ δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ κωκυτὸς γυναικῶν κ
παρὰ πάντων δάκρυα καὶ στέρνα τυπτόμενα καὶ σπ
ραττομένη κόμη καὶ φοινισσόμεναι παρειαί· καί που κ
ἐσθὴς καταρρήγνυται καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάττει
καὶ οἱ ζῶντες οἰκτρότεροι τοῦ νεκροῦ· οἱ μὲν γὰρ χαμ
κυλινδοῦνται πολλάκις καὶ τὰς κεφαλὰς ἀράττουσι πρ
τὸ ἔδαφος, ὁ δὲ εὐσχήμων καὶ καλὸς καὶ καθ' ὑπερβολ
ἐστεφανωμένος ὑψηλὸς πρόκειται καὶ μετέωρος ὥσπ
ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. 13. εἶθ' ἡ μήτηρ ἢ καὶ νὴ Δ
ὁ πατὴρ ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προελθὼν καὶ περιχ
θεὶς αὐτῷ — προκείσθω γάρ τις νέος καὶ καλός, ἵνα κ
ἀκμαιότερον τὸ ἐπ' αὐτῷ δρᾶμα ᾖ — φωνὰς ἀλλοκότο
καὶ ματαίας ἀφίησι, πρὸς ἃς ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρ
928 ναιτ' ἄν, εἰ λάβοι φωνήν· φήσει γὰρ ὁ πατὴρ γοερόν
φθεγγόμενος καὶ παρατείνων ἕκαστον τῶν ὀνομάτα
Τέκνον ἥδιστον, οἴχῃ μοι καὶ τέθνηκας καὶ πρὸ ὥρ
ἀνηρπάσθης μόνον ἐμὲ τὸν ἄθλιον καταλιπών, οὐ γ
μήσας, οὐ παιδοποιησάμενος, οὐ στρατευσάμενος,
γεωργήσας, οὐκ εἰς γῆρας ἐλθών, οὐ κωμάσῃ πάλιν οὐ
ἐρασθήσῃ, τέκνον, οὐδὲ ἐν συμποσίοις μετὰ τῶν ἡλ
κιωτῶν μεθυσθήσῃ. 14. ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα φήσ
οἰόμενος τὸν υἱὸν δεῖσθαι μὲν ἔτι τούτων καὶ ἐπιθυμ
καὶ μετὰ τὴν τελευτήν, οὐ δύνασθαι δὲ μετέχειν αὐτῶ
καίτοι τί ταῦτα φημί; πόσοι γὰρ καὶ ἵππους καὶ παλλ
κίδας, οἱ δὲ καὶ οἰνοχόους ἐπικατέσφαξαν καὶ ἐσθῆτα κ

τὸν ἄλλον κόσμον συγκατέφλεξαν ἢ συγκατώρυξαν ὡς
χρησομένοις ἐκεῖ καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κάτω; 15. ὁ
δ' οὖν πρεσβύτης ὁ πενθῶν οὑτωσὶ ταῦτα πάντα ὁπόσα
εἴρηκα καὶ ἔτι τούτων πλείονα οὔτε τοῦ παιδὸς εἵνεκα
τραγῳδεῖν ἔοικεν — οἶδε γὰρ οὐκ ἀκουσόμενον οὐδ' ἂν
μεῖζον ἐμβοήσῃ τοῦ Στέντορος — οὔτε μὴν αὑτοῦ· φρο-
νεῖν γὰρ οὕτω καὶ γιγνώσκειν ἱκανὸν ἦν καὶ ἄνευ τῆς
βοῆς· οὐδεὶς γὰρ δὴ πρὸς ἑαυτὸν δεῖται βοᾶν. λοιπὸν
οὖν ἐστιν αὐτὸν τῶν παρόντων ἕνεκα ταῦτα ληρεῖν οὔθ'
ὅ τι πέπονθεν αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότα οὔθ' ὅποι κεχώρηκε, 929
μᾶλλον δὲ οὐδὲ τὸν βίον αὐτὸν ἐξετάσαντα ὁποῖός ἐστιν·
οὐ γὰρ ἂν τὴν ἐξ αὐτοῦ μετάστασιν ὥς τι τῶν δεινῶν
ἐδυσχέραινεν. 16. εἴποι δ' ἂν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς
παραιτησάμενος τὸν Αἰακὸν καὶ τὸν Ἀϊδωνέα πρὸς ὀλί-
γον τοῦ στομίου ὑπερκῦψαι καὶ τὸν πατέρα παῦσαι μα-
ταιάζοντα, Ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δέ
μοι παρέχεις πράγματα; παῦσαι τιλλόμενος τὴν κόμην
καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ ἐπιπολῆς ἀμύσσων. τί μοι λοιδορῇ
καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς καὶ δύσμορον πολύ σου βελτίω
καὶ μακαριώτερον γεγενημένον; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν
δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιουτοσὶ γέρων ἐγενόμην οἷος εἶ σύ,
φαλακρὸς μὲν τὴν κεφαλήν, τὴν δὲ ὄψιν ἐρρυτιδωμένος,
κυφὸς καὶ τὰ γόνατα νωθής, καὶ ὅλως ὑπὸ τοῦ χρόνου
σαθρὸς πολλὰς τριακάδας καὶ ὀλυμπιάδας ἀναπλήσας,
καὶ τὰ τελευταῖα δὴ ταῦτα παραπαίων ἐπὶ τοσούτων μαρ-
τύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ παρὰ τὸν
βίον, οὗ μηκέτι μεθέξομεν; ἢ τοὺς πότους ἐρεῖς δῆλον
ὅτι καὶ τὰ δεῖπνα καὶ ἐσθῆτα καὶ ἀφροδίσια, καὶ δέδιας
μὴ τούτων ἐνδεὴς γενόμενος ἀπόλωμαι, ἀγνοεῖς δὲ ὅτι
τὸ μὴ διψῆν τοῦ πιεῖν πολὺ κάλλιον καὶ τὸ μὴ πεινῆν 930
τοῦ φαγεῖν καὶ τὸ μὴ ῥιγοῦν τοῦ ἀμπεχόνης εὐπορεῖν;
17. φέρε τοίνυν, ἐπειδὴ ἔοικας ἀγνοεῖν, διδάξομαί σε

θρηνεῖν ἀληθέστερον, καὶ δὴ ἀναλαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς βό-
Τέκνον ἄθλιον, οὐκέτι διψήσεις, οὐκέτι πεινήσεις οὐ
ῥιγώσεις. οἴχῃ μοι κακοδαίμων ἐκφυγὼν τὰς νόσους, ο
πυρετὸν ἔτι δεδιώς, οὐ πολέμιον, οὐ τύραννον· οὐ
ἔρως σε ἀνιάσει οὐδὲ συνουσία διαστρέψει οὐδὲ σπαθή-
σεις ἐπὶ τούτῳ δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας, ὢ τῆς συμφορᾶ
οὐ καταφρονηθήσῃ γέρων γενόμενος οὐδὲ ὀχληρὸς ἔ
τοῖς νέοις βλεπόμενος. 18. ἂν ταῦτα λέγῃς, ὦ πάτερ, οὐ
οἴει πολὺ ἀληθέστερα καὶ γελοιότερα ἐκείνων ἐρεῖν
ἀλλὰ ὅρα μὴ τόδε σε ἀνιᾷ καὶ διανοῇ τὸν παρ᾽ ἡμῖν ζό-
φον καὶ τὸ πολὺ σκότος, κᾆτα δέδιας μή σοι ἀποπνιγ
κατακλεισθεὶς ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δὲ πρὸς ταῦτα λογ
ζεσθαι ὅτι τῶν ὀφθαλμῶν διασαπέντων ἢ καὶ νὴ Δί
καέντων μετ᾽ ὀλίγον, εἴ γε καῦσαί με διεγνώκατε, οὔ
σκότος οὔτε φῶς ὁρᾶν δεησόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἴσω
931 μέτρια. 19. τί δέ με ὁ κωκυτὸς ὑμῶν ὀνίνησι καὶ ἡ πρὸ
τὸν αὐλὸν αὕτη στερνοτυπία καὶ ἡ τῶν γυναικῶν πε
τὸν θρῆνον ἀμετρία; τί δὲ ὁ ὑπὲρ τοῦ τάφου λίθος ἐστε-
φανωμένος; ἢ τί ὑμῖν δύναται τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν;
νομίζετε καταστάξειν αὐτὸν ἐς ἡμᾶν καὶ μέχρι τοῦ Ἅιδο
διίξεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν καθαγισμῶν καὶ αὐτο
ὁρᾶτε, οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοστιμώτατον τῶν παρεσκευασμέ-
νων ὁ καπνὸς παραλαβὼν ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν οἴχετα
μηδέν τι ἡμᾶς ὀνῆσαν τοὺς κάτω, τὸ δὲ καταλειπόμενο
ἡ κόνις, ἀχρεῖον, ἐκτὸς εἰ μὴ τὴν σποδὸν ἡμᾶς σιτεῖ-
σθαι πεπιστεύκατε. οὐχ οὕτως ἄσπορος οὐδὲ ἄκαρπος
τοῦ Πλούτωνος ἀρχὴ οὐδὲ ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελο
ἵνα παρ᾽ ὑμῶν τὰ σιτία μεταστελλώμεθα. ὥστε μοι ν
τὴν Τισιφόνην πάλαι δὴ ἐφ᾽ οἷς ἐποιεῖτε καὶ ἐλέγετ
παμμέγεθες ἐπῄει ἀνακαγχάσαι, διεκώλυσε δὲ ἡ ὀθόν
καὶ τὰ ἔρια, οἷς μου τὰς σιαγόνας ἀπεσφίγξατε.

20. ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε.

πρὸς Διός, ἐὰν λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρὸς ἐπιστραφεὶς ἀνα- 932
κλίνας αὑτὸν ἐπ' ἀγκῶνος, οὐκ ἂν οἰώμεθα δικαιότατα ἂν αὐτὸν εἰπεῖν; ἀλλ' ὅμως οἱ μάταιοι καὶ βοῶσι καὶ μεταστειλάμενοί τινα θρήνων σοφιστὴν πολλὰς συνειλοχότα παλαιὰς συμφορὰς τούτῳ συναγωνιστῇ καὶ χορηγῷ τῆς ἀνοίας καταχρῶνται, ὅποι' ἂν ἐκεῖνος ἐξάρχῃ πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. 21. καὶ μέχρι μὲν θρήνων ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀβελτερίας· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου διελόμενοι κατὰ ἔθνη τὰς ταφὰς ὁ μὲν Ἕλλην ἔκαυσεν, ὁ δὲ Πέρσης ἔθαψεν, ὁ δὲ Ἰνδὸς ὑάλῳ περιχρίει, ὁ δὲ Σκύθης κατεσθίει, ταριχεύει δὲ ὁ Αἰγύπτιος· οὗτος μέν γε — λέγω δ' ἰδών — ξηράνας τὸν νεκρὸν ξύνδειπνον καὶ ξυμπότην ἐποιήσατο· πολλάκις δὲ καὶ δεομένῳ χρη-
μάτων ἀνδρὶ Αἰγυπτίῳ ἔλυσε τὴν ἀπορίαν ἐνέχυρον ἢ 933
ὁ ἀδελφὸς ἢ ὁ πατὴρ ἐν καιρῷ γενόμενος. 22. χώματα μὲν γὰρ καὶ πυραμίδες καὶ στῆλαι καὶ ἐπιγράμματα πρὸς ὀλίγον διαρκοῦντα πῶς οὐ περιττὰ καὶ παιδιαῖς προσεοικότα; 23. καίτοι καὶ ἀγῶνας ἔνιοι διέθεσαν καὶ λόγους ἐπιταφίους εἶπον ἐπὶ τῶν μνημάτων ὥσπερ συναγορεύοντες ἢ μαρτυροῦντες παρὰ τοῖς κάτω δικασταῖς τῷ νεκρῷ. 24. ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸ περίδειπνον καὶ πάρεισιν οἱ προσήκοντες καὶ τοὺς γονέας παραμυθοῦνται τοῦ τετελευτηκότος καὶ πείθουσι γεύσασθαι οὐκ ἀηδῶς μὰ Δία οὐδ' αὐτοὺς ἀναγκαζομένους, ἀλλὰ ἤδη ὑπὸ λιμοῦ τριῶν ἑξῆς ἡμερῶν ἀπηυδηκότας. καί, Μέχρι μὲν τίνος, ὦ
οὗτος, ὀδυρόμεθα; ἔασον ἀναπαύσασθαι τοὺς τοῦ μα- 934
καρίτου δαίμονας· εἰ δὲ καὶ τὸ παράπαν κλάειν διέγνωκας, αὐτοῦ γε τούτου ἕνεκα χρὴ μὴ ἀπόσιτον εἶναι, ἵνα καὶ διαρκέσῃς πρὸς τοῦ πένθους τὸ μέγεθος. τότε δὴ τότε ῥαψῳδοῦνται πρὸς ἁπάντων δύο τοῦ Ὁμήρου στίχοι·

καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου·

καὶ

γαστέρι δ' οὔπως ἐστὶ νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιούς.

οἱ δὲ ἅπτονται μέν, αἰσχυνόμενοι δὲ τὰ πρῶτα καὶ δε διότες εἰ φανοῦνται μετὰ τὴν τελευτὴν τῶν φιλτάτω τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα καὶ πολ τούτων γελοιότερα εὕροι τις ἂν ἐπιτηρῶν ἐν τοῖς πέν θεσι γιγνόμενα διὰ τὸ τοὺς πολλοὺς τὸ μέγιστον τῶ κακῶν τὸν θάνατον οἴεσθαι.

Reitz. III. p. 1

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

1. Ἐρωτᾷς, ὦ μειράκιον, ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο κα
τὸ σεμνότατον τοῦτο καὶ πάντιμον ὄνομα σοφιστὴς αὐ
2 τὸς εἶναι δόξαις· ἀβίωτα γάρ εἶναί σοι φής, εἰ μὴ τοιαύ
την τινὰ τὴν δύναμιν περιβάλοιο ἐν τοῖς λόγοις, ὡ
ἄμαχον εἶναι καὶ ἀνυπόστατον καὶ θαυμάζεσθαι πρὸ
ἁπάντων καὶ ἀποβλέπεσθαι, περισπούδαστον ἀκουσμ
τοῖς Ἕλλησι δοκοῦντα· καὶ δὴ τὰς ἐπὶ τοῦτο ἀγούσα
ὁδοὺς αἵτινές ποτέ εἰσιν ἐθέλεις ἐκμαθεῖν. ἀλλ' οὐδε
φθόνος, ὦ παῖ, καὶ μάλιστα ὁπότε νέος τις αὐτὸς ὢ
ὀρεγόμενος τῶν ἀρίστων οὐκ εἰδὼς ὁπόθεν ἂν ταῦτα ἐκ
πορίσαιτο, ἱερόν τι χρῆμα τὴν συμβουλὴν οὖσαν κα
θάπερ καὶ σὺ νῦν αἰτοίη προσελθών. ὥστε ἄκουε τ
γε ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάνυ θαρρῶν, ὡς τάχιστα δεινὸς ἀνὴ
ἔσῃ γνῶναί τε τὰ δέοντα καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτά, ἢν τ
μετὰ τοῦτο ἐθελήσῃς αὐτὸς ἐμμένειν οἷς ἂν ἀκούσῃ
παρ' ἡμῶν καὶ φιλοπόνως αὐτὰ μελετᾶν καὶ προθύμω
ἀνύειν τὴν ὁδὸν ἔστ' ἂν ἀφίκῃ πρὸς τὸ τέρμα. 2. τὸ μὲ
οὖν θήραμα οὐ μικρὸν οὐδὲ ὀλίγης τῆς σπουδῆς δεόμε
νον, ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ καὶ πονῆσαι πολλὰ καὶ ἀγρυπνῆσα

ιαὶ πᾶν ὁτιοῦν ὑπομεῖναι ἄξιον· σκόπει γοῦν ὁπόσοι 3
έως μηδὲν ὄντες ἔνδοξοι καὶ πλούσιοι καὶ νὴ Δία εὐ-
γενέστατοι ἔδοξαν ἀπὸ τῶν λόγων. 3. ὅμως δὲ μὴ δέδιθι
ιηδὲ πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐλπιζομένων ἀποδυσπετήσῃς
ιυρίους τινὰς τοὺς πόνους προπονῆσαι οἰηθείς· οὐ γάρ
ιε τραχεῖάν τινα οὐδὲ ὄρειον καὶ ἱδρῶτος μεστὴν ἡμεῖς
ιε ἄξομεν, ὡς ἐκ μέσης αὐτῆς ἀναστρέψαι κάμόντα, ἐπεὶ
οὐδὲν ἂν διεφέρομεν τῶν ἄλλων, ὅσοι τὴν συνήθη ἐκεί-
νην ἡγοῦνται μακρὰν καὶ ἀνάντη καὶ καματηρὰν καὶ ὡς
'πὶ τὸ-πολὺ ἀπεγνωσμένην. ἀλλὰ τό γε παρ' ἡμῶν ἐξαί-
ιετόν σοι τῆς συμβουλῆς τοῦτ' ἔστιν, ὅτι ἡδίστην τε ἅμα
ιαὶ ἐπιτομωτάτην καὶ ἱππήλατον καὶ κατάντη σὺν πολλῇ
τῇ θυμηδίᾳ καὶ τρυφῇ διὰ λειμώνων εὐανθῶν καὶ σκιᾶς
ἀκριβοῦς σχολῇ καὶ βάδην ἀνιὼν ἀνιδρωτὶ ἐπιστήσῃ τῇ
ἄκρᾳ καὶ αἱρήσεις οὐ καμὼν καὶ νὴ Δί' εὐωχήσῃ κατα-
κείμενος, ἐκπνους ὁπόσοι τὴν ἑτέραν ἐτράποντο ἀπὸ τοῦ
ὑψηλοῦ ἐπισκοπῶν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τῆς ἀνόδου ἔτι κατὰ 4
δυσβάτων καὶ ὀλισθηρῶν τῶν κρημνῶν μόλις ἀνέρπον-
τας, ἀποκυλιομένους ἐπὶ κεφαλὴν ἐνίοτε καὶ πολλὰ τραύ-
ματα λαμβάνοντας περὶ τραχείαις ταῖς πέτραις· σὺ δὲ πρὸ
πολλοῦ ἄνω ἐστεφανωμένος εὐδαιμονέστατος ἔσῃ ἅπαντα
ἐν βραχεῖ ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ παρὰ τῆς ῥητορικῆς μονονουχὶ
καθεύδων λαβών. 4. ἡ μὲν δὴ ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη·
σὺ δὲ πρὸς φιλίου μὴ ἀπιστήσῃς, εἰ ῥᾷστά τε ἅμα καὶ
ἥδιστά σοι ταῦτα ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδος μὲν
ὀλίγα φύλλα ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος λαβὼν αὐτίκα μάλα ποιη-
τὴς ἐκ ποιμένος κατέστη καὶ ᾖδε θεῶν καὶ ἡρώων γένη
κάτοχος ἐκ Μουσῶν γενόμενος, ῥήτορα δέ, ὃ πολὺ ἔνερ-
θεν τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστίν, ἀδύνατον κατα-
στῆναι ἐν βραχεῖ, εἴ τις ἐκμάθοι τὴν ταχίστην ὁδόν;
5. ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι βούλομαι Σιδωνίου
τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην

καὶ τῷ ἀκούσαντι ἀνόνητον. ἦρχε μὲν γὰρ ἤδη Περσ
Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην Δαρεῖον καθ
ρηκώς· ἔδει δὲ πανταχόσε τῆς ἀρχῆς διαθεῖν τοὺς γρα
ματοφόρους τὰ ἐπιτάγματα τοῦ Ἀλεξάνδρου κομίζοντ
ἐκ Περσῶν δὲ πολλὴ ἐς Αἴγυπτον ἐγίγνετο ἡ ὁδός· ι
5 περιιέναι γὰρ ἔδει τὰ ὄρη, εἶτα διὰ τῆς Βαβυλωνίας
τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν, εἶτα ἐρήμην πολλὴν ἐπελάσαν
ἀφικέσθαι ποτὲ ἐς Αἴγυπτον εἴκοσι μηκίστους ἀν
εὐζώνῳ σταθμοὺς τούτους διανύσαντας. ἤχθετο οὖ
Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ, διότι Αἰγυπτίους τι παρακιν
ἀκούων οὐκ εἶχε διὰ ταχέων ἐκπέμπειν τοῖς σατράπ
τὰ δοκοῦντά οἱ περὶ αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπ
ρος, Ἐγώ σοι, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, ὑπισχνοῦμαι δείξειν ὁδ
οὐ πολλὴν ἐκ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον· εἰ γάρ τις ὑπερβ
τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τριταῖος, αὐτίκα μάλα
Αἰγύπτῳ ἐστὶν οὗτος. καὶ εἶχεν οὕτως. πλὴν ὅ γε Ἀλ
ξανδρος οὐκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ γόητα ᾤετο εἶναι τὸν ἐ
πορον. οὕτω τὸ παράδοξον τῆς ὑποσχέσεως ἄπιστον ἐ
κεῖ τοῖς πολλοῖς. 6. ἀλλὰ μὴ σύ γε πάθῃς τὸ αὐτό· εἰ
γὰρ πειρώμενος ὡς οὐδέν σε κωλύσει ἤδη ῥήτορα δοκ
μιᾶς οὐδὲ ὅλης ἡμέρας ὑπερπετασθέντα τὸ ὄρος ἐκ Πε
σῶν ἐς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι πρῶτον ὥσπερ ὁ Κέβ
ἐκεῖνος εἰκόνα γραψάμενος τῷ λόγῳ ἑκατέραν ἐπιδεῖ
τὴν ὁδόν· δύο γάρ ἐστον, αἳ πρὸς τὴν ῥητορικὴν ἄγ
τον, ἧς ἐρᾶν οὐ μετρίως μοι δοκεῖς. καὶ δῆτα ἡ μὲν ἐ
6 ὑψηλοῦ καθήσθω πάνυ καλὴ καὶ εὐπρόσωπος, τὸ τ
Ἀμαλθείας κέρας ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ παντοίοις καρπ
ὑπερβρύον, ἐπὶ θατέρᾳ δέ μοι τὸν πλοῦτον δόκει παρ
στῶτα ὁρᾶν χρυσοῦν ὅλον καὶ ἐπέραστον· καὶ ἡ δόξα
καὶ ἡ ἰσχὺς παρέστωσαν καὶ οἱ ἔπαινοι περὶ πᾶσαν α
τὴν Ἔρωσι μικροῖς ἐοικότες πολλοὶ ἁπανταχόθεν περ
πλεκέσθωσαν ἐκπετόμενοι. ἤ που τὸν Νεῖλον εἶδες γρα

:μημένον, αὐτὸν μὲν κείμενον ἐπὶ κροκοδείλου τινὸς
που τοῦ ποταμίου, οἷοι πολλοὶ ἐν αὐτῷ, μικρὰ δέ
: παιδία περὶ αὐτὸν παίζοντα — πήχεις δὲ αὐτοὺς οἱ
ύπτιοι καλοῦσι — τοιοῦτοι καὶ περὶ τὴν ῥητορικὴν
παινοι. πρόσει δὴ σὺ ὁ ἐραστὴς ἐπιθυμῶν δηλαδὴ
τάχιστα γενέσθαι ἐπὶ τῆς ἄκρας, ὡς γαμήσειάς τε
ἣν ἐλθὼν καὶ πάντα ἐκεῖνα ἔχοις, τὸν πλοῦτον τὴν
ιν τοὺς ἐπαίνους· νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίγνεται τοῦ
ιμηκότος. 7. εἶτ' ἐπειδὰν πλησιάσῃς τῷ ὄρει, τὸ μὲν 7
τον ἀπογινώσκεις τὴν ἄνοδον, καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιον
ί σοι δοκεῖ ὁποῖον ἡ Ἄορνος ἐφάνη τοῖς Μακεδόσιν
ξυρον αὐτὴν ἁπανταχόθεν ἰδοῦσιν, ἀτεχνῶς οὐδὲ ὀρ-
ς ὑπερπτῆναι ῥᾳδίαν, Διονύσου τινὸς ἢ Ἡρακλέους,
ἔλλοι καθαιρεθήσεσθαι, δεομένην. ταῦτά σοι δοκεῖ
ρῶτον· εἶτα μετ' ὀλίγον ὁρᾷς δύο τινὰς ὁδούς, μᾶλ-
δὲ ἡ μὲν ἀτραπός ἐστι στενὴ καὶ ἀκανθώδης καὶ τρα-
, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνουσα καὶ ἱδρῶτα. καὶ ἔφθη
ἤδη Ἡσίοδος εὖ μάλα ὑποδείξας αὐτήν, ὥστε οὐδὲν
ὶ δεήσει· ἡ ἑτέρα δὲ πλατεῖα καὶ ἀνθηρὰ καὶ εὔυδρος,
ύτη οἵαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ἵνα μὴ καὶ ταὐτὰ
ον πολλάκις ἐπέχω σε ἤδη ῥήτορα εἶναι δυνάμενον.
λὴν τό γε τοσοῦτον προσθήσειν μοι δοκῶ, διότι ἡ μὲν
;εῖα ἐκείνη καὶ ἀνάντης οὐ πολλὰ ἴχνη τῶν ὁδοιπό- 8
εἶχεν, εἰ δέ τινα, πάνυ παλαιά· καὶ ἔγωγε κατ' ἐκεί-
ἄθλιος ἀνῆλθον τοσαῦτα καμὼν οὐδὲν δέον. ἡ ἑτέρα
τε ὁμαλὴ οὖσα καὶ ἀγκύλον οὐδὲν ἔχουσα πόρρωθέν
ἐφάνη οἷα ἐστὶν οὐχ ὁδεύσαντι αὐτήν· οὐ γὰρ ἑώρων
: ὢν ἔτι τὸ βέλτιον, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐκεῖνον ἀλη-
ειν ᾤμην λέγοντα ἐκ τῶν πόνων φύεσθαι τἀγαθά.
δ' οὐκ εἶχεν οὕτως· ἀπονητὶ γοῦν ὁρῶ μειζόνων τοὺς
λοὺς ἀξιουμένους εὐμοιρίᾳ τῆς αἱρέσεως τῆς τῶν λό-
ν καὶ ὁδῶν. ἐπὶ δ' οὖν τὴν ἀρχὴν ἀφικόμενος εὖ οἶδ'

ὅτι ἀπορήσεις, καὶ ἤδη ἀπορεῖς, ὁποτέραν τραπητέον.
οὖν ποιήσας ἤδη ῥᾷστα ἐπὶ τὸ ἀκρότατον ἀναβήσῃ κα
εὐδαιμονήσεις καὶ γαμήσεις καὶ θαυμαστὸς πᾶσι δόξ
ἐγώ σοι φράσω· ἱκανὸν γὰρ τὸ αὐτὸν ἐξαπατηθῆναι κα
πονῆσαι. σοὶ δὲ ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα φυέσθω κα
θάπερ ἐπὶ τοῦ Κρόνου.
9 9. Εὐθὺς οὖν σοι πρόσεισι καρτερός τις ἀνήρ, ὑπ
σκληρος, ἀνδρώδης τὸ βάδισμα, πολὺν τὸν ἥλιον ἐ
τῷ σώματι δεικνύων, ἀρρενωπὸς τὸ βλέμμα, ἐγρηγορ
τῆς τραχείας ὁδοῦ ἐκείνης ἡγεμών, λήρους τινὰς πρ
σὲ ὁ μάταιος διεξιὼν ἕπεσθαί οἱ παρακελευόμενος, ὑπ
δεικνὺς τὰ Δημοσθένους ἴχνη καὶ Πλάτωνος καὶ ἄλλ
τινῶν, μεγάλα μὲν καὶ ὑπὲρ τοὺς νῦν, ἀμαυρὰ δὲ ἤ
καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου, καὶ φήσει εὐδα
μονά σε ἔσεσθαι καὶ νόμῳ γαμήσειν τὴν ῥητορικήν,
κατὰ τούτων ὁδεύσειας ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν κάλων βαίνο
τες· εἰ δὲ κἂν μικρόν τι παραβαίης ἢ ἔξω πατήσειας
ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ ῥοπῇ, ἐκπεσεῖσθαί σε τ
ὀρθῆς ὁδοῦ καὶ ἀγούσης ἐπὶ τὸν γάμον. εἶτά σε κελε
σει ζηλοῦν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας ἕωλα παρ
δείγματα παρατιθεὶς τῶν λόγων οὐ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, ο
τὰ τῆς παλαιᾶς ἐργασίας ἐστίν, Ἡγησίου καὶ τῶν ἀμ
Κριτίαν καὶ Νησιώτην, ἀπεσφιγμένα καὶ νευρώδη κα
10 σκληρὰ καὶ ἀκριβῶς ἀποτεταμένα ταῖς γραμμαῖς, κα
νον δὲ καὶ ἀγρυπνίαν καὶ ὑδατοποσίαν καὶ τὸ λιπαρ
ἀναγκαῖα ταῦτα καὶ ἀπαραίτητα φήσει· ἀδύνατον γ
εἶναι ἄνευ τούτων διανύσαι τὴν ὁδόν. ὃ δὲ πάντων ἀνι
ρότατον, ὅτι σοι καὶ τὸν χρόνον πάμπολυν ὑπογράφ
τῆς ὁδοιπορίας, ἔτη πολλά, οὐ κατὰ ἡμέρας καὶ τριακ
δας, ἀλλὰ κατ' ὀλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς καὶ πρ
αποκαμεῖν ἀκούοντα καὶ ἀπαγορεῦσαι πολλὰ χαίρ
φράσαντα τῇ ἐλπιζομένῃ ἐκείνῃ εὐδαιμονίᾳ· ὁ δὲ ἐ

τούτοις οὐδὲ μισθοὺς ὀλίγους ἀπαιτεῖ τῶν τοσούτων κακῶν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἡγήσαιτό σοι, εἰ μὴ μεγάλα πρότερον λάβοι. 10. ὁ μὲν ταῦτα φήσει ἀλαζὼν καὶ ἀρχαῖος ὡς ἀληθῶς καὶ Κρονικὸς ἄνθρωπος νεκροὺς ἐς μίμησιν παλαιοὺς προτιθεὶς καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους ὥς τι μέγιστον ἀγαθόν, μαχαιροποιοῦ
υἱὸν καὶ ἄλλον Ἀτρομήτου τινὸς γραμματιστοῦ ζηλοῦν 11
ἀξιῶν, καὶ ταῦτα ἐν εἰρήνῃ μήτε Φιλίππου ἐπιόντος μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιτάττοντος, ὅπου τὰ ἐκείνων τέως ἐδόκει χρήσιμα, οὐκ εἰδὼς ὁποία νῦν κεκαινοτόμηται ταχεῖα καὶ ἀπράγμων καὶ ἐς τὸ εὐθὺ τῆς ῥητορικῆς ὁδός. σὺ δὲ μήτε πείθεσθαι μήτε προσέχειν αὐτῷ, μή σε ἐκτραχηλίσῃ που παραλαβὼν ἢ τὸ τελευταῖον προγηρᾶσαι τοῖς πόνοις παρασκευάσῃ. ἀλλ' εἰ πάντως ἐρᾷς καὶ τάχιστα ἐθέλεις τῇ ῥητορικῇ συνεῖναι ἀκμάζων ἔτι, ὡς καὶ σπουδάζοιο πρὸς αὐτῆς, ἴθι τῷ μὲν δασεῖ τούτῳ καὶ πέρα τοῦ μετρίου ἀνδρικῷ μακρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν καὶ ἄλλους ὁπόσους ἂν ἐξαπατᾶν δύνηται ἀνάγειν, καταλιπὼν ἀσθμαίνοντα καὶ ἱδρῶτι πολλῷ συνόντα. 11. σὺ δὲ πρὸς τὴν ἑτέραν ἐλθὼν εὑρήσεις πολλοὺς μὲν καὶ ἄλλους, ἐν τούτοις δὲ καὶ πάνσοφόν τινα καὶ πάγκαλον ἄνδρα, διασεσαλευμένον τὸ βάδισμα, ἐπικεκλασμένον τὸν αὐχένα,
γυναικεῖον τὸ βλέμμα, μελιχρὸν τὸ φώνημα, μύρων απο- 12
πνέοντα, τῷ δακτύλῳ ἄκρῳ τὴν κεφαλὴν κνώμενον, ὀλίγας μὲν ἔτι, οὔλας δὲ καὶ ὑακινθίνας τὰς τρίχας εὐθετίζοντα, πάναβρόν τινα Σαρδανάπαλλον ἢ Κινύραν ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα τὸν τῆς τραγῳδίας ἐπέραστον ἐκεῖνον ποιητήν. λέγω δὲ ὡς ἀπὸ τούτων γνωρίζοις αὐτὸν μηδέ σε οὕτω θεσπέσιον χρῆμα καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ καὶ Χάρισι διαλάθοι. καίτοι τί φημί; κἂν εἰ μύοντι γάρ σοι προσελθὼν εἴποι τι τὸ Ὑμήττιον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα καὶ τὴν συνήθη φωνὴν ἀφείη, μάθοις ἂν ὡς οὐχὶ τῶν

καθ' ἡμᾶς ἐστιν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδομεν, ἀλλά τι ξένον φάσμα δρόσῳ ἢ ἀμβροσίᾳ τρεφόμενον. τούτῳ τοίνυν προσελθὼν καὶ παραδοὺς σεαυτὸν αὐτίκα μάλα ῥήτωρ καὶ περίβλεπτος καί, ὡς ὀνομάζει αὐτός, βασιλεὺ
13 ἐν τοῖς λόγοις ἀπονητὶ καταστήσῃ τὰ τέθριππα ἐλαύνω τοῦ λόγου· διδάξεται γάρ σε παραλαβὼν τὰ πρῶτα μὲ ἐκεῖνα. 12. μᾶλλον δὲ αὐτὸς εἰπάτω πρὸς σέ· γελοῖο γὰρ ὑπὲρ τοιούτου ῥήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τοὺς λόγου φαῦλον ὑποκριτὴν ἴσως τῶν τοιούτων καὶ τηλικούτω μὴ καὶ συντρίψω που πεσὼν τὸν ἥρωα ὃν ὑποκρίνομα φαίη τοιγαροῦν ἂν πρὸς σὲ ὧδέ πως ἐπισπασάμενος ὅσ σον ἔτι λοιπὸν τῆς κόμης καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸ ἐκεῖνο καὶ ἁπαλὸν οἷον εἴωθεν, Αὐτοθαΐδα τὴν κωμ κὴν ἢ Μαλθάκην ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησάμενος τ προσηνεῖ τοῦ φθέγματος· ἄγροικον γὰρ τὸ ἀρρενωπὸ καὶ οὐ τοῦ ἁβροῦ καὶ ἐρασμίου ῥήτορος. 13. φήσει τοίνυν πάνυ μετριάζων ὑπὲρ αὑτοῦ· Μῶν σε, ὠγαθέ, Πύθιος ἔπεμψεν ἐπ' ἐμὲ ῥητόρων τὸν ἄριστον προσει
14 πών, ὥσπερ ὅτε Χαιρεφῶν ἤρετο αὐτόν, ἔδειξεν ὅστ ἦν ὁ σοφώτατος ἐν τοῖς τότε; εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ κα κλέος αὐτὸς ἥκεις ἀκούων ἁπάντων ὑπερεκπεπληγμένω τὰ ἡμέτερα καὶ ὑμνούντων καὶ τεθηπότων καὶ ὑπεπτη χότων, αὐτίκα μάλα εἴσῃ πρὸς οἷόν τινα δαιμόνιον ἄν δρα ἥκεις. προσδοκήσῃς δὲ μηδὲν τοιοῦτον ὄψεσθαι οἷ τῷδε ἢ τῷδε παραβαλεῖν, ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς ἢ Ὦτος Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πολὺ φανεῖταί σοι τὸ πρᾶγμ ὑπερφυὲς καὶ τεράστιον· ἐπεὶ τούς γε ἄλλους τοσοῦτο ὑπερφωνοῦντα εὑρήσεις ὁπόσουν ἡ σάλπιγξ τοὺς αὐ λοὺς καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας καὶ οἱ χοροὶ τοὺς ἐνδ δόντας. 14. ἐπεὶ δὲ καὶ ῥήτωρ αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθα καὶ τοῦτο οὐκ ἂν παρ' ἄλλου ῥᾷον μάθοις, ἕπου μόνο ὦ μέλημα, οἷς ἂν εἴπω καὶ ζήλου πάντα καὶ τοὺς νόμου

ἂν ἐπιτάξω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι παραφύλαττε. μᾶλ- 15
δὲ ἤδη προχώρει μηδὲν ὀκνήσας μηδὲ πτοηθείς, εἰ
προετελέσθης ἐκεῖνα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὁπόσα ἡ
η προπαιδεία τοῖς ἀνοήτοις καὶ ματαίοις μετὰ πολλοῦ
ἀτου ὁδοποιεῖ· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν δεήσει. ἀλλ' ἀνί-
ις ποσὶν — ἡ παροιμία φησίν — ἔμβαινε, οὐ μεῖον
ν διὰ τοῦτο, οὐδ' ἄν, τὸ κοινότατον, μηδὲ γράφειν
ράμματα εἰδῇς· ἄλλο γάρ τι παρὰ ταῦτα ὁ ῥήτωρ.

15. Λέξω δὲ πρῶτον μὲν ὁπόσα χρὴ αὐτόν σε οἴκο-
ἔχοντα ἥκειν ἐφόδια πρὸς τὴν πορείαν καὶ ὅπως
ιτίσασθαι, ὡς ἂν τάχιστα διανύσαι δυνηθείης· ἔπει-
καὐτὸς ἃ μὲν προϊόντι ἐπιδεικνὺς κατὰ τὴν ὁδόν, ἃ
αὶ παραινῶν, πρὶν ἥλιον δῦναι, ῥήτορά σε ὑπὲρ τοὺς
τας ἀποφανῶ οἷος αὐτός εἰμι, ἀναμφιλέκτως τὰ 16
ἶτα καὶ μέσα καὶ τελευταῖα τῶν λέγειν ἐπιχειρούντων.
ιζε τοίνυν τὸ μέγιστον μὲν τὴν ἀμαθίαν, εἶτα θρά-
ἐπὶ τούτῳ καὶ τόλμαν καὶ ἀναισχυντίαν, αἰδῶ δὲ ἢ
ίκειαν ἢ μετριότητα ἢ ἐρύθημα οἴκοι ἀπόλιπε· ἀχρεῖα
καὶ ὑπεναντία τῷ πράγματι· ἀλλὰ καὶ βοὴν ὅτι με-
ην καὶ μέλος ἀναίσχυντον καὶ βάδισμα οἷον τὸ ἐμόν.
τα δὲ πάνυ ἀναγκαῖα μόνα καὶ ἔστιν ὅτε ἱκανά. καὶ
θὴς δὲ ἔστω εὐανθὴς καὶ λευκὴ ἔργον τῆς Ταραντί-
ἐργασίας, ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα, καὶ ἡ κρηπὶς
ικὴ καὶ γυναικεία, τὸ πολυσχιδές, ἢ ἡ ἐμβὰς Σικυω-
πίλοις τοῖς λευκοῖς ἐπιπρέπουσα, καὶ ἀκόλουθοι πολ-
καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρὴ συντελεῖν·
τὰ δ' ἄλλα καθ' ὁδὸν ἤδη προϊὼν ὅρα καὶ ἄκουε. καὶ 17
οι τοὺς νόμους δίειμι, οἷς χρώμενόν σε ἡ Ῥητορικὴ
ριεῖ καὶ προσήσεται, οὐδὲ ἀποστραφήσεται καὶ σκο-
εῖ καθάπερ ἀτέλεστόν τινα καὶ κατάσκοπον τῶν
ρήτων. ἀλλὰ σχήματος μὲν τὸ πρῶτον ἐπιμεληθῆναι
μάλιστα καὶ εὐμόρφου τῆς ἀναβολῆς, ἔπειτα δὲ πεν-

τεκαίδεκά που ἢ οὐ πλείω γε τῶν εἴκοσιν Ἀττικ
ματα ἐκλέξας ποθέν, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐκμελ
πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τῆς γλώττης ἔχε, τὸ ἄττα κ
καὶ μῶν καὶ ἀμηγέπη καὶ λῷστε καὶ τὰ τοιαῦτα
ἅπαντι λόγῳ καθάπερ τι ἥδυσμα ἐπίπαττε αὐτῶν·
δὲ μηδὲν τῶν ἄλλων, εἰ ἀνόμοια τούτοις καὶ ἀσ
18 καὶ ἀπῳδά· ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ καὶ ει
κἂν σισύρα τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ᾖ. 17. μετὰ δ
ρητα καὶ ξένα ῥήματα καὶ σπανιάκις εἰρημένα ὑ
πάλαι, καὶ ταῦτα ξυμφορήσας ἀποτόξευε προχει
νος πρὸς τοὺς ὁμιλοῦντας· οὕτω γάρ σε ὁ λεὼς
ἀποβλέψονται καὶ θαυμαστὸν ὑπολήψονται καὶ τ
δείαν ὑπὲρ αὐτούς, εἰ ἀποστλεγγίσασθαι μὲν τὸ
σασθαι λέγοι τις, τὸ δὲ ἡλίῳ θέρεσθαι εἱληθερ
τὸν ἀρραβῶνα δὲ προνόμιον, τὸν ὄρθρον δὲ ἀκρο
ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὸς ποίει καινὰ καὶ ἀλλόκοτα ὀ
καὶ νομοθέτει τὸν μὲν ἑρμηνεῦσαι δεινὸν εὔλεξιν
τὸν συνετὸν σοφόνουν, τὸν ὀρχηστὴν δὲ χειρόσοφ
σολοικίσῃς δὲ ἢ βαρβαρίσῃς, ἓν ἔστω φάρμακον
19 σχυντία, καὶ πρόχειρον εὐθὺς ὄνομα οὔτε ὄντο
οὔτε γενομένου ποτὲ ποιητοῦ ἢ συγγραφέως, ὁ
λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ καὶ τὴν φωνὴν ἐς τ
τατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ καὶ ἀναγίγνωσκε τὰ
μὲν μὴ σύ γε, μηδὲ εἴ τι ὁ λῆρος Ἰσοκράτης ἢ ὁ χ
ἄμοιρος Δημοσθένης ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλ
τῶν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν λόγους καὶ ἅς φασι ταύτα
τας, ὡς ἔχῃς ἀπ' ἐκείνων ἐπισιτισάμενος ἐν καιρῷ
χρήσασθαι καθάπερ ἐκ ταμιείου προαιρῶν. 18.
δὲ καὶ δέῃ λέγειν καὶ οἱ παρόντες ὑποβάλωσί τιν
θέσεις καὶ ἀφορμὰς τῶν λόγων, ἅπαντα μὲν ὁπ
ᾖ δυσχερῆ, εὐχερῆ λεγέσθω καὶ ἐκφαυλιξέσθω ὡ
20 ὅλως ἀνδρῶδες αὐτῶν ἑλομένων· ἑλομένων δὲ μ

ιελλήσας λέγε ὅττι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ, μη-
δὲν ἐκείνων ἐπιμεληθείς, ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ οὖν καὶ
ἔτι πρῶτον, ἐρεῖς ἐν καιρῷ προσήκοντι καὶ τὸ δεύτερον
μετὰ τοῦτο καὶ τὸ τρίτον μετ' ἐκεῖνο, ἀλλὰ τὸ πρῶτον
ἐπεσὸν πρῶτον λεγέσθω, καὶ ἢν οὕτω τύχῃ, περὶ τῷ
μετώπῳ μὲν ἡ κνημίς, περὶ τῇ κνήμῃ δὲ ἡ κόρυς. πλὴν
ἀλλ' ἔπειγε καὶ σύνειρε καὶ μὴ σιώπα μόνον. κἂν περὶ
ὑβριστοῦ τινος ἢ μοιχοῦ λέγῃς Ἀθήνησι, τὰ ἐν Ἰνδοῖς
καὶ Ἐκβατάνοις λεγέσθω. ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ Μαραθὼν καὶ ὁ
Κυναίγειρος, ὧν οὐκ ἄν τι ἄνευ γένοιτο. καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως
πλείσθω καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζευέσθω καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ
τῶν Μηδικῶν βελῶν σκεπέσθω καὶ Ξέρξης φευγέτω καὶ
Λεωνίδας θαυμαζέσθω καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα
ἀναγινωσκέσθω, καὶ ἡ Σαλαμὶς καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον καὶ
αἱ Πλαταιαὶ πολλὰ ταῦτα καὶ πυκνά, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὰ
ὀλίγα ἐκεῖνα ὀνόματα ἐπιπολαζέτω καὶ ἐπανθείτω, καὶ 21
συνεχὲς τὸ ἄττα καὶ τὸ δήπουθεν, κἂν μηδὲν αὐτῶν δέῃ·
καλὰ γάρ ἐστι καὶ εἰκῇ λεγόμενα. 19. ἢν δέ ποτε καὶ
ᾆσαι καιρὸς εἶναι δοκῇ, πάντα σοι ᾀδέσθω καὶ μέλος
γιγνέσθω. κἄν ποτε ἀπορήσῃς πράγματος ᾠδικοῦ, τοὺς
ἄνδρας τοὺς δικαστὰς ὀνομάσας ἐμμελῶς πεπληρωκέναι
οἴου τὴν ἁρμονίαν. τὸ δὲ οἴμοι τῶν κακῶν πολλάκις, καὶ
τὸν μηρὸς πατασσέσθω, καὶ λαρύγγιζε καὶ ἐπιχρέμπτου
τοῖς λεγομένοις καὶ βάδιζε μεταφέρων τὴν πυγήν. καὶ ἢν
μέν σε μὴ ἐπαινῶσιν, ἀγανάκτει καὶ λοιδοροῦ αὐτοῖς·
ἢν δὲ ὀρθοὶ ἑστήκωσιν ὑπὸ τῆς αἰσχύνης ἤδη πρὸς τὴν
ἔξοδον ἕτοιμοι, καθέζεσθαι κέλευε, καὶ ὅλως τυραννὶς
τὸ πρᾶγμα ἔστω. 20. ὅπως δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν λόγων
θαυμάζωσιν, ἀπὸ τῶν Ἰλιακῶν ἀρξάμενος ἢ καὶ νὴ Δία
ἀπὸ τῶν Δευκαλίωνος καὶ Πύρρας γάμων, ἢν δοκῇ,
καταβίβαζε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεστῶτα· οἱ μὲν 22
γὰρ συνιέντες ὀλίγοι, καὶ μάλιστα μὲν σιωπήσονται ὑπ'

εὐγνωμοσύνης, ἢν δὲ καὶ λέγωσί τι, ὑπὸ φθόνου
δόξουσι δρᾶν· οἱ πολλοὶ δὲ τὸ σχῆμα καὶ φωνὴν καὶ
δισμα καὶ περίπατον καὶ μέλος καὶ κρηπῖδα καὶ τὸ
σου ἐκεῖνο τεθήπασι καὶ τὸν ἱδρῶτα ὁρῶντες κα
ἆσθμα οὐκ ἔχουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ οὐχὶ πάι
νόν τινα ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναί σε. ἄλλως τ
τὸ ταχὺ τοῦτο οὐ μικρὰν ἔχει τὴν ἀπολογίαν καὶ θι
παρὰ τοῖς πολλοῖς· ὥστε ὅρα μή ποτε γράψῃς ἢ σκ
μενος παρέλθῃς, ἔλεγχος γὰρ σαφὴς ταῦτά γε. 21. οι
λοι δὲ πηδάτωσαν ἀεὶ καὶ μισθὸν τῶν δείπνων ἀποι
τωσαν, εἴ ποτε αἴσθοιντό σε καταπεσούμενον, χεῖρα
γοντες καὶ παρέχοντες εὑρεῖν τὸ λεχθησόμενον ἐν
μεταξὺ τῶν ἐπαίνων διαλείμμασι· καὶ γὰρ αὖ καὶ τ
μελέτω σοι τὸν χορὸν ἔχειν οἰκεῖον καὶ συνᾴδοντα. τι
μέν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μετὰ ταῦτα δὲ προϊόντ
δορυφορείτωσαν ἐγκεκαλυμμένον αὐτὸν καὶ περὶ ὧν
μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ἤν τις ἐντύχῃ, θαυμ
23 περὶ σαυτοῦ λέγε καὶ ὑπερεπαίνει καὶ ἐπαχθὴς γίνου
τῷ. τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμέ; καί, Πρὸς ἕνα
μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγών· καὶ τὰ τοιαῦτα.

22. Ὁ δὲ μέγιστον καὶ πρὸς τὸ εὐδοκιμεῖν ἀναγκ
τατον ὀλίγου δεῖν παραλέλοιπα, ἁπάντων καταγέλα
λεγόντων· καὶ ἢν μέν τις καλῶς εἴπῃ, ἀλλότρια καὶ
ἑαυτοῦ δεικνύειν δοκείτω· ἢν δὲ μετρίως ἐνεχθῇ, πι
ἔστω ἐπιλήψιμα. καὶ ἐν ταῖς ἀκροάσεσι μετὰ πά
εἰσιέναι χρή, ἐπίσημον γάρ· καὶ σιωπησάντων ἁπάι
ξένον τινὰ ἔπαινον ἐπειπεῖν τὰς ἀκοὰς τῶν παρόι
ἐπιστρέφοντα καὶ ἐνοχλήσοντα, ὡς ναυτιᾶν ἅπαντα
τῷ φορτικῷ τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιφράττεσθαι τὰ
καὶ ἐπισείσῃς δὲ μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, εὐτελὲς
μηδὲ ἀναστῇς, πλὴν ἅπαξ γε ἢ δὶς τὸ πλεῖστον· ὑπο
δία δὲ τὰ πολλὰ καὶ δῆλος γίνου μὴ ἀρεσκόμενος

ένοις. ἀμφιλαφεῖς δὲ αἱ ἀφορμαὶ τῶν μέμψεων τοῖς
αντικοῖς τὰ ὦτα. τὰ δ' ἄλλα χρὴ θαρρεῖν· ἡ τόλμα
ιὶ ἀναισχυντία καὶ ψεῦδος πρόχειρον καὶ ὅρκος ἐπ'
· ἀεὶ τοῖς χείλεσι καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας καὶ μῖ-
ὶ βλασφημία καὶ διαβολαὶ πιθαναί. ταῦτά σε ἀοί- 24
ἐν βραχεῖ καὶ περίβλεπτον ἀποφανεῖ. τοιαῦτα μὲν
ιερὰ καὶ τὰ ἔξω. 23. ἰδίᾳ δὲ πάντα πράγματα ποιεῖν
ἰόχθω, κυβεύειν μεθύσκεσθαι λαγνεύειν μοιχεύειν
ῖν γε, κἂν μὴ ποιῇς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν καὶ
άτια ἐπιδεικνύειν ὑπὸ γυναικῶν δῆθεν γραφέντα·
γὰρ εἶναι θέλε καὶ σοὶ μελέτω ὑπὸ τῶν γυναικῶν
άζεσθαι δοκεῖν· ἐς τὴν ῥητορικὴν γὰρ καὶ τοῦτο
υσιν οἱ πολλοί, ὡς διὰ τοῦτό σου καὶ ἄχρι τῆς γυ-
νίτιδος εὐδοκιμοῦντος· καὶ τὸ δεῖνα δέ, μὴ αἰδε-
εἰ καὶ πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκοίης,
ῦτα γενειήτης ἢ καὶ νὴ Δία φαλακρὸς ἤδη ὤν.
στωσαν οἱ καὶ ἐπὶ τούτῳ συνόντες· ἢν δὲ μὴ ὦσιν,
ται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου πρὸς
τορικὴν χρήσιμα παραγίνεται· πλείων ἡ ἀναισχυν-
ὶ θράσος. ὁρᾷς ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες καὶ λοι-
νται περιττῶς καὶ ὑπὲρ τοὺς ἄνδρας; εἰ δὴ τὰ ὅμοια
ς, διοίσεις τῶν ἄλλων. καὶ μὴν καὶ πιττοῦσθαι
λιστα μὲν τὰ πάντα, εἰ δὲ μή, πάντως ἐκεῖνα. καὶ 25
ἰέ σοι τὸ στόμα πρὸς ἅπαντα ὁμοίως κεχηνέτω, καὶ
τα ὑπηρετείτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους καὶ πρὸς τὰ
πόσα ἂν δύνηται· δύναται δὲ οὐ σολοικίζειν μό-
ὶ βαρβαρίζειν οὐδὲ ληρεῖν ἢ ἐπιορκεῖν ἢ λοιδορεῖ-
ἢ διαβάλλειν καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τι
ποτελεῖν, καὶ μάλιστα ἢν πρὸς οὕτω πολλοὺς τοὺς
μὴ διαρκέσῃς· πάντα αὐτή γε ἐπιστάσθω καὶ
ιτέρα γινέσθω καὶ μηδὲν ἀποστρεφέσθω. 24. ἢν
ὦ παῖ, καλῶς ἐκμάθῃς — δύνασαι δέ· οὐδὲν γὰρ

ἐν αὐτοῖς βαρύ — θαρρῶν ἐπαγγέλλομαι οὐκ ἐς μακρ σε ἄριστον ῥήτορα καὶ ἡμῖν ὅμοιον ἀποτελεσθήσεσθ τὸ μετὰ τοῦτο δὲ οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν, ὅσα ἐν βραχεῖ κα ἔσται σοι τἀγαθὰ παρὰ τῆς Ῥητορικῆς. ὁρᾷς ἐμέ, ὃς κ τρὸς μὲν ἀφανοῦς καὶ οὐδὲ καθαρῶς ἐλευθέρου ἐγεν μην ὑπὲρ Ξόϊν καὶ Θμοῦιν δεδουλευκότος, μητρὸς ἀκεστρίας, ἐπ' ἀμφοδίου τινός. αὐτὸς δὲ τὴν ὥραν

26 παντάπασιν ἀδόκιμος εἶναι δόξας τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ ψι τῷ τρέφεσθαι συνῆν τινι κακοδαίμονι καὶ γλίσχρῳ ἐ στῇ, ἐπεὶ δὲ τὴν ὁδὸν ταύτην ῥᾴστην οὖσαν κατεῖδ καὶ διεκπαίσας ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐγενόμην — ὑπῆρχε γάρ ὦ φίλη Ἀδράστεια, πάντα ἐκεῖνα ἃ προεῖπον ἐφόδια, θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία — πρῶτον μὲν ο Ποθεινὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λή παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι· ἔπειτα δὲ γραῒ συνοικ τὸ πρῶτον μὲν ἐγαστριζόμην πρὸς αὐτῆς ἐρᾶν π ποιούμενος γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος τέτταρας λοιποὺς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ καὶ τούτους ἐνδεδ νους. πλὴν ἀλλά γε διὰ τὴν πενίαν ὑφιστάμην τὸν ἆθ καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ἐκ τῆς σοροῦ φιλήματα ὑπε

27 διστά μοι ἐποίει ὁ λιμός. εἶτα ὀλίγου δεῖν κληρονό ὧν εἶχεν ἁπάντων κατέστην, εἰ μὴ κατάρατός τις οἰ της ἐμήνυσεν ὡς φάρμακον εἴην ἐπ' αὐτὴν ἐωνημέν 25. ἐξωσθεὶς δὲ ἐπὶ κεφαλὴν ὅμως οὐδὲ τότε ἠπόρη τῶν ἀναγκαίων, ἀλλὰ καὶ ῥήτωρ δοκῶ κἂν ταῖς δίκ ἐξετάζομαι προδιδοὺς τὰ πολλὰ καὶ τοὺς δικαστὰς ἀνοήτοις καθυπισχνούμενος, καὶ ἡττῶμαι μὲν τὰ πλ στα, οἱ φοίνικες δὲ ἐπὶ τῇ θύρᾳ χλωροὶ καὶ ἐστεφα μένοι· τούτοις γὰρ ἐπὶ τοὺς δυστυχεῖς χρῶμαι τοῖς λέασιν. ἀλλὰ καὶ τὸ μισεῖσθαι πρὸς ἁπάντων καὶ ἐ σημον εἶναί με ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ τοῦ τρόπου καὶ π πρότερον τῶν λόγων καὶ τὸ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ

ου ἐκεῖνον τὸν ἀκρότατον ἐν πάσῃ κακίᾳ λεγόμενον, οὐ
μικρὸν εἶναί μοι δοκεῖ. ταῦτά σοι παραινῶ, νὴ τὴν πάν- 28
ημον, πολὺ πρότερον ἐμαυτῷ παραινέσας καὶ χάριν
ἐμαυτῷ οὐ μικρὰν ἐπισπασάμενος.

26. Εἶεν· ὁ μὲν γεννάδας εἰπὼν ταῦτα πεπαύσεται· σὺ δὲ ἢν πεισθῇς τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε οἷπερ ἐξ ἀρχῆς ἐπόθεις ἐλθεῖν, καὶ οὐδέν σε κωλύει ἑπόμενον τοῖς νόμοις ἔν τε τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν καὶ ἐν τοῖς πλήθεσιν εὐδοκιμεῖν καὶ ἐπέραστον εἶναι καὶ γαμεῖν οὐ γραῦν τινα τῶν κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομοθέτης καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καλλίστην γυναῖκα τὴν Ῥητορικήν, ὡς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐκεῖνο πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνοντα φέρεσθαι σοὶ μᾶλλον πρέπειν περὶ σεαυτοῦ εἰπεῖν ἐκείνῳ περὶ τοῦ Διός· ἐγὼ δὲ — ἀγεννὴς γὰρ καὶ δειλός εἰμι — ἐκστήσομαι τῆς ὁδοῦ ὑμῖν καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσύμβολος ὢν πρὸς αὐτὴν τὰ ὑμέτερα· μᾶλλον δὲ ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀκονιτὶ ἀνακηρύττεσθε καὶ θαυμάζεσθε μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ἡμῶν κεκρατήκατε ὠκύτεροι φανέντες, ἀλλὰ τῷ ῥᾴστην καὶ πρανῆ τραπέσθαι τὴν ὁδόν.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ Η ΑΠΙΣΤΩΝ. 29

1. ΤΥΧΙΑΔΗΣ. Ἔχεις μοι, ὦ Φιλόκλεις, εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν ὃ τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν τοῦ ψεύδεσθαι προάγεται, ὡς αὐτούς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγοντας καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιοῦσι μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν;

ΦΙΛΟΚΛΗΣ. Πολλά, ὦ Τυχιάδη, ἐστὶν ἃ τοὺς ἀνθρώπους ἐνίους ἀναγκάζει τὰ ψευδῆ λέγειν ἐς τὸ χρήσιμον ἀποβλέποντας.

ΤΥΧ. Οὐδὲν πρὸς ἔπος ταῦτα, φασίν, οὐδὲ περ τούτων ἠρόμην ὁπόσοι τῆς χρείας ἕνεκα ψεύδονται συγγνωστοὶ γὰρ οὗτοί γε, μᾶλλον δὲ καὶ ἐπαίνου τινὶ αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι ἢ πολεμίους ἐξηπάτησαν ἢ ἐπὶ σω τηρίᾳ τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ ἐχρήσαντο ἐν τοῖς δεινοῖ οἷα πολλὰ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐποίει τήν τε αὐτοῦ ψυχὴν ἀ νύμενος καὶ τὸν νόστον τῶν ἑταίρων. ἀλλὰ περὶ ἐκ νων, ὦ ἄριστε, φημὶ οἳ αὐτὸ ἄνευ τῆς χρείας τὸ ψεῦ
30 περὶ πολλοῦ τῆς ἀληθείας τίθενται ἡδόμενοι τῷ πράγμα καὶ ἐνδιατρίβοντες ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ἀναγκαίᾳ. το τους οὖν ἐθέλω εἰδέναι τίνος ἀγαθοῦ τοῦτο ποιοῦσιν.

2. ΦΙΛ. Ἦ που κατανενόηκας ἤδη τινὰς τοιούτο οἷς ἔμφυτος ἔρως οὗτός ἐστι πρὸς τὸ ψεῦδος;

ΤΥΧ. Καὶ μάλα πολλοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι.

ΦΙΛ. Τί δ' οὖν ἄλλο ἢ ἄνοιαν χρὴ αἰτίαν εἶναι τοῖς φάναι τοῦ μὴ ἀληθῆ λέγειν, εἴ γε τὸ χείριστον ἀ τοῦ βελτίστου προαιροῦνται;

ΤΥΧ. Οὐδὲν τοῦτο· ἐπεὶ πολλοὺς ἂν ἐγώ σοι δε ξαιμι συνετοὺς τἆλλα καὶ τὴν γνώμην θαυμαστοὺς οὐ οἶδ' ὅπως ἑαλωκότας τούτῳ τῷ κακῷ καὶ φιλοψευδ ὄντας, ὡς ἀνιᾶσθαί με, εἰ τοιοῦτοι ἄνδρες ἄριστοι πάντα ὅμως χαίρουσιν αὐτούς τε καὶ τοὺς ἐντυγχάνον τας ἐξαπατῶντες· ἐκείνους μὲν γὰρ τοὺς παλαιοὺς π ἐμοῦ σὲ χρὴ εἰδέναι, τὸν Ἡρόδοτον καὶ Κτησίαν τὸν Κ διον καὶ πρὸ τούτων τοὺς ποιητὰς καὶ τὸν Ὅμηρον α τόν, ἀοιδίμους ἄνδρας, ἐγγράφῳ τῷ ψεύσματι κεχρημ
31 νους, ὡς μὴ μόνον ἐξαπατᾶν τοὺς τότε ἀκούοντας α τῶν, ἀλλὰ καὶ μέχρι ἡμῶν διικνεῖσθαι τὸ ψεῦδος ἐκ δι δοχῆς ἐν καλλίστοις ἔπεσι καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμ γοῦν πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισιν, ὁπότ Οὐρανοῦ τομὴν καὶ Προμηθέως δεσμὰ διηγῶνται κ Γιγάντων ἐπανάστασιν καὶ τὴν ἐν Ἅιδου πᾶσαν τραγ

ίαν, καὶ ὡς δι' ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος ἢ κύκνος ἐγένετο αὶ ὡς ἐκ γυναικός τις ἐς ὄρνεον ἢ ἐς ἄρκτον μετέπεσεν, τι δὲ Πηγάσους καὶ Χιμαίρας καὶ Γοργόνας καὶ Κύκλω-:ας καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα καὶ τεράστια μυ-ῖιδια παίδων ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα ἔτι τὴν Μορμὼ καὶ ὴν Λάμιαν δεδιότων. 3. καίτοι τὰ μὲν τῶν ποιητῶν ἴσως ιέτρια, τὸ δὲ καὶ πόλεις ἤδη καὶ ἔθνη πολλὰ κοινῇ καὶ ημοσίᾳ ψεύδεσθαι πῶς οὐ γελοῖον; εἰ Κρῆτες μὲν τοῦ Διὸς τάφον δεικνύοντες οὐκ αἰσχύνονται, Ἀθηναῖοι δὲ ὸν Ἐριχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθῆναί φασι καὶ τοὺς ρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι καθάπερ ὰ λάχανα, πολὺ σεμνότερον οὗτοι τῶν Θηβαίων, οἳ ἐξ φεως ὀδόντων Σπαρτούς τινας ἀναβεβλαστηκέναι διη- 32
οῦνται. ὃς δ' ἂν οὖν ταῦτα καταγέλαστα ὄντα μὴ οἴη-ι ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφρόνως ἂν ἐξετάζων ταῦτα Κο-ίβου τινὸς ἢ Μαργίτου νομίζοι τὸ πείθεσθαι ἢ Τριπτό-μον ἐλάσαι διὰ τοῦ ἀέρος ἐπὶ δρακόντων ὑποπτέρων Πᾶνα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα ἢ ρείθυιαν ὑπὸ τοῦ Βορέου ἀναρπασθῆναι, ἀσεβὴς οὗτός καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔδοξεν οὕτω προδήλοις καὶ ἀληθέσι άγμασιν ἀπιστῶν· ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος.

4. ΦΙΛ. Ἀλλ' οἱ μὲν ποιηταί, ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ πό-ις δὲ συγγνώμης τυγχάνοιεν ἄν, οἱ μὲν τὸ ἐκ τοῦ μύ-ιυ τερπνὸν ἐπαγωγότατον ὂν ἐγκαταμιγνύντες τῇ γρα-ῇ, οὗπερ μάλιστα δέονται πρὸς τοὺς ἀκροατάς, Ἀθη-:ῖοι δὲ καὶ Θηβαῖοι καὶ εἴ τινες ἄλλοι σεμνοτέρας ἀπο-ίνονται τὰς πατρίδας ἐκ τῶν τοιούτων. εἰ γοῦν τις έλοι τὰ μυθώδη ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲν ἂν κω-σαι λιμῷ τοὺς περιηγητὰς αὐτῶν διαφθαρῆναι μηδὲ ισθὶ τῶν ξένων τἀληθὲς ἀκούειν ἐθελησάντων. οἱ δὲ 33
ηδὲ μιᾶς ἕνεκα τοιαύτης αἰτίας ὅμως χαίροντες τῷ ύσματι παγγέλοιοι εἰκότως δοκοῖεν ἄν.

5. ΤΥΧ. Εὖ λέγεις· ἐγὼ γὰρ παρὰ Εὐκράτους ἥκω σοι τοῦ πάνυ πολλὰ τὰ ἄπιστα καὶ μυθώδη ἀκούσας, μᾶλλον δὲ μεταξὺ λεγομένων ἀπιὼν ᾠχόμην οὐ φέρων τοῦ πράγματος τὴν ὑπερβολήν, ἀλλά με ὥσπερ αἱ Ἐρινύες ἐξήλασαν πολλὰ τεράστια καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντος.

ΦΙΛ. Καίτοι, ὦ Τυχιάδη, ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστὶ καὶ οὐδεὶς ἂν οὐδὲ πιστεύσειεν ὡς ἐκεῖνος οὕτω βαθὺν πώγωνα καθειμένος ἑξηκοντούτης ἀνήρ, ἔτι καὶ φιλοσοφίᾳ ξυνὼν τὰ πολλά, ὑπομείνειεν ἂν καὶ ἄλλου τινὸς ψευδομένου ἀκοῦσαι παρών, οὐχ ὅπως αὐτός τι τολμῆσαι τοιοῦτον.

ΤΥΧ. Οὐ γὰρ οἶσθα, ὦ ἑταῖρε, οἷα μὲν εἶπεν, ὅπως δὲ αὐτὰ ἐπιστώσατο, ὡς δὲ καὶ ἐπώμνυτο τοῖς πλείστοις παραστησάμενος τὰ παιδία, ὥστε με καὶ ἀποβλέποντα ἐς αὐτὸν ποικίλα ἐννοεῖν, ἄρτι μὲν ὡς μεμήνοι καὶ ἔξω εἴη τοῦ καθεστηκότος, ἄρτι δὲ ὡς γόης ὢν ἄρα τοσοῦτον
34 χρόνον ἐλελήθει με ὑπὸ τῇ λεοντῇ γελοῖόν τινα πίθηκον περιστέλλων· οὕτως ἄτοπα διηγεῖτο.

ΦΙΛ. Τίνα ταῦτα πρὸς τῆς Ἑστίας, ὦ Τυχιάδη; ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ἥντινα τὴν ἀλαζονείαν ὑπὸ τηλικούτῳ τῷ πώγωνι ἔσκεπεν.

6. ΤΥΧ. Εἴωθα μὲν καὶ ἄλλοτε, ὦ Φιλόκλεις, φοιτᾶν πρὸς αὐτόν, εἴ ποτε πολλὴν τὴν σχολὴν ἄγοιμι, τήμερον δὲ Λεοντίχῳ συγγενέσθαι δεόμενος — ἑταῖρος δέ μοι, ὡς οἶσθα — ἀκούσας παρὰ τοῦ παιδὸς ὡς παρ' Εὐκράτην ἕωθεν ἀπέλθοι νοσοῦντα ἐπισκεψόμενος, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς καὶ τῷ Λεοντίχῳ συγγενοίμην κἀκεῖνον ἴδοιμι — ἠγνοήκειν γὰρ ὡς νοσοίη — παραγίγνομαι πρὸς αὐτόν· εὑρίσκω δὲ αὐτόθι τὸν μὲν Λεόντιχον οὐκέτι — ἐφθάκει γάρ, ὡς ἔφασκεν, ὀλίγον προεξεληλυθώς — ἄλλους δὲ συχνούς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ἐκ τοῦ Περιπάτου καὶ Δεινόμαχος ὁ Στωϊκὸς καὶ Ἴων, οἶσθα τὸν ἐκ

Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξιοῦντα ὡς μόνον
βῶς κατανενοηκότα τὴν γνώμην τοῦ ἀνδρὸς καὶ τοῖς
ις ὑποφητεῦσαι δυνάμενον. ὁρᾷς οἵους ἄνδρας σοί
ι, πανσόφους καὶ παναρέτους, ὅ τι περ τὸ κεφάλαιον
ἐξ ἑκάστης προαιρέσεως, αἰδεσίμους ἅπαντας καὶ 35
νουχὶ φοβεροὺς τὴν πρόσοψιν; ἔτι καὶ ὁ ἰατρὸς Ἀν-
νος παρῆν κατὰ χρείαν, οἶμαι, τῆς νόσου ἐπικληθείς,
ῥᾷον ἐδόκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης καὶ τὸ νόσημα
συντρόφων ἦν· τὸ ῥεῦμα γὰρ ἐς τοὺς πόδας αὖθις
ὺ κατεληλύθει. καθέζεσθαι οὖν με παρ' αὐτὸν ἐπὶ
κλίνης ὁ Εὐκράτης ἐπένευσεν ἠρέμα ἐγκλίνας τῇ
ῇ ἐς τὸ ἀσθενικόν, ὁπότε εἶδέ με, καίτοι βοῶντος
ῦ καὶ διατεινομένου τι μεταξὺ εἰσιὼν ἐπήκουον.
ὸ μάλα πεφυλαγμένως, μὴ ψαύσαιμι τῶν ποδῶν αὐ-
ἀπολογησάμενος τὰ συνήθη ταῦτα, ὡς ἀγνοήσαιμι
ῦντα καὶ ὡς, ἐπεὶ ἔμαθον, δρομαῖος ἔλθοιμι, ἐκαθε-
ν πλησίον. 7. οἱ μὲν δὴ ἐτύγχανον ἤδη περὶ τοῦ νο-
ιτος τὰ μὲν ἤδη προειρηκότες, τὰ δὲ καὶ τότε διεξιόν-
ἔτι δὲ καὶ θεραπείας τινὰς ἕκαστος ὑποβάλλοντες·
ῦν Κλεόδημος, Εἰ τοίνυν, φησί, τῇ ἀριστερᾷ τις ἀνε-
νος χαμόθεν τὸν ὀδόντα τῆς μυγαλῆς οὕτω φονευ-
ης, ὡς προεῖπον, ἐνδήσειεν εἰς δέρμα λέοντος ἄρτι
αρέντος, εἶτα περιάψειε περὶ τὰ σκέλη, αὐτίκα παύε-
ὸ ἄλγημα. Οὐκ εἰς λέοντος, ἔφη ὁ Δεινόμαχος, ἐγὼ 36
σα, ἐλάφου δὲ θηλείας ἔτι παρθένου καὶ ἀβάτου·
ὸ πρᾶγμα οὕτω πιθανώτερον· ὠκὺ γὰρ ἡ ἔλαφος
ρωται μάλιστα ἐκ τῶν ποδῶν. καὶ ὁ λέων ἄλκιμος
καὶ τὸ λίπος αὐτοῦ καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ καὶ αἱ τρίχες
ῦ πώγωνος αἱ ὀρθαὶ μεγάλ' ἂν δύναιντο, εἴ τις ἐπί-
ο αὐτοῖς χρῆσθαι μετὰ τῆς οἰκείας ἐπῳδῆς ἑκάστῳ·
ν δὲ ἴασιν ἥκιστα ἐπαγγέλλεται. Καὶ αὐτός, ἦ δ' ὅς
εόδημος, οὕτω πάλαι ἐγίγνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ

δέρμα εἶναι, διότι ὠκὺ ἔλαφος· ἔναγχος δὲ Λίβυς ἀνὴρ σοφὸς τὰ τοιαῦτα μετεδίδαξέ με εἰπὼν ὠκυτέρους εἶναι τῶν ἐλάφων τοὺς λέοντας. ἀμέλει, ἔφη, καὶ αἱροῦσιν αὐτὰς διώκοντες. ἐπήνεσαν οἱ παρόντες ὡς εὖ εἰπόντος τοῦ Λίβυος. 8. ἐγὼ δέ, Οἴεσθε γάρ, ἔφην, ἐπῳδαῖς τισι τὰ τοιαῦτα παύεσθαι ἢ τοῖς ἔξωθεν παραρτήμασι τοῦ κακοῦ ἔνδον διατρίβοντος; ἐγέλασαν ἐπὶ τῷ λόγῳ μου καὶ δῆλοι ἦσαν κατεγνωκότες μου πολλὴν τὴν ἄνοιαν, ἐπεὶ μὴ ἐπισταίμην τὰ προδηλότατα καὶ περὶ ὧν ἂν οὐδεὶς φρονῶν ἀντείποι μὴ οὐχὶ οὕτως ἔχειν. ὁ μέντοι ἰατρὸς Ἀντίγονος ἐδόκει μοι ἡσθῆναι τῇ ἐρωτήσει μου· πάλαι γὰρ ἠμελεῖτο, οἶμαι, βοηθεῖν ἀξιῶν τῷ Εὐκράτει μετὰ τῆς τέχνης οἴνου τε παραγγέλλων ἀπέχεσθαι καὶ λάχανα σιτεῖσθαι καὶ ὅλως ὑφαιρεῖν τοῦ τόνου. ὁ γοῦν Κλεόδημος ὑπομειδιῶν ἅμα, Τί λέγεις, ἔφη, ὦ Τυχιάδη;
37 ἄπιστον εἶναί σοι δοκεῖ τὸ ἐκ τῶν τοιούτων γίγνεσθαι τινας ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; Ἔμοιγε, ἦν δ' ἐγώ, εἰ μὴ πάνυ τὴν ῥῖνα κορύζης μεστὸς εἴην, ὡς πιστεύειν τὰ ἔξω καὶ μηδὲν κοινωνοῦντα τοῖς ἔνδοθεν ἐπεγείρουσι τὰ νοσήματα μετὰ ῥηματίων, ὥς φατε, καὶ γοητείας τινὸς ἐνεργεῖν καὶ τὴν ἴασιν ἐπιπέμπειν προσαρτώμενα. τὸ δ' οὐκ ἂν γένοιτο, οὐδ' ἢν ἐς τοῦ Νεμείου λέοντος τὸ δέρμα ἐνδήσῃ τις ἑκκαίδεκα μυγαλᾶς ὅλας· ἐγὼ γοῦν αὐτὸν τὸν λέοντα εἶδον πολλάκις χωλεύοντα ὑπ' ἀλγηδόνων ἐν ὁλοκλήρῳ τῷ αὑτοῦ δέρματι. 9. Πάνυ γὰρ ἰδιώτης, ἔφη ὁ Δεινόμαχος, εἶ καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐμέλησέ σοι ἐκμαθεῖν ὅντινα τρόπον ὠφελεῖ τοῖς νοσήμασι προσφερόμενα, καί μοι δοκεῖς οὐδὲ τὰ προφανέστατα ἂν παραδέξασθαι ταῦτα, τῶν ἐκ περιόδου πυρετῶν τὰς ἀποπομπὰς καὶ τῶν ἑρπετῶν τὰς καταθέλξεις καὶ βουβώνων ἰάσεις καὶ τἆλλα ὁπόσα καὶ αἱ γρᾶες ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δὲ ἐκεῖνα γίγνεται ἅπαντα, τί δή ποτε οὐχὶ ταῦτα οἰήσῃ γίγνεσθαι ὑπὸ τῶν

ὁμοίων; Ἀπέραντα, ἦν δ' ἐγώ, ξυμπεραίνῃ, ὦ Δεινό-
μαχε, καὶ ἥλῳ, φασίν, ἐκκρούεις τὸν ἧλον· οὐδὲ γὰρ ἃ
φῂς ταῦτα δῆλα μετὰ τοιαύτης δυνάμεως γιγνόμενα. ἢν
γοῦν μὴ πείσῃς πρότερον ἐπάγων τῷ λόγῳ, διότι φύσιν
ἔχει γίγνεσθαι, τοῦ τε πυρετοῦ καὶ τοῦ οἰδήματος δεδιό-
τος ἢ ὄνομα θεσπέσιον ἢ ῥῆσιν βαρβαρικὴν καὶ διὰ τοῦτο
ἐκ τοῦ βουβῶνος δραπετεύοντος, ἔτι σοι γραῶν μῦθοι 38
τὰ λεγόμενά ἐστι. 10. Σύ μοι δοκεῖς, ἦ δ' ὃς ὁ Δεινό-
μαχος, τὰ τοιαῦτα λέγων οὐδὲ θεοὺς εἶναι πιστεύειν εἴ
γε μὴ οἴει τὰς ἰάσεις οἷόν τε εἶναι ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων
γίγνεσθαι. Τοῦτο μέν, ἦν δ' ἐγώ, μὴ λέγε, ὦ ἄριστε·
κωλύει γὰρ οὐδὲν καὶ θεῶν ὄντων ὅμως τὰ τοιαῦτα ψευδῆ
εἶναι. ἐγὼ δὲ καὶ θεοὺς σέβω καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ καὶ
ἃ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας ὑπὸ φαρμάκων καὶ ἰατρι-
κῆς ἀνιστάντες· ὁ γοῦν Ἀσκληπιὸς αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες
αὐτοῦ ἤπια φάρμακα πάττοντες ἐθεράπευον τοὺς νο-
σοῦντας, οὐ λέοντας καὶ μυγαλᾶς περιάπτοντες. 11. Ἔα
τοῦτον, ἔφη ὁ Ἴων, ἐγὼ δὲ ὑμῖν θαυμάσιόν τι διηγήσο-
μαι. ἦν μὲν ἐγὼ μειράκιον ἔτι ἀμφὶ τὰ τετταρακαίδεκα
ἔτη σχεδόν· ἧκε δέ τις ἀγγέλλων τῷ πατρί, Μίδαν τὸν
ἀμπελουργόν, ἐρρωμένον ἐς τὰ ἄλλα οἰκέτην καὶ ἐργατι-
κόν, ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὰν ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα κεῖ-
σθαι ἤδη σεσηπότα τὸ σκέλος· ἀναδοῦντι γὰρ αὐτῷ τὰ
κλήματα καὶ ταῖς χάραξι περιπλέκοντι προσερπύσαν τὸ
θηρίον δακεῖν κατὰ τὸν μέγαν δάκτυλον, καὶ τὸ μὲν
φθάσαι καὶ καταδῦναι αὖθις ἐς τὸν φωλεόν, τὸν δὲ οἰ- 39
μώζειν ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά τε οὖν ἀπηγ-
γέλλετο καὶ τὸν Μίδαν ἑωρῶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος
ὑπὸ τῶν ὁμοδούλων προσκομιζόμενον, ὅλον ᾠδηκότα,
πελιδνόν, μυδῶντα, τὴν ἐπιφάνειαν ὀλίγον ἔτι ἐμπνέον-
τα. λελυπημένῳ δὴ τῷ πατρὶ τῶν φίλων τις παρών, Θάρ-
ρει, ἔφη, ἐγὼ γάρ σοι ἄνδρα Βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων,

ὥς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθ(ἵνα μὴ διατρίβω λέγων, ἧκεν ὁ Βαβυλώνιος κα τὸν Μίδαν ἐπῳδῇ τινι ἐξελάσας τὸν ἰὸν ἐκ τοι ἔτι καὶ προσαναρτήσας τῷ ποδὶ τεθνηκυίας λίθον ἀπὸ τῆς στήλης ἐκκόψας. καὶ τοῦτο μὲ τριον· καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς ἀράμενος τὸν ἐφ' οὗ ἐκεκόμιστο, ᾤχετο ἐς τὸν ἀγρὸν ἀπιών ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη καὶ ὁ στηλίτης ἐκεῖνος λίθο καὶ ἄλλα ἐποίησε θεσπέσια ὡς ἀληθῶς· ἐς τὸν ἐλθὼν ἕωθεν ἐπειπὼν ἱερατικά τινα ἐκ βίβλ(ὀνόματα ἑπτά, θείῳ καὶ δᾳδὶ καθαγνίσας τὸν ριελθὼν ἐς τρίς, ἐξήλασεν ὅσα ἦν ἑρπετὰ ἐντὸς ἧκον οὖν ὥσπερ ἑλκόμενοι πρὸς τὴν ἐπῳδὴν λοὶ καὶ ἀσπίδες καὶ ἔχιδναι καὶ κεράσται κα φρῦνοί τε καὶ φύσαλοι, ἐλείπετο δὲ εἷς δράκ(ὑπὸ γήρως, οἶμαι, ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος σας τοῦ προστάγματος· ὁ δὲ μάγος οὐκ ἔφ(ἅπαντας, ἀλλ' ἕνα τινὰ τῶν ὄφεων τὸν νεώτα τονήσας πρεσβευτὴν ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντ(μικρὸν ἧκε κἀκεῖνος. ἐπεὶ δὲ συνηλίσθησαν, μὲν αὐτὰ ὁ Βαβυλώνιος, τὰ δὲ αὐτίκα μάλα ἅπαντα ὑπὸ τῷ φυσήματι, ἡμεῖς δὲ ἐθαυμάζομε μοι, ὦ Ἴων, ἦν δ' ἐγώ, ὁ ὄφις ὁ πρεσβευτὴς καὶ ἐχειραγώγει τὸν δράκοντα ἤδη, ὡς φής, γ(ἢ σκίπωνα ἔχων ἐκεῖνος ἐπεστηρίζετο; Σὺ μ ἔφη ὁ Κλεόδημος, ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπιστότε(πάλαι τὰ τοιαῦτα — ᾤμην γὰρ οὐδενὶ λόγ(γίγνεσθαι ἂν αὐτὰ πιστεῦσαι — ὅμως ὅτε τὸ δον πετόμενον τὸν ξένον τὸν βάρβαρον — ἐ ρέων δὲ ἦν, ὡς ἔφασκεν — ἐπίστευσα καὶ ἐν(πολὺ ἀντισχών. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν αὐτὸν ὁρῶ(ἀέρος φερόμενον ἡμέρας οὔσης καὶ ἐφ' ὕδατος

διὰ πυρὸς διεξιόντα καὶ σχολῇ καὶ βάδην; Σὺ ταῦτα, δ' ἐγώ, εἶδες, τὸν Ὑπερβόρεον ἄνδρα πετόμενον ἢ ἐπὶ ὕδατος βεβηκότα; Καὶ μάλα, ἦ δ' ὅς, ὑποδεδεμένον 41
καρβατίνας, οἷα μάλιστα ἐκεῖνοι ὑποδοῦνται. τὰ μὲν σμικρὰ ταῦτα τί χρὴ καὶ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυτο ...πας ἐπιπέμπων καὶ δαίμονας ἀνάγων καὶ νεκροὺς ...λους ἀνακαλῶν καὶ τὴν Ἑκάτην αὐτὴν ἐναργῆ παρι...ὶς καὶ τὴν Σελήνην κατασπῶν; 14. ἐγὼ γοῦν διηγή...μαι ὑμῖν ἃ εἶδον γενόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἐν Γλαυκίου τοῦ ...εξικλέους· ἄρτι γὰρ ὁ Γλαυκίας τοῦ πατρὸς ἀποθα...ντος παραλαβὼν τὴν οὐσίαν ἠράσθη Χρυσίδος τῆς Δη...ινέτου θυγατρός, ἐμοὶ δὲ διδασκάλῳ ἐχρῆτο πρὸς τοὺς ...ους, καὶ εἴ γε μὴ ὁ ἔρως ἐκεῖνος ἀπησχόλησεν αὐτόν, ...ντα ἂν ἤδη τὰ τοῦ Περιπάτου ἠπίστατο, ὃς καὶ ὀκτω...δεκαέτης ὢν ἀνέλυε καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετε...λύθει εἰς τέλος· ἀμηχανῶν δὲ ὅμως τῷ ἔρωτι μηνύει ...τὸ πᾶν. ἐγὼ δὲ ὥσπερ εἰκὸς ἦν διδάσκαλον ὄντα, τὸν ...ερβόρεον ἐκεῖνον μάγον ἄγω πρὸς αὐτὸν ἐπὶ μναῖς ...ταρσι μὲν τὸ παραυτίκα — ἔδει γὰρ προτελέσαι τι πρὸς ...θυσίας — ἑκκαίδεκα δέ, εἰ τύχοι τῆς Χρυσίδος. ὁ δὲ ...ομένην τηρήσας τὴν σελήνην — τότε γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ ...ὺ τὰ τοιαῦτα τελεσιουργεῖται — βόθρον τε ὀρυξάμε- 42
...ἐν αἰθρίῳ τινὶ τῆς οἰκίας περὶ μέσας νύκτας ἀνεκά...εν ἡμῖν πρῶτον μὲν τὸν Ἀλεξικλέα τὸν πατέρα τοῦ ...υκίου πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τεθνεῶτα· ἠγανάκτει δὲ ὁ ...ων ἐπὶ τῷ ἔρωτι καὶ ὠργίζετο, τὰ τελευταῖα δὲ ὅμως ...κεν αὐτῷ ἐρᾶν. μετὰ δὲ τὴν Ἑκάτην τε ἀνήγαγεν ...νομένην τὸν Κέρβερον καὶ τὴν Σελήνην κατέσπασε ...ύμορφόν τι θέαμα καὶ ἄλλοτε ἀλλοῖόν τι φανταζόμε-... τὸ μὲν γὰρ πρῶτον γυναικείαν μορφὴν ἐπεδεί...ο, εἶτα βοῦς ἐγένετο πάγκαλος, εἶτα σκύλαξ ἐφαί-... τέλος δ' οὖν ὁ Ὑπερβόρεος ἐκ πηλοῦ ἐρώτιόν τι

ἀναπλάσας, Ἄπιθι, ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. καὶ ὁ μ λὸς ἐξέπτατο, καὶ μετὰ μικρὸν δὲ ἐπέστη κόπτου θύραν ἐκείνη καὶ εἰσελθοῦσα περιβάλλει τὸν Γλ ὡς ἂν ἐμμανέστατα ἐρῶσα καὶ συνῆν ἄχρι δὴ ἀλε νων ἠκούσαμεν ᾀδόντων. τότε δὴ ἥ τε Σελήνη ἀν ἐς τὸν οὐρανὸν καὶ ἡ Ἑκάτη ἔδυ κατὰ τῆς γῆς καὶ τ φάσματα ἠφανίσθη καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπέμψαμε αὐτό που σχεδὸν τὸ λυκαυγές. 15. εἰ ταῦτα εἶδες, χιάδη, οὐκ ἂν ἔτι ἠπίστησας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐ
43 χρήσιμα. Εὖ λέγεις, ἦν δ' ἐγώ· ἐπίστευον γὰρ ἄι εἶδον αὐτά, νῦν δὲ συγγνώμη, οἶμαι, εἰ μὴ τὰ ὑμῖν ὀξυδερκεῖν ἔχω. πλὴν ἀλλ' οἶδα γὰρ τὴν Χρ ἣν λέγεις, ἐραστὴν γυναῖκα καὶ πρόχειρον· οὐχ τίνος ἕνεκα ἐδεήθητε ἐπ' αὐτὴν τοῦ πηλίνου πρ τοῦ καὶ μάγου τοῦ ἐξ Ὑπερβορέων καὶ Σελήνης ἣν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ὑπερβορέους δυνα πάνυ γὰρ ἐνδίδωσι πρὸς ταύτην τὴν ἐπῳδὴν ἡ γι τὸ ἐναντίον τοῖς φάσμασι πέπονθεν· ἐκεῖνα μὲν ψόφον ἀκούσῃ χαλκοῦ ἢ σιδήρου, πέφευγε — καὶ γὰρ ὑμεῖς φατε — αὕτη δὲ ἂν ἀργύριόν που ψοφ χεται πρὸς τὸν ἦχον. ἄλλως τε καὶ θαυμάζω αὐτ μάγου, εἰ δυνάμενος αὐτὸς ἐρασθῆναι πρὸς τῶν σιωτάτων γυναικῶν καὶ τάλαντα ὅλα παρ' αὐτῶ βάνειν, ὁ δὲ τεττάρων μνῶν πάνυ σμικρολόγος ὢν κίαν ἐπέραστον ἐργάζεται. Γελοῖα ποιεῖς, ἔφη ἀπιστῶν ἅπασιν. 16. ἐγὼ γοῦν ἡδέως ἂν ἐροίμην περὶ τούτων φὴς ὅσοι τοὺς δαιμονῶντας ἀπαλλο τῶν δειμάτων οὕτω σαφῶς ἐξᾴδοντες καὶ τὰ φά καὶ ταῦτα οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν, ἀλλὰ πάντες ἴσασι τ ρον τὸν ἐκ τῆς Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σος
44 ὅσους παραλαβὼν καταπίπτοντας πρὸς τὴν σελήν τὼ ὀφθαλμὼ διαστρέφοντας καὶ ἀφροῦ πιμπλαμέ

μα ὅμως ἀνίστησι καὶ ἀποπέμπει ἀρτίους ἐπὶ μισθῷ ἀλῳ ἀπαλλάξας τῶν δεινῶν· ἐπειδὰν γὰρ ἐπιστῇ κει-οις καὶ ἔρηται ὅθεν εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲν ῶν αὐτὸς σιωπᾷ, ὁ δαίμων δὲ ἀποκρίνεται ἑλληνί-ἢ βαρβαρίζων ἢ ὅθεν ἂν αὐτὸς ᾖ ὅπως τε καὶ ὅθεν ιλθεν ἐς τὸν ἄνθρωπον· ὁ δὲ ὅρκους ἐπάγων, εἰ δὲ πεισθείη, καὶ ἀπειλῶν ἐξελαύνει τὸν δαίμονα. ἐγὼ ν καὶ εἶδον ἐξιόντα μέλανα καὶ καπνώδη τὴν χρόαν. μέγα, ἦν δ' ἐγώ, τὰ τοιαῦτά σε ὁρᾶν, ὦ Ἴων, ᾧ γε αἱ ἰδέαι αὐταὶ φαίνονται, ἃς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων κνυσιν, ἀμαυρόν τι θέαμα ὡς πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀμ-ώττοντας. 17. Μόνος γὰρ Ἴων, ἔφη ὁ Εὐκράτης, τὰ ῦτα εἶδεν, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ δαίμοσιν ἐντε-ήκασιν οἱ μὲν νύκτωρ, οἱ δὲ μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ δὲ ἅπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα τεθέαμαι· καὶ μὲν πρῶτον ἐταραττόμην πρὸς αὐτά, νῦν δὲ ὑπὸ τοῦ νς οὐδέν τι παράλογον ὁρᾶν μοι δοκῶ, καὶ νῦν μά-τα ἐξ οὗ μοι τὸν δακτύλιον ὁ Ἄραψ ἔδωκε σιδήρου ἐκ τῶν σταυρῶν πεποιημένον καὶ τὴν ἐπῳδὴν ἐδίδαξε πολυώνυμον, ἐκτὸς εἰ μὴ κἀμοὶ ἀπιστήσεις, ὦ Τυ-η. Καὶ πῶς ἄν, ἦν δ' ἐγώ, ἀπιστήσαιμι Εὐκράτει Δείνωνος σοφῷ ἀνδρὶ καὶ μάλιστα ἐλευθερίως τὰ ῦντά οἱ λέγοντι οἴκοι παρ' αὑτῷ ἐπ' ἐξουσίας; 18. Τὸ περὶ τοῦ ἀνδριάντος, ἦ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι ἐπὶ τῆς οἰκίας ὅσαι νύκτες φαινόμενον καὶ παισὶ καὶ ίαις καὶ γέρουσι τοῦτο οὐ παρ' ἐμοῦ μόνον ἀκού-ς ἄν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ἡμετέρων ἁπάντων. Ποίου, ἐγώ, ἀνδριάντος; Οὐχ ἑώρακας, ἔφη, εἰσιὼν ἐν ὐλῇ ἑστηκότα πάγκαλον ἀνδριάντα, Δημητρίου ἔρ-ου ἀνθρωποποιοῦ; Μῶν τὸν δισκεύοντα, ἦν δ' ἐγώ, τὸν ἐπικεκυφότα κατὰ τὸ σχῆμα τῆς ἀφέσεως, ἀπε-μμένον εἰς τὴν δισκοφόρον, ἠρέμα ὀκλάζοντα τῷ

ἑτέρῳ, ἐοικότα ξυναναστησομένῳ μετὰ τῆς βο
46 ἐκεῖνον, ἦ δ' ὅς, ἐπεὶ τῶν Μύρωνος ἔργων ἓν
ἐστιν ὁ δισκοβόλος, ὃν λέγεις· οὐδὲ τὸν παρ' αὐ
τὸν διαδούμενον τὴν κεφαλὴν τῇ ταινίᾳ, τὸν κα
λυκλείτου γὰρ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐπὶ
εἰσιόντων ἄφες, ἐν οἷς καὶ τὰ Κριτίου καὶ
πλάσματα ἕστηκεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ δὲ εἴ
τὸ ὕδωρ τὸ ἐπιρρέον εἶδες προγάστορα, φαλαν
γυμνον τὴν ἀναβολήν, ἠνεμωμένον τοῦ πώγ
τρίχας ἐνίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοανθρώπ
ἐκεῖνον λέγω, Πέλιχος ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς
κεῖ. 19. Νὴ Δί', ἦν δ' ἐγώ, εἶδόν τινα ἐπὶ τὰ
Κρόνου ταινίας καὶ στεφάνους ξηροὺς ἔχοντα,
μένον πετάλοις τὸ στῆθος. Ἐγὼ δέ, ὁ Εὐκρ
ἐκεῖνα ἐχρύσωσα, ὁπότε μ' ἰάσατο διὰ τρίτης
ἠπιάλου ἀπολλύμενον. Ἦν γὰρ καὶ ἰατρός, ἦν
βέλτιστος οὗτος Πέλιχος; Ἔστι καὶ μὴ σκῶπτε
47 ὁ Εὐκράτης, ἤ σε οὐκ εἰς μακρὰν μέτεισιν ὁ ἀ
ἐγὼ ὅσον δύναται οὗτος ὁ ὑπὸ σοῦ γελώμενος
ἢ οὐ νομίζεις τοῦ αὐτοῦ εἶναι καὶ ἐπιπέμπειν
οἷς ἂν ἐθέλῃ, εἴ γε καὶ ἀποπέμπειν δυνατ
Ἵλεως, ἦν δ' ἐγώ, ἔστω ὁ ἀνδριὰς καὶ ἤπιος ο
δρεῖος ὤν. τί δ' οὖν καὶ ἄλλο ποιοῦντα ὁρ
ἅπαντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ; Ἐπειδὰν τάχιστα, ἔφη
νηται, ὁ δὲ καταβὰς ἀπὸ τῆς βάσεως, ἐφ' ᾗ ἕστη
εισιν ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν καὶ πάντες ἐντυγ
αὐτῷ ἐνίοτε καὶ ᾄδοντι, καὶ οὐκ ἔστιν ὅντινα
ἐκτρέπεσθαι γὰρ χρὴ μόνον· ὁ δὲ παρέρχεται
ἐνοχλήσας τοὺς ἰδόντας. καὶ μὴν καὶ λούεται
καὶ παίζει δι' ὅλης τῆς νυκτός, ὥστε ἀκούειν τ
ψοφοῦντος. Ὅρα τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, μὴ οὐχὶ
ἀνδριάς, ἀλλὰ Τάλως ὁ Κρὴς ὁ τοῦ Μίνωος ᾖ

ς χαλκοῦς τις ἦν τῆς Κρήτης περίπολος. εἰ δὲ μὴ ῦ, ὦ Εὔκρατες, ἀλλὰ ξύλου ἐπεποίητο, οὐδὲν αὐ- ώλυεν οὐ Δημητρίου ἔργον εἶναι, ἀλλὰ τῶν Δαι- 48 τεχνημάτων· δραπετεύει γοῦν, ὡς φής, ἀπὸ τῆς ς καὶ οὗτος. 20. Ὅρα, ἔφη, ὦ Τυχιάδη, μή σοι ελήσῃ τοῦ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπα- τοὺς ὀβολοὺς ὑφελόμενος, οὓς κατὰ τὴν νουμη- κάστην τίθεμεν αὐτῷ. Πάνδεινα ἐχρῆν, ὁ Ἴων ἔφη, ›λόν γε ὄντα. πῶς οὖν αὐτὸν ἠμύνατο, ὦ Εὔκρα- θέλω γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα οὑτοσὶ Τυ- ; ἀπιστήσει. Πολλοί, ἦ δ' ὅς, ἔκειντο ὀβολοὶ πρὸς οδοῖν αὐτοῦ καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια ἀργυρᾶ πρὸς ηρὸν κηρῷ κεκολλημένα καὶ πέταλα ἐξ ἀργύρου, τινος ἢ μισθὸς ἐπὶ τῇ ἰάσει ὁπόσοι δι' αὐτὸν ἐπαύ- πυρετῷ ἐχόμενοι. ἦν δὲ ἡμῖν Λίβυς τις οἰκέτης, ατος, ἱπποκόμος· οὗτος ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελέ- πάντα ἐκεῖνα καὶ ὑφείλετο καταβεβηκότα ἤδη τη- τὸν ἀνδριάντα. ἐπεὶ δὲ ἐπανελθὼν τάχιστα ἔγνω σνλημένος ὁ Πέλιχος, ὅρα ὅπως ἠμύνατο καὶ κατε- ꞁε τὸν Λίβυν· δι' ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς περιῄει ἐν τὴν αὐλὴν ὁ ἄθλιος ἐξελθεῖν οὐ δυνάμενος ὥσπερ ὑρινθον ἐμπεσών, ἄχρι δὴ κατελήφθη ἔχων τὰ γενομένης τῆς ἡμέρας. καὶ τότε μὲν πληγὰς οὐκ 49 ἔλαβεν ἁλούς, οὐ πολὺν δὲ ἐπιβιοὺς χρόνον κα- κῶς ἀπέθανε μαστιγούμενος, ὡς ἔλεγε, κατὰ τὴν ἑκάστην, ὥστε καὶ μώλωπας ἐς τὴν ἐπιοῦσαν φαί- αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος. πρὸς ταῦτα, ὦ Τυχιάδη, ν Πέλιχον σκῶπτε κἀμὲ ὥσπερ τοῦ Μίνωος ἡλι- παραπαίειν ἤδη δόκει. Ἀλλ', ὦ Εὔκρατες, ἦν δ' στ' ἂν ὁ χαλκὸς μὲν χαλκός, τὸ δὲ ἔργον Δημή- ς Ἀλωπεκῆθεν εἰργασμένος ᾖ, οὐ θεοποιός τις, θρωποποιὸς ὤν, οὔποτε φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα

Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἐδεδίειν ἀπειλοῦντά
21. ἐπὶ τούτοις Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε, Κἀμοί, ὦ
κρατες, Ἱπποκράτης ἐστὶ χαλκοῦς ὅσον πηχυαῖος τὸ
γεθος, ὃς μόνον ἐπειδὰν ἡ θρυαλλὶς ἀποσβῇ, περ
τὴν οἰκίαν ὅλην ἐν κύκλῳ ψοφῶν καὶ τὰς πυξίδας ι
τρέπων καὶ τὰ φάρμακα συγχέων καὶ τὴν θύραν π
τρέπων, καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὴν θυσίαν ὑπερβαλώμ
ἣν κατὰ τὸ ἔτος ἕκαστον αὐτῷ θύομεν. Ἀξιοῖ γάρ, ι
ἐγώ, καὶ Ἱπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρὸς θύεσθαι αὑτῷ
ἀγανακτεῖ, ἢν μὴ κατὰ καιρὸν ἐφ' ἱερῶν τελείων ἑστιι
ὃν ἔδει ἀγαπᾶν, εἴ τις ἐναγίσειεν αὐτῷ ἢ μελίκρατον
σπείσειεν ἢ στεφανώσειε τὴν κεφαλήν.

22. Ἄκουε τοίνυν, ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲι
ἐπὶ μαρτύρων, ὃ πρὸ ἐτῶν πέντε εἶδον· ἐτύγχανε
ἀμφὶ τρυγητὸν τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ δὲ ἀμφὶ τὸν ἀγρὸι
σούσης τῆς ἡμέρας τρυγῶντας ἀφεὶς τοὺς ἐργάτας
ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἀπῄειν μεταξὺ φροντίζων τι
ἀνασκοπούμενος. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ συνηρεφεῖ ἦν, τὸ
πρῶτον ὑλαγμὸς ἐγένετο κυνῶν, κἀγὼ εἴκαζον Μνάι
τὸν υἱόν, ὥσπερ εἰώθει, παίζειν καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ
σιον μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τὸ δ' οὐκ ι
οὕτως, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σεισμοῦ τινος γενομένου
βοῆς οἷον ἐκ βροντῆς γυναῖκα ὁρῶ προσιοῦσαν φοβε
ἡμισταδιαίαν σχεδὸν τὸ ὕψος· εἶχε δὲ καὶ δᾷδα ἐ
ἀριστερᾷ καὶ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ ὅσον εἰκοσάπηχυ, κι
μὲν ἔνερθεν ὀφιόπους ἦν, τὰ δὲ ἄνω Γοργόνι ἐμφε
τὸ βλέμμα φημὶ καὶ τὸ φρικῶδες τῆς προσόψεως, καὶ
τῆς κόμης τοὺς δράκοντας βοστρυχηδὸν περιέκειτι
λουμένους περὶ τὸν αὐχένα καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἐι
ἐσπειραμένους. ὁρᾶτε, ἔφη, ὅπως ἔφριξα, ὦ φίλοι,
ταξὺ διηγούμενος; καὶ ἅμα λέγων ἐδείκνυεν ὁ Εὐκρ
τὰς ἐπὶ τοῦ πήχεως τρίχας πᾶσιν ὀρθὰς ὑπὸ τοῦ φό

μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Ἴωνα καὶ τὸν Δεινόμαχον καὶ
λεόδημον κεχηνότες ἀτενὲς προσεῖχον αὐτῷ γέρον-
δρες, ἑλκόμενοι τῆς ῥινός, ἠρέμα προσκυνοῦντες 51
ἀπίθανον κολοσσόν, ἡμισταδιαίαν γυναῖκα, γιγάν-
τι μορμολύκειον. ἐγὼ δὲ ἐνενόουν μεταξὺ οἷοι ὄν-
τοὶ νέοις τε ὁμιλοῦσιν ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ὑπὸ πολλῶν
ἵζονται μόνῃ τῇ πολιᾷ καὶ τῷ πώγωνι διαφέροντες
ρεφῶν, τὰ δ' ἄλλα καὶ αὐτῶν ἐκείνων εὐαγωγότε-
ὸς τὸ ψεῦδος. 24. ὁ γοῦν Δεινόμαχος, Εἰπέ μοι,
ὦ Εὔκρατες, οἱ κύνες δὲ τῆς θεοῦ πηλίκοι τὸ μέ-
ἦσαν; Ἐλεφάντων, ἦ δ' ὅς, ὑψηλότεροι τῶν Ἰν-
, μέλανες καὶ αὐτοὶ καὶ λάσιοι πιναρᾷ καὶ αὐχμώσῃ
νῃ. ἐγὼ μὲν οὖν ἰδὼν ἔστην ἀναστρέψας ἅμα τὴν
ἴδα, ἥν μοι ὁ Ἄραψ ἔδωκεν, εἰς τὸ εἴσω τοῦ δακτύ-
ἡ Ἑκάτη δὲ πατάξασα τῷ δρακοντείῳ ποδὶ τοὔδα-
ποίησε χάσμα παμμέγεθες, ἡλίκον ταρτάρειον τὸ
ος· εἶτα ᾤχετο μετ' ὀλίγον ἀλλομένη ἐς αὐτό. ἐγὼ
σήσας ἐπέκυψα λαβόμενος δένδρου τινὸς πλησίον
ὄτος, ὡς μὴ σκοτοδινιάσας ἐμπέσοιμι ἐπὶ κεφαλήν·
ἑρων τὰ ἐν Ἅιδου ἅπαντα, τὸν Πυριφλεγέθοντα,
ιvην, τὸν Κέρβερον, τοὺς νεκρούς, ὥστε γνωρί-
ίους αὐτῶν· τὸν γοῦν πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὰ
ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. Τί
ιττον, ὁ Ἴων ἔφη, ὦ Εὔκρατες, αἱ ψυχαί; Τί ἄλλο,
, ἢ κατὰ φῦλα καὶ φρήτρας μετὰ τῶν φίλων καὶ
ῶν διατρίβουσιν ἐπὶ τοῦ ἀσφοδέλου κατακείμενοι.
γέτωσαν οὖν ἔτι, ἦ δ' ὃς ὁ Ἴων, οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπί- 52
τῷ ἱερῷ Πλάτωνι καὶ τῷ περὶ τῶν ψυχῶν λόγῳ.
ιὴ καὶ τὸν Σωκράτην αὐτὸν καὶ τὸν Πλάτωνα εἶ-
τοῖς νεκροῖς; Τὸν Σωκράτην ἔγωγε, ἦ δ' ὅς, οὐδὲ
σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς καὶ προγά-
ν· τὸν Πλάτωνα δὲ οὐκ ἐγνώρισα· χρὴ γάρ, οἶμαι,

πρὸς φίλους ἄνδρας τἀληθῆ λέγειν. ἅμα γοῦν ἐγι
ἅπαντα ἀκριβῶς ἑώρακα, καὶ τὸ χάσμα συνέμυε καί τι
τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρίας οὗτος ἐν ι
τοῖς, ἐπέστησαν οὔπω τέλεον μεμυκότος τοῦ χάσματ
εἰπέ, Πυρρία, εἰ ἀληθῆ λέγω. Νὴ Δί', ἔφη ὁ Πυρρι
καὶ ὑλακῆς δὲ ἤκουσα διὰ τοῦ χάσματος καὶ πῦρ τι ὑ
λάμπειν ἀπὸ τῆς δᾳδός μοι ἐδόκει. Κἀγὼ ἐγέλασα ἐ
μετρήσαντος τοῦ μάρτυρος τὴν ὑλακὴν καὶ τὸ πῦρ. 2
Κλεόδημος δέ, Οὐ καινά, εἶπεν, οὐδὲ ἄλλοις ἀόρι
ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς οὐ πρὸ πολλοῦ νοσή
τοιόνδε τι ἐθεασάμην· ἐπεσκόπει δέ με καὶ ἐθεράπε
Ἀντίγονος οὗτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα, ὁ δὲ πυρε
οἷος καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δέ με ἀπολιπόν
ἐπ' ἐρημίας ἐπικλεισάμενοι τὰς θύρας ἔξω περιέμεν
οὕτω γὰρ ἐκέλευσας, ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυνηθείην
ὕπνον τρέπεσθαι. τότε οὖν ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐγ
53 γορότι πάγκαλος λευκὸν ἱμάτιον περιβεβλημένος,
ἀναστήσας ἄγει διά τινος χάσματος ἐς τὸν Ἅιδην,
αὐτίκα ἐγνώρισα Τάνταλον ἰδὼν καὶ Τιτυὸν καὶ Σί
φον. καὶ τὰ μὲν ἄλλα τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ δὲ
τὸ δικαστήριον ἐγενόμην — παρῆν δὲ καὶ ὁ Αἰακὸς
ὁ Χάρων καὶ αἱ Μοῖραι καὶ αἱ Ἐρινύες — ὁ μέν τις
περ βασιλεὺς ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ καθῆστο ἐπιλεγό
νος τῶν τεθνηξομένων τὰ ὀνόματα, οὓς ἤδη ὑπερ
ρους τῆς ζωῆς συνέβαινεν εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος ἐμὲ
ρων παρέστησεν αὐτῷ· ὁ δὲ Πλούτων ἠγανάκτησε
καὶ πρὸς τὸν ἀγαγόντα με, Οὔπω πεπλήρωται, φησί
νῆμα αὐτῷ, ὥστε ἀπίτω. σὺ δὲ δὴ τὸν χαλκέα Δημύ
ἄγε· ὑπὲρ γὰρ τὸν ἄτρακτον ἤδη βιοῖ. κἀγὼ ἄσμε
ἀναδραμὼν αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπύρετος ἦν, ἀπήγγελλο
ἅπασιν ὡς τεθνήξεται Δημύλος· ἐν γειτόνων δὲ
ᾤκει νοσῶν τι καὶ αὐτός, ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ

κρὸν ἠκούομεν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. 26. Τί
υμαστόν; εἶπεν ὁ Ἀντίγονος· ἐγὼ γὰρ οἶδά τινα μετὰ
κοστὴν ἡμέραν ἢ ἧ ἐτάφη ἀναστάντα, θεραπεύσας καὶ
ρὸ τοῦ θανάτου καὶ ἐπεὶ ἀνέστη τὸν ἄνθρωπον. Καὶ
ῶς, ἦν δ' ἐγώ, ἐν εἴκοσιν ἡμέραις οὔτε ἐμύδησε τὸ
ῶμα οὔτε ἄλλως ὑπὸ λιμοῦ διεφθάρη; εἰ μή τινά γε
ιμενίδην σύ γε ἐθεράπευσας. 27. ἅμα ταῦτα λεγόντων 54
ῶν ἐπεισῆλθον οἱ τοῦ Εὐκράτους υἱοὶ ἐκ τῆς παλαί-
ρας, ὁ μὲν ἤδη ἐξ ἐφήβων, ὁ δὲ ἕτερος ἀμφὶ τὰ πεντε-
ίδεκα ἔτη, καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς ἐκαθέζοντο ἐπὶ τῆς
ίνης παρὰ τῷ πατρί· ἐμοὶ δὲ εἰσεκομίσθη θρόνος. καὶ ὁ
ὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς πρὸς τὴν ὄψιν τῶν υἱέων,
ὕτως ὀναίμην, ἔφη, τούτων — ἐπιβαλὼν αὐτοῖν τὴν
ῖρα — ὡς ἀληθῆ, ὦ Τυχιάδη, πρός σε ἐρῶ. τὴν μακα-
ίν μου γυναῖκα τὴν τούτων μητέρα πάντες ἴσασιν ὅπως
ήπησα, ἐδήλωσα δὲ οἷς περὶ αὐτὴν ἔπραξα οὐ ζῶσαν
νον, ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ἀπέθανε, τόν τε κόσμον ἅπαντα
γκατακαύσας καὶ τὴν ἐσθῆτα, ᾗ ζῶσα ἔχαιρεν. ἑβδόμῃ
μετὰ τὴν τελευτὴν ἡμέρᾳ ἐγὼ μὲν ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς
ίνης ὥσπερ νῦν ἐκείμην παραμυθούμενος τό γε πέν-
ς· ἀνεγίγνωσκον γὰρ τὸ περὶ ψυχῆς τοῦ Πλάτωνος
ιλίον ἐφ' ἡσυχίας· ἐπεισέρχεται δὲ μεταξὺ ἡ Δημαι-
η αὐτὴ ἐκείνη καὶ καθίζεται πλησίον ὥσπερ νῦν Εὐ-
κτίδης οὑτοσί, δείξας τὸν νεώτερον τῶν υἱέων· ὁ δὲ
τίκα ἔφριξε μάλα παιδικῶς καὶ πάλαι ἤδη ὠχρὸς ἦν
ὸς τὴν διήγησιν. Ἐγὼ δέ, ἦ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶ-
ν, περιπλακεὶς αὐτῇ ἐδάκρυον ἀνακωκύσας· ἡ δὲ οὐκ 55
βοᾶν, ἀλλ' ᾐτιᾶτό με, ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαρισάμε-
; αὐτῇ θάτερον τοῖν σανδάλοιν χρυσοῖν ὄντοιν οὐ κα-
ιαύσαιμι, εἶναι δὲ αὐτὸ ἔφασκε παραπεσὸν ὑπὸ τῇ κι-
τῷ, καὶ διὰ τοῦτο ἡμεῖς οὐχ εὑρόντες θάτερον μόνον
ιύσαμεν. ἔτι δὲ ἡμῶν διαλεγομένων κατάρατόν τι κυ-

νίδιον ὑπὸ τῇ κλίνῃ ὂν Μελιταῖον ὑλάκτησεν, ἡ δὲ ἠφι
νίσθη πρὸς τὴν ὑλακήν· τὸ μέντοι σανδάλιον εὑρέ
ὑπὸ τῇ κιβωτῷ καὶ κατεκαύθη ὕστερον. 28. *ἔτι ἀπιστε*
τούτοις, ὦ Τυχιάδη, ἄξιον ἐναργέσιν οὖσι καὶ κατὰ τ
ἡμέραν ἑκάστην φαινομένοις; Μὰ Δί', ἦν δ' ἐγώ· ἐ
σανδάλῳ γε χρυσῷ ἐς τὰς πυγὰς ὥσπερ τὰ παιδία παί
σθαι ἄξιοι ἂν εἶεν οἱ ἀπιστοῦντες καὶ οὕτως ἀναισχυ
τοῦντες πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

29. *Ἐπὶ τούτοις ὁ Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος εἰσῆ*
θεν, ὁ κομήτης, ὁ σεμνὸς ἀπὸ τοῦ προσώπου, οἶσθα τ
ἀοίδιμον ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, τὸν ἱερὸν ἐπονομαζόμενον. κἀγ
μὲν ὡς εἶδον αὐτόν, ἀνέπνευσα, τοῦτ' ἐκεῖνο ἥκειν μ
νομίσας, πέλεκύν τινα κατὰ τῶν ψευσμάτων· ἐπιστομι
γὰρ αὐτούς, ἔλεγον, ὁ σοφὸς ἀνὴρ οὕτω τεράστια δι
ιόντας, καὶ τὸ τοῦ λόγου, θεὸν ἀπὸ μηχανῆς ἐπεισκυκλ
56 *θῆναί μοι τοῦτον ᾤμην ὑπὸ τῆς Τύχης. ὁ δὲ ἐπεὶ ἐκαθ*
ζετο ὑπεκστάντος αὐτῷ τοῦ Κλεοδήμου, πρῶτα μὲν π
τῆς νόσου ἤρετο, καὶ ὡς ῥᾷον ἤδη ἔχειν ἤκουσε παρὰ τ
Εὐκράτους, Τί δέ, ἔφη, πρὸς αὐτοὺς φιλοσοφεῖτε; μ
ταξὺ γὰρ εἰσιὼν ἐπήκουσα, καί μοι δοκεῖτε εἰς καλὸν δι
τεθήσεσθαι τὴν διατριβήν. Τί δ' ἄλλο, εἶπεν ὁ Εὐκρ
της, ἢ τουτονὶ τὸν ἀδαμάντινον πείθομεν — δείξας ἐ
— ἡγεῖσθαι δαίμονάς τινας εἶναι καὶ φαντάσματα κ
νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς καὶ φαίνεσθαι οἷς
ἐθέλωσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἠρυθρίασα καὶ κάτω ἔνευσα
δεσθεὶς τὸν Ἀρίγνωτον. ὁ δέ, Ὅρα, ἔφη, ὦ Εὔκρατ
μὴ τοῦτό φησι Τυχιάδης, τὰς τῶν βιαίως ἀποθανόντ
μόνας ψυχὰς περινοστεῖν, οἷον εἴ τις ἀπήγξατο ἢ ἀπ
τμήθη τὴν κεφαλὴν ἢ ἀνεσκολοπίσθη ἢ ἄλλῳ γέ τῳ τρό
τοιούτῳ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ βίου, τὰς δὲ τῶν κατὰ μοῖρ
ἀποθανόντων οὐκέτι· ἢν γὰρ τοῦτο λέγῃ, οὐ πάνυ ἀπ
βλητα φήσει. Μὰ Δί', ἦ δ' ὃς ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐ

; εἶναι τὰ τοιαῦτα οὐδὲ συνεστῶτα ὁρᾶσθαι οἴεται.
Πῶς λέγεις, ἦ δ' ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, δριμὺ ἀπιδὼν εἰς
οὐδέν σοι τούτων γίγνεσθαι δοκεῖ, καὶ ταῦτα πάν-
, ὡς εἰπεῖν, ὁρώντων; Ἀπολελόγησθε, ἦν δ' ἐγώ,
ἐμοῦ, εἰ μὴ πιστεύω, διότι μηδὲ ὁρῶ μόνος τῶν
ον· εἰ δὲ ἑώρων, καὶ ἐπίστευον ἂν δηλαδὴ ὥσπερ
ς. Ἀλλά, ἦ δ' ὅς, ἤν ποτε ἐς Κόρινθον ἔλθῃς, ἐροῦ,
ἐστὶν ἡ Εὐβατίδου οἰκία, καὶ ἐπειδάν σοι δειχθῇ
τὸ Κράνειον, παρελθὼν ἐς ταύτην λέγε πρὸς τὸν 57
ορὸν Τίβιον, ὡς ἐθέλοις ἰδεῖν ὅθεν τὸν δαίμονα ὁ
αγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀνορύξας ἀπήλασε καὶ πρὸς τὸ
ὸν οἰκεῖσθαι τὴν οἰκίαν ἐποίησε. 31. Τί δὲ τοῦτο ἦν,
ρίγνωτε; ἤρετο ὁ Εὐκράτης. Ἀοίκητος ἦν, ἦ δ' ὅς,
ολλοῦ ὑπὸ δειμάτων, εἰ δέ τις οἰκήσειεν, εὐθὺς ἐκ-
είς ἔφευγεν ἐκδιωχθεὶς ὑπό τινος φοβεροῦ καὶ τα-
δους φάσματος. συνέπιπτεν οὖν ἤδη καὶ ἡ στέγη
ρει, καὶ ὅλως οὐδεὶς ἦν ὁ θαρρήσων παρελθεῖν εἰς
ν. ἐγὼ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβὼν
σὶ δέ μοι Αἰγύπτιαι μάλα πολλαὶ περὶ τῶν τοιούτων
ιον ἐς τὴν οἰκίαν περὶ πρῶτον ὕπνον ἀποτρέποντος
ξένου καὶ μόνον οὐκ ἐπιλαμβανομένου, ἐπεὶ ἔμαθεν
δίζοιμι, εἰς προὖπτον κακόν, ὡς ᾤετο. ἐγὼ δὲ λύχνον
ὼν μόνος εἰσέρχομαι, καὶ ἐν τῷ μεγίστῳ οἰκήματι
θεὶς τὸ φῶς ἀνεγίγνωσκον ἡσυχῇ χαμαὶ καθεζόμε-
ἐφίσταται δὲ ὁ δαίμων ἐπί τινα τῶν πολλῶν ἥκειν
ζων καὶ δεδίξεσθαι κἀμὲ ἐλπίζων ὥσπερ τοὺς ἄλλους
ηρὸς καὶ κομήτης καὶ μελάντερος τοῦ ζόφου, καὶ ὁ
ἐπιστὰς ἐπειρᾶτό μου πανταχόθεν προσβάλλων, εἴ
ν κρατήσειε, καὶ ἄρτι μὲν κύων ἄρτι δὲ ταῦρος
όμενος ἢ λέων. ἐγὼ δὲ προχειρισάμενος τὴν φρι-
στάτην ἐπίρρησιν αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ συνήλασα
δων αὐτὸν εἴς τινα γωνίαν σκοτεινοῦ οἰκήματος·

ἰδὼν δὲ αὐτὸν οἷ κατέδυ, τὸ λοιπὸν ἀνεπαυόμην.
δὲ πάντων ἀπεγνωκότων καὶ νεκρὸν εὑρήσειν με
58 νων καθάπερ τοὺς ἄλλους προελθὼν ἀπροσδόκητος
πρόσειμι τῷ Εὐβατίδῃ, εὐαγγελιζόμενος αὐτῷ ὅτι
ρὰν καὶ ἀδείμαντον ἤδη ἕξει τὴν οἰκίαν οἰκεῖν. καὶ
λαβὼν αὐτόν τε καὶ τῶν ἄλλων πολλοὺς — εἶπον
τοῦ παραδόξου ἕνεκα — ἐκέλευον ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν
οὗ καταδεδυκότα τὸν δαίμονα ἑωράκειν, σκάπτειν
τας δικέλλας καὶ σκαφεῖα, καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν,
ὡς ἐπ' ὀργυιὰν κατορωρυγμένος τις νεκρὸς ἕωλο
τὰ ὀστᾶ κατὰ σχῆμα συγκείμενος. ἐκεῖνον μὲν οὖ
ψαμεν ἀνορύξαντες, ἡ οἰκία δὲ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπ
ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων.

32. Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ δαι
τὴν σοφίαν καὶ ἅπασιν αἰδέσιμος, οὐδεὶς ἦν ἐ
παρόντων ὃς οὐχὶ κατεγίγνωσκέ μου πολλὴν τὴν
τοῖς τοιούτοις ἀπιστοῦντος, καὶ ταῦτα Ἀριγνώτου
τος. ἐγὼ δὲ ὅμως οὐδὲν τρέσας οὔτε τὴν κόμην οὔ
δόξαν τὴν περὶ αὐτοῦ, Τί τοῦτ', ἔφην, ὦ Ἀρίγνω
σὺ τοιοῦτος ἦσθα ἡ μόνη ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, κ
μεστὸς καὶ ἰνδαλμάτων; τὸ γοῦν τοῦ λόγου ἐκεῖν
θρακες ἡμῖν ὁ θησαυρὸς πέφηνας. Σὺ δέ, ἦ
Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις λέγοντι μήτε
μάχῳ ἢ Κλεοδήμῳ τουτῳῒ μήτε αὐτῷ Εὐκράτει
59 εἰπὲ τίνα περὶ τῶν τοιούτων ἀξιοπιστότερον ἡγῇ
τία ἡμῖν λέγοντα; Νὴ Δί', ἦν δ' ἐγώ, μάλα θαυ
ἄνδρα τὸν Ἀβδηρόθεν ἐκεῖνον Δημόκριτον, ὃς
ἄρα ἐπέπειστο μηδὲν οἷόν τε εἶναι συστῆναι τοι
ὥστε, ἐπειδὴ καθείρξας ἑαυτὸν ἐς μνῆμα ἔξω πυλ
ταῦθα διετέλει γράφων καὶ συντάττων καὶ νύκτ
μεθ' ἡμέραν, καί τινες τῶν νεανίσκων ἐρεσχηλεῖν
μενοι αὐτὸν καὶ δειματοῦν στειλάμενοι νεκρικῶς

λαίνῃ καὶ προσωπείοις ἐς τὰ κρανία μεμιμημένοις περι-ίντες αὐτὸν περιεχόρευον ὑπὸ πυκνῇ τῇ βάσει ἀνα-δῶντες, ὁ δὲ οὔτε ἔδεισε τὴν προσποίησιν αὐτῶν οὔτε ως ἀνέβλεψε πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ μεταξὺ γράφων, Παύ-σθε, ἔφη, παίζοντες· οὕτω βεβαίως ἐπίστευε μηδὲν ιαι τὰς ψυχὰς ἔτι ἔξω γενομένας τῶν σωμάτων. Τοῦτο ἰς, ἦ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἀνόητόν τινα ἄνδρα καὶ τὸν ημόκριτον γενέσθαι, εἴ γε οὕτως ἐγίγνωσκεν. 33. ἐγὼ ὑμῖν καὶ ἄλλο διηγήσομαι αὐτὸς παθών, οὐ παρ' ἄλ-υ ἀκούσας· τάχα γὰρ ἂν καὶ σύ, ὦ Τυχιάδη, ἀκούων ιοσβιβασθείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ διηγήματος. ιότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον ἔτι νέος ὤν, ὑπὸ τοῦ πα-ιὸς ἐπὶ παιδείας προφάσει ἀποσταλείς, ἐπεθύμησα ἐς οπτὸν ἀναπλεύσας ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν 60
ιοῦσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχοῦντα πρὸς ἀνίσχοντα ἰν ἥλιον. ἐκείνου μὲν οὖν ἤκουσα οὐ κατὰ τὸ κοινὸν ις πολλοῖς ἄσημόν τινα φωνήν, ἀλλά μοι καὶ ἔχρησεν Μέμνων αὐτὸς ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἔπεσιν ἑπτά, καὶ 'γε μὴ περιττὸν ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. 34. κατὰ τὸν ἀνάπλουν ἔτυχεν ἡμῖν συμπλέων Μεμφίτης ἀνὴρ ἰν ἱερογραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν καὶ τὴν παι-ίαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν Αἰγυπτίων· ἐλέγετο δὲ τρία καὶ ιοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπόγειος ᾠκηκέναι μαγεύειν ιδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἴσιδος. Παγκράτην, ἔφη, λέγεις, Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ἐξυρημέ-ν, ἐν ὀθονίοις, νοήμονα, οὐ καθαρῶς ἑλληνίζοντα, μήκη, σιμόν, πρόχειλον, ὑπόλεπτον τὰ σκέλη. Αὐτόν, ' ὅς, ἐκεῖνον τὸν Παγκράτην· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ιόουν ὅστις ἦν, ἐπεὶ δὲ ἑώρων αὐτόν, εἴ ποτε ὁρμί-μεν τὸ πλοῖον, ἄλλα τε πολλὰ τεράστια ἐργαζόμενον, δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον καὶ συννέοντα ; θηρίοις, τὰ δὲ ὑποπτήσσοντα καὶ σαίνοντα ταῖς οὐ- 61

ραῖς, ἔγνων ἱερόν τινα ἄνθρωπον ὄντα, καὶ κατ
φιλοφρονούμενος ἔλαθον ἑταῖρος αὐτῷ καὶ συν
νόμενος, ὥστε πάντων ἐκοινώνει μοι τῶν απο
καὶ τέλος πείθει με τοὺς μὲν οἰκέτας ἅπαντας ἐν
φιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν
τοῦ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν διακονησομέ
τὸ μετὰ τοῦτο οὕτω διήγομεν. 35. ἐπειδὴ δὲ ἔλθ
τι καταγώγιον, λαβὼν ἂν ὁ ἀνὴρ τὸν μόχλὸν τ
ἢ τὸ κόρηθρον ἢ καὶ τὸ ὕπερον περιβαλὼν ἱματι
πών τινα ἐπῳδὴν ἐποίει βαδίζειν τοῖς ἄλλοις ἄπ
θρωπον εἶναι δοκοῦντα· τὸ δὲ ἀπελθὸν ὕδωρ τε
καὶ ὠψώνει καὶ ἐσκεύαζε καὶ ἐς πάντα δεξιῶς
καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν· εἶτα δὲ ἐπειδὴ ἅλις ἔχοι τῆ
νίας, αὖθις κόρηθρον τὸ κόρηθρον ἢ ὕπερον τ
ἄλλην ἐπῳδὴν ἐπειπὼν ἐποίει ἄν. τοῦτο ἐγὼ πάν
δακὼς οὐκ εἶχον ὅπως ἐκμάθοιμι παρ' αὐτοῦ· ἐ
62 γὰρ αὐτοῦ, καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα προχειρότατος
δέ ποτε ἡμέρᾳ λαθὼν ἐπήκουσα τῆς ἐπῳδῆς, ἡ
σύλλαβος, σχεδὸν ἐν σκοτεινῷ ὑποστάς. καὶ ὁ μ
ἐς τὴν ἀγορὰν ἐντειλάμενος τῷ ὑπέρῳ ἃ ἔδε
36. ἐγὼ δὲ ἐς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνου τι κατὰ τὴ
πραγματευομένου λαβὼν τὸ ὕπερον σχηματίσας
ἐπειπὼν τὰς συλλαβάς, ἐκέλευον ὑδροφορεῖν. ἐπ
πλησάμενος τὸν ἀμφορέα ἐκόμισε, Πέπαυσο, ἔ
μηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἴσθι αὖθις ὕπερον· τὸ
μοι πείθεσθαι ἤθελεν, ἀλλ' ὑδροφόρει ἀεί, ἄχρ
πλησεν ἡμῖν ὕδατος τὴν οἰκίαν ἐπαντλοῦν. ἐγὼ
χανῶν τῷ πράγματι — ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Πα
ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ καὶ ἐγένετο — ἀξ
βὼν διακόπτω τὸ ὕπερον εἰς δύο μέρη· τὰ δέ,
τὸ μέρος, ἀμφορέας λαβόντα ὑδροφόρει καὶ ἀ
δύο μοι ἐγένοντο ὑδροφόροι. ἐν τούτῳ καὶ ὁ Πα

ἵσταται καὶ συνεὶς τὸ γενόμενον ἐκεῖνα μὲν αὖθις οίησε ξύλα, ὥσπερ ἦν πρὸ τῆς ἐπῳδῆς, αὐτὸς δὲ ἀποιών με λαθὼν οὐκ οἶδ' ὅποι ἀφανὴς ᾤχετο ἀπιών. ὃν οὖν, ἔφη ὁ Δεινόμαχος, οἶσθα κἂν ἐκεῖνο, ἄνθρωυ ποιεῖν ἐκ τοῦ ὑπέρου; Νὴ Δί', ἦ δ' ὅς, ἐξ ἡμισείας · οὐκέτι γὰρ εἰς τὸ ἀρχαῖον οἷόν τέ μοι ἄγειν αὐτό, ἢν αξ γένηται ὑδροφόρος, ἀλλὰ δεήσει ἡμῖν ἐπικλυσθῆ- 63
ι τὴν οἰκίαν ἐπαντλουμένην.

37. Οὐ παύεσθε, ἦν δ' ἐγώ, τὰ τοιαῦτα τερατολοῦντες γέροντες ἄνδρες; εἰ δὲ μή, ἀλλὰ κἂν τῶν μεικίων τούτων ἕνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τὰς ραδόξους ταύτας καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μή πως λάσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δειμάτων καὶ ἀλλοκότων μυλογημάτων. φείδεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν μηδὲ τοιαῦτα ίζειν ἀκούειν, ἃ διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐνοχλήσει συνα καὶ ψοφοδεεῖς ποιήσει ποικίλης τῆς δεισιδαιμονίας ιπλάντα. 38. Εὖ γε ὑπέμνησας, ἦ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ῶν τὴν δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι, ὦ Τυχιάδη, περὶ ν τοιούτων δοκεῖ, λέγω δὴ χρησμῶν καὶ θεσφάτων ι ὅσα θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν ἢ ἐξ ἀδύτων ούεται ἢ παρθένος ἔμμετρα φθεγγομένη προθεσπίζει : μέλλοντα; ἢ δηλαδὴ καὶ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσεις; ὼ δὲ ὅτι μὲν καὶ δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω Ἀπόλλωνος ῦ Πυθίου εἰκόνα ἐκτυπούσης τῆς σφραγῖδος καὶ οὗτος Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμέ, οὐ λέγω, μή σοι ἄπιστα ξω περὶ ἐμαυτοῦ μεγαλαυχεῖσθαι· ἃ δὲ ἐν Ἀμφιλόχου ἤκουσα ἐν Μαλλῷ, τοῦ ἥρωος ὕπαρ διαλεχθέντος μοι ι συμβουλεύσαντος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ εἶδον αὐτός, έλω ὑμῖν εἰπεῖν, εἶτα ἑξῆς ἃ ἐν Περγάμῳ εἶδον καὶ 64
ουσα ἐν Πατάροις· ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανῄειν καδε ἀκούων τὸ ἐν Μαλλῷ τοῦτο μαντεῖον ἐπιφανέατόν τε καὶ ἀληθέστατον εἶναι καὶ χρᾶν ἐναργῶς πρὸς

*ἔπος ἀποκρινόμενον οἷς ἂν ἐγγράψας τις εἰς τὸ γι
τεῖον παραδῷ τῷ προφήτῃ, καλῶς ἂν ἔχειν ἡγησι
παράπλῳ πειραθῆναι τοῦ χρηστηρίου καί τι περὶ μ
των συμβουλεύσασθαι τῷ θεῷ.* 39. *ταῦτα ἔτι τ
κράτους λέγοντος ἰδὼν οἷ τὸ πρᾶγμα προχωρήσειν
καὶ ὡς οὐ περὶ μικρᾶς ἐνήρχετο τῆς περὶ τὰ χρ
τραγῳδίας, οὐ δοκεῖν οἰηθεὶς δεῖν μόνος ἀντιλέγει
σιν, ἀπολιπὼν αὐτὸν ἔτι διαπλέοντα ἐξ Αἰγύπτου
Μαλλόν — καὶ γὰρ συνίειν ὅτι μοι ἄχθονται παρό
θάπερ ἀντισοφιστῇ τῶν ψευσμάτων — Ἀλλ' ἐγὼ
ἔφην, Λεόντιχον ἐπιζητήσων· δέομαι γὰρ αὐτῷ τι
νέσθαι. ὑμεῖς δὲ ἐπεὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγεῖσθε τὰ ἀνθ
εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συνεπ
μένους ὑμῖν τῶν μυθολογουμένων· καὶ ἅμα λέγων
οἱ δὲ ἄσμενοι ἐλευθερίας λαβόμενοι εἱστίων, ὡς τ
αὐτοὺς καὶ ἐνεφοροῦντο τῶν ψευσμάτων.*

*Τοιαῦτά σοι, ὦ Φιλόκλεις, παρὰ Εὐκράτει
σας ἥκω νὴ τὸν Δία ὥσπερ οἱ τοῦ γλεύκους πιόν
πεφυσημένος τὴν γαστέρα ἐμέτου δεόμενος. ἡδέα
ποθεν ἐπὶ πολλῷ ἐπριάμην ληθεδανόν τι φάρμα
ἤκουσα, ὡς μή τι κακὸν ἐργάσηταί με ἡ μνήμη
ἐνοικουροῦσα· τέρατα γοῦν καὶ δαίμονας καὶ
ὁρᾶν μοι δοκῶ.*

40. *ΦΙΛ. Καὶ αὐτός, ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν
λαυσα τῆς διηγήσεως· φασί γέ τοι μὴ μόνον λυτ
τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι ὁπόσους ἂν οἱ λυττῶντες κύν
κῶσιν, ἀλλὰ κἄν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ,
κυνὶ δύναται τὸ δῆγμα, καὶ τὰ αὐτὰ κἀκεῖνος φο
καὶ σὺ τοίνυν ἔοικας αὐτὸς ἐν Εὐκράτους δηχθ
πολλῶν ψευσμάτων μεταδεδωκέναι κἀμοὶ τοῦ δήγ
οὕτω δαιμόνων μοι τὴν ψυχὴν ἐνέπλησας.*

ΤΥΧ. Ἀλλὰ θαρρῶμεν, ὦ φιλότης, μέγα τῶν

ον ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν ἐπὶ ᾶσι λόγον ὀρθόν, ᾧ χρωμένους ἡμᾶς οὐδὲν μὴ ταράξῃ ῶν κενῶν καὶ ματαίων τούτων ψευσμάτων.

ΙΠΠΙΑΣ Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ. 66

1. Τῶν σοφῶν ἐκείνους μάλιστα ἔγωγέ φημι δεῖν καινεῖν, ὁπόσοι μὴ λόγους μόνον δεξιοὺς παρέσχοντο ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἑκάστων, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὁμοίοις ῖς τῶν λόγων ὑποσχέσεις ἐπιστώσαντο. καὶ γὰρ τῶν ιτρῶν ὅ γε νοῦν ἔχων οὐ τοὺς ἄριστα ὑπὲρ τῆς τέχνης πεῖν δυναμένους μεταστελεῖται νοσῶν, ἀλλὰ τοὺς πρᾶ-ξαί τι κατ' αὐτὴν μεμελετηκότας. ἀμείνων δὲ καὶ μουσι-ός, οἶμαι, τοῦ διακρίνειν ῥυθμοὺς καὶ ἁρμονίας ἐπι-σταμένου ὁ καὶ ψᾶλαι καὶ κιθαρίσαι αὐτὸς δυνάμενος. ἱγὰρ ἄν σοι τῶν στρατηγῶν λέγοιμι τοὺς εἰκότως ἀρί-στους κριθέντας, ὅτι οὐ τάττειν μόνον καὶ παραινεῖν σαν ἀγαθοί, ἀλλὰ καὶ προμάχεσθαι τῶν ἄλλων καὶ χει-ῖς ἔργα ἐπιδείκνυσθαι; οἷον τῶν πάλαι μὲν Ἀγαμέμνονα 67
ὶ Ἀχιλλέα, τῶν κάτω δὲ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Πύρρον μεν γεγονότας. 2. πρὸς δὴ τί ταῦτ' ἔφην; οὐ γὰρ ἄλ-ως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος ἐπεμνήσθην αὐ-ῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυ-μάζειν, ὁπόσοι ἐν τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γενόμενοι καὶ μνη-μόσυνα ὅμως τῆς τέχνης καὶ πράγματα τοῖς μετ' αὐτοὺς τέλιπον· ἐπεὶ οἵ γε τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμέ-νοι σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον ἢ σοφοὶ καλοῖντο. τοιοῦ-τοι ἀκούομεν τὸν Ἀρχιμήδην γενέσθαι καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον, τὸν μὲν Πτολεμαίῳ χειρωσάμενον τὴν Μέμ-φιν ἄνευ πολιορκίας ἀποστροφῇ καὶ διαιρέσει τοῦ ποτα-

μοῦ, τὸν δὲ τὰς τῶν πολεμίων τριήρεις καταφλ
68 τῇ τέχνῃ. καὶ Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος πρὸ αὐτῶν ὑ
μενος Κροίσῳ ἄβροχον διαβιβάσειν τὸν στρατὸν ἐ
κατόπιν τοῦ στρατοπέδου μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἅλυν πε
γεν, οὐ μηχανικὸς οὗτος γενόμενος, σοφὸς δὲ κ
νοῆσαι καὶ συνεῖναι πιθανώτατος. τὸ μὲν γὰρ τοῦ Ἰ
καὶ πάνυ ἀρχαῖον, ὃς οὐ μόνον τεχνήσασθαι τοῖς Ἀ
τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκαταβῆναι αὐτοῖς ἐς αὐτ
γεται. 3. ἐν δὴ τούτοις καὶ Ἱππίου τουτουὶ τοῦ καθ
μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν παρ' ὅντινα
τῶν πρὸ αὐτοῦ γεγυμνασμένου καὶ συνεῖναί τε ὀξ
ἑρμηνεῦσαι σαφεστάτου, τὰ δὲ ἔργα πολὺ τῶν
ἀμείνω παρεχομένου καὶ τὴν τῆς τέχνης ὑπόσχεσι
πληροῦντος, οὐκ ἐν τοιαύταις μὲν ὑποσχέσεσιν ἐν
πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι ηὐτύχησαν, κατὰ δὲ τὸν γεω
69 κὸν λόγον ἐπὶ τῆς δοθείσης, φασίν, εὐθείας τὸ τρι
ἀκριβῶς συνισταμένου. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἕκα
τι τῆς ἐπιστήμης ἔργον ἀποτεμόμενος ἐν ἐκείνῳ ε
μήσας εἶναί τις ὅμως ἔδοξεν, ὁ δὲ μηχανικῶν τε
πρῶτα καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν καὶ
κῶν φαίνεται, καὶ ὅμως ἕκαστον τούτων οὕτως ἐ
δείκνυσιν ὡς ἓν αὐτὸ μόνον ἐπιστάμενος· τὴν μ
περὶ ἀκτίνων καὶ ἀνακλάσεων καὶ κατόπτρων θε
ἔτι δὲ ἀστρονομίαν, ἐν ᾗ παῖδας τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀ
νεν, οὐκ ὀλίγου χρόνου ἂν εἴη ἐπαινεῖν.

4. Ἃ δὲ ἔναγχος ἰδὼν αὐτοῦ τῶν ἔργων κατεπ
οὐκ ὀκνήσω εἰπεῖν· κοινὴ μὲν γὰρ ἡ ὑπόθεσις
καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλή, βαλανείου κατασκευή·
νοια δὲ καὶ ἐν τῷ κοινῷ τούτῳ σύνεσις θαυμαστή.
μὲν ἦν οὐκ ἐπίπεδος, ἀλλὰ πάνυ προσάντης καὶ ὄ
70 ὃν παραλαβὼν κατὰ θάτερα εἰς ὑπερβολὴν ταπ
ἰσόπεδον θατέρῳ ἀπέφηνε, κρηπῖδα μὲν βεβαι

ι τῷ ἔργῳ βαλόμενος καὶ θεμελίων θέσει τὴν τῶν εμένων ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενος, ὕψεσι δὲ πάνυ ιοις καὶ πρὸς ἀσφάλειαν συνεχομένοις τὸ ὅλον ᾽άμενος· τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τῷ τε τοῦ τόπου ι σύμμετρα καὶ τῷ εὐλόγῳ τῆς κατασκευῆς ἁρμο- α καὶ τὸν τῶν φώτων λόγον φυλάττοντα. 5. πυ- ν ὑψηλὸς ἀναβάσεις πλατείας ἔχων, ὕπτιος μᾶλ- ρθιος πρὸς τὴν τῶν ἀνιόντων εὐμάρειαν· εἰσιόντα τον ἐκδέχεται κοινὸς οἶκος εὐμεγέθης, ἱκανὴν ἔχων ταις καὶ ἀκολούθοις διατριβήν, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῶν ιφὴν παρεσκευασμένων οἰκημάτων· βαλανείῳ δ' ι ταῦτα πρεπωδέστατα, χαρίεσσαι καὶ φωτὶ πολλῷ ιμπόμεναι ὑποχωρήσεις. εἶτ' ἐχόμενος αὐτῶν οἶ- 71
εριττὸς μὲν ὡς πρὸς τὸ λουτρόν, ἀναγκαῖος δὲ ὡς ὴν τῶν εὐδαιμονεστέρων ὑποδοχήν. μετὰ δὲ τοῦ- κτέρωθεν διαρκεῖς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποθέσεις, ιος οἶκος ὕψει τε ὑψηλότατος καὶ φωτὶ φαιδρότα- υχροῦ ὕδατος ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, Λακαίνῃ εκοσμημένος, καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λευκοῦ χαίας ἐργασίας, ἡ μὲν Ὑγιείας, ἡ δὲ Ἀσκληπιοῦ. λθόντας δὲ ὑποδέχεται ἠρέμα χλιαινόμενος οἶκος ιηνεῖ τῇ θέρμῃ προαπαντῶν, ἐπιμήκης, ἀμφι- ᾽υλος, μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος εὖ μάλα φαιδρός, σθαι προσηνῶς παρεχόμενος, ἑκατέρωθεν εἰσό- ;ων Φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένας, τοὺς ἀπὸ πα- ας εἰσιόντας δεχόμενος. εἶτ' ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος ἁπάντων κάλλιστος, στῆναί τε καὶ ἐγκαθίζεσθαι 72
᾽έστατος καὶ ἐμβραδῦναι ἀβλαβέστατος καὶ ἐγκυ- αι ὠφελιμώτατος, Φρυγίου καὶ αὐτὸς εἰς ὀροφὴν ἀποστίλβων. ἑξῆς δὲ ὁ θερμὸς ὑποδέχεται διάδρο- μάδι λίθῳ διακεκολλημένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος κάλ- φωτός τε πολλοῦ ἀνάμεστος καὶ ὡς πορφύρᾳ διην-

θισμένος. 7. τρεῖς καὶ οὗτος θερμὰς πυέλους παρέχετα
λουσαμένῳ δὲ ἔνεστί σοι μὴ τὴν διὰ τῶν αὐτῶν οἴκω
αὖθις ἐπανιέναι, ἀλλὰ ταχεῖαν τὴν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν δι
ἠρέμα θερμοῦ οἰκήματος, καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ με
γάλῳ καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ. ὕψη πρὸς τούτοις ἀνά
λογα καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα καὶ πανταχοῦ πολλ
χάρις καὶ Ἀφροδίτη ἐπανθεῖ· κατὰ γὰρ τὸν καλὸν Πίν
δαρον „ἀρχομένου ἔργου πρόσωπον χρὴ θέμεν τηλαυ
γές.“ τοῦτο δ' ἂν εἴη ἐκ τῆς αὐγῆς μάλιστα καὶ τοῦ φέγ
γους καὶ τῶν φωταγωγῶν μεμηχανημένον. ὁ γὰρ σοφ
73 ὡς ἀληθῶς Ἱππίας τὸν μὲν ψυχροδόχον οἶκον εἰς βορρ
προκεχωρηκότα ἐποίησεν, οὐκ ἄμοιρον οὐδὲ τοῦ μεση
βρινοῦ ἀέρος· τοὺς δὲ πολλοῦ τοῦ θάλπους δεομένο
νότῳ καὶ εὔρῳ καὶ ζεφύρῳ ὑπέθηκε. 8. τί ἄν σοι τὸ
τούτῳ λέγοιμι παλαίστρας καὶ τὰς κοινὰς τῶν ἱματιοφ
λακούντων κατασκευὰς ταχεῖαν τὴν ἐπὶ τὸ λουτρὸν
μὴ διὰ μακροῦ τὴν ὁδὸν ἐχούσας τοῦ χρησίμου τε
ἀβλαβοῦς ἕνεκα; καὶ μή με ὑπολάβῃ τις μικρὸν ἔργ
προθέμενον κοσμεῖν τῷ λόγῳ προαιρεῖσθαι· τὸ γὰρ
τοῖς κοινοῖς καινὰ ἐπινοῆσαι κάλλους δείγματα, οὐ
κρᾶς σοφίας ἔγωγε τίθεμαι, οἷον καὶ τόδε τὸ ἔργον
θαυμάσιος ἡμῖν Ἱππίας ἐπεδείξατο πάσας ἔχον τὰς βαλ
νείου ἀρετάς, τὸ χρήσιμον, τὸ εὔκαιρον, τὸ εὐφεγγ
τὸ σύμμετρον, τὸ τῷ τόπῳ ἡρμοσμένον, τὸ τὴν χρεί
ἀσφαλῆ παρεχόμενον, καὶ προσέτι τῇ ἄλλῃ περινοίᾳ
κοσμημένον, ἀφόδων μὲν ἀναγκαίων δυσὶν ἀναχωρή
74 σιν ἐξόδοις τε πολλαῖς τεθυρωμένον, ὡρῶν δὲ διττὰς
λώσεις, τὴν μὲν δι' ὕδατος καὶ μυκήματος, τὴν δὲ
ἡλίου ἐπιδεικνύμενον. ταῦτα ἰδόντα μὴ ἀποδοῦναι
πρέποντα ἔπαινον τῷ ἔργῳ οὐκ ἀνοήτου μόνον, ἀλ
καὶ ἀχαρίστου, μᾶλλον δὲ βασκάνου μοι εἶναι ἔδοξ
ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δύναμιν καὶ τὸ ἔργον καὶ τὸν τεχνί

ὶ δημιουργὸν ἠμειψάμην τῷ λόγῳ. εἰ δὲ θεὸς παράσχοι
λούσασθαί ποτε, πολλοὺς οἶδα ἕξων τοὺς κοινωνή-
ντάς μοι τῶν ἐπαίνων.

ΠΡΟΛΑΛΙΑ Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1. Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατιὰν ἤλασε —
λύει γὰρ οὐδέν, οἶμαι, καὶ μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι 75
χικόν — φασὶν οὕτω καταφρονῆσαι αὐτοῦ τὰ πρῶτα
ὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καταγελᾶν ἐπιόντος,
λλον δὲ ἐλεεῖν τὴν τόλμαν αὐτίκα μάλα συμπατηθη-
μένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντιτάξαιτο· ἤκουον
ρ, οἶμαι, τῶν σκοπῶν ἀλλόκοτα ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς αὐ-
ῦ ἀγγελλόντων, ὡς ἡ μὲν φάλαγξ αὐτῷ καὶ οἱ λόχοι
ναῖκες εἶεν ἔκφρονες καὶ μεμηνυῖαι, κιττῷ ἐστεμμέναι,
βρίδας ἐνημμέναι, δοράτια μικρὰ ἔχουσαι, ἀσίδηρα,
ττοποίητα καὶ ταῦτα, καί τινα πελτάρια κοῦφα, βομ-
ῦντα, εἴ τις μόνον προσάψαιτο — ἀσπίσι γὰρ εἴκαζον
ὶ τὰ τύμπανα — ὀλίγους δέ τινας ἀγροίκους νεανίσκους
εἶναι γυμνούς, κόρδακα ὀρχουμένους, οὐρὰς ἔχοντας,
ράστας, οἷα τοῖς ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις ὑποφύεται.
καὶ τὸν μὲν στρατηλάτην αὐτὸν ἐφ' ἅρματος ὀχεῖσθαι 76
ρδάλεων ὑπεζευγμένων, ἀγένειον ἀκριβῶς, οὐδ' ἐπ'
ίγον τὴν παρειὰν χνοῶντα, κερασφόρον, βότρυσιν
τεφανωμένον, μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον, ἐν πορ-
ρίδι καὶ χρυσῇ ἐμβάδι· ὑποστρατηγεῖν δὲ δύο, ἕνα
ν τινα βραχύν, πρεσβύτην, ὑπόπαχυν, προγάστορα,
νόσιμον, ὦτα μεγάλα ὄρθια ἔχοντα, ὑπότρομον, νάρ-
κι ἐπερειδόμενον, ἐπ' ὄνου τὰ πολλὰ ἱππεύοντα, ἐν
οκωτῷ καὶ τοῦτον, πάνυ πιθανόν τινα συνταγματάρ-

χην αὐτοῦ· ἕτερον δὲ τεράστιον ἄνθρωπον, [τράγῳ
νέρθεν ἐοικότα], κομήτην τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, [
θυπώγωνα, ὀργίλον καὶ θυμικόν, θατέρᾳ μὲν σύρι
φέροντα, τῇ δεξιᾷ δὲ ῥάβδον καμπύλην ἐπηρμένον
περισκιρτῶντα ὅλον τὸ στρατόπεδον, καὶ τὰ γύναια
φοβεῖσθαι αὐτὸν καὶ σείειν ἠνεμωμένας τὰς κόμας, ὁπ
77 προσίοι, καὶ βοᾶν εὐοῖ· τοῦτο δ' εἰκάζειν καλεῖσθαι
τῶν τὸν δεσπότην. τὰς δ' οὖν ποίμνας διηρπάσθαι
ὑπὸ τῶν γυναικῶν καὶ διεσπάσθαι ἔτι ζῶντα τὰ θρ
ματα· ὠμοφάγους γάρ τινας αὐτὰς εἶναι. 3. ταῦτα
Ἰνδοὶ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες ἐγέλων, ὡς τὸ
κός, καὶ οὐδ' ἀντεπεξάγειν ἢ παρατάττεσθαι ἠξίο
ἀλλ' εἴπερ ἄρα, τὰς γυναῖκας ἐπαφήσειν αὐτοῖς, εἰ π
σίον γένοιντο, σφίσι δὲ καὶ νικᾶν αἰσχρὸν ἐδόκει
φονεύειν γύναια μεμηνότα καὶ θηλυμίτρην ἄρχοντα
μεθύον σμικρὸν γερόντιον καὶ ἡμιστρατιώτην ἄλλον
γυμνήτας ὀρχηστάς, πάντας γελοίους. ἐπεὶ δὲ ἤγγε
πυρπολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώραν καὶ πόλεις αὐτάνδρ
καταφλέγων καὶ ἀνάπτων τὰς ὕλας καὶ ἐν βραχεῖ πᾶ
τὴν Ἰνδικὴν φλογὸς ἐμπεπληκώς — ὅπλον γάρ τοι Δ
νυσιακὸν τὸ πῦρ, πατρῷον αὐτῷ κἀκ τοῦ κεραυνοῦ
78 ἐνταῦθα ἤδη σπουδῇ ἀνελάμβανον τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ἐ
φαντας ἐπισάξαντες καὶ ἐγχαλινώσαντες καὶ τοὺς π
γους ἀναθέμενοι ἐπ' αὐτοὺς ἀντεπεξῄεσαν, καταφ
νοῦντες μὲν καὶ τότε, ὀργιζόμενοι δὲ ὅμως καὶ συντρ
σπεύδοντες αὐτῷ στρατοπέδῳ τὸν ἀγένειον ἐκεῖνον στ
τηλάτην. 4. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἐγένοντο καὶ εἶδον ἀλλήλ
οἱ μὲν Ἰνδοὶ προτάξαντες τοὺς ἐλέφαντας ἐπῆγον
φάλαγγα, ὁ Διόνυσος δὲ τὸ μέσον μὲν αὐτὸς εἶχε,
κέρως δὲ αὐτῷ τοῦ δεξιοῦ μὲν ὁ Σειληνός, τοῦ εὐωνύ
δὲ ὁ Πὰν ἡγοῦντο· λοχαγοὶ δὲ καὶ ταξίαρχοι Σάτυ
ἐγκαθειστήκεσαν· καὶ τὸ μὲν σύνθημα ἦν ἅπασι τὸ ε

ϑὺς δὲ τὰ τύμπανα ἐπαταγεῖτο καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πο-
ιικὸν ἐσήμαινε καὶ τῶν Σατύρων τις λαβὼν τὸ κέρας
ηύλει τὸ ὄρϑιον καὶ ὁ τοῦ Σειληνοῦ ὄνος ἐνυάλιόν τι
κήσατο καὶ αἱ Μαινάδες σὺν ὀλολυγῇ ἐνεπήδησαν αὐ-
ς δράκοντας ὑπεζωσμέναι κἀκ τῶν ϑύρσων ἄκρων
ογυμνοῦσαι τὸν σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ δὲ καὶ ἐλέφαντες
τῶν αὐτίκα ἐγκλίναντες σὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἔφευγον 79
ἐντὸς βέλους γενέσϑαι ὑπομείναντες, καὶ τέλος κατὰ
ἰτος ἑαλώκεσαν καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τῶν τέως
ταγελωμένων, ἔργῳ μαϑόντες ὡς οὐκ ἐχρῆν ἀπὸ τῆς
ώτης ἀκοῆς καταφρονεῖν ξένων στρατοπέδων. 5. ἀλλὰ
πρὸς τὸν Διόνυσον ὁ Διόνυσος οὗτος; εἴποι τις ἄν.
μοι δοκοῦσι — καὶ πρὸς Χαρίτων μή με κορυβαντιᾶν
ελέως μεϑύειν ὑπολάβητε, εἰ τἀμὰ εἰκάζω τοῖς ϑεοῖς
ὅμοιόν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ πρὸς τοὺς καινοὺς τῶν
γων τοῖς Ἰνδοῖς ἐκείνοις οἷον καὶ πρὸς τοὺς ἐμούς·
μενοι γὰρ σατυρικὰ καὶ γελοῖά τινα καὶ κομιδῇ κω-
ὰ παρ᾽ ἡμῶν ἀκούσεσϑαι τοιαῦτα πεπιστεύκασιν, οὐκ
ὅ τι δόξαν αὐτοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ· οἱ μὲν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν
κνοῦνται, ὡς οὐδὲν δέον παρέχειν τὰ ὦτα κώμοις γυ-
ικείοις καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς καταβάντας ἀπὸ
ν ἐλεφάντων, οἱ δὲ ὡς ἐπὶ τοιοῦτό τι ἥκοντες ἀντὶ τοῦ
ιτοῦ σίδηρον εὑρόντες οὐδ᾽ οὕτως ἐπαινεῖν τολμῶσι
παραδόξῳ τοῦ πράγματος τεϑορυβημένοι. ἀλλὰ ϑαρ- 80
ν ἐπαγγέλλομαι αὐτοῖς, ὅτι ἢν καὶ νῦν ὡς πρότερόν
ε τὴν τελετὴν ἐϑελήσωσιν ἐπιδεῖν πολλάκις καὶ ἀνα-
ησϑῶσιν οἱ παλαιοὶ συμπόται κώμων κοινῶν τῶν τότε
ρῶν καὶ μὴ καταφρονήσωσι τῶν Σατύρων καὶ Σει-
νῶν, πίωσι δὲ ἐς κόρον τοῦ κρατῆρος τούτου, ἐκβακχεύ-
ν καὶ αὐτοὺς καὶ πολλάκις μεϑ᾽ ἡμῶν ἐρεῖν τὸ εὐοῖ.
οὗτοι μὲν οὖν — ἐλεύϑερον γὰρ ἀκοή — ποιούντων
ι καὶ φίλον, ἐγὼ δέ, ἐπειδήπερ ἔτι ἐν Ἰνδοῖς ἐσμέν,

ἐθέλω καὶ ἄλλο ὑμῖν διηγήσασθαί τι τῶν ἐκεῖθεν, οι
ἀπροσδιόνυσον οὐδ' αὐτό, οὐδ' ὧν ποιοῦμεν ἀλλότριο
ἐν Ἰνδοῖς τοῖς Μαχλαίοις, οἳ τὰ λαιὰ τοῦ Ἰνδοῦ ποτι
μοῦ, εἰ κατὰ ῥοῦν αὐτοῦ βλέποις, ἐπινεμόμενοι μέχ
πρὸς τὸν Ὠκεανὸν καθήκουσι, παρὰ τούτοις ἄλσος ἐσ
ἐν περιφράκτῳ, οὐ πάνυ μεγάλῳ χωρίῳ, συνηρεφεῖ
κιττὸς γὰρ πολὺς καὶ ἄμπελοι σύσκιον αὐτὸ ἀκριβ
ποιοῦσιν. ἐνταῦθα πηγαί εἰσι τρεῖς καλλίστου καὶ δι
δεστάτου ὕδατος, ἡ μὲν Σατύρου, ἡ δὲ Πανός, ἡ δὲ Σ
ληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτ
ἑορτάζοντες τῷ θεῷ, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν, οὐχ ἁ
σῶν ἅπαντες, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν, τὰ μὲν μειράκια
τῶν Σατύρων, οἱ ἄνδρες δὲ τῆς Πανικῆς, τῆς δὲ
81 Σειληνοῦ οἱ κατ' ἐμέ. 7. ἃ μὲν οὖν πάσχουσιν οἱ πα
ἐπειδὰν πίωσιν, ἢ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατεχόμενοι
Πανί, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· ἃ δ' οἱ γέροντες ποιοῦ
ὅταν μεθυσθῶσι τοῦ ὕδατος, οὐκ ἀλλότριον εἰπεῖν· ἐ
δὰν πίῃ ὁ γέρων καὶ κατάσχῃ αὐτὸν ὁ Σειληνός, αὐ
ἐπὶ πολὺ ἄφωνός ἐστι καὶ καρηβαροῦντι καὶ βεβαπτι
νῷ ἔοικεν, εἶτα ἄφνω φωνή τε λαμπρὰ καὶ φθέγμα
καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐγγίγνεται αὐτῷ καὶ λαλίστατ
ἀφωνοτάτου ἐστίν, οὐδ' ἂν ἐπιστομίσας παύσειας α
μὴ οὐχὶ συνεχῆ λαλεῖν καὶ ῥήσεις μακρὰς συνε
συνετὰ μέντοι πάντα καὶ κόσμια καὶ κατὰ τὸν Ὁμ
ἐκεῖνον ῥήτορα „νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσι" δι
χονται· οὐδ' ἀποχρήσει σοι κύκνοις κατὰ τὴν ἡλ
εἰκάσαι αὐτούς, ἀλλὰ καὶ τεττιγῶδές τι πυκνὸν κα
τροχον συνάπτουσιν ἄχρι βαθείας ἑσπέρας. τοὐντ
δὲ ἤδη ἀφεθείσης αὐτοῖς τῆς μέθης σιωπῶσι καὶ πρ
ἀρχαῖον ἀνατρέχουσι. τὸ μέντοι παραδοξότατον οὐ
εἶπον· ἢν γὰρ ἀτελῆ ὁ γέρων μεταξὺ καταλίπῃ ὃν δι
τὸν λόγον, δύντος ἡλίου κωλυθεὶς ἐπὶ πέρας αὐτὸν

θεῖν, ἐς νέωτα πιὼν αὖθις ἐκεῖνα συνάπτει ἃ πέρυ-ν αὐτὸν λέγοντα ἡ μέθη κατέλιπε.

8. Ταῦτά μοι κατὰ τὸν Μῶμον εἰς ἐμαυτὸν ἀπεσκώ- 82
φθω, καὶ μὰ τὸν Δί' οὐκ ἂν ἔτι ἐπαγάγοιμι τὸ ἐπιμύ-θιον· ὁρᾶτε γὰρ ἤδη καθ' ὅ τι τῷ μύθῳ ἔοικα. ὥστε ἤν ἐν τι παραπαίωμεν, ἡ μέθη αἰτία· εἰ δὲ πινυτὰ δόξειε ἐ λεγόμενα, ὁ Σειληνὸς ἄρα ἦν ἵλεως.

ΠΡΟΛΑΛΙΑ Ο ΗΡΑΚΛΗΣ.

1. Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ Ὄγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ ἐπιχωρίῳ, τὸ δὲ εἶδος τοῦ θεοῦ πάνυ ἀλλόκοτον γρά-φουσι. γέρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, λιὸς ἀκριβῶς ὅσαι λοιπαὶ τῶν τριχῶν, ῥυσὸς τὸ δέρμα ὶ διακεκαυμένος ἐς τὸ μελάντατον οἷοί εἰσιν οἱ θαλατ-τουργοὶ γέροντες· μᾶλλον δὲ Χάρωνα ἢ Ἰαπετόν τινα ν ὑποταρταρίων καὶ πάντα μᾶλλον ἢ Ἡρακλέα εἶναι εἰκάσειας. ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος ὢν ἔχει ὅμως τὴν σκευὴν ν Ἡρακλέους· καὶ γὰρ τὴν διφθέραν ἐνῆπται τὴν τοῦ οντος καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ τὸν γωρυτὸν ρήρτηται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἡ ἀριστερὰ προ-δείκνυσι, καὶ ὅλος Ἡρακλῆς ἐστι ταῦτά γε. 2. ᾤμην οὖν 83
' ὕβρει τῶν Ἑλληνίων θεῶν τοιαῦτα παρανομεῖν τοὺς λτοὺς ἐς τὴν μορφὴν τὴν Ἡρακλέους ἀμυνομένους αὐ-ν τῇ γραφῇ, ὅτι τὴν χώραν ποτὲ αὐτῶν ἐπῆλθε λείαν κύνων, ὁπότε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν κατέδραμε πολλὰ τῶν ἑσπερίων γενῶν. 3. καίτοι τὸ παραδοξό-τον οὐδέπω ἔφην τῆς εἰκόνος· ὁ γὰρ δὴ γέρων Ἡρα-ῆς ἐκεῖνος ἀνθρώπων πάμπολύ τι πλῆθος ἕλκει ἐκ τῶν των ἅπαντας δεδεμένους. δεσμὰ δέ εἰσίν οἱ σειραὶ λεπταὶ

χρυσοῦ καὶ ἠλέκτρου εἰργασμέναι ὅρμοις ἐοικυῖαι καλλίστοις. καὶ ὅμως ἀφ᾽ οὕτως ἀσθενῶν ἀγόμενοι δρασμὸν βουλεύουσι, δυνάμενοι ἂν εὐμαρῶς, οὔτε ἀντιτείνουσιν ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερείδουσι πρὸς τὸ ἐ τίον τῆς ἀγωγῆς ἐξυπτιάζοντες, ἀλλὰ φαιδροὶ ἕπ καὶ γεγηθότες καὶ τὸν ἄγοντα ἐπαινοῦντες ἐπειγόμ ἅπαντες καὶ τῷ φθάνειν ἐθέλειν τὸν δεσμὸν ἐπιχα τες, ἐοικότες ἀχθεσθησομένοις εἰ λυθήσονται. ὃ δὲ των ἀτοπώτατον εἶναί μοι ἔδοξεν, οὐκ ὀκνήσω ε καὶ τοῦτο· οὐ γὰρ ἔχων ὁ ζωγράφος ὅθεν ἐξάψει τὰς δεσμῶν ἀρχάς, ἅτε τῆς δεξιᾶς μὲν ἤδη τὸ ῥόπαλον

84 λαιᾶς δὲ τὸ τόξον ἐχούσης, τρυπήσας τοῦ θεοῦ τὴν γ ταν ἄκραν ἐξ ἐκείνης ἑλκομένους αὐτοὺς ἐποίησε, ἐπέστραπται δὲ εἰς τοὺς ἀγομένους μειδιῶν. 4. ταῦτ μὲν ἐπὶ πολὺ εἱστήκειν ὁρῶν καὶ θαυμάζων καὶ ἀπ καὶ ἀγανακτῶν· Κελτὸς δέ τις παρεστὼς οὐκ ἀπαίδε τὰ ἡμέτερα, ὡς ἔδειξεν, ἀκριβῶς Ἑλλάδα φωνὴν ἀφ φιλόσοφος, οἶμαι, τὰ ἐπιχώρια, Ἐγώ σοι, ἔφη, ὦ λύσω τῆς γραφῆς τὸ αἴνιγμα· πάνυ γὰρ ταραττομ ἔοικας πρὸς αὐτήν. τὸν λόγον ἡμεῖς οἱ Κελτοὶ οὐχ ὥ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες Ἑρμῆν οἰόμεθα εἶναι, ἀλλ᾽ Ἡρα αὐτὸν εἰκάζομεν, ὅτι παρὰ πολὺ τοῦ Ἑρμοῦ ἰσχυρότ οὗτος. εἰ δὲ γέρων πεποίηται, μὴ θαυμάσῃς· μόνος ὁ λόγος ἐν γήρᾳ φιλεῖ ἐντελῆ ἐπιδείκνυσθαι τὴν ἀκ εἴ γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι αἱ μὲν „ὁπλοτέρων φρένες ἠερέθονται,“ τὸ δὲ γῆρας

ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον.

οὕτω γέ τοι καὶ τοῦ Νέστορος ὑμῖν ἀπορρεῖ ἐκ τῆς γ της τὸ μέλι, καὶ οἱ ἀγορηταὶ τῶν Τρώων τὴν ὄπα λειριόεσσαν ἀφιᾶσιν εὐανθῆ τινα· λείρια γὰρ καλε εἴ γε μέμνημαι, τὰ ἄνθη. 5. ὥστε εἰ τῶν ὤτων ἐκ μένους τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ γέρων ο

Ἡρακλῆς ὁ λόγος ἕλκει, μηδὲ τοῦτο θαυμάσῃς εἰδὼς τὴν
ὤτων καὶ γλώττης συγγένειαν· οὐδ' ὕβρις εἰς αὐτόν, εἰ
ταύτῃ τετρύπηται· μέμνημαι γοῦν, ἔφη, καὶ κωμικῶν 85
τινων ἰαμβείων παρ' ὑμῶν μαθών,

τοῖς γὰρ λάλοισιν ἐξ ἄκρου
ἡ γλῶττα πᾶσίν ἐστι τετρυπημένη.

τὸ δ' ὅλον καὶ αὐτὸν ἡμεῖς τὸν Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα
ἡγούμεθα ἐξεργάσασθαι σοφὸν γενόμενον καὶ πειθοῖ τὰ
πλεῖστα βιάσασθαι. καὶ τά γε βέλη αὐτοῦ οἱ λόγοι εἰσίν,
οἶμαι, ὀξεῖς καὶ εὔστοχοι καὶ ταχεῖς καὶ τὰς ψυχὰς τιτρώ-
σκοντες· πτερόεντα γοῦν τὰ ἔπη καὶ ὑμεῖς φατε εἶναι.
Τοσαῦτα μὲν ὁ Κελτός. ἐμοὶ δὲ ἡνίκα περὶ τῆς δεῦρο
παρόδου ταύτης ἐσκοπούμην πρὸς ἐμαυτόν, εἴ μοι κα-
λῶς ἔχει τηλικῷδε ὄντι καὶ πάλαι τῶν ἐπιδείξεων πε-
παυμένῳ αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ψῆφον διδόναι τοσούτοις
δικασταῖς, κατὰ καιρὸν ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τῆς εἰ-
κόνος· τέως μὲν γὰρ ἐδεδίειν, μή τινι ὑμῶν δόξαιμι κο-
μιδῇ μειρακιώδη ταῦτα ποιεῖν καὶ παρ' ἡλικίαν νεανιεύε-
σθαι, κᾆτά τις Ὁμηρικὸς νεανίσκος ἐπιπλήξει μοι εἰπὼν
ἐκεῖνο, „σὴ δὲ βίη λέλυται," καὶ „χαλεπὸν γῆρας κατεί-
ληφέ σε,"

ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι,

ἐς τοὺς πόδας τοῦτο ἀποσκώπτων. ἀλλ' ὅταν ἀναμνη-
σθῶ τοῦ γέροντος ἐκείνου Ἡρακλέους, πάντα ποιεῖν
προάγομαι καὶ οὐκ αἰδοῦμαι τοιαῦτα τολμῶν ἡλικιώτης
ὢν τῆς εἰκόνος. 8. ὥστε ἰσχὺς μὲν καὶ τάχος καὶ κάλλος 86
καὶ ὅσα σώματος ἀγαθὰ χαιρέτω, καὶ ὁ Ἔρως ὁ σὸς ἐσι-
δών με, ὦ Τήϊε ποιητά, ὑποπόλιον γένειον χρυσοφαέν-
νων εἰ βούλεται πτερύγων ἀήταις παραπετέσθω, καὶ ὁ
Ἱπποκλείδης οὐ φροντιεῖ. τῷ λόγῳ δὲ νῦν ἂν μάλιστα
ἀνηβᾶν καὶ ἀνθεῖν καὶ ἀκμάζειν καθ' ὥραν εἴη καὶ ἕλ-
κειν τῶν ὤτων ὅσους ἂν πλείστους δύνηται, καὶ τοξεύειν

πολλάκις, ὡς οὐδέν γε δέος μὴ κενωθεὶς λάθοι ὁ γ
τὸς αὐτῷ. ὁρᾷς ὅπως παραμυθοῦμαι τὴν ἡλικίαν κ
γῆρας τὸ ἐμαυτοῦ. καὶ διὰ τοῦτο ἐτόλμησα πάλαι νει
κημένον τὸ ἀκάτιον κατασπάσας καὶ ἐκ τῶν ἐνόντω
σκευάσας αὖθις ἀφεῖναι ἐς μέσον τὸ πέλαγος. εἴη
θεοί, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιά, ὡς νῦν γ
λιστα πλησιστίου τε καὶ ἐσθλοῦ καὶ ἑταίρου ἀνέμοι
87 μεθα, ἵνα, εἰ ἄξιοι φαινοίμεθα, καὶ ἡμῖν τὸ Ὁμη
ἐκεῖνο ἐπιφθέγξηταί τις,

οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ Η ΤΩΝ ΚΥΚΝ

1. Ἠλέκτρου πέρι καὶ ὑμᾶς δηλαδὴ ὁ μῦθος πέπ
αἰγείρους ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ δακρύειν αὐτὸ
νούσας τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφάς γε εἶναι τὰς
ρους ἐκείνας τοῦ Φαέθοντος, εἶτα ὀδυρομένας τὸ μ
κιον ἀλλαγῆναι ἐς τὰ δένδρα, καὶ ἀποστάζειν ἔτι α
δάκρυον δῆθεν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀμέλει κ
τὸς ἀκούων τῶν ποιητῶν ᾀδόντων ἤλπιζον, εἴ πο
88 νοίμην ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ὑπελθὼν μίαν τῶν αἰγείρω
πετάσας τὸ προκόλπιον ὑποδέξασθαι τῶν δακρύων
ὡς ἤλεκτρον ἔχοιμι. 2. καὶ δὴ οὐ πρὸ πολλοῦ κατ'
μέν τι χρέος, ἧκον δὲ ὅμως ἐς τὰ χωρία ἐκεῖνα,
ἔδει γὰρ ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἠριδανόν — οὔτ' αἰγε
εἶδον πάνυ περισκοπῶν οὔτε τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδ
νομα τοῦ Φαέθοντος ᾔδεσαν οἱ ἐπιχώριοι. ἀναζητο
γοῦν ἐμοῦ καὶ διαπυνθανομένου, πότε δὲ ἐπὶ τὰς
ρους ἀφιξόμεθα τὰς τὸ ἤλεκτρον, ἐγέλων οἱ ναῦτ
ἠξίουν σαφέστερον λέγειν ὅ τι καὶ θέλοιμι· κἀγ

ν διηγούμην αὐτοῖς, Φαέθοντα γενέσθαι Ἡλίου
, καὶ τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα αἰτῆσαι παρὰ τοῦ
ς ἐλάσαι τὸ ἅρμα, ὡς ποιήσειε καὶ αὐτὸς μίαν ἡμέ-
τὸν δὲ δοῦναι, τὸν δὲ ἀπολέσθαι ἐκδιφρευθέντα,
ς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐνταῦθά που, ἔφην,
ὑμῖν, ἵναπερ καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, αἰ-
ς γενέσθαι καὶ δακρύειν ἔτι ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον.
ταῦτά σοι, ἔφασκον, διηγήσατο ἀπατεὼν καὶ ψευ-
ος ἄνθρωπος; ἡμεῖς δὲ οὔτε ἡνίοχόν τινα ἐκπίπτον-
ομεν οὔτε τὰς αἰγείρους ἃς φῂς ἔχομεν. εἰ δὲ ἦν τι
ον, οἴει ἡμᾶς δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα ἐρέττειν ἂν ἢ ἕλ-
ὰ πλοῖα πρὸς ἐναντίον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐξῆν πλου-
ναλέγοντας τῶν αἰγείρων τὰ δάκρυα; τοῦτο λεχθὲν
τρίως μου καθίκετο, καὶ ἐσιώπησα διαισχυνθείς,
ιδίου τινὸς ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπεπόνθειν πιστεύ- 89
ῖς ποιηταῖς ἀπίθανα οὕτως ψευδομένοις, ὡς μηδὲν
ἀρέσκεσθαι αὐτοῖς. μιᾶς μὲν δὴ ταύτης ἐλπίδος οὐ
ς ἐψευσμένος ἠνιώμην καθάπερ ἐκ τῶν χειρῶν τὸ
ρον ἀπολωλεκώς, ὅς γε ἤδη ἀνέπλαττον ὅσα καὶ
ήσομαι αὐτῷ. 4. ἐκεῖνο δὲ καὶ πάνυ ἀληθῶς ᾤμην
ειν παρ' αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς ᾄδοντας ἐπὶ ταῖς
ς τοῦ ποταμοῦ. καὶ αὖθις ἠρώτων τοὺς ναύτας —
έομεν γὰρ ἔτι — Ἀλλ' οἵ γε κύκνοι πηνίκα ὑμῖν
υρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφεστῶτες τῷ ποταμῷ ἔνθεν
θεν; φασὶ γοῦν Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄν-
δικοὺς ἀνθρώπους ἐνταῦθά που ἐς τὰ ὄρνεα μετα-
ν καὶ διὰ τοῦτο ᾄδειν ἔτι οὐκ ἐκλαθομένους τῆς
κῆς. 5. οἱ δὲ σὺν γέλωτι, Σύ, ἔφησαν, ὦ ἄνθρωπε,
ύσῃ τήμερον καταψευδόμενος τῆς χώρας ἡμῶν καὶ
οταμοῦ; ἡμεῖς δὲ ἀεὶ πλέοντες καὶ ἐκ παίδων σχε-
ργαζόμενοι ἐν τῷ Ἠριδανῷ ὀλίγους μὲν κύκνους
ὁρῶμεν ἐν τοῖς ἕλεσι τοῦ ποταμοῦ, καὶ κρώζου-

σιν οὗτοι πάνυ ἄμουσον καὶ ἀσθενές, ὡς τοὺς κόρα-
κας ἢ τοὺς κολοιοὺς Σειρῆνας εἶναι πρὸς αὐτούς, ᾀδόν-
των δὲ καὶ ἡδὺ καὶ οἷον σὺ φῂς οὐδὲ ὄναρ ἀκηκόαμεν·
ὥστε θαυμάζομεν πόθεν ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο πε
ἡμῶν.

90 6. Πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔστι πιστεύοντ
τοῖς πρὸς τὸ μεῖζον ἕκαστα ἐξηγουμένοις. ὥστε κἀγὼ ν
δέδια ὑπὲρ ἐμαυτοῦ μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, καὶ τοῦ
πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρά τινα καὶ κύκνο
ἐλπίσαντες εὑρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἀπ
θητε καταγελῶντες τῶν ὑποσχομένων ὑμῖν τοιαῦτα πο
λὰ κειμήλια ἐνεῖναι τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι,
ἐμοῦ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένου περὶ τῶν ἐμῶν οὔτε ὑμ
οὔτε ἄλλος πω ἀκήκοεν, οὐδ' ἂν ἀκούσειέ ποτε. ἄλλ
μὲν γὰρ οὐκ ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ἠριδανοῖς τισι καὶ
οὐκ ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀποστάζει τῶν λόγ
πολὺ τῶν κύκνων τῶν ποιητικῶν λιγυρωτέροις· τὸ
ἐμὸν ὁρᾶτε ἤδη ὁποῖον ἁπλοϊκὸν καὶ ἄμυθον, οὐδέ
ᾠδὴ πρόσεστιν. ὥστε ὅρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς μείζω
ἡμῶν ἐλπίσας, οἷόν τι πάσχουσιν οἱ τὰ ἐν τῷ ὕδατι ὁρ
τες· οἰόμενοι γὰρ τηλικαῦτα εἶναι αὐτὰ οἷα διεφαίν
91 αὐτοῖς ἄνωθεν, εὐρυνομένης τῆς σκιᾶς πρὸς τὴν
γήν, ἐπειδὰν ἀνασπάσωσι, πολλῷ μικρότερα εὑρίσκο
ἀνιῶνται. ἤδη οὖν σοι προλέγω ἐκχέας τὸ ὕδωρ καὶ ἀ
καλύψας τἀμά, μηδὲν μέγα προσδοκήσῃς ἀνιμήσασθ
ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τῆς ἐλπίδος.

ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

1. Ἡ μυῖα ἔστι μὲν οὐ τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων,
ὅσον ἐμπίσι καὶ κώνωψι καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις παρα-
βάλλειν, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐκείνων μεγέθει προὔχει ὅσον
αὐτὴ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ οὐ κατὰ τὰ
αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μὲν ἁπανταχόθεν κομᾶν τοῦ
σώματος, τοῖς δὲ ὠκυπτέροις χρῆσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὰς
ἀκρίδας καὶ τέττιγας καὶ μελίττας ἐστὶν ὑμενόπτερος, το- 92
σοῦτον ἁπαλώτερα ἔχουσα τὰ πτερὰ ὅσον τῆς Ἑλληνικῆς
ἐσθῆτος ἡ Ἰνδικὴ λεπτοτέρα καὶ μαλακωτέρα· καὶ μὴν
διήνθισται κατὰ τοὺς ταῶνας, εἴ τις ἀτενὲς βλέποι ἐς αὐ-
τήν, ὁπόταν ἐκπετάσασα πρὸς τὸν ἥλιον πτερύσσηται.
2. ἡ δὲ πτῆσις οὔτε κατὰ τὰς νυκτερίδας εἰρεσίᾳ συνεχεῖ
τῶν πτερῶν οὔτε κατὰ τὰς ἀκρίδας μετὰ πηδήματος οὐδὲ
ὡς οἱ σφῆκες μετὰ ῥοιζήματος, ἀλλ' εὐκαμπὴς πρὸς ὅ τι
ἂν μέρος ὁρμήσῃ τοῦ ἀέρος. καὶ μὴν κἀκεῖνο πρόσεστιν
αὐτῇ, τὸ μὴ καθ' ἡσυχίαν, ἀλλὰ μετ' ᾠδῆς πέτεσθαι οὐκ
ἀπηνοῦς οἵα κωνώπων καὶ ἐμπίδων, οὐδὲ τὸ βαρύβρο-
μον τῶν μελιττῶν ἢ τῶν σφηκῶν τὸ φοβερὸν καὶ ἀπει-
λητικὸν ἐνδεικνυμένη, ἀλλὰ τοσοῦτόν ἐστι λιγυρωτέρα,
ὅσον σάλπιγγος καὶ κυμβάλων αὐλοὶ μελιχρότεροι. 3. τὸ
δὲ ἄλλο σῶμα ἡ μὲν κεφαλὴ λεπτότατα τῷ αὐχένι συν-
έχεται καὶ ἔστιν εὐπεριάγωγος, οὐ συμπεφυκυῖα ὡς ἡ
τῶν ἀκρίδων· ὀφθαλμοὶ δὲ προπαγεῖς, πολὺ τοῦ κέρα-
τος ἔχοντες· στέρνον εὐπαγές, καὶ ἐκπεφύκασιν αὐτῇ οἱ
πόδες οὐ κατὰ τοὺς σφῆκας πάνυ ἐσφιγμένοι. ἡ γαστὴρ 93
ὠχύρωται καὶ αὐτὴ καὶ θώρακι ἔοικε ζώνας πλατείας
καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμύνεται μέντοι οὐ κατὰ τοὐρρο-
πύγιον ὡς σφὴξ καὶ μέλιττα, ἀλλὰ τῷ στόματι καὶ τῇ
προβοσκίδι, ἣν κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασι καὶ αὐτὴ ἔχουσα

προνομεύει τε καὶ ἐπιλαμβάνεται καὶ προσφῦσα κατέ
κοτυληδόνι κατὰ τὸ ἄκρον ἐοικυῖαν. ἐκ δὲ αὐτῆς ὀδο
προκύπτει, ᾧ κεντοῦσα πίνει τοῦ αἵματος· πίνει μὲν γ
καὶ γάλακτος, ἡδὺ δὲ αὐτῇ καὶ τὸ αἷμα, οὐ μετὰ μεγάλ
ὀδύνης τῶν κεντουμένων. ἑξάπους δὲ οὖσα τοῖς μὲν τ
ταρσὶ βαδίζει μόνοις, τοῖς δὲ προσθίοις δυσὶν ὅσα
χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν οὖν αὐτὴν ἐπὶ τεττάρων βε
κυῖαν ἔχουσάν τι ἐν ταῖν χεροῖν μετέωρον ἐδώδιμον
θρωπίνως πάνυ καὶ καθ' ἡμᾶς. 4. γίνεται δὲ οὐκ εὐ
τοιαύτη, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον ἤτοι ἐξ ἀνθρώπ
ἄλλων ζῴων ἀποθανόντων· εἶτα κατ' ὀλίγον πόδας τε
φέρει καὶ φύει τὰ πτερὰ καὶ ἐξ ἑρπετοῦ ὄρνεον γίν
καὶ κυοφορεῖ δὲ καὶ ἀποτίκτει σκώληκα μικρὸν τὴν μ
94 ὕστερον. σύντροφος δὲ ἀνθρώποις ὑπάρχουσα καὶ ὁ
δίαιτος καὶ ὁμοτράπεζος ἁπάντων γεύεται πλὴν ἐλα
θάνατος γὰρ αὐτῇ τοῦτο πιεῖν. καὶ μέντοι ὠκύμ
οὖσα — πάνυ γὰρ ἐς στενὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέ
ται — τῷ φωτὶ χαίρει μάλιστα κἀν τούτῳ πολιτεύ
νυκτὸς δὲ εἰρήνην ἄγει καὶ οὔτε πέτεται οὔτε ᾄδει,
ὑπέπτηχε καὶ ἀτρεμεῖ. 5. σύνεσιν δὲ οὐ μικρὰν αὐτῆς
πεῖν ἔχω, ὁπόταν τὸν ἐπίβουλον καὶ πολέμιον αὐτῇ
ἀράχνην διαδιδράσκῃ· λοχῶντά τε γὰρ ἐπιτηρεῖ καὶ
τίον αὐτῷ ὁρᾷ ἐκκλίνουσα τὴν ὁρμήν, ὡς μὴ ἁλίσ
σαγηνευθεῖσα καὶ περιπεσοῦσα ταῖς τοῦ θηρίου πλε
ναις. τὴν μὲν γὰρ ἀνδρείαν καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτῆς
ἡμᾶς χρὴ λέγειν, ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιη
Ὅμηρος τὸν ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν
95 λέοντι ἢ πορδάλει ἢ ὑῒ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ εἰκάζει, ἀλλ
θάρσει τῆς μυίας καὶ τῷ ἀτρέστῳ καὶ λιπαρεῖ τῆς ἐπι
ρήσεως· οὐδὲ γὰρ θράσος ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ π
εἶναι. καὶ γὰρ εἰργομένη, φησίν, ὅμως οὐκ ἀφίστα
ἀλλ' ἐφίεται τοῦ δήγματος. οὕτω δὲ πάνυ ἐπαινεῖ

ἰκάζεται τὴν μυῖαν, ὥστε οὐχ ἅπαξ οὐδ' ἐν ὀλίγοις μνηται αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις· οὕτω κοσμεῖ τὰ ἔπη μνημονευομένη. ἄρτι μὲν τὴν ἀγελαίαν πτῆσιν αὐτῆς ἐπὶ τὸ πέλα διέρχεται, ἄρτι δὲ τὴν Ἀθηνᾶν, ὁπότε τοῦ Μενέλεω τὸ βέλος ἀποκρούεται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ καιριώτατα ἐμπέσοι, εἰκάζων μητρὶ κηδομένῃ κοιμωμένου αὐτῇ τοῦ βρέφους, τὴν μυῖαν αὖθις ἐπεισάγει τῷ παραδείγματι. ὶ μὴν καὶ ἐπιθέτῳ καλλίστῳ αὐτὰς ἐκόσμησεν „ἀδινὰς" ροσειπὼν καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν „ἔθνη" καλῶν. 6. οὕτω ἰσχυρά ἐστιν, ὥσθ' ὁπόταν τι δάκνῃ, τιτρώσκει οὐκ 96
θρώπου δέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ βοὸς καὶ ἵππου, καὶ ἔφαντα λυπεῖ ἐς τὰς ῥυτίδας αὐτοῦ παρεισδυομένη καὶ αὐτῆς προνομαίᾳ κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους ἀμύσσουσα. μίξεως δὲ καὶ ἀφροδισίων καὶ γάμων πολλὴ αὐῖς ἡ ἐλευθερία, καὶ ὁ ἄρρην οὐ κατὰ τοὺς ἀλεκτρυόνας ιβὰς εὐθὺς ἀπεπήδησεν, ἀλλ' ἐποχεῖται τῇ θηλείᾳ ἐπὶ λύ, κἀκείνη φέρει τὸν νυμφίον, καὶ συμπέτονται τὴν έριον ἐκείνην μῖξιν τῇ πτήσει μὴ διαφθείρουσαι. ἀποηθεῖσα δὲ τὴν κεφαλὴν μυῖα ἐπὶ πολὺ ζῇ τῷ ἄλλῳ σώκτι καὶ ἔμπνους ἐστίν. 7. ὃ δὲ μέγιστον ἐν τῇ φύσει αὐὸν ὑπάρχει, τοῦτο δὴ βούλομαι εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖ ὁ λάτων μόνον αὐτὸ παριδεῖν ἐν τῷ περὶ ψυχῆς καὶ ἀθασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀποθανοῦσα γὰρ μυῖα τέφρας ἐπιθείσης ἀνίσταται καὶ παλιγγενεσία τις αὐτῇ καὶ βίος λος ἐξ ὑπαρχῆς γίνεται, ὡς ἀκριβῶς πεπεῖσθαι πάντας, κἀκείνων ἀθάνατός ἐστιν ἡ ψυχή, εἴ γε καὶ ἀπελοῦσα ἐπανέρχεται πάλιν καὶ γνωρίζει καὶ ἐπανίστησι τὸ μα καὶ πέτεσθαι τὴν μυῖαν ποιεῖ, καὶ ἐπαληθεύει τὸν ὶ Ἑρμοτίμου τοῦ Κλαζομενίου μῦθον, ὅτι πολλάκις εῖσα αὐτὸν ἡ ψυχὴ ἀπεδήμει καθ' ἑαυτήν, εἶτα ἐπανελοῦσα ἐπλήρου αὖθις τὸ σῶμα καὶ ἀνίστα τὸν Ἑρμόον. 8. ἀργὸς δὲ αὐτὴ καὶ ἄνετος οὖσα τὰ ὑπὸ τῶν ἄλ- 97

*λων πονούμενα καρποῦται καὶ πλήρης αὐτῇ πανταχοῦ
τράπεζα· καὶ γὰρ αἶγες αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ ἡ μέλιττα
οὐχ ἥκιστα μυίαις καὶ ἀνθρώποις ἐργάζεται, καὶ οἱ ὀψο-
ποιοὶ ταύτῃ τὰ ὄψα ἡδύνουσι καὶ βασιλέων αὐτῶν προ-
γεύεται καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπεριπατοῦσα συνεστιᾶται
αὐτοῖς καὶ συναπολαύει πάντων. 9. νεοττιὰν δὲ ἡ καλὴ
οὐχ ἑνὶ τόπῳ κατεστήσατο, ἀλλὰ πλάνητα τὴν πτῆσιν
κατὰ τοὺς Σκύθας ἐπανῃρημένη, ὅπου ἂν τύχῃ ὑπὸ τ
νυκτὸς καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ ἑστίαν καὶ εὐνὴν ποι
ται. ὑπὸ σκότῳ μέντοι, ὡς ἔφην, οὐδὲν ἐργάζεται οὐ
ἀξιοῖ λανθάνειν τι πράττουσα, οὐδὲ ἡγεῖταί τι αἰσχ
ποιεῖν, ὃ ἐν φωτὶ δρώμενον αἰσχυνεῖ αὐτήν. 10. φ
δὲ ὁ μῦθος καὶ ἄνθρωπόν τινα Μυῖαν τὸ ἀρχαῖον γε
σθαι πάνυ καλήν, λάλον μέντοι γε καὶ στωμύλην
ᾠδικήν, καὶ ἀντερασθῆναί γε τῇ Σελήνῃ κατὰ τὸ α
ἀμφοτέρας τοῦ Ἐνδυμίωνος. εἶτ' ἐπειδὴ κοιμώμενον
μειράκιον συνεχὲς ἐπήγειρεν ἐρεσχηλοῦσα καὶ ᾄδουσα
κωμάζουσα ἐπ' αὐτόν, τὸν μὲν ἀγανακτῆσαι, τὴν δὲ Σ
λήνην ὀργισθεῖσαν εἰς τοῦτο τὴν Μυῖαν μεταβαλεῖν·
διὰ τοῦτο πᾶσι νῦν τοῖς κοιμωμένοις αὐτὴν τοῦ ὕπν
98 φθονεῖν μεμνημένην ἔτι τοῦ Ἐνδυμίωνος, καὶ μάλισ
τοῖς νέοις καὶ ἁπαλοῖς· καὶ τὸ δῆγμα δὲ αὐτὸ καὶ ἡ
αἵματος ἐπιθυμία οὐκ ἀγριότητος, ἀλλ' ἔρωτός ἐστι
μεῖον καὶ φιλανθρωπίας· ὡς γὰρ δυνατὸν ἀπολαύει
τοῦ κάλλους τι ἀπανθίζεται. 11. ἐγένετο κατὰ τοὺς
λαιοὺς καὶ γυνή τις ὁμώνυμος αὐτῇ, ποιήτρια, πάνυ
καὶ σοφή, καὶ ἄλλη ἑταίρα τῶν Ἀττικῶν ἐπιφανής,
ἧς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη,*

ἡ Μυῖα δ' ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρι τῆς καρδίας·

*οὕτως οὐδὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν οὐδὲ ἀπέκλ
τῆς σκηνῆς τὸ τῆς μυίας ὄνομα, οὐδ' οἱ γονεῖς ᾐδοῦ
τὰς θυγατέρας οὕτω καλοῦντες. ἡ μὲν γὰρ τραγ*

ὰ σὺν μεγάλῳ ἐπαίνῳ μέμνηται τῆς μυίας, ὡς ἐν τού-
ις,

δεινόν γε τὴν μὲν μυῖαν ἀλκίμῳ σθένει
πηδᾶν ἐπ' ἀνδρῶν σώμαθ', ὡς πλησθῇ φόνου,
ἄνδρας δ' ὁπλίτας πολέμιον ταρβεῖν δόρυ.

λλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν καὶ περὶ Μυίας τῆς Πυθαγορικῆς, μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἡ κατ' αὐτὴν ἱστορία. 12. γί-
νται δὲ καὶ μέγισταί τινες μυῖαι, ἃς στρατιώτιδας οἱ λλοὶ καλοῦσιν, οἱ δὲ κύνας, τραχύταται τὸν βόμβον τὴν πτῆσιν ὠκύταται, αἵ γε καὶ μακροβιώταταί εἰσι. τοῦ χειμῶνος ὅλον ἄσιτοι διακαρτεροῦσιν ὑπεπτη-
κι τοῖς ὀρόφοις μάλιστα, ἐφ' ὧν κἀκεῖνο θαυμάζειν 99
ιν, ὅτι ἀμφότερα, καὶ τὰ θηλειῶν καὶ τὰ ἀρρένων, σι βαίνοντες ἐν τῷ μέρει κατὰ τὸν Ἑρμοῦ καὶ Ἀφρο-
ης παῖδα τὸν μικτὸν τὴν φύσιν καὶ διττὸν τὸ κάλλος. λὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν καταπαύσω τὸν λόγον, μὴ καὶ ω κατὰ τὴν παροιμίαν ἐλέφαντα ἐκ μυίας ποιεῖν.

ΟΣ ΤΟΝ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

1. Καὶ μὴν ἐναντίον ἐστὶν οὗ ἐθέλεις ὃ νῦν ποιεῖς· μὲν γὰρ ἐν παιδείᾳ καὶ αὐτὸς εἶναί τις δόξειν σπουδῇ ωνούμενος τὰ κάλλιστα τῶν βιβλίων· τὸ δέ σοι περὶ κάτω χωρεῖ καὶ ἔλεγχος γίνεται τῆς ἀπαιδευσίας πως το· μάλιστα δὲ οὐδὲ τὰ κάλλιστα ὠνῇ, ἀλλὰ πιστεύεις ; ὡς ἔτυχεν ἐπαινοῦσι καὶ ἕρμαιον εἶ τῶν τοιαῦτα ἐπι-
δομένων τοῖς βιβλίοις καὶ θησαυρὸς ἕτοιμος τοῖς κα-
οις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι διαγνῶναι δυνατόν, τίνα

μὲν παλαιὰ καὶ πολλοῦ ἄξια, τίνα δὲ φαῦλα καὶ ἄλλ
σαπρά, εἰ μὴ τῷ διαβεβρῶσθαι καὶ κατακεκόφθαι α
τεκμαίροιο καὶ συμβούλους τοὺς σέας ἐπὶ τὴν ἐξέτα
100 παραλαμβάνοις; ἐπεὶ τοῦ ἀκριβοῦς ἢ τοῦ ἀσφαλοῦς
αὐτοῖς τίς ἢ ποία διάγνωσις; 2. ἵνα δέ σοι δῶ αὐτὰ ἐκ
κεκρικέναι, ὅσα ὁ Καλλῖνος ἐς κάλλος ἢ ὁ ἀοίδιμος
τικὸς σὺν ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν, σοὶ τί ὄφελος
θαυμάσιε, τοῦ κτήματος οὔτε εἰδότι τὸ κάλλος αὐ
οὔτε χρησομένῳ ποτὲ οὐδὲν μᾶλλον ἢ τυφλὸς ἄν τις ἀ
λαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ δὲ ἀνεῳγμένοις μὲν
ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία, καὶ νὴ Δία κατακόρως, καὶ ἀ
γινώσκεις ἔνια πάνυ ἐπιτρέχων φθάνοντος τοῦ ὀφθ
μοῦ τὸ στόμα· οὐδέπω δὲ τοῦτό μοι ἱκανόν, ἢν μὴ εἰ
τὴν ἀρετὴν καὶ κακίαν ἑκάστου τῶν ἐγγεγραμμένων
συνίῃς ὅστις μὲν ὁ νοῦς σύμπασι, τίς δὲ ἡ τάξις τῶν ὀ
101 μάτων ὅσα τε πρὸς τὸν ὀρθὸν κανόνα τῷ συγγρ
ἀπηκρίβωται καὶ ὅσα κίβδηλα καὶ νόθα καὶ παρακεκ
μένα. 3. τί οὖν; φῂς καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῖν εἰδέ
πόθεν, εἰ μή ποτε παρὰ τῶν Μουσῶν κλῶνα δάφνης
θάπερ ὁ ποιμὴν ἐκεῖνος λαβών; Ἑλικῶνα μὲν γάρ,
διατρίβειν αἱ θεαὶ λέγονται, οὐδὲ ἀκήκοας οἶμαί
οὐδὲ τοιαύτας διατριβὰς ἡμῖν ἐν παισὶν ἐποιοῦ· σοὶ
μεμνῆσθαι Μουσῶν ἀνόσιον. ἐκεῖναι γὰρ ποιμένι
οὐκ ἂν ὤκνησαν φανῆναι σκληρῷ ἀνδρὶ καὶ δασεῖ
πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι, οἵῳ δὲ
— καί μοι πρὸς τῆς Λιβανίτιδος ἄφες ἐν τῷ παρόντι
μὴ σύμπαντα σαφῶς εἰπεῖν — οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι
ἂν εὖ οἶδ' ὅτι κατηξίωσαν, ἀλλ' ἀντὶ τῆς δάφνης μυ
ἂν ἢ καὶ μαλάχης φύλλοις μαστιγοῦσαι ἀπήλλαξαν
τὸν τοιοῦτον, ὡς μὴ μιᾶναι μήτε τὸν Ὀλμειὸν μήτε
102 τοῦ Ἵππου κρήνην, ἅπερ ἢ ποιμνίοις διψῶσιν ἢ ποι
νων στόμασι καθαροῖς πότιμα. καίτοι οὐδέ, εἰ καὶ πά

αίσχυντος εἶ καὶ ἀνδρεῖος τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν τε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδεύθης ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τῆς ἐν ῷ πρὸς τὰ βιβλία συνουσίας ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ ῖνα ἢ τῷ δεῖνι ξυνεφοίτας. 4. ἀλλ' ἑνὶ τούτῳ μόνῳ ντα ἐκεῖνα ἀναδραμεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις τῷ κτᾶσθαι λλὰ βιβλία. κατὰ δὴ ταῦτα ἔχε ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ ῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε, ὶ τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα παρὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ τὰ ὀκτάκις μεταγεγραμμένα εὑρέθη καλῶς, ἅπαντα εἶνα, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, ἂν πλέον ἐκ τούτου εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν ὑπο-λλόμενος αὐτὰ ἐπικαθεύδῃς ἢ ξυγκολλήσας καὶ περι-λόμενος περινοστῇς; πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος, ἡ παροι-ᾳ φησί, κἂν χρύσεα ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον ν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ καὶ ἀναγινώσκεις ἀεί, τῶν δὲ ανα-ωσκομένων οἶσθα οὐδέν, ἀλλ' ὄνος λύρας ἀκούεις ῶν τὰ ὦτα. ὡς εἴ γε τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία καὶ πε-ιδευμένον ἀπέφαινε τὸν ἔχοντα, πολλοῦ ἂν ὡς ἀλη- 103
ς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον καὶ μόνων ὑμῶν τῶν πλουσίων, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι τοὺς πένητας ἡμᾶς ερβάλλοντας. τίς δὲ τοῖς ἐμπόροις καὶ τοῖς βιβλιοκα-λοις ἤρισεν ἂν περὶ παιδείας τοσαῦτα βιβλία ἔχουσι καὶ λοῦσιν; ἀλλ' εἴ γε διελέγχειν ἐθέλεις, ὄψει μηδ' ἐκεί-ς πολύ σου τὰ ἐς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους τὴν φωνὴν ὥσπερ σύ, ἀξυνέτους δὲ τῇ γνώσει, οἵους ὸς εἶναι τοὺς μηδὲν τῶν καλῶν καὶ αἰσχρῶν καθεω-ότας. καίτοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων άμενος ἔχεις, οἱ δὲ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν διὰ χει-ἔχουσιν αὐτά. 5. τίνος οὖν ἀγαθοῦ ὠνῇ ταῦτα, εἰ καὶ τὰς ἀποθήκας αὐτὰς τῶν βιβλίων ἡγῇ πεπαιδεῦ-ι τοσαῦτα περιεχούσας παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμ-α; καί μοι, εἰ δοκεῖ, ἀπόκριναι· μᾶλλον δέ, ἐπεὶ

τοῦτό σοι ἀδύνατον, ἐπίνευσον γοῦν ἢ ἀνάνευσον τὰ ἐρωτώμενα. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενος κτι τοὺς Τιμοθέου αὐλοὺς ἢ τοὺς Ἰσμηνίου, οὓς ἑπτὰ τ των ὁ Ἰσμηνίας ἐν Κορίνθῳ ἐπρίατο, ἆρ' ἂν διὰ καὶ αὐλεῖν δύναιτο; ἢ οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ τοῦ κτή
104 οὐκ ἐπισταμένῳ χρήσασθαι κατὰ τὴν τέχνην; εὖ γ νευσας· οὐδὲ γὰρ τοὺς Μαρσύου ἢ Ὀλύμπου κτη νος αὐλήσειεν ἂν μὴ μαθών. τί δ', εἴ τις τοῦ Ἡρα τὰ τόξα κτήσαιτο μὴ Φιλοκτήτης ὤν, ὡς δύνασθαι νασθαί τε αὐτὰ καὶ ἐπίσκοπα τοξεῦσαι, τί σοι καὶ δοκεῖ; ἆρ' ἂν ἐπιδείξασθαί τι ἔργον τοξότου ἄξιον νευσας καὶ τοῦτο. κατὰ ταὐτὰ δὴ καὶ ὁ κυβερνό εἰδὼς καὶ ἱππεύειν μὴ μεμελετηκὼς εἰ ὁ μὲν ναῦν λάβοι τοῖς πᾶσι καὶ εἰς κάλλος καὶ εἰς ἀσφάλειαν ἀ στα ἐξειργασμένην, ὁ δὲ ἵππον κτήσαιτο Μῆδον ἢ ταυρίδην ἢ κοππαφόρον, ἐλέγχοιτο ἄν, οἶμαι, ἑκ οὐκ εἰδὼς ὅ τι χρήσαιτο ἑκατέρῳ. ἐπινεύεις καὶ τ πείθου δὴ καὶ τοῦτό μοι ἐπίνευσον, εἴ τις ὥσπ ἀπαίδευτος ὢν ὠνοῖτο πολλὰ βιβλία, οὐ σκώμματα εἰς ἀπαιδευσίαν καθ' ἑαυτοῦ ἐκφέρει; τί ὀκνεῖς καὶ ἐπινεύειν; ἔλεγχος γάρ, οἶμαι, σαφὴς οὗτος κα
105 ὁρώντων ἕκαστος εὐθὺς τὸ προχειρότατον ἐκεῖνο φθέγγεται, τί κυνὶ καὶ βαλανείῳ; 6. καὶ ἐγένετό πρὸ πολλοῦ ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ ἐκ συμφορᾶς τμηθεὶς τοὺς πόδας ἀμφοτέρους ἀπὸ κρύους, οἶμαι σαπέντας, ἐπειδή ποτε διὰ χιόνος ὁδοιπορῆσαι ξ αὐτῷ· οὗτος τοίνυν τοῦτο μὲν ἐλεεινὸν ἐπεπόνθ θεραπεύων τὴν δυστυχίαν ξυλίνους πόδας πεποίητ τούτους ὑποδούμενος ἐβάδιζεν ἐπιστηριζόμενος ἅμ οἰκέταις· ἐκεῖνο δὲ γελοῖον ἐποίει, κρηπῖδας γὰρ κ στας ἐωνεῖτο νεοτμήτους ἀεί, καὶ τὴν πλείστην πρ τείαν περὶ ταύτας εἶχεν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμα

σμημένα εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. οὐ ταὐτὰ οὖν
ὶ σὺ ποιεῖς χωλὴν μὲν ἔχων καὶ συκίνην τὴν γνώμην,
νούμενος δὲ χρυσοῦς ἐμβάτας, οἷς μόλις ἄν τις καὶ ἀρ-
τους ἐμπεριπατήσειεν; 7. ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ 106
ν Ὅμηρον ἐπρίω πολλάκις, ἀναγνώτω σοί τις αὐτοῦ
βὼν τὴν δευτέραν τῆς Ἰλιάδος ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲν
λα μὴ ἐξετάζειν· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς σέ· πεποίη-
ι δέ τις αὐτῷ δημηγορῶν παγγέλοιος ἄνθρωπος, διά-
ροφος τὸ σῶμα καὶ λελωβημένος. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερ-
ης ὁ τοιοῦτος εἰ λάβοι τὴν Ἀχιλλέως πανοπλίαν, οἴει
ι αὐτίκα διὰ τοῦτο καὶ καλὸς ἅμα καὶ ἰσχυρὸς ἂν γέ-
ιτο, καὶ ὑπερπηδήσεται μὲν τὸν ποταμόν, ἐπιθολώσει
αὐτοῦ τὸ ῥεῖθρον τῷ φόνῳ τῶν Φρυγῶν, ἀποκτενεῖ
τὸν Ἕκτορα καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸν Λυκάονα καὶ τὸν Ἀστε-
παῖον μηδὲ φέρειν ἐπὶ τῶν ὤμων τὴν μελίαν δυνάμε-
ς; οὐκ ἂν εἴποις· ἀλλὰ καὶ γέλωτα ἂν ὀφλισκάνοι χω-
ύων ὑπὸ τῇ ἀσπίδι καὶ ἐπὶ στόμα καταπίπτων ὑπὸ τοῦ
ρους καὶ ὑπὸ τῷ κράνει, ὁπότε ἀνανεύσειε, δεικνὺς
ὺς παραβλῶπας ἐκείνους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς καὶ τὸν
ρακα ἐπαίρων τῷ τοῦ μεταφρένου κυρτώματι καὶ τὰς
ημῖδας ἐπισυρόμενος καὶ ὅλως αἰσχύνων ἀμφοτέρους
τὸν δημιουργὸν αὐτῶν καὶ τὸν δεσπότην. τὸ αὐτὸ δὴ 107
ὶ σὺ πάσχων οὐχ ὁρᾷς, ὁπόταν τὸ μὲν βιβλίον ἐν τῇ
ὶ ἔχῃς πάγκαλον, πορφυρᾶν μὲν ἔχον τὴν διφθέραν,
υσοῦν δὲ τὸν ὀμφαλόν, ἀναγινώσκῃς δὲ αὐτὸ βαρβα-
ων καὶ καταισχύνων καὶ διαστρέφων, ὑπὸ μὲν τῶν
παιδευμένων καταγελώμενος, ὑπὸ δὲ τῶν ξυνόντων
ι κολάκων ἐπαινούμενος, οἳ καὶ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους
ιστρεφόμενοι γελῶσι τὰ πολλά; 8. θέλω γοῦν σοι διη-
σασθαί τι Πυθοῖ γενόμενον· Ταραντῖνος Εὐάγγελος
ὄνομα τῶν οὐκ ἀφανῶν ἐν τῷ Τάραντι ἐπεθύμησε νι-
σαι Πύθια· τὰ μὲν οὖν τῆς γυμνῆς ἀγωνίας αὐτίκα

ἐδόκει αὐτῷ ἀδύνατον εἶναι μήτε πρὸς ἰσχὺν μήτε πρ
ὠκύτητα εὖ πεφυκότι, κιθάρᾳ δὲ καὶ ᾠδῇ ῥᾳδίως κρ
τήσειν ἐπείσθη ὑπὸ τῶν καταράτων ἀνθρώπων, οὓς εἶ
περὶ αὐτόν, ἐπαινούντων καὶ βοώντων, ὁπότε καὶ τὸ σμ
κρότατον ἐκεῖνος ἀνακρούσαιτο. ἧκεν οὖν εἰς τοὺς Δε
φοὺς τοῖς τε ἄλλοις λαμπρὸς καὶ δὴ καὶ ἐσθῆτα χρυσ
παστον ποιησάμενος καὶ στέφανον δάφνης χρυσῆς κά
108 λιστον, ὡς ἀντὶ καρποῦ τῆς δάφνης σμαράγδους εἶ
ἰσομεγέθεις τῷ καρπῷ· τὴν μέν γε κιθάραν αὐτήν, ὑπ
φυές τι χρῆμα ἐς κάλλος καὶ πολυτέλειαν, χρυσοῦ μ
τοῦ ἀκηράτου πᾶσαν, σφραγῖσι δὲ καὶ λίθοις ποικίλ
κατακεκοσμημένην, Μουσῶν μεταξὺ καὶ Ἀπόλλωνος
Ὀρφέως ἐντετορευμένων, θαῦμα μέγα τοῖς ὁρῶσιν. 9. ἐ
δ' οὖν ποτε καὶ ἧκεν ἡ τοῦ ἀγῶνος ἡμέρα, τρεῖς μὲν ἦσ
ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν καὶ μετὰ Θέσ
τὸν Θηβαῖον οὐ φαύλως ἀγωνισάμενον· ἐσέρχεται ὅλ
περιλαμπόμενος τῷ χρυσίῳ καὶ τοῖς σμαράγδοις καὶ β
ρύλλοις καὶ ὑακίνθοις, καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέπρεπε
ἐσθῆτος, ἣ μεταξὺ τοῦ χρυσοῦ διεφαίνετο. τούτοις ἅπ
προεκπλήξας τὸ θέατρον καὶ θαυμαστῆς ἐλπίδος ἐμπλ
σας τοὺς θεατάς, ἐπειδή ποτε καὶ ᾆσαι καὶ κιθαρί
πάντως ἔδει, ἀνακρούεται μὲν ἀνάρμοστόν τι καὶ ἀσ
τακτον, ἀπορρήγνυσι δὲ τρεῖς ἅμα χορδὰς σφοδρότε
τοῦ δέοντος ἐμπεσὼν τῇ κιθάρᾳ, ᾄδειν δὲ ἄρχεται ἀ
μουσόν τι καὶ λεπτόν, ὥστε γέλωτα μὲν παρὰ πάν
γενέσθαι τῶν θεατῶν, τοὺς ἀθλοθέτας δὲ ἀγανακτή
τας ἐπὶ τῇ τόλμῃ μαστιγώσαντας αὐτὸν ἐκβαλεῖν τοῦ θ
τρου· ὅτεπερ καὶ γελοιότατος ὤφθη δακρύων ὁ χρυσ
Εὐάγγελος καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος
μέσης τῆς σκηνῆς καὶ τὰ σκέλη καθημματωμένος ἐκ
109 μαστίγων καὶ συλλέγων χαμόθεν τῆς κιθάρας τὰς σφ
γῖδας· ἐξεπεπτώκεισαν γὰρ κἀκείνης ξυμμαστιγουμέ

αὐτῷ. 10. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν μετ' αὐτὸν Εὔμηλός τις Ἠλεῖος ἐσέρχεται, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνους δὲ κόλλοπας ἐπικειμένην, ἐσθῆτα δὲ μόγις σὺν τῷ στεφάνῳ δέκα δραχμῶν ἀξίαν· ἀλλ' οὗτός γε ᾄσας δεξιῶς καὶ κιθαρίσας κατὰ τὸν νόμον τῆς τέχνης ἐκράτει καὶ ἀνεκηρύττετο καὶ τοῦ Εὐαγγέλου κατεγέλα μάτην ἐμπομπεύσαντος τῇ κιθάρᾳ καὶ ταῖς σφραγῖσιν ἐκείναις, καὶ εἰπεῖν γε λέγεται πρὸς αὐτόν· Ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῆν δάφνην περίκεισαι, πλουτεῖς γάρ, ἐγὼ δὲ ὁ πένης τὴν Δελφικήν· πλὴν τοῦτό γε μόνον ὤνησο τῆς σκευῆς, ὅτι μηδὲ ἐλεούμενος ἐπὶ τῇ ἥττῃ ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μισούμενος προσέτι διὰ τὴν ἄτεχνόν σου ταύτην καὶ περιττὴν τρυφήν· περὶ πόδα δή σοι καὶ Εὐάγγελος οὗτος, παρ' ὅσον οἵ γε οὐδ' ὀλίγον μέλει τοῦ γέλωτος τῶν θεατῶν. 11. οὐκ ἄκαιρον δ' ἂν γένοιτο καὶ Λέσβιον μῦθόν τινα διηγήσασθαί σοι πάλαι γενόμενον. ὅτε τὸν Ὀρφέα διεσπάσαντο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸν Ἕβρον ἐμπεσοῦσαν ἐκβληθῆναι εἰς τὸν μέλανα κόλπον, καὶ ἐπιπλεῖν γε τὴν κεφαλὴν τῇ λύρᾳ, τὴν μὲν ᾄδουσαν θρῆνόν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ, ὡς λόγος, τὴν λύραν δὲ αὐτὴν ὑπηχεῖν τῶν ἀνέμων ἐμπιπτόντων ταῖς χορδαῖς, καὶ οὕτω μετ' ᾠδῆς προσενεχθῆναι τῇ Λέσβῳ, κἀκείνους ἀνελομένους τὴν μὲν κεφαλὴν καταθάψαι, ἵναπερ νῦν τὸ βακχεῖον αὐτοῖς ἐστι, τὴν λύραν δὲ ἀναθεῖναι ἐς τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν καὶ ἐπὶ πολύ γε σώζεσθαι αὐτήν. 12. χρόνῳ δὲ ὕστερον Νέανθον τὸν τοῦ Πιττακοῦ τοῦ τυράννου ταῦτα ὑπὲρ τῆς λύρας πυνθανόμενον, ὡς ἐκήλει μὲν καὶ θηρία καὶ φυτὰ καὶ λίθους, ἐμελῴδει δὲ καὶ μετὰ τὴν Ὀρφέως συμφορὰν μηδενὸς ἁπτομένου, πρὸς ἔρωτα τοῦ κτήματος ἐμπεσεῖν καὶ διαφθείραντα τὸν ἱερέα μεγάλοις χρήμασι πεῖσαι ὑποθέντα ἑτέραν ὁμοίαν λύραν δοῦναι αὐτῷ τὴν τοῦ Ὀρφέως· λαβόντα δὲ μεθ' ἡμέραν

μὲν ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι οὐκ ἀσφαλὲς οἴεσθαι εἶναι
νύκτωρ δὲ ὑπὸ κόλπον ἔχοντα μόνον προελθεῖν ἐς τὸ
προάστειον καὶ προχειρισάμενον κρούειν καὶ συνταράτ-
τειν τὰς χορδὰς ἄτεχνον καὶ ἄμουσον νεανίσκον, ἐλπί-
ζοντα μέλη τινὰ θεσπέσια ὑπηχήσειν τὴν λύραν, ὑφ' ὧν
πάντας καταθέλξειν καὶ κηλήσειν καὶ μακάριον ἔσεσθαι
κληρονομήσαντα τῆς Ὀρφέως μουσικῆς· ἄχρι δὴ ξυνελ-
111 θόντας τοὺς κύνας πρὸς τὸν ἦχον — πολλοὶ δὲ ἦσαν αὐ-
τόθι — διασπάσασθαι αὐτόν, ὡς τοῦτο γοῦν ὅμοιον τῷ
Ὀρφεῖ παθεῖν καὶ μόνους ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς
κύνας· ὅτεπερ καὶ σαφέστατα ὤφθη ὡς οὐχ ἡ λύρα ἡ
θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη καὶ ἡ ᾠδή, ἃ μόνα ἐξαίρετα
τῷ Ὀρφεῖ παρὰ τῆς μητρὸς ὑπῆρχεν. ἡ λύρα δὲ ἄλλως
κτῆμα ἦν οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. 13. καὶ
τί σοι τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπου καὶ καθ'
ἡμᾶς αὐτοὺς ἐγένετό τις καὶ ἔτι ἐστίν, οἶμαι, ὃς τὸν Ἐπι-
κτήτου λύχνον τοῦ Στωϊκοῦ κεραμεοῦν ὄντα τρισχιλίων
δραχμῶν ἐπρίατο; ἤλπιζε γὰρ οἶμαι κἀκεῖνος, εἰ τῶν
νυκτῶν ὑπ' ἐκείνῳ τῷ λύχνῳ ἀναγιγνώσκοι, αὐτίκα μάλα
καὶ τὴν Ἐπικτήτου σοφίαν ὄναρ ἐπιστήσεσθαι καὶ ὅμοιος
ἔσεσθαι τῷ θαυμαστῷ ἐκείνῳ γέροντι. 14. χθὲς δὲ καὶ
πρῴην ἄλλος τις τὴν Πρωτέως τοῦ Κυνικοῦ βακτηρίαν,
ἣν καταθέμενος ἥλατο ἐς τὸ πῦρ, ταλάντου κἀκεῖνος
ἐπρίατο, καὶ ἔχει μὲν τὸ κειμήλιον τοῦτο καὶ δείκνυσιν
ὡς Τεγεᾶται τοῦ Καλυδωνίου τὸ δέρμα καὶ Θηβαῖοι τὰ
112 ὀστᾶ τοῦ Γηρυόνου καὶ Μεμφῖται τῆς Ἴσιδος τοὺς πλο-
κάμους· αὐτὸς δὲ ὁ τοῦ θαυμαστοῦ κτήματος δεσπότης
καὶ αὐτὸν σὲ τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ ὑπερηκόντισεν.
ὁρᾷς ὅπως κακοδαιμόνως διάκεισαι βακτηρίας ἐς τὴν κε-
φαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; 15. λέγεται γὰρ καὶ Διο-
νύσιον τραγῳδίαν ποιεῖν φαύλως πάνυ καὶ γελοίως, ὥστε
τὸν Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λατομίας ἐμ-

κεσεῖν οὐ δυνάμενον κατέχειν τὸν γέλωτα. οὗτος τοίνυν
πυθόμενος ὡς ἐγγελᾶται, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ ἐκεῖ-
νος ἔγραφε, σὺν πολλῇ σπουδῇ κτησάμενος καὶ αὐτὸς
ᾤετο ἔνθεος ἔσεσθαι καὶ κάτοχος ἐκ τοῦ πυξίου, ἀλλ'
ὅμως ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ μακρῷ γελοιότερα ἔγραφεν, οἷον
ἐκεῖνο τό·

Δωρίδιον ἧκεν ἡ Διονυσίου γυνή.

καὶ πάλιν·

οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα.

καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου, καὶ τό· 113

αὑτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν.

τοῦτο μέν γε πρὸς σὲ μάλα εὐστόχως ἂν εἰρημένον εἴη
τῷ Διονυσίῳ, καὶ δι' αὐτὸ χρυσῶσαι αὐτοῦ ἔδει ἐκεῖνο
τὸ πυξίον. 16. τίνα γὰρ ἐλπίδα καὶ αὐτὸς ἔχων ἐς τὰ βι-
βλία καὶ ἀνατυλίττεις ἀεὶ καὶ διακολλᾷς καὶ περικόπτεις
καὶ ἀλείφεις τῷ κρόκῳ καὶ τῇ κέδρῳ καὶ διφθέρας περι-
βάλλεις καὶ ὀμφαλοὺς ἐντίθης, ὡς δή τι ἀπολαύσων αὐ-
τῶν; πάνυ γοῦν ἤδη βελτίων γεγένησαι διὰ τὴν ὠνήν,
ὃς τοιαῦτα μὲν φθέγγῃ ... μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ἰχθύων
ἀφωνότερος εἶ. βιοῖς δὲ ὡς οὐδ' εἰπεῖν καλόν, μῖσος δὲ
ἄγριον, φασί, παρὰ πάντων ἔχεις ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ, ὡς εἰ
τοιούτους ἀπειργάζετο τὰ βιβλία, φυγῇ φευκτέον ἂν ἦν
ὅτι πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. 17. δυοῖν δὲ ὄντοιν, ἅττ' ἂν 114
παρὰ τῶν παλαιῶν τις κτήσαιτο, λέγειν τε δύνασθαι καὶ
πράττειν τὰ δέοντα ζήλῳ τῶν ἀρίστων καὶ φυγῇ τῶν χει-
ρόνων, ὅταν μήτε ἐκεῖνα μήτε ταῦτα φαίνηταί τις παρ'
αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο ἢ τοῖς μυσὶ διατριβὰς ὠνεῖ-
ται καὶ ταῖς τίλφαις οἰκήσεις καὶ πληγὰς ὡς ἀμελοῦσι
τοῖς οἰκέταις; 18. πῶς δὲ οὐ κἀκεῖνο αἰσχρόν, εἴ τις ἐν
τῇ χειρὶ ἔχοντά σε βιβλίον ἰδών — ἀεὶ δέ τι πάντως ἔχεις
— ἔροιτο, οὗτινος ἢ ῥήτορος ἢ ξυγγραφέως ἢ ποιητοῦ
ἐστι, σὺ δὲ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδὼς πρᾴως εἴποις τοῦτό

γε· εἶτα, ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρεῖν ε μῆκος λόγων, ὁ μὲν ἐπαινοῖ τι ἢ αἰτιῷτο τῶν ἐγγεγραμ- μένων, σὺ δὲ ἀποροίης καὶ μηδὲν ἔχοις εἰπεῖν, οὐκ εὔξ τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν, κατὰ σεαυτοῦ ὁ Βελλεροφόντ περιφέρων τὸ βιβλίον; 19. Δημήτριος δὲ ὁ Κυνικὸς ἰδ ἐν Κορίνθῳ ἀπαίδευτόν τινα βιβλίον κάλλιστον ἀναγι- νώσκοντα, τὰς Βάκχας οἶμαι τοῦ Εὐριπίδου, κατὰ τὸ ἄγγελον δὲ ἦν τὸν διηγούμενον τὰ τοῦ Πενθέως πά καὶ τὸ τῆς Ἀγαύης ἔργον, ἁρπάσας διέσπασεν αὐτὸ πών, ἄμεινόν ἐστι τῷ Πενθεῖ ἅπαξ σπαραχθῆναι ὑ ἐμοῦ ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δὲ ἀεὶ πρὸς ἐμαυ οὔπω καὶ τήμερον εὑρεῖν δεδύνημαι, τίνος ἕνεκα τ σπουδὴν ταύτην ἐσπούδακας περὶ τὴν ὠνὴν τῶν βιβλί ὠφελείας μὲν γὰρ ἢ χρείας τῶν ἀπ' αὐτῶν οὐδ' ἂν ο θείη τίς τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχιστόν σε εἰδότων, οὐ μᾶλλο φαλακρὸς ἄν τις πρίαιτο κτένα ἢ κάτοπτρον ὁ τυφλὸ ὁ κωφὸς αὐλητὴν ἢ παλλακὴν ὁ εὐνοῦχος ἢ ὁ ἠπειρώ κώπην ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν πλ του σοι τὸ πρᾶγμα ἔχει καὶ βούλει τοῦτο ἐμφῆναι ἅπα ὅτι καὶ εἰς τὰ μηδέν σοι χρήσιμα ὅμως ἐκ πολλῆς περιουσίας ἀναλίσκεις; καὶ μὴν ὅσα γε κἀμὲ Σύρον ὄ εἰδέναι, εἰ μὴ σαυτὸν φέρων ταῖς τοῦ γέροντος ἐκεί διαθήκαις παρενέγραψας, ἀπολώλεις ἂν ὑπὸ λιμοῦ καὶ ἀγορὰν προὐτίθεις τῶν βιβλίων. 20. λοιπὸν οὖν ἐκεῖνο πεπεισμένον ὑπὸ τῶν κολάκων ὡς οὐ μόνον κα εἶ καὶ ἐράσμιος, ἀλλὰ σοφὸς καὶ ῥήτωρ καὶ ξυγγραφ οἷος οὐδ' ἕτερος, ὠνεῖσθαι τὰ βιβλία, ὡς ἀληθεύοις τ ἐπαίνους αὐτῶν. φασὶ δὲ σὲ καὶ λόγους ἐπιδεικνύ αὐτοῖς ἐπὶ δείπνῳ κἀκείνους χερσαίων βατράχων δί διψῶντας κεκραγέναι, καὶ μὴ πίνειν, ἢν μὴ διαρραγ βοῶντες. καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ῥᾷστος εἶ τῆς ῥινὸς κεσθαι, καὶ πιστεύεις αὐτοῖς ἅπαντα, ὅς ποτε κἀκ

ίσθης, ὡς βασιλεῖ τινι ὡμοιώθης τὴν ὄψιν καθάπερ 116
ευδαλέξανδρος καὶ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος κναφεὺς
ὁ κατὰ τοὺς προπάτορας ἡμῶν ψευδονέρων καὶ εἴ τις
ς τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος τεταγμένων. 21. καὶ τί θαυ-
όν, εἰ τοῦτο ἔπαθες ἀνόητος καὶ ἀπαίδευτος ἄνθρω-
καὶ προήεις ἐξυπτιάζων καὶ μιμούμενος βάδισμα καὶ
α καὶ βλέμμα ἐκείνου, ᾧ σεαυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες,
καὶ Πύρρον φασὶ τὸν Ἠπειρώτην τὰ ἄλλα θαυμα-
ἄνδρα οὕτως ὑπὸ κολάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ δια-
ῆναι, ὡς πιστεύειν ὅτι ὅμοιος ἦν Ἀλεξάνδρῳ ἐκείνῳ;
ι τὸ τῶν μουσικῶν τοῦτο, δὶς διὰ πασῶν τὸ πρᾶγμα
ἴδον γὰρ καὶ τὴν τοῦ Πύρρου εἰκόνα, καὶ ὅμως ἐπέ-
ο ἐκμεμάχθαι τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν μορφήν. ἀλλ'
μὲν δὴ τούτων ὕβρισταί μοι ἐς τὸν Πύρρον, ὅτι σὲ
α κατὰ τοῦτο αὐτῷ. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου καὶ πάνυ σοι 117
ον ἂν εἴη· ἐπεὶ γὰρ οὕτω διέκειτο ὁ Πύρρος καὶ
ι ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐπέπειστο, οὐδεὶς ὅστις οὐ ξυνετίθετο
υνέπασχεν αὐτῷ, ἄχρι δή τις ἐν Λαρίσσῃ πρεσβῦτις
αὐτῷ τἀληθὲς εἰποῦσα ἔπαυσεν αὐτὸν τῆς κορύζης.
γὰρ Πύρρος ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου καὶ
ίκκου καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Κασάνδρου καὶ ἄλλων
έων ἤρετο τίνι ὅμοιος εἴη, πάνυ πεπεισμένος ἐπὶ
Ἀλέξανδρον ἥξειν αὐτήν, ἡ δὲ πολὺν χρόνον ἐπι-
σα, Βατραχίωνι, ἔφη, τῷ μαγείρῳ· καὶ γὰρ ἦν τις
Λαρίσσῃ Βατραχίων μάγειρος τῷ Πύρρῳ ὅμοιος.
αὶ σὺ δὴ ᾧτινι μὲν τῶν τοῖς ὀρχησταῖς συνόντων
δων ἔοικας οὐκ ἂν εἴποιμι, ὅτι δὲ μανίαν ἐρρωμέ-
τι καὶ νῦν μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν ἐπ' ἐκείνῃ τῇ
, πάνυ σαφῶς οἶδα. οὔκουν θαυμαστόν, εἰ ἀπι- 118
οὕτως ζωγράφος ὢν καὶ τοῖς πεπαιδευμένοις ἐξο-
σθαι ἐθέλεις πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαι-
. καίτοι τί ταῦτα ληρῶ; πρόδηλος γὰρ ἡ αἰτία τῆς

πεπαίδευσαι, ἅλις σοι τῆς σοφίας, μόνον οὐ καὶ ἐπ' ἄκ
τοῦ χείλους ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα, πᾶσαν μὲν ἱστο
οἶσθα, πάσας δὲ λόγων τέχνας καὶ κάλλη αὐτῶν καὶ
κίας καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν Ἀττικῶν· πάνσοφό
χρῆμα καὶ ἄκρον ἐν παιδείᾳ γεγένησαι διὰ τὸ πλῆ
τῶν βιβλίων· κωλύει γὰρ οὐδὲν κἀμέ σοι ἐνδιατρί
ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατώμενος. 27. ἡδέως δ' ἂν καὶ ἐ
122 μην σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων τί μάλιστα ἀναγινώσ
αὐτῶν; τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένους; τὰ Ἀρχιλό
τὰ Ἱππώνακτος; ἢ τούτων μὲν ὑπερφρονεῖς, ῥήτορ
μάλιστά σοι [τούτων] διὰ χειρός; εἰπέ μοι, καὶ Αἰσχ
τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀναγινώσκεις; ἢ ἐκεῖν
πάντα οἶσθα καὶ γινώσκεις αὐτῶν ἕκαστον; τὸν δὲ Ἀ
στοφάνην καὶ Εὔπολιν ὑποδέδυκας; ἀνέγνως καὶ
Βάπτας τὸ δρᾶμα ὅλον; εἶτ' οὐδέν σου τἀκεῖ καθι
οὐδ' ἠρυθρίασας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γοῦν καὶ μ
στα θαυμάσειεν ἄν τις, τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων ἅπτει
βιβλίων, ὁποίαις αὐτὰ χερσὶν ἀνελίττεις. πότε δὲ ἀν
νώσκεις; μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' οὐδεὶς ἑώρακε τοῦτο ποι
τα. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον ἐπιτεταμένος ἤδη ἐκείνο
πρὸ τῶν λόγων; ἀλλὰ πρὸς Κότυος μηκέτι μὴ τολμ
123 τοιοῦτο μηδέν. 28. ἄφες δὲ τὰ βιβλία καὶ μόνα ἐργ
τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἐχρῆν μηκέτι μηδὲ ἐκεῖνα, αἰδεσθ
δὲ τὴν τοῦ Εὐριπίδου Φαίδραν καὶ ὑπὲρ τῶν γυναι
ἀγανακτοῦσαν καὶ λέγουσαν,

οὐδὲ σκότον φρίσσουσι τὸν συνεργάτην
τέρεμνά τ' οἴκων μή ποτε φθογγὴν ἀφῇ.

εἰ δὲ πάντως ἐμμένειν τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ διέγνωσται,
ὠνοῦ μὲν βιβλία καὶ οἴκοι κατακλείσας ἔχε καὶ καρ
τὴν δόξαν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι καὶ τοῦτο. προσ
δὲ μηδέποτε μηδὲ ἀναγνῷς μηδὲ ὑπαγάγῃς τῇ γλ
παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους καὶ ποιήματα μηδὲν δεινό

κεχρωσμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτά μοι λελήρηται καὶ κατὰ
τὴν παροιμίαν Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ· σὺ γὰρ ὠνήσῃ
καὶ χρήσῃ ἐς οὐδὲν καὶ καταγελασθήσῃ πρὸς τῶν πεπαι-
δευμένων, οἷς ἀπόχρη ὠφελεῖσθαι οὐκ ἐκ τοῦ κάλλους 124
τῶν βιβλίων οὐδ' ἐκ τῆς πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς
φωνῆς καὶ τῆς γνώμης τῶν γεγραφότων. 29. σὺ δὲ οἴει
θεραπεύσειν τὴν ἀπαιδευσίαν καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δόξῃ
ταύτῃ καὶ ἐκπλήξειν τῷ πλήθει τῶν βιβλίων, οὐκ εἰδὼς
ὅτι καὶ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτὸ σοὶ ποιοῦσιν
ἐλεφαντίνους νάρθηκας καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιούμενοι
καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους· ὁπόταν δὲ καὶ χρήσασθαι
τούτοις δέῃ, οἱ μὲν οὐδὲ ὅπως χρὴ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ
ἴσασι· παρελθὼν δέ τις ἐς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκότων
φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων ἰοῦ τἆλλα μεστὸν
ἀπήλλαξε τῆς ὀδύνης τὸν νοσοῦντα. ἵνα δὲ καὶ γελοιο-
τέρῳ τινὶ τὰ σὰ εἰκάσω, τοὺς κουρέας τούτους ἐπίσκεψαι,
καὶ ὄψει τοὺς μὲν τεχνίτας αὐτῶν ξυρὸν καὶ μαχαιρίδα
καὶ κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας, τοὺς δὲ ἀμαθεῖς καὶ
ἰδιώτας πλῆθος μαχαιρίδων προτιθέντας καὶ κάτοπτρα
μεγάλα, οὐ μὴν λήσειν γε διὰ ταῦτα οὐδὲν εἰδότας. ἀλλὰ
τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείρονται μὲν οἱ
πολλοὶ παρὰ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν, πρὸς δὲ τὰ ἐκείνων 125
κάτοπτρα προσελθόντες τὰς κόμας εὐθετίζουσι. 30. καὶ
σὺ τοίνυν ἄλλῳ μὲν δεηθέντι χρήσειας ἂν τὰ βιβλία, χρή-
σασθαι δὲ αὐτὸς οὐκ ἂν δύναιο. καίτοι οὐδ' ἔχρησάς τινι
βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῆς κυνὸς ποιεῖς τῆς ἐν τῇ φάτνῃ
κατακειμένης, ἣ οὔτε αὐτὴ τῶν κριθῶν ἐσθίει οὔτε τῷ
ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. ταῦτα τό γε νῦν εἶναι
ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παρρησιάζομαι πρὸς σέ, περὶ
δὲ τῶν ἄλλων ὅσα κατάπτυστα καὶ ἐπονείδιστα ποιεῖς,
αὖθις ἀκούσῃ πολλάκις.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡΑιΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥ ΔΙΑΒΟΛΗι.

1. *Δεινόν γε ἡ ἄγνοια καὶ πολλῶν κακῶν ἀι*
ποις αἰτία, ὥσπερ ἀχλύν τινα καταχέουσα τῶν πρ
των καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦσα καὶ τὸν ἑκάστοι
ἐπηλυγάζουσα. ἐν σκότῳ γοῦν πλανωμένοις πάντε
126 *καμεν, μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοια πεπόνθαμεν, τ*
προσπταίοντες ἀλόγως, τὸ δὲ ὑπερβαίνοντες, οὐδὲι
καὶ τὸ μὲν πλησίον καὶ παρὰ πόδας οὐχ ὁρῶντες,
πόρρω καὶ πάμπολυ διεστηκὸς ὡς ἐνοχλοῦν δεδιότε
ὅλως ἐφ' ἑκάστου τῶν πραττομένων οὐ διαλείπομ
πολλὰ ὀλισθαίνοντες. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τρ
δοδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτο
σχηται, τοὺς Λαβδακίδας καὶ τοὺς Πελοπίδας καὶ τι
τοις παραπλήσια· σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ
ἀναβαινόντων κακῶν εὕροι τις ἂν ὑπὸ τῆς ἀγνοίc
θάπερ ὑπὸ τραγικοῦ τινος δαίμονος κεχορηγημένα·
δὲ καὶ ἐς τὰ ἄλλα μὲν ἀποβλέπων, μάλιστα δὲ ἐς τι
ἀληθεῖς κατὰ τῶν συνήθων καὶ φίλων διαβολάς, ὑ
127 *ἤδη καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι καὶ πόλεις ἄρδηι*
λώλασι πατέρες τε κατὰ παίδων ἐξεμάνησαν καὶ ἀδ
κατὰ τῶν ὁμογενῶν καὶ παῖδες κατὰ τῶν γειναμένc
ἐρασταὶ κατὰ τῶν ἐρωμένων· πολλαὶ δὲ καὶ φιλίαι
κόπησαν καὶ οἶκοι συνεχύθησαν ὑπὸ τῆς κατὰ τὰ
βολὰς πιθανότητος. 2. *ἵν' οὖν ὡς ἥκιστα περιπίπ*
αὐταῖς, ὑποδεῖξαι βούλομαι τῷ λόγῳ καθάπερ ἐπί
γραφῆς ὁποῖόν τί ἐστιν ἡ διαβολὴ καὶ πόθεν ἄρχετ
ὁποῖα ἐργάζεται. μᾶλλον δὲ Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος
ταύτην προὔλαβε τὴν εἰκόνα· καὶ γὰρ αὖ καὶ οὗτο
βληθεὶς πρὸς τὸν Πτολεμαῖον ὡς μετεσχηκὼς Θεοδό

νωμοσίας ἐν Τύρῳ, ὁ δὲ Ἀπελλῆς οὐχ ἑωράκει ποτὲ
ν Τύρον οὐδὲ τὸν Θεοδόταν, ὅστις ἦν, ἐγίνωσκεν, ἢ
θ’ ὅσον ἤκουε Πτολεμαίου τινὰ ὕπαρχον εἶναι τὰ κατὰ
ν Φοινίκην ἐπιτετραμμένον. ἀλλ’ ὅμως τῶν ἀντιτέχνων
; Ἀντίφιλος τοὔνομα ὑπὸ φθόνου τῆς παρὰ βασιλεῖ 128
ιῆς καὶ τῆς κατὰ τὴν τέχνην ζηλοτυπίας κατεῖπεν αὐ-
ῦ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τῶν ὅλων
ὶ ὡς θεάσαιτό τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνεστιώμενον
ιοδότᾳ καὶ παρ’ ὅλον τὸ δεῖπνον πρὸς τὸ οὖς αὐτῷ κοι-
λογούμενον, καὶ τέλος ἀπέφηνε τὴν Τύρου ἀπόστασιν
ὶ Πηλουσίου κατάληψιν ἐκ τῆς Ἀπελλοῦ συμβουλῆς
γονέναι. 3. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ὡς ἂν καὶ τἆλλα οὐ κάρτα
ρενήρης τις ὤν, ἀλλ’ ἐν κολακείᾳ δεσποτικῇ τεθραμμέ- 129
ος, οὕτως ἐξεκαύθη καὶ συνεταράχθη πρὸς τῆς παρα-
ξου ταύτης διαβολῆς, ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογι-
άμενος, μηδ’ ὅτι ἀντίτεχνος ἦν ὁ διαβάλλων μηδ’ ὅτι
ικρότερος ἢ κατὰ τηλικαύτην προδοσίαν ζωγράφος, καὶ
ῦτα εὖ πεπονθὼς ὑπ’ αὐτοῦ καὶ παρ’ ὁντινοῦν τῶν
ιοτέχνων τετιμημένος, ἀλλ’ οὐδὲ τὸ παράπαν εἰ ἐξέ-
λευσεν Ἀπελλῆς ἐς Τύρον ἐξετάσας, εὐθὺς ἔαδε μηνίειν
ὶ βοῆς ἐνεπίμπλα τὰ βασίλεια τὸν ἀχάριστον κεκραγὼς 130
ὶ τὸν ἐπίβουλον καὶ συνωμότην. καὶ εἴ γε μὴ τῶν συνει-
μμένων τις ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντιφίλου ἀναι-
υντίᾳ καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆν κατελεήσας ἔφη μηδε-
ὸς αὐτοῖς κεκοινωνηκέναι τὸν ἄνθρωπον, ἀπετέτμητο
ν τὴν κεφαλὴν καὶ παραπολελαύκει τῶν ἐν Τύρῳ κακῶν
δὲν αὐτὸς αἴτιος γεγονώς. 4. ὁ μὲν οὖν Πτολεμαῖος
ὕτω λέγεται αἰσχυνθῆναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸν
ν Ἀπελλῆν ἑκατὸν ταλάντοις ἐδωρήσατο, τὸν δὲ Ἀν-
φιλον δουλεύειν αὐτῷ παρέδωκεν. ὁ δὲ Ἀπελλῆς ὧν
ρεκινδύνευσε μεμνημένος τοιᾷδέ τινι εἰκόνι ἠμύνατο
ν διαβολήν. 5. ἐν δεξιᾷ τις ἀνὴρ κάθηται τὰ ὦτα παμ- 131

μεγέθη ἔχων μικροῦ δεῖν τοῖς τοῦ Μίδου προσεοικό- τὴν χεῖρα προτείνων πόρρωθεν ἔτι προσιούσῃ τῇ Δι- βολῇ. περὶ δὲ αὐτὸν ἑστᾶσι δύο γυναῖκες, Ἄγνοιά μ- δοκεῖ καὶ Ὑπόληψις· ἑτέρωθεν δὲ προσέρχεται ἡ Δι- βολή, γύναιον ἐς ὑπερβολὴν πάγκαλον, ὑπόθερμον καὶ παρακεκινημένον, οἷον δὴ τὴν λύτταν καὶ τὴν ὀργ- δεικνύουσα, τῇ μὲν ἀριστερᾷ δᾷδα καιομένην ἔχου- τῇ ἑτέρᾳ δὲ νεανίαν τινὰ τῶν τριχῶν σύρουσα τὰς χεῖ- ὀρέγοντα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεο-
132 *ἡγεῖται δὲ ἀνὴρ ὠχρὸς καὶ ἄμορφος, ὀξὺ δεδορκὼς ἐοικὼς τοῖς ἐκ νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον εἶναι τὸν Φθόνον ἄν τις εἰκάσειε. καὶ μὴν καὶ ἄλλαι τι- δύο παρομαρτοῦσι προτρέπουσαι καὶ περιστέλλουσαι κατακοσμοῦσαι τὴν Διαβολήν. ὡς δέ μοι καὶ ταύτας ἐ- νυσεν ὁ περιηγητὴς τῆς εἰκόνος, ἡ μέν τις Ἐπιβουλὴ ἡ δὲ Ἀπάτη. κατόπιν δὲ ἠκολούθει πάνυ πενθικῶς ἐσκευασμένη, μελανείμων καὶ κατεσπαραγμένη, Με- νοια οἶμαι αὕτη ἐλέγετο· ἐπεστρέφετο γοῦν εἰς τοὐπί- δακρύουσα καὶ μετ' αἰδοῦς πάνυ τὴν Ἀλήθειαν προσι- σαν ὑπέβλεπεν. οὕτως μὲν Ἀπελλῆς τὸν ἑαυτοῦ κίν- νον ἐπὶ τῆς γραφῆς ἐμιμήσατο.*
133 6. *Φέρε δὲ καὶ ἡμεῖς, εἰ δοκεῖ, κατὰ τὴν τοῦ Ἐφ- σίου ζωγράφου τέχνην διέλθωμεν τὰ προσόντα τῇ δι- βολῇ, πρότερόν γε ὅρῳ τινὶ περιγράψαντες αὐτήν· οὕ- γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν γένοιτο φανερωτέρα. ἔστι τοίν- διαβολὴ κατηγορία τις ἐξ ἐρημίας γινομένη, τὸν κατ- γορούμενον λεληθυῖα, ἐκ τοῦ μονομεροῦς ἀναντιλέκτ- πεπιστευμένη. τοιαύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου. τρι- δ' ὄντων προσώπων, καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις, τ- διαβάλλοντος καὶ τοῦ διαβαλλομένου καὶ τοῦ πρὸς ἡ διαβολὴ γίνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκοπήσωμ-*
134 *οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γινόμενα.* 7. *πρῶτον μὲν δή, εἰ δοκ-*

ιραγάγωμεν τὸν πρωταγωνιστὴν τοῦ δράματος, λέγω
τὸν ποιητὴν τῆς διαβολῆς. οὗτος δὲ δὴ ὡς μὲν οὐκ
ἀθὸς ἄνθρωπός ἐστι, πᾶσιν οἶμαι γνώριμον· οὐδεὶς
ἰρ ἂν ἀγαθὸς κακῶν αἴτιος γένοιτο τῷ πλησίον, ἀλλ᾽
κιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφ᾽ ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς
λους, οὐκ ἀφ᾽ ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντες αἰτιῶνται
ὰ μισεῖσθαι παρασκευάζουσιν, εὐδοκιμεῖν δόξαν εὐ-
νίας προσλαβόντες. 8. ἔπειτα δὲ ὡς ἄδικος ὁ τοιοῦτος
ὶ παράνομός ἐστι καὶ ἀσεβὴς καὶ τοῖς χρωμένοις ἐπιζή-
ιος, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε
ν μὲν ἰσότητα ἐν ἅπαντι καὶ τὸ μηδὲν πλέον δικαιο-
ύνης ἔργα εἶναι, τὸ δὲ ἄνισόν τε καὶ πλεονεκτικὸν ἀδι- 135
ίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ κατὰ τῶν ἀπόντων λάθρᾳ χρώμενος
ῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετεριζό-
ενος καὶ προκαταλαμβάνων αὐτοῦ τὰ ὦτα καὶ ἀποφράτ-
ων καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβατα κατασκευά-
ων αὐτὰ ὑπὸ τῆς διαβολῆς προεμπεπλησμένα; ἐσχάτης
ικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαῖεν ἂν καὶ οἱ ἄριστοι τῶν νο-
οθετῶν, οἷον ὁ Σόλων καὶ ὁ Δράκων, ἔνορκον ποιη-
άμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι καὶ
τὴν εὔνοιαν ἴσην τοῖς κρινομένοις ἀπονέμειν, ἄχρι
ὁ τοῦ δευτέρου λόγος παρατεθεὶς θατέρου χείρων ἢ
είνων φανῇ· πρὶν δέ γε ἀντεξετάσαι τὴν ἀπολογίαν 136
κατηγορίᾳ, παντελῶς ἀσεβῆ καὶ ἀνόσιον ἡγήσαντο
εσθαι τὴν κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν καὶ αὐτοὺς ἀγανακτῆσαι
ὺς θεοὺς εἴποιμεν, εἰ τῷ κατηγόρῳ μετ᾽ ἀδείας ἃ θέ-
λέγειν ἐπιτρέποιμεν, ἀποφράξαντες δὲ τῷ κατηγορου-
ένῳ τὰ ὦτα ἢ τὸ στόμα σιωπῶντος καταψηφιζοίμεθα
προτέρῳ λόγῳ κεχειρωμένοι. ὥστε οὐ κατὰ τὸ δίκαιον
τὸ νόμιμον καὶ τὸν ὅρκον τὸν δικαστικὸν φαίη τις ἂν
γνεσθαι τὰς διαβολάς. εἰ δέ τῳ μὴ ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν
νομοθέται παραινοῦντες οὕτω δικαίας καὶ ἀμερεῖς

ποιεῖσθαι τὰς κρίσεις, ποιητήν μοι δοκῶ τὸν ἄρισ
137 ἐπάγειν τῷ λόγῳ εὖ μάλα περὶ τούτων ἀποφηνάμεν
μᾶλλον δὲ νομοθετήσαντα. φησὶ δέ,

μήτε δίκην δικάσῃς, πρὶν ἄμφω μῦθον ἀκούσῃς.

ἠπίστατο γάρ, οἶμαι, καὶ οὗτος ὡς πολλῶν ὄντων ἐν βίῳ ἀδικημάτων οὐδὲν ἄν τις εὕροι χεῖρον οὐδὲ ἀδι τερον ἢ ἀκρίτους τινὰς καὶ ἀμοίρους λόγων καταδ κάσθαι· ὅπερ ἐξ ἅπαντος ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ πο ἄκριτον ὑπάγων τὸν διαβαλλόμενον τῇ τοῦ ἀκούο ὀργῇ καὶ τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγο παραιρούμενος. 9. καὶ γὰρ ἀπαρρησίαστος καὶ δε
138 ἅπας ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος οὐδὲν ἐς τοὐμφανὲς ἄγ ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες ἐξ ἀφανοῦς ποθεν τοξεύων, μηδὲ ἀντιτάξασθαι δυνατὸν εἶναι μηδὲ ἀνταγωνίσασ ἀλλ' ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀγνοίᾳ τοῦ πολέμου διαφθείρεσ ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον τοῦ μηδὲν ὑγιὲς τοὺς διαβ λοντας λέγειν. ἐπεὶ εἴ τίς γε τἀληθῆ κατηγοροῦντι ἑα συνεπίσταται, οὗτος, οἶμαι, καὶ εἰς τὸ φανερὸν ἐλέ καὶ διευθύνει καὶ ἀντεξετάζει τῷ λόγῳ, ὥσπερ οὐδεὶς ἄ τοῦ προφανοῦς νικᾶν δυνάμενος ἐνέδρᾳ ποτὲ καὶ ἀ χρήσαιτο κατὰ τῶν πολεμίων. 10. ἴδοι δ' ἄν τις τ τοιούτους μάλιστα ἔν τε βασιλέων αὐλαῖς καὶ περὶ
139 τῶν ἀρχόντων καὶ δυναστευόντων φιλίας εὐδοκιμοῦν ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρίαι δὲ ὑπόνοιαι, πάμ λαι δὲ κολακειῶν καὶ διαβολῶν ὑποθέσεις· ὅπου γὰρ μείζους ἐλπίδες, ἐνταῦθα καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι τὰ μίση ἐπισφαλέστερα καὶ αἱ ζηλοτυπίαι κακοτεχνό ραι. πάντες οὖν ἀλλήλους ὀξὺ δεδόρκασι καὶ ὥσπε μονομαχοῦντες ἐπιτηροῦσιν εἴ πού τι γυμνωθὲν μέ θεάσαιντο τοῦ σώματος· καὶ πρῶτος αὐτὸς ἕκαστος ε βουλόμενος παρωθεῖται καὶ παραγκωνίζεται τὸν πλη καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ, εἰ δύναιτο, ὑποσπᾷ καὶ ὑποσκελ

ιν χρηστὸς ἀτεχνῶς εὐθὺς ἀνατέτραπται καὶ 140
ɔται καὶ τὸ τελευταῖον ἀτίμως ἐξέωσται, ὁ δὲ
κώτερος καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας κακοηθείας πι-
ς εὐδοκιμεῖ, καὶ ὅλως φθάσας κρατεῖ· τὰ γὰρ
ου πάνυ ἐπαληθεύουσιν, ὅτι τοι
ὸς Ἐνυάλιος καὶ τὸν κτανέοντα κατέκτα.
ὡς οὐ περὶ μικρῶν τοῦ ἀγῶνος ὄντος ποικί-
λλήλων ὁδοὺς ἐπινοοῦσιν, ὧν ταχίστη καὶ ἐπι-
:η ἐστὶν ἡ τῆς διαβολῆς, τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ
μίσους εὐέλπιδος λαμβάνουσα, οἰκτρότερα δὲ
κὰ ἐπάγουσα τὰ τέλη καὶ πολλῶν συμφορῶν
11. οὐ μέντοι μικρὸν οὐδὲ ἁπλοῦν ἐστι τοῦτο,
ὑπολάβοι, ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης, οὐκ ὀλίγης 141
ίας, ἀκριβοῦς δέ τινος ἐπιμελείας δεόμενον· οὐ
σαῦτα ἔβλαπτεν ἡ διαβολή, εἰ μὴ πιθανόν τινα
ίνετο· οὐδ' ἂν κατίσχυε τὴν πάντων ἰσχυροτέ-
:ιαν, εἰ μὴ πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν καὶ πιθανὸν καὶ
α παρεσκεύαστο κατὰ τῶν ἀκουόντων. 12. δια-
μὲν οὖν ὡς τὸ πολὺ μάλιστα ὁ τιμώμενος καὶ
τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτοῦ ἐπίφθονος· ἅπαν-
ῦδ' ἐπιτοξάζονται καθάπερ τι κώλυμα καὶ ἐμ-
οορώμενοι, καὶ ἕκαστος οἴεται πρῶτος αὐτὸς
ὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον ἐκπολιορκήσας καὶ τῆς
οσκευασάμενος. οἷόν τι καὶ ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς
ὶ τῶν δρομέων γίγνεται· κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀγα-
ὺς τῆς ὕσπληγγος εὐθὺς καταπεσούσης μόνον 142
ɔ ἐφιέμενος καὶ τὴν διάνοιαν ἀποτείνας πρὸς τὸ
τοῖς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχων τῷ πλη-
ι κακουργεῖ οὐδέ τι τοῦ κατὰ τοὺς ἀγωνιστὰς
μονεῖ, ὁ δὲ κακὸς ἐκεῖνος καὶ ἄναθλος ἀντα-
ἀπογνοὺς τὴν ἐκ τοῦ τάχους ἐλπίδα ἐπὶ τὴν κα-
ἐτράπετο, καὶ τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος σκοπεῖ,

ὅπως τὸν τρέχοντα ἐπισχὼν ἢ ἐμποδίσας ἐπιστομ
εἰ τούτου διαμάρτοι, οὐκ ἄν ποτε νικῆσαι δυν
ὁμοίως δὲ τούτοις κἀν ταῖς φιλίαις τῶν εὐδαιμόν
των γίνεται· ὁ γὰρ προέχων αὐτίκα ἐπιβουλεύ
143 ἀφύλακτος ἐν μέσῳ ληφθεὶς τῶν δυσμενῶν ἀ
σθη, οἱ δὲ ἀγαπῶνται καὶ φίλοι δοκοῦσιν ἐξ ὧν
βλάπτειν ἔδοξαν. 13. τό τε ἀξιόπιστον τῆς διαβο
ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτο
ἔργον δεδοικόσι τι προσάψαι ἀπῳδὸν ἢ καὶ ἀλλ
ὡς γοῦν ἐπὶ πολὺ τὰ προσόντα τῷ διαβαλλομένῳ
χεῖρον μεταβάλλοντες οὐκ ἀπιθάνους ποιοῦνται
τηγορίας, οἷον τὸν μὲν ἰατρὸν διαβάλλουσιν ὡς
κέα, τὸν πλούσιον δὲ ὡς τύραννον, τὸν τυραννι
144 ὡς προδοτικόν. 14. ἐνίοτε μέντοι καὶ ὁ ἀκροώμε
τὸς ὑποβάλλει τῆς διαβολῆς τὰς ἀφορμάς, καὶ π
ἐκείνου τρόπον οἱ κακοήθεις αὐτοὶ ἁρμοζόμενοι
χοῦσιν. ἢν μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἴδωσ
νευσε, φασί, τῇ γυναικί σου παρὰ τὸ δεῖπνον ι
δὼν ἐς αὐτὴν ἐστέναξε, καὶ ἡ Στρατονίκη πρὸς α
μάλα ἀηδῶς· καὶ ὅλως ἐρωτικαί τινες καὶ μοιχικ
αὐτὸν αἱ διαβολαί. ἢν δὲ ποιητικὸς ᾖ καὶ ἐπὶ τού
φρονῇ, Μὰ Δί' ἐχλεύασέ σου Φιλόξενος τὰ ἔπη :
συρε καὶ ἄμετρα εἶπεν αὐτὰ καὶ κακοσύνθετα.
τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόθεον ὡς ἄθεος καὶ ἀνόσιος
διαβάλλεται καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενος καὶ τι
145 νοιαν ἀρνούμενος· ὁ δὲ ἀκούσας εὐθὺς μύωπι
ὠτὸς τυπεὶς διακέκαυται ὡς τὸ εἰκὸς καὶ ἀπέστραπ
φίλον οὐ περιμείνας τὸν ἀκριβῆ ἔλεγχον. 15. ὅλ
τὰ τοιαῦτα ἐπινοοῦσι καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσ
ὀργὴν δυνάμενα προκαλέσασθαι τὸν ἀκροώμενο
ἔνθα τρωτός ἐστιν ἕκαστος ἐπιστάμενοι, ἐπ' ἐκε
ξεύουσι καὶ ἀκοντίζουσιν ἐς αὐτό, ὥστε τῇ παρ

ὀργῇ τεταραγμένον μηκέτι σχολὴν ἄγειν τῇ ἐξετάσει τῆς
ἀληθείας· ἀλλὰ κἂν θέλῃ τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ προσί-
σθαι τῷ παραδόξῳ τῆς ἀκροάσεως ὡς ἀληθεῖ προκατει-
λημμένον. 16. ἀνυσιμώτατον γὰρ τὸ εἶδος τῆς διαβολῆς
τὸ ὑπεναντίον τῆς τοῦ ἀκούοντος ἐπιθυμίας, ὁπότε καὶ 146
παρὰ Πτολεμαίῳ τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι ἐγένετό τις
ὃς διέβαλλε τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τε
πίνει καὶ μόνος τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνεδύσατο ἐν
τοῖς Διονυσίοις· καὶ εἴ γε μὴ κληθεὶς ἕωθεν ἔπιέ τε πάν-
των ὁρώντων καὶ λαβὼν ταραντινίδιον ἐκυμβάλισε καὶ 147
προσωρχήσατο, ἀπολώλει ἂν ὡς οὐχ ἡδόμενος τῷ βίῳ
τοῦ βασιλέως, ἀλλ' ἀντισοφιστὴς ὢν καὶ ἀντίτεχνος τῆς
Πτολεμαίου τρυφῆς. 17. παρὰ δὲ Ἀλεξάνδρῳ μεγίστη
ποτὲ πασῶν ἂν διαβολὴ λέγοιτο, εἰ ἕλοιτό τις μὴ σέβειν 148
μηδὲ προσκυνεῖν τὸν Ἡφαιστίωνα· ἐπεὶ γὰρ ἀπέθανεν
Ἡφαιστίων, ὑπὸ τοῦ ἔρωτος Ἀλέξανδρος ἐβουλήθη προς-
θεῖναι καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλουργίᾳ καὶ θεὸν χειρο-
τονῆσαι τὸν τετελευτηκότα. εὐθὺς οὖν νεώς τε ἀνέστη-
σαν αἱ πόλεις καὶ τεμένη καθιδρύετο καὶ βωμοὶ καὶ θυ-
σίαι καὶ ἑορταὶ τῷ καινῷ τούτῳ θεῷ ἐπετελοῦντο, καὶ ὁ
μέγιστος ὅρκος ἦν ἅπασιν Ἡφαιστίων. εἰ δέ τις ἢ μει-
διάσειε πρὸς τὰ γινόμενα ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ εὐσεβῶν,
θάνατος ἐπέκειτο ἡ ζημία. ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ κόλα-
κες τὴν μειρακιώδη ταύτην τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν
προσεξέκαιον εὐθὺς καὶ ἀνεζωπύρουν ὀνείρατα διηγού-
μενοι τοῦ Ἡφαιστίωνος, ἐπιφανείας τινάς, καὶ ἰάματα
προσάπτοντες αὐτῷ καὶ μαντείας ἐπιφημίζοντες· καὶ τέ-
λος ἔθυον παρέδρῳ καὶ ἀλεξικάκῳ θεῷ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος 149
ἥδετό τε ἀκούων καὶ τὰ τελευταῖα ἐπίστευε καὶ μέγα
ἐφρόνει ὡσανεὶ οὐ θεοῦ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοὺς
ποιεῖν δυνάμενος. πόσους τοίνυν οἰώμεθα τῶν Ἀλεξάν-
δρου φίλων παρὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀπολαῦσαι τῆς

Ἡφαιστίωνος θειότητος, διαβληθέντας ὡς οὐ τιμῶσι τὸ
κοινὸν ἁπάντων θεόν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας καὶ τῆ
τοῦ βασιλέως εὐνοίας ἐκπεσόντας; 18. τότε καὶ Ἀγαθο
κλῆς ὁ Σάμιος ταξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ καὶ τιμώμ
νος παρ' αὐτοῦ μικροῦ δεῖν συγκαθείρχθη λέοντι δι
βληθεὶς ὅτι δακρύσειε παριὼν τὸν Ἡφαιστίωνος τάφ
ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν βοηθῆσαι λέγεται Περδίκκας ἐπομο
150 μενος κατὰ πάντων θεῶν καὶ κατὰ Ἡφαιστίωνος, ὅτι
κυνηγετοῦντί οἱ φανέντα ἐναργῆ τὸν θεὸν ἐπισκῆψαι
πεῖν Ἀλεξάνδρῳ φείσασθαι Ἀγαθοκλέους· οὐ γὰρ
ἀπιστοῦντα οὐδὲ ὡς ἐπὶ νεκρῷ δακρῦσαι, ἀλλὰ τῆς πάλ
συνηθείας μνημονεύσαντα. 19. ἡ γοῦν κολακεία καὶ
διαβολὴ τότε μάλιστα χώραν ἔσχε πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρο
πάθος συντιθεμένη· καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ οὐκ ἐ
τὰ ὑψηλὰ καὶ ἀπόκρημνα καὶ ἀσφαλῆ τοῦ τείχους προσί
σιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ᾗ ἂν ἀφύλακτόν τι μέρος ἢ σαθρὸ
αἴσθωνται ἢ ταπεινόν, ἐπὶ τοῦτο πάσῃ δυνάμει χωροῦ
σιν ὡς ῥᾷστα παρεισδῦναι καὶ ἑλεῖν δυνάμενοι, οὕτω κα
οἱ διαβάλλοντες ὅ τι ἂν ἀσθενὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς καὶ ὑπό
σαθρον καὶ εὐεπίβατον, τούτῳ προσβάλλουσι καὶ προσ
άγουσι τὰς μηχανάς, καὶ τέλος ἐκπολιορκοῦσι μηδενὸ
ἀντιταττομένου μηδὲ τὴν ἔφοδον αἰσθομένου. εἶτ' ἐπει
δὰν ἐντὸς ἅπαξ τῶν τειχῶν γένωνται, πυρπολοῦσι πάντ
151 καὶ καίουσι καὶ σφάττουσι καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸ
ἁλισκομένης ψυχῆς καὶ ἐξηνδραποδισμένης ἔργα εἶνα
20. μηχανήματα δὲ αὐτοῖς κατὰ τοῦ ἀκούοντος ἥ τε ἀπάτ
καὶ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἐπιορκία καὶ προσλιπάρησις καὶ ἀναι
σχυντία καὶ ἄλλα μυρία ῥᾳδιουργήματα· ἡ δὲ δὴ μεγίστ
πασῶν ἡ κολακεία ἐστί, συγγενής, μᾶλλον δὲ ἀδελφή τι
οὖσα τῆς διαβολῆς. οὐδεὶς γοῦν οὕτω γεννάδας ἐστὶ κα
ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς ψυχῆς προβεβλημένος, ὃς οὐκ
ἂν ἐνδοίη πρὸς τὰς τῆς κολακείας προσβολάς, καὶ ταῦτα

κορυττούσης καὶ τοὺς θεμελίους ὑφαιρούσης τῆς διαβο-
ῆς. 21. καὶ τὰ μὲν ἐκτὸς ταῦτα. ἔνδοθεν δὲ πολλαὶ προ-
σίαι συναγωνίζονται τὰς χεῖρας ὀρέγουσαι καὶ τὰς πύ-
ας ἀναπετῶσαι καὶ πάντα τρόπον τῇ ἁλώσει τοῦ ἀκούον-
ος συμπροθυμούμεναι. πρῶτον μὲν τὸ φιλόκαινον, ὃ
ύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ τὸ ἀψίκορον, ἔπειτα
ὲ τὸ πρὸς τὰ παράδοξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόμενον· οὐ
ὰρ οἶδ' ὅπως ἡδόμεθα πάντες καὶ πρὸς τὰς λαθρηδὰ
γομένας καὶ μεστὰς ὑπονοίας ἀκοάς· οἶδα γοῦν τινας 152
ὕτως ἡδέως γαργαλιζομένους τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν διαβολῶν
ὥσπερ τοὺς πτεροῖς κνωμένους. 22. ἐπειδὰν τοίνυν ὑπὸ
ούτων ἁπάντων συμμαχούμενοι προσπέσωσι, κατὰ κρά-
ος αἱροῦσιν, οἶμαι, καὶ οὐδὲ δυσχερὴς ἡ νίκη γένοιτ'
ν μηδενὸς ἀντιπαρατaττομένου μηδὲ ἀμυνομένου τὰς
ροσβολάς, ἀλλὰ τοῦ μὲν ἀκούοντος ἑκόντος ἑαυτὸν ἐν-
ιδόντος, τοῦ διαβαλλομένου δὲ τὴν ἐπιβουλὴν ἀγνοοῦν-
ος· ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλούσης καθεύδοντες
ἱ διαβαλλόμενοι φονεύονται. 23. καὶ τὸ πάντων οἴκτι-
τον, ὁ μὲν οὐκ εἰδὼς τὰ γεγενημένα προσέρχεται τῷ 153
ίλῳ φαιδρὸς ἅτε μηδὲν ἑαυτῷ φαῦλον συνεπιστάμενος
αὶ τὰ συνήθη λέγει καὶ ποιεῖ, παντὶ τρόπῳ ὁ ἄθλιος ἐνη-
ρευμένος· ὁ δὲ ἢν μὲν ἔχῃ τι γενναῖον καὶ ἐλεύθερον
αὶ παρρησιαστικόν, εὐθὺς ἐξέρρηξε τὴν ὀργὴν καὶ τὸν
υμὸν ἐξέχεε, καὶ τέλος τὴν ἀπολογίαν προσιέμενος ἔγνω
άτην κατὰ τοῦ φίλου παρωξυμμένος· 24. ἢν δὲ ἀγεν-
έστερος καὶ ταπεινότερος, προσίεται μὲν καὶ προσμει-
ᾷ τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ δὲ καὶ λάθρα τοὺς ὀδόντας
ιαπρίει καί, ὥς ὁ ποιητής φησι, βυσσοδομεύει τὴν ὀρ-
ήν. οὗ δὴ ἐγὼ οὐδὲν οἶμαι ἀδικώτερον οὐδὲ δουλοπρε-
έστερον, ἐνδακόντα τὸ χεῖλος ὑποτρέφειν τὴν χολὴν καὶ
ὸ μῖσος ἐν αὑτῷ κατάκλειστον αὔξειν ἕτερα μὲν κεύθοντα 154
ἐνὶ φρεσίν, ἄλλα δὲ λέγοντα καὶ ὑποκρινόμενον ἱλαρῷ

καὶ κωμικῷ τῷ προσώπῳ μάλα περιπαθῆ τινα καὶ ἰο
155 γέμουσαν τραγῳδίαν. μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, ἐπει
δὰν πάλαι φίλος ὁ ἐνδιαβάλλων δοκῶν εἶναι τῷ ἐνδια
βαλλομένῳ ποιῆται ὅμως· τότε γὰρ οὐδὲ φωνὴν ἀκούει
ἔτι θέλουσι τῶν διαβαλλομένων ἢ τῶν ἀπολογουμένω
τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐκ τῆς πάλαι δοκούσης φι
λίας προειληφότες, οὐδὲ τοῦτο λογιζόμενοι, ὅτι πολλ
156 πολλάκις ἐν τοῖς φιλτάτοις μίσους παραπίπτουσιν αἰτί
τοὺς ἄλλους λανθάνουσαι· καὶ ἐνίοτε οἷς αὐτός τις ἔν
χός ἐστι, ταυτὶ φθάσας κατηγόρησε τοῦ πλησίον ἐκφ
γεῖν οὕτω πειρώμενος τὴν διαβολήν. καὶ ὅλως ἐχθρ
μὲν οὐδεὶς ἂν τολμήσειε διαβαλεῖν· ἄπιστος γὰρ αὐτό
ἡ κατηγορία πρόδηλον ἔχουσα τὴν αἰτίαν· τοῖς δοκοῦ
δὲ μάλιστα φίλοις ἐπιχειροῦσι τὴν πρὸς τοὺς ἀκούοντ
εὔνοιαν ἐμφῆναι προαιρούμενοι, ὅτι ἐπὶ τῷ ἐκείνων συ
φέροντι οὐδὲ τῶν οἰκειοτάτων ἀπέσχοντο. 25. εἰσὶ
τινες οἳ κἂν μάθωσιν ὕστερον ἀδίκως διαβεβλημένο
παρ' αὐτοῖς τοὺς φίλους, ὅμως ὑπ' αἰσχύνης ὧν ἐπ
στευσαν οὐδ' ἔτι προσίεσθαι οὐδὲ προσβλέπειν τολμῶσ
αὐτοῖς ὥσπερ ἠδικημένοι, ὅτι μηδὲν ἀδικοῦντας ἐπέγνω
σαν. 26. τοιγαροῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπ
τῶν οὕτω ῥᾳδίως καὶ ἀνεξετάστως πεπιστευμένων δια
βολῶν. ἡ μὲν γὰρ Ἄντεια

157 τεθναίης (φησίν), ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλερ
φόντην,
ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ·

αὐτὴ προτέρα ἐπιχειρήσασα καὶ ὑπεροφθεῖσα. καὶ μικρ
ὁ νεανίας ἐν τῇ πρὸς τὴν Χίμαιραν συμπλοκῇ διεφθά
ἐπιτίμιον σωφροσύνης ὑποσχὼν καὶ τῆς πρὸς τὸν ξέν
αἰδοῦς ὑπὸ μάχλου γυναικὸς ἐπιβεβουλευμένος. ἡ δὲ Φα
δρα, κἀκείνη τὰ ὅμοια κατειποῦσα τοῦ προγόνου, ἐπ
ρατον ἐποίησε τὸν Ἱππόλυτον γενέσθαι ὑπὸ τοῦ πατρ

οὐδέν, ὦ θεοί, οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένον. 27. ναί, φή-
σει τις· ἀλλ' ἀξιόπιστός ἐστιν ἐνίοτε ὁ διαβάλλων ἀνὴρ
τά τε ἄλλα δίκαιος καὶ συνετὸς εἶναι δοκῶν, καὶ ἐχρῆν
προσέχειν αὐτῷ ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι.
ἆρ' οὖν τοῦ Ἀριστείδου ἔστι τις δικαιότερος; ἀλλ' ὅμως
κἀκεῖνος συνέστη ἐπὶ τὸν Θεμιστοκλέα καὶ συμπαρώξυνε 158
τὸν δῆμον, ἧς, φασίν, ἐκεῖνος πολιτικῆς φιλοτιμίας ὕπο
κεκνισμένος. δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀρι-
στείδης, ἄνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν καὶ χολὴν εἶχε, καὶ
ἠγάπα τινὰ καὶ ἐμίσει. 28. καὶ εἴ γε ἀληθής ἐστιν ὁ περὶ
τοῦ Παλαμήδους λόγος, ὁ συνετώτατος τῶν Ἀχαιῶν κἂν
τοῖς ἄλλοις ἄριστος τὴν ἐπιβουλὴν καὶ ἐνέδραν ὑπὸ φθό-
νου φαίνεται συντεθεικὼς κατὰ ἀνδρὸς ὁμαίμου καὶ φί-
λου καὶ ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἐκπεπλευκότος· οὕτως
ἔμφυτον ἅπασιν ἀνθρώποις ἡ περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτία.
29. τί γὰρ ἄν τις ἢ τὸν Σωκράτην λέγοι τὸν ἀδίκως πρὸς 159
τοὺς Ἀθηναίους διαβεβλημένον ὡς ἀσεβῆ καὶ ἐπίβου-
λον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα ἢ τὸν Μιλτιάδην, τοὺς μετὰ τη-
λικαύτας νίκας ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὑπόπτους γε-
νομένους; μυρία γὰρ τὰ παραδείγματα καὶ σχεδὸν τὰ
πλεῖστα ἤδη γνώριμα. 30. τί οὖν χρὴ καὶ ποιεῖν τόν γε
νοῦν ἔχοντα ἢ ἀρετῆς ἢ ἀληθείας ἀμφισβητοῦντα; ὅπερ,
οἶμαι, καὶ Ὅμηρος ἐν τῷ περὶ Σειρήνων μύθῳ ᾐνίξατο
παραπλεῖν κελεύσας τὰς ὀλεθρίους ταύτας τῶν ἀκουσμά-
των ἡδονὰς καὶ ἀποφράττειν τὰ ὦτα καὶ μὴ ἀνέδην αὐτὰ
ἀναπεταννύειν τοῖς πάθει προειλημμένοις, ἀλλ' ἐπιστή- 160
σαντα ἀκριβῆ θυρωρὸν τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς λεγομέ-
νοις τὰ μὲν ἄξια προσίεσθαι καὶ παραβάλλεσθαι, τὰ
φαῦλα δὲ ἀποκλείειν καὶ ἀπωθεῖν· καὶ γὰρ ἂν εἴη γε-
λοῖον τῆς μὲν οἰκίας θυρωροὺς καθιστάναι, τὰ ὦτα δὲ καὶ
τὴν διάνοιαν ἀνεῳγμένα ἐᾶν. 31. ἐπειδὰν τοίνυν τοιαῦτα
προσίῃ τις λέγων, αὐτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξε-

τάξειν, μήτε ἡλικίαν τοῦ λέγοντος ὁρῶντα μήτε τὸ
λον βίον μήτε τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀγχίνοιαν· ὅσῳ γ
πιθανώτερος, τοσούτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐ
σεως. οὐ δεῖ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μ
δὲ μίσει τοῦ κατηγοροῦντος, ἀλλ' ἑαυτῷ τὴν ἐξ
φυλακτέον τῆς ἀληθείας, ἀποδόντα καὶ τῷ διαβά
τὸν φθόνον καὶ ἐν φανερῷ ποιησάμενον τὸν ἔλεγχ
ἑκατέρου διανοίας, καὶ μισεῖν οὕτω καὶ ἀγαπᾶν τι
161 δοκιμασμένον. πρὶν δὲ τοῦτο ποιῆσαι ἐκ τῆς πρώτη
βολῆς κεκινημένον, Ἡράκλεις, ὡς μειρακιῶδες κ
πεινὸν καὶ πάντων οὐχ ἥκιστα ἄδικον. 32. ἀλλὰ τι
ἁπάντων αἴτιον, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔφημεν, ἡ ἄγνοια
ἐν σκότῳ που εἶναι τὸν ἑκάστου τρόπον· ὡς εἴ γε
τις ἀποκαλύψειεν ἡμῶν τοὺς βίους, οἴχοιτο ἂν φεύ
ἐς τὸ βάραθρον ἡ διαβολὴ χώραν οὐκ ἔχουσα, ὡς ἐ
φωτισμένων τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ Α ΦΡΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΙΜΑΡΧΟΥ.

1. Ἀλλ' ὅτι μὲν ἠγνόεις τοὔνομα τὴν ἀπο
162 παντί που δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ᾐτιῶ βάρβαρον εἶ
τὴν φωνὴν ἐπ' αὐτῷ, εἰπόντα ὑπὲρ σοῦ ὡς ἀπο
ὅμοιος εἴης — τὸν γὰρ τρόπον σου νὴ Δία μέμνημ
κάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ — εἰ μὴ καὶ παντάπασιν
κοος ἦσθα τοῦ ὀνόματος; ἐγὼ δὲ τὴν μὲν ἀποφράδ
καὶ βούλεται εἶναι διδάξω σε μικρὸν ὕστερον· τὸ
Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο ἤδη σοι λέγω, ὅτι τέττιγα τοῦ π
συνείληφας, εἴπερ τινὰ ποιητὴν ἰάμβων ἀκούεις
λοχον, Πάριον τὸ γένος, ἄνδρα κομιδῇ ἐλεύθερ

ταρρησίᾳ συνόντα, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀνειδίζειν, εἰ καὶ ὅτι
μάλιστα λυπήσειν ἔμελλε τοὺς περιπετεῖς ἐσομένους τῇ
χολῇ τῶν ἰάμβων αὐτοῦ. ἐκεῖνος τοίνυν πρός τινος τῶν
τοιούτων ἀκούσας κακῶς τέττιγα ἔφη τὸν ἄνδρα εἰληφέ-
ναι τοῦ πτεροῦ, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ τέττιγι ὁ Ἀρχίλοχος
φύσει μὲν λάλῳ ὄντι καὶ ἄνευ τινὸς ἀνάγκης, ὁπόταν δὲ
καὶ τοῦ πτεροῦ ληφθῇ, γεγωνότερον βοῶντι. καὶ σὺ δή,
ἔφη, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί βουλόμενος ποιητὴν
ὄλον παροξύνεις ἐπὶ σεαυτὸν αἰτίας ζητοῦντα καὶ ὑπο- 163
θέσεις τοῖς ἰάμβοις; 2. ταῦτά σοι καὶ αὐτὸς ἀπειλῶ οὐ
μὰ τὸν Δία τῷ Ἀρχιλόχῳ εἰκάζων ἑαυτόν — πόθεν; πολ-
λοῦ γε καὶ δέω — σοὶ δὲ μυρία συνειδὼς ἰάμβων ἄξια
βεβιωμένα, πρὸς ἅ μοι δοκεῖ οὐδ' ἂν ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς
ἀρκέσαι προσπαρακαλέσας καὶ τὸν Σιμωνίδην καὶ τὸν
Ἱππώνακτα συμποιεῖν μετ' αὐτοῦ κἂν ἕν τι τῶν προσόν-
των σοι κακῶν. οὕτως σύ γε παῖδας ἀπέφηνας ἐν πάσῃ
ἀσελγείᾳ τὸν Ὀροδοικίδην καὶ τὸν Λυκάμβην καὶ τὸν
Βούπαλον, τοὺς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔοικε θεῶν τις
ἐπὶ χεῖλος ἀγαγεῖν σοι τότε τὸν γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφράδι
λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μὲν Σκυθῶν καταφανέστερος γένοιο
κομιδῇ ἀπαίδευτος ὢν καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα καὶ τὰ ἐν πο-
σὶν ἀγνοῶν, ἀρχὴν δὲ εὔλογον παράσχοις τῶν κατὰ σοῦ
λόγων ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ καὶ οἴκοθέν σε ἀκριβῶς εἰδότι καὶ
μηδὲν ὑποστελλομένῳ τὸ μὴ οὐχὶ πάντα ἐξειπεῖν, μᾶλ-
λον δὲ κηρῦξαι ἃ πράττεις νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἔτι 164
καὶ νῦν ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. 3. καίτοι μάταιον
ἴσως καὶ περιττὸν ἐν παιδείας νόμῳ παρρησιάζεσθαι πρὸς
σέ· οὔτε γὰρ ἂν αὐτός ποτε βελτίων γένοιο πρὸς τὴν ἐπι-
τίμησιν, οὐ μᾶλλον ἢ κάνθαρος μεταπεισθείη ἂν μηκέτι
ταῦτα κυλινδεῖν ἅπαξ αὐτοῖς συνήθης γενόμενος, οὔτ'
οἶμαί τινα νομίζω τὸν ἀγνοοῦντα ἔτι τὰ ὑπὸ σοῦ τολ-
μώμενα καὶ ἃ γέρων ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν παρανομεῖς.

οὐχ οὕτως ἀσφαλὴς οὐδὲ ἀφανὴς βδελυρὸς εἶ· τινος τοῦ ἀποδύσοντος τὴν λεοντῆν, ὡς φανερ κανθήλιος ὤν, εἰ μή τις ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἀρ ἥκοι ἢ ἐς τοσοῦτον Κυμαῖος εἴη, ὡς μὴ ἰδὼν δέναι ὄνων ἁπάντων ὑβριστότατόν σε ὄντα μη νας ὀγκωμένου προσέτι ἀκούειν. οὕτω πάλαι ἐμοῦ καὶ παρὰ πᾶσι καὶ πολλάκις κεκήρυκται δόξαν οὐ μικρὰν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς ὑπὲρ τὸν Ἀρ
165 ὑπὲρ τὸν Συβαρίτην Ἡμιθέωνα, ὑπὲρ τὸν Χῖο Βάσταν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ῥητέον δὲ καὶ ἕωλα δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μό ἀγνοεῖν. 4. μᾶλλον δὲ παρακλητέος ἡμῖν τῶν Μ προλόγων εἷς ὁ Ἔλεγχος, φίλος Ἀληθείᾳ καὶ Π θεὸς οὐχ ὁ ἀσημότατος τῶν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀι των, μόνοις ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς δεδιόσι τὴν γλώ τοῦ, πάντα καὶ εἰδότος καὶ σαφῶς διεξιόντος ὅσ σύνοιδε. χάριεν γοῦν τοῦτο γένοιτ' ἄν, εἰ ἐ ὑμῖν προεισελθὼν οὗτος διηγήσασθαι τοῖς θεα παντα τοῦ δράματος τὸν λόγον. ἄγε τοίνυν, γων καὶ δαιμόνων ἄριστε Ἔλεγχε, ὅρα ὅπως σα διδάξῃς τοὺς ἀκούοντας, ὡς οὐ μάτην οὐδὲ φι μόνως οὐδ' ἀνίπτοις ποσὶ κατὰ τὴν παροιμίαν τὸν λόγον ἀπηντήκαμεν, ἀλλὰ καὶ ἴδιόν τι ἀμ καὶ τὰ κοινὰ μισοῦντες τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ ταῦτα μόνα εἰπὼν καὶ σαφῶς προδιηγησάμει
166 ἄπιθι ἐκποδών, τὰ δὲ ἄλλα ἡμῖν κατάλιπε· μιι γάρ σε καὶ διελέγξομεν τὰ πολλά, ὡς παρρησι ἀληθείας ἕνεκα μηδὲν αἰτιάσασθαί σε. μήτε δὲ αὐτοὺς ἐπαινέσῃς, ὦ φίλτατε Ἔλεγχε, μήτε τ προσόντα προεκχέῃς αὔτως· οὐ γὰρ ἄξιον ἐπὶ στόμα σοι ἐλθεῖν τοὺς περὶ τῶν οὕτω κατι λόγους.

5. Ὁ γὰρ σοφιστὴς οὗτος εἶναι λέγων, ὁ πρόλογος ἴη φησὶ ταῦτα, ἐς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἧκε λόγον τινὰ πρὸ ιλλοῦ συγγεγραμμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς πανηγυρι- :αῖς. ἦν δὲ ὑπόθεσις τῷ συγγράμματι ὁ Πυθαγόρας κω- ώμενος ὑπό τινος Ἀθηναίων, οἶμαι, μετέχειν τῆς Ἐλευ- ινι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγό- 167
ις πρὸ τούτου ποτὲ καὶ Εὔφορβος γεγονέναι. ἐτύγχανε ; ὁ λόγος αὐτῷ κατὰ τὸν Αἰσώπου κολοιὸν συμφορητὸς ν ἐκ ποικίλων ἀλλοτρίων πτερῶν. βουλόμενος δὴ μὴ λα δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου, ἔαι τῶν συνήθων τινός — ἦν δὲ ἐκ Πατρῶν ἐκεῖνος, ιφὶ δίκας ἔχων τὰ πολλά — ἐπειδὰν αἰτήσῃ τινὰς ὑπο- ἔσεις τοῖς λόγοις, τὸν Πυθαγόραν αὐτῷ προελέσθαι. ὶ οὕτως ἀνὴρ ἐποίησε καὶ συνέπεισε τὸ θέατρον ἀκού- ν τῶν ὑπὲρ τοῦ Πυθαγόρου ἐκείνων λόγων. 6. ἦν δὴ ἐπὶ τούτῳ ὁ μὲν πάνυ ἀπίθανος ἐν τῇ ὑποκρίσει συνεί- ρν οἷον εἰκὸς ἐκ πολλοῦ ἐσκεμμένα καὶ μεμελετημένα, καὶ ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία * * οὖσα ἐπήμυνε καὶ ρα ὤρεγε καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλως δὲ πολὺς 168
ρὰ τῶν ἀκουόντων· καὶ οἱ μὲν ἐς τὸν Πατρέα ἐκεῖνον εταξὺ ἀποβλέποντες ὑπεδήλουν ὡς οὐ λέληθε συμπρά- ς αὐτῷ τὴν ῥᾳδιουργίαν, οἱ δὲ καὶ αὐτὰ γνωρίζοντες λεγόμενα παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν ἓν τοῦτο νον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι ὅπως μνήμης ουσι πρὸς τὸ διαγινώσκειν ὅτου ἕκαστον ἦν τῶν ὀλί- ν πρὸ ἡμῶν εὐδοκιμησάντων ἐπὶ ταῖς καλουμέναις με- ταις σοφιστῶν. 7. ἐν δὲ τούτοις ἅπασι καὶ ὁ τὸν λόγον ωδε συγγράψας ἦν ἐν τοῖς γελῶσι καὶ αὐτός. τί δ' οὐκ ελλε γελᾶν ἐφ' οὕτω περιφανεῖ καὶ ἀπιθάνῳ καὶ ἀναι- ύντῳ τολμήματι; καὶ πῶς; — ἔστι δὲ ἀκρατὴς γέλωτος ὁ μὲν τὴν φωνὴν ἐντρέψας εἰς μέλος, ὡς ᾤετο θρηνόν να ἐπηύλει τῷ Πυθαγόρᾳ, ὁ δὲ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου,

ὄνον κιθαρίζειν πειρώμενον ὁρῶν ἀνεκάγχασε μάλα ἡδ
ὁ ποιητὴς οὗτος ὁ ἐμός· ὁ δὲ εἶδεν ἐπιστραφείς. τοῦ
ἐξεπολέμωσεν αὐτοὺς τότε ἔναγχος. 8. ἐνθένδε ἦν μὲ
τοῦ ἔτους ἀρχή, μᾶλλον δὲ ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης νουμ
νίας τρίτη, ἐν ᾗ οἱ Ῥωμαῖοι κατά τι ἀρχαῖον εὔχον
169 τε αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ ἔτους εὐχάς τινας καὶ θύου
Νουμᾶ τοῦ βασιλέως καταστησαμένου τὰς ἱερουργ
αὐτοῖς, καὶ πεπιστεύκασι τοὺς θεοὺς ἐν ἐκείνῃ μάλι
τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς εὐχομένοις. ἐν τοιαύτῃ τ
νυν ἑορτῇ καὶ ἱερομηνίᾳ ὁ τότε γελάσας ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐ
νος ἐπὶ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ ἰδὼν προσιόντα
κατάπτυστον καὶ ἀλαζόνα, τὸν τῶν ἀλλοτρίων λό
ὑποκριτήν — ἐτύγχανε δὲ καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ ἀκριβ
εἰδὼς καὶ τὴν ἄλλην ἀσέλγειαν καὶ μιαρίαν τοῦ βίου
ἃ ποιεῖν ἐλέγετο καὶ ἃ ποιῶν κατείληπτο — Ὥρα ἡμ
ἔφη πρός τινα τῶν ἑταίρων, ἐκτρέπεσθαι τὸ δυσάντη
τοῦτο θέαμα, ὃς φανεὶς ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν ἀ
φράδα ποιήσειν ἡμῖν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστὴς
ἀποφράδα ὥς τι ξένον καὶ ἀλλότριον ὄνομα τῶν Ἑλλ
νων ἐγέλα εὐθὺς καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ πάλαι ἐκείνου γέλ
τος ἠμύνετο, ὡς γοῦν ᾤετο, καὶ πρὸς ἅπαντας ἔλεγ
Ἀποφράς, τί δὲ τοῦτό ἐστι; καρπός τις ἢ βοτάνη τι
σκεῦος; ἆρα τῶν ἐσθιομένων ἢ πινομένων τί ἐστιν ἀ
φράς; ἐγὼ μὲν οὔτε ἤκουσα πώποτε οὔτ' ἂν συνίην κ
ὅ τι καὶ λέγει. 9. ταῦθ' ὁ μὲν ᾤετο κατὰ τούτου διεξ
ναι καὶ πολὺν ἐπῆγε τῇ ἀποφράδι τὸν γέλων· ἐλελή
170 δὲ κατ' αὐτοῦ τὸ ὕστατον τεκμήριον ἀπαιδευσίας ἐκ
ρων. ἐπὶ τούτῳ τὸν λόγον τόνδε συνέγραψεν ὁ ἐμὲ π
εισπέμψας ὑμῖν, ὡς δείξειε τὸν ἀοίδιμον σοφιστὴν
κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα καὶ ὁπόσα κἂν οἱ
τῶν ἐργαστηρίων καὶ τῶν καπηλείων εἰδεῖεν. ταῦτα μ
ὁ Ἔλεγχος.

10. Ἐγὼ δὲ — ἤδη γὰρ αὐτὸς παρείληφα τοῦ δρά- τος τὰ λοιπά — δίκαιος ἂν εἴην τὰ ἐκ τοῦ Δελφικοῦ ἰαοδος ἤδη λέγειν, οἷα μέν σου τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ ἐν Φοινίκῃ καὶ Συρίᾳ, εἶτα ἑξῆς τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ αλίᾳ καὶ ἐπὶ πᾶσι τὰ ἐν Ἐφέσῳ νῦν, ἅπερ κεφαλαιω- 'στατα τῆς ἀπονοίας τῆς σῆς καὶ κορυφὴ καὶ κορωνὶς ῦ τρόπου· ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν Ἰλιεὺς ὢν αγῳδοὺς ἐμισθώσω, καιρὸς ἤδη σοι ἀκούειν τὰ σαυτοῦ κά. 11. μᾶλλον δὲ ταῦτα μὲν μηδέπω, περὶ δὲ τῆς ἀπο- 171
ιάδος πρότερον. εἰπὲ γάρ μοι πρὸς πανδήμου καὶ Γε- τυλλίδων καὶ Κυβήβης, πῇ σοι μεμπτὸν καὶ γέλωτος ιον τοὔνομα εἶναι ἔδοξεν ἡ ἀποφράς; νὴ Δί', οὐ γὰρ ι τῶν Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλά ποθεν ἐπεισκωμάσαν αὐ- ἰς ἀπὸ τῆς πρὸς Κελτοὺς ἢ Θρᾷκας ἢ Σκύθας ἐπιμι- ἰς. σὺ δὲ — ἅπαντα γὰρ οἶσθα τὰ τῶν Ἀθηναίων — ἔκλεισας τοῦτο εὐθὺς καὶ ἐξεκήρυξας τοῦ Ἑλληνικοῦ. ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω καὶ ξενίζω καὶ ερβαίνω τοὺς ὅρους τοὺς Ἀττικούς. καὶ μὴν τί ἄλλο ηναίοις οὕτως ἐπιχώριον ὡς τουτὶ τοὔνομα, φαῖεν ἂν γε σοῦ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες· ὥστε θᾶττον ἂν Ἐρεχθέα καὶ τὸν Κέκροπα ξένους ἀποφήναις καὶ ήλυδας τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τὴν ἀποφράδα δείξειας οὐκ εἰαν καὶ αὐτόχθονα τῆς Ἀττικῆς. 12. πολλὰ μὲν γάρ 172
ιν ἃ καὶ αὐτοὶ κατὰ ταὐτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνο- ζουσιν, ἀποφράδα δὲ μόνοι ἐκεῖνοι τὴν μιαρὰν καὶ ευκτὴν καὶ ἀπαίσιον καὶ ἄπρακτον καὶ σοὶ ὁμοίαν ἡμέ- ν. ἰδού, μεμάθηκας ἤδη ὁδοῦ πάρεργον, τί βούλεται τοῖς ἡ ἀποφρὰς ἡμέρα· ὅταν μήτε αἱ ἀρχαὶ χρηματί- σι μήτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὦσι μήτε τὰ ἱερὰ ἱερουρ- ται μήθ' ὅλως τι τῶν αἰσίων τελῆται, αὕτη ἀποφρὰς ιέρα. 13. ἐνομίσθη δὲ τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις·

ἢ γὰρ ἡττηθέντες μάχαις μεγάλαις ἔπειτα ἔταξαν ἐκεί
τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπεπόνθεισαν, ἀπράκτ
καὶ ἀκύρους τῶν ἐννόμων πράξεων εἶναι ἢ καὶ νὴ Δ
..... καίτοι ἄκαιρον ἴσως καὶ ἔξωρόν γε ἤδη γέρο
ἄνδρα μεταπαιδεύειν καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα μ
τὰ πρὸ τούτων εἰδότα· πάνυ γοῦν τοῦτ' ἔστι τὸ λοι
κἂν ἐκμάθῃς αὐτό, πᾶν ἡμῖν εἰδὼς ἔσῃ. πόθεν γάρ,
οὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ ἀγνοῆσαι συγγνώμη ὁπ
ἔξω τοῦ πολλοῦ πάτου καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις, τὴν ἀ
φράδα δὲ οὐδὲ βουληθεὶς ἂν ἄλλως εἴποις· ἓν γὰρ το
καὶ μόνον ἁπάντων τοὔνομα. ἔστω, φησί τις. 14. ἀλ
173 καὶ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων τὰ μὲν λεκτέα, τὰ δ'
ὁπόσα αὐτῶν μὴ συνήθη τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ ταράττ
μεν τὰς ἀκοὰς καὶ τιτρώσκοιμεν τῶν συνόντων τὰ ὦ
ἐγὼ δέ, ὦ βέλτιστε, πρὸς μὲν σὲ ἴσως ταῦτα περὶ
εἰπὼν ἥμαρτον· ἐχρῆν γὰρ ἐχρῆν ἢ κατὰ τὰ Παφλαγό
ἢ Καππαδοκῶν ἢ Βακτρίων πάτρια διαλέγεσθαί σοι,
ἐκμάθῃς τὰ λεγόμενα καὶ σοὶ ἀκούειν ᾖ ἡδέα, τοῖς δ'
λοις Ἕλλησιν οἶμαι καθ' Ἑλλάδα γλῶτταν συνεῖναι
εἶτα καὶ τῶν Ἀττικῶν κατὰ χρόνους τινὰς πολλὰ ἐντ
ψάντων τῆς αὐτῶν φωνῆς, τοῦτο ἐν τοῖς μάλιστα το
νομα διετέλεσεν οὕτως ἀεὶ καὶ πρὸς ἁπάντων αὐτῶν λ
γόμενον. 15. εἶπον ἂν καὶ τοὺς πρὸ ἡμῶν κεχρημένο
τῷ ὀνόματι, εἰ μὴ καὶ ταύτῃ σε διαταράξειν ἔμελλον ξέ
σοι καὶ ἄγνωστα ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ συγγραφέ
ὀνόματα διεξιών. μᾶλλον δὲ οὐδ' ἐγώ σοι τοὺς εἰπόν
ἐρῶ· πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἕνα τῶν πάλαι δ
ξας οὐ κεχρημένον τῷ ὀνόματι, χρυσοῦς, φασίν, ἐν Ὀλυ
πίᾳ σταθήτι. καίτοι ὅστις γέρων ὢν καὶ ἀφῆλιξ τὰ τοια
τα ἀγνοεῖ, δοκεῖ μοι ὅτι καὶ Ἀθῆναι πόλις ἐστὶν ἐν
Ἀττικῇ καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ Ἰσθμῷ καὶ Σπάρτη ἐν Π
λοποννήσῳ μὴ εἰδέναι. 16. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λ

ιν, ὡς τὸ μὲν ὄνομα ᾔδεις, τὴν δὲ χρῆσιν αὐτοῦ ἄκαι- 174
ν ᾐτιάσω. φέρε δὴ καὶ ὑπὲρ τούτου πρὸς σὲ ἀπολογή-
μαι τὰ εἰκότα, σὺ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, εἰ μὴ πάνυ
ίγον σοι μέλει τοῦ μηδὲν εἰδέναι. οἱ πάλαι πολλὰ τοι-
τα πρὸ ἡμῶν ἀπέρριψαν ἐς τοὺς σοὶ ὁμοίους ἕκαστοι
ὺς τότε — ἦσαν γὰρ καὶ τότε, ὡς τὸ εἰκός, βδελυροί
νες ἐς τὰ ἤθη καὶ μιαροὶ καὶ κακοήθεις τὸν τρόπον —
ὁ μὲν κόθορνόν τινα εἶπεν εἰκάσας αὐτοῦ τὸν βίον
φίβολον ὄντα τοῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν, ὁ δὲ λυπάην,
τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ὢν ῥήτωρ ἐπετάραττεν, ὁ
ἑβδόμην, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις κἀκεῖ-
ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε καὶ διεγέλα καὶ παιδιὰν
ιεῖτο τὴν σπουδὴν τοῦ δήμου. μὴ δῷς οὖν κἀμοί,
ὸς Ἀδώνιδος, εἰκάσαι παμπόνηρον ἄνθρωπον, ἁπάσῃ 175
ίᾳ σύντροφον, ἡμέρᾳ δυσφήμῳ καὶ ἀπαισίῳ; 17. ἡμεῖς
καὶ τοὺς χωλοὺς τῷ δεξιῷ ἐκτρεπόμεθα, καὶ μάλιστα
ἕωθεν ἴδοιμεν αὐτούς. κἂν εἴ τις βάκηλον ἢ εὐνοῦχον
ἢ πίθηκον εὐθὺς ἐξιὼν τῆς οἰκίας, ἐπὶ πόδα ἀνα-
έφει καὶ ἐπανέρχεται οὐκ ἀγαθὰς μαντευόμενος τὰς
μέρους ἐκείνας πράξεις ἔσεσθαι αὐτῷ ὑπὸ πονηρῷ
πρώτῳ καὶ δυσφήμῳ κληδονίσματι. ἐν ἀρχῇ δὲ καὶ ἐν
ραις ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ καὶ ἕωθεν τοῦ ἅπαντος ἔτους
ις ἴδοι κίναιδον καὶ ἀπόρρητα ποιοῦντα καὶ πάσχον-
, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀπερρωγότα καὶ μονονουχὶ
νομα τῶν ἔργων αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἀπατεῶνα
τα ἐπίορκον ὄλεθρον κύφωνα βάραθρον, μὴ φύγῃ 176
 εἰκάσῃ τοῦτον ἀποφράδι ἡμέρᾳ; 18. ἀλλ᾽ οὐχὶ σὺ
ῦτος; οὐκ ἂν ἔξαρνος γένοιο, εἰ ἐγὼ τὴν ἀνδρείαν
τὴν σήν, ὅς γε καὶ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δο-
, ὅτι μὴ ἀπόλλυταί σοι ἡ δόξα τῶν ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι
ος εἶ καὶ περιβόητος. εἰ δὲ καὶ ὁμόσε χωρήσειας καὶ
ήσαιο μὴ τοιοῦτος εἶναι, τίσι πιστὰ ἐρεῖς; τοῖς πολί-

ταις τοῖς σοῖς; — ἐκεῖθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαι
ἴσασιν ἐκεῖνοι τὰς πρώτας σου τροφὰς καὶ ὡς
ἑαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ στρατιώτῃ συμπερ
πάντα ὑπηρετῶν, ἄχρι δή σε τὸ τοῦ λόγου τ
πολυσχιδὲς ἐργασάμενος ἐξέωσε. 19. κἀκεῖνα μ
ὡς τὸ εἰκός, ἃ πρὸς τὸ θέατρον ἐνεανιεύου :
σταῖς ὑποκρινόμενος καὶ συνταγματάρχης ἀξ
οὐδεὶς γοῦν πρὸ σοῦ ἂν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρ
ἐμήνυσεν ὅ τι τοὔνομα τῷ δράματι· ἀλλὰ σ
177 πάνυ χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων καὶ ἐσθῆτα τυραν
εισεπέμπου εὐμένειαν αἰτήσων παρὰ τοῦ θεα
φάνους κομίζων καὶ κρότῳ ἀπιών, ἤδη τιμώμ
αὐτῶν. ἀλλὰ νῦν ῥήτωρ καὶ σοφιστής· καὶ δι
πύθωνταί ποτε τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνοι,
τὸ ἐκ τῆς τραγῳδίας, „δύο μὲν ἡλίους ὁρᾶν“
„δισσὰς δὲ Θήβας·“ καὶ πρόχειρον ἅπασιν
Ἐκεῖνος ὁ τότε καὶ μετ' ἐκεῖνα; τοιγάρτοι καὶ
ποιῶν οὐκ ἐπιβαίνεις τὸ παράπαν οὐδ' ἐπιχωρ
τοῖς, ἀλλὰ φεύγεις ἑκὼν πατρίδα οὔτε χεῖμα κ
θέρει ἀργαλέαν, ἀλλὰ καλλίστην καὶ μεγίστην τ
νίκῃ ἁπασῶν· τὸ γὰρ ἐλέγχεσθαι καὶ τοῖς εἰδό
μνημένοις τῶν πάλαι ἐκείνων συνεῖναι βρόχος
ἐστι σοι. καίτοι τί ταῦτα ληρῶ; τίνα γὰρ ἂν
σύ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑστάτων; π
δὲ καὶ κτήματα εἶναί σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς,
178 νον ἐκεῖνο πυργίον, ὡς τὸν τοῦ Σινωπέως :
Διὸς αὐλὴν εἶναι πρὸς αὐτό. τοὺς μὲν δὴ π
δαμῇ οὐδαμῶς μεταπείσειας ἂν μὴ οὐχὶ τῶν
βδελυρώτατόν σε ἡγεῖσθαι, ὄνειδος κοινὸν ἀπ
λει. 20. τάχα δ' ἂν τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν Συρί
βοις ὁμοψήφους, εἰ λέγεις μηδὲν πονηρὸν μηδ
βεβιῶσθαί σοι. Ἡράκλεις, ἡ μὲν Ἀντιόχεια κ

ἴδεν, ὅτε τὸν Ταρσόθεν ἥκοντα ἐκεῖνον νεανίσκον
γών..... ἀλλὰ καὶ ἀναδέρειν αὐτὰ αἰσχρὸν ἴσως
τλὴν ἀλλὰ ἴσασί γε καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῖν ἐπι-
ς καὶ σὲ μὲν ἐς γόνυ συγκαθήμενον ἰδόντες, ἐκεῖ-
·οἶσθα ὅ τι καὶ ποιοῦντα, εἰ μὴ παντάπασιν ἐπι-
ν τις εἶ, τὸ στόμα. 21. ἀλλ' οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἴσως
ιουσί σε οἱ μετὰ τοὺς ἐν Συρίᾳ θαυμαστοὺς ἄθλους
ὑς ὑποδεξάμενοι φεύγοντα ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὸ τῶν
ιαπήλων διωκόμενον, παρ' ὧν ἐσθῆτας πολυτελεῖς
ινος ἐφόδια εἶχες. ἀλλ' οὐκ ἐλάττω σοι ἡ Ἀλεξάν-
σύνοιδεν, οὐδὲ μὰ Δία ἐχρῆν δευτέραν τῆς Ἀντιο-
ιεκρίσθαι αὐτήν· ἀλλ' ἥ τε ἀκολασία γυμνοτέρα
ιἰσχρουργία σοι ἐκεῖ ἐπιμανεστέρα καὶ τοὔνομα ἐπὶ
ς μεῖζον καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀκάλυπτος ἡ κεφαλή. εἷς
ἂν ἐπίστευσέ σοι ἐξάρνῳ γινομένῳ μηδὲν τοιοῦτον
θαι καὶ βοηθὸς ἂν κατέστη ὁ τελευταῖος μισθοδό- 179
νὴρ ἐν τοῖς ἀρίστοις Ῥωμαίων. τοὔνομα δὲ αὐτὸ
ἀποσιωπῆσαί μοι, καὶ ταῦτα πρὸς πάντας εἰδότας
ω. ἐκεῖνος τοίνυν τὰ μὲν ἄλλα ὁπόσα ἔτλη ἐν τῇ
ιίᾳ τολμηθέντα ὑπὸ σοῦ, τί χρὴ λέγειν; ἀλλ' ἡνίκα
ἔλαβε τοῦ μειρακίου τοῦ οἰνοχόου τοῦ Οἰνοπίωνος
χσι κείμενον, τί οἴει; ἐπίστευσεν ἄν σοι μὴ εἶναι
ον αὐτὸ ὁρῶν τὸ ἔργων; οὔκ, εἴ γε μὴ παντάπασι
; ἦν. ἀλλὰ ἐδήλωσε τὴν γνώμην αὐτίκα ἐξελάσας
ιίας καὶ καθάρσιόν γε, ὥς φασι, περιενεγκὼν ἐπὶ
ἐξόδῳ. 22. Ἀχαΐα μὲν γὰρ καὶ Ἰταλία πᾶσα ἐμπέ-
ιι τῶν σῶν ἔργων καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης· καὶ
'ε τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας ἔγωγε
Ἐφέσῳ νῦν πραττόμενα ὑπὸ σοῦ ἐκεῖνο λέγω, ὅπερ
ιτατον, ὡς οὐκ ἂν ἐθαύμαζον, εἰ τὰ πρῶτά σου
ν: καίτοι καινὸν ἐνταῦθα καὶ τὸ πρὸς τὰς γυναῖ-
οσέμαθες. 23. οὐ περὶ πόδα οὖν τῷ τοιούτῳ, εἰπέ

μοι, ἀποφράδα ὀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τί, πρὸς Διός,
φιλῆσαι τῷ στόματι προσέτι ἀξιώσεις ἡμᾶς ἐπ' ἐκεί
τοῖς ἔργοις; τοῦτο γοῦν τὸ ὑβριστότατον ποιεῖς, καὶ
180 λιστα πρὸς οὓς ἥκιστα ἐχρῆν καὶ τοὺς ὁμιλητάς, οἷς ἱκ
ἦν ἐκεῖνα μόνα τὰ κακὰ τοῦ σοῦ στόματος ἀπολαύ
τὸ βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς,
ἄκριτον, τὸ ἄτακτον, τὸ πάντη ἄμουσον καὶ τὰ τοιαῦ
φιλῆσαι δέ σοι ἐπὶ τούτοις μὴ γένοιτο, ὦ ἀλεξί
ἀσπίδα μᾶλλον ἢ ἔχιδναν φιλῆσαι ἄμεινον· δῆγμα
τὸ κινδύνευμα καὶ ἄλγημα, καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσκληθεὶς
μυνεν· ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ φιλήματος καὶ ἰοῦ ἐκείνου τ
ἢ ἱεροῖς ἢ βωμοῖς προσέλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακού
ἔτι εὐχομένου; πόσων περιρραντηρίων, πόσων ποτα
δεῖ; 24. καὶ τοιοῦτος αὐτὸς ὢν κατεγέλας τῶν ἄλλων
ὀνόμασι καὶ ῥήμασιν ἔργα τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἐργ
μενος. καίτοι ἐγὼ μὲν ἀποφράδα μὴ εἰδὼς ᾐσχυνόμ
μᾶλλον, οὐχ ὅπως εἰπὼν ἀρνηθείην ἄν· σὲ δὲ ου
ᾐτιάσατο ἡμῶν βρωμολόγους λέγοντα καὶ τροπομάσ
τας καὶ ῥησιμετρεῖν καὶ ἀθηνιῶ καὶ ἀνθοκρατεῖν
σφενδικίζειν καὶ χειροβλημᾶσθαι. κακὸν κακῶς σε ὁ
181 γιος Ἑρμῆς ἐπιτρίψειεν αὐτοῖς λόγοις. ποῦ γὰρ τ
τῶν βιβλίων εὑρίσκεις; ἐν γωνίᾳ που τάχα τῶν ἰαλ
τινὸς ποιητῶν κατορωρυγμένα, εὐρῶτος καὶ ἀραχ
μεστά, ἢ που ἐκ τῶν Φιλαινίδος δέλτων, ἃς διὰ χ
ἔχεις· σοῦ μέντοι καὶ τοῦ σοῦ στόματος ἄξια. 25.
δὲ τοῦ στόματος ἐμνήσθην, τί φαίης ἄν, εἴ σε ἡ γλ
ἐς δικαστήριον προκαλεσαμένη — θῶμεν γὰρ οὕτ
ἀδικήματος ἢ τὸ μετριώτατον ὕβρεως διώκοι λέγ
Ἐγώ σε, ὦ ἀχάριστε, πένητα καὶ ἄπορον παραλαβ
καὶ βίου δεόμενον τὰ μὲν πρῶτα ἐν τοῖς θεάτροις ε
κιμεῖν ἐποίησα, νῦν μὲν Νίνον, νῦν δὲ Μητίοχον,
μετὰ μικρὸν Ἀχιλλέα τιθεῖσα· μετὰ ταῦτα δὲ παῖδας

ιβίζειν ·διδάσκοντα μακρῷ χρόνῳ ἔβοσκον· ἤδη δὲ καὶ ὺς ἀλλοτρίους τούτους λόγους ὑποκρινόμενον σοφιὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα καὶ τὴν μηδὲν προσήκουσαν ξαν περιῆψα. τί τοίνυν τηλικοῦτον ἔχων ἐγκαλεῖν τοιά με διατίθῃς καὶ ἐπιτάττεις ἐπιτάγματα αἴσχιστα καὶ 182
ουργίας καταπτύστους; οὐχ ἱκανά μοι τὰ ἐπὶ τῆς ἡμές ἔργα, ψεύδεσθαι καὶ ἐπιορκεῖν καὶ τοὺς τοσούτους λους καὶ λήρους διαντλεῖν, μᾶλλον δὲ τὸν βόρβορον ν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ' οὐδὲ νυκτὸς τὴν κακομονα σχολὴν ἄγειν ἐᾷς, ἀλλὰ μόνη σοι πάντα ποιῶ ἰ πατοῦμαι καὶ μιαίνομαι, καὶ ἀντὶ γλώττης ὅσα καὶ ρὶ χρῆσθαι διέγνωκας καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν ὑβρίζεις ἰ ἐπικλύζεις τοσούτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔργον ἐστὶ νον, τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἄλλοις μέρεσι οστέτακται. ὡς ὤφελε κἀμέ τις ὥσπερ τὴν τῆς Φιλολας ἐκτεμεῖν. μακαριώτεραι γοῦν μου αἱ γλῶτται τῶν τέκνα κατεδηδοκότων.

26. Πρὸς θεῶν, ἢν λέγῃ ταῦτα ἡ γλῶττα ἰδίαν αὐτῇ ωνὴν λαβοῦσα καὶ τὸν πώγωνα συνήγορον ἐπικαλεσανη, τί ἂν ἀποκρίναιο αὐτῇ; ἐκεῖνα δῆλον ὅτι, ἃ καὶ ὸς τὸν Γλαῦκον ἔναγχος εἴρηταί σοι ἐπὶ πεπραγμένῳ η τῷ ἔργῳ αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἔνδοξος ἐν βραὶ καὶ γνώριμος ἅπασι γεγένησαι, πόθεν ἂν οὕτω περιητος ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμενος; ἀγαπητὸν δὲ ὁπωσοῦν ιεινὸν καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταριθμήσεις αὐτῇ 183
ς πολλάς σου προσηγορίας, ὁπόσας κατὰ ἔθνη προσείφας. ὃ καὶ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀποφράδα ἐδυσχένας ἀκούσας, ἐπ' ἐκείνοις δὲ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἠγαακτεις, 27. ἐν Συρίᾳ μὲν ῥοδοδάφνη κληθείς, ἐφ' ᾧ δέ, ἡ τὴν Ἀθηνᾶν, αἰσχύνομαι διηγεῖσθαι· ὥστε τό γ' ἐπ' οὶ ἀσαφὲς ἔτι ἔστω· ἐν Παλαιστίνῃ δὲ φραγμὸς ἐς τὰς κάνθας τοῦ πώγωνος, οἶμαι, ὅτι ἔνυττε μεταξύ· ἔτι γὰρ

ἔξυρες αὐτόν· ἐν Αἰγύπτῳ δὲ συνάγχη, πρόδηλον τοῦ
μικροῦ γοῦν φασιν ἀποπνιγῆναί σε ναύτῃ τινὶ τῶν τρι
μένων ἐντυχόντα, ὃς ἐμπεσὼν ἀπέφραξέ σοι τὸ στό
Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ βέλτιστοι αἰνιγματῶδες οὐδέν, ἀλ
γράμματος ἑνὸς προσθήκῃ τιμήσαντές σε Ἀτίμαρ
ὠνόμαζον· ἔδει γὰρ κἀκείνου τι περιττότερον προσεῖ
σοι. ἐν Ἰταλίᾳ δέ, βαβαί, ἡρωϊκὸν ἐκεῖνο ἐπεκλήθη
Κύκλωψ, ἐπειδή ποτε καὶ πρὸς ἀρχαίαν διασκευὴν κ
αὐτὰ τὰ τοῦ Ὁμήρου ῥαψῳδῆσαι καὶ σὺ τὴν αἰσχρουργ
ἐπεθύμησας. καὶ αὐτὸς μὲν ἔκεισο μεθύων ἤδη κισ
184 βιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βινητιῶν Πολύφημος, νεανίας
ὑπόμισθος ὀρθὸν ἔχων τὸν μοχλὸν εὖ μάλα ἠκονημέ
ἐπὶ σὲ Ὀδυσσεύς τις ἐπῄει ὡς ἐκκόψων τὸν ὀφθαλμό

κἀκείνου μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος,
αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.

καὶ γὰρ οὐδὲν ἄτοπον ὑπὲρ σοῦ λέγοντα ψυχρολογ
σὺ δὲ ὁ Κύκλωψ ἀναπετάσας τὸ στόμα καὶ ὡς ἔνι κ
τύτατον κεχηνὼς ἠνείχου τυφλούμενος ὑπ' αὐτοῦ
γνάθον, μᾶλλον δὲ ὥσπερ ἡ Χάρυβδις αὐτοῖς ναύταις
πηδαλίοις καὶ ἱστίοις ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸν Οὔ
καὶ ταῦτα ἑώρων καὶ ἄλλοι παρόντες. εἶτά σοι ἐς
ὑστεραίαν μία ἦν ἀπολογία ἡ μέθη καὶ ἐς τὸν ἄκρα
ἐνέφευγες. 28. τοιούτοις δὴ καὶ τοσούτοις ὀνόμασι πλ
τῶν αἰσχύνῃ τὴν ἀποφράδα; πρὸς θεῶν εἰπέ μοι, τί
σχεις, ἐπειδὰν κἀκεῖνα λέγωσιν οἱ πολλοί, λεσβιάζειν
καὶ φοινικίζειν; ἆρα καὶ ταῦτα ὥσπερ τὴν ἀποφρ
ἀγνοεῖς καὶ οἴει τάχα που ἐπαινεῖσθαι πρὸς αὐτῶν;
185 ταῦτα μὲν διὰ τὸ σύντροφον οἶσθα, τὴν ἀποφράδα
ὡς ἀγνῶτα μόνην ἀτιμάζεις καὶ ἀποκλείεις τοῦ κατα
γου τῶν ὀνομάτων; τοιγαροῦν οὐ μεμπτὰς ἡμῖν τίν
τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι καὶ τῆς γυναικωνίτιδος περιβό
τος εἶ. πρῴην γοῦν ἐπειδή τινα γάμον ἐν Κυζίκῳ μ

ἐτόλμησας, εὖ μάλα ἐκπεπυσμένη πάντα ἡ βελτίστη
η γυνή, Οὐκ ἂν προσείμην, ἔφη, ἄνδρα καὶ αὐτὸν
ὃς δεόμενον. 29. εἶτα ἐν τοιούτοις ὄντι σοι ὀνομά-
ιέλει καὶ γελᾷς καὶ τῶν ἄλλων καταπτύεις; εἰκότως·
ὲρ ἂν ἅπαντες ὅμοιά σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν;
ὕτως ἐν λόγοις μεγαλότολμος, ὡς ἐπὶ μὲν τοὺς τρεῖς
ιὺς ἀντὶ ξίφους τρίαιναν αἰτεῖν; τὸν δὲ Θεόπομπον
ῷ Τρικαράνῳ κρίνοντα φάναι τριγλώχινι λόγῳ κα-
κέναι αὐτὸν τὰς προὐχούσας πόλεις; καὶ πάλιν, ἐκ-
νῶσαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς
ς; πρῴην γὰρ καὶ λύχνον ἅψας ἐζήτεις ἀδελφόν
οἶμαι, ἀπολωλότα· καὶ ἄλλα μυρία, ὧν οὐδὲ με-
θαι ἄξιον, ἢ μόνου ἐκείνου, ὅπερ οἱ ἀκούσαντες 186
νημόνευον. πλούσιός τις, οἶμαι, καὶ δύο πένητες
ἐχθροί· εἶτα μεταξὺ περὶ τοῦ πλουσίου λέγων, Ἀπέ-
εν, ἔφης, θάτερον τῶν πενήτων. γελασάντων δέ,
εἰκός, τῶν παρόντων, ἐπανορθούμενος δὴ σὺ καὶ
θέμενος τὸ διημαρτημένον, Οὐ μὲν οὖν, ἔφης, ἀλλὰ
ν αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐῶ τὰ ἀρχαῖα, τὸ τριῶν μη-
καὶ τὸ ἀνηνεμία καὶ τὸ πέταμαι καὶ τὸ ἐκχύνειν καὶ
λλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπανθεῖ. 30. ἃ μὲν γὰρ
ῆς πενίας ἐλαυνόμενος ποιεῖς, Ἀδράστεια φίλη, οὐκ
ι ὀνειδίσαιμι. συγγνωστὰ γοῦν, εἴ τις λιμῷ πιεζό-
παρακαταθήκας παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαβὼν εἶτα
κησεν ἦ μὴν μὴ παρειληφέναι, ἢ εἴ τις ἀναισχύν-
ἰτεῖ, μᾶλλον δὲ προσαιτεῖ καὶ λωποδυτεῖ καὶ τελω- 187
ὺ δὴ λέγω ταῦτα· φθόνος γὰρ οὐδεὶς ἐξ ἅπαντος
σθαι τὴν ἀπορίαν. ἐκεῖνο δὲ οὐκέτι φορητόν, πέ-
σε ὄντα ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ
ναισχυντίας περιγιγνόμενα. πλὴν εἴ γέ τι καὶ ἐπαι-
μοι δώσεις, πάνυ ἀστείως ὑπὸ σοῦ πεπραγμένον,
τοῦ Τισίου τὴν τέχνην οἶσθα, ὡς τὸ δισκόρακος

ἔργον αὐτὸς ἐποίησας ἐξαρπάσας τοῦ ἀνοήτου ἐκεί
πρεσβύτου χρυσοῦς τριάκοντα, ὁ δὲ διὰ τὸν Τισίαν ἀ
τοῦ βιβλίου πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἐξέτισε καται
φισθείς.

31. Πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν τὰ μὲν ἄλλα ἑκὼν ἀφί
σοι, ἐκεῖνο δὲ μόνον προσλέγω, πρᾶττε μὲν ταῦτα ὅσ
σοι φίλον καὶ μὴ παύσαιο τὰ τοιαῦτα ἐς ἑαυτὸν παρ
188 νῶν, ἐκεῖνο δὲ μηκέτι, ἄπαγε· οὐ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τὴν
τὴν ἑστίαν τοὺς ταῦτα διατιθέντας καλεῖν καὶ φιλο
σίας προπίνειν καὶ ὄψων τῶν αὐτῶν ἅπτεσθαι. ἀλ
μηδὲ ἐκεῖνο ἔστω τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλήματα, καὶ ταῖ
πρὸς τοὺς οὐ πρὸ πολλοῦ ἀποφράδα σοι ἐργασαμέν
τὸ στόμα. κἀπειδήπερ ἅπαξ φιλικῆς παραινέσεως ἠρ
μην, κἀκεῖνα, εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρῳ χρίεσθαι
πολιὰς καὶ τὸ πιττοῦσθαι μόνα ἐκεῖνα. εἰ μὲν γὰρ νό
τις ἐπείγει, ἅπαν τὸ σῶμα θεραπευτέον, εἰ δὲ μηδὲν
σεῖς τοιοῦτον, τί σοι βούλεται καθαρὰ καὶ λεῖα καὶ ὀ
σθηρὰ ἐργάζεσθαι ἃ μηδὲ ὁρᾶσθαι θέμις; ἐκεῖνό σοι
νον σοφὸν αἱ πολιαὶ καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθαι, ὡς π
κάλυμμα εἶεν τῆς βδελυρίας. φείδου δὴ αὐτῶν πρὸς Δ
κἂν τούτῳ, καὶ μάλιστα τοῦ πώγωνος αὐτοῦ, μηδὲ μ
νῃς ἔτι μηδὲ ὑβρίσῃς· εἰ δὲ μή, ἐν νυκτί γε καὶ σὺν σκό
τὸ δὲ μεθ' ἡμέραν, ἄπαγε, κομιδῇ ἄγριον καὶ θηριῶδ
189 32. Ὁρᾷς, ὡς ἄμεινον ἦν σοι ἀκίνητον τὴν Καμ
ριναν ἐᾶν, μηδὲ καταγελᾶν τῆς ἀποφράδος, ἥ σοι ἀπ
φράδα τὸν βίον ὅλον ἐργάσεται; ἢ ἔτι προσδεῖ τιν
ὡς τό γε ἐμὸν οὔ ποτε ἐλλείψει. οὐδέπω γοῦν οἶσθα
ὅλην τὴν ἅμαξαν ἐπεσπάσω, δέον, ὦ παιπάλημα καὶ
ναδος, ὑποπτήσσειν, εἴ τις ἀνὴρ δασὺς καὶ τοῦτο δὴ
ἀρχαῖον, μελάμπυγος δριμὺ μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψει
ἴσως ἤδη καὶ ταῦτα γελάσῃ τὸ παιπάλημα καὶ τὸ κίναι
ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα καὶ γρίφους ἀκούσας· ἀγνο

ἱρ σοι τῶν σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα ἤδη καὶ
ιῦτα συκοφαντεῖν, εἰ μὴ τριπλῇ καὶ τετραπλῇ σοι ἡ
ιοφρὰς ἐκτέτικεν. αἰτιῶ δ' οὖν σεαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν· ὡς
ἱρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἴωθεν, ἀχαλίνων στο-
ἰτων καὶ ἀφροσύνης καὶ ἀνομίας τὸ τέλος δυστυχία
ʼγνεται.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. 190

1. Εἶτα Ἀλέξανδρος μὲν ἐπεθύμησεν ἐν τῷ Κύδνῳ
ιύσασθαι καλόν τε καὶ διαυγῆ τὸν ποταμὸν ἰδὼν καὶ
ιφαλῶς βαθὺν καὶ προσηνῶς ὀξὺν καὶ νήξασθαι ἡδὺν
ιὶ θέρους ὥρᾳ ψυχρόν, ὥστε καὶ ἐπὶ προδήλῳ τῇ νόσῳ,
ν ἐνόσησεν ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι οὐκ ἂν τοῦ λουτροῦ
ιοσχέσθαι, οἶκον δέ τις ἰδὼν μεγέθει μέγιστον καὶ κάλ-
ι κάλλιστον καὶ φωτὶ φαιδρότατον καὶ χρυσῷ στιλπνό-
ιτον καὶ γραφαῖς ἀνθηρότατον οὐκ ἂν ἐπιθυμήσειε λό-
ιυς ἐν αὐτῷ διαθέσθαι, εἰ τύχοι περὶ τούτους διατρί-
ιν, καὶ ἐνευδοκιμῆσαι καὶ ἐλλαμπρύνασθαι καὶ βοῆς
ιπλῆσαι καὶ ὡς ἔνι μάλιστα καὶ αὐτὸς μέρος τοῦ κάλ-
ιυς αὐτοῦ γενέσθαι, ἀλλὰ περισκοπήσας ἀκριβῶς καὶ
ιυμάσας μόνον ἄπεισι κωφὸν αὐτὸν καὶ ἄλογον κατα-
ιὼν μήτε προσειπὼν μήτε προσομιλήσας ὥσπερ τις
ιυδος ἢ φθόνῳ σιωπᾶν ἐγνωκώς; 2. Ἡράκλεις, ὡς οὐ
λοκάλου τινὸς οὐδὲ περὶ τὰ εὐμορφότατα ἐρωτικοῦ τὸ
ιγον, ἀγροικία δὲ πολλὴ καὶ ἀπειροκαλία καὶ προσέτι
ι ἀμουσία τῶν ἡδίστων αὑτὸν ἀπαξιοῦν καὶ τῶν καλ-
ιτων ἀποξενοῦν καὶ μὴ συνιέναι ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς περὶ
ὶ θεάματα νόμος ἰδιώταις τε καὶ πεπαιδευμένοις ἀνδρά-
ιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπόχρη τὸ κοινὸν τοῦτο ἰδεῖν μόνον
ιὶ περιβλέψαι καὶ τὼ ὀφθαλμὼ περιενεγκεῖν καὶ πρὸς

τὴν ὀροφὴν ἀνακῦψαι καὶ τὴν χεῖρα ἐπισεῖσαι καὶ κα
191 ἡσυχίαν ἡσθῆναι δέει τοῦ μὴ ἂν δυνηθῆναι ἄξιόν τι τ
βλεπομένων εἰπεῖν, ὅστις δὲ μετὰ παιδείας ὁρᾷ τὰ καλ
οὐκ ἄν, οἶμαι, ἀγαπήσειεν ὄψει μόνῃ καρπωσάμενος
τερπνὸν οὐδ' ἂν ὑπομεῖναι ἄφωνος θεατὴς τοῦ κάλλο
γενέσθαι, πειράσεται δὲ ὡς οἷόν τε καὶ ἐνδιατρῖψαι
λόγῳ ἀμείψασθαι τὴν θέαν. 3. ἡ δὲ ἀμοιβὴ οὐκ ἔπαιν
τοῦ οἴκου μόνον — τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως ἐκείνῳ τῷ
σιώτῃ μειρακίῳ ἔπρεπε, τὴν Μενελάου οἰκίαν ὑπερεκ
πλῆχθαι καὶ πρὸς τὰ ἐν οὐρανῷ καλὰ τὸν ἐλέφαντα
τὸν χρυσὸν αὐτῆς ἀπεικάζειν, ἅτε μηδὲν ἐν γῇ καλόν
ἄλλο ἑωρακότι — ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῷ καὶ το
βελτίστους συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασ
μέρος τοῦ ἐπαίνου καὶ τοῦτο γένοιτο ἄν. καὶ τὸ πρᾶγ
ὑπερήδιστον, οἶμαι, οἴκων ὁ κάλλιστος ἐς ὑποδοχὴν λ
γων ἀναπεπταμένος καὶ ἐπαίνου καὶ εὐφημίας μεστ
ὤν, ἠρέμα καὶ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄντρα συνεπηχῶν καὶ τ
λεγομένοις παρακολουθῶν καὶ παρατείνων τὰ τελευτ
τῆς φωνῆς καὶ τοῖς ὑστάτοις τῶν λόγων ἐμβραδύν
μᾶλλον δὲ ὡς ἄν τις εὐμαθὴς ἀκροατὴς διαμνημονεύ
τὰ εἰρημένα καὶ τὸν λέγοντα ἐπαινῶν καὶ ἀντίδοσιν
ἄμουσον ποιούμενος πρὸς αὐτά· οἷόν τι πάσχουσι
τὰ αὐλήματα τῶν ποιμένων αἱ σκοπιαὶ ἐπαυλοῦσαι
φωνῆς ἐπανιούσης κατὰ τὸ ἀντίτυπον καὶ πρὸς αὐ
ἀναστρεφούσης· οἱ δὲ ἰδιῶται νομίζουσι παρθένον
εἶναι τὴν ἀμειβομένην τοὺς ᾄδοντας ἢ βοῶντας ἐν
σοις που τοῖς κρημνοῖς κατοικοῦσαν καὶ λαλοῦσαν ἐκ
192 πετρῶν ἔνδοθεν. 4. ἔμοιγ' οὖν δοκεῖ καὶ συνεξαίρε
οἴκου πολυτελείᾳ ἡ τοῦ λέγοντος γνώμη καὶ πρὸς τ
λόγους ἐπεγείρεσθαι, καθάπερ τι καὶ ὑποβαλλούσης
θέας· σχεδὸν γὰρ εἰσρεῖ τι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ
ψυχὴν καλόν, εἶτα πρὸς αὐτὸ κοσμήσασα ἐκπέμπει τ

ς. ἢ τῷ μὲν Ἀχιλλεῖ πιστεύομεν, τὴν ὄψιν τῶν
ἐπιτεῖναι κατὰ τῶν Φρυγῶν τὴν ὀργήν, καὶ ἐπεὶ
αὐτὰ πειρώμενος, ἐπαρθῆναι καὶ πτερωθῆναι πρὸς
ιῦ πολέμου ἐπιθυμίαν, λόγου δὲ σπουδὴν μὴ ἐπι-
θαι πρὸς κάλλη χωρίων; καίτοι Σωκράτει μὲν ἀπέ-
πλατάνου εὐφυία καὶ πόα εὐθαλὴς καὶ πηγὴ διαυ-
κρὸν ἀπὸ τοῦ Εἰλισσοῦ, κἀνταῦθα καθεζόμενος
ου τε τοῦ Μυρρινουσίου κατειρωνεύετο καὶ τὸν
υ τοῦ Κεφάλου λόγον διήλεγχε καὶ τὰς Μούσας
καὶ ἐπίστευεν ἥξειν αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν συν-
ρομένας τῶν περὶ τοῦ ἔρωτος λόγων, καὶ οὐκ ᾐσχύ-
έρων ἄνθρωπος παρακαλῶν παρθένους συνεισομέ-
ι παιδεραστικά. ἐς δὲ οὕτω καλὸν χωρίον οὐκ ἂν
θα καὶ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλθεῖν; 5. καὶ μὴν οὐ κατά
ὰν μόνην οὐδὲ κατὰ πλατάνου κάλλος ἡ ὑποδοχή,
ν τὴν ἐπὶ τῷ Εἰλισσῷ καταλιπὼν τὴν βασιλέως λέ- 193
ν χρυσῆν· ἐκείνης μὲν γὰρ ἐν τῇ πολυτελείᾳ μόνη
ῦμα, τέχνη δὲ ἢ κάλλος ἢ τέρψις ἢ τὸ σύμμετρον ἢ
υθμον οὐ συνείργαστο οὐδὲ κατεμέμικτο τῷ χρυ-
λλ' ἦν βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλοῦτος μόνον καὶ
ς τῶν ἰδόντων καὶ εὐδαιμονισμὸς τῶν ἐχόντων·
ς δὲ οὐδαμοῦ προσῆν· οὐδὲ γὰρ ἔμελε τοῖς Ἀρσα-
τῶν καλῶν οὐδὲ πρὸς τὸ τερπνὸν ἐποιοῦντο τὰς
εις οὐδ' ἐφρόντιζον εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταί,
τως ἐκπλαγήσονται· οὐ φιλόκαλοι γάρ, ἀλλὰ φι-
τοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. 6. τούτου δὲ τοῦ οἴκου τὸ
οὐ κατὰ βαρβαρικούς τινας ὀφθαλμοὺς οὐδὲ κατὰ
ὴν ἀλαζονείαν ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν οὐδὲ πέ-
μόνον, ἀλλὰ εὐφυοῦς θεατοῦ δεόμενον καὶ ὅτῳ
ῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά τις καὶ λογισμὸς ἐπακολου-
; βλεπομένοις. τὸ γὰρ τῆς τε ἡμέρας πρὸς τὸ κάλ-
ἀποβλέπειν — κάλλιστον δὲ αὐτῆς καὶ ποθεινό-

τατον ἡ ἀρχή — καὶ τὸν ἥλιον ὑπερκύψαντα
δέχεσθαι καὶ τοῦ φωτὸς ἐμπίπλασθαι ἐς κόροι
194 μένων τῶν θυρῶν, καθ' ὃ καὶ τὰ ἱερὰ βλέπο
οἱ παλαιοί, καὶ τὸ τοῦ μήκους πρὸς τὸ πλά
φοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὔρυθμον καὶ τῶν φωι
ἐλεύθερον καὶ πρὸς ὥραν ἑκάστην εὖ ἔχον π
ταῦτα πάντα καὶ ἐπαίνων ἄξια; 7. ἔτι δὲ θα
τις καὶ τῆς ὀροφῆς ἐν τῷ εὐμόρφῳ τὸ ἀπέρι
εὐκόσμῳ τὸ ἀνεπίληπτον καὶ τὸ τοῦ χρυσοῦ ε
πὲς σύμμετρον, ἀλλὰ μὴ περὶ τὰς χρείας ἐπίφ
ὁπόσον ἂν καὶ γυναικὶ σώφρονι καὶ καλῇ ἀρ
μότερον ἐργάσασθαι τὸ κάλλος ἢ περὶ τῇ δ
τις ὅρμος ἢ περὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη εὔ
τοῖν ὤτοιν ἐλλόβια ἢ πόρπη τις ἢ ταινία τὸ
κόμης συνδέουσα, τοσοῦτον τῇ εὐμορφίᾳ ε
ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα· αἱ δέ γε ἑταῖραι,
αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, καὶ τὴν ἐσθῆτα ὅλη
καὶ τὴν δειρὴν χρυσῆν πεποίηνται τῷ πολυ
μεναι τὸ ἐπαγωγὸν καὶ τὸ ἐνδέον τῷ καλῷ πρ
ἔξωθεν τερπνοῦ παραμυθούμεναι· ἡγοῦνται
ὠλένην αὐταῖς στιλπνοτέραν φαίνεσθαι συνα
σαν τῷ χρυσῷ καὶ τοῦ ποδὸς τὸ μὴ εὐπερίγρα
ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ καὶ τὸ πρόσωπον αὐτὸ
ρον γενήσεσθαι τῷ φαεινοτάτῳ συνορώμενον
ναι μὲν οὕτως· ἡ δέ γε σώφρων οἰκία χρυσῷ
κοῦντα καὶ μόνον τὰ ἀναγκαῖα προσχρῆται,
κάλλος οὐκ ἂν αἰσχύνοιτο, οἶμαι, καὶ γυμνὴ δ
195 8. Καὶ τοίνυν ἡ τοῦδε τοῦ οἴκου ὀροφή,
κεφαλὴ εὐπρόσωπος μὲν καὶ καθ' ἑαυτήν, τι
ἐς τοσοῦτον κεκόσμηται, ἐς ὅσον καὶ οὐρανὸ
ὑπὸ τῶν ἀστέρων ἐκ διαστήματος περιλαμπ
ἐκ διαλείμματος ἀνθῶν τῷ πυρί. εἰ δέ γε πῦρ

καλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. ἴδοι δ' ἄν τις
δ' ἀργὸν ἐνταῦθα τὸν χρυσὸν οὐδὲ μόνου τοῦ τέρπον-
; εἵνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεσπαρμένον, ἀλλὰ καὶ
γήν τινα ἡδεῖαν ἀπολάμπει καὶ τὸν οἶκον ὅλον ἐπι-
ώννυσι τῷ ἐρυθήματι· ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς προσπεσὸν
άψηται καὶ ἀναμιχθῇ τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστρά-
ουσι καὶ διπλασίαν τοῦ ἐρυθήματος ἐκφαίνουσι τὴν
ἱρίαν. 9. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ καὶ κορυφαῖα τοῦ οἴκου
άδε, Ὁμήρου τινὸς δεόμενα ἐπαινέτου, ἵνα αὐτὸν ἢ
ώροφον ὡς τὸν Ἑλένης θάλαμον ἢ αἰγλήεντα ὡς τὸν
λυμπον εἴποι· τὸν δὲ ἄλλον κόσμον καὶ τὰ τῶν τοίχων
άμματα καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη καὶ τὸ ἐναργὲς
ίστου καὶ τὸ ἀκριβὲς καὶ τὸ ἀληθὲς ἔαρος ὄψει καὶ λει-
ῶνι δὲ εὐανθεῖ καλῶς ἂν ἔχοι παραβαλεῖν· πλὴν παρ'
ον μὲν ἐκεῖνα ἀπανθεῖ καὶ μαραίνεται καὶ ἀλλάττεται
ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τουτὶ δὲ τὸ ἔαρ ἀΐδιον καὶ λει-
ν ἀμάραντος καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον ἅτε μόνης τῆς
εως ἐφαπτομένης καὶ δρεπομένης τὸ ἡδὺ τῶν βλεπο-
ων. 10. τὰ δὴ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα τίς οὐκ ἂν ἡσθείη 196
πων ἢ τίς οὐκ ἂν προθυμηθείη καὶ παρὰ τὴν δύναμιν
αὐτοῖς λέγειν εἰδὼς αἴσχιστον ὂν ἀπολειφθῆναι τῶν
ομένων; ἐπαγωγότατον γάρ τι ἡ ὄψις τῶν καλῶν, οὐκ
ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἂν οἶμαι
μοι κατὰ πρανοῦς πεδίου καὶ μαλακοῦ, προσηνῶς
ομένου τὴν βάσιν καὶ ἠρέμα ὑπείκοντος τῷ ποδὶ καὶ
ἐντιτυπκοῦντος τῇ ὁπλῇ· ἅπαντι γοῦν τότε χρῆται τῷ
μῳ καὶ ὅλον ἐπιδοὺς ἑαυτὸν τῷ τάχει ἁμιλλᾶται καὶ
ς τοῦ πεδίου τὸ κάλλος. 11. ὁ δὲ ταὼς ἦρος ἀρχομέ-
πρὸς λειμῶνά τινα ἐλθών, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρό-
ν οὐ ποθεινότερα μᾶλλον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις
ηρότερα καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερα, τότε καὶ οὗτος
εκτάσας τὰ πτερὰ καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ καὶ τὴν οὐρὰν

ἐπάρας καὶ πάντοθεν αὐτῷ περιστήσας ἐπιδείκνυται τὰ
ἄνθη τὰ αὑτοῦ καὶ τὸ ἔαρ τῶν πτερῶν ὥσπερ αὐτοῦ
προκαλοῦντος τοῦ λειμῶνος ἐς τὴν ἅμιλλαν· ἐπιστρέφει
γοῦν ἑαυτὸν καὶ περιάγει καὶ ἐμπομπεύει τῷ κάλλει·
ὅτε δὴ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὴν αὐγὴν ἀλ-
λαττομένων αὐτῷ τῶν χρωμάτων καὶ μεταβαινόντων
ἠρέμα καὶ πρὸς ἕτερον εὐμορφίας εἶδος τρεπομένων. πά-
σχει δὲ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν κύκλων, οὓς ἐπ' ἄκροις
ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἴριδός τινος ἕκαστον περιθεούσης· ὃ
γὰρ τέως χαλκὸς ἦν, τοῦτο ἐγκλίναντος ὀλίγον χρυσὸς
197 ὤφθη, καὶ τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ κυαναυγές, εἰ σκιασθείη,
χλοαυγές ἐστιν· οὕτως μετακοσμεῖται πρὸς τὸ φῶς ἡ
πτέρωσις. 12. ὅτι μὲν γὰρ καὶ ἡ θάλαττα ἱκανὴ προκα-
λέσασθαι καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπισπάσασθαι ἐν γαλήνῃ φα-
νεῖσα, ἴστε, κἂν μὴ εἴπω· ὅτε, εἰ καὶ παντάπασιν ἠπει-
ρώτης καὶ ἀπειρόπλους τις εἴη, πάντως ἂν ἐθελήσειε καὶ
αὐτὸς ἐμβῆναι καὶ περιπλεῦσαι καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς
ἀποσπάσαι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τὴν μὲν αὔραν κού-
φως ἐπουριάζουσαν τὴν ὀθόνην, τὴν δὲ ναῦν προσηνῶς
τε καὶ λείως ἐπ' ἄκρων ἠρέμα διολισθάνουσαν τῶν κυ-
μάτων. 13. καὶ τοίνυν καὶ τοῦδε τοῦ οἴκου τὸ κάλλος
ἱκανὸν καὶ παρορμῆσαι ἐς λόγους καὶ λέγοντα ἐπεγεῖραι
καὶ πάντα τρόπον εὐδοκιμῆσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν
δὴ τούτοις πείθομαι καὶ ἤδη πέπεισμαι καὶ ἐς τὸν οἶκον
ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὥσπερ ἀπὸ ἴυγγος ἢ Σειρῆνος
τῷ κάλλει ἑλκόμενος, ἐλπίδα οὐ μικρὰν ἔχων, εἰ καὶ τέως
ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλοὺς αὐτοὺς φανεῖσθαι
καθάπερ ἐσθῆτι καλῇ κεκοσμημένους.

14. Ἕτερος δέ τις οὐκ ἀγεννὴς λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ
γενναῖος, ὥς φησι, καὶ μεταξύ μου λέγοντος ὑπέκρουε
καὶ διακόπτειν ἐπειρᾶτο τὴν ῥῆσιν καὶ ἐπειδὴ πέπαυ-
μαι, οὐκ ἀληθῆ ταῦτα λέγειν φησί με, ἀλλὰ θαυμάζειν,

ἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν ἴκου κάλλος γραφῇ καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον· αὐτὸ γάρ 198
ου τοὐναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δέ, εἰ δοκεῖ, αὐτὸς αρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ καθάπερ ἐν δικασταῖς μῖν εἰπάτω, ὅπη λυσιτελέστερον ἡγεῖται τῷ λέγοντι εὐ-ἔλειαν οἴκου καὶ ἀμορφίαν. ἐμοῦ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λέ-οντος, ὥστε οὐδὲν δέομαι δὶς περὶ τῶν αὐτῶν εἰπεῖν, δὲ παρελθὼν ἤδη λεγέτω κἀγὼ σιωπήσομαι καὶ πρὸς λίγον αὐτῷ μεταστήσομαι. 15. Ἄνδρες τοίνυν δικασταί, ησὶν ὁ λόγος, ὁ μὲν προειπὼν ῥήτωρ πολλὰ καὶ μεγάλα ὅνδε τὸν οἶκον ἐπήνεσε καὶ τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ ἐκόσμησεν, ὼ δὲ τοσούτου δέω ψόγον αὐτοῦ διεξελεύσεσθαι, ὥστε αὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προσθήσειν μοι δοκῶ· ῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσῷδε ὑπεναντίος ῇ τοῦ λέγοντος χρείᾳ δειχθήσεται. καὶ πρῶτόν γε ἐπειδὴ υναικῶν καὶ κόσμου καὶ χρυσοῦ ἐκεῖνος ἐμνημόνευσε, ἀμοὶ ἐπιτρέψατε χρήσασθαι τῷ παραδείγματι· φημὶ γὰρ ὖν καὶ γυναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν ἐς τὸ εὐ-ορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἐναντιοῦσθαι τὸν κόσμον τὸν πο-ύν, ὁπόταν τῶν ἐντυγχανόντων ἕκαστος ὑπὸ τοῦ χρυ-οῦ καὶ τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν ἐκπλαγεὶς ἀντὶ τοῦ αινεῖν ἢ χρόαν ἢ βλέμμα ἢ δειρὴν ἢ πῆχυν ἢ δάκτυ-ον, ὁ δὲ ταῦτ' ἀφεὶς ἐς τὴν σαρδὼ ἢ τὸν σμάραγδον ἢ ὸν ὅρμον ἢ τὸ ψέλιον ἀποβλέπῃ, ὥστε ἄχθοιτο ἂν εἰ-ότως παρορωμένη διὰ τὸν κόσμον, οὐκ ἀγόντων σχο- 199
ὴν ἐπαινεῖν αὐτὴν τῶν θεατῶν, ἀλλὰ πάρεργον αὐτῆς ιουμένων τὴν θέαν. 16. ὅπερ ἀνάγκη, οἶμαι, παθεῖν ὶ τὸν ἐν οὕτω καλοῖς ἔργοις λόγους δεικνύοντα· λαν-άνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λεχθὲν καὶ ἀμαυ-οῦται καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἰ λύχνον τις εἰς πυρ-ὰν μεγάλην φέρων ἐμβάλλοι ἢ μύρμηκα ἐπ' ἐλέφαντος καμήλου δεικνύοι. τοῦτο γοῦν φυλακτέον τῷ λέγοντι.

καὶ προσέτι μὴν καὶ τὴν φωνὴν αὐτὴν ἐπιταρ οὕτως εὐφώνῳ καὶ ἠχήεντι οἴκῳ λέγων· ἀντι γὰρ καὶ ἀντιφωνεῖ καὶ ἀντιλέγει, μᾶλλον δὲ ἐπ τὴν βοήν, οἷόν τι καὶ σάλπιγξ δρᾷ τὸν αὐλόν, λοῖεν, ἢ τοὺς κελευστὰς ἡ θάλαττα, ὁπόταν π τος ἦχον ἐπᾴδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν· ἐπικρα μεγαλοφωνία καὶ κατασιωπᾷ τὸ ἧττον. 17. κι κεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπεγείρι οἶκος τὸν λέγοντα καὶ προθυμότερον παρασκει δοκεῖ τὸ ἐναντίον ποιεῖν· ἐκπλήττει γὰρ καὶ τὸν λογισμὸν διαταράττει καὶ δειλότερον ἐργι θυμούμενον ὡς ἁπάντων ἐστὶν αἴσχιστον ἐν χωρίῳ μὴ ὁμοίους φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλ οὗτός γε ὁ φανερώτατος, ὥσπερ ἂν εἴ τις πανι λὴν ἐνδὺς ἔπειτα φεύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπι ὢν δειλὸς ἀπὸ τῶν ὅπλων. τοῦτο δέ μοι δοκεῖ νος καὶ ὁ τοῦ Ὁμήρου ῥήτωρ ἐκεῖνος εὔμορφ στον φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς ἄϊδρι τὸν ἀπεικάσαι, ἵνα αὐτῷ παραδοξότερον φαι λόγων τὸ κάλλος ἐκ τῆς πρὸς τὸ ἀμορφότερον ἄλλως τε ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὴν τοῦ λέγοντος ο νοιαν ἀσχολεῖσθαι περὶ τὴν θέαν καὶ τῆς φρι ἀκριβὲς ἐκλύειν τῆς ὄψεως ἐπικρατούσης καὶ π καλούσης καὶ τῷ λόγῳ προσέχειν οὐκ ἐώσης. μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντως ἔλαττον ἐρεῖν αὐτὸν διατριβούσης περὶ τὸν τῶν ὁρωμένων ἔπαινο γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτοὶ καὶ πρὸς τ σιν παρειλημμένοι ἐπειδὰν εἰς τοιοῦτον οἶκον σιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεαταὶ καθίστανται, καὶ Δημόδοκος ἢ Φήμιος ἢ Θάμυρις ἢ Ἀμφίων τις λέγων ἐστίν, ὥστε ἀποσπάσαι τὴν διάνοι ἀπὸ τῆς θέας· ἀλλ᾽ οὖν ἕκαστος ἐπειδὰν μόνι

ιῦδόν, ἀθρόῳ τῷ κάλλει περιχυθεὶς λόγων μὲν ἐκεί-
ῇ ἀκροάσεως ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν „ἀΐοντι ἔοικεν,“
δὲ πρὸς τοῖς ὁρωμένοις ἐστίν, εἰ μὴ τύχοι τις παν-
ἰς τυφλὸς ὢν ἢ ἐν νυκτὶ ὥσπερ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου
ὴ ποιοῖτο τὴν ἀκρόασιν. 19. ὅτι γὰρ οὐκ ἀξιόμαχον
ον ἰσχὺς ὄψει ἀνταγωνίσασθαι καὶ ὁ Σειρήνων μῦθος
κτεθεὶς τῷ περὶ τῶν Γοργόνων διδάξειεν ἄν· ἐκεῖ- 201
μὲν γὰρ ἐκήλουν τοὺς παραπλέοντας μελῳδοῦσαι καὶ
κεύουσαι τοῖς ᾄσμασι καὶ καταπλεύσαντας ἐπὶ πολὺ
εἶχον, καὶ ὅλως τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτό τινος διατρι-
, καί πού τις αὐτὰς καὶ παρέπλευσε καὶ τοῦ μέλους
ἤκουσε· τὸ δὲ τῶν Γοργόνων κάλλος ἅτε βιαιότατόν
ἶν καὶ τοῖς καιριωτάτοις τῆς ψυχῆς ὁμιλοῦν εὐθὺς
τη τοὺς ἰδόντας καὶ ἀφώνους ἐποίει, ὡς δὲ ὁ μῦθος
λεται καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγίγνοντο ἀπὸ θαύματος.
ε καὶ ὃν ὑπὲρ τοῦ ταὼ λόγον εἶπε πρὸς ὑμᾶς μικρὸν
ροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ εἰρῆσθαι νομίζω· καὶ γὰρ ἐκεί-
ἐν τῇ ὄψει, οὐκ ἐν τῇ φωνῇ τὸ τερπνόν. καὶ εἴ γέ
παραστησάμενος τὴν ἀηδόνα ἢ τὸν κύκνον ᾄδειν κε-
οι, μεταξὺ δὲ ᾀδόντων παραδείξειε τὸν ταὼ σιωπῶν-
εὖ οἶδ' ὅτι ἐπ' ἐκεῖνον μεταβήσεται ἡ ψυχὴ μακρὰ
ρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ᾄσμασιν. οὕτως ἄμαχόν
οικεν εἶναι ἡ δι' ὄψεως ἡδονή. 20. καὶ ἔγωγε, εἰ βού-
θε, μάρτυρα ὑμῖν παραστήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς
ίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερά ἐστι τῶν
νομένων τὰ ὁρώμενα. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κῆρυξ προσ-
ει αὐτὸν Ἡρόδοτον Λύξου Ἁλικαρνασόθεν· κἀπειδὴ
ῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρείτω παρελθών. ἀναδέ- 202
θε δὲ αὐτὸν Ἰαστὶ πρὸς ὑμᾶς λέγοντα ὥσπερ αὐτῷ
ς. Ἀληθέα τάδε ὁ λόγος ὑμῖν, ἄνδρες δικασταί, μυ-
ται καί οἱ πείσεσθε ὅσα ἂν λέγῃ τουτέων πέρι ὄψιν
ῆς προτιμέων· ὦτα γὰρ τυγχάνει ἐόντα ἀπιστότερα

ὀφθαλμῶν. ἀκούετε τοῦ μάρτυρος ἅ φησιν, ὡ
τῇ ὄψει ἀποδέδωκεν; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα
ἐστι καὶ οἴχεται ἅμα τῷ προελθεῖν ἀποπτά
τῶν ὁρωμένων τέρψις ἀεὶ παρεστῶσα καὶ πα
πάντως τὸν θεατὴν ὑπάγεται. 21. πῶς οὖν
τῷ λέγοντι ἀνταγωνιστὴς οἶκος οὕτω καλὸς
βλεπτος ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον οὐδέπω φ
γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡ
ὀροφὴν ἀπεβλέπετε καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζ
γραφὰς ἐξητάζετε πρὸς ἑκάστην ἀποστρεφόμε
δὲν αἰσχυνθῆτε· συγγνώμη γάρ, εἴ τι ἀνθρ
πόνθατε, ἄλλως τε καὶ πρὸς οὕτω καλὰς κ
τὰς ὑποθέσεις. τῆς γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς κ
ρίας μετὰ τοῦ ἀρχαίου τὸ ὠφέλιμον ἐπαγωγ
θῶς καὶ πεπαιδευμένων θεατῶν δεόμενον.
πάντα ἐκεῖσε ἀποβλέπητε ἡμᾶς ἀπολιπόντες
οἷόν τε γράψωμαι αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ· ἡσθή
203 οἶμαι, ἀκούοντες ἃ καὶ ὁρῶντες θαυμάζετε.
με καὶ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε καὶ τοῦ ἀντιδίκο
σαιτε, ὡς μὴ καὶ αὐτοῦ ἐπιδείξαντος καὶ διπλ
ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν δὲ τοῦ τολμήμ
ἄνευ χρωμάτων καὶ σχημάτων καὶ τόπου σ
τοσαύτας εἰκόνας· ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τ
22. ἐν δεξιᾷ μὲν οὖν εἰσιόντι Ἀργολικῷ μύ
μικται πάθος Αἰθιοπικόν, ὁ Περσεὺς τὸ κῆτ
καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ, καὶ μετὰ μικρ
καὶ ἄπεισιν αὐτὴν ἄγων· πάρεργον τοῦτο τῆ
γόνας πτήσεως. ἐν βραχεῖ δὲ πολλὰ ὁ τεχνίτης
αἰδῶ παρθένου καὶ φόβον· ἐπισκοπεῖ γὰρ μάχ
ἐκ τῆς πέτρας καὶ νεανίου τόλμαν ἐρωτικὴν
ὄψιν ἀπρόσμαχον· καὶ τὸ μὲν ἔπεισι πεφρικὸς
θαις καὶ δεδιττόμενον τῷ χάσματι, ὁ Περσεὺς

ιοδείκνυσι τὴν Γοργόνα, τῇ δεξιᾷ δὲ καθικνεῖται
ει· καὶ τὸ μὲν ὅσον τοῦ κήτους εἶδε τὴν Μέδου-
δη λίθος ἐστί, τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μένει, τῇ ἅρπῃ
αι. 23. ἑξῆς δὲ μετὰ τήνδε τὴν εἰκόνα ἕτερον δρᾶμα
ιται δικαιότατον, οὗ τὸ ἀρχέτυπον ὁ γραφεὺς παρ'
ίδου ἢ Σοφοκλέους δοκεῖ μοι λαβεῖν· ἐκεῖνοι γὰρ
ἐγραψάτην εἰκόνα. τὼ νεανία τὼ ἑταίρω Πυλά- 204
ὁ Φωκεὺς καὶ Ὀρέστης δοκῶν ἤδη τεθνάναι παρελ-
τὰ βασίλεια καὶ λαθόντε φονεύουσιν ἄμφω τὸν
ον· ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῄρηται καὶ ἐπ'
ινος ἡμίγυμνος πρόκειται καὶ θεραπεία πᾶσα ἐκ-
μένοι τὸ ἔργον οἱ μὲν ὥσπερ βοῶσιν, οἱ δέ τινες
γωσι περιβλέπουσι. σεμνὸν δέ τι ὁ γραφεὺς ἐπε-
ὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δείξας μόνον καὶ ὡς
πραγμένον παραδραμών, ἐμβραδύνοντας δὲ τοὺς
ιους ἐργασάμενος τῷ τοῦ μοιχοῦ φόνῳ. 24. μετὰ
ιο θεός ἐστιν εὔμορφος καὶ μειράκιον ὡραῖον,
ή τις παιδιά· ὁ Βράγχος ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος
λαγὼν καὶ προσπαίζει τὸν κύνα, ὁ δὲ πηδησομένῳ 205
π' αὐτὸν ἐς τὸ ὕψος, καὶ Ἀπόλλων παρεστὼς μει-
πόμενος ἀμφοῖν καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι καὶ πει-
ι τῷ κυνί. 25. ἐπὶ δὲ τούτοις ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ
ι κήτους ἐκεῖνα τολμῶν καὶ ἡ Μέδουσα τεμνομένη
ιαλὴν καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα· ὁ δὲ τὴν
μαν εἴργασται, τὸ δὲ ἔργον οὐχ ἑώρακέ πω, ἀλλ'
ἀσπίδος τῆς Γοργόνος τὴν εἰκόνα· οἶδε γὰρ τὸ
ιον τῆς ἀληθοῦς ὄψεως. 26. κατὰ δὲ τὸν μέσον
ἄνω τις ἀντίθυρος Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται, ἡ
θου λευκοῦ, τὸ σχῆμα οὐ πολεμιστήριον, ἀλλ'
γένοιτο εἰρήνην ἀγούσης θεοῦ πολεμικῆς. 27. εἶτα 206
ύτην ἄλλη Ἀθηνᾶ, οὐ λίθος αὕτη γε, ἀλλὰ γραφὴ
Ἥφαιστος αὐτὴν διώκει ἐρῶν, ἡ δὲ φεύγει, κἀκ

τῆς διώξεως Ἐριχθόνιος γίγνεται. 28. ταύτῃ ἕπεται πα
λαιά τις ἄλλη γραφή· Ὠρίων φέρει τὸν Κηδαλίωνα τυ
φλὸς ὤν, ὁ δ' αὐτῷ σημαίνει τὴν πρὸς τὸ φῶς ὁδὸν ἐπο
χούμενος, 29. καὶ ὁ Ἥλιος φανεὶς ἰᾶται τὴν πήρωσιν
καὶ ὁ Ἥφαιστος Λημνόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. 30. Ὀδυσ
σεὺς τὸ μετὰ τοῦτο δῆθεν μεμηνώς, ὅτε συστρατεύει τοῖ
Ἀτρείδαις μὴ θέλων· πάρεισι δὲ οἱ πρέσβεις ἤδη καλοῦν
τες. καὶ τὰ μὲν τῆς ὑποκρίσεως πιθανὰ πάντα, ἡ ἀπήν
τὸ τῶν ὑπεζευγμένων ἀσύμφωνον, ἄγνοιά τῶν δρωμ
νων· ἐλέγχεται δὲ ὅμως τῷ βρέφει· Παλαμήδης γὰρ
τοῦ Ναυπλίου συνεὶς τὸ γιγνόμενον, ἁρπάσας τὸν Τ
λέμαχον ἀπειλεῖ φονεύειν πρόκωπον ἔχων τὸ ξίφος, κ
πρὸς τὴν τῆς μανίας ὑπόκρισιν ὀργὴν καὶ οὗτος ἀνθυπ
κρίνεται. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν φόβον τοῦτον σ
φρονεῖ καὶ πατὴρ γίγνεται καὶ λύει τὴν ὑπόκρισ
207 31. ὑστάτη δὲ ἡ Μήδεια γέγραπται τῷ ζήλῳ διακαής, τ
παῖδε ὑποβλέπουσα καί τι δεινὸν ἐννοοῦσα· ἔχει γο
ἤδη τὸ ξίφος, τὼ δ' ἀθλίω καθῆσθον γελῶντε μηδὲν τ
μελλόντων εἰδότε, καὶ ταῦτα ὁρῶντε τὸ ξίφος ἐν τ
χεροῖν. 32. ταῦτα πάντα, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐχ ὁρ
ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροατὴν καὶ πρὸς τὴν θέαν ἀν
στρέφει, μόνον δὲ καταλείπει τὸν λέγοντα; καὶ ἐγ
διεξῆλθον αὐτά, οὐχ ἵνα τὸν ἀντίδικον τολμηρὸν ὑ
λαβόντες καὶ θρασύν, εἰ τοῖς οὕτω δυσκόλοις ἑαυ
ἑκὼν φέρων ἐπέβαλε, καταγνῶτε καὶ μισήσητε καὶ
τῶν λόγων ἐγκαταλίπητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγ
νίσησθε καὶ ὡς οἷόν τε καταμύοντες ἀκούητε τῶν λε
μένων λογιζόμενοι τοῦ πράγματος τὴν δυσχέρειαν·
λις γὰρ ἂν οὕτω δυνηθείη οὐ δικασταῖς, ἀλλὰ συναγ
νισταῖς ὑμῖν χρησάμενος μὴ παντάπασιν ἀνάξιος τῆς
οἴκου πολυτελείας νομισθῆναι. εἰ δὲ ὑπὲρ ἀντιδί
ταῦτα δέομαι, μὴ θαυμάσητε· ὑπὸ γὰρ τοῦ τὸν οἶ

κλεῖν καὶ τὸν ἐν αὐτῷ λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βουλοίμην
ἂν εὐδοκιμεῖν.

ΜΑΚΡΟΒΙΟΙ. 208

1. Ὄναρ τι τοῦτο, λαμπρότατε Κυίντιλλε, κελευ-
θεὶς προσφέρω σοι δῶρον τοὺς μακροβίους, πάλαι μὲν
ὄναρ ἰδὼν καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτε ἐτίθεσο τῷ
ντέρῳ σου παιδὶ τοὔνομα· συμβαλεῖν δὲ οὐκ ἔχων τίνας
θεὸς κελεύει μοι προσφέρειν σοι τοὺς μακροβίους, τότε
ν ηὐξάμην τοῖς θεοῖς ἐπὶ μήκιστον ὑμᾶς βιῶναι σέ τε
τὸν καὶ παῖδας τοὺς σούς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων
ὶ σύμπαντι μὲν τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει, πρὸ δὲ τῶν
άντων αὐτῷ τε ἐμοὶ καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς· καὶ γὰρ κά-
ι τι ἀγαθὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. 2. σκεπτόμε- 209
ς δὲ κατ' ἐμαυτὸν εἰς σύννοιαν ἦλθον, εἰκὸς εἶναι
ὺς θεοὺς ἀνδρὶ περὶ παιδείαν ἔχοντι ταῦτα προστάσ-
οντας κελεύειν τι προσφέρειν σοι τῶν ἀπὸ τῆς τέχνης.
ύτην οὖν αἰσιωτάτην νομίζων τήν γε τῶν σῶν γε-
θλίων ἡμέραν δίδωμί σοι τοὺς ἱστορημένους εἰς μα-
ὸν γῆρας ἀφικέσθαι ἐν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ καὶ ὁλο-
λήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄφελος γένοιτό τί σοι
ἐ τοῦ συγγράμματος διπλοῦν· τὸ μὲν εὐθυμία τις καὶ
λπὶς ἀγαθὴ καὶ αὐτὸν ἐπὶ μήκιστον δύνασθαι βιῶναι,
ὸ δὲ διδασκαλία τις ἐκ παραδειγμάτων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι
μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι κατά τε σῶμα
ὶ κατὰ ψυχήν, οὗτοι δὲ εἰς μακρότατον γῆρας ἦλθον
ν ὑγιείᾳ παντελεῖ. 3. Νέστορα μὲν οὖν τὸν σοφώτα- 210
ν τῶν Ἀχαιῶν ἐπὶ τρεῖς παρατεῖναι γενεὰς Ὅμηρος λέ-
ι, ὃν συνίστησιν ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ ψυχῇ
ὶ σώματι. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν ἡ τραγῳδία

μέχρις ἓξ γενεῶν παρατεῖναι λέγει. πιθανὸν
ἄνδρα θεοῖς ἀνακείμενον καὶ καθαρωτέρᾳ δια
μενον τὸν Τειρεσίαν ἐπὶ μήκιστον βιῶναι. 4.
δὲ ὅλα μακρόβια ἱστόρηται διὰ τὴν δίαιταν, ὡ
γυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς, Ἀσσ
καὶ Ἀράβων οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων, Ἰνδῶν δὲ
μενοι Βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφίᾳ ε
τες, καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τοῦτο
καὶ θεοῖς ἀνακείμενον παρά τε Πέρσαις καὶ Πά
Βάκτροις καὶ Χορασμίοις καὶ Ἀρείοις καὶ Σάκαις
δοις καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρι
εἰσι καὶ πολυχρόνιοι διὰ τὸ μαγεύειν διαιτώ
211 αὐτοὶ ἀκριβέστερον. 5. ἤδη δὲ καὶ ἔθνη ὅλα μ
τατα, ὥσπερ Σῆρας μὲν ἱστοροῦσι μέχρι τριακ
ἐτῶν, οἱ μὲν τῷ ἀέρι, οἱ δὲ τῇ γῇ τὴν αἰτίαν το
γήρως προστιθέντες, οἱ δὲ καὶ τῇ διαίτῃ· ὑ
γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ Ἀθῴτας
τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν ἱστόρηται,
Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος, το
καὶ κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ὀξυδορκίας το
μακον· οἷς γέ φασι διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν κα
λας αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐ
εἶναι. 6. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περί τε τῶν μακροβί
καὶ τῶν ἐθνῶν, ἅτινά φασιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον ε
σθαι χρόνον, οἱ μὲν διὰ τὴν γῆν καὶ τὸν ἀέρα,
τὴν δίαιταν, οἱ δὲ καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' ἄν σο
τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παράσχοιμι ἱστορήσας ὅτι
212 πᾶσαν τὴν γῆν καὶ κατὰ πάντα ἀέρα μακρόβιοι
σιν ἄνδρες οἱ γυμνασίοις τοῖς προσήκουσι καὶ
ἐπιτηδειοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι. 7. δια
τοῦ λόγου ποιήσομαι τὴν πρώτην κατά γε τὰ ἐ
ματα τῶν ἀνδρῶν, καὶ πρώτους γέ σοι τοὺς βι

ι στρατηγικοὺς ἄνδρας ἱστορήσω, ὧν ἕνα καὶ εὐσε-
στάτη μεγάλου θειοτάτου αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὴν
ἱεωτάτην ἀγαγοῦσα τάξιν εὐεργέτηκε τὰ μέγιστα τὴν
ιουμένην τὴν ἑαυτοῦ· οὕτω γὰρ ἂν ἀπιδὼν καὶ σὺ
ν μακροβίων ἀνδρῶν πρὸς τὸ ὅμοιον τῆς ἕξεως καὶ
; τύχης ἑτοιμότερον ἐλπίσειας γῆρας ὑγιεινὸν καὶ μα-
ὸν καὶ ἅμα ζηλώσας ἐργάσαιο σαυτῷ τῇ διαίτῃ μέγι-
ὸν τε ἅμα καὶ ὑγιεινότατον βίον. 8. Πομπίλιος Νου-
ς ὁ εὐδαιμονέστατος τῶν Ῥωμαίων βασιλέων καὶ μά-
στα περὶ τὴν θεραπείαν τῶν θεῶν ἀσχοληθεὶς ὑπὲρ τὰ
δοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστόρηται. Σέρβιος δὲ Τούλ- 213
ος Ῥωμαίων καὶ οὗτος βασιλεὺς ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα
| καὶ αὐτὸς βιῶσαι ἱστόρηται. Ταρκυίνιος δὲ ὁ τελευ-
ῖος Ῥωμαίων βασιλεὺς φυγαδευθεὶς καὶ ἐπὶ Κύμης δια-
ίβων ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται στερρότατα βιῶ-
:. 9. οὗτοι μὲν οὖν Ῥωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω καὶ
ὺς λοιποὺς βασιλέας τοὺς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομέ-
ις καὶ μετ' αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ἑκάστους.
τέλει δέ σοι καὶ τοὺς λοιποὺς Ῥωμαίων τοὺς εἰς μή-
τον γῆρας ἀφικομένους προσαναγράψω προσθεὶς ἅμα
τοὺς κατὰ τὴν λοιπὴν Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαν-
· ἀξιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τῶν διαβάλλειν
ρωμένων τὸν ἐνταῦθα ἀέρα, ὥστε καὶ ἡμᾶς χρηστο-
ας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείους ἡμῖν τὰς εὐχὰς ἔσε-
ι πρὸς τὸ εἰς μήκιστόν τε καὶ λιπαρὸν τὸν πάσης γῆς 214
θαλάττης δεσπότην γῆρας ἀφικέσθαι τῇ ἑαυτοῦ οἰ-
μένῃ βασιλεύοντα ἤδη καὶ γέροντα. 10. Ἀργανθώνιος
οὖν Ταρτησσίων βασιλεὺς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν
βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς καὶ ὁ με-
οιὸς Ἀνακρέων· ἀλλὰ τοῦτο μὲν μῦθός τισι δοκεῖ.
:θοκλῆς δὲ ὁ Σικελίας τύραννος ἐτῶν ἐνενηκοντα-
τέ τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης καὶ Τίμαιος ἱστο-

ροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος δύο καὶ ἐνε
νήκοντα ἐτῶν γενόμενος ἐτελεύτα νόσῳ, βασιλεύσας ἑβ
δομήκοντα ἔτη, ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλατιανὸς κα
215 ἄλλοι λέγουσιν. Ἀτέας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς μαχόμενο
πρὸς Φίλιππον περὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν ἔπεσεν ὑπὲρ τ
ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασι
λεὺς ἀφ' ἵππου λέγεται μάχεσθαι ἐν τῷ πρὸς Φίλιππο
πολέμῳ εἰς ἐνενήκοντα τελῶν ἔτη. Τήρης δὲ Ὀδρυσῶ
βασιλεύς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο καὶ ἐνενήκοντ
ἐτῶν ἐτελεύτησεν. 11. Ἀντίγονος δὲ ὁ Φιλίππου ὁ μο-
νόφθαλμος βασιλεύων Μακεδόνων περὶ Φρυγίαν μαχό-
μενος Σελεύκῳ καὶ Λυσιμάχῳ τραύμασι πολλοῖς περι-
πεσὼν ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἑνὸς καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ
216 συστρατευόμενος αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. καὶ Λυσίμα
χος δὲ Μακεδόνων βασιλεὺς ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπ
λετο μάχῃ ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτός φησι
Ἱερώνυμος. Ἀντίγονος δὲ υἱὸς μὲν ἦν Δημητρίου, υἱ
νὸς δὲ Ἀντιγόνου τοῦ μονοφθάλμου, οὗτος τέσσαρα κ
τεσσαράκοντα Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη, ἐβίωσε
ὀγδοήκοντα, ὡς Μήδιός τε ἱστορεῖ καὶ ἄλλοι συγγραφε
ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μέγιστον δυνηθε
καὶ ἐπιτροπεύσας πολλοὺς Μακεδόνων βασιλέας ὑπὲρ
ὀγδοήκοντα οὗτος ἔτη ζήσας ἐτελεύτα τὸν βίον. 12. Πτ
λεμαῖος δὲ ὁ Λάγου ὁ τῶν καθ' αὑτὸν εὐδαιμονέστατ
βασιλέων Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ ὀγδο
κοντα βιώσας ἔτη, ζῶν δὲ παρέδωκε τὴν ἀρχὴν πρὸ δ
ἐτοῖν τῆς τελευτῆς Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ
ἐπίκλησιν, ὅστις διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀδε
217 φῶν. Φιλέταιρος δὲ πρῶτος μὲν ἐκτήσατο τὴν περὶ Πέ
γαμον ἀρχὴν καὶ κατέσχεν εὐνοῦχος ὤν, κατέστρεψε
τὸν βίον ὀγδοήκοντα ἐτῶν γενόμενος. Ἄτταλος δὲ ὁ ἐπι
κληθεὶς Φιλάδελφος, τῶν Περγαμηνῶν καὶ οὗτος βασι

ν, πρὸς ὃν καὶ Σκιπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς
το, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον.
Ιιθριδάτης δὲ ὁ Πόντου βασιλεὺς ὁ προσαγορευθεὶς
ης Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων ἐπὶ Πόν-
τελεύτησε βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσ-
ερώνυμος ἱστορεῖ καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαρά-
ὲ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα
ν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ· ἐδυνήθη δὲ ἴσως καὶ
λέον διαγενέσθαι, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδίκκαν μάχῃ
ηθεὶς ἀνεσκολοπίσθη. 14. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βα-
ς ὁ παλαιός, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων
οἷς καὶ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ περὶ Ἀλεξάνδρου συγγρά- 218
συμφωνεῖν δοκεῖ, ἑκατοντούτης γενόμενος ἐζήτει
να ἕκαστον τῶν φίλων, μαθὼν δὲ τοὺς πλείστους
αρμένους ὑπὸ Καμβύσου τοῦ υἱέος, καὶ φάσκον-
αμβύσου κατὰ πρόσταγμα τὸ ἐκείνου ταῦτα πεποιη-
, τὸ μέν τι πρὸς τὴν ὠμότητα τοῦ υἱοῦ διαβληθείς,
τι ὡς παρανομοῦντα αὐτὸν αἰτιασάμενος ἀθυμήσας
ὴτα τὸν βίον. 15. Ἀρταξέρξης ὁ Μνήμων ἐπικλη-
ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων
ρσαις ἐτελεύτησε νόσῳ ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν γε-
ος, ὡς δὲ Δείνων ἱστορεῖ, τεσσάρων καὶ ἐνενή-
. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεύς, ὅν φησιν
ῶν πατέρων τῶν ἑαυτοῦ Ἰσίδωρος ὁ Χαρακηνὸς
ιαφεὺς βασιλεύειν, ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα βιοὺς
υλῇ τἀδελφοῦ Γωσίθρου ἐδολοφονήθη. Σινατρού- 219
ὲ ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γε-
ἀπὸ Σακαυράκων Σκυθῶν καταχθεὶς βασιλεύειν
ο καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης δὲ ὁ Ἀρμε-
βασιλεύς, πρὸς ὃν Λεύκουλλος ἐπολέμησε, πέντε
δοήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτα νόσῳ. 16. Ὑσπασίνης δὲ
ακος καὶ τῶν κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεὺς πέντε

καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν νοσήσας ἐτελεύτησε. Τ
μεθ᾽ Ὑσπασίνην τρίτος βασιλεύσας δύο καὶ ε
βιοὺς ἐτελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ μετὰ Τ
δομος βασιλεύσας ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν κατ
Πάρθων ἐβασίλευσε. καὶ Μνασκίρης δὲ βασι
θυαίων ἓξ καὶ ἐνενήκοντα ἔζησεν ἔτη. 17. *Μ*
220 *δὲ Μαυρουσίων βασιλεὺς ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ε*
δρος δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ σεβαστοῦ ἀντὶ ἐθνάρ
λεὺς ἀναγορευθεὶς Βοσπόρου περὶ ἔτη ὢν ἐ
ἱππομάχων καὶ πεζομάχων οὐδενὸς ἥττων ἐφα
ἑώρα τοὺς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ προστιθεμ
σχόμενος σιτίων ἐτελεύτησε βιοὺς ἔτη τρία κ
κοντα· Γόαισος δέ, ὥς φησιν Ἰσίδωρος ὁ Χ
ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας Ὀμανῶν τῆς ἀρωματο
σιλεύσας πεντεκαίδεκα καὶ ἑκατὸν γεγονὼς ἐτε
τησε νόσῳ.

Βασιλέας μὲν οὖν τοσούτους ἱστορήκασι μ
οἱ πρὸ ἡμῶν. 18. *ἐπεὶ δὲ καὶ φιλόσοφοι καὶ*
221 *περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως καὶ οὗ*
μενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, ἀνα
καὶ τούτων τοὺς ἱστορημένους, καὶ πρώτους γ
φους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης ἐτῶν γεγ
σάρων καὶ ἑκατὸν ἀποσχόμενος τροφῆς ἐτελεύ
φιλος δὲ ὁ μουσικός, ὥς φησιν Ἀριστόξενος,
τῇ Πυθαγόρου φιλοσοφίᾳ ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ε
Ἀθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων δὲ καὶ Θαλῆς καὶ
οἵτινες τῶν κληθέντων ἑπτὰ σοφῶν ἐγένοντ
ἕκαστος ἔζησεν ἔτη. 19. *Ζήνων δὲ ὁ τῆς Στωι*
σοφίας ἀρχηγὸς ὀκτὼ καὶ ἐνενήκοντα, ὅν φασι
222 *μενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ προσπταίσαντα ἀν*
σθαι, Τί με βοᾷς; καὶ ὑποστρέψαντα οἴκαδε
σχόμενον τροφῆς τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεά

ήνωνος μαθητὴς καὶ διάδοχος ἐννέα καὶ ἐνενήκοντα οὗ-
ος γεγονὼς ἔτη φῦμα ἔσχεν ἐπὶ τοῦ χείλους καὶ ἀποκαρ-
ρῶν ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἑταίρων τινῶν γραμμά-
ν προσενεγκάμενος τροφὴν καὶ πράξας περὶ ὧν ἠξίουν
φίλοι, ἀποσχόμενος αὖθις τροφῆς ἐξέλιπε τὸν βίον.
Ξενοφάνης δὲ ὁ Δεξίνου μὲν υἱός, Ἀρχελάου δὲ τοῦ
σικοῦ μαθητὴς ἐβίωσεν ἔτη ἓν καὶ ἐνενήκοντα· Ξενο-
άτης δὲ Πλάτωνος μαθητὴς γενόμενος τέσσαρα καὶ
δοήκοντα· Καρνεάδης δὲ ὁ τῆς νεωτέρας Ἀκαδημίας
γὸς ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα· Χρύσιππος ἓν καὶ
δοήκοντα· Διογένης δὲ ὁ Σελευκεὺς ἀπὸ Τίγριος Στωϊ-
ς φιλόσοφος ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα· Ποσειδώνιος ὁ 223
αμεὺς τῆς Συρίας, νόμῳ δὲ Ῥόδιος, φιλόσοφός τε
καὶ ἱστορίας συγγραφεὺς τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα·
ιτόλαος ὁ Περιπατητικὸς ὑπὲρ δύο καὶ ὀγδοήκοντα·
Πλάτων δὲ ὁ ἱερώτατος ἓν καὶ ὀγδοήκοντα. Ἀθηνό-
ος Σάνδωνος Ταρσεὺς Στωϊκός, ὃς καὶ διδάσκαλος
ετο Καίσαρος σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσέων πό-
καὶ φόρων ἐκουφίσθη, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιοὺς
λεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι καὶ τιμὰς ὁ Ταρσέων δῆμος
ῷ κατ' ἔτος ἕκαστον ἀπονέμει ὡς ἥρωϊ. Νέστωρ δὲ
ωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου ἔτη
καὶ ἐνενήκοντα· Ξενοφῶν δὲ ὁ Γρύλλου ὑπὲρ τὰ
ενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. 22. οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἔν-
οι, συγγραφέων δὲ Κτησίβιος μὲν ἑκατὸν εἰκοσιτεσ- 224
ρων ἐτῶν ἐν περιπάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος
τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ ἐν πολέμοις γε-
μενος καὶ πολλοὺς καμάτους ὑπομείνας καὶ τραύματα
σεν ἔτη τέσσαρα καὶ ἑκατόν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ
ἔτῃ τῶν περὶ τῆς Ἀσίας ἱστοριῶν λέγει, καὶ θαυμάζει
τὸν ἄνδρα ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄρτιον ὄντα
ταῖς συνουσίαις καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις, μηδε-

νὸς γενόμενον τῶν πρὸς ὑγίειαν ἐλλιπῆ. Ἑλλάνικο Λέσβιος ὀγδοήκοντα καὶ πέντε, καὶ Φερεκύδης ὁ Σύ ὁμοίως ὀγδοήκοντα καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενί ἓξ καὶ ἐνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ Κασανδρεὺς ὑπ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι, τὴν ἱστορίαν τέταρτον καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς ἤρξατο συγγ
225 φειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πο βιος δὲ ὁ Λυκόρτα Μεγαλοπολίτης ἀγρόθεν ἀνελθὼν ἵππου κατέπεσε καὶ ἐκ τούτου νοσήσας ἀπέθανεν ἐτ δύο καὶ ὀγδοήκοντα. Ὑψικράτης δὲ ὁ Ἀμισηνὸς συγγ φεὺς διὰ πολλῶν μαθημάτων γενόμενος ἔτη δύο καὶ ἐ νήκοντα. 23. ῥητόρων δὲ Γοργίας, ὅν τινες σοφισ καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτώ· τροφῆς δὲ ἀποσχόμενος ἐ λεύτησεν· ὅν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν τοῦ μακ γήρως καὶ ὑγιεινοῦ ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν εἰπ διὰ τὸ μηδέποτε συμπεριενεχθῆναι ταῖς ἄλλων εὐωχί Ἰσοκράτης ἓξ καὶ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονὼς τὸν πανηγυ κὸν ἔγραφε λόγον, περὶ ἔτη δὲ ἑνὸς ἀποδέοντα ἑκατ γεγονὼς ὡς ᾔσθετο Ἀθηναίους ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ π
226 Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένους, ποτνιώμενος τὸν Εὐ πίδειον στίχον προηνέγκατο εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων,

Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών·

καὶ ἐπειπὼν ὡς δουλεύσει ἡ Ἑλλάς, ἐξέλιπε τὸν βί Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Περγαμηνὸς ῥήτωρ θεοῦ Καίσα σεβαστοῦ διδάσκαλος γενόμενος καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ Ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν ἔζησε ταὐτὰ τῷ Ἀθ νοδώρῳ, ἔτη ὀγδοήκοντα δύο. Ποτάμων δὲ οὐκ ἄδο ῥήτωρ ἔτη ἐνενήκοντα. 24. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποι ῥᾶγα σταφυλῆς καταπιὼν ἀπεπνίγη πέντε καὶ ἐνενήκον ζήσας ἔτη. οὗτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ υἱέος ἐπὶ τέλει τ βίου παρανοίας κρινόμενος ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδ πουν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμενος διὰ τοῦ δράματ

; τὸν νοῦν ὑγιαίνει, ὡς τοὺς δικαστὰς τὸν μὲν ὑπερ- 227
ιάσαι, καταψηφίσασθαι δὲ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ μανίαν. Κρατῖνος δὲ ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς ἑπτὰ πρὸς τοῖς ήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε, καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βίου ξας τὴν Πυτίνην καὶ νικήσας μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτα. Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ ἑπτὰ καὶ ήκοντα ἔτη βιοὺς κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν, σάμενος δὲ ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ σῦκα σθίοντα ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα, καλέσας δὲ τὸν οἰκέ- καὶ σὺν πολλῷ καὶ ἀθρόῳ γέλωτι εἰπὼν προσδοῦναι νῳ ἀκράτου ῥοφεῖν ἀποπνιγεὶς ὑπὸ τοῦ γέλωτος ἀπέ- ε. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς καὶ αὐ- ἐνενήκοντα καὶ ἑπτὰ ἔτη λέγεται βιῶναι. 26. Ἀνα-
ον δὲ ὁ τῶν μελῶν ποιητὴς ἔζησεν ἔτη πέντε καὶ 228
ήκοντα, καὶ Στησίχορος δὲ ὁ μελοποιὸς ταὐτά. Σι- ίδης δὲ ὁ Κεῖος ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. 27. γραμματι- δὲ Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ Κυρηναῖος, ὃν οὐ ον γραμματικόν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ὀνομάσειε φιλόσοφον καὶ γεωμέτρην, δύο καὶ ὀγδοήκοντα οὗ- ἔζησεν ἔτη. 28. καὶ Λυκοῦργος δὲ ὁ νομοθέτης τῶν εδαιμονίων πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι ἱστο- αι.

29. Τοσούτους ἐδυνήθημεν βασιλέας καὶ πεπαιδευ- ους ἀθροῖσαι· ἐπεὶ δὲ ὑπεσχόμην καὶ Ῥωμαίων τινὰς τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκησάντων μακροβίων ἀναγράψαι, ους σοι, θεῶν βουλομένων, ἱερώτατε Κυίντιλλε, ἐν δηλώσομεν λόγῳ.

229 ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

1. Ὅτι μὲν οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος φθάνε
τεθρυλημένον. ἆρ' οὖν ἥδιον μὲν οὐδέν, σεμνότε
τι καὶ θειότερον ἄλλο; καὶ μὴν ὅσα σεμνὰ καὶ θε
μίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρὶς αἰτία καὶ διδ
λος, γεννησαμένη καὶ ἀναθρεψαμένη καὶ παιδευσ
πόλεων μὲν οὖν μεγέθη καὶ λαμπρότητας καὶ πολυτ
κατασκευῶν θαυμάζουσι πολλοί, πατρίδας δὲ στέ
πάντες· καὶ τοσοῦτον οὐδεὶς ἐξηπατήθη τῶν καὶ
κεκρατημένων ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν θέαν ἡδονῆς, ὡ
τῆς ὑπερβολῆς τῶν παρ' ἄλλοις θαυμάτων λήθην
σασθαι τῆς πατρίδος. 2. ὅστις μὲν οὖν σεμνύνεται
της ὢν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τί
τιμὴν ἀπονέμειν τῇ πατρίδι, καὶ ὁ τοιοῦτος δῆλός
ἀχθόμενος ἄν, εἰ μετριωτέρας ἔλαχε τῆς πατρίδος
δὲ ἥδιον αὐτὸ τιμᾶν τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα. πόλι
230 γὰρ παραβαλεῖν πειρωμένῳ προσήκει μέγεθος ἐξ
καὶ κάλλος καὶ τὴν τῶν ὠνίων ἀφθονίαν· ὅπου δ
σίς ἐστι πόλεων, οὐδεὶς ἂν ἕλοιτο τὴν λαμπροτέρ
σας τὴν πατρίδα, ἀλλ' εὔξαιτο μὲν ἂν εἶναι καὶ τ
τρίδα ταῖς εὐδαίμοσι παραπλησίαν, ἕλοιτο δ' ἂ
ὁποιανοῦν. 3. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ δίκαιοι τῶ
δων πράττουσι καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων· οὔ
νέος καλὸς κἀγαθὸς ἄλλον ἂν προτιμήσαι τοῦ
οὔτε πατὴρ καταμελήσας τοῦ παιδὸς ἕτερον ἂν σ
νέον, ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικώμενοι π
μουσι τοῖς παισίν, ὥστε καὶ κάλλιστοι καὶ μέγιστ
τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδ
τοῖς. ὅστις δὲ μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστὴς πρὸς τὸν
οὐ δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμοὺς ἔχειν. 4. πατρίδι

ι τὸ ὄνομα πρῶτον καὶ οἰκειότατον πάντων· οὐδὲν
ν ὅ τι τοῦ πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀπονέμει τῷ
ρὶ τὴν δικαίαν τιμήν, ὥσπερ καὶ ὁ νόμος καὶ ἡ φύσις
εύει, προσηκόντως ἂν τὴν πατρίδα προτιμήσαι· καὶ
ρ ὁ πατὴρ αὐτὸς τῆς πατρίδος κτῆμα καὶ ὁ τοῦ πατρὸς
τὴρ καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκεῖοι πάντες ἀνωτέρω, καὶ
ρι θεῶν πατρῴων πρόεισιν ἀναβιβαζόμενον τὸ ὄνομα.
χαίρουσι καὶ θεοὶ πατρίσι καὶ πάντα μέν, ὡς εἰκός,
ορῶσι τὰ τῶν ἀνθρώπων αὑτῶν ἡγούμενοι κτήματα
σαν γῆν καὶ θάλατταν, ἐφ' ἧς δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἐγέ-
το, προτιμᾷ τῶν ἄλλων ἁπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις
ινότεραι θεῶν πατρίδες καὶ νῆσοι θειότεραι, παρ' αἷς 231
νεῖται γένεσις θεῶν. ἱερὰ γοῦν κεχαρισμένα ταῦτα νο-
ζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδὰν εἰς τοὺς οἰκείους ἕκαστος ἀφι-
μενος ἱερουργῇ τόπους. εἰ δὲ θεοῖς τίμιον τὸ τῆς πα-
ίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις γε πολλῷ μᾶλλον;
καὶ γὰρ εἶδε τὸν ἥλιον πρῶτον ἕκαστος ἀπὸ τῆς πατρί-
ς, ὥς καὶ τοῦτον τὸν θεόν, εἰ καὶ κοινός ἐστιν, ἀλλ'
ν ἑκάστῳ νομίζεσθαι πατρῷον διὰ τὴν πρώτην ἀπὸ
ῦ τόπου θέαν· καὶ φωνῆς ἐνταῦθα ἤρξατο ἐπιχώρια
ῦτα λαλεῖν μανθάνων καὶ θεοὺς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις
αύτης ἔλαχε πατρίδος, ὡς ἑτέρας δεηθῆναι πρὸς τὴν
ν μειζόνων παιδείαν, ἀλλ' οὖν ἐχέτω καὶ τούτων τῶν
δευμάτων τῇ πατρίδι τὴν χάριν· οὐ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν
ὲ πόλεως ὄνομα μὴ διὰ τὴν πατρίδα πόλιν εἶναι μα-
ι. 7. πάντα δέ, οἶμαι, παιδεύματα καὶ μαθήματα συλ-
νουσιν ἄνθρωποι χρησιμωτέρους αὑτοὺς ἀπὸ τούτων
πατρίσι παρασκευάζοντες· κτῶνται δὲ καὶ χρήματα
τιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος δαπα-
ττα. καὶ εἰκότως, οἶμαι· δεῖ γὰρ οὐκ ἀχαρίστους εἶ-
τοὺς τῶν μεγίστων τυχόντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' εἰ τοῖς
ἕκα τις ἀπονέμει χάριν, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, ἐπει-

δὰν εὖ πάθῃ πρός τινος, πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν π
τρίδα τοῖς καθήκουσιν ἀμείβεσθαι· κακώσεως μὲν γ
γονέων εἰσὶ νόμοι παρὰ ταῖς πόλεσι, κοινὴν δὲ προσή
πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν καὶ χαριστήρια τ
φῶν ἀποδιδόναι καὶ τῆς τῶν νόμων αὐτῶν γνώσε
232 8. ὤφθη δὲ οὐδεὶς οὕτως ἀμνήμων τῆς πατρίδος, ὡς
ἄλλῃ πόλει γενόμενος ἀμελεῖν, ἀλλ' οἵ τε κακοπραγο
τες ἐν ταῖς ἀποδημίαις συνεχῶς ἀνακαλοῦσιν ὡς μέγισ
τῶν ἀγαθῶν ἡ πατρίς, οἵ τε εὐδαιμονοῦντες, ἂν κα
ἄλλα εὖ πράττωσι, τοῦτο γοῦν αὐτοῖς μέγιστον ἐν
νομίζουσι τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύ
ὄνειδος γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τοὺς κατὰ τὸν τῆς ἀ
δημίας χρόνον λαμπροὺς γενομένους ἢ διὰ χρημά
κτῆσιν ἢ διὰ τιμῆς δόξαν ἢ διὰ παιδείας μαρτυρίαν ἢ
ἀνδρείας ἔπαινον ἔστιν ἰδεῖν εἰς τὴν πατρίδα πά
ἐπειγομένους, ὡς οὐκ ἂν ἐν ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδει
μένους τὰ αὑτῶν καλά· καὶ τοσούτῳ γε μᾶλλον ἕκασ
σπεύδει λαβέσθαι τῆς πατρίδος, ὅσῳπερ ἂν φαίνηται μ
ζόνων παρ' ἄλλοις ἠξιωμένος. 9. ποθεινὴ μὲν οὖν
νέοις πατρίς· τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν ὅσῳ πλεῖον τ
φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσούτῳ καὶ πλείων ἐγ
νεται πόθος ὁ τῆς πατρίδος· ἕκαστος γοῦν τῶν γεγη
κότων καὶ σπεύδει καὶ εὔχεται καταλῦσαι τὸν βίον
τῆς πατρίδος, ἵν', ὅθεν ἤρξατο βιοῦν, ἐνταῦθα πά
καὶ τὸ σῶμα παρακατάθηται τῇ γῇ τῇ θρεψαμένῃ
τῶν πατρῴων κοινωνήσῃ τάφων· δεινὸν γὰρ ἑκάστῳ
κεῖ ξενίας ἁλίσκεσθαι καὶ μετὰ θάνατον, ἐν ἀλλοτ
233 κειμένῳ γῇ. 10. ὅσον δὲ τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς τὰς π
τρίδας μέτεστι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις μάθ
τις ἂν ἐκ τῶν αὐτοχθόνων· οἱ μὲν γὰρ ἐπήλυδες καθ
περ νόθοι ῥᾳδίας ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις τὸ μ
τῆς πατρίδος ὄνομα μήτε εἰδότες μήτε στέργοντες, ἡγο

οι δ' ἀπανταχοῦ τῶν ἐπιτηδείων εὐπορήσειν, μέτρον αιμονίας τὰς τῆς γαστρὸς ἡδονὰς τιθέμενοι. οἷς δὲ μήτηρ ἡ πατρίς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν ἐφ' ἧς ἐγένοντο ἐτράφησαν, κἂν ὀλίγην ἔχωσι, κἂν τραχεῖαν καὶ πόγεων· κἂν ἀπορῶσι τῆς γῆς ἐπαινέσαι τὴν ἀρετήν, ν γε ὑπὲρ τῆς πατρίδος οὐκ ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ὰ κἂν ἴδωσιν ἑτέρους σεμνυνομένους πεδίοις ἀνειμέ ς καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένοις, καὶ οὶ τῶν τῆς πατρίδος ἐγκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται, δὲ ἱπποτρόφου ὑπερορῶντες τὴν κουροτρόφον ἐπαι σι. 11. καὶ σπεύδει τις εἰς τὴν πατρίδα, κἂν νησιώ ῃ· κἂν παρ' ἄλλοις εὐδαιμονεῖν δύνηται, καὶ διδο ην ἀθανασίαν οὐ προσήσεται, προτιμῶν τὸν ἐπὶ τῆς ρίδος τάφον· καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτῷ καπνὸς λαμ ότερος ὀφθήσεται τοῦ παρ' ἄλλοις πυρός. 12. οὕτω ρα τίμιον εἶναι δοκεῖ παρὰ πᾶσιν ἡ πατρίς, ὥστε καὶ ς πανταχοῦ νομοθέτας ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις 234
ήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιβεβληκότας τὴν φυγὴν ρίαν. καὶ οὐχ οἱ νομοθέται μὲν οὕτως ἔχουσιν, οἱ στευόμενοι τὰς στρατηγίας ἑτέρως, ἀλλ' ἐν ταῖς μά τὸ μέγιστόν ἐστι τῶν παραγγελμάτων τοῖς παρατατ νοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος· καὶ οὐ ὅστις ἂν ἀκούσας τούτου κακὸς εἶναι θέλῃ· ποιεῖ καὶ τὸν δειλὸν ἀνδρεῖον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

1. Τῆς Λιβύης τὰ νότια ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα καὶ γῆ κκαυμένη, ἔρημος ἐπὶ πολύ, ἀκριβῶς ἄκαρπος, πε ἅπασα, οὐ χλόην οὐ πόαν οὐ φυτὸν οὐχ ὕδωρ

ἔχουσα, ἢ εἴ που ἄρα ἐν κοίλοις συνεστηκὸς ὑετοῦ ὀ
γου λείψανον, παχὺ καὶ τοῦτο καὶ δυσῶδες, οὐδὲ κα
διψῶντι ἀνθρώπῳ πότιμον. ἀοίκητος γοῦν ἐστι διὰ τα
τα· ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο ἀνήμερος οὕτω καὶ ξηρὰ
ἄφορος οὖσα καὶ πολλῷ τῷ αὐχμῷ πιεζομένη; καὶ
θάλπος δὲ αὐτὸ καὶ ὁ ἀὴρ κομιδῇ πυρώδης καὶ φλογ
ὢν καὶ ἡ ψάμμος ὑπερζέουσα παντελῶς ἄβατον τὴν
ραν τίθησι. 2. Γαράμαντες μόνοι πρόσοικοι ὄντες,
235 σταλὲς καὶ κοῦφον ἔθνος, ἄνθρωποι σκηνῖται, ἀπὸ
ρας τὰ πολλὰ ζῶντες, ἐνίοτε οὗτοι ἐσβάλλουσι θηρά
τες ἀμφὶ τροπὰς τὰς χειμερινὰς μάλιστα, ὕοντα τὸν
τηρήσαντες, ὁπότε τὸ πολὺ τοῦ καύματος σβεσθείη
ἡ ψάμμος νοτισθείη καὶ ἀμηγέπη βατὴ γένοιτο. ἡ θ
δέ ἐστιν ὄνων τε τῶν ἀγρίων καὶ στρουθῶν τῶν με
λων χαμαιπετῶν καὶ πιθήκων μάλιστα καὶ ἐλεφάν
ἐνίοτε· ταῦτα γὰρ μόνα διαρκεῖ πρὸς τὸ δίψος καὶ ἀ
χεται ἐπὶ πολὺ ταλαιπωρούμενα ὑπὸ πολλῷ καὶ ὀξε
ἡλίῳ. καὶ ὅμως οἱ Γαράμαντες ἐπειδὰν τὰ σιτία κατα
λώσωσιν ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπελαύνουσιν ὀπ
εὐθὺς δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγεῖσα δύσ
τος καὶ ἄπορος γένηται, εἶτα ὥσπερ ἐντὸς ἀρκύων
φθέντες καὶ αὐτοὶ ἀπόλωνται μετὰ τῆς ἄγρας· ἄφυ
γάρ ἐστιν, ἣν ὁ ἥλιος ἀνασπάσας τὴν ἰκμάδα καὶ τάχ
ξηράνας τὴν χώραν ὑπερζέσῃ, ἀκμαιοτέραν τὴν ἀκ
προσβαλὼν ἅτε πρὸς τὴν νοτίδα παρατεθηγμένην· τρ
γὰρ αὕτη τῷ πυρί. 3. καίτοι ταῦτα πάντα ὁπόσα εἶ
τὸ θάλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐκ
γῆς λαβεῖν, ἧττον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξει τοῦ λε
σομένου, καὶ δι' ὃ φευκτέα πάντως ἡ χώρα ἐκείνη·
πετὰ γὰρ ποικίλα μεγέθει τε μέγιστα καὶ πλήθει π
πολλα καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα καὶ τὸν ἰὸν ἄμαχα ἐ
236 νέμεται τὴν γῆν, τὰ μὲν ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν μ

ῆς ψάμμου, τὰ δὲ ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσαλοι καὶ ἀσπί-
ες καὶ ἔχιδναι καὶ κεράσται καὶ βουπρήστεις καὶ ἀκον-
αι καὶ ἀμφίσβαιναι καὶ δράκοντες καὶ σκορπίων γένος
τόν, τὸ μὲν ἕτερον ἐπίγειόν τε καὶ πεζόν, ὑπέρμεγα
ὶ πολυσφόνδυλον, θάτερον δὲ ἐναέριον καὶ πτηνόν,
ενόπτερον δὲ οἷα ταῖς ἀκρίσι καὶ τέττιξι καὶ νυκτερίσι
πτερά. τοιαῦτα ὄρνεα πολλὰ ἐπιπετόμενα οὐκ εὐπρόσι-
ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. 4. τὸ δὲ δὴ πάν-
ν ἑρπετῶν δεινότατον ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ διψάς
ιν, ὄφις οὐ πάνυ μέγας, ἐχίδνῃ ὅμοιος, τὸ δῆγμα
ιος, τὸν ἰὸν ταχύς, ὀδύνας μὲν ἀλήκτους ἐπάγων εὐ-
ς· ἐκκαίει τε γὰρ καὶ σήπει καὶ πίμπρασθαι ποιεῖ, καὶ
ῶσιν ὥσπερ οἱ ἐν πυρᾷ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα κατα-
οῦν καὶ κατατρῦχον αὐτοὺς ἐκεῖνό ἐστιν, ὁμώνυμον
θος τῷ ἑρπετῷ· διψῶσι γὰρ εἰς ὑπερβολήν, καὶ τὸ 237
αδοξότατον, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέ-
ται τοῦ ποτοῦ, καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνε-
αὐτοῖς· οὐδ' ἂν σβέσειάς ποτε τὸ δίψος, οὐδ' ἢν τὸν
λον αὐτὸν ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ
σεκκαύσεις ἐπάρδων τὴν νόσον, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ
κατασβεννύοι. 5. λέγουσιν ἰατρῶν παῖδες ἐκείνην
αἰτίαν εἶναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα ἔπειτα δευόμενον
ποτῷ ὀξυκίνητον γίγνεσθαι, ὑγρότερον, ὡς τὸ εἰκός,
ιστάμενον καὶ ἐπὶ πλεῖστον διαχεόμενον.

6. Ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τοῦτο πεπονθότα εἶδον,
έ, ὦ θεοί, ἴδοιμι οὕτω κολαζόμενον ἄνθρωπον, ἀλλ'
ὲ ἐπέβην τῆς Λιβύης τὸ παράπαν εὖ ποιῶν· ἐπί-
μμα δέ τι ἤκουσα, ὅ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλεγεν αὐτὸς
στήλης ἀνεγνωκέναι ἀνδρὸς οὕτως ἀποθανόντος· ἐκ
ύης ἔφη ἀπιὼν ἐς Αἴγυπτον παρὰ τὴν μεγάλην Σύρ-
ποιεῖσθαι τὴν πορείαν· οὐ γὰρ εἶναι ἄλλως· ἔνθα 238
τάφῳ ἐντυχεῖν παρὰ τὴν ἠϊόνα ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι

καὶ στήλην ἐφεστάναι δηλοῦσαν τοῦ ὀλέθρου τὸν τ
πον· κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπον μέν τινα ο
τὸν Τάνταλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἑστῶτα καὶ ἀρυό
νον τοῦ ὕδατος, ὡς πίοι δή, τὸ θηρίον δὲ τὴν διψ
ἐμπεφυκὸς αὐτῷ περιεσπειρᾶσθαι τῷ ποδί, καί τινας γ
ναῖκας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς καταχεῖν τὸ ὕδωρ ἐ
τοῦ· πλησίον δὲ ᾠὰ κεῖσθαι οἷα τῶν στρουθῶν ἐκείν
οὓς ἔφην θηρᾶν τοὺς Γαράμαντας· γεγράφθαι δὲ κ
τοὐπίγραμμα, οὐ χεῖρον δὲ καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Τοῖα παθόντ', οἶμαι, καὶ Τάνταλον αἴθοπος ἰοῦ
μηδαμὰ κοιμῆσαι διψαλέην ὀδύνην.
καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον πίθον οὐκ ἀναπλῆσαι
αἰὲν ἐπαντλούσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

ἔτι καὶ ἄλλα ἔπη τέτταρά ἐστι περὶ τῶν ᾠῶν, καὶ
ἀναιρούμενος αὐτὰ ἐδήχθη· ἀλλ' οὐκέτι μέμνημαι ἐ
νων. 7. συλλέγουσι δὲ ἄρα τὰ ᾠὰ καὶ ἐσπουδάκασι κ
αὐτὰ οἱ περίοικοι, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ σκεύ
χρῶνται κενώσαντες καὶ ἐκπώματα ποιοῦνται ἀπ' αὐτ
239 οὐ γὰρ ἔχουσι κεραμεύειν διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γ
εἰ δὲ καὶ μεγάλα εὑρεθείη, καὶ πῖλοι γίγνονται δύο
τοῦ ᾠοῦ ἑκάστου· τὸ γὰρ ἡμίτομον ἑκάτερον ἀποχρῶ
κεφαλῇ πῖλός ἐστιν. 8. ἐκεῖ τοίνυν λοχῶσιν αἱ διψά
παρὰ τὰ ᾠά, καὶ ἐπειδὰν προσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ
ψάμμου ἐξερπύσασαι δάκνουσι τὸν κακοδαίμονα· ὁ
πάσχει ἐκεῖνα τὰ μικρὸν ἔμπροσθεν εἰρημένα πίνων
καὶ μᾶλλον διψῶν καὶ πιμπλάμενος οὐδέποτε. 9. τ
οὐ μὰ Δία πρὸς Νίκανδρον τὸν ποιητὴν φιλοτιμούμ
διεξῆλθον, οὐδ' ὅπως ὑμεῖς μάθοιτε ὡς οὐκ ἀμελὲς
γένηταί μοι φύσεις τῶν Λιβυκῶν ἑρπετῶν εἰδέναι·
τρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδ
ταῦτα, ὡς καὶ ἀμύνασθαι αὐτὰ μετὰ τῆς τέχνης ἔχο
ἀλλά μοι δοκῶ — καὶ πρὸς φιλίου μὴ δυσχεράνητε

όνα θηριώδη οὖσαν — ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν ὸς ὑμᾶς, οἷον ἐκεῖνοι πάσχουσι πρὸς τὸ ποτὸν οἱ χθέντες ὑπὸ τῆς διψάδος· ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον παρίω ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγομαι τοῦ πράγματος καὶ δίψος ἄσχετον ὑπεκκαίεταί μοι καὶ ἔοικα οὐδ' ἐμπλη-ήσεσθαί ποτε τοῦ τοιούτου ποτοῦ. μάλα εἰκότως. ποῦ ἂν οὕτω διειδεῖ τε καὶ καθαρῷ ὕδατι ἐντύχοιμι; 240
ὥτε σύγγνωτε, εἰ δηχθεὶς καὶ αὐτὸς τὴν ψυχὴν ἡδίστῳ ὕτῳ καὶ ὑγιεινοτάτῳ τῷ δήγματι ἐμφοροῦμαι χανδὸν οθεὶς τῷ κρουνῷ τὴν κεφαλήν· εἴη μόνον μὴ ἐπιλι-ὲν τὰ παρ' ὑμῶν ἐπιρρέοντα μηδὲ χυθεῖσαν τὴν σπου-ὴν τῆς ἀκροάσεως κεχηνότα ἔτι καὶ διψῶντα καταλιπεῖν· δίψους γε ἕνεκα τοὐμοῦ πρὸς ὑμᾶς οὐδὲν ἂν ἐκώλυε ίνειν ἀεί· κατὰ γὰρ τὸν σοφὸν Πλάτωνα κόρος οὐδεὶς ῶν καλῶν.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

1. *ΛΥΚΙΝΟΣ.* Ἀλλὰ ποιητὴν μὲν ἄριστον εἶναί σε, Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο παρὰ Μουσῶν λαβεῖν μετὰ τῆς ῴνης αὐτός τε δεικνύεις ἐν οἷς ποιεῖς — ἔνθεα γὰρ καὶ ινὰ πάντα — καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν οὕτως ἔχειν· ἐκεῖνο ἀπορῆσαι ἄξιον, τί δήποτε προειπὼν ὑπὲρ σαυτοῦ, διὰ τοῦτο λάβοις τὴν θεσπέσιον ἐκείνην ᾠδὴν παρὰ ν θεῶν, ὅπως κλείοις καὶ ὑμνοίης τὰ παρεληλυθότα ὶ θεσπίζοις τὰ ἐσόμενα, θάτερον μὲν καὶ πάνυ ἐντε-ς ἐξενήνοχας θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος ἄχρι καὶ 241
ν πρώτων ἐκείνων, χάους καὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ καὶ ἔρω-, ἔτι δὲ γυναικῶν ἀρετὰς καὶ παραινέσεις γεωργικάς, ὅσα περὶ Πλειάδων καὶ ὅσα περὶ καιρῶν ἀρότου καὶ ήτου καὶ πλοῦ καὶ ὅλως τῶν ἄλλων ἁπάντων· θάτε-

ρον δὲ καὶ ὃ χρησιμώτερον ἦν τῷ βίῳ παρὰ πολὺ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἐοικός, λέγω δὲ τὴν τῶν μελ των προαγόρευσιν, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐξαπέφηνας, ἀλλ μέρος τοῦτο πᾶν λήθῃ παραδέδωκας οὐδαμοῦ τῆς π σεως ἢ τὸν Κάλχαντα ἢ τὸν Τήλεμον ἢ τὸν Πολύειδ καὶ Φινέα μιμησάμενος, οἳ μηδὲ παρὰ Μουσῶν τοι τυχόντες ὅμως προεθέσπιζον καὶ οὐκ ὤκνουν χρᾶν δεομένοις. 2. ὥστε ἀνάγκη σοι τῶν τριῶν τούτων αἱ μιᾷ γε πάντως ἐνέχεσθαι· ἢ γὰρ ἐψεύσω, εἰ καὶ πι εἰπεῖν, ὡς ὑποσχομένων σοι τῶν Μουσῶν καὶ τὰ μέλλ προλέγειν δύνασθαι· ἢ αἱ μὲν ἔδοσαν ὥσπερ ὑπέσχ σὺ δὲ ὑπὸ φθόνου ἀποκρύπτεις καὶ ὑπὸ κόλπου φυ τεις τὴν δωρεὰν οὐ μεταδιδοὺς αὐτῆς τοῖς δεομένοι γέγραπται μέν σοι καὶ τοιαῦτα πολλά, οὐδέπω δὲ ι τῷ βίῳ παραδέδωκας οὐκ οἶδα εἰς ὃν καιρόν τινα ἀ ταμιευόμενος τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ι τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ Μοῦσαι δύο σοι παρ

242 ὑποσχόμεναι τὸ μὲν ἔδοσαν, ἐξ ἡμισείας δὲ ἀνεκαλέσ τὴν ὑπόσχεσιν, λέγω δὲ τὴν τῶν μελλόντων γνῶσιν, ταῦτα προτέραν αὐτὴν ἐν τῷ ἔπει ὑπεσχημέναι. 3. το οὖν παρὰ τίνος ἄλλου, Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐτοῦ σοῦ μ τις ἄν; πρέποι γὰρ ἄν, ὥσπερ οἱ θεοὶ „δωτῆρες ἐά εἰσίν, οὕτω δὲ καὶ ὑμῖν τοῖς φίλοις καὶ μαθηταῖς αὐ μετὰ πάσης ἀληθείας ἐξηγεῖσθαι περὶ ὧν ἴστε καὶ λ ἡμῖν τὰς ἀπορίας.

4. ΗΣΙΟΔΟΣ. Ἐνῆν μέν μοι, ὦ βέλτιστε, ῥᾳ ἀπόκρισιν ἀποκρίνασθαί σοι περὶ ἁπάντων, ὅτι μη ἐστι τῶν ἐρραψῳδημένων ὑπ' ἐμοῦ ἴδιον ἐμόν, ἀλλὰ Μουσῶν, καὶ ἐχρῆν σε παρ' ἐκείνων τοὺς λογισμοὺς τε εἰρημένων καὶ τῶν παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν· δὲ ὑπὲρ μὲν ὧν ἰδίᾳ ἠπιστάμην, λέγω δὲ τοῦ νέμειν ποιμαίνειν καὶ ἐξελαύνειν καὶ βδάλλειν καὶ τῶν ἀλ

σα ποιμένων ἔργα καὶ μαθήματα, δίκαιος ἂν εἴην ἀπο- 243
ογεῖσθαι, αἱ θεαὶ δὲ τὰς αὑτῶν δωρεὰς οἷς τε ἂν ἐθέ-
ωσι καὶ ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδόασιν.
. ὅμως δὲ οὐκ ἀπορήσω πρὸς σὲ καὶ ποιητικῆς ἀπολο-
ίας· οὐ γάρ, οἶμαι, χρὴ παρὰ τῶν ποιητῶν ἐς τὸ λεπτό-
τον ἀκριβολογουμένους ἀπαιτεῖν κατὰ συλλαβὴν ἑκά-
την ἐντελῆ πάντως τὰ εἰρημένα, κἂν εἴ τι ἐν τῷ τῆς
ιήσεως δρόμῳ παραρρυὲν λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετά-
ιν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς καὶ τῶν μέτρων ἕνεκα
ὶ τῆς εὐφωνίας ἐπεμβάλλομεν· τὰ δὲ καὶ τὸ ἔπος αὐτὸ
λλάκις λεῖα ὄντα οὐκ οἶδ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ δὲ τὸ
γιστον ὧν ἔχομεν ἀγαθῶν ἀφαιρῇ ἡμᾶς, λέγω δὲ τὴν
ευθερίαν καὶ τὴν ἐν τῷ ποιεῖν ἐξουσίαν, καὶ τὰ μὲν
λα οὐχ ὁρᾷς ὅσα τῆς ποιήσεως καλά, σκινδαλάμους δὲ
ὶ ἀκάνθας τινὰς ἐκλέγεις καὶ λαβὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζη- 244
ς. ἀλλ' οὐ μόνος ταῦτα σὺ οὐδὲ κατ' ἐμοῦ μόνου, ἀλλὰ
λλοὶ καὶ ἄλλοι τὰ τοῦ ὁμοτέχνου τοῦ ἐμοῦ Ὁμήρου κα-
κνίζουσι λεπτὰ οὕτω κομιδῇ καὶ μάλιστα μικρὰ ἄττα
ξιόντες. 6. εἰ δὲ καὶ χρὴ ὁμόσε χωρήσαντα τῇ αἰτίᾳ
ν ὀρθοτάτην ἀπολογίαν ἀπολογήσασθαι, ἀνάγνωθι,
οὗτος, τὰ Ἔργα μου καὶ τὰς Ἡμέρας· εἴσῃ γὰρ ὅσα ἐν
ποιήματι τούτῳ μαντικῶς ἅμα καὶ προφητικῶς προ-
θέσπισταί μοι τὰς ἀποβάσεις προδηλοῦντα τῶν τε ὀρ-
ῶς καὶ κατὰ καιρὸν πραττομένων καὶ τῶν παραλελειμ-
νων τὰς ζημίας. καὶ τὸ

οἴσεις δ' ἐν φορμῷ, παῦροι δέ σε θηήσονται,

ὶ πάλιν ὅσα ἀγαθὰ περιέσται τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι,
ησιμωτάτη ἂν τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο.

7. ΛΥΚ. Τοῦτο μὲν οὖν, ὦ θαυμαστὲ Ἡσίοδε, καὶ
ὺν ποιμενικὸν εἴρηταί σοι καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικας τὴν
ν Μουσῶν ἐπίπνοιαν αὐτὸς οὐδ' ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ
ν ἐπῶν δυνάμενος, ἡμεῖς δὲ οὐ ταύτην τὴν μαντικὴν

παρὰ σοῦ καὶ τῶν Μουσῶν περιεμένομεν· ἐπεὶ τά
245 τοιαῦτα πολὺ μαντικώτεροι ὑμῶν οἱ γεωργοί, καὶ ἄρισ
μαντεύσαιντ' ἂν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὕσαντος μὲν τ
θεοῦ εὐθαλῆ ἔσται τὰ δράγματα, ἢν δὲ αὐχμὸς ἐπιλά
καὶ διψήσωσιν αἱ ἄρουραι, οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐχὶ λ
μὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ δίψει αὐτῶν, καὶ ὅτι οὐ μεσοῦ
τος θέρους χρὴ ἀροῦν, ἢ οὐκ ἄν τι ὄφελος γένοιτο εἰ
ἐκχυθέντων τῶν σπερμάτων, οὐδὲ ἀμᾶν ἔτι χλωρὸν τ
στάχυν, ἢ κενὸν εὑρεθήσεσθαι τὸν καρπόν. οὐ μὴν ο
ἐκεῖνο μαντείας δεῖται, ὡς ἢν μὴ καλύψαις τὰ σπέρμ
καὶ θεράπων μακέλλην ἔχων ἐπιφοροίη τῆς γῆς αὐτ
καταπτήσεται τὰ ὄρνεα καὶ προκατεδεῖται τὴν ἅπα
τοῦ θέρους ἐλπίδα. 8. τὰ γὰρ τοιαῦτα παραινέσεις
καὶ ὑποθήκας λέγων οὐκ ἄν τις ἁμαρτάνοι, μαντικῆς
πάμπολυ ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, ἧς τὸ ἔργον τὰ ἄδηλα
οὐδαμῇ οὐδαμῶς φανερὰ προγιγνώσκειν, ὥσπερ τὸ
Μίνωϊ προειπεῖν ὅτι ἐν τῷ τοῦ μέλιτος πίθῳ ὁ παῖς ἐσ
αὐτῷ ἀποπεπνιγμένος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς προμηνῦ
τῆς Ἀπόλλωνος ὀργῆς τὴν αἰτίαν καὶ τῷ δεκάτῳ ἔτει ἁλ
σεσθαι τὸ Ἴλιον· ταῦτα γὰρ ἡ μαντική. ἐπεὶ καὶ τὰ τοι
246 τα εἴ τις αὐτῇ ἀνατιθείη, οὐκ ἂν φθάνοι κἀμὲ μάν
λέγων· προερῶ γὰρ καὶ προθεσπιῶ καὶ ἄνευ Κασταλ
καὶ δάφνης καὶ τρίποδος Δελφικοῦ, ὅτι ἂν γυμνὸς
κρύους περινοστῇ τις ὕοντος προσέτι ἢ χαλαζῶντος
θεοῦ, ἠπίαλος οὐ μικρὸς ἐπιπεσεῖται τῷ τοιούτῳ, κα
ἔτι γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι καὶ θέρμη μετὰ τα
ὡς τὸ εἰκός, ἐπιγενήσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα,
γελοῖον ἂν εἴη μεμνῆσθαι. 9. ὥστε τὰς μὲν τοιαύτας
λογίας καὶ μαντείας ἄφες· ἐκεῖνο δὲ ὃ εἴρηκας ἐν
ἴσως παραδέξασθαι ἄξιον, ὡς οὐδὲν ᾔδεισθα τῶν λ
μένων, ἀλλά τις ἔμπνοια δαιμόνιος ἐνεποίει σοι τὰ
τρα, οὐ πάνυ οὐδὲ ἐκείνη βέβαιος οὖσα· οὐ γὰρ ἂν

ἐπετέλει τῶν ὑπεσχημένων, τὰ δ' ἀτελῆ ἀπελίμ- ν.

ΠΛΟΙΟΝ Η ΕΥΧΑΙ. 247

1. ΛΥΚΙΝΟΣ. Οὐκ ἐγὼ 'λέγον ὅτι θᾶττον τοὺς γῦ- ξωλος νεκρὸς ἐν φανερῷ κείμενος ἢ θέαμά τι τῶν :δόξων Τιμόλαον διαλάθοι, κἂν εἰς Κόρινθον δέοι υστὶ θέοντα ἀπιέναι διὰ τοῦτο; οὕτω φιλοθεάμων ; καὶ ἄοκνος τὰ τοιαῦτα.

ΤΙΜΟΛΑΟΣ. Τί γὰρ ἔδει καὶ ποιεῖν, ὦ Λυκῖνε, ἣν ἄγοντα πυθόμενον οὕτως ὑπερμεγέθη ναῦν καὶ τοῦ μέτρου ἐς τὸν Πειραιᾶ καταπεπλευκέναι μίαν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι δὲ καὶ , σέ τε καὶ Σάμιππον τουτονί, μὴ κατ' ἄλλο τι ἐξ)ς ἥκειν ἢ ὀψομένους τὸ πλοῖον.

ΛΥΚ. Νὴ Δία, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Μυῤῥινούσιος εἵ- μεθ' ἡμῶν, ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός ἐστιν λανηθεὶς ἐν τῷ πλήθει τῶν θεατῶν· ἄχρι μὲν γὰρ εὼς ἅμα ἤλθομεν καὶ ἀνιόντες ἐς αὐτὴν σὺ μέν, οἶ- Σάμιππε, προήεις, μετὰ σὲ δὲ ὁ Ἀδείμαντος ἦν, γὼ μετ' ἐκεῖνον ἐχόμενος αὐτοῦ ἀμφοτέραις, καί ὶ τῆς ἀποβάθρας ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν ὑπο- ένον ἀνυπόδητος αὐτὸς ὤν, τὸ ἀπὸ τούτου δὲ οὐκέτι ' εἶδον οὔτε ἔνδον οὔτε ἐπεὶ κατεληλύθαμεν. 248

!. ΣΑΜΙΠΠΟΣ. Οἶσθα, ὦ Λυκῖνε, ὅπου ἡμᾶς πεν; ὁπότε, οἶμαι, τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο μειράκιον ἐκ αλάμης προῆλθε τὸ τὴν καθαρὰν ὀθόνην ἐνδεδυ- ἀναδεδεμένον εἰς τοὐπίσω τὴν κόμην ἐπ' ἀμφότερα :τώπου ἀπηγμένην. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον οἶδα, γλαφυρὸν οὕτω θέαμα ἐκεῖνος ἰδὼν μακρὰ χαί-

ρειν φράσας τῷ Αἰγυπτίῳ ναυπηγῷ περιηγουμένῳ
πλοῖον παρέστηκε δακρύων, ὥσπερ εἴωθε· ταχύδακ
γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά.

ΛΥΚ. Καὶ μὴν οὐ πάνυ καλός, ὦ Σάμιππε, ὁ μ
ρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν καὶ Ἀδείμαντον ἐκπλῆξαι,
τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ἕπονται, πάντες ἐλεύθεροι, στ
μύλοι τὸ φθέγμα, παλαίστρας ἀποπνέοντες, οἷς καὶ παρ
δακρῦσαι οὐκ ἀγεννές· οὗτος δὲ πρὸς τῷ μελάγχρους
249 ναι καὶ πρόχειλός ἐστι καὶ λεπτὸς ἄγαν τοῖν σκελοῖν,
ἐφθέγγετο ἐπισεσυρμένον τι καὶ συνεχὲς καὶ ἐπίτροχ
Ἑλληνιστὶ μέν, ἐς τὸ πάτριον δὲ τῷ ψόφῳ καὶ τῷ
φωνῆς τόνῳ, ἡ κόμη δὲ καὶ ἐς τοὐπίσω ὁ πλόκαμος συ
σπειραμένος οὐκ ἐλεύθερον αὐτόν φησιν εἶναι.

3. ΤΙΜ. Τοῦτο μὲν εὐγενείας, ὦ Λυκῖνε, σημε
ἐστιν Αἰγυπτίας ἡ κόμη· ἅπαντες γὰρ αὐτὴν οἱ ἐλεύ
ροι παῖδες ἀναπλέκονται ἔστε πρὸς τὸ ἐφηβικόν, ἔμπ
λιν ἢ οἱ πρόγονοι ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομ
τοὺς γέροντας ἀναδουμένους κρωβύλον ὑπὸ τέττιγι χ
σῷ ἀνειλημμένον.

ΣΑΜ. Εὖ γε, ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκ
τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ἐν τῷ προοιμίῳ π
τῆς ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὁπότ
τότε συναπῳκίσθησαν.

250 4. ΤΙΜ. Ἀτάρ, ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθην, ὅ
θεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε παρὰ τὸν ἱστ
ἐπὶ πολὺ ἕστημεν ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τῶν βυ
σῶν τὰς ἐπιβολὰς καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὸν ναύτ
διὰ τῶν κάλων, εἶτα ἐπὶ τῆς κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς δι
θέοντα τῶν κεροιάκων ἐπειλημμένον.

ΣΑΜ. Εὖ λέγεις. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς
ταῦθα; καραδοκεῖν αὐτόν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπάνε
ἐς τὸ πλοῖον;

ΤΙΜ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ προΐωμεν· εἰκὸς γὰρ ἤδη ληλυθέναι ἐκεῖνον ἀποσοβοῦντα ἐς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ θ' ἡμᾶς εὑρεῖν ἐδύνατο· εἰ δὲ μή, ἀλλ' οἶδε τὴν Ἀδείμαντος, καὶ δέος οὐδὲν μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ιουκοληθῇ.

ΛΥΚ. Ὁρᾶτε, μὴ σκαιὸν ᾖ φίλον ἀπολιπόντας αὐ- ἀπιέναι. βαδίζωμεν δ' ὅμως, εἰ καὶ Σαμίππῳ τοῦτο 251 ι.

ΣΑΜ. Καὶ μάλα δοκεῖ, ἤν πως ἀνεῳγυῖαν ἔτι τὴν ιίστραν καταλάβωμεν. 5. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἡλίκη ;, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν πήχεων ἔλεγε τὸ μῆκος ὁ ναυ- ;ς, εὖρος δὲ ὑπὲρ τὸ τέταρτον μάλιστα τούτου, καὶ τοῦ καταστρώματος ἐς τὸν πυθμένα, ᾗ βαθύτατον : τὸν ἄντλον, ἐννέα πρὸς τοῖς εἴκοσι. τὰ δ' ἄλλα ἡλί- μὲν ὁ ἱστός, ὅσην δὲ ἀνέχει τὴν κεραίαν, οἵῳ καὶ :όνῳ κέχρηται καὶ συνέχεται, ὡς δὲ ἡ πρύμνα μὲν 'έστηκεν ἠρέμα καμπύλη χρυσοῦν χηνίσκον ἐπικει- ι, καταντικρὺ δὲ ἀνάλογον ἡ πρῷρα ὑπερβέβηκεν ἐς ρόσω ἀπομηκυνομένη, τὴν ἐπώνυμον τῆς νεὼς θεὸν ϭα τὴν Ἶσιν ἑκατέρωθεν· ὁ μὲν γὰρ ἄλλος κόσμος, 252 ιαφαὶ καὶ τοῦ ἱστίου τὸ παράσειον πυραυγές, πρὸ ων αἱ ἄγκυραι καὶ στροφεῖα καὶ περιαγωγεῖς καὶ αἱ τὴν πρύμναν οἰκήσεις θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. :ὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος στρατοπέδῳ ἄν τις εἰκά- '. ἐλέγετο δὲ καὶ τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον πρὸς τροφήν. ;να πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος γέρων ἤδη ἔσω- πὸ λεπτῇ κάμακι τὰ τηλικαῦτα πηδάλια περιστρέ- ἐδείχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας τις, οὖλος, Ἥρων, , τοὔνομα.

ΤΙΜ. Θαυμάσιος τὴν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμ- τες, καὶ τὰ θαλάττια σοφὸς ὑπὲρ τὸν Πρωτέα.

253 7. ἠκούσατε δὲ ὅπως δεῦρο κατήγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἔξ
θον πλέοντες ἢ ὡς ὁ ἀστὴρ αὐτοὺς ἔσωσεν;

ΛΥΚ. Οὔκ, ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡδέως ἂν ἀκο
σαιμεν.

ΤΙΜ. Ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρησ
ἀνὴρ καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη δὲ ἀπὸ τῆς Φά
ἀπάραντας οὐ πάνυ βιαίῳ πνεύματι ἑβδομαίους ἰδεῖν
Ἀκάμαντα, εἶτα ζεφύρου ἀντιπνεύσαντος ἀπενεχθῆ
πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος, ἐκεῖθεν δὲ χειμῶνι μεγάλῳ
πεσόντας δεκάτῃ ἐπὶ Χελιδονέας διὰ τοῦ Αὐλῶνος
θεῖν, ἔνθα δὴ παρὰ μικρὸν ὑποβρυχίους δῦναι ἅπαν
8. οἶδα δέ ποτε καὶ αὐτὸς παραπλεύσας Χελιδονέας ἡ
κον ἐν τῷ τόπῳ ἀνίσταται τὸ κῦμα, καὶ μάλιστα
τὸν λίβα, ὁπόταν ἐπιλάβῃ καὶ τοῦ νότου· κατ' ἐκε
254 γὰρ δὴ συμβαίνει μερίζεσθαι τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τῆς
κιακῆς θαλάττης, καὶ ὁ κλύδων ἅτε ἀπὸ πολλῶν ῥευ
των περὶ τῷ ἀκρωτηρίῳ σχιζόμενος — ἀπόξυροι δέ
πέτραι καὶ ὀξεῖαι παραθηγόμεναι τῷ κλύσματι —
φοβερωτάτην ποιεῖ τὴν κυματωγὴν καὶ τὸν ἦχον μέγ
καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἰσομέγεθες τῷ σκοπέλ
9. τοιαῦτα καὶ σφᾶς καταλαβεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκλη
ἔτι καὶ νυκτὸς οὔσης καὶ ζόφου ἀκριβοῦς· ἀλλὰ πρὸς
οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλασθέντας τοὺς θεοὺς πῦρ τε ἀν
δεῖξαι ἀπὸ τῆς Λυκίας, ὡς γνωρίσαι τὸν τόπον ἐκεῖν
καί τινα λαμπρὸν ἀστέρα Διοσκούρων τὸν ἕτερον ἐπικ
θίσαι τῷ καρχησίῳ καὶ κατευθῦναι τὴν ναῦν ἐπὶ τὰ λ
ἐς τὸ πέλαγος ἤδη τῷ κρημνῷ προσφερομένην· τοὐ
τεῦθεν δὲ ἅπαξ τῆς ὀρθῆς ἐκπεσόντας διὰ τοῦ Αἰγαί
πλεύσαντας ἑβδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπτου ἡμέρᾳ πρὸς
τίους τοὺς ἐτησίας πλαγιάζοντας ἐς Πειραιᾶ χθὲς καθο
μίσασθαι τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ κάτω, οὓς ἔδει τ

:ην δεξιὰν λαβόντας ὑπὲρ τὴν Μαλέαν πλεύσαντας εἶναι ἐν Ἰταλίᾳ.

ΛΥΚ. Νὴ Δία, θαυμάσιόν τινα φὴς κυβερνήτην Ἥρωνα ἢ τοῦ Νηρέως ἡλικιώτην, ὃς τοσοῦτον ἀπε- 255
:η τῆς ὁδοῦ. 10. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐκ Ἀδείμαντος ʼός ἐστι;

ΤΙΜ. Πάνυ μὲν οὖν, Ἀδείμαντος αὐτός. ἐμβοήσωοῦν. Ἀδείμαντε, σέ φημι τὸν Μυρρινούσιον τὸν ɔμβίχου. δυεῖν θάτερον, ἢ δυσχεραίνει καθ' ἡμῶν ιεκώφωται· Ἀδείμαντος γάρ, οὐκ ἄλλος τίς ἐστι.

ΛΥΚ. Πάνυ ἤδη σαφῶς ὁρῶ, καὶ θοἰμάτιον αὐτοῦ :ὸ βάδισμα ἐκείνου, καὶ ἐν χρῷ ἡ κουρά. ἐπιτείνωδὲ ὅμως τὸν περίπατον, ὡς καταλάβωμεν αὐτόν. ἢν μὴ τοῦ ἱματίου σε λαβόμενοι ἐπιστρέψωμεν, ὦ ˈμαντε, οὐχ ὑπακούσει ἡμῖν βοῶσιν, ἀλλὰ καὶ φρονπι ἔοικας ἐπὶ συννοίας τινὸς οὐ μικρὸν οὐδὲ εὐκαιόνητον πρᾶγμα, ὡς δοκεῖς, ἀνακυκλῶν.

ΑΔΕΙΜΑΝΤΟΣ. Οὐδέν, ὦ Λυκῖνε, χαλεπόν, ἀλλά ɛνή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελθοῦσα παραˈαι ὑμῶν ἐποίησεν ἀτενὲς πρὸς αὐτὴν ἅπαντι τῷ λοῷ ἀποβλέποντα.

ΛΥΚ. Τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν, εἰ μή τίς :ῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐτελέσθημεν, ὡς οἶσθα, ˈτέγειν μεμαθήκαμεν.

ΑΔΕΙΜ. Ἀλλ' αἰσχύνομαι ἔγωγε εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς· γὰρ μειρακιῶδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόντισμα. 256

ΛΥΚ. Μῶν ἐρωτικόν ἐστιν; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο τοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλὰ ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ δαδὶ ὑτοῖς τετελεσμένοις.

12. ΑΔΕΙΜ. Οὐδέν, ὦ θαυμάσιε, τοιοῦτον, ἀλλά πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλαττόμην, ἣν κενὴν μακαρίαν

οἱ παλαιοὶ καλοῦσι, καί μοι ἐν ἀκμῇ τῆς περιο τρυφῆς ἐπέστητε.

ΛΥΚ. Οὐκοῦν τὸ προχειρότατον τοῦτο, κι μᾶς φασι, καὶ ἐς μέσον κατατίθει φέρων τὸν ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλους ὄντας τῆς του τρυφῆς.

ΑΔΕΙΜ. Ἀπελείφθην μὲν ὑμῶν εὐθὺς ἐν ἐς τὴν ναῦν ἐπιβάσει, ἐπεὶ σέ, ὦ Λυκῖνε, κατ τὸ ἀσφαλές· περιμετροῦντος γάρ μου τῆς ἀγ πάχος οὐκ οἶδα ὅπου ὑμεῖς ἀπέστητε. 13. ἰδὼι τὰ πάντα ἠρόμην τινὰ τῶν ναυτῶν, ὁπόσην ἀ ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατ' ἔτος ἐκι μισθοφορίαν. ὁ δέ μοι, Δώδεκα, ἔφη, Ἀττικὰ εἰ πρὸς τοὐλάχιστόν τις λογίζοιτο. τοὐντεῦθεν ο ὢν ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμ σειεν εἶναι, οἷον ἄν, ὡς εὐδαίμονα βίον ἐπε ποιῶν τοὺς φίλους καὶ ἐπιπλέων ἐνίοτε μὲν αὐτ
257 δὲ οἰκέτας ἐκπέμπων· εἶτα ἐκ τῶν δώδεκα ἐκι λάντων οἰκίαν τε ἤδη ᾠκοδομησάμην ἐν ἐπικαίρ ὑπὲρ τὴν Ποικίλην, τὴν παρὰ τὸν Ἰλισσὸν ἐκ πατρῴαν ἀφείς, καὶ οἰκέτας ὠνούμην καὶ ἐσῆ ζεύγη καὶ ἵππους· νυνὶ δὲ καὶ ἔπλεον ὑφ' ἁπά δαιμονιζόμενος τῶν ἐπιβατῶν φοβερὸς τοῖς να μονονουχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἔτι δέ μοι τὰ ναῦν εὐθετίζοντι καὶ ἐς λιμένα πόρρωθεν ἀπι ἐπιστάς, ὦ Λυκῖνε, κατέδυσας τὸν πλοῦτον κα ψας εὖ φερόμενον τὸ σκάφος οὐρίῳ τῆς εὐχῆς :

14. ΛΥΚ. Οὐκοῦν, ὦ γενναῖε, λαβόμενός μ πρὸς τὸν στρατηγὸν ὥς τινα πειρατὴν ἢ καταπ ὃς τηλικοῦτον ναυάγιον εἴργασμαι, καὶ ταῦτα ἐ τὴν ἐκ Πειραιῶς ἐς τὸ ἄστυ. ἀλλὰ ὅρα ὅπως πε σομαί σου τὸ πταῖσμα· πέντε γάρ, εἰ βούλει, κι

ἔξω τοῦ Αἰγυπτίου πλοίου ἤδη ἔχε, καὶ τὸ μέγιστον οὐδὲ καταδῦναι δυνάμενα, καὶ τάχα σοι πεντάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἕκαστον σιταγωγείτωσαν σιταγωγίαν, καί, ὦ ναυκλήρων ἄριστε, δῆλος εἶ ἀφόρητος ἡμῖν τότε γενησόμενος· ὃς γὰρ ἔτι ἑνὸς πλοίου τουτουὶ δεσπότης ὢν παρήκουες βοώντων, εἰ πέντε κτήσαιο πρὸς τούτῳ ἐπάρμενα πάντα καὶ ἀνώλεθρα, οὐδὲ ὄψει δηλαδὴ τοὺς φίλους. σὺ μὲν οὖν εὐπλόει, ὦ βέλτιστε, ἡμεῖς δὲ ἐν 258 Πειραιεῖ καθεδούμεθα τοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρίνοντες, εἴ που τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον τὴν Ἶσίν τις εἶδεν.

15. ΑΔΕΙΜ. Ὁρᾷς; διὰ τοῦτο ὤκνουν εἰπεῖν ἃ ἐνεθυμούμην, εἰδὼς ὅτι ἐν γέλωτι καὶ σκώμματι ποιήσεσθέ μου τὴν εὐχήν. ὥστε ἐπιστὰς μικρόν, ἔστ' ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποπλευσοῦμαι πάλιν ἐπὶ τῆς νεώς· πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι.

ΛΥΚ. Μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι καὶ αὐτοὶ ἐπιστάντες.

ΑΔΕΙΜ. Ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν προεισελθών.

ΛΥΚ. Οὐκοῦν ἡμεῖς γε προσνηξόμεθα ὑμῖν· μὴ γὰρ οἴου σοὶ μὲν εἶναι ῥᾴδιον τηλικαῦτα πλοῖα κτᾶσθαι μήτε πριαμένῳ μήτε ναυπηγησαμένῳ, ἡμεῖς δὲ οὐκ αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἀκμῆτες δύνασθαι νεῖν; καίτοι πρῴην καὶ ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν τῆς Ἑκοδίας τελετὴν οἶσθα ἐν ἡλίκῳ σκαφιδίῳ πάντες ἅμα οἱ φίλοι τεττάρων ἕκαστος ὀβολῶν διεπλεύσαμεν, καὶ οὐκ ἐδυσχέραινες ἡμᾶς συμπλέοντας, νῦν δὲ ἀγανακτεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προεισελθὼν ἀφαιρεῖς; ὑπερμαζᾷς γάρ, ὦ Ἀδείμαντε, καὶ ἐς τὸν κόλπον οὐ πτύεις, οὐδὲ οἶσθα ὅστις ὢν ναυκληρεῖς. οὕτως 259

ἐπῆρέ σε καὶ ἡ οἰκία ἐν καλῷ τῆς πόλεως οἰκοδομηθεῖ
καὶ τῶν ἀκολούθων τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦγαθέ, πρὸς τ
Ἴσιδος κἂν τὰ Νειλῷα ταῦτα ταρίχη τὰ λεπτὰ μέμνη
ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου ἢ μύρον ἀπὸ τοῦ Κανώπου
Ἶβιν ἐκ Μέμφιδος, εἰ δὲ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τῶν πυρ
μίδων μίαν.

16. ΤΙΜ. Ἅλις παιδιᾶς, ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς, ὡς ἐρ
θριᾶν Ἀδείμαντον ἐποίησας πολλῷ τῷ γέλωτι ἐπικλύ
τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέραντλον εἶναι καὶ μηκέτι ἀντέχειν
τὸ ἐπιρρέον; καὶ ἐπείπερ ἔτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπὸν
πρὸς τὸ ἄστυ, διελόμενοι τετραχῇ τὴν ὁδὸν κατὰ τ
ἐπιβάλλοντας ἕκαστος σταδίους αἰτῶμεν ἅπερ ἂν δ
παρὰ τῶν θεῶν· οὕτω γὰρ ἂν ἡμᾶς ὅ τε κάματος λά
καὶ ἅμα εὐφρανούμεθα ὥσπερ ἡδίστῳ ὀνείρατι ἑκου
περιπεσόντες, ἐφ' ὅσον βουλόμεθα, εὖ ποιήσοντι ἡμ
παρ' αὐτῷ γὰρ ἑκάστῳ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς, καὶ οἱ θ
πάντα ὑποκείσθωσαν παρέξοντες, εἰ καὶ τῇ φύσει ἀ
θανα ἔσται. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπίδειξις ἔσται τὸ πρᾶγ
ὅστις ἂν ἄριστα χρήσαιτο τῷ πλούτῳ καὶ τῇ εὐχῇ· δ
λώσει γὰρ οἷος ἂν καὶ πλουτήσας ἐγένετο.

17. ΣΑΜ. Καλῶς, ὦ Τιμόλαε, καὶ πείθομαί σοι κ
ὅταν ὁ καιρὸς καλῇ, εὔξομαι ἅπερ ἂν δοκῇ. εἰ μὲν γ
Ἀδείμαντος βούλεται, οὐδὲ ἐρωτᾶν οἶμαι, ὅς γε δὴ
τῇ νηῒ τὸν ἕτερον πόδα ἔχει. χρὴ δὲ καὶ Λυκίνῳ δοκεῖν.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ πλουτῶμεν, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ κ
βασκαίνειν ἐν ταῖς κοιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ.

ΑΔΕΙΜ. Τίς δ' οὖν πρῶτος ἄρξεται;

ΛΥΚ. Σύ, ὦ Ἀδείμαντε, εἶτα μετὰ σὲ οὑτοσὶ Σά
μιππος, εἶτα Τιμόλαος, ἐγὼ δὲ ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδι
τὸ πρὸ τοῦ Διπύλου ἐπιλήψομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο ὡ
οἷόν τε παραδραμών.

18. ΑΔΕΙΜ. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν οὐδὲ νῦν ἀποστήσ

εώς, ἀλλ' ἐπείπερ ἔξεστιν, ἐπιμετρήσω τῇ εὐχῇ· ῆς ὁ κερδῷος ἐπινευσάτω ἅπασιν. ἔστω γὰρ τὸ ιὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα ἐμὰ καὶ ὁ φόρτος οἱ ἔμπο- ναῖκες οἱ ναῦται καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιστον κτημά- ντων.

Μ. Λέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηΐ.

ΣΙΜ. Τὸν παῖδα φής, ὦ Σάμιππε, τὸν κομή- εῖνος οὖν ἔστω ἐμός. ὁπόσος δὲ ὁ πυρὸς ἔνδον τος ὁ ἀριθμὸς ἅπας χρυσίον ἐπίσημον γενέσθω, δαρεικοί.

ΛΥΚ. Τί τοῦτο, ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεταί οἶον, οὐ γὰρ ἴσον βάρος πυροῦ καὶ ἰσαρίθμου 261

ΣΙΜ. Μὴ φθόνει, ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ἐπειδὰν εἰς θῃ ἡ εὐχή, τὴν Πάρνηθα ἐκείνην, εἰ θέλεις, σῆν ποιήσας ἔχε, κἀγὼ σιωπήσομαί σοι.

Κ. Ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τῆς σῆς ην, ὡς μὴ ἀπολέσθαι ἅπαντας μετὰ τοῦ χρυ- ὶ τὰ μὲν ἡμέτερα μέτρια, τὸ μειράκιον δὲ τὸ ποπνιγήσεται ἄθλιον νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον.

Ι. Θάρρει, ὦ Λυκῖνε· οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ς ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ἢ νομίζεις κιθαρῳδὸν σωθῆναι παρ' αὐτῶν καὶ ἀπολαβεῖν τὸν μισθὸν ῳδῆς καὶ νεκρόν τι ἄλλο παιδίον ἐς τὸν Ἰσθμὸν ·νος ὁμοίως προκομισθῆναι, τὸν δὲ Ἀδειμάντου ὸν νεώνητον ἀπορήσειν δελφῖνος ἐρωτικοῦ;

ΣΙΜ. Καὶ σὺ γάρ, Τιμόλαε, μιμῇ Λυκῖνον καὶ ς τῶν σκωμμάτων, καὶ ταῦτα εἰσηγητὴς αὐτὸς ς;

ΤΙΜ. Ἄμεινον ἦν πιθανώτερον αὐτὸ ποιεῖν καί αυρὸν ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνευρεῖν, ὡς μὴ πράγματα οῦ πλοίου μετατιθεὶς χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ.

ΑΔΕΙΜ. Εὖ λέγεις, καὶ ἀνορωρύχθω θησαι ὑπὸ τὸν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὅς ἐστιν ἡμῖν ἐν τῇ αι μέδιμνοι χίλιοι χρυσίου ἐπισήμου. εὐθὺς οὖν κατὰ Ἡσίοδον οἶκος τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημότατα οἰκο
262 καὶ τὰ περὶ τὸ ἄστυ πάντα ὠνησάμην ἤδη πλὴν Ἰσθμοῖ καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι ὅσα ἐπὶ θαλάττη περὶ τὸν Ἰσθμὸν ὀλίγα τῶν ἀγώνων ἕνεκα, εἴ ποτι τὰ Ἴσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ Σικυώνιον πεδίον, ὅλως εἴ πού τι συνηρεφὲς ἢ ἔνυδρον ἢ εὔκαρπον ἐι Ἑλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντου ἔστω. ὁ χρυσὸ κοῖλος ἡμῖν ἐμφαγεῖν, τὰ δὲ ἐκπώματα οὐ κοῦφα ὡς Ἐχεκράτους, ἀλλὰ διτάλαντον ἕκαστον τὴν ὁλκήν.

21. *ΛΥΚ.* Εἶτα πῶς ὁ οἰνοχόος ὀρέξει πλῆρες ο βαρὺ ἔκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτοῦ ἀμογητὶ οὐ σ φον, ἀλλὰ Σισύφειόν τι βάρος ἀναδιδόντος;

ΑΔΕΙΜ. Ἄνθρωπε, μή μ' ἀνάλυε τὴν εὐχήν. δὲ καὶ τραπέζας ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι καὶ τὰς κλι χρυσᾶς, εἰ δὲ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τοὺς διακόνους αὐτο

ΛΥΚ. Ὅρα μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ καὶ ὁ ἄ σοι καὶ τὸ ποτὸν χρυσὸς γένηται καὶ πλουτῶν ἄθ ἀπόλῃ λιμῷ διαφθαρεὶς πολυτελεῖ.

ΑΔΕΙΜ. Τὰ σὰ ῥυθμιεῖς πιθανώτερον, ὦ Λυκ μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτῇς. 22. ἐσθὴς ἐπὶ τού ἁλουργὶς καὶ ὁ βίος οἷος ἁβρότατος, ὕπνος ἐφ' ὅσον ἡ
263 στος, φίλων πρόσοδοι καὶ δεήσεις καὶ τὸ ἅπαντας ὑ πτήσσειν καὶ προσκυνεῖν, καὶ οἱ μὲν ἕωθεν πρὸς θύραις ἄνω καὶ κάτω περιπατήσουσιν, ἐν αὐτοῖς δὲ Κλεαίνετος καὶ Δημόκριτος οἱ πάνυ, καὶ προσελθοῦσ αὐτοῖς καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξιοῦσι θυρα ἑπτὰ ἐφεστῶτες, εὐμεγέθεις βάρβαροι, προσαραξάτω ἐς τὸ μέτωπον εὐθὺ τὴν θύραν, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦ ἐγὼ δέ, ὁπόταν δόξῃ, προκύψας ὥσπερ ὁ ἥλιος ἐκεί

οὐδὲ ἐπιβλέψομαι ἐνίους, εἰ δέ τις πένης, οἷος ἦν
πρὸ τοῦ θησαυροῦ, φιλοφρονήσομαι τοῦτον καὶ λου-
νον ἥκειν κελεύσω τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. οἱ δὲ
:νιγήσονται ρἱ πλούσιοι ὁρῶντες ὀχήματα, ἵππους
ταῖδας ὡραίους ὅσον δισχιλίους, ἐξ ἁπάσης ἡλικίας
περ τὸ ἀνθηρότατον. 23. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ χρυσοῦ —
λὴς γὰρ ὁ ἄργυρος καὶ οὐ κατ' ἐμέ — τάριχος μὲν ἐξ
ίας, οἶνος δὲ ἐξ Ἰταλίας, ἔλαιον δὲ ἐξ Ἰβηρίας καὶ
ο, μέλι δὲ ἡμέτερον τὸ ἄπυρον, καὶ ὄψα πανταχόθεν
σύες καὶ λαγώς, καὶ ὅσα πτηνά, ὄρνις ἐκ Φάσιδος
ταὼς ἐξ Ἰνδίας καὶ ἀλεκτρυὼν ὁ Νομαδικός· οἱ δὲ 264
άζοντες ἕκαστα σοφισταί τινες περὶ πέμματα καὶ χυ-
; ἔχοντες. εἰ δέ τινι προπίοιμι σκύφον ἢ φιάλην αἰ-
ς, ὁ ἐκπιὼν ἀποφερέτω καὶ τὸ ἔκπωμα. 24. οἱ δὲ νῦν
ύσιοι πρὸς ἐμὲ Ἶροι δηλαδὴ ἅπαντες, καὶ οὐκέτι τὸ
ρου̃ν πινάκιον ἢ τὸν σκύφον ἐπιδείξεται Διόνικος
ῇ πομπῇ, καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷ τοὺς οἰκέτας τοὺς
ς ἀργύρῳ τοσούτῳ χρωμένους· τῇ πόλει δὲ ταῦτα
ιετα παρ' ἐμοῦ ὑπῆρξεν ἄν, αἱ μὲν διανομαὶ κατὰ
ι ἕκαστον δραχμαὶ τῷ μὲν ἀστῷ ἑκατόν, τῷ δὲ μετοίκῳ
υ τούτων, θαυμάσια δὲ ἐς κάλλος θέατρα καὶ βαλα-
, καὶ τὴν θάλατταν ἄχρι πρὸς τὸ Δίπυλον ἥκειν κἀν-
ά που λιμένα εἶναι ἐπαχθέντος ὀρύγματι μεγάλῳ τοῦ
ος, ὡς τὸ πλοῖόν μου πλησίον ὁρμεῖν καταφανὲς ὂν
ιῦ Κεραμεικοῦ. 25. τοῖς φίλοις δὲ ὑμῖν, Σαμίππῳ
:ἴκοσι μεδίμνους ἐπισήμου χρυσίου παραμετρῆσαι
ἰκονόμον ἐκέλευσα ἄν, Τιμολάῳ δὲ πέντε χοίνικας,
νῳ δὲ χοίνικα, ἀπομεμαγμένην καὶ ταύτην, ὅτι λά-
ιτὶ καὶ ἐπισκώπτει μου τὴν εὐχήν. τοῦτον ἐβουλό- 265
ιιῶναι τὸν βίον πλουτῶν ἐς ὑπερβολὴν καὶ τρυφῶν
άσαις ἡδοναῖς ἀφθόνως χρώμενος. εἴρηκα, καί μοι
ιῆς τελεσιουργήσειεν αὐτά.

26. *ΛΥΚ.* Οἶσθα οὖν, ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ σ
ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ὁ πᾶς οὑτοσὶ πλοῦτος ἀπήρτηται, κ
ἢν ἐκείνη ἀπορραγῇ, πάντα οἴχεται καὶ ἄνθρακές σοι
θησαυρὸς ἔσται;

ΑΔΕΙΜ. Πῶς λέγεις, ὦ Λυκῖνε;

ΛΥΚ. Ὅτι, ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον βι
σεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι σοι παρακειμένης
χρυσῆς τραπέζης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τὴν χεῖρα καὶ ἀπογ
σασθαι τοῦ ταὼ ἢ τοῦ Νομάδος ἀλεκτρυόνος, ἀποφυ
σας τὸ ψυχίδιον ἄπει γυψὶ καὶ κόραξι πάντα ἐκεῖνα κα
λιπών; ἢ ἐθέλεις καταριθμήσομαί σοι τοὺς μὲν αὐ
τοῦ πλούτου πρὶν ἀπολαῦσαι ἀποθανόντας, ἐνίους δὲ
ζῶντας ἀποστερηθέντας ὧν εἶχον ὑπό τινος βασκά
πρὸς τὰ τοιαῦτα δαίμονος; ἀκούεις γάρ που τὸν Κρ
σον καὶ τὸν Πολυκράτην πολύ σου πλουσιωτέρους γε
μένους ἐκπεσόντας ἐν βραχεῖ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντ
27. ἵνα δέ σοι καὶ τούτους ἀφῶ, τό γε ὑγιαίνειν ἐχέγγ
οἴει σοι γενήσεσθαι καὶ βέβαιον; ἢ οὐχ ὁρᾷς πολλοὺς τ
266 πλουσίων κακοδαιμόνως διάγοντας ὑπὸ τῶν ἀλγηδόν
τοὺς μὲν οὐδὲ βαδίζειν δυναμένους, ἐνίους δὲ τυφλ
ἢ τῶν ἐντοσθιδίων τι ἀλγοῦντας; ὅτι μὲν γὰρ οὐκ
ἕλοιο πλουτῶν δὶς τοσοῦτον πλοῦτον ὅμοια πάσχειν
νομάχῳ τῷ πλουσίῳ καὶ θηλύνεσθαι ὡς ἐκεῖνος εὖ οἶ
κἂν μὴ εἴπῃς. ἐῶ λέγειν ὅσας ἐπιβουλὰς μετὰ τοῦ πλ
του καὶ λῃστὰς καὶ φθόνον καὶ μῖσος παρὰ τῶν πολλ
ὁρᾷς οἵων σοι πραγμάτων αἴτιος ὁ θησαυρὸς γίνεται

ΑΔΕΙΜ. Ἀεὶ σύ μοι, ὦ Λυκῖνε, ὑπεναντίος· ὥ
οὐδὲ τὴν χοίνικα ἔτι λήψῃ ἐς τέλος μου τῆς εὐχῆς ἐ
ρεάζων.

ΛΥΚ. Τοῦτο μὲν ἤδη κατὰ τοὺς πολλοὺς τῶν πλ
σίων ἀναδύῃ καὶ ἀνακαλεῖς τὴν ὑπόσχεσιν. ἀλλὰ σὺ
ὁ Σάμιππος εὔχου.

28. ΣΑΜ. Ἐγὼ δὲ — ἠπειρώτης γάρ εἰμι, Ἀρκὰς
ι Μαντινείας, ὡς ἴστε — ναῦν μὲν οὐκ αἰτήσομαί μοι
νέσθαι, ἥν γε τοῖς πολίταις ἐπιδείξασθαι ἀδύνατον,
ὧδὲ μικρολογήσομαι πρὸς τοὺς θεοὺς θησαυρὸν αἰτῶν
ιὶ μεμετρημένον χρυσίον· ἀλλὰ δύνανται γὰρ πάντα οἱ
οί, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆς εὐ-
ς ὃν Τιμόλαος ἔθηκε φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς
ένων πρὸς οὐδὲν ἀνανευόντων· αἰτῶ δὴ βασιλεὺς γε-
θαι οὐχ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου ἢ Πτολεμαῖος ἢ
θριδάτης ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκδεξάμενος τὴν βασιλείαν
ρὰ πατρὸς ἦρξεν, ἀλλά μοι τὸ πρῶτον ἀπὸ λῃστείας
ξαμένῳ ἑταῖροι καὶ συνωμόται ὅσον τριάκοντα, πιστοὶ
λα καὶ πρόθυμοι, γενέσθωσαν, εἶτα κατ' ὀλίγον τρια-
σιοι προσιόντες ἡμῖν ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ, εἶτα χίλιοι καὶ 267
ι' οὐ πολὺ μύριοι, καὶ τὸ πᾶν εἰς πέντε μυριάδας τὸ
λιτικόν, ἱππεῖς δὲ ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. 29. ἐγὼ
χειροτονητὸς ὑφ' ἁπάντων προκριθεὶς ἄρχων, ἄριστος
αι δόξας ἀνθρώπων ἡγεῖσθαι καὶ πράγμασι χρῆσθαι·
τοῦτό γε αὐτὸ ἤδη μείζονα εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων
ι ἀρετῇ προχειρισθέντα ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἄρχειν, οὐ
ηρονόμον γενόμενον ἄλλου πονήσαντος ἐς τὴν βασι-
αν· ἐπεὶ τῷ Ἀδειμάντου θησαυρῷ παραπλήσιον τὸ
οῦτο, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἡδύ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ
ι αὐτὸς δι' αὐτοῦ κτησάμενος τὴν δυναστείαν.

ΛΥΚ. Παπαῖ, ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρόν, ἀλλὰ τὸ
φάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων σύ γε ᾔτησας, ἄρ-
ν ἀσπίδος τοσαύτης ἄριστος δὴ προκριθεὶς ὑπὸ τῶν
ντακισμυρίων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντίνεια θαυμαστὸν
σιλέα καὶ στρατηγὸν ἐλελήθει ἀνατρέφουσα. πλὴν ἀλλὰ
σίλευε καὶ ἡγοῦ τῶν στρατιωτῶν καὶ διακόσμει τό τε
ικὸν καὶ τοὺς ἀνέρας τοὺς ἀσπιδιώτας· ἐθέλω γὰρ εἰ-

δέναι οἳ βαδιεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας ἢ ἐπὶ τ
ἀθλίους πρώτους ἀφίξεσθε.

30. ΣΑΜ. Ἄκουε, ὦ Λυκῖνε, μᾶλλον δέ, εἴ σοι
λον, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν· ἵππαρχον γάρ σε τῶν κει
κισχιλίων ἀποφανῶ.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ τῆς μὲν τιμῆς, ὦ βασιλεῦ, χάριν
σοι καὶ ὑποκύψας εἰς τὸ Περσικὸν προσκυνῶ σε περια
γὼν εἰς τοὐπίσω τὼ χεῖρε τιμῶν τὴν τιάραν ὀρθὴν οὖ
268 καὶ τὸ διάδημα· σὺ δὲ τῶν ἐρρωμένων τούτων τινὰ κ
σον ἵππαρχον· ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππός εἰμι καὶ
ὅλως ἐπέβην ἵππου ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ. δέδια τοί
μὴ τοῦ σαλπιγκτοῦ ἐποτρύνοντος καταπεσὼν ἔγωγε σ
πατηθῶ ἐν τῇ τύρβῃ ὑπὸ τοσαύταις ὁπλαῖς, ἢ καὶ
μοειδὴς ὢν ὁ ἵππος ἐξενέγκῃ με τὸν χαλινὸν ἐνδακὼ
μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεήσει καταδεθῆναί με κ
τὸ ἐφίππιον, εἰ μέλλω μενεῖν τε ἄνω καὶ ἕξεσθαι
χαλινοῦ.

31. ΑΔΕΙΜ. Ἐγώ σοι, ὦ Σάμιππε, ἡγήσομαι
ἱππέων, Λυκῖνος δὲ τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος δ'
εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων τοσούτοις σε
δίμνοις δωρησάμενος ἐπισήμου χρυσίου.

ΣΑΜ. Καὶ αὐτοὺς ἐρώμεθα, ὦ Ἀδείμαντε, τ
ἱππέας, εἰ δέξονταί σε ἄρχοντα σφῶν γενέσθαι. ὅτῳ δο
ὦ ἱππεῖς, Ἀδείμαντον ἱππαρχεῖν, ἀνατεινάτω τὴν χε

ΑΔΕΙΜ. Πάντες, ὡς ὁρᾷς, ὦ Σάμιππε, ἐχει
τόνησαν.

ΣΑΜ. Ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῆς ἵππου, Λυκῖνος
ἐχέτω τὸ δεξιόν· οὑτοσὶ δὲ Τιμόλαος ἐπὶ τοῦ εὐωνύ
τετάξεται· ἐγὼ δὲ κατὰ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι
Περσῶν, ἐπειδὰν αὐτοὶ συμπαρῶσι. 32. προΐωμεν δὲ
269 τὴν ἐπὶ Κορίνθου διὰ τῆς ὀρεινῆς ἐπευξάμενοι τῷ
σιλείῳ Διί· κἀπειδὰν τὰν τῇ Ἑλλάδι πάντα ἤδη χει

μεθα — οὐδεὶς γὰρ ὁ ἐναντιωθησόμενος ἡμῖν τὰ ὅπλα ιούτοις οὖσιν, ἀλλ' ἀκονιτὶ κρατοῦμεν — ἐπιβάντες τὰς τριήρεις καὶ τοὺς ἵππους ἐς τὰς ἱππαγωγοὺς ἐμ-κάσαντες — παρεσκεύασται δ' ἐν Κεγχρεαῖς καὶ σῖτος ινὸς καὶ τὰ πλοῖα διαρκῆ καὶ τὰ ἄλλα πάντα — διαβάλμεν τὸν Αἰγαῖον εἰς τὴν Ἰωνίαν, εἶτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι σαντες καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες ῥᾳδίως ἄρτας ἀπολιπόντες προχωρῶμεν ἐπὶ Συρίας διὰ Καρίας, ι Λυκίας καὶ Παμφυλίας καὶ Πισιδῶν καὶ τῆς παραυ καὶ ὀρεινῆς Κιλικίας, ἄχρι ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην κώμεθα.

33. ΛΥΚ. Ἐμέ, ὦ βασιλεῦ, εἰ δοκεῖ, σατράπην τῆς λάδος κατάλιπε· δειλὸς γάρ εἰμι καὶ τῶν οἴκοι πολὺ λθεῖν οὐκ ἂν ἡδέως ὑπομείναιμι· σὺ δὲ ἔοικας ἐπὶ μενίους καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν μάχιμα φῦλα καὶ τὴν ικὴν εὔστοχα. ὥστε ἄλλῳ παραδοὺς τὸ δεξιὸν ἐμὲ Ἀνατρόν τινα ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἔασον, μή με καὶ διαπείρῃ οἰστῷ ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνὰ περὶ Σοῦσα ἢ Βάκτρα νύμενόν σοι τῆς φάλαγγος.

ΣΑΜ. Ἀποδιδράσκεις, ὦ Λυκῖνε, τὸν κατάλογον λὸς ὤν. ὁ δὲ νόμος ἀποτετμῆσθαι τὴν κεφαλήν, εἴ τις ὼν φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ τὸν Εὐφράτην η ἐσμὲν καὶ ὁ ποταμὸς ἔζευκται καὶ κατόπιν ὁπόσα διελύθαμεν ἀσφαλῶς ἔχει καὶ πάντα ὕπαρχοι κατέχουσιν ' ἐμοῦ ἑκάστῳ ἔθνει ἐπεισαχθέντες, οἱ δὲ καὶ ἀπίασι ν Φοινίκην ἡμῖν ἐν τοσούτῳ καὶ τὴν Παλαιστίνην εἶτα τὴν Αἴγυπτον προσαξόμενοι, σὺ πρῶτος, ὦ Λυκῖνε, ίβαινε τὸ δεξιὸν ἄγων, εἶτα ἐγὼ καὶ μετ' ἐμὲ ὁ Τιμός· ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ ἱππικὸν ἄγε σύ, ὦ Ἀδείμαντε. 34. καὶ μὲν τῆς Μεσοποταμίας οὐδεὶς ἀπήντηκεν ἡμῖν πολές, ἀλλὰ ἑκόντες αὐτούς τε καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἄνθρω-ἐνεχείρισαν, καὶ ἐπὶ Βαβυλῶνα ἐλθόντες ἀπροσδόκη-

τοι παρήλθομεν εἰς τὸ εἴσω τῶν τειχῶν καὶ ἔχ
πόλιν· ὁ βασιλεὺς δὲ περὶ Κτησιφῶντα διατρίβω
τὴν ἔφοδον, εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν πα
ζεται ἱππέας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενος
τας καὶ σφενδονήτας. ἀπαγγέλλουσι δ' οὖν ο
ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας τοῦ μαχίμου συ
καὶ τούτων εἴκοσιν ἱπποτοξότας, καίτοι οὔπω
νιος πάρεστιν οὔτε οἱ κατὰ τὴν Κασπίαν θάλα
κοῦντες οὔτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' ἐκ τῶν πλ
προαστείων τῆς ἀρχῆς· οὕτω ῥᾳδίως τοσαύτας
271 κατέλεξε. καιρὸς οὖν ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ τι χρὴ

35. ΑΔΕΙΜ. Ἀλλ' ἐγὼ μέν φημι δεῖν ὑμᾶς
ἀπιέναι τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντος, ἡμᾶς δὲ τὸ ἱππικ
μένειν τὴν Βαβυλῶνα διαφυλάξοντας.

ΣΑΜ. Ἀποδειλιᾷς καὶ σύ, ὦ Ἀδείμαντε,
τοῦ κινδύνου γενόμενος; σοὶ δὲ τί δοκεῖ, ὦ Τιμ

ΤΙΜ. Ἁπάσῃ τῇ στρατιᾷ βαδίζειν ἐπὶ το
μίους, μηδὲ περιμένειν ἔστ' ἂν ἄμεινον παρασκ
ται πανταχόθεν τῶν συμμάχων προσγενομένων,
ἔτι καθ' ὁδόν εἰσιν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν α

ΣΑΜ. Εὖ λέγεις. σὺ δὲ τί, ὦ Λυκῖνε, δο

ΛΥΚ. Ἐγώ σοι φράσω· ἐπειδὴ κεκμήκαμε
νως ὁδεύοντες, ὁπότε κατῄειμεν ἕωθεν ἐς τὸν
καὶ νῦν ἤδη τριάκοντά που σταδίους προκεχω
καὶ ὁ ἥλιος πολύς, κατὰ μεσημβρίαν γὰρ ἤδη
ἐνταῦθά που ἐπὶ τὰς ἐλαίας ἐπὶ τῆς ἀνατετραμμ
λης καθίσαντας ἀναπαύσασθαι, εἶτα οὕτως ἀν
ἀνύειν τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ.

ΣΑΜ. Ἔτι γὰρ Ἀθήνησιν, ὦ μακάριε, εἶν
ὃς ἀμφὶ Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ πρὸ τῶν τειχῶ
σούτοις στρατιώταις κάθησαι περὶ τοῦ πολέμου
πούμενος;

ΛΥΚ. Εὖ γε ὑπέμνησας. ἐγὼ δὲ νήφειν ᾤμην καὶ
ὶ καραποφανεῖσθαι τὴν γνώμην.
36. ΣΑΜ. Πρόσιμεν δή, εἴ σοι δοκεῖ. καὶ ὅπως ἄν- 272
μες ἀγαθοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε μηδὲ προδώσετε
ὶ πάτριον φρόνημα· ἤδη γάρ που καὶ οἱ πολέμιοι ἐπι-
μβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲν σύνθημα ἔστω Ἐνυάλιος·
μεῖς δὲ ἐπειδὰν σημάνῃ ὁ σαλπιγκτής, ἀλαλάξαντες καὶ
ὶ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας ἐπείγεσθε συμ-
ξαι τοῖς ἐναντίοις καὶ ἐντὸς γενέσθαι τῶν τοξευμάτων,
; μηδὲ πληγὰς λαμβάνωμεν ἀκροβολίζεσθαι αὐτοῖς δι-
ντες· καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἤδη συνεληλύθαμεν, τὸ μὲν
ώνυμον καὶ ὁ Τιμόλαος ἐτρέψαντο τοὺς καθ' αὐτοὺς
ήδους ὄντας, τὸ δὲ κατ' ἐμὲ ἰσόπαλον ἔτι, Πέρσαι γὰρ
ι καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς· ἡ δὲ ἵππος ἅπασα τῶν
ρβάρων ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν, ὥστε, ὦ Λυ-
νε, αὐτός τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνου καὶ τοῖς μετὰ σαυτοῦ
ρακελεύου δέχεσθαι τὴν ἐπέλασιν.
37. ΛΥΚ. Ὢ τῆς τύχης· ἐπ' ἐμὲ γὰρ οἱ ἱππεῖς ἅπαν-
ς καὶ μόνος ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνεσθαι. καί
ι δοκῶ, ἢν βιάζωνται, αὐτομολήσειν προσδραμὼν ἐς
ν παλαίστραν ἔτι πολεμοῦντας ὑμᾶς καταλιπών.
ΣΑΜ. Μηδαμῶς· κρατεῖς γὰρ αὐτῶν καὶ σὺ ἤδη τὸ
ρος. ἐγὼ δέ, ὡς ὁρᾷς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν βασι-
α· προκαλεῖται γάρ με καὶ ἀναδῦναι πάντως αἰσχρόν. 273
ΛΥΚ. Νὴ Δία καὶ τετρώσῃ αὐτίκα μάλα πρὸς αὐτοῦ·
σιλικὸν γὰρ καὶ τὸ τρωθῆναι περὶ τῆς ἀρχῆς μαχόμενον.
ΣΑΜ. Εὖ λέγεις. ἐπιπόλαιον μέν μοι τὸ τραῦμα καὶ
κ εἰς τὰ φανερὰ τοῦ σώματος, ὡς μηδὲ τὴν οὐλὴν ὕστε-
ν ἄμορφον γενέσθαι. πλὴν ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπελάσας
ᾷ πληγῇ αὐτόν τε καὶ τὸν ἵππον διέπειρα τὴν λόγχην
ιείς, εἶτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμὼν καὶ ἀφελὼν τὸ διά-
μα βασιλεὺς ἤδη γέγονα προσκυνούμενος ὑφ' ἁπάν-

των; 38. οἱ βάρβαροι προσκυνείτωσαν· ὑμῶν κατὰ
Ἑλλήνων νόμον ἄρξω εἷς στρατηγὸς ὀνομαζόμενος.
τούτοις ἄρα ἐννοεῖτε ὅσας μὲν πόλεις ἐπωνύμους
ἐμαυτοῦ οἰκιῶ, ὅσας δὲ καὶ καθαιρήσω ἑλὼν κατὰ κ
τος, αἳ ἂν ὑβρίσωσί τι ἐς τὴν ἀρχήν. ἁπάντων δὲ μά
στα Κυδίαν τὸν πλούσιον μετελεύσομαι, ὃς ὅμορος
ὤν μοι ἐξέωσε τοῦ ἀγροῦ ἐπιβαίνων κατ' ὀλίγον ἐς τὸ ε
τῶν ὅρων.

39. ΛΥΚ. Πέπαυσο ἤδη, ὦ Σάμιππε· καιρὸς γὰρ
ἤδη μὲν νενικηκότα τηλικαύτην μάχην ἐν Βαβυλῶνι ε
χεῖσθαι τὰ ἐπινίκια — ἐκστάδιος γάρ οἶμαί σοι ἡ ἀρχή
Τιμόλαον δὲ ἐν τῷ μέρει εὔχεσθαι ὅπερ ἂν ἐθέλῃ.

ΣΑΜ. Τί δ' οὖν, ὦ Λυκῖνε; οἷά σοι ᾐτῆσθαι δοι

ΛΥΚ. Παρὰ πολύ, ὦ θαυμασιώτατε βασιλέων, ἐ
274 πονώτερα καὶ βιαιότερα τῶν Ἀδειμάντου, παρ' ὅσον ἐκ
νος μὲν ἐτρύφα διτάλαντα χρύσεα ἐκπώματα προτεινό
νος τοῖς συμπόταις, σὺ δὲ καὶ ἐτιτρώσκου μονομαχῶν
ἐδεδίεις καὶ ἐφρόντιζες νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν· οὐ
νον γάρ σοι τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ
ἐπιβουλαὶ μυρίαι καὶ φθόνος παρὰ τῶν συνόντων καὶ
σος καὶ κολακεία, φίλος δὲ οὐδεὶς ἀληθής, ἀλλὰ πρὸς
δέος ἅπαντες ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὔνοι δοκοῦντες εἰ
ἀπόλαυσις μέν γε οὐδὲ ὄναρ τῶν ἡδέων, ἀλλὰ δόξα μ
καὶ πορφυρὶς χρυσῷ ποικίλη καὶ ταινία λευκὴ περὶ
μετώπῳ καὶ δορυφόροι προϊόντες, τὰ δ' ἄλλα κάμα
ἀφόρητος καὶ ἀηδία πολλή, καὶ ἢ χρηματίζειν δεῖ
παρὰ τῶν πολεμίων ἥκουσιν ἢ δικάζειν ἢ καταπέμπ
τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα, καὶ ἤτοι ἀφέστηκέ τι ἔθνο
ἐπελαύνουσί τινες τῶν ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι οὖν
πάντα καὶ ὑφορᾶσθαι, καὶ ὅλως ὑπὸ πάντων μᾶλλο
ὑπὸ σεαυτοῦ εὐδαιμονίζεσθαι. 40. καὶ γὰρ οὖν καὶ τ
πῶς οὐ ταπεινόν, ὅτι καὶ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώ

ὶ ὁ πυρετὸς οὐ διαγινώσκει σε βασιλέα ὄντα οὐδ' ὁ θάτος δέδιε τοὺς δορυφόρους, ἀλλ' ἐπιστάς, ὁπόταν αὐτῷ κῇ, ἄγει οἰμώζοντα οὐκ αἰδούμενος τὸ διάδημα; σὺ δὲ ιὕτως ὑψηλὸς καταπεσὼν ἀνάσπαστος ἐκ τοῦ βασιλείου ιόνου τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄπει τοῖς πολλοῖς, ἰσότιμος ἐλαυμενὸς ἐν τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς ὶ στήλην μακρὰν ἢ πυραμίδα εὔγραμμον τὰς γωνίας τολικών, ἐκπρόθεσμα καὶ ἀνεπαίσθητα φιλοτιμήματα· κόνες δὲ ἐκεῖναι καὶ νεῴ, οὓς ἀνιστᾶσιν αἱ πόλεις θεπεύουσαι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα πάντα κατ' ὀλίγον ἀπορ- 275 ἰ καὶ ἄπεισιν ἀμελούμενα. ἢν δὲ καὶ ὅτι μάλιστα ἐπὶ λεῖστον παραμείνῃ, τίς ἔτι ἀπόλαυσις ἀναισθήτῳ αὐτῷ νομένῳ; ὁρᾷς οἷα μὲν ἔτι ζῶν ἕξεις πράγματα δεδιὼς ὶ φροντίζων καὶ κάμνων, οἷα δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαὴν ἔσται;

41. Ἀλλ' ἤδη σὸν αἰτεῖν, ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερέλῃ τούτους, ὥσπερ εἰκὸς ἄνδρα συνετὸν καὶ πράγμασι ῆσθαι εἰδότα.

ΤΙΜ. Σκόπει γοῦν, ὦ Λυκῖνε, εἴ τι ἐπιλήψιμον εὔμαι καὶ ὅ τι ἂν εὐθῦναί τις δυνηθείη. χρυσὸν μὲν οὖν ὶ θησαυροὺς καὶ μεδίμνους νομίσματος ἢ βασιλείας καὶ ολέμους καὶ δείματα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβας, οὐκ αἰτήσομαι· ἀβέβαια γὰρ ταῦτά γε καὶ πολλὰς ὶς ἐπιβουλὰς ἔχοντα καὶ πλέον τοῦ ἡδέος τὸ ἀνιαρὸν ἐν ὑτοῖς ἦν. 42. ἐγὼ δὲ βούλομαι τὸν Ἑρμῆν ἐντυχόντα μοι ῦναι δακτυλίους τινὰς καὶ τοιούτους τὴν δύναμιν, ἕνα ὲν ὥστε ἀεὶ ἐρρῶσθαι καὶ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα καὶ ἄτρωον εἶναι καὶ ἀπαθῆ, ἕτερον δὲ ὡς μὴ ὁρᾶσθαι τὸν περιέμενον, οἷος ἦν ὁ τοῦ Γύγου, τὸν δέ τινα ὡς ἰσχύειν ὲρ ἄνδρας μυρίους καὶ ὅ τι ἂν ἄχθος ἅμα μυρίοι κινῆι μόλις δύναιντο, τοῦτο ἐμὲ ῥᾳδίως μόνον ἀνατίθεαι, ἔτι δὲ καὶ πέτεσθαι πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθέντα, καὶ

πρὸς τοῦτο εἶναί μοι δακτύλιόν τινα· καὶ μὴ
ὕπνον κατασπᾶν ὁπόσους ἂν ἐθέλω καὶ ἅπασαι
προσιόντι μοι ἀνοίγεσθαι χαλωμένου τοῦ κλεῖ
τοῦ μοχλοῦ ἀφαιρουμένου, ταῦτα ἀμφότερα εἰς δι
276 δυνάσθω. 43. τὸ δὲ μέγιστον ἄλλος τις ἔστω ἐπ
ὁ ἥδιστος, ὡς ἐράσμιον εἶναί με περιθέμενον πι
ὡραίοις καὶ γυναιξὶ καὶ δήμοις ὅλοις καὶ μηδέ
ἀνέραστον καὶ ὅτῳ μὴ ποθεινότατος ἐγὼ καὶ ἀνι
ὥστε πολλὰς γυναῖκας οὐ φερούσας τὸν ἔρωτα κ
τᾶν ἑαυτὰς καὶ τὰ μειράκια ἐπιμεμηνέναι μοι κα
μονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα καὶ μόνον προσβλέψ
τῶν, εἰ δ᾽ ὑπερορῴην, κἀκεῖνα ὑπὸ λύπης ἀπο
καὶ ὅλως ὑπὲρ τὸν Ὑάκινθον ἢ Ὕλαν ἢ Φάωνα
εἶναί με. 44. καὶ ταῦτα πάντα ἔχειν μὴ ὀλιγοχρόν
μηδὲ κατὰ μέτρον ζῶντα τῆς ἀνθρωπίνης βιοτῆς,
χίλια νέον ἐκ νέου γιγνόμενον διαβιῶναι ἀμφὶ
καίδεκα ἔτη ἀεὶ ἀποδυόμενον τὸ γῆρας ὥσπερ
οὐδὲν γὰρ δεήσει με ταῦτα ἔχοντα· πάντα γὰρ ἐμ
τὰ τῶν ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τε τὰς θύρας ἐ
καὶ κοιμίζειν τοὺς φύλακας καὶ ἀθέατος εἶναι εἴσι
τι ἐν Ἰνδοῖς ἢ Ὑπερβορέοις θέαμα παράδοξον
τίμιον ἢ ὅσα ἐμφαγεῖν ἢ πιεῖν ἡδέα, οὐ μεταστει
ἀλλ᾽ αὐτὸς ἐπιπετόμενος ἀπέλαυον ἁπάντων ἐς
καὶ ἐπεὶ γρὺψ ὑπόπτερον θηρίον ἢ φοῖνιξ ὄρνεο
277 δοῖς ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο ἑώ
καὶ τὰς πηγὰς δὲ τὰς Νείλου μόνος ἂν ἠπιστάμην
τῆς γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ τινες ἀντίποδες ἡμῖν οἰ
νότιον τῆς γῆς ἡμίτομον ἔχοντες. ἔτι δὲ καὶ ἀστέ
σιν καὶ σελήνης καὶ αὐτοῦ ἡλίου ῥᾳδίως ἔγνων
θὴς ὢν τῷ πυρί, καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐ
ἀγγεῖλαι ἐς Βαβυλῶνα, τίς ἐνίκησεν Ὀλύμπια,
στήσαντα, εἰ τύχοι, ἐν Συρίᾳ δειπνῆσαι ἐν Ἰταλ

χθρὸς εἴη, ἀμύνασθαι καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπιτετρῖφθαι τὸ κρα-, τούς τε αὖ φίλους εὖ ποιεῖν ἐπιχέαντα κοιμωμένοις ἴς τὸ χρυσίον· καὶ μὴν εἴ τις ὑπερόπτης εἴη ἢ τύ-ος πλούσιος ὑβριστής, ἀράμενος αὐτὸν ὅσον ἐπὶ ίους εἴκοσιν ἀφῆκα φέρεσθαι κατὰ τῶν κρημνῶν. παιδικοῖς δὲ ἀκωλύτως ὁμιλεῖν ἂν ἐξῆν εἰσιόντα τον κοιμίσαντα ἅπαντας ἄνευ ἐκείνων μόνων. οἷον ἐκεῖνο ἦν, τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους αιωρούμενον; καὶ εἰ δόξειέ μοι, προσθέμενος ἂν τοῖς ιένοις κοιμίσας τοὺς κρατοῦντας νικᾶν παρεῖχον τοῖς ουσιν ἀναστρέψασιν ἀπὸ τῆς τροπῆς. καὶ τὸ ὅλον, ἀν ἐποιούμην ἂν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον καὶ πάντα ἦν καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἡ ἄκρα εὐ-ωνία ἐστὶ μήτε ἀπολέσθαι μήτε ἐπιβουλευθῆναι δυ- 278
νη, καὶ μάλιστα μεθ' ὑγιείας ἐν μακρῷ τῷ βίῳ. ἴ ἂν αἰτιάσαιο, ὦ Λυκῖνε, τῆς εὐχῆς;

ΛΥΚ. Οὐδέν, ὦ Τιμόλαε· οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναν-θαι ἀνδρὶ πτηνῷ καὶ ὑπὲρ μυρίους τὴν ἰσχύν, πλὴν ἐκεῖνο ἐρήσομαί σε, εἴ τινα ἄλλον εἶδες ἐν τοσού-ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερέπτης, γέροντα ἤδη ἄνδρα οὕτω κεκινηκότα τὴν γνώμην, ἐπὶ δακτυλίου μικροῦ ὀχού-ν, ὄρη ὅλα κινεῖν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἐπέ-ον πᾶσι, καὶ ταῦτα φαλακρὸν ὄντα καὶ τὴν ῥῖνα σι-ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί δή ποτε οὐχ εἷς δακτύλιος τα ταῦτα δύναταί σοι, ἀλλὰ τοσούτους περιημμένος ἡ τὴν ἀριστερὰν πεφορτισμένος κατὰ δάκτυλον ἕνα; ον δὲ ὑπερπαίει ὁ ἀριθμός, καὶ δεήσει καὶ τὴν δεξιὰν τιλαβεῖν. καίτοι ἑνὸς τοῦ ἀναγκαιοτάτου προσδεῖ, ριθέμενόν σε παύσει μωραίνοντα τὴν πολλὴν ταύ-όρυξαν ἀποξύσας. ἢ τοῦτο μὲν καὶ ὁ ἐλλέβορος ἱκα-οιῆσαι ζωρότερος ποθείς;

46. ΤΙΜ. Ἀλλὰ πάντως, ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς
τι ἤδη ποτέ, ὡς ἂν μάθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτ
ἀνέγκλητα ὁ συκοφαντῶν τοὺς ἄλλους.
ΛΥΚ. Ἀλλ' οὐ δέομαι εὐχῆς ἐγώ· ἥκομεν γὰ
279 πρὸς τὸ Δίπυλον, καὶ ὁ βέλτιστος οὑτοσὶ Σάμιππος
Βαβυλῶνα μονομαχῶν, καὶ σύ, ὦ Τιμόλαε, ἀριστῶ
ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δὲ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐπιβάλλ
σταδίοις κατεχρήσασθε καλῶς ποιοῦντες· ἄλλως τε
ἂν δεξαίμην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον ὑπηνέμιόν τινα π
τον ἀνιᾶσθαι μετ' ὀλίγον ψιλὴν τὴν μᾶζαν ἐσθίων,
ὑμεῖς πείσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν ἡ εὐδαιμονία
ὑμῖν καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος οἴχηται ἀποπτάμενος,
δὲ καταβάντες ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τε καὶ διαδημάτω
περ ἐξ ἡδίστου ὀνείρατος ἀνεγρόμενοι ἀνόμοια τὰ ἐ
οἰκίας εὑρίσκητε ὥσπερ οἱ τοὺς βασιλεῖς ὑποκρινόμ
τραγῳδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου λιμώττοντ
πολλοί, καὶ ταῦτα πρὸ ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντ
Κρέοντες. λυπήσεσθε οὖν, ὡς τὸ εἰκός, καὶ δυσάρ
ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ μάλιστα σύ, ὦ Τιμό
ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ τῆς πτερ
διαλυθείσης καταπεσόντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ χαμαὶ βα
ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλίους ἐκείνους ἅπαντας
ρυέντας τῶν δακτύλων. ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦτο ἱκανὸν
πάντων θησαυρῶν καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς τὸ γελάσαι
ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ᾐτήσατε τοιούτοις οὖσι, καὶ τ
φιλοσοφίαν ἐπαινοῦντες.

B. Lateinische Autoren.

	Thlr.	Ngr.
…s (77). Vol. I, fasc. I.	1	—
…civitate Dei (61), 2 voll.	2	—
…inst. mathem. et de … (71)	1	15
…mentarii (36)	—	12½
einzeln:		
… Gallico (36)	—	6
… civili (36)	—	6
…arii (62). Vol. I.	—	9
…altiani (65). Ed. minor.	—	6
…	—	4½
…	1	—
…)	—	12
… (30), 11 voll.	6	12
… einzelnen Abthlgn.)		
…ones selectae	—	13½
… select. (11) Pars I.	—	9
— — Pars II.	—	15
…s (11)	—	2½
… (16)	—	10
…	—	2½
… Ampelius (51)	—	9
…	—	15
…	—	24
… voll.	—	27
…s (26 & 42)	—	7½
… antejustinianae re- …	1	24
…	—	9
…	—	27
… minor	—	7½
…ae (20)	—	4½
…ed. C. F. Hermann	—	4½
…), 6 voll.	1	24
…	—	12
…	1	24

	Thlr.	Ngr.
Martialis epigrammata (44)	—	12
Martianus Capella (67)	1	15
Metrologici scriptores (64), 2 voll.	1	21
Ovidii opera (33), 3 voll.	—	27½
Daraus einzeln:		
Ovidii tristia	—	8¾
— — fasti	—	5
— — metam. delectus	—	5
Persius (23)	—	3
Phaedri fabulae (76)	—	2½
Plauti comoediae (15), 2 voll.	—	22
Jedes Stück einzeln	[illegible]	3¾
Plinii epistulae (29)	—	10
Plinii nat. hist. (27), 6 voll.	4	—
Propertii carmina (29)	—	6
Quintiliani inst. (9), 2 voll.	—	18
— — — lib. X. (21)	—	3
Salustius (11)	—	3¾
Scriptores hist. Aug. (68), 2 voll.	1	21
Senecae opera philos. (19), 3 voll.	2	6
Senecae tragoediae (72)	1	15
Statius (37), 2 voll.	1	—
Suetonius (41)	—	15
Taciti opera (21), 2 voll.	—	18
Daraus einzeln:		
— — libri minores	—	3¾
Terenti comoediae (15)	—	9
Tibulli carmina (40)	—	3
Ulpianus (59)	—	7½
Valerius Maximus (21)	1	7½
Velleius Paterculus (19)	—	4½
Vegetius (75)	1	—
Virgilii opera (70)	—	11¼
Daraus einzeln:		
— — Bucolica et Georgica	—	3¾
— — Aeneis	—	7½

B. G. Teubner's

[illegible]gaben griechischer und lateinischer Classiker mit deutschen erklärenden Anmerkungen.

[illegible]en sind bis jetzt (Juni 1869):

	Preis	
…emnon. Von Rob. Enger	12	Ngr.
… Von W. S. Teuffel	10	"
…den Lyrikern der Griechen. Von Dr. E. Buchholz. I. Bändchen. …er und Iambographen enthaltend	10	"
…Bändchen. Die Melischen und Chorischen Dichter und die … enthaltend	15	"
…e Wolken. Von W. S. Teuffel	12	"
…tarii de bello Gallico. Von A. Doberenz. Mit Karte. 4. Aufl.	20	"
…llo civili von A. Doberenz. 2. Aufl.	15	"
…iceroniana. Von C. F. Lüders. I. Heft 10 Ngr., II. Heft	18	"
…ciis libris tres. Von J. von Gruber. 2. Aufl.	12	"
… Von G. Lahmeyer	6	"
…r. Von G. Lahmeyer. 2. Aufl.	5	"
…rum libri V. Von O. Heine	18	"
… Cn. Plancius. Von E. Köpke	9	"
… P. Sestius. Von H. A. Koch	7½	"
… Sex. Roscius. Von Fr. Richter	7½	"
… T. Annius Milo. Von Fr. Richter	7½	"
…en C. Verres. IV. Buch. Von Fr. Richter	7½	"
…uch. Von Fr. Richter	10	"
… Sulla. Von Fr. Richter	5	"
…gen L. Catilina. Von Fr. Richter	9	"
… L. Murena. Von H. A. Koch	[illegible]	
… Von K. W. Piderit. 3. Aufl.	1	—
… Von K. W. Piderit	[illegible]	
…de oratoribus. Von K. W. Piderit	[illegible]	
…oratore. Von K. W. Piderit	[illegible]	
… Von Jos. Frey	[illegible]	
… Von … Richnitz. 6. Aufl.	[illegible]	

— — II. Band. II. Heft. Gesang XIX—XXIV. 3. Aufl.
— — Anhang. 1. u. 2. Heft à 6 Ngr. 2. Heft 3 Ngr.
— Ilias. Von K. F. Ameis. 1. Heft . . . .
— — Anhang. 1. Heft . . . .
Horaz, Oden und Epoden. Von C. W. Nauck. 6. Aufl. . . .
— **Satiren und Episteln.** Von G. T. A. Krüger. 6. Aufl.
Isocrates' ausgewählte Reden. Von O. Schneider. I. Bdchn.
Euagoras. Areopagiticus . . . .
— — II. Bändchen: Panegyricus und Philippus . . . .
Livi, Titi, ab urbe condita liber I. Von Josef Frey. . . .
— — liber II. Von Josef Frey . . . .
Lucian ausgewählte Dialoge. Von C. Jacobitz. I. Bdchn.:
Prometheus. Charon . . . .
— — II. Bdchn.: Die Todtengespräche [illegible]
— — III. Bdchn.: [illegible] Der Fischer. [illegible]
Lysias ausgewählte Reden. Von H. Frohberger. I. [illegible]
— — II. Bändchen . . . .
Ovid's Metamorphosen. Von J. Siebelis. I. Heft. Buch I—
— — II. Heft. Buch X—XV. 4. Aufl. . . . . . .
Phaedri fabulae. Von J. Siebelis. 3. Auflage . . . . .
Platon's ausgewählte Schriften. I. Bändchen: Die [illegible]
[illegible]. Kriton. Von Chr. Cron. 4. Aufl. . . .
— — II. Bändchen: Gorgias. Von J. Deuschle. 3.
— — — Anhang. . . . .
— — III. Bändchen: Laches. Von Chr. Cron. 2. Aufl.
— — IV. Bändchen: Protagoras. Von J. Deuschle. .
Plautus' ausgewählte Komödien. Von E. J. Brix. I. Bdchn.
— — II. Bändchen: Captivi . . . .
— — III. Bändchen: [illegible] . . . .
Plutarch's Biographien. Von [illegible] I. Bd.: [illegible]
— — II. Bändchen: [illegible] . . . .
[illegible]
[illegible]. Von R. [illegible]. I. [illegible]
[illegible]. Von [illegible]. I. Theil: [illegible]. 2. Aufl.
— — II. Theil: [illegible] . . . .
— — III. Theil: [illegible] . . . .
[illegible]. Von C. A. J. Hoffmann
[illegible]. Von K. [illegible]. I. Bändchen. [illegible]
— [illegible]. Von A. [illegible]. I. Band. [illegible]
II. Band. [illegible]
[illegible]. Von A. T. H. [illegible]
[illegible]. Von [illegible]. 2. Aufl. I. Heft. [illegible]
[illegible]
— II. Heft. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

LUCIANI
MOSATENSIS OPERA.

EX RECOGNITIONE

CAROLI IACOBITZ.

VOL. III. PARS II.

INSUNT LIBRI III:

DIALOGI MERETRICII. DE MORTE PEREGRINI.
GITIVI. SATURNALIA. CRONOSOLON. EPISTOLAE
RNALES. CONVIVIUM s. LAPITHAE. DE SYRIA DEA.
STHENIS ENCOMIUM. DEORUM CONCILIUM. CYNICUS.
DOSOPHISTA s. SOLOECISTA. PHILOPATRIS. CHARIDE-
MUS. NERO. TRAGODOPODAGRA. OCYPUS.
EPIGRAMMATA.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXIX.

Demosthenes' ausgewählte Reden. Von C. Rehdantz. I. Theil.
I. Heft: I—III: Olynthische Reden. IV. Erste Rede geg
2. Aufl. . . . .
— — II. Heft: V. Rede über den Frieden. VI. Zweite Re
lippos. VIII. Rede über die Angelegenheiten im Cherson
Rede gegen Philippos. Indices. . . . . .
Herodotos. Von Dr. K. Abicht. I. Band. 2. Aufl. I. Heft.
Einleitung und Uebersicht über den Dialekt 15 Ngr. II. H
— II. Band. Buch III u. IV. . . . .
— III. Band. Buch V u. VI. . . . .
— IV. Band. Buch VII . . . .
— V. Band. Buch VIII u. IX. Mit 2 Karten . . . .
Homer's Odyssee. Von K. Fr. Ameis. I. Band. I. Heft, Gesang
— — I. Band. II. Heft, Gesang VII—XII. 3. Aufl. . .
— — II. Band. I. Heft, Gesang XIII—XVIII. 3. Aufl
— — II. Band. II. Heft, Gesang XIX—XXIV. 3. Aufl.
— — Anhang. 1. u. 2. Heft à 6 Ngr. 3. Heft 9 Ngr.
— **Ilias.** Von K. F. Ameis. I. Heft . . . .
— — Anhang. 1. Heft . . . .
Horaz, Oden und Epoden. Von C. W. Nauck. 6. Aufl. . .
— **Satiren und Episteln.** Von G. T. A. Krüger. 6. Aufl.
Isocrates' ausgewählte Reden. Von O. Schneider. I. Bdchn
Euagoras, Areopagiticus . . . .
— — II. Bändchen: Panegyricus und Philippus . . .
Livi, Titi, ab urbe condita liber I. Von Josef Frey. . .
— — liber II. Von Josef Frey . . . .
Lucian ausgewählte Dialoge. Von C. Jacobitz. I. Bdchn.:
Prometheus. Charon . . . .
— — II. Bdchn.: Die Todtengespräche. Ausgew. Göttergesp
— — III. Bdchn.: Demonax. Der Fischer. Anacharsis
Lysias' ausgewählte Reden. Von H. Frohberger. I. Bändche
— — II. Bändchen . . . .
Ovid's Metamorphosen. Von J. Siebelis. I. Heft, Buch I—
— — II. Heft, Buch X—XV. 4. Aufl. . . . .
Phaedri fabulae. Von J. Siebelis. 3. Auflage . . . . .
Platon's ausgewählte Schriften. I. Bändchen: Die Vertheidi
Sokrates. Kriton. Von Chr. Cron. 4. Aufl. . . .
— — II. Bändchen: Gorgias. Von J. Deuschle. 2. A
— — — Anhang . . . .
— — III. Bändchen: Laches. Von Chr. Cron. 2. Aufl
— — IV. Bändchen: Protagoras. Von J. Deuschle
Plautus' ausgewählte Komödien. Von E. J. Brix. I. Bdchn.:
— — II. Bändchen: Captivi . . . .
— — III. Bändchen: Menaechmi . . . .
Plutarch's Biographien. Von Otto Siefert. I. Bd.: Philopoemen
— — II. Bändchen: Timoleon und Pyrrhos . . . . .
M. Fabii Quintiliani institutionis oratoriae liber decimus. Von Dr.
Sallustius. Von R. Dietsch. I. Theil: **De Catilinae conjurat**
Sophokles. Von Gust. Wolff. I. Theil: Aias. 2. Aufl.
— — II. Theil: Elektra . . . .
— — III. Theil: Antigone . . . .
Supplementum lectionis Graecae. Von C. A. J. Hoffmann
Tacitus' Historien. Von K. Heraeus. I. Bändchen. I. u. II
— **Annalen.** Von A. A. Draeger. I. Band. Buch I—V
II. Band. Buch XI—
Theokrit's Idyllen. Von A. T. H. Fritzsche . . . . . .
Thukydides. Von G. Böhme. I. Bd. 2. Aufl. I. Heft. Buch
Buch III u. IV . . . .
— II. Band. 2. Aufl. I. Heft. Buch V u. VI. II. Heft. B
Xenophon's Anabasis. Von F. Vollbrecht. I. Bdchn. Buch
schnitten, 2 Figurentafeln und 1 Karte von H. Lange
— — II. Bdchn. Buch IV—VII. 3. Aufl. . . . . .
— — Von R. Kühner. Mit 1 Karte . . . .
— **Cyropädie.** Von L. Breitenbach. 2. Aufl. 2 Hefte
I. Heft: Buch I—IV. — II. Heft: Buch V—VII.
— **Griechische Geschichte.** Von B. Büchsenschütz. I.
— — II. Heft. Buch V—VII und Index . . . . .
— **Memorabilien.** Von R. Kühner . . . .

LIPSIAE.

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TE

LUCIANI SAMOSATENSIS OPERA.

EX RECOGNITIONE

CAROLI IACOBITZ.

VOL. III. PARS II.

INSUNT LIBRI III:

DIALOGI MERETRICII. DE MORTE PEREGRINI.
GITIVI. SATURNALIA. CRONOSOLON. EPISTOLAE
RNALES. CONVIVIUM s. LAPITHAE. DE SYRIA DEA.
STHENIS ENCOMIUM. DEORUM CONCILIUM. CYNICUS.
DOSOPHISTA s. SOLOECISTA. PHILOPATRIS. CHARIDE-
MUS. NERO. TRAGODOPODAGRA. OCYPUS
EPIGRAMMATA.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXIX.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. 280

1.

ΓΛΥΚΕΡΑ ΚΑΙ ΘΑΪΣ.

1. ΓΛΥΚ. Τὸν στρατιώτην ἐκεῖνον, Θαΐ, τὸν Ἀκαρ-
νᾶνα, ὃς πάλαι μὲν Ἀβρότονον εἶχε, μετὰ ταῦτα δὲ
ἠράσθη ἐμοῦ, τὸν εὐπάρυφον λέγω, τὸν ἐν τῇ χλαμύδι,
οἶσθα αὐτόν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον;
ΘΑΙΣ. Οὔκ, ἀλλὰ οἶδα, ὦ Γλυκέριον, καὶ συνέπιε
μεθ' ἡμῶν πέρυσιν ἐν τοῖς Ἁλῴοις. τί δὲ τοῦτο; ἐῴκεις
γάρ τι περὶ αὐτοῦ διηγεῖσθαι.
ΓΛΥΚ. Γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος, φίλη δο-
κοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπελθοῦσα.
ΘΑΙΣ. Καὶ νῦν σοὶ μὲν ἐκεῖνος οὐ πρόσεστι, Γορ-
γόνην δὲ ἑταίραν πεποίηται;
ΓΛΥΚ. Ναί, ὦ Θαΐ, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐ μετρίως μου
ἥψατο.
ΘΑΙΣ. Πονηρὸν μέν, ὦ Γλυκέριον, οὐκ ἀδόκητον
ἀλλ' εἰωθὸς γίγνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. οὔκουν
χρὴ οὔτε ἀνιᾶσθαι ἄγαν οὔτε μέμφεσθαι τῇ Γοργόνῃ·
οὐδὲ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο,
καίτοι φίλαι ἦτε. 2. ἀτὰρ ἐκεῖνο θαυμάζω, τί καὶ ἐπῄνε-
σεν αὐτῆς ὁ στρατιώτης οὗτος, ἐκτὸς εἰ μὴ παντάπασι
τυφλός ἐστιν, ὃς οὐχ ἑωράκει τὰς μὲν τρίχας αὐτὴν ἀραιὰς
ἔχουσαν καὶ ἐπὶ πολὺ τοῦ μετώπου ἀπηγμένας· τὰ χείλη
δὲ πελιδνὰ καὶ νεκρικὰ καὶ τράχηλος λεπτὸς καὶ ἐπίση- 281
μοι ἐν αὐτῷ αἱ φλέβες καὶ ῥὶς μακρά. ἓν μόνον, εὐμήκης
ἐστὶ καὶ ὀρθὴ καὶ μειδιᾷ πάνυ ἐπαγωγόν.
ΓΛΥΚ. Οἴει γάρ, ὦ Θαΐ, τῷ κάλλει ἠρῆσθαι τὸν
Ἀκαρνᾶνα; οὐκ οἶσθα ὡς φαρμακὶς ἡ Χρυσάριον ἡ μή-

τηρ αὐτῆς, Θετταλάς τινας ᾠδὰς ἐπισταμένη
σελήνην κατάγουσα; φασὶ δὲ αὐτὴν καὶ πέτεσι
νυκτός· ἐκείνη ἐξέμηνε τὸν ἄνθρωπον πιεῖν τῶ
μάκων ἐγχέασα, καὶ νῦν τρυγῶσιν αὐτόν.

ΘΑΙΣ. Καὶ σύ, ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσει
τον δὲ χαίρειν ἔα.

2.

ΜΥΡΤΙΟΝ ΚΑΙ ΠΑΜΦΙΛΟΣ ΚΑΙ ΔΩ.

1. ΜΥΡΤ. Γαμεῖς, ὦ Πάμφιλε, τὴν Φείδωι
ναυκλήρου θυγατέρα καὶ ἤδη σε γεγαμηκέναι φα
τοσοῦτοι δὲ ὅρκοι οὓς ὤμοσας καὶ τὰ δάκρυα ἐν
πάντα οἴχεται, καὶ ἐπιλέλησαι Μυρτίου νῦν, καὶ
ὦ Πάμφιλε, ὁπότε κύω μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτ
καὶ μόνον ἐπριάμην τοῦ σοῦ ἔρωτος, ὅτι μου τη
την πεποίηκας τὴν γαστέρα καὶ μετὰ μικρὸν παι
φεῖν δεήσει, πρᾶγμα ἑταίρᾳ βαρύτατον· οὐ γὰρ ἐ
282 τὸ τεχθέν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Ι
λον ὀνομάσασα ἐγὼ μὲν ἕξω παραμύθιον τοῦ ἔρωτ
δὲ ὀνειδιεῖ ποτε προσελθὼν ἐκεῖνος, ὡς ἄπιστος γ
σαι περὶ τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ μητέρα. γαμεῖς δ᾽ οὐ
παρθένον· εἶδον γὰρ αὐτὴν ἔναγχος ἐν τοῖς Θεσμοι
μετὰ τῆς μητρός, οὐδέπω εἰδυῖα ὅτι δι᾽ αὐτὴν
ὄψομαι Πάμφιλον. καὶ σὺ δ᾽ οὖν πρότερον ἰδοῦ
καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἰδέ, μή σε ἀ
εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτοὺς μηδὲ ὅτι διάστροφ
καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρῶσι· μᾶλλον δὲ τὸν Φείδωνα ἑ
τὸν πατέρα τῆς νύμφης, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ οἶσθι
οὐδὲν ἔτι δεήσει τὴν θυγατέρα ἰδεῖν.

2. ΠΑΜΦ. Ἔτι σου ληρούσης, ὦ Μύρτιον, ἀ
μαι παρθένους καὶ γάμους ναυκληρικοὺς διεξιούσι

τινα ἢ καλὴν νύμφην οἶδα; ἢ ὅτι Φείδων ὁ
ον — οἶμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε — θυγατέρα
ωραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' οὐδὲ φίλος ἐστὶν οὗ-
πατρί· μέμνημαι γὰρ ὡς πρῴην ἐδικάσατο περὶ
βολαίου ναυτικοῦ· τάλαντον, οἶμαι, ὀφείλων γὰρ τῷ
ρὶ οὐκ ἤθελεν ἐκτίνειν, ὁ δὲ παρὰ τοὺς ναυτοδίκας
γαγεν αὐτόν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτό, οὐδ' ὅλον, ὡς
τὴρ ἔφασκεν. εἰ δὲ καὶ γαμεῖν ἐδέδοκτό μοι, τὴν Δη-
ν θυγατέρα τὴν τοῦ πέρυσιν ἐστρατηγηκότος ἀφείς,
ταῦτα πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν οὖσαν, τὴν Φείδωνος
μουν ἄν; σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ τινὰς σεαυτῇ,
ύρτιον, κενὰς ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα ἐξεῦρες;

3. ΜΥΡΤ. Οὔκουν γαμεῖς, ὦ Πάμφιλε;

ΠΑΜΦ. Μέμηνας, ὦ Μύρτιον, ἢ κραιπαλᾷς; καί-
θὲς οὐ πάνυ ἐμεθύσθημεν.

ΜΥΡΤ. Ἡ Δωρὶς αὕτη ἐλύπησέ με· πεμφθεῖσα γὰρ 283
ρια ὠνήσαιτό μοι ἐπὶ τὴν γαστέρα καὶ εὔξαιτο τῇ
ίᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, Λεσβίαν ἔφη ἐντυχοῦσαν αὐτῇ
μᾶλλον δὲ σὺ αὐτή, ὦ Δωρί, λέγε ἅπερ ἀκήκοας, εἴ
ἡ ἐπλάσω ταῦτα.

ΔΩΡ. Ἀλλ' ἐπιτριβείην, ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψευσά-
. ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὸ πρυτανεῖον ἐγενόμην, ἐνέτυχέ μοι
σβία μειδιῶσα καὶ φησίν, Ὁ ἐραστὴς ὑμῶν ὁ Πάμ-
ς γαμεῖ τὴν Φείδωνος θυγατέρα· εἰ δὲ ἀπιστοίην,
ν με παρακύψασαν ἐς τὸν στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πάντα
στεφανωμένα καὶ αὐλητρίδας καὶ θόρυβον καὶ ὑμέ-
ν ᾄδοντάς τινας.

ΠΑΜΦ. Τί οὖν; παρέκυψας, ὦ Δωρί;

ΔΩΡ. Καὶ μάλα, καὶ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔφη.

4. ΠΑΜΦ. Μανθάνω τὴν ἀπάτην· οὔτε πάντα ἡ
ία, Δωρί, πρὸς σὲ ἐψεύσατο καὶ σὺ τἀληθῆ ἀπήγγελ-
Μυρτίῳ. πλὴν μάτην γε ἐταράχθητε· οὔτε γὰρ παρ'

ἡμῖν οἱ γάμοι, ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθην ἀκούσας τῆς
τρός, ὁπότε χθὲς ἀνέστρεψα παρ' ὑμῶν· ἔφη γὰρ
Πάμφιλε, ὁ μὲν ἡλικιώτης σοι Χαρμίδης τοῦ γεί
'Αρισταινέτου υἱὸς γαμεῖ ἤδη καὶ σωφρονεῖ, σὺ δὲ
τίνος ἑταίρᾳ σύνει; τοιαῦτα παρακούων αὐτῆς ἐς ὕ
κατηνέχθην· εἶτα ἕωθεν προῆλθον ἀπὸ τῆς οἰκίας,
οὐδὲν εἶδον ὧν ἡ Δωρὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δὲ ἀπι
αὖθις ἀπελθοῦσα, ὦ Δωρί, ἀκριβῶς ἰδὲ μὴ τὸν στ
πόν, ἀλλὰ τὴν θύραν, ποτέρα ἐστὶν ἡ κατεστεφανω
εὑρήσεις γὰρ τὴν τῶν γειτόνων.

ΜΥΡΤ. 'Απέσωσας, ὦ Πάμφιλε· ἀπηγξάμην γὰ
εἴ τι τοιοῦτο ἐγένετο.

ΠΑΜΦ. 'Αλλ' οὐκ ἂν ἐγένετο, μηδ' οὕτω μαι
ὡς ἐκλαθέσθαι Μυρτίου, καὶ ταῦτα ἤδη μοι κυο
παιδίον.

3.

284 ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

1. ΜΗΤ. 'Εμάνης, ὦ Φίλιννα, ἢ τί ἔπαθες
ξυμποσίῳ χθές; ἧκε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἕωθε
κρύων καὶ διηγήσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ· μεμ
σθαι γάρ σε καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστᾶσαν ὀρχήσασθα
τοῦ διακωλύοντος καὶ μετὰ ταῦτα φιλῆσαι Λαμπρία
ἑταῖρον αὐτοῦ, καὶ ἐπεὶ ἐχαλέπηνέ σοι, καταλιπο
αὐτὸν ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Λαμπρίαν καὶ περιβαλεῖν
νον, ἑαυτὸν δὲ ἀποπνίγεσθαι τούτων γιγνομένων.
οὐδὲ τῆς νυκτός, οἶμαι, συνεκάθευδες μετ' αὐτοῦ,
λιποῦσα δὲ δακρύοντα μόνη ἐπὶ τοῦ πλησίον σκίμ
κατέκεισο ᾄδουσα καὶ λυποῦσα ἐκεῖνον.

2. ΦΙΛ. Τὰ γὰρ αὑτοῦ σοι, ὦ μῆτερ, οὐ διηγή
οὐ γὰρ ἂν συνηγόρευες αὐτῷ ὑβριστῇ γε ὄντι, ὃς

ἐκοινολογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίου ἑταίρᾳ, μη-
νου παρόντος· ἐπεὶ δὲ χαλεπαίνουσαν εἶδέ με
ισα αὐτῷ οἷα ποιεῖ, τοῦ ὠτὸς ἄκρου ἐφαψάμε-
λάσας τὸν αὐχένα τῆς Θαΐδος ἐφίλησεν οὕτω
;, ὥστε μόλις ἀπέσπασε τὰ χείλη, εἶτ' ἐγὼ μὲν
, ὁ δὲ ἐγέλα καὶ πρὸς τὴν Θαΐδα πολλὰ πρὸς τὸ
κατ' ἐμοῦ δηλαδή, καὶ ἡ Θαῒς ἐμειδία βλέπουσα
ὡς δὲ προσιόντα ᾔσθοντο τὸν Λαμπρίαν καὶ 285
ιάν ποτε φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν ὅμως
ν κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦτο προφασίζοιτο
ἡ Θαῒς δὲ ἀναστᾶσα ὠρχήσατο πρώτη ἀπο-
ἐπὶ πολὺ τὰ σφυρὰ ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα, καὶ
ιύσατο, ὁ Λαμπρίας μὲν ἐσίγα καὶ εἶπεν οὐδέν,
ὲ ὑπερεπῄνει τὸ εὔρυθμον καὶ τὸ κεχορηγημέ-
ιτι εὖ πρὸς τὴν κιθάραν ὁ ποὺς καὶ τὸ σφυρὸν
καὶ ἄλλα μυρία, καθάπερ τὴν Καλάμιδος Σω-
παινῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ἣν καὶ σὺ οἶσθα συλ-
' ἡμῖν οἵα ἐστί. Θαῒς δὲ οἷα καὶ ἔσκωψεν εὐθὺς
γάρ τις, ἔφη, μὴ αἰσχύνεται λεπτὰ ἔχουσα τὰ
ῄσεται καὶ αὐτὴ ἐξαναστᾶσα. τί ἂν λέγοιμι, ὦ
έστην γὰρ καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν;
ιι καὶ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα καὶ τὴν Θαΐδα
νεῖν τοῦ συμποσίου;

ΗΤ. Φιλοτιμότερον μέν, ὦ θύγατερ· οὐδὲ
' γὰρ ἐχρῆν· λέγε δ' ὅμως τὰ μετὰ ταῦτα.

Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐπῄνουν, ὁ Δίφιλος δὲ μό-
' καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐς τὴν ὀροφὴν ἀνέβλεπεν,
ιμοῦσα ἐπαυσάμην.

'. Τὸ φιλῆσαι δὲ τὸν Λαμπρίαν ἀληθὲς ἦν καὶ
ιαν περιπλέκεσθαι αὐτῷ; τί σιγᾷς; οὐκέτι γὰρ
γνώμης ἄξια.

'Αντιλυπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν.

ΜΗΤ. Εἶτα οὐδὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ καὶ ᾖδες ι
νου δακρύοντος; οὐκ αἰσθάνῃ, ὦ θύγατερ, ὅτι πτι
ἐσμεν, οὐδὲ μέμνησαι ὅσα παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν ἢ
δὴ τὸν πέρυσι χειμῶνα διηγάγομεν ἄν, εἰ μὴ τοῦτον
ἡ Ἀφροδίτη ἔπεμψε;

286 ΦΙΛ. Τί οὖν; ἀνέχωμαι διὰ τοῦτο ὑβριζομένη
αὐτοῦ;

ΜΗΤ. Ὀργίζου μέν, μὴ ἀνθύβριζε δέ. οὐκ οἶσθι
ὑβριζόμενοι παύονται οἱ ἐρῶντες καὶ ἐπιτιμῶσιν ἑαυ
σὺ δὲ πάνυ χαλεπὴ ἀεὶ τῷ ἀνθρώπῳ γεγένησαι, καὶ
μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπορρήξωμεν πάνυ τείνουσα
καλώδιον.

4.

ΜΕΛΙΤΤΑ ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

1. ΜΕΛ. Εἴ τινα οἶσθα, Βακχί, γραῦν, οἷαι πο
Θετταλαὶ λέγονται ἐπᾴδουσαι καὶ ἐρασμίους ποιοῦσαι
καὶ πάνυ μισουμένη γυνὴ τυγχάνοι, οὕτως ὄναιο, πα
λαβοῦσα ἧκέ μοι· θαἰμάτια γὰρ καὶ τὰ χρυσία τα
προείμην ἡδέως, εἰ μόνον ἴδοιμι ἐπ' ἐμὲ αὖθις ἀνασι
ψαντα Χαρῖνον μισήσαντα τὴν Σιμίχην ὡς νῦν ἐμέ.

ΒΑΚΧ. Τί φής; οὐκέτι σύνεστιν — ἀλλὰ παρὰ
Σιμίχην, ὦ Μέλιττα, οἴχεται Χαρῖνος — δι' ἣν τοσαι
ὀργὰς τῶν γονέων ἠνέσχετο οὐ βουληθεὶς τὴν πλουι
ἐκείνην γῆμαι πέντε προικὸς τάλαντα, ὡς ἔλεγον, ι
φερομένην; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα.

ΜΕΛ. Ἅπαντα ἐκεῖνα οἴχεται, ὦ Βακχί, καὶ πέμπ
ταύτην ἡμέραν οὐδ' ἑώρακα ὅλως αὐτόν, ἀλλὰ πίνι
παρὰ τῷ συνεφήβῳ Παμμένει αὐτός τε καὶ Σιμίχη.

2. ΒΑΚΧ. Δεινά, ὦ Μέλιττα, πέπονθας. ἀλλ
καὶ ὑμᾶς διέστησεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν τοῦτ' εἶνα

ΜΕΛ. Τὸ μὲν ὅλον οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω· πρῴην δὲ ἀνελ-ὼν ἐκ Πειραιῶς — κατεληλύθει γάρ, οἶμαι, χρέος τι παιτήσων πέμψαντος τοῦ πατρός — οὔτε με προσέβλε- 287
εν ἐσελθὼν οὔτε προσήκατο ὡς ἔθος προσδραμοῦσαν, ποσεισάμενος δὲ περιπλακῆναι θέλουσαν, Ἄπιθι, φησί, ρὸς τὸν ναύκληρον Ἑρμότιμον ἢ τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων γε-ραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀνάγνωθι, ὅπου κατεστηλί-ευται ὑμῶν τὰ ὀνόματα. Τίνα Ἑρμότιμον, τίνα, ἔφην, ποίαν στήλην λέγεις; ὁ δὲ οὐδὲν ἀποκρινάμενος οὐδὲ πινήσας ἐκάθευδεν ἀποστραφείς. πόσα οἴει ἐπὶ τούτῳ μηχανῆσθαί με περιλαμβάνουσαν ἐπιστρέφουσαν φι-ῦσαν ἀπεστραμμένου τὸ μετάφρενον; ὁ δ' οὐδ' ὁπωστι-ν ὑπεμαλάχθη, ἀλλ' εἴ μοι, φησίν, ἐπὶ πλέον ἐνο-ήσεις, ἄπειμι ἤδη, εἰ καὶ μέσαι νύκτες εἰσίν.

3. ΒΑΚΧ. Ὅμως ᾔδεις τὸν Ἑρμότιμον;

ΜΕΛ. Ἀλλά με ἴδοις, ὦ Βακχί, ἀθλιώτερον διάγου-ν ἢ νῦν ἔχω, εἴ τινα ἐγὼ ναύκληρον Ἑρμότιμον οἶδα. ἢν ἀλλ' ὁ μὲν ἕωθεν ἀπεληλύθει τοῦ ἀλεκτρυόνος εὐ-ς ᾄσαντος ἀνεγρόμενος, ἐγὼ δὲ ἐμεμνήμην ὅτι κατὰ ίχου τινὸς ἔλεγε καταγεγράφθαι τοὔνομα ἐν Κεραμει-· ἔπεμψα οὖν Ἀκίδα κατασκεψομένην· ἡ δ' ἄλλο μὲν ὲν εὗρε, τοῦτο δὲ μόνον ἐπιγεγραμμένον ἐσιόντων τὰ δεξιὰ πρὸς τῷ Διπύλῳ, Μέλιττα φιλεῖ Ἑρμότιμον, μικρὸν αὖθις ὑποκάτω, Ὁ ναύκληρος Ἑρμότιμος φι-Μέλιτταν.

ΒΑΚΧ. Ὢ τῶν περιέργων νεανίσκων. συνίημι γάρ. ῆσαί τις θέλων τὸν Χαρῖνον ἐπέγραψε ζηλότυπον α εἰδώς· ὁ δὲ αὐτίκα ἐπίστευσεν. εἰ δέ που ἴδοιμι τόν, διαλέξομαι. ἄπειρός ἐστι καὶ παῖς ἔτι.

ΜΕΛ. Ποῦ δ' ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλεισάμενος τὸν σύνεστι τῇ Σιμίχῃ; οἱ γονεῖς δὲ ἔτι παρ' ἐμοὶ ζη-

τοῦσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ τινα εὕροιμι, ὦ Βακχί, γραῦι
288 ἔφην· ἀποσώσειε γὰρ ἂν φανεῖσα.

4. ΒΑΚΧ. Ἔστιν, ὦ φιλτάτη, ὅτι χρησίμη φα
κίς, Σύρα τὸ γένος, ὠμὴ ἔτι καὶ συμπεπηγυῖα, ἡ
ποτε Φανίαν χαλεπαίνοντα κἀκεῖνον εἰκῆ, ὥσπερ Χ
νος, διήλλαξε μετὰ μῆνας ὅλους τέτταρας, ὅτε ἐγὼ
ἤδη ἀπεγνώκειν, ὁ δὲ ὑπὸ τῶν ἐπῳδῶν ἧκεν α
ἐπ' ἐμέ.

ΜΕΛ. Τί δὲ ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἴπερ ἔτι μέμνη

ΒΑΚΧ. Λαμβάνει μὲν οὐδὲ πολύν, ὦ Μέλιττα
μισθόν, ἀλλὰ δραχμὴν καὶ ἄρτον· ἐπικεῖσθαι δὲ δεῖ
τῶν ἁλῶν καὶ ὀβολοὺς ἑπτὰ καὶ θεῖον καὶ δᾷδα. τ
δὲ ἡ γραῦς λαμβάνει, καὶ κρατῆρα κεκερᾶσθαι δε
πίνειν ἐκείνην μόνην. δεήσει δέ τι αὐτοῦ τοῦ ἀνδρ
ναι, οἷον ἱμάτια ἢ κρηπῖδας ἢ ὀλίγας τῶν τριχῶν
τῶν τοιούτων.

ΜΕΛ. Ἔχω τὰς κρηπῖδας αὐτοῦ.

5. ΒΑΚΧ. Ταύτας κρεμάσασα ἐκ παττάλου ὑπ
μιᾷ τῷ θείῳ, πάττουσα καὶ τῶν ἁλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ·
λέγει δὲ ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα καὶ τὸ ἐκείνου καὶ τὸ
εἶτα ἐκ τοῦ κόλπου προκομίσασα ῥόμβον ἐπιστ
ἐπῳδήν τινα λέγουσα ἐπιτρόχῳ τῇ γλώττῃ, βαρβ
καὶ φρικώδη ὀνόματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. καὶ με
πολὺ Φανίας, ἅμα καὶ τῶν συνεφήβων ἐπιτιμησά
αὐτῷ καὶ τῆς Φοιβίδος, ᾗ συνῆν, πολλὰ αἰτούσης
μοι, τί πλέον; ὑπὸ τῆς ἐπῳδῆς ἀγόμενος. ἔτι δὲ καὶ
με σφόδρα κατὰ τῆς Φοιβίδος τὸ μίσηθρον ἐδιδάξατ
ρήσασαν τὸ ἴχνος, ἐπὰν ἀπολίποι, ἀμαυρώσασαν ἐ
ναι μὲν τῷ ἀριστερῷ ἐκείνης τὸν ἐμὸν δεξιόν, τῷ
289 δὲ τὸν ἀριστερὸν ἔμπαλιν καὶ λέγειν, Ἐπιβέβηκά σ
ὑπεράνω εἰμί· καὶ ἐποίησα ὡς προσέταξε.

ΜΕΛ. Μὴ μέλλε, μὴ μέλλε, ὦ Βακχί, κάλει ἤδ

ραν. σὺ δέ, ὦ Ἀκί, τὸν ἄρτον καὶ τὸ θεῖον καὶ τὰ
.α πάντα πρὸς τὴν ἐπῳδὴν εὐτρέπιζε.

5.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

1. ΚΛΩΝ. Καινὰ περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὦ Λέαινα,
ν Λεσβίαν Μέγιλλαν τὴν πλουσίαν ἐρᾶν σου ὥσπερ
ϑρα καὶ συνεῖναι ὑμᾶς οὐκ οἶδ' ὅ τι ποιούσας μετ' ἀλ-
λων. τί τοῦτο; ἠρυθρίασας; ἀλλ' εἰπὲ εἰ ἀληθῆ ταῦτά
τιν.

ΛΕΑΙ. Ἀληθῆ, ὦ Κλωνάριον· αἰσχύνομαι δέ, ἀλ-
κοτον γάρ τί ἐστι.

ΚΛΩΝ. Πρὸς τῆς κουροτρόφου τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί
ύλεται ἡ γυνή; τί δὲ καὶ πράττετε, ὅταν συνῆτε; ὁρᾷς;
ς φιλεῖς με· οὐ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιαῦτα.

ΛΕΑΙ. Φιλῶ μέν σε, εἰ καί τινα ἄλλην. ἡ γυνὴ δὲ
νῶς ἀνδρική ἐστιν.

2. ΚΛΩΝ. Οὐ μανθάνω ὅ τι καὶ λέγεις, εἰ μή τις
ιρίστρια τυγχάνει οὖσα· τοιαύτας γὰρ ἐν Λέσβῳ λέ-
υσι γυναῖκας ἀρρενωπούς, ὑπ' ἀνδρῶν μὲν οὐκ ἐθε-
ύσας αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ δὲ αὐτὰς πλησιαζούσας
περ ἄνδρας.

ΛΕΑΙ. Τοιοῦτόν τι.

ΚΛΩΝ. Οὐκοῦν, ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ καὶ διήγη-
, ὅπως μὲν ἐπείρα τὸ πρῶτον, ὅπως δὲ καὶ σὺ συνε-
σθης καὶ τὰ μετὰ ταῦτα. 290

ΛΕΑΙ. Πότον τινὰ συγκροτοῦσαι αὐτή τε καὶ Δη-
νασσα ἡ Κορινθία, πλουτοῦσα δὲ καὶ αὐτὴ καὶ ὁμό-
νος οὖσα τῇ Μεγίλλῃ, παρέλαβον κἀμὲ κιθαρίζειν αὐ-
ς· ἐπεὶ δὲ ἐκιθάρισα καὶ ἀωρὶ ἦν καὶ ἔδει καθεύδειν,
δὲ ἐμέθυον, Ἄγε δή, ἔφη, ὦ Λέαινα, ἡ Μέγιλλα,

κοιμᾶσθαι γὰρ ἤδη καλόν, ἐνταῦθα κάθευδε μεθ' ἡμῶ μέση ἀμφοτέρων.

ΚΛΩΝ. Ἐκάθευδες; τὸ μετὰ τοῦτο τί ἐγένετο;

3. ΛΕΑΙ. Κατεφίλουν με τὸ πρῶτον ὥσπερ οἱ ἄ δρες, οὐκ αὐτὸ μόνον προσαρμόζουσαι τὰ χείλη, ἀλ ὑπανοίγουσαι τὸ στόμα, καὶ περιέβαλλον καὶ τοὺς μ στοὺς ἀπέθλιβον· ἡ Δημώνασσα δὲ καὶ ἔδακνε μετα καταφιλοῦσα· ἐγὼ δὲ οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὅ τι τὸ πρᾶγ εἴη. χρόνῳ δὲ ἡ Μέγιλλα ὑπόθερμος ἤδη οὖσα τὴν μ πηνήκην ἀφείλετο τῆς κεφαλῆς, ἐπέκειτο δὲ πάνυ ὁμ καὶ προσφυής, καὶ ἐν χρῷ ὤφθη αὐτὴ καθάπερ οἱ σφ δρα ἀνδρώδεις τῶν ἀθλητῶν ἀποκεκαρμένη· κἀγὼ ἐτ ράχθην ἰδοῦσα. ἡ δέ, Ὦ Λέαινα, φησίν, ἑώρακας ἤ
291 *οὕτω καλὸν νεανίσκον; Ἀλλ' οὐχ ὁρῶ γε, ἔφην ἐγώ, νε νίσκον ἐνταῦθα, ὦ Μέγιλλα. Μή με καταθήλυνε, ἔφ Μέγιλλος γὰρ ἐγὼ λέγομαι καὶ γεγάμηκα πρόπαλαι τα την τὴν Δημώνασσαν, καὶ ἔστιν ἐμὴ γυνή. ἐγέλασα, Κλωνάριον, ἐπὶ τούτῳ καὶ ἔφην, Οὐκοῦν σύ, ὦ Μέγιλλ ἀνήρ τις ὢν ἐλελήθεις ἡμᾶς, καθάπερ τὸν Ἀχιλλέα φ σὶν ἐν ταῖς παρθένοις κρυπτόμενον ταῖς ἁλουργίσι; τὸ ἀνδρεῖον δὲ ἐκεῖνο ἔχεις καὶ ποιεῖς τὴν Δημώνασσ ὅπερ οἱ ἄνδρες; Ἐκεῖνο μέν, ἔφη, ὦ Λέαινα, οὐκ ἔ δέομαι δὲ οὐδὲ πάνυ αὐτοῦ· ἴδιον δέ τινα τρόπον ἡ παρὰ πολὺ ὁμιλοῦντα ὄψει με. Ἀλλὰ μὴ Ἑρμαφρόδι εἶ, ἔφην, οἷοι πολλοὶ εἶναι λέγονται ἀμφότερα ἔχοντ ἔτι γὰρ ἠγνόουν, ὦ Κλωνάριον, τὸ πρᾶγμα. Οὔ, φησ ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνήρ εἰμι. 4. Ἤκουσα, ἔφην ἐγώ, τῆς Βο τίας αὐλητρίδος Ἰσμηνοδώρας διηγουμένης τὰ ἐφέσ παρ' αὐτοῖς, ὡς γένοιτό τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀν ὁ δ' αὐτὸς καὶ μάντις ἄριστος, οἶμαι, Τειρεσίας τοὔνο μὴ οὖν καὶ σὺ τοιοῦτόν τι πέπονθας; Οὔκουν, ὦ Λέ να, ἔφη, ἀλλὰ ἐγεννήθην μὲν ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμ*

νώμη δὲ καὶ ἡ ἐπιθυμία καὶ τἆλλα πάντα ἀνδρός ἐστί 292
. Καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι, ἔφην, ἐπιθυμία; Πάρεχε γοῦν, Λέαινα, εἰ ἀπιστεῖς, ἔφη, καὶ γνώσῃ οὐδὲν ἐνδέουσάν τῶν ἀνδρῶν· ἔχω γάρ τι ἀντὶ τοῦ ἀνδρείου. ἀλλὰ ρεχε, ὄψει γάρ. παρέσχον, ὦ Κλωνάριον, ἱκετευούσης λλὰ καὶ ὅρμον τινά μοι δούσης τῶν πολυτελῶν καὶ όνας τῶν λεπτῶν. εἶτ' ἐγὼ μὲν ὥσπερ ἄνδρα περιελάμνον, ἡ δὲ ἐφίλει τε καὶ ἐποίει καὶ ἤσθμαινε καὶ ἐδόκει ι ἐς ὑπερβολὴν ἥδεσθαι.

ΚΛΩΝ. Τί ἐποίει, ὦ Λέαινα, ἢ τίνα τρόπον; τοῦτο ρ μάλιστα εἰπέ.

ΛΕΑΙ. Μὴ ἀνάκρινε ἀκριβῶς, αἰσχρὰ γάρ· ὥστε ἱ τὴν οὐρανίαν οὐκ ἂν εἴποιμι.

6.

ΚΡΩΒΥΛΗ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

1. ΚΡΩΒ. Ὦ Κόριννα, ὡς μὲν οὐ πάνυ δεινὸν ἦν, νόμιζες, τὸ γυναῖκα γενέσθαι ἐκ παρθένου, μεμάθηκ ἤδη, μετὰ μειρακίου μὲν ὡραίου γενομένη, μνᾶν δὲ πρῶτον μίσθωμα κομισαμένη, ἐξ ἧς ὅρμον αὐτίκα ήσομαί σοι.

ΚΟΡ. Ναί, μαννάριον. ἐχέτω δὲ καὶ ψήφους τινὰς ραυγεῖς οἷος ὁ Φιλαινίδος ἐστίν.

ΚΡΩΒ. Ἔσται τοιοῦτος. ἄκουε δὲ καὶ τἆλλα παρ' ῦ ἅ σε χρὴ ποιεῖν καὶ ὅπως προσφέρεσθαι τοῖς ἀνέσιν· ἄλλη μὲν γὰρ ἡμῖν ἀποστροφὴ τοῦ βίου οὐκ 293
ὐν, ὦ θύγατερ, ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ οὗ τέθνηκεν ακαρίτης σου πατήρ, οὐκ οἶσθα ὅπως ἀπεζήσαμεν; δὲ ἐκεῖνος ἔζη, πάντα ἦν ἡμῖν ἱκανά· ἐχάλκευε γὰρ μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἐν Πειραιεῖ, καὶ πάντων ἐστὶν ῦσαι διομνυμένων ἦ μὴν μετὰ Φιλῖνον μηκέτι ἔσεσθαι

ἄλλον χαλκέα. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τὸ μὲν πρῶτον ἀι
δομένη τὰς πυράγρας καὶ τὸν ἄκμονα καὶ σφῦραν ἐ
μνῶν, ἀπὸ τούτων διετράφημεν· εἶτα νῦν μὲν ὑφ
νουσα, νῦν δὲ κρόκην κατάγουσα ἢ στήμονα κλώθοι
ἐποριζόμην τὰ σιτία μόλις· ἔβοσκον δὲ σέ, ὦ θύγατ
τὴν ἐλπίδα περιμένουσα.

2. ΚΟΡ. Τὴν μνᾶν λέγεις;

ΚΡΩΒ. Οὔκ, ἀλλὰ ἐλογιζόμην ὡς τηλικαύτη γει
μένη θρέψεις μὲν ἐμέ, σεαυτὴν δὲ κατακοσμήσεις ῥᾳδ
καὶ πλουτήσεις καὶ ἐσθῆτας ἕξεις ἁλουργεῖς καὶ θε
παίνας.

ΚΟΡ. Πῶς ἔφης, μῆτερ, ἢ τί λέγεις;

ΚΡΩΒ. Συνοῦσα μὲν τοῖς νεανίσκοις καὶ συμ
νουσα μετ' αὐτῶν καὶ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῷ.

ΚΟΡ. Καθάπερ ἡ Δαφνίδος θυγάτηρ Λύρα;

ΚΡΩΒ. Ναί.

ΚΟΡ. Ἀλλ' ἐκείνη ἑταίρα ἐστίν.

ΚΡΩΒ. Οὐδὲν τοῦτο δεινόν· καὶ σὺ γὰρ πλου
σεις ὡς ἐκείνη καὶ πολλοὺς ἐραστὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσ
ὦ Κόριννα; οὐχ ὁρᾷς ὁπόσαι καὶ ὡς περισπούδαστοί εἰ
αἱ ἑταῖραι καὶ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δαφν
γοῦν ἐγὼ οἶδα, ὦ φίλη Ἀδράστεια, ῥάκη, πρὶν αὐτ
294 ἀκμάσαι τὴν ὥραν, περιβεβλημένην· ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς
πρόεισι, χρυσὸς καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς καὶ θεράπαι
τέτταρες.

3. ΚΟΡ. Πῶς δὲ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα;

ΚΡΩΒ. Τὸ μὲν πρῶτον κατακοσμοῦσα ἑαυτὴν
πρεπῶς καὶ εὐσταλὴς οὖσα καὶ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντ
οὐκ ἄχρι τοῦ καγχάζειν ῥᾳδίως καθάπερ σὺ εἴωθας, ἀλ
μειδιῶσα ἡδὺ καὶ ἐπαγωγόν, εἶτα προσομιλοῦσα δεξι
καὶ μήτε φενακίζουσα, εἴ τις προσέλθοι ἢ προπέμψ
μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἢν δέ ποτε

ελθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μίσθωμα, οὔτε μεθύσκεται · καταγέλαστον γὰρ καὶ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύς — οὔτε ὑπερεμφορεῖται τοῦ ὄψου ἀπειροκάλως, ἀλλὰ ροσάπτεται μὲν ἄκροις τοῖς δακτύλοις, σιωπῇ δὲ τὰς ἐνθεις οὐκ ἐπ' ἀμφοτέρας παραβύεται τὰς γνάθους, πί δὲ ἠρέμα, οὐ χανδόν, ἀλλ' ἀναπαυομένη.

ΚΟΡ. Κἂν εἰ διψῶσα, ὦ μῆτερ, τύχοι;

ΚΡΩΒ. Τότε μάλιστα, ὦ Κόριννα. καὶ οὔτε πλέον ῦ δέοντος φθέγγεται οὔτε ἀποσκώπτει ἔς τινα τῶν ρόντων, ἐς μόνον δὲ τὸν μισθωσάμενον βλέπει· καὶ ὰ τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐτήν. καὶ ἐπειδὰν κοιμᾶαι δέῃ, ἀσελγὲς οὐδὲν οὐδὲ ἀμελὲς ἐκείνη ἄν τι ἐργάιτο, ἀλλὰ ἐξ ἅπαντος ἓν τοῦτο θηρᾶται, ὡς ὑπαγάιτο καὶ ἐραστὴν ποιήσειεν ἐκεῖνον· ταῦτα γὰρ αὐτὴν αντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὴ καὶ σὺ ταῦτα ἐκμάθοις, μαμαι καὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα· ἐπεὶ τά γε ἄλλα παρὰ πολὺ ῆς . . . . . ἀλλ' οὐδέν, ὦ φίλη Ἀδράστεια, φημί, ζώοις 295 ον.

4. ΚΟΡ. Εἰπέ μοι, ὦ μῆτερ, οἱ μισθούμενοι πάντοιοῦτοί εἰσιν οἷος ὁ Εὔκριτος, μεθ' οὗ χθὲς ἐκάυδον;

ΚΡΩΒ. Οὐ πάντες, ἀλλ' ἔνιοι μὲν ἀμείνους, οἱ δὲ ἤδη ἀνδρώδεις, οἱ δὲ καὶ οὐ πάνυ μορφῆς εὐφυῶς ντες.

ΚΟΡ. Καὶ τοιούτοις συγκαθεύδειν δεήσει;

ΚΡΩΒ. Μάλιστα, ὦ θύγατερ· οὗτοι μέν τοι καὶ ίονα διδόασιν· οἱ καλοὶ δὲ αὐτὸ μόνον καλοὶ θέλουεἶναι. καὶ σοὶ δὲ μελέτω ἀεὶ τοῦ πλείονος, εἰ θέλεις βραχεῖ λέγειν ἁπάσας ἐνδειξάσας σε τῷ δακτύλῳ, Οὐχ ς τὴν Κόρινναν τὴν τῆς Κρωβύλης θυγατέρα ὡς ρπλουτεῖ καὶ τρισευδαίμονα πεποίηκε τὴν μητέρα; τί ; ποιήσεις ταῦτα; ποιήσεις, οἶδα ἐγώ, καὶ προέξεις

ἁπασῶν ῥᾳδίως. νῦν δ' ἄπιθι λουσομένη, εἰ ἀφίκοιτο ἡ
τήμερον τὸ μειράκιον ὁ Εὔκριτος· ὑπισχνεῖτο γάρ.

7.

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

1. ΜΗΤ. Ἂν δ' ἔτι τοιοῦτον ἐραστὴν εὕρωμεν,
Μουσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστί, θῦσαι μὲν τῇ πανδή
δεήσει λευκὴν μηκάδα, τῇ οὐρανίᾳ δὲ τῇ ἐν κήποις δ
296 μαλιν, στεφανῶσαι δὲ καὶ τὴν πλουτοδότειραν, καὶ ὅλ
μακάριαι καὶ τρισευδαίμονες ἐσόμεθα. νῦν ὁρᾷς κα
τοῦ νεανίσκου ἡλίκα λαμβάνομεν, ὃς ὀβολὸν μὲν οὐ
πώποτέ σοι δέδωκεν, οὐκ ἐσθῆτα, οὐχ ὑποδήματα,
μύρον, ἀλλὰ προφάσεις ἀεὶ καὶ ὑποσχέσεις καὶ μακ
ἐλπίδες καὶ πολὺ τό, ἐὰν ὁ πατὴρ .. καὶ κύριος γένωμ
τῶν πατρῴων, καὶ πάντα σά. σὺ δὲ καὶ ὀμωμοκέναι α
τὸν φῂς ὅτι νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσεται.

ΜΟΥΣ. Ὤμοσε γάρ, ὦ μῆτερ, κατὰ ταῖν θεοῖν
τῆς Πολιάδος.

ΜΗΤ. Καὶ πιστεύεις δηλαδή· καὶ διὰ τοῦτο πρ
οὐκ ἔχοντι αὐτῷ καταθεῖναι συμβολὴν τὸν δακτύλιον δ
δωκας ἀγνοούσης ἐμοῦ, ὁ δὲ ἀποδόμενος κατέπιε,
πάλιν τὰ δύο περιδέραια τὰ Ἰωνικά, ἕλκοντα ἑκάτερ
δύο δαρεικούς, ἅ σοι ὁ Χῖος Πραξίας ὁ ναύκληρος ἐκ
μισε ποιησάμενος ἐν Ἐφέσῳ· ἐδεῖτο γὰρ Χαιρέας ἔραν
συνεφήβοις ἀπενεγκεῖν. ὀθόνας γὰρ καὶ χιτωνίσκους
ἂν λέγοιμι; καὶ ὅλως ἕρμαιόν τι ἡμῖν καὶ μέγα ὄφελ
συμπέπτωκεν οὗτος.

2. ΜΟΥΣ. Ἀλλὰ καλὸς καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρ
καὶ δακρύει καὶ Δεινομάχης καὶ Λάχητος υἱός ἐστι τ
Ἀρεοπαγίτου καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν καὶ μεγάλας ἐ
297 πίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ἣν ὁ γέρων μόνον καταμύ

ΗΤ. Οὐκοῦν, ὦ Μουσάριον, ἐὰν ὑποδήσασθαι
ὁ σκυτοτόμος αἰτῇ τὸ δίδραχμον, ἐροῦμεν πρὸς
Ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχομεν, σὺ δὲ τῶν ἐλπίδων
παρ' ἡμῶν λαβέ· καὶ πρὸς τὸν ἀλφιτοπώλην τὰ
καὶ ἢν τὸ ἐνοίκιον αἰτώμεθα, Περίμεινον, φήσο-
τ' ἂν Λάχης ὁ Κολυττεὺς ἀποθάνῃ· ἀποδώσομεν
μετὰ τοὺς γάμους. οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἑται-
κ ἐλλόβιον οὐχ ὅρμον οὐ ταραντινίδιον ἔχουσα;
ΜΟΥΣ. Τί οὖν, ὦ μῆτερ; ἐκεῖναι εὐτυχέστεραί
καλλίους εἰσίν;
ΗΤ. Οὔκ, ἀλλὰ συνετώτεραι καὶ ἴσασιν ἑταιρί-
δὲ πιστεύουσι ῥηματίοις καὶ νεανίσκοις ἐπ' ἄκρου
λους τοὺς ὅρκους ἔχουσι· σὺ δὲ εἶ πιστὴ καὶ φί-
ς οὐδὲ προσίῃ ἄλλον τινὰ ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν·
όην μὲν ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεὺς ἧκε δύο μνᾶς
ν, ἀγένειος καὶ αὐτός — οἴνου δὲ τιμὴν ἀπειλήφει
τρὸς πέμψαντος — σὺ δὲ ἐκεῖνον μὲν ἀπεμύκτι-
θεύδεις δὲ μετὰ τοῦ Ἀδώνιδος Χαιρέου.
ΟΥΣ. Τί οὖν; ἐχρῆν Χαιρέαν καταλείψασαν πα-
θαι τὸν ἐργάτην ἐκεῖνον κινάβρας ἀπόζοντα;
οι, φασί, Χαιρέας καὶ χοιρίσκος Ἀχαρνικός. 298
ΗΤ. Ἔστω· ἐκεῖνος ἀγροῖκος καὶ πονηρὸν ἀποπνεῖ.
Ἀντιφῶντα τὸν Μενεκράτους μνᾶν ὑπισχνού-
οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; οὐ καλὸς ἦν καὶ ἀστεῖος καὶ
ης Χαιρέου;
ΜΟΥΣ. Ἀλλ' ἠπείλησε Χαιρέας ἀποσφάξειν ἀμ-
υς, εἰ λάβοι μέ ποτε μετ' αὐτοῦ.
ΗΤ. Πόσοι δὲ καὶ ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν; οὐκ-
ἐραστος σὺ μενεῖς διὰ τοῦτο καὶ σωφρονήσεις κα-
οὐχ ἑταίρα, τῆς δὲ Θεσμοφόρου ἱέρειά τις οὖσα;
α. τήμερον Ἁλῷά ἐστι. τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὴν

ΜΟΥΣ. Οὐκ ἔχει, ὦ μαννάριον.

ΜΗΤ. Μόνος οὗτος οὐ τέχνην εὕρηκεν ἐπὶ τὸν πα- τέρα, οὐκ οἰκέτην καθῆκεν ἐξαπατήσοντα, οὐκ ἀπὸ τῆ μητρὸς ᾔτησεν ἀπειλήσας ἀποπλευσεῖσθαι στρατευσόμε- νος, εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ κάθηται ἡμᾶς ἐπιτρίβων μήτε αὐ- τὸς διδοὺς μήτε παρὰ τῶν διδόντων ἐῶν λαμβάνειν; σ δὲ οἴει, ὦ Μουσάριον, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ἀεὶ ἔσεσθα ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαιρέαν, ὅταν πλουτῇ μὲν αὐτό ἡ δὲ μήτηρ γάμον πολυτάλαντον ἐξεύρῃ αὐτῷ; μνησθη σεται ἔτι, οἴει, τότε τῶν δακρύων ἢ τῶν φιλημάτων τῶν ὅρκων πέντε ἴσως τάλαντα προικὸς βλέπων;

ΜΟΥΣ. Μνησθήσεται ἐκεῖνος· δεῖγμα δέ, ὡς οὐ νῦν γεγάμηκεν, ἀλλὰ καταναγκαζόμενος καὶ βιαζόμενο ἠρνήσατο.

ΜΗΤ. Γένοιτο μὴ ψεύδεσθαι. ἀναμνήσω δέ σε, Μουσάριον, τότε.

8.

299 ## ΑΜΠΕΛΙΣ ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

1. ΑΜΠ. Ὅστις δέ, ὦ Χρυσί, μήτε ζηλοτυπεῖ μή ὀργίζεται μήτε ἐρράπισέ ποτε ἢ περιέκειρεν ἢ τὰ ἱμάτ περιέσχισεν, ἔτι ἐραστὴς ἐκεῖνός ἐστιν;

ΧΡΥΣ. Οὐκοῦν ταῦτα μόνα ἐρῶντος, ὦ Ἀμπε δείγματα;

ΑΜΠ. Ναί, ταῦτ' ἀνδρὸς θερμοῦ· ἐπεὶ τἄλλα, φι λήματα καὶ δάκρυα καὶ ὅρκοι καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν ἀ χομένου ἔρωτος σημεῖον καὶ φυομένου ἔτι· τὸ δὲ πᾶ ὅλον ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἰ καὶ σέ, ὡς φής, Γοργίας ῥαπίζει καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε καὶ εὔχ ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν.

ΧΡΥΣ. Τὰ αὐτά; τί λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με;

ΑΜΠ. Οὐχί, ἀλλ' ἀνιᾶσθαι, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐ

ὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σύ ...να ἕτερον ἐραστὴν ἔχεις;

ΧΡΥΣ. Ἀλλ' οὐδὲ ἔχω ἔγωγε· ὁ δὲ μάτην ὑπέλαβε ...ν πλούσιόν μου ἐρᾶν, διότι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε ...του.

2. ΑΜΠ. Καὶ τοῦτο ἡδὺ τὸ ὑπὸ πλουσίων οἴεσθαι ...ουδάζεσθαί σε· οὕτω γὰρ ἀνιάσεται μᾶλλον καὶ φιλο...ήσεται, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντερασταί.

ΧΡΥΣ. Καὶ μὴν οὗτός γε μόνον ὀργίζεται καὶ ῥαπί...ι, δίδωσι δὲ οὐδέν.

ΑΜΠ. Ἀλλὰ δώσει· ζηλότυποι γὰρ καὶ μάλιστα λυ...θήσονται.

ΧΡΥΣ. Οὐκ οἶδ' ὅπως ῥαπίσματα λαμβάνειν βού- 300
...με, ὦ Ἀμπελίδιον.

ΑΜΠ. Οὔκ, ἀλλ', ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνον...ι, εἰ πύθοιτο ἀμελεῖσθαι, εἰ δὲ πιστεύσει μόνος ἔχειν, ...ομαραίνεταί πως ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω πρὸς σὲ εἴ...οσιν ὅλοις ἔτεσιν ἑταιρήσασα, σὺ δὲ ὀκτωκαιδεκαέτις, ...μαι, ἢ ἔλαττον οὖσα τυγχάνεις. εἰ βούλει δέ, καὶ διη...σομαι ἃ ἔπαθόν ποτε οὐ πάνυ πρὸ πολλῶν ἐτῶν· ἤρα ...υ Δημόφαντος ὁ δανειστὴς ὁ κατόπιν οἰκῶν τῆς Ποι...ίλης. οὗτος οὐδεπώποτε πλέον τι πέντε δραχμῶν δέ...ωκε καὶ ἠξίου δεσπότης εἶναι. ἤρα δέ, ὦ Χρυσί, ἐπιπό...αιόν τινα ἔρωτα οὔτε ὑποστένων οὔτε δακρύων οὔτε ...ρὶ παραγιγνόμενος ἐπὶ τὰς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ...υνεκάθευδέ μοι ἐνίοτε, καὶ τοῦτο διὰ μακροῦ. 3. ἐπειδὴ ... ἐλθόντα ποτὲ ἀπέκλεισα — Καλλίδης γὰρ ὁ γραφεὺς ...δον ἦν δέκα δραχμὰς πεπομφώς — τὸ μὲν πρῶτον ...ῆλθέ μοι λοιδορησάμενος· ἐπεὶ δὲ πολλαὶ μὲν διῆλθον ...έραι, ἐγὼ δὲ οὐ προσέπεμπον, ὁ Καλλίδης δὲ ἔνδον ...ν αὖθις, ὑποθερμαινόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος ...αὶ αὐτὸς ἀναφλέγεται ἐς τὸ πρᾶγμα καὶ ἐπιστάς ποτε

ἀνεῳγμένην τηρήσας τὴν θύραν ἔκλαεν, ἔτυπτεν, ἠπ
λει φονεύσειν, περιερρήγνυε τὴν ἐσθῆτα, ἅπαντα ἐπο
καὶ τέλος τάλαντον δοὺς μόνος εἶχεν ὀκτὼ ὅλους μῆ
301 ἡ γυνὴ δὲ αὐτοῦ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν ὡς ὑπὸ φαρμά
ἐκμήναιμι αὐτόν. τὸ δὲ ἦν ἄρα ζηλοτυπία τὸ φάρμακ
ὥστε, ὦ Χρυσί, καὶ σὺ χρῶ ἐπὶ τὸν Γοργίαν τῷ αι
φαρμάκῳ· πλούσιος δὲ ὁ νεανίσκος ἔσται, ἤν τι ὁ πα
αὐτοῦ πάθῃ.

9.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ

1. ΔΟΡΚ. Ἀπολώλαμεν, ὦ κεκτημένη, ἀπολώλαμ
ὁ Πολέμων ἀπὸ τῆς στρατείας ἀνέστρεψε πλουτῶν,
φασιν· ἑώρακα δὲ κἀγὼ αὐτὸν ἐφεστρίδα περιπόρφυ
ἐμπεπορπημένον καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλούς. κα
φίλοι ὡς εἶδον, συνέθεον ἐπ' αὐτὸν ἀσπασόμενοι·
τοσούτῳ δὲ τὸν θεράποντα ἰδοῦσα κατόπιν ἑπόμενον
συναποδεδημήκει μετ' αὐτοῦ, ἠρόμην καί, Εἰπέ
ἔφην, ὦ Παρμένων, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτόν,
ἡμῖν ἐπράξατε καὶ εἴ τι ἄξιον τῶν πολέμων ἔχοντες ἐπα
ληλύθατε;

ΠΑΝ. Οὐκ ἔδει τοῦτο εὐθύς, ἀλλ' ἐκεῖνα, ὅτι
ἐσώθητε, πολλὴ χάρις τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξε
Διὶ καὶ Ἀθηνᾷ στρατίᾳ· ἡ δέσποινα δὲ ἐπυνθάνετο
302 τί πράττοιτε καὶ ἔνθα εἴητε; εἰ δὲ καὶ τοῦτο προσέθη
ὡς καὶ ἐδάκρυε καὶ ἀεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινο
παρὰ πολύ.

2. ΔΟΡΚ. Προεῖπον εὐθὺς ἐν ἀρχῇ ἅπαντα· πρὸ
σὲ οὐκ ἂν εἶπον, ἀλλὰ ἃ ἤκουσα ἐβουλόμην εἰπεῖν.
πρός γε Παρμένοντα οὕτως ἠρξάμην· Ἦ που, ὦ Π
μένων, ἐβόμβει τὰ ὦτα ὑμῖν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκ

ἰνη μετὰ δακρύων, καὶ μάλιστα εἴ τις ἐληλύθει ἐκ τῆς
ἰχης καὶ πολλοὶ τεθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπάραττε τότε τὰς
ἱμας καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο καὶ ἐπένθει πρὸς τὴν ἀγγε-
ἰαν ἑκάστην.

ΠΑΝ. Εὖ γε, ὦ Δορκάς, οὕτως ἐχρῆν.

ΔΟΡΚ. Εἶτα ἑξῆς μετ' οὐ πολὺ ἠρόμην ἐκεῖνα. ὁ
ἰ, Πάνυ λαμπρῶς, φησίν, ἀνεστρέψαμεν.

ΠΑΝ. Οὕτως κἀκεῖνος οὐδὲν προειπών, ὡς ἐμέ-
νητό μου ὁ Πολέμων ἢ ἐπόθει ἢ ηὔχετο ζῶσαν κατα-
αβεῖν;

ΔΟΡΚ. Καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ δ' οὖν
φάλαιον ἐξήγγειλε πλοῦτον πολύν, χρυσόν, ἐσθῆτα,
ολούθους, ἐλέφαντα· τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον μηδὲ
ιθμῷ ἄγειν αὐτόν, ἀλλὰ μεδίμνῳ ἀπομεμετρημένον
λλοὺς μεδίμνους. εἶχε δὲ καὶ αὐτὸς Παρμένων δακτύ-
ον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέγιστον, πολύγωνον, καὶ
ῆφος ἐνεβέβλητο τῶν τριχρώμων, ἐρυθρά τε ἦν ἐπιπο-
ς. εἴασα δ' οὖν αὐτὸν ἐθέλοντά μοι διηγεῖσθαι ὡς τὸν
λυν διέβησαν καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τιριδάταν τινὰ καὶ
διέπρεψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ· ἀπέ-
μον δέ σοι ταῦτα προσαγγελοῦσα, ὡς περὶ τῶν παρόν-
ν σκέψαιο. εἰ γὰρ ἐλθὼν ὁ Πολέμων — ἥξει δὲ πάν- 303
ς ἀποσεισάμενος τοὺς γνωρίμους — ἀναπυθόμενος
οι τὸν Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἴει ποιήσειν
όν;

3. ΠΑΝ. Ἐξευρίσκωμεν, ὦ Δορκάς, ἐκ τῶν παρόν-
ν σωτήριον· οὔτε γὰρ τοῦτον ἀποπέμψαι καλὸν τάλαν-
ν ἔναγχος δεδωκότα καὶ τἆλλα ἔμπορον ὄντα καὶ πολλὰ
σχνούμενον, οὔτε Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα
όσιμον μὴ παραδέχεσθαι· προσέτι γὰρ καὶ ζηλότυπός
ιν, ὃς καὶ πενόμενος ἔτι πολὺ ἀφόρητος ἦν· νῦν δὲ
οὐκ ἂν ἐκεῖνος ποιήσειεν;

ΔΟΡΚ. Ἀλλὰ καὶ προσέρχεται.

ΠΑΝ. Ἐκλύομαι, ὦ Δορκάς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας κ τρέμω.

ΔΟΡΚ. Ἀλλὰ καὶ Φιλόστρατος προσέρχεται.

ΠΑΝ. Τίς γένωμαι; πῶς ἄν με ἡ γῆ καταπίοι;

4. ΦΙΛ. Τί οὐ πίνομεν, ὦ Παννυχί;

ΠΑΝ. Ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε, Π λέμων, χρόνιος φανείς.

ΠΟΛ. Οὗτος οὖν τίς ἐστιν ὁ προσιὼν ὑμῖν; σι πᾶς; εὖ γε, ὦ Παννυχί. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος ἐκ Πυλ διέπτην ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτην γυναῖκα. καὶ δίκ μέντοι πέπονθα, καί σοι χάριν ἔχω· οὐκέτι γὰρ ἀρ σθήσομαι ὑπὸ σοῦ.

ΦΙΛ. Σὺ δὲ τίς εἶ, ὦ βέλτιστε;

ΠΟΛ. Ὅτι Πολέμων ὁ Στειριεὺς Πανδιονίδος φ λῆς, ἀκούεις; χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νῦν δὲ ἐξαναστ σας πεντακισχιλίαν ἀσπίδα, ἐραστὴς Παννυχίδος, ὅ ᾤμην ἔτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτήν.

ΦΙΛ. Ἀλλὰ τὰ νῦν σοι, ὦ ξεναγέ, Παννυχὶς ἐ ἐστι, καὶ τάλαντον εἴληφε, λήψεται δὲ ἤδη καὶ ἕτερ
304 ἐπειδὰν τὰ φορτία διαθώμεθα. καὶ νῦν ἀκολούθει μ ὦ Παννυχί, τοῦτον δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχεῖν ἔα.

ΔΟΡΚ. Ἐλευθέρα μέν ἐστι καὶ ἀκολουθήσει, ἐθέλῃ.

ΠΑΝ. Τί ποιῶ, Δορκάς;

ΔΟΡΚ. Εἰσιέναι ἄμεινον, ὀργιζομένῳ οὐχ οἷόν παρεῖναι Πολέμωνι, καὶ μᾶλλον ἐπιταθήσεται ζηλοτυπ

ΠΑΝ. Εἰ θέλεις, εἰσίωμεν.

5. ΠΟΛ. Ἀλλὰ προλέγω ὑμῖν ὅτι τὸ ὕστατον πίε τήμερον, ἢ μάτην ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐγγεγυμνασμ νος πάρειμι. τοὺς Θρᾷκας, ὦ Παρμένων· ὡπλισμέν ἡκόντων ἐμφράξαντες τὸν στενωπὸν τῇ φάλαγγι· ἐ

ὶπου μὲν .τὸ ὁπλιτικόν, παρ᾽ ἑκάτερα δὲ οἱ σφενδο-
ι καὶ τοξόται, οἱ δὲ ἄλλοι κατόπιν.

ΦΙΛ. Ὡς βρεφυλλίοις ταῦτα, ὦ μισθοφόρε, ἡμῖν λέ-
καὶ μορμολύττῃ· σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα πώποτε ἀπέ-
νας ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάτιον ἐφρούρεις τάχα δι-
ιίτης ὤν, ἵνα καὶ τοῦτο προσχαρίσωμαί σοι.

ΠΟΛ. Καὶ μὴν εἴσῃ μετ᾽ ὀλίγον, ἐπειδὰν προσιόν-
ἡμᾶς ἐπὶ δόρυ θεάσῃ στίλβοντας τοῖς ὅπλοις.

ΦΙΛ. Ἥκετε μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δὲ καὶ Τί-
; οὗτος — μόνος γὰρ οὗτος ἕπεταί μοι — βάλλοντες
ῖς λίθοις τε καὶ ὀστράκοις οὕτω διασκεδάσομεν, ὡς
ὲ ὅποι οἴχοισθε ἔχοιτε εἰδέναι.

10.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ ΚΑΙ ΔΡΟΣΙΣ. 305

1. ΧΕΛ. Οὐκέτι φοιτᾷ παρὰ σέ, ὦ Δροσί, τὸ μειρά-
ον ὁ Κλεινίας; οὐ γὰρ ἑώρακα, πολὺς ἤδη χρόνος, αὐ-
ν παρ᾽ ὑμῖν.

ΔΡΟΣ. Οὐκέτι, ὦ Χελιδόνιον· ὁ γὰρ διδάσκαλος
ὸν εἶρξε μηκέτι μοι προσιέναι.

ΧΕΛ. Τίς οὗτος; μή τι τὸν παιδοτρίβην Διότιμον
εις; ἐπεὶ ἐκεῖνός γε φίλος ἐστίν.

ΔΡΟΣ. Οὔκ, ἀλλ᾽ ὁ κάκιστα φιλοσόφων ἀπολού-
νος Ἀρισταίνετος.

ΧΕΛ. Τὸν σκυθρωπὸν λέγεις, τὸν δασύν, τὸν βα-
ώγωνα, ὃς εἴωθε μετὰ τῶν μειρακίων περιπατεῖν ἐν
Ποικίλῃ;

ΔΡΟΣ. Ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα, ὃν κάκιστα ἐπί-
ι ἀπολούμενον, ἑλκόμενον τοῦ πώγωνος ὑπὸ δημίου.

2. ΧΕΛ. Τί παθὼν δὲ ἐκεῖνος τοιαῦτα ἔπεισε τὸν
ειν ίαν;

ΔΡΟΣ. Οὐκ οἶδα, ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέπο
ἀπόκοιτός μου γενόμενος ἀφ' οὗ γυναικὶ ὁμιλεῖν ἤρξα
— πρῶτον δὲ ὡμίλησέ μοι — τριῶν τούτων ἑξῆς ἡμερ
306 οὐδὲ προσῆλθε τῷ στενωπῷ· ἐπεὶ δὲ ἠνιώμην — οὐκ οἶ
δὲ ὅπως τι ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ — ἔπεμψα τὴν Νεβρίδα κα
σκεψομένην αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ διατρίβοντα ἢ ἐν Ποικί
ἡ δὲ περιπατοῦντα ἔφη ἰδοῦσα μετὰ τοῦ Ἀρισταινέ
νεῦσαι πόρρω, ἐκεῖνον δὲ ἐρυθριάσαντα κάτω ὁρᾶν
μηκέτι παρενεγκεῖν τὸν ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐβάδιζον ἅμα
τὴν πόλιν· ἡ δὲ ἄχρι τοῦ Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐ
μηδ' ὅλως ἐπεστράφη, ἐπανῆκεν οὐδὲν σαφὲς ἀπαγγέ
ἔχουσα. πῶς με οἴει διάγειν τὸ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔχου
εἰκάσαι ὅ τι μοι πέπονθεν ὁ μειρακίσκος; ἀλλὰ μὴ ἐ
πησέ τι αὐτόν, ἔλεγον, ἢ τινος ἄλλης ἠράσθη μισή
ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ διεκώλυσεν αὐτόν; πολλὰ τοια
ἔστρεφον. ἤδη δὲ περὶ δείλην ὀψίαν ἧκεν ὁ Δρόμων
γραμμάτιον τουτὶ παρ' αὐτοῦ κομίζων. ἀνάγνωθι
βοῦσα, ὦ Χελιδόνιον· οἶσθα γὰρ δή που γράμματα.

3. ΧΕΛ. Φέρ' ἴδωμεν· τὰ γράμματα οὐ πάνυ σα
ἀλλὰ ἐπισεσυρμένα δηλοῦντα ἔπειξίν τινα τοῦ γεγρα
τος. λέγει δέ „πῶς μὲν ἐφίλησά σε, ὦ Δροσί, τοὺς θε
ποιοῦμαι μάρτυρας.“

ΔΡΟΣ. Αἰαῖ τάλαν, οὐδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψ

ΧΕΛ. „Καὶ νῦν δὲ οὐ κατὰ μῖσος, ἀλλὰ κατ' ἀνάγ
ἀφίσταμαί σου· ὁ πατὴρ γὰρ Ἀρισταινέτῳ παρέδωκε
φιλοσοφεῖν αὐτῷ, κἀκεῖνος — ἔμαθε γὰρ τὰ καθ' ἡ
307 ἅπαντα — πάνυ πολλὰ ἐπετίμησέ μοι ἀπρεπὲς εἶναι
γων ἑταίρᾳ συνεῖναι Ἀρχιτέλους καὶ Ἐρασικλείας υ
ὄντα· πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τὴν ἀρετὴν προτιμᾶν
ἡδονῆς.“

ΔΡΟΣ. Μὴ ὥρασιν ἵκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος τοιαῦ
παιδεύων τὸ μειράκιον.

ΧΕΛ. „Ὥστε ἀνάγκη πείθεσθαι αὐτῷ· παρακολουθεῖ γὰρ ἀκριβῶς παραφυλάττων, καὶ ὅλως οὐδὲ προςπλέκειν ἄλλῳ οὐδενὶ ἔξεστιν ὅτι μὴ ἐκείνῳ· εἰ δὲ σωφρονοῖμι καὶ πάντα πεισθείην αὐτῷ, ὑπισχνεῖται πάνυ εὐδαίμονα ἔσεσθαί με καὶ ἐνάρετον καταστήσεσθαι τοῖς πόνοις προγεγυμνασμένον. ταῦτά σοι μόλις ἔγραψα ὑποβλέψας ἐμαυτόν. σὺ δέ μοι εὐτύχει καὶ μέμνησο Κλεινίου."

4. ΔΡΟΣ. Τί σοι δοκεῖ ἡ ἐπιστολή, ὦ Χελιδόνιον;

ΧΕΛ. Τὰ μὲν ἄλλα ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις, τὸ δὲ „μέμνησο Κλεινίου" ἔχει τινὰ ὑπόλοιπον ἐλπίδα.

ΔΡΟΣ. Κἀμοὶ οὕτως ἔδοξεν· ἀπόλλυμαι δ' οὖν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. ὁ μέντοι Δρόμων ἔφασκε παιδεραστήν τινα εἶναι τὸν Ἀρισταίνετον καὶ ἐπὶ προφάσει τῶν μαθημάτων συνεῖναι τοῖς ὡραιοτάτοις τῶν νέων καὶ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι πρὸς τὸν Κλεινίαν ὑποσχέσεις τινὰς ὑπισχνούμενον ὡς ἰσόθεον ἀποφανεῖ αὐτόν. ἀλλὰ καὶ ἀναγιγνώσκει μετ' αὐτοῦ ἐρωτικούς τινας λόγους τῶν παλαιῶν φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ ὅλος περὶ τὸ μειράκιόν ἐστιν. ἠπείλει δὲ καὶ τῷ πατρὶ τοῦ Κλεινίου κατερεῖν ταῦτα.

ΧΕΛ. Ἐχρῆν, ὦ Δροσί, γαστρίσαι τὸν Δρόμωνα.

ΔΡΟΣ. Ἐγάστρισα, καὶ ἄνευ δὲ τούτου ἐμός ἐστι· 308
κνίζεται γὰρ κἀκεῖνος τῆς Νεβρίδος.

ΧΕΛ. Θάρρει, πάντα ἔσται καλῶς. ἐγὼ δὲ καὶ ἐπιγράψειν μοι δοκῶ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐν Κεραμεικῷ, ἔνθα ὁ Ἀρχιτέλης εἴωθε περιπατεῖν, Ἀρισταίνετος διαφθείρει Κλεινίαν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου συνδραμεῖν τῇ παρὰ τοῦ Δρόμωνος διαβολῇ.

ΔΡΟΣ. Πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιγράψασα;

ΧΕΛ. Τῆς νυκτός, ὦ Δροσί, ἄνθρακά ποθεν λαβοῦσα.

ΔΡΟΣ. Εὖ γε, σύστράτευε μόνον, ὦ Χελιδόνιον, κατὰ τοῦ ἀλαζόνος Ἀρισταινέτου.

11.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

1. *ΤΡΥΦ.* Ἑταίραν δέ τις παραλαβὼν πέντε δραχμὰ[ς] τὸ μίσθωμα δοὺς καθεύδει ἀποστραφεὶς δακρύων κα[ὶ] στένων; ἀλλ' οὔτε πέπωκας ἡδέως, οἶμαι, οὔτε δειπν[ῆ]σαι μόνος ἠθέλησας· ἔκλαες γὰρ καὶ παρὰ τὸ δεῖπνο[ν,] ἑώρων γάρ· καὶ νῦν δὲ οὐ διαλέλοιπας ἀνολολύζων ὥσ[]περ βρέφος. ταῦτα οὖν, ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖ[ς;] μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ἂν καὶ τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸ[ς] ἀγρυπνήσασα μετὰ σοῦ.

ΧΑΡΜ. Ἔρως με ἀπόλλυσιν, ὦ Τρύφαινα, κα[ὶ] οὐκέτ' ἀντέχω πρὸς τὸ δεινόν.

ΤΡΥΦ. Ἀλλ' ὅτι μὲν οὐκ ἐμοῦ ἐρᾷς, δῆλον· οὐ γὰ[ρ] ἂν ἔχων με ἠμέλεις καὶ ἀπωθοῦ περιπλέκεσθαι θέλουσα[ν] καὶ τέλος διετείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ δεδι[ὼς] μὴ ψαύσαιμί σου. τίς δὲ ὅμως ἐκείνη ἐστίν, εἰπέ· τά[χα]
309 γὰρ ἄν τι καὶ συντελέσαιμι πρὸς τὸν ἔρωτα, οἶδα γὰρ ὡ[ς] χρὴ τὰ τοιαῦτα διακονεῖσθαι.

ΧΑΡΜ. Καὶ μὴν οἶσθα καὶ πάνυ ἀκριβῶς αὐτὴ[ν] κἀκείνη σέ· οὐ γὰρ ἀφανὴς ἑταίρα ἐστίν.

2. *ΤΡΥΦ.* Εἰπὲ τοὔνομα, ὦ Χαρμίδη.

ΧΑΡΜ. Φιλημάτιον, ὦ Τρύφαινα.

ΤΡΥΦ. Ὁποτέραν λέγεις; δύο γάρ εἰσι· τὴν ἐκ Πει[]ραιῶς, τὴν ἄρτι διακεκορευμένην, ἧς ἐρᾷ Δάμυλλος [ὁ] τοῦ νῦν στρατηγοῦντος υἱός, ἢ τὴν ἑτέραν, ἣν Παγί[δα] ἐπικαλοῦσιν;

ΧΑΡΜ. Ἐκείνην, καὶ ἑάλωκα ὁ κακοδαίμων κα[ὶ] συνείλημμαι πρὸς αὐτῆς.

ΤΦ. Οὐκοῦν δι' ἐκείνην ἔκλαες;

ΡΜ. Καὶ μάλα.

ΤΦ. Πολὺς δὲ χρόνος ἔστι σοι ἐρῶντι ἢ νεοτε-
:ἰ;

ΡΜ. Οὐ νεοτελής, ἀλλὰ μῆνες ἑπτὰ σχεδὸν ἀπὸ
ων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν.

ΤΦ. Εἶδες δὲ ὅλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μό-
ὅσα τοῦ σώματος φανερά, [ἃ εἶδες Φιληματίου,]
ρῆν γυναῖκα πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη γεγο-
ἴη;

ΡΜ. Καὶ μὴν ἐπόμνυται δύο καὶ εἴκοσιν εἰς τὸν
ν Ἐλαφηβολιῶνα τελέσειν.

ΤΡΤΦ. Σὺ δὲ ποτέροις πιστεύσειας ἄν, τοῖς ἐκεί-
οις ἢ τοῖς σεαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ
ὑποβλέψας ποτὲ τοὺς κροτάφους αὐτῆς, ἔνθα
ὶς αὐτῆς τρίχας ἔχει· τὰ δὲ ἄλλα φενάκη βαθεῖα.
τοὺς κροτάφους ὁπόταν ἀσθενήσῃ τὸ φάρμακον,
ται, ὑπολευκαίνεται τὰ πολλά. καίτοι τί τοῦτο;
οτε καὶ γυμνὴν ἰδεῖν.

ΡΜ. Οὐδεπώποτέ μοι πρὸς τοῦτο ἐνέδωκεν.

ΤΦ. Εἰκότως· ἠπίστατο γὰρ μυσαχθησόμενόν σε
ἰς λεύκας. ὅλη δὲ ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἐς τὰ γόνατα
ι ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες τοιαύτῃ μὴ συνών; 310
ίχα καὶ ἐλύπει σε καὶ ὑπερεώρα;

ΡΜ. Ναί, ὦ Τρύφαινα, καίτοι τοσαῦτα παρ'
ιβάνουσα. καὶ νῦν ἐπειδὴ χιλίας αἰτούσῃ οὐκ εἶ-
ναι ῥᾳδίως ἅτε ὑπὸ πατρὶ φειδομένῳ τρεφόμενος,
ια ἐσδεξαμένη ἀπέκλεισέ με, ἀνθ' ὧν λυπῆσαι
ς θέλων αὐτὴν σὲ παρείληφα.

ΤΦ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἂν ἧκον, εἴ μοι
τις ὡς ἐπὶ τούτοις παραλαμβανοίμην, λυπῆσαι

ἄλλην, καὶ ταῦτα Φιλημάτιον τὴν σορόν. ἀλλ' ἄπειμι, κ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτο ᾖσεν ἀλεκτρυών.

4. ΧΑΡΜ. Μὴ σύ γε οὕτως ταχέως, ὦ Τρύφαιν εἰ γὰρ ἀληθῆ ἐστιν ἃ φῂς περὶ Φιληματίου, τὴν πηνήκ καὶ ὅτι βάπτεται καὶ τὸ τῶν ἄλλων ἀλφῶν, οὐδὲ προ βλέπειν ἂν ἔτι δυναίμην αὐτῇ.

ΤΡΥΦ. Ἐροῦ τὴν μητέρα, εἴ ποτε λέλουται μετ' αι τῆς· περὶ γὰρ τῶν ἐτῶν κἂν ὁ πάππος διηγήσεταί σοι, γε ζῇ ἔτι.

ΧΑΡΜ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ τοιαύτη ἐκείνη, ἀφῃρήσθ μὲν ἤδη τὸ διατείχισμα, περιβάλλωμεν δὲ ἀλλήλους κ φιλῶμεν καὶ ἀληθῶς συνῶμεν· Φιλημάτιον δὲ πολλ χαιρέτω.

12.

ΙΟΕΣΣΑ ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ ΚΑΙ ΛΥΣΙΑΣ.

1. ΙΟΕΣ. Θρύπτῃ, ὦ Λυσία, πρὸς ἐμέ; καὶ καλῶ ὅτι μήτε ἀργύριον πώποτε ᾔτησά σε μήτ' ἀπέκλεισα ἐ θόντα, ἔνδον ἕτερος, εἰποῦσα, μήτε παραλογισάμεν
311 τὸν πατέρα ἢ ὑφελόμενον τῆς μητρὸς ἠνάγκασα ἐμοί κομίσαι, ὁποῖα αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀλλ' εὐθὺς ἐξ ἀρχ ἄμισθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. οἶσθα ὅσους ἐραστ παρεπεμψάμην, Ἠθοκλέα τὸν πρυτανεύοντα νῦν καὶ Π σίωνα τὸν ναύκληρον καὶ τὸν συνέφηβόν σου Μέλισσ καίτοι ἔναγχος ἀποθανόντος αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ κύρ αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας· ἐγὼ δὲ σὲ τὸν Φάωνα μόνον χον οὔτε τινὰ προσβλέπουσα ἕτερον οὔτε προσιεμένη μὴ σέ· ᾤμην γὰρ ἡ ἀνόητος ἀληθῆ εἶναι ἃ ὤμνυες, διὰ τοῦτό σοι προσέχουσα ὥσπερ ἡ Πηνελόπη ἐσωφρ νουν, ἐπιβοωμένης τῆς μητρὸς καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκ λούσης. σὺ δὲ ἐπείπερ ἔμαθες ὑποχείριον ἔχων με τετ

ταν ἐπὶ σοί, ἄρτι μὲν Λυκαίνῃ προσέπαιζες ἐμοῦ ὁρῶ-ς, ὡς λυποίης ἐμέ, ἄρτι δὲ σὺν ἐμοὶ κατακείμενος ἐπῄ-ις Μαγίδιον τὴν ψάλτριαν· ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρύω ὶ συνίημι ὑβριζομένη. πρῴην δὲ ὁπότε συνεπίνετε ράσων καὶ σὺ καὶ Δίφιλος, παρῆσαν καὶ ἡ αὐλητρὶς υμβάλιον καὶ Πυραλλὶς ἐχθρὰ οὖσα ἐμοί. σὺ δὲ τοῦτ' δὼς τὴν Κυμβάλιον μὲν οὔ μοι πάνυ ἐμέλησεν ὅτι πεν-κις ἐφίλησας· σεαυτὸν γὰρ ὕβριζες τοιαύτην φιλῶν· υραλλίδα δὲ ὅσον ἐνένευες, καὶ πιὼν ἂν ἐκείνῃ μὲν πέδειξας τὸ ποτήριον, ἀποδιδοὺς δὲ τῷ παιδὶ πρὸς τὸ ς ἐκέλευες, εἰ μὴ Πυραλλὶς αἰτήσειε, μὴ ἂν ἄλλῳ χέαι· τέλος δὲ τοῦ μήλου ἀποδακών, ὁπότε τὸν Δίφι-ν εἶδες ἀσχολούμενον — ἐλάλει γὰρ Θράσωνι — προ-ύψας πως εὐστόχως προσηκόντισας ἐς τὸν κόλπον αὐτῆς, ὐδὲ λαθεῖν γε πειρώμενος ἐμέ· ἡ δὲ φιλήσασα μεταξὺ 312 ῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρεβύσατο. 2. ταῦτα ὖν τίνος ἕνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα ἢ μικρὸν ἠδίκησα, ἐλύπησα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον; οὐ πρὸς μόνον σὲ ῶ; οὐ μέγα, ὦ Λυσία, τοῦτο ποιεῖς γύναιον ἄθλιον λυ-ῶν μεμηνὸς ἐπὶ σοί; ἔστι τις θεὸς ἡ Ἀδράστεια καὶ τὰ αῦτα ὁρᾷ· σὺ δέ ποτε λυπήσῃ τάχα, ἂν ἀκούσῃς τι ρὶ ἐμοῦ, κειμένην με ἤτοι βρόχῳ ἐμαυτὴν ἀποπνίξασαν ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἕνα γέ τινα ρόπον εὑρήσω θανάτου, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοίην βλεπο-ένη. πομπεύσεις τότε ὡς μέγα καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐρ-ασάμενος. τί με ὑποβλέπεις καὶ πρίῃ τοὺς ὀδόντας; εἰ ρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ, Πυθιὰς ἡμῖν αὕτη δικασάτω. τί ῦτο; οὐδὲ ἀποκρινάμενος ἀπέρχῃ καταλιπών με; ὁρᾷς, Πυθιάς, οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου;

ΠΥΘ. Ὢ τῆς ἀγριότητος, τὸ μηδὲ ἐπικλασθῆναι δα-ρυούσης· λίθος, οὐκ ἄνθρωπός ἐστι. πλὴν ἀλλ' εἴ γε ῃ τἀληθὲς εἰπεῖν, σύ, ὦ Ἰόεσσα, διέφθειρας αὐτὸν

ὑπεραγαπῶσα καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ ι
αὐτὸν ζηλοῦν· ὑπερόπται γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνο
παῦ', ὦ τάλαινα, δακρύουσα, καὶ ἤν μοι πείθῃ, ι
313 ἢ δὶς ἀπόκλεισον ἐλθόντα· ὄψει γὰρ ἀνακαιόμενοι
τὸν πάνυ καὶ ἀντιμεμηνότα ἀληθῶς.

ΙΟΕΣ. Ἀλλὰ μηδ' εἴπῃς, ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυι
εἴθε μὴ αὐτὸς ἀποσταίη φθάσας.

ΠΥΘ. Ἀλλ' ἐπανέρχεται αὖθις.

ΙΟΕΣ. Ἀπολώλεκας ἡμᾶς, ὦ Πυθιάς· ἠκρόατα
ἴσως „ἀπόκλεισον" λεγούσης.

3. ΛΥΣ. Οὐχὶ ταύτης ἕνεκεν, ὦ Πυθιάς, ἐπαι
λυθα, ἣν οὐδ' ἂν προσβλέψαιμι ἔτι τοιαύτην οὖσαν,
διὰ σέ, ὡς μὴ καταγιγνώσκῃς ἐμοῦ καὶ λέγῃς, ἄτεγ
ὁ Λυσίας ἐστίν.

ΠΥΘ. Ἀμέλει καὶ ἔλεγον, ὦ Λυσία.

ΛΥΣ. Φέρειν οὖν ἐθέλεις, ὦ Πυθιάς, Ἰόεσσαν
την τὴν νῦν δακρύουσαν αὐτὸν ἐπιστάντα αὐτῇ
μετὰ νεανίου καθευδούσῃ ἐμοῦ ἀποστάσῃ;

ΠΥΘ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον ἑταίρα ἐστί. πότε δ'
κατέλαβες αὐτοὺς συγκαθεύδοντας;

ΛΥΣ. Ἕκτην σχεδὸν ταύτην ἡμέραν, νὴ Δί', ἕ
γε, δευτέρᾳ ἱσταμένου· τὸ τήμερον δὲ ἑβδόμη ἐστι
πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρῴην ταυτησὶ τῆς χρηστῆς,
κλεισέ με παραγγείλας τῷ θυρωρῷ μὴ ἀνοίγειν· ἐγι
οὐ γὰρ ἔφερον μὴ οὐχὶ συνεῖναι αὐτῇ, τὸν Δρόμωνα
λευσα παρακύψαντα παρὰ τὸν θριγκὸν τῆς αὐλῆς, ἡ
πεινότατον ἦν, ἀναδέξασθαί με ἐπὶ τῶν νώτων· ι
314 γὰρ οὕτως ἀναβήσεσθαι ἔμελλον. τί ἂν μακρὰ λέγ
ὑπερέβην, ἧκον, τὴν αὔλειον εὗρον ἀποκεκλεισμ
ἐπιμελῶς· μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. οὐκ ἔκοψα δ'
ἀλλ' ἐπάρας ἠρέμα τὴν θύραν, ἤδη δὲ καὶ ἄλλοτ'
ποιήκειν αὐτό, παραγαγὼν τὸν στροφέα παρειςῆ

ιφητί. ἐκάθευδον δὲ πάντες, εἶτα ἐπαφώμενος τοῦ
χου ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ.

4. ΙΟΕΣ. Τί ἐρεῖς, ὦ Δάματερ; ἀγωνιῶ γάρ.

ΛΥΣ. Ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἑώρων τὸ ᾆσθμα ἕν, τὸ μὲν
ῷτον ᾤμην τὴν Λυδὴν αὐτῇ συγκαθεύδειν· τὸ δ' οὐκ
, ὦ Πυθιάς, ἀλλ' ἐφαψάμενος εὗρον ἀγένειόν τινα
νυ ἁπαλόν, ἐν χρῷ κεκαρμένον, μύρων καὶ αὐτὸν
οπνέοντα. τοῦτο ἰδὼν εἰ μὲν καὶ ξίφος ἔχων ἦλθον,
κ ἂν ὤκνησα, εὖ ἴστε. τί γελᾶτε, ὦ Πυθιάς; γέλωτος
ια δοκῶ σοι διηγεῖσθαι;

ΙΟΕΣ. Τοῦτό σε, ὦ Λυσία, λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς
τη μοι συνεκάθευδε.

ΠΥΘ. Μὴ λέγε, ὦ Ἰόεσσα, πρὸς αὐτόν.

ΙΟΕΣ. Τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ἦν, φίλτατε, μετακλη-
ῖσα ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἅμα καθεύδοιμεν· ἐλυπούμην γὰρ
μὴ ἔχουσα.

5. ΛΥΣ. Πυθιὰς ὁ ἐν χρῷ κεκαρμένος; εἶτα δι' ἕκτης
ιέρας ἀνεκόμησε τοσαύτην κόμην;

ΙΟΕΣ. Ἀπὸ τῆς νόσου ἐξυρήσατο, ὦ Λυσία· ὑπέρ-
ον γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες. νῦν δὲ καὶ τὴν πηνήκην ἐπέ-
το. δεῖξον, ὦ Πυθιάς, δεῖξον οὕτως ὄν, πεῖσον αὐ-
. ἰδοὺ τὸ μειράκιον ὁ μοιχὸς ὃν ἐζηλοτύπεις.

ΛΥΣ. Οὐκ ἐχρῆν οὖν, ὦ Ἰόεσσα, καὶ ταῦτα ἐρῶντα
φάμενον αὐτόν;

ΙΟΕΣ. Οὐκοῦν σὺ μὲν ἤδη πέπεισαι· βούλει δὲ 315
λυπήσω σε καὶ αὐτή; ὀργίζομαι γὰρ δικαίως ἐν τῷ
σει.

ΛΥΣ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιὰς
' ἡμῶν· ἄξιον γὰρ αὐτὴν παρεῖναι ταῖς σπονδαῖς.

ΙΟΕΣ. Παρέσται. οἷα πέπονθα διὰ σέ, ὦ γενναιό-
 νεανίσκων Πυθίας.

ΠΥΘ. Ἀλλὰ καὶ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός, ὥστε μή

μοι χαλέπαινε. πλὴν τὸ δεῖνα, ὅρα, ὦ Λυσία, μή τι
εἴπῃς τὸ περὶ τῆς κόμης.

13.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ.

1. ΛΕΟΝΤ. Ἐν δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γαλάτας μάχῃ εἰ
ὦ Χηνίδα, ὅπως μὲν προεξήλασα τῶν ἄλλων ἱππέων
τοῦ ἵππου τοῦ λευκοῦ, ὅπως δὲ οἱ Γαλάται καίτοι ἄλ
μοι ὄντες ἔτρεσαν εὐθὺς ὡς εἶδόν με καὶ οὐδεὶς ἔτι ὑ
στη. τότε τοίνυν ἐγὼ τὴν μὲν λόγχην ἀκοντίσας διέπει
τὸν ἵππαρχον αὐτῶν καὶ τὸν ἵππον, ἐπὶ δὲ τὸ συνεστη
ἔτι αὐτῶν — ἦσαν γάρ τινες οἳ ἔμενον διαλύσαντες μ
τὴν φάλαγγα, ἐς πλαίσιον δὲ συναγαγόντες αὐτούς —
τούτους ἐγὼ σπασάμενος τὴν σπάθην ἅπαντι τῷ θυ
ἐπελάσας ἀνατρέπω μὲν ὅσον ἑπτὰ τοὺς προεστῶτας α
τῶν τῇ ἐμβολῇ τοῦ ἵππου· τῷ ξίφει δὲ κατενεγκὼν δι
316 τεμον τῶν λοχαγῶν ἑνὸς ἐς δύο τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κρ
νει. ὑμεῖς δέ, ὦ Χηνίδα, μετ' ὀλίγον ἐπέστητε ἤδη φ
γόντων.

2. ΧΗΝ. Ὅτε γάρ, ὦ Λεόντιχε, περὶ Παφλαγον
ἐμονομάχησας τῷ σατράπῃ, οὐ μεγάλα ἐπεδείξω καὶ τό

ΛΕΟΝΤ. Καλῶς ὑπέμνησας οὐκ ἀγεννοῦς οὐδ' ἐκ
νης τῆς πράξεως· ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος ὤν, ὁπλο
χων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καταφρονήσας τοῦ Ἑλληνικ
προπηδήσας ἐς τὸ μέσον προὐκαλεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐ
μονομαχῆσαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι κατεπεπλήγεσαν οἱ λο
γοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς καίτοι οὐκ ἀγ
νὴς ἄνθρωπος ὤν· Ἀρίσταιχμος γὰρ ἡμῶν ἡγεῖτο Αἰ
λὸς ἀκοντιστὴς ἄριστος, ἐγὼ δὲ ἐχιλιάρχουν ἔτι. τολμή
δ' ὅμως καὶ τοὺς ἑταίρους ἐπιλαμβανομένους ἀποσει
μενος, ἐδεδοίκεσαν γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὁρῶντες ἀποστίλβο

τὸν βάρβαρον ἐπιχρύσοις τοῖς ὅπλοις, μέγαν δὲ καὶ ἱερὸν ὄντα τὸν λόφον καὶ κραδαίνοντα τὴν λόγχην . . .

ΧΗΝ. Κἀγὼ ἔδεισα τότε, ὦ Λεόντιχε, καὶ οἶσθα εἰχόμην σου δεόμενος μὴ προκινδυνεύειν· ἀβίωτα ι εἶναί μοι σοῦ ἀποθανόντος.

3. ΛΕΟΝΤ. Ἀλλ' ἐγὼ τολμήσας παρῆλθον ἐς τὸ ον οὐ χεῖρον τοῦ Παφλαγόνος ὡπλισμένος, ἀλλὰ γχρυσος καὶ αὐτός, ὥστε βοὴ εὐθὺς ἐγένετο καὶ παρ' ῶν καὶ παρὰ τῶν βαρβάρων· ἐγνώρισαν γάρ με κἀνοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα καὶ τῶν φαλάν καὶ τοῦ λόφου. εἰπέ, ὦ Χηνίδα, τίνι με τότε πάντες κζον;

ΧΗΝ. Τίνι δὲ ἄλλῳ ἢ Ἀχιλλεῖ νὴ Δία τῷ Θέτιδος Πηλέως; οὕτως ἔπρεπέ μέν σοι ἡ κόρυς, ἡ φοινικὶς 317 ἐπήνθει καὶ ἡ πέλτη ἐμάρμαιρεν.

ΛΕΟΝΤ. Ἐπεὶ δὲ συνέστημεν, ὁ βάρβαρος πρότετιτρώσκει με ὀλίγον ὅσον ἐπιψαύσας τῷ δόρατι μικρὸν ὲρ τὸ γόνυ, ἐγὼ δὲ διελάσας τὴν ἀσπίδα τῇ σαρίσῃ ὲω διαμπὰξ ἐς τὸ στέρνον, εἶτ' ἐπιδραμὼν ἀπεδειροησα τῇ σπάθῃ ῥᾳδίως καὶ τὰ ὅπλα ἔχων ἐπανῆλθον καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς σαρίσης πεπηγυῖαν κομίλελουμένος τῷ φόνῳ.

4. ΥΜΝ. Ἄπαγε, ὦ Λεόντιχε, μιαρὰ ταῦτα καὶ φοὶ περὶ σαυτοῦ διηγῇ, καὶ οὐκ ἄν ἔτι σε οὐδὲ προςφειέ τις οὕτω χαίροντα τῷ λύθρῳ, οὐχ ὅπως συμπίοι υγκοιμηθείη. ἔγωγε οὖν ἄπειμι.

ΛΕΟΝΤ. Διπλάσιον ἀπόλαβε τὸ μίσθωμα.

ΥΜΝ. Οὐκ ἂν ὑπομείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύ-

ΛΕΟΝΤ. Μὴ δέδιθι, ὦ Ὑμνί· ἐν Παφλαγόσιν να πέπρακται, νῦν δὲ εἰρήνην ἄγω.

ΥΜΝ. Ἀλλ' ἐναγὴς ἄνθρωπος εἶ, καὶ τὸ αἷμα κατέ-

σταξέ σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βαρβάρου, ἣν ἔφ
τῇ σαρίσῃ. εἶτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα περιβαλῶ
λήσω; μή, ὦ Χάριτες, γένοιτο· οὐδὲν γὰρ οὔτι
νων τοῦ δημίου.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ μὴν εἴ με εἶδες ἐν τοῖς ὅπλ
οἶδα, ἠράσθης ἄν.

ΥΜΝ. Ἀκούουσα μόνον, ὦ Λεόντιχε, ναι
φρίττω καὶ τὰς σκιάς μοι δοκῶ ὁρᾶν καὶ τὰ εἴδι
πεφονευμένων καὶ μάλιστα τοῦ ἀθλίου λοχαγοῦ
τὴν κεφαλὴν διῃρημένου. τί οἴει, τὸ ἔργον αὐτ
αἷμα εἰ θεασαίμην καὶ κειμένους τοὺς νεκρούς
318 νεῖν γάρ μοι δοκῶ, ἢ οὐδ' ἀλεκτρυόνα πώποτε
μενον εἶδον.

ΛΕΟΝΤ. Οὕτως ἀγεννής, ὦ Ὑμνί, καὶ μικ
εἶ; ἐγὼ δὲ ᾤμην ἡσθήσεσθαί σε ἀκούουσαν.

ΥΜΝ. Ἀλλὰ τέρπε τοῖς διηγήμασι τούτοις
Λημνιάδας ἢ Δαναΐδας εὕροις· ἐγὼ δ' ἀποτρέχ
τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἕπου καὶ σύ, ὦ
σὺ δὲ ἔρρωσο, χιλιάρχων ἄριστε καὶ φονεῦ ὁπ
ἐθέλῃς.

5. ΛΕΟΝΤ. Μεῖνον, ὦ Ὑμνί, μεῖνον — ἀπε

ΧΗΝ. Σὺ γάρ, ὦ Λεόντιχε, ἀφελῆ παιδίσκ
φόβησας ἐπισείων λόφους καὶ ἀπιθάνους ἀριστεί
ιών· ἐγὼ δὲ ἑώρων εὐθὺς ὅπως χλωρὰ ἐγένετο
τὰ κατὰ τὸν λοχαγὸν ἐκεῖνα διηγουμένου καὶ συ
τὸ πρόσωπον καὶ ὑπέφριξεν, ἐπεὶ καὶ διακόψαι
φαλὴν ἔφης.

ΛΕΟΝΤ. Ὤιμην ἐρασμιώτερος αὐτῇ φα
ἀλλὰ καὶ σύ με προσαπολώλεκας, ὦ Χηνίδα, τ
μάχιον ὑποβαλών.

ΧΗΝ. Οὐκ ἔδει γὰρ συνεπιψεύδεσθαί σοι
τὴν αἰτίαν τῆς ἀλαζονείας; σὺ δὲ πολὺ φοβερώτερ

ις. ἔστω γάρ, ἀπέτεμες τοῦ κακοδαίμονος Παφλα-
:ὴν κεφαλήν, τί καὶ κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τῆς σα-
ὥστε σου καταρρεῖν τὸ αἷμα;

ΛΕΟΝΤ. Τοῦτο μιαρὸν ὡς ἀληθῶς, ὦ Χηνίδα,
γε ἄλλα οὐ κακῶς συνεπέπλαστο. ἄπιθι δ' οὖν καὶ
αὐτὴν συγκαθευδήσουσαν.

ΗΝ. Λέγω οὖν ὡς ἐψεύσω ἅπαντα γενναῖος αὐτῇ
3ουλόμενος;

ΕΟΝΤ. Αἰσχρόν, ὦ Χηνίδα. 319

ΗΝ. Καὶ μὴν οὐκ ἂν ἄλλως ἀφίκοιτο. ἑλοῦ τοίνυν
ιν ἢ μισεῖσθαι ἀριστεὺς εἶναι δοκῶν ἢ καθεύδειν
'μνίδος ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν.

ΕΟΝΤ. Χαλεπὰ μὲν ἄμφω· αἱροῦμαι δ' ὅμως τὴν
ι. ἄπιθι οὖν καὶ λέγε, ὦ Χηνίδα, ἐψεῦσθαι μέν,
ντα δέ.

14.

ΔΩΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

ΔΩΡ. Νῦν με ἀποκλείεις, ὦ Μυρτάλη, νῦν, ὅτε
ἐγενόμην διὰ σέ, ὅτε δέ σοι τὰ τοσαῦτα ἐκόμιζον,
'ος, ἀνήρ, δεσπότης, πάντ' ἦν ἐγώ. ἐπεὶ δ' ἐγὼ
ος ἤδη ἀκριβῶς, σὺ δὲ τὸν Βιθυνὸν ἔμπορον εὖ-
'ραστήν, ἀποκλείομαι μὲν ἐγὼ καὶ πρὸ τῶν θυρῶν
δακρύων, ὁ δὲ τῶν νυκτῶν φιλεῖται καὶ μόνος ἔν-
:ὶ καὶ παννυχίζεται, καὶ κυεῖν φῂς ἀπ' αὐτοῦ.

ΥΡΤ. Ταῦτά με ἀποπνίγει, Δωρίων, καὶ μάλι-
όταν λέγῃς ὡς πολλὰ ἔδωκας καὶ πένης γεγένη-
ἐμέ. λόγισαι γοῦν ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ὁπόσα μοι
ις.

ΔΩΡ. Εὖ γε, ὦ Μυρτάλη, λογισώμεθα. ὑποδήματα
'ῶνος τὸ πρῶτον δύο δραχμῶν· τίθει δύο δραχμάς.

ΜΥΡΤ. Ἀλλ' ἐκοιμήθης νύκτας δύο.

320 ΔΩΡ. Καὶ ὁπότε ἧκον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστι ρου ἐκ Φοινίκης, δύο καὶ τοῦτο δραχμῶν νὴ τὸν Π

ΜΥΡΤ. Ἐγὼ δέ σοι ἐκπλέοντι τὸ μικρὸν ἐκ τώνιον τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέττων, ρου τοῦ πρωρέως ἐκλαθομένου αὐτὸ παρ' ἡμῖν ἐκάθευδε παρ' ἐμοί.

ΔΩΡ. Ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίουρος ἐν Σάμῳ μετὰ πολλῆς γε, ὦ θεοί, τῆς μάχης. κ δὲ ἐκ Κύπρου καὶ σαπέρδας πέντε καὶ πέρκας τι ὁπότε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἐκόμισά σοι. καὶ ἄρτους ὀκτὼ ναυτικοὺς ἐν γυργάθῳ ξηροὺς κ δων βῖκον ἐκ Καρίας καὶ ὕστερον ἐκ Πατάρων σι ἐπίχρυσα, ὦ ἀχάριστε· καὶ τυρόν ποτε μέμνημαι γαν ἐκ Γυθίου.

ΜΥΡΤ. Πέντε ἴσως δραχμῶν, ὦ Δωρίων, ταῦτα.

3. ΔΩΡ. Ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπ νάμην μισθοῦ ἐπιπλέων. νῦν γὰρ ἤδη τοίχου ἄι δεξιοῦ καὶ σὺ ἡμῶν ὑπερορᾷς, πρῴην δὲ ὁπότε τὰ δίσια ἦν, οὐχὶ δραχμὴν ἔθηκα πρὸς τοῖν ποδοῖν τῆς δίτης σοῦ ἕνεκεν ἀργυρᾶν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ ε δήματα δύο δραχμὰς καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις χεῖρα νῦν μὲν δύο, νῦν δὲ τέτταρας ὀβολούς. ταῦτι συντεθέντα οὐσία ναύτου ἀνδρὸς ἦν.

321 ΜΥΡΤ. Τὰ κρόμμυα καὶ οἱ σαπέρδαι, ὦ Δ

ΔΩΡ. Ναί· οὐ γὰρ εἶχον πλείω κομίζειν· ἂν ἤρεττον, εἴ γε πλουτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ κεφαλίδα μίαν σκορόδου ἐκόμισα πώποτε. ἠδέα ἔμαθον ἅτινά σοι παρὰ τοῦ Βιθυνοῦ τὰ δῶρα.

ΜΥΡΤ. Τουτὶ πρῶτον ὁρᾷς τὸ χιτώνιον; ἐπρίατο, καὶ τὸν ὅρμον τὸν παχύτερον.

ΔΩΡ. Ἐκεῖνος; ᾔδειν γάρ σε πάλαι ἔχουσαν.

ΜΥΡΤ. Ἀλλ' ὃν ᾔδεις, πολὺ λεπτότερος ἦν καὶ ῥάγδους οὐκ εἶχε. καὶ ἐλλόβια ταυτὶ καὶ δάπιδα, καὶ ην δύο μνᾶς, καὶ τὸ ἐνοίκιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, σάνδαλα Παταρικὰ καὶ τυρὸν Γυθιακὸν καὶ φλη-ους.

4. *ΔΩΡ.* Ἀλλὰ ἐκεῖνο οὐ λέγεις, οἵῳ ὄντι συγκαθεύ- αὐτῷ; ἔτη μὲν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως, ἀνα-λαντίας καὶ τὴν χρόαν οἷος κάραβος. οὐδὲ τοὺς ὀδόν- αὐτοῦ ὁρᾷς; αἱ μὲν γὰρ χάριτες, ὦ Διοσκόρω, πολ-, καὶ μάλιστα ὁπόταν ᾄδῃ καὶ ἁβρὸς εἶναι θέλῃ, ὄνος ολυρίζων, φασίν. ἀλλὰ ὄναιο αὐτοῦ ἀξία γε οὖσα καὶ ιτο ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρί, ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ήσω Δελφίδα ἢ Κυμβάλιόν τινα τῶν κατ' ἐμὲ ἢ τὴν κονα ὑμῶν τὴν αὐλητρίδα ἢ πάντως τινά. δάπιδας δὲ ὅρμους καὶ διμναῖα μισθώματα οὐ πάντες ἔχομεν. 322

ΜΥΡΤ. Ὦ μακαρία ἐκείνη, ἥτις ἐραστήν σέ, ὦ Δω-ν, ἕξει· κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου καὶ τυ-, ὅταν ἐκ Γυθίου καταπλέῃς.

15.

ΚΟΧΛΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

1. *ΚΟΧΛ.* Τί δακρύεις, ὦ Παρθενί, ἢ πόθεν κατεα-ς τοὺς αὐλοὺς φέρεις;

ΠΑΡΘ. Ὁ στρατιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας ὁ Κροκά-λης ἐρῶν ἐρράπισέ με αὐλοῦσαν εὑρὼν παρὰ τῇ Κροκάλῃ τοῦ ἀντεραστοῦ αὐτοῦ Γόργου μεμισθωμένην καὶ ς τε αὐλούς μου συνέτριψε καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ νούντων ἀνέτρεψε καὶ τὸν κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπεισπαί-· καὶ τὸν μὲν ἀγροῖκον ἐκεῖνον τὸν Γόργον ἀπὸ τοῦ ποσίου κατασπάσας τῶν τριχῶν ἔπαιον περιστάντες

αὐτός τε ὁ στρατιώτης — Δεινόμαχος, οἶμαι, — καὶ ὁ συστρατιώτης αὐτοῦ· ὥστε οὐκ οἶδα εἰ ὁ ἄνθρωπος, ὦ Κοχλί· αἷμά τε γὰρ ἐρρύη ι
323 *τῶν ῥινῶν καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξῴδηκεν α πελιδνόν ἐστιν.*

2. ΚΟΧΛ. *Ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος ἢ μέθη τι παροινία τὸ πρᾶγμα;*

ΠΑΡΘ. *Ζηλοτυπία τις, ὦ Κοχλί, καὶ ἔρως ἡ Κροκάλη δέ, οἶμαι, δύο τάλαντα αἰτήσασα, ι ται μόνος ἔχειν αὐτήν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμα νον μὲν ἀπέκλεισεν ἥκοντα προσαράξασά γε ι θύρας, ὡς ἐλέγετο, τὸν Γόργον δὲ Οἰνοέα τινὰ εὔπορον ἐκ πολλοῦ ἐρῶντα καὶ χρηστὸν ἄνθρωπ ιεμένη ἔπινε μετ' αὐτοῦ κἀμὲ παρέλαβεν αὐ παρ' αὐτοῖς. ἤδη δὲ προχωροῦντος τοῦ πότου ὑπέκρεκόν τι τῶν Λυδίων, ὁ γεωργὸς δὲ ἤδη ὀρχησόμενος, ἡ Κροκάλη δὲ ἐκρότει, καὶ πάντα ἐν τοσούτῳ δὲ κτύπος ἠκούετο καὶ βοὴ καὶ ἡ ἠράσσετο, καὶ μετὰ μικρὸν ἐπεισέπαισαν ὅσον ὀ νίσκοι μάλα καρτεροὶ καὶ ὁ Μεγαρεὺς ἐν αὐτοῖ οὖν ἀνετέτραπτο πάντα καὶ ὁ Γόργος, ὥσπ ἐπαίετο καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κείμενος· ἡ Κροκάλ οἶδ' ὅπως ἔφθη ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα*
324 *δα· ἐμὲ δὲ ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, Ἐκφθείρο κατεαγότας μοι τοὺς αὐλοὺς προσρίψας. καὶ ι τρέχω φράσουσα ταῦτα τῷ δεσπότῃ· ἀπέρχεται γεωργὸς ὀψόμενός τινας φίλους τῶν ἀστικῶν, δώσουσι τοῖς πρυτανεῦσι τὸν Μεγαρέα.*

3. ΚΟΧΛ. *Ταῦτ' ἐστὶν ἀπολαῦσαι τῶν στ κῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς καὶ δίκας· τὰ δὲ ὁ μόνες εἶναι καὶ χιλίαρχοι λέγοντες, ἤν τι δοὶ Περίμεινον, φασί, τὴν σύνταξιν, ὁπόταν ἀπο*

φοράν, καὶ ποιήσω πάντα. ἐπιτρίβεῖεν δ' οὖν ἀλα-
ὄντες· ἔγω γ' οὖν εὖ ποιῶ μὴ προσιεμένη αὐτοὺς
ράπαν. ἁλιεύς τις ἐμοὶ γένοιτο ἢ ναύτης ἢ γεωργὸς
ιος κολακεύειν εἰδὼς μικρὰ καὶ κομίζων πολλά, οἵ 325
ὺς λόφους ἐπισείοντες οὗτοι καὶ τὰς μάχας διηγού-
, ψόφοι, ὦ Παρθενί.

ΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

1. Λουκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν. Ὁ κακο-
ν Περεγρῖνος ἢ ὡς αὐτὸς ἔχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν
εὺς αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ὁμηρικοῦ Πρωτέως ἔπα- 326
ἅπαντα γὰρ δόξης ἕνεκα γενόμενος καὶ μυρίας τρο-
ραπόμενος τὰ τελευταῖα ταῦτα καὶ πῦρ ἐγένετο·
ῳ ἄρα τῷ ἔρωτι τῆς δόξης εἴχετο. καὶ νῦν ἐκεῖνος
θράκωταί σοι ὁ βέλτιστος κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα,
σον ὁ μὲν κἂν διαλαθεῖν ἐπειράθη ἐμβαλὼν ἑαυ-
ς τοὺς κρατῆρας, ὁ δὲ γεννάδας οὗτος τὴν πολυαν-
ωτάτην τῶν Ἑλληνικῶν πανηγύρεων τηρήσας πυ-
κι μεγίστην νήσας ἐνεπήδησεν ἐπὶ τοσούτων μαρ-
καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν πρὸς τοὺς
νας οὐ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν τοῦ τολμήματος. 2. πολ-
νυν δοκῶ μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ κορύζῃ τοῦ
ος, μᾶλλον δὲ καὶ ἀκούω βοῶντος οἷά σε εἰκὸς
ὢ τῆς ἀβελτερίας, ὢ τῆς δοξοκοπίας, ὢ τῶν ἄλλων
ιν εἰώθαμεν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν οὖν πόρρω ταῦτα 327
κρῷ ἀσφαλέστερον, ἐγὼ δὲ παρὰ τὸ πῦρ αὐτό, καὶ
ότερον ἐν πολλῷ πλήθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά,
μὲν ἀχθομένων, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοιαν
ροντος· ἦσαν δέ τινες οἳ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐ-

τῷ. ἀλλ' ὀλίγου δεῖν ὑπὸ τῶν Κυνικῶν ἐγώ σο
σθην ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν ἢ ὁ
αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. 3. ἡ δὲ
δράματος διασκευὴ τοιάδε ἦν· τὸν μὲν ποιητ
οἷός τε ἦν καὶ ἡλίκα ἐτραγῴδει παρ' ὅλον τὸν
τὸν Σοφοκλέα καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τ
τὴν Ἦλιν ἀφικόμην, διὰ τοῦ γυμνασίου ἀλύων
ἅμα Κυνικοῦ τινος μεγάλῃ καὶ τραχείᾳ τῇ φωνῇ
328 θη ταῦτα καὶ ἐκ τριόδου τὴν ἀρετὴν ἐπιβοωμ
ἅπασιν ἁπαξαπλῶς λοιδορουμένου, εἶτα κατέλη
ἡ βοὴ ἐς τὸν Πρωτέα· καὶ ὡς ἂν οἷός τε ὦ, π
σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦσαι ὡς ἐλέγετο. σ
ριεῖς δηλαδὴ πολλάκις αὐτοῖς παραστὰς βοῶσι.
τέα γάρ τις, ἔφη, κενόδοξον τολμᾷ λέγειν, ὦ γ
καὶ ποταμοὶ καὶ θάλαττα καὶ πατρῷε Ἡράκλεις
τὸν ἐν Συρίᾳ δεθέντα, τὸν τῇ πατρίδι ἀνέντ
κισχίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεω
θέντα, τὸν τοῦ Ἡλίου ἐπισημότερον, τὸν ἀντ
σθαι καὶ αὐτῷ τῷ Ὀλυμπίῳ δυνάμενον; ἀλλ
πυρὸς ἐξάγειν τοῦ βίου διέγνωκεν ἑαυτόν, εἰς κ
329 τινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν. οὐ γὰρ Ἡρακλῆς ο
γὰρ Ἀσκληπιὸς καὶ Διόνυσος κεραυνῷ; οὐ γ
λευταῖα Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας;

5. Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Θεαγένης — τ
ὁ κεκραγὼς ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο — ἠρόμην τινὰ τ
στώτων, τί βούλεται τὸ περὶ τοῦ πυρὸς ἢ τί
καὶ Ἐμπεδοκλῆς πρὸς τὸν Πρωτέα. ὁ δέ, Οὐ
κράν, ἔφη, καύσει ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπία
ἔφην, ἢ τίνος ἕνεκα; εἶτα ὁ μὲν ἐπειρᾶτο λέγ
δὲ ὁ Κυνικός, ὥστε ἀμήχανον ἦν ἄλλου ἀκού
κουον οὖν τὰ λοιπὰ ἐπαντλοῦντος αὐτοῦ καὶ
στάς τινας ὑπερβολὰς διεξιόντος κατὰ τοῦ Π

μὲν γὰρ Σινωπέα ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἀν- 330
θένη οὐδὲ παραβάλλειν ἠξίου αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τὸν
κράτη αὐτόν, ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τὴν ἅμιλλαν.
ι μέντοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσους πως φυλάξαι αὐτοὺς καὶ
ω κατέπαυσε τὸν λόγον· 6. Δύο γὰρ ταῦτα, ἔφη, ὁ
ς ἄριστα δημιουργήματα ἐθεάσατο, τὸν Δία τὸν
ύμπιον καὶ Πρωτέα, πλάσται δὲ καὶ τεχνῖται τοῦ μὲν
δίας, τοῦ δὲ ἡ φύσις. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς
ὺς τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχήσεται ὀχούμενον ἐπὶ τοῦ πυ-
ὀρφανοὺς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ξὺν πολλῷ ἱδρῶτι
ελθὼν ἐδάκρυε μάλα γελοίως καὶ τὰς τρίχας ἐτίλλετο
φειδόμενος μὴ πάνυ ἕλκειν, καὶ τέλος ἀπῆγον αὐ-
λύζοντα μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες παραμυθούμενοι.
ετὰ δὲ τοῦτον ἄλλος εὐθὺς ἀναβαίνει οὐ περιμείνας
λυθῆναι τὸ πλῆθος, ἀλλὰ ἐπ' αἰθομένοις τοῖς προ-
οις ἱερείοις ἐπέχει τῶν σπονδῶν· καὶ τὸ μὲν πρῶτον
πολὺ ἐγέλα καὶ δῆλος ἦν νειόθεν αὐτὸ δρῶν, εἶτα
ατο ὧδέ πως· Ἐπεὶ ὁ κατάρατος Θεαγένης τέλος τῶν 331
ωτάτων αὐτοῦ λόγων τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα ἐποιή-
ο, ἐγὼ κατὰ τὸ ἐναντίον ἀπὸ τοῦ Δημοκρίτου γέλω-
ἄρξομαι. καὶ αὖθις ἐγέλα ἐπὶ πολύ, ὥστε καὶ ἡμῶν
ς πολλοὺς ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπεσπάσατο. 8. εἶτα ἐπιστρέ-
ἑαυτόν, Ἢ τί γὰρ ἄλλο, ἔφη, ὦ ἄνδρες, χρὴ ποιεῖν
ύοντα μὲν οὕτω γελοίων ῥήσεων, ὁρῶντα δὲ ἄνδρας
οντας δοξαρίου καταπτύστου ἕνεκα μονονουχὶ κυβι-
ντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δὲ εἰδείητε οἷόν τι τὸ ἄγαλμά
τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου ἐξ ἀρχῆς παραφυ-
ντος τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ τὸν βίον ἐπιτηρήσαν-
· ἔνια δὲ παρὰ τῶν πολιτῶν αὐτοῦ ἐπυνθανόμην καὶ
ἀνάγκη ἦν ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν. 9. τὸ γὰρ τῆς φύ-
ς τοῦτο πλάσμα καὶ δημιούργημα, ὁ τοῦ Πολυκλεί-
κανών, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ

μοιχεύων ἁλοὺς μάλα, πολλὰς πληγὰς ἔλαβε κ
κατὰ τοῦ τέγους ἁλόμενος διέφυγε ῥαφανῖδι τὴ
332 βεβυσμένος· εἶτα μειράκιόν τι ὡραῖον διαφθείρα
λίων ἐξωνήσατο παρὰ τῶν γονέων τοῦ παιδὸς
ὄντων μὴ ἐπὶ τὸν ἁρμοστὴν ἀπαχθῆναι τῆς
10. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐάσειν μοι δοκῶ· πη
ἔτι ἄπλαστος ἦν καὶ οὐδέπω ἐντελὲς ἄγαλμα ἡμῖ
μιούργητο. ἃ δὲ τὸν πατέρα ἔδρασε καὶ πάνυ
ἄξιον· καίτοι πάντες ἴστε καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέ
γέροντα οὐκ ἀνασχόμενος αὐτὸν ὑπὲρ ἑξήκοντα
γηρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο
333 ἑαυτοῦ καταδικάσας ἐπλανᾶτο ἄλλην ἄλλοτε
11. ὅτεπερ καὶ τὴν θαυμαστὴν σοφίαν τῶν Χρι
ἐξέμαθε περὶ τὴν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι καὶ
τεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενος. καὶ τί γάρ; ἐν βρ
δας αὐτοὺς ἀπέφηνε προφήτης καὶ θιασάρχης κ
γωγεὺς καὶ πάντα μόνος αὐτὸς ὤν· καὶ τῶν βίβ
μὲν ἐξηγεῖτο καὶ διεσάφει, πολλὰς δὲ αὐτὸς κ
γραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν ἐκεῖνοι ἡγοῦντο καὶ ν
334 ἐχρῶντο καὶ προστάτην ἐπέγραφον· τὸν μέγαν γ
νον ἔτι σέβουσι τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐν τῇ Παλαιστ
σκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσή
τὸν βίον. 12. τότε δὴ καὶ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ
τεὺς ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ὅπερ καὶ αὐτ
κρὸν αὐτῷ ἀξίωμα περιεποίησε πρὸς τὸν ἑξῆς
τὴν τερατείαν καὶ δοξοκοπίαν, ὧν ἐρῶν ἐτύγχα
δ᾽ οὖν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιου
πρᾶγμα πάντα ἐκίνουν ἐξαρπάσαι πειρώμενο
335 εἶτ᾽ ἐπεὶ τοῦτο ἦν ἀδύνατον, ἥ γε ἄλλη θεραπ
οὐ παρέργως, ἀλλὰ σὺν σπουδῇ ἐγίγνετο· καὶ ἕω
εὐθὺς ἦν ὁρᾶν παρὰ τῷ δεσμωτηρίῳ περιμένοντ
χήρας τινὰς καὶ παιδία ὀρφανά, οἱ δὲ ἐν τέλ

ʼυνεκάθευδον ἔνδον μετ' αὐτοῦ διαφθείροντες τοὺς οφύλακας· εἶτα δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο καὶ λόεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος — ʼὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο — καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ιάζετο. 13. καὶ μὴν κὰκ τῶν ἐν Ἀσίᾳ πόλεων ἐστὶν 336
ʼκόν τινες, τῶν Χριστιανῶν στελλόντων ἀπὸ τοῦ κοι-, βοηθήσοντες καὶ ξυναγορεύσοντες καὶ παραμυθηενοι τὸν ἄνδρα. ἀμήχανον δέ τι τὸ τάχος ἐπιδείκνυν-, ἐπειδάν τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον· ἐν βραχεῖ ʼ, ἀφειδοῦσι πάντων. καὶ δὴ καὶ τῷ Περεγρίνῳ πολλὰ ι ἧκε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ προφάσει τῶν δεσμῶν πρόσοδον οὐ μικρὰν ταύτην ἐποιήσατο· πεπείκασι ι αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες τὸ μὲν ὅλον ἀθάνατοι ἔσε- 337
ι καὶ βιώσεσθαι τὸν ἀεὶ χρόνον, παρ' ὃ καὶ καταινοῦσι τοῦ θανάτου καὶ ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδιδόασιν πολλοί· ἔπειτα δὲ ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος ἔπεισεν αὐς ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων, ἐπειδὰν ἅπαξ ιαβάντες θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσωνται, ʼ δὲ ἀνεσκολοπισμένον ἐκεῖνον σοφιστὴν αὐτῶν προσῶσι καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσι. καταφρο- 338
σιν οὖν ἁπάντων ἐξ ἴσης καὶ κοινὰ ἡγοῦνται ἄνευ ς ἀκριβοῦς πίστεως τὰ τοιαῦτα παραδεξάμενοι. ἢν υν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς γόης καὶ τεχνίτης ἀνθρωκαὶ πράγμασι χρῆσθαι δυνάμενος, αὐτίκα μάλα πλούς ἐν βραχεῖ ἐγένετο ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών. πλὴν ἀλλ' ὁ Περεγρῖνος ἀφείθη ὑπὸ τοῦ τότε τῆς ίας ἄρχοντος, ἀνδρὸς φιλοσοφίᾳ χαίροντος, ὃς συνεὶς ἀπόνοιαν αὐτοῦ καὶ ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀποθανεῖν, ὡς ν ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφῆκεν αὐτὸν οὐδὲ τῆς κο- 339
ως ὑπολαβὼν ἄξιον. ὁ δὲ εἰς τὴν οἰκείαν ἐπανελθὼν λαμβάνει τὸ περὶ τοῦ πατρῴου φόνου ἔτι φλεγμαίκαὶ πολλοὺς τοὺς ἐπανατεινομένους τὴν κατηγορίαν.

διήρπαστο δὲ τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων παρὰ τὴ
δημίαν αὐτοῦ καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσ
πεντεκαίδεκα τάλαντα· ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία τρια
που ταλάντων ἀξία, ἣν ὁ γέρων κατέλιπεν, οὐχ ὥ
παγγέλοιος Θεαγένης ἔλεγε πεντακισχιλίων· τος
γὰρ οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις πέντε σὺ
340 τὰς γειτνιώσας παραλαβοῦσα πραθείη ἂν αὐτοῖς ἀ
ποις καὶ βοσκήμασι καὶ τῇ λοιπῇ παρασκευῇ. 15. ἀ
γε ἡ κατηγορία καὶ τὸ ἔγκλημα θερμὸν ἦν, καὶ ἐῴκ
εἰς μακρὰν ἐπαναστήσεσθαί τις αὐτῷ, καὶ μάλιστα
μος αὐτὸς ἠγανάκτει χρηστόν, ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντ
ροντα πενθοῦντες οὕτως ἀσεβῶς ἀπολωλότα. ὁ δὲ
οὗτος Πρωτεὺς πρὸς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθε ο
ἐξεῦρε καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε· παρελθα
εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν — ἐκόμα δὲ ἤ
τρίβωνα πιναρὸν ἠμπείχετο καὶ πήραν παρήρτητο
ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκε
— τοιοῦτος οὖν ἐπιφανεὶς αὐτοῖς ἀφεῖναι ἔφη τ
σίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε, δημ
εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος πένητες ἄ
ποι καὶ πρὸς διανομὰς κεχηνότες, ἀνέκραγον εὐθ
φιλόσοφον, ἕνα φιλόπατριν, ἕνα Διογένους καὶ Κ
341 τος ζηλωτήν. οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐπεφίμωντο, κἂν εἴ τι
χειρήσειε μεμνῆσθαι τοῦ φόνου, λίθοις εὐθὺς ἐβα
16. ἐξῄει οὖν τὸ δεύτερον πλανησόμενος, ἱκανὰ
τοὺς Χριστιανοὺς ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενος ἐ
σιν ἀφθόνοις ἦν. καὶ χρόνον μέν τινα οὕτως ἐβό
εἶτα παρανομήσας τι καὶ ἐς ἐκείνους — ὤφθη γάρ
οἶμαι, ἐσθίων τῶν ἀπορρήτων αὐτοῖς — οὐκέτι
ιεμένων αὐτῶν ἀπορούμενος ἐκ παλινῳδίας ᾤετ
ἀπαιτεῖν παρὰ τῆς πόλεως τὰ κτήματα, καὶ γραμμ
ἐπιδοὺς ἠξίου ταῦτα κομίσασθαι κελεύσαντος βασ

τῆς πόλεως ἀντιπρεσβευσαμένης οὐδὲν ἐπράχθη, ἐμμένειν ἐκελεύσθη οἷς ἅπαξ διέγνω μηδενὸς κατα-ιάσαντος. 17. τρίτη ἐπὶ τούτοις ἀποδημία εἰς Αἴ-τον παρὰ τὸν Ἀγαθόβουλον, ἵναπερ τὴν θαυμαστὴν ησιν διήσκητο, ξυρόμενος μὲν τῆς κεφαλῆς τὸ ἥμισυ, ῥμενος δὲ πηλῷ τὸ πρόσωπον, ἐν πολλῷ δὲ τῶν περιε-των δήμῳ ἀναφλῶν τὸ αἰδοῖον καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ το καλούμενον ἐπιδεικνύμενος, εἶτα παίων καὶ παιό- 342
ος νάρθηκι εἰς τὰς πυγὰς καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώ-α θαυματοποιῶν. 18. ἐκεῖθεν δὲ οὕτω παρεσκευασμέ-ἐπὶ Ἰταλίαν ἔπλευσε καὶ ἀποβὰς τῆς νεὼς εὐθὺς ἐλοι-εῖτο πᾶσι καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ πρᾳότατον αὐτὸν ἡμερώτατον εἰδώς, ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα· ἐκείνῳ ι, ὡς εἰκός, ὀλίγον ἔμελε τῶν βλασφημιῶν καὶ οὐκ ου τὴν φιλοσοφίαν ὑποδυόμενόν τινα κολάζειν ἐπὶ ιασι καὶ μάλιστα τέχνην τὸ λοιδορεῖσθαι πεποιημένον. ιτῳ δὲ καὶ ἀπὸ τούτων τὰ τῆς δόξης ηὐξάνετο· παρὰ ἰν τοῖς ἰδιώταις καὶ περίβλεπτος ἦν ἐπὶ τῇ ἀπονοίᾳ, ρι δὴ ὁ τὴν πόλιν ἐπιτετραμμένος ἀνὴρ σοφὸς ἀπέ-ιψεν αὐτὸν ἀμέτρως ἐντρυφῶντα τῷ πράγματι, εἰπὼν δεῖσθαι τὴν πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πλὴν ἀλλὰ 343
ι τοῦτο κλεινὸν αὐτοῦ καὶ διὰ στόματος ἦν ἅπασιν, ὁ ιόσοφος διὰ τὴν παρρησίαν καὶ τὴν ἄγαν ἐλευθερίαν λαθείς· καὶ προσήλαυνε κατὰ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ ι Δίωνι καὶ Ἐπικτήτῳ καὶ εἴ τις ἄλλος ἐν περιστάσει αὐτῇ ἐγένετο. 19. οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν ἄρτι ν Ἠλείοις ἐλοιδορεῖτο, ἄρτι δὲ τοὺς Ἕλληνας ἔπειθεν ιάρασθαι ὅπλα Ῥωμαίοις, ἄρτι δὲ ἄνδρα παιδείᾳ καὶ ιώματι προὔχοντα, διότι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε ν Ἑλλάδα καὶ ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ καὶ ἔπαυσε ιι ἀπολλυμένους τοὺς πανηγυριστάς, κακῶς ἠγόρευεν καταθηλύναντα τοὺς Ἕλληνας, δέον τοὺς θεατὰς τῶν

Ὀλυμπίων διακαρτερεῖν διψῶντας καὶ νὴ Δία γε καὶ ἀπ
θνήσκειν πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τῶν νόσων,
344 τέως διὰ τὸ ξηρὸν τοῦ χωρίου ἐν πολλῷ τῷ πλήθει ἐ
πόλαζον· καὶ ταῦτα ἔλεγε πίνων τοῦ αὐτοῦ ὕδατος.
δὲ μικροῦ κατέλευσαν αὐτὸν ἐπιδραμόντες ἅπαντες, τό
μὲν ἐπὶ τὸν Δία καταφυγὼν ὁ γενναῖος εὗρε τὸ μὴ ἀ
θανεῖν. 20. ἐς δὲ τὴν ἑξῆς Ὀλυμπιάδα λόγον τινὰ
τεττάρων ἐτῶν συνθεὶς τῶν διὰ μέσου ἐξήνεγκε πρὸς τ
Ἕλληνας ἔπαινον ὑπὲρ τοῦ τὸ ὕδωρ ἐπαγαγόντος
ἀπολογίαν ὑπὲρ τῆς τότε φυγῆς. ἤδη δὲ ἀμελούμενος
ἁπάντων καὶ μηκέθ' ὁμοίως περίβλεπτος ὢν — ἕωλα γ
ἦν ἅπαντα καὶ οὐδὲν ἔτι καινουργεῖν ἐδύνατο, ἐφ' ὅ
ἐκπλήξει τοὺς ἐντυγχάνοντας καὶ θαυμάζειν καὶ π
αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσει, οὗπερ ἐξ ἀρχῆς δριμύν τ
ἔρωτα ἐρῶν ἐτύγχανε — τὸ τελευταῖον τοῦτο τόλμ
ἐβουλεύσατο τὸ περὶ τῆς πυρᾶς, καὶ διέδωκε λόγον
τοὺς Ἕλληνας εὐθὺς ἀπ' Ὀλυμπίων τῶν ἔμπροσθεν
ἐς τοὐπιὸν καύσων ἑαυτόν. 21. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θα
ματοποιεῖ, ὥς φασι, βόθρον ὀρύττων καὶ ξύλα συγ
μίζων καὶ δεινήν τινα τὴν καρτερίαν ὑπισχνούμεν
ἐχρῆν δέ, οἶμαι, μάλιστα μὲν περιμένειν τὸν θάνα
καὶ μὴ δραπετεύειν ἐκ τοῦ βίου· εἰ δὲ καὶ πάντως διέγ
345 στό οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ μηδὲ τοῖς ἀπὸ τῆς τ
γῳδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἕτερόν τινα θανάτου τ
πον, μυρίων ὄντων, ἑλόμενον ἀπελθεῖν. εἰ δὲ καὶ
πῦρ ὡς Ἡράκλειόν τι ἀσπάζεται, τί δή ποτε οὐχὶ κ
σιγὴν ἑλόμενος ὄρος εὔδενδρον ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐ
πρησε μόνος ἕνα τινὰ οἷον Θεαγένη τοῦτον Φιλοκτή
παραλαβών; ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ τῆς πανηγύρεως πληθ
σης μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσει ἑαυτόν, οὐκ ἀνά
ὢν μὰ τὸν Ἡρακλέα, εἴ γε χρὴ καὶ τοὺς πατραλοίας
τοὺς ἀθέους δίκας διδόναι τῶν τολμημάτων· καὶ κ

ο πάνυ ὀψὲ δρᾶν αὐτὸ ἔοικεν, ὃν ἐχρῆν πάλαι ἐς τὸν Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα τὴν ἀξίαν ἀποτετικέ- ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα ἐν ἀκαρεῖ ιάναι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὐδεὶς ὀξύτερος ἄλλος θανάτου τρόπος τοῦ διὰ πυ- ἀνοῖξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα καὶ αὐτίκα τεθνά- 22. τὸ μέντοι θέαμα ἐπινοεῖται, οἶμαι, ὡς σεμνόν, ἐρῷ χωρίῳ καιόμενος ἄνθρωπος, ἔνθα μηδὲ θάπτειν ον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. ἀκούετε δέ, οἶμαι, καὶ πάλαι θέλων τις ἔνδοξος γενέσθαι, ἐπεὶ κατ' ἄλ- τρόπον οὐκ εἶχεν ἐπιτυχεῖν τούτου, ἐνέπρησε τῆς 346
σίας Ἀρτέμιδος τὸν νεών. τοιοῦτόν τι καὶ αὐτὸς ἐπι- ἰ, τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐντέτηκεν αὐτῷ. 23. καίτοι ιν ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾷ, ὡς διδάξειεν ούς θανάτου καταφρονεῖν καὶ ἐγκαρτερεῖν τοῖς δει- ε. ἐγὼ δὲ ἡδέως ἂν ἐροίμην οὐκ ἐκεῖνον ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ τοὺς κακούργους βούλοισθε ἂν μαθητὰς αὐτοῦ γε- θαι τῆς καρτερίας ταύτης καὶ καταφρονεῖν θανάτου καύσεως καὶ τῶν τοιούτων δειμάτων. ἀλλ' οὐκ ἂν εὖ ὅτι βουληθείητε. πῶς οὖν ὁ Πρωτεὺς τοῦτο δια- νεῖ καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσει, τοὺς δὲ πονη- ς οὐ φιλοκινδυνοτέρους καὶ τολμηροτέρους ἀποφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἔστω ἐς τοῦτο μόνους ἀπαντήσεσθαι ς πρὸς τὸ ὠφέλιμον ὀψομένους τὸ πρᾶγμα. ὑμᾶς δ' αὖθις ἐρήσομαι, δέξαισθ' ἂν τοὺς παῖδας ὑμῶν ζη- ὰς τοῦ τοιούτου γενέσθαι; οὐκ ἂν εἴποιτε. καίτοι τί 347
ιο ἠρόμην, ὅπου μηδ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ώσειεν ἄν; τὸν οὖν Θεαγένη τοῦτο μάλιστα αἰτιά- ιο ἄν τις, ὅτι τἄλλα ζηλῶν τἀνδρὸς οὐχ ἕπεται τῷ σκάλῳ καὶ συνοδεύει παρὰ τὸν Ἡρακλέα, ὥς φησιν, όντι, δυνάμενος ἐν βραχεῖ πανευδαίμων γενέσθαι μπεσὼν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ πῦρ· οὐ γὰρ ἐν πήρᾳ καὶ

βάκτρῳ καὶ τρίβωνι ὁ ζῆλος, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀσφ
καὶ ῥᾴδια καὶ παντὸς ἂν εἴη, τὸ τέλος δὲ καὶ τὸ κε
λαιον χρὴ ζηλοῦν καὶ πυρὰν συνθέντα κορμῶν συκί
ὡς ἔνι μάλιστα χλωρῶν ἐναποπνιγῆναι τῷ καπνῷ· τὸ
γὰρ αὐτὸ οὐ μόνον Ἡρακλέους καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ
τῶν ἱεροσύλων καὶ ἀνδροφόνων, οὓς ὁρᾶν ἔστιν ἐκ κ
δίκης αὐτὸ πάσχοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ διὰ τοῦ καπ
ἴδιον γὰρ καὶ ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. 25. ἄλλως
348 μὲν Ἡρακλῆς, εἴπερ ἄρα καὶ ἐτόλμησέ τι τοιοῦτον,
νόσου αὐτὸ ἔδρασεν ὑπὸ τοῦ Κενταυρείου αἵματος,
φησιν ἡ τραγῳδία, κατεσθιόμενος. οὗτος δὲ τίνος αἰ
ἕνεκεν ἐμβάλλει φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δί᾽, ὅ
τὴν καρτερίαν ἐπιδείξηται καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες· ἐ
νοις γὰρ αὐτὸν ἠξίου Θεαγένης εἰκάζειν, ὥσπερ οὐκ ἐ
εἶναί τινας καὶ ἐν Ἰνδοῖς μωροὺς καὶ κενοδόξους ἀνθ
πους. ὅμως δ᾽ οὖν κἂν ἐκείνους μιμείσθω· ἐκεῖνοι
οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξ
δρου κυβερνήτης ἰδὼν Κάλανον καόμενόν φησιν, ἀ
349 ἐπειδὰν νήσωσι, πλησίον παραστάντες ἀκίνητοι ἀνέχ
ται παροπτώμενοι, εἶτ᾽ ἐπιβάντες κατὰ σχῆμα καίο
οὐδ᾽ ὅσον ὀλίγον ἐκτρέψαντες τῆς κατακλίσεως. οὗτο
τί μέγα, εἰ ἐμπεσὼν τεθνήξεται συναρπασθεὶς ὑπὸ
πυρός; οὐκ ἀπ᾽ ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεσθαι αὐτὸν
ἡμίφλεκτον, εἰ μή, ὅπερ φασί, μηχανήσεται βαθεῖαν
νέσθαι καὶ ἐν βόθρῳ τὴν πυράν. 26. εἰσὶ δ᾽ οἳ καὶ μ
βάλλεσθαί φασιν αὐτὸν καί τινα ὀνείρατα διηγεῖσθ
ὡς τοῦ Διὸς οὐκ ἐῶντος μιαίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλ
θαρρείτω τούτου γε ἕνεκα· ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἂν
350 μὴν μηδένα τῶν θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περεγρῖνος κ
κὸς κακῶς ἀποθάνοι. οὐ μὴν οὐδὲ ῥᾴδιον αὐτῷ ἔτ᾽ ἀ
δῦναι· οἱ γὰρ συνόντες κύνες παρορμῶσι καὶ συνωθ
σιν ἐς τὸ πῦρ καὶ ὑπεκκάουσι τὴν γνώμην οὐκ ἐῶν

ιδειλιῶν, ὧν εἰ δύο συγκατασπάσας ἐμπέσοι εἰς τὴν ρᾶν, τοῦτο μόνον χάριεν ἂν ἐργάσαιτο. 27. ἤκουον δὲ οὐδὲ Πρωτεὺς ἔτι καλεῖσθαι ἀξιοῖ, ἀλλὰ Φοίνικα ;ωνόμασεν ἑαυτόν, ὅτι καὶ φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον βαίνειν πυρᾶς λέγεται πορρωτάτω γήρως προβεβηκώς. λὰ καὶ λογοποιεῖ καὶ χρησμούς τινας διέξεισι παλαιοὺς, ὡς χρεὼν εἶναι δαίμονα νυκτοφύλακα γενέσθαι αὐν, καὶ δῆλός ἐστι βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν καὶ χρυσοῦς αστήσεσθαι ἐλπίζων. 28. καὶ μὰ Δία οὐδὲν ἀπεικὸς ἐν ἰς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις εὑρεθήσεσθαί τινας τοὺς καὶ ταρταίων ἀπηλλάχθαι δι' αὐτοῦ φήσοντας καὶ νύκτωρ τετυχηκέναι τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ κατάρατοι οὗτοι μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ χρηστήριον, οἶμαι, καὶ ἄδυν ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται, διότι καὶ Πρωτεὺς ἐκεῖς ὁ Διός, ὁ προπάτωρ τοῦ ὀνόματος, μαντικὸς ἦν. 351
ιρτύρομαι δὲ ἦ μὴν καὶ ἱερέας αὐτοῦ ἀποδειχθήσεσθαι ιστίγων ἢ καυτηρίων ἤ τινος τοιαύτης τερατουργίας, καὶ νὴ Δία τελετήν τινα ἐπ' αὐτῷ στήσεσθαι νυκτέον καὶ δᾳδουχίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. 29. Θεαγένης δὲ ἔναγχος, ; μοί τις τῶν ἑταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σίβυλλαν ἔφη ιοειρηκέναι περὶ τούτων· καὶ τὰ ἔπη γὰρ ἀπεμνηνευεν·

ἀλλ' ὁπόταν Πρωτεὺς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων
Ζηνὸς ἐριγδούπου τέμενος κάτα πῦρ ἀνακαύσας
ἐς φλόγα πηδήσας ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
δὴ τότε πάντας ὁμῶς, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
νυκτιπόλον τιμᾶν κέλομαι ἥρωα μέγιστον
σύνθρονον Ἡφαίστῳ καὶ Ἡρακλῆϊ ἄνακτι.

ι ταῦτα μὲν Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ Βάκιδος αὐτῷ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ· φησὶ δὲ ὁ κις οὕτως σφόδρα εὖ ἐπειπών, 352

ἀλλ᾽ ὁπόταν Κυνικὸς πολυώνυμος ἐς φλόγα πολλὴ
πηδήσῃ δόξης ὑπ᾽ ἐρινύι θυμὸν ὀρινθείς,
δὴ τότε τοὺς ἄλλους κυναλώπεκας, οἳ οἱ ἕπονται,
μιμεῖσθαι χρὴ πότμον ἀποιχομένοιο λύκοιο.
ὃς δέ κε δειλὸς ἐὼν φεύγῃ μένος Ἡφαίστοιο,
λάεσσιν βαλέειν τοῦτον τάχα πάντας Ἀχαιούς,
ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν θερμηγορέειν ἐπιχειρῇ
χρυσῷ σαξάμενος πήρην μάλα πόλλὰ δανείζων,
ἐν καλαῖς Πάτραισιν ἔχων τρὶς πέντε τάλαντα.

τί ὑμῖν δοκεῖ, ἄνδρες; ἆρα φαυλότερος χρησμολόγο Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὥρα τοῖς θαυμασι
353 *τούτοις ὁμιληταῖς τοῦ Πρωτέως περισκοπεῖν ἔνθα ἑα τοὺς ἐξαερώσουσι· τοῦτο γὰρ τὴν καῦσιν καλοῦσι.*

31. *Ταῦτ᾽ εἰπόντος ἀνεβόησαν οἱ περιεστῶτες ἅπα τες "Ἤδη καιέσθωσαν ἄξιοι τοῦ πυρός. καὶ ὁ μὲν κατι γελῶν, „Νέστορα δ᾽ οὐκ ἔλαθεν ἰαχή," τὸν Θεαγέ ἀλλ᾽ ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἧκεν εὐθὺς καὶ ἀναβὰς ἐ κράγει καὶ μυρία κακὰ διεξῄει περὶ τοῦ καταβεβηκότ οὐ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο. ἐγὼ ἀφεὶς αὐτὸν διαρρηγνύμενον ἀπῄειν ὀψόμενος τι ἀθλητάς· ἤδη γὰρ οἱ Ἑλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν πλεθρίῳ. ταῦτα μέν σοι τὰ ἐν Ἤλιδι.* 32. *ἐπεὶ δὲ εἰς τ Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μεστὸς ἦν ὁ ὀπισθόδομος τ κατηγορούντων Πρωτέως ἢ ἐπαινούντων τὴν προαίρε αὐτοῦ, ὥστε καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄ δὴ παρελθὼν αὐτὸς ὁ Πρωτεὺς μυρίῳ τῷ πλήθει και πεμπόμενος κατόπιν τοῦ τῶν κηρύκων ἀγῶνος λόγ*
354 *τινὰς διεξῆλθε περὶ αὐτοῦ τὸν βίον τε ὡς ἐβίω καὶ τι κινδύνους οὓς ἐκινδύνευσε διηγούμενος καὶ ὅσα πράγμ τα φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν οὖν εἰρημένα πολ ἦν· ἐγὼ δὲ ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πλήθους τῶν περιεστ των. εἶτα φοβηθεὶς μὴ συντριβείην ἐν τοσαύτῃ τύρ*

καὶ πολλοὺς τοῦτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον μακαίρειν φράσας θανατιῶντι σοφιστῇ τὸν ἐπιτάφιον :οῦ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. 33. πλὴν τό γε τοσοῦτον ιουσα· ἔφη γὰρ βούλεσθαι χρυσῷ βίῳ χρυσῆν κοην ἐπιθεῖναι· χρῆναι γὰρ τὸν Ἡρακλείως βεβιωκότα ικλείως ἀποθανεῖν καὶ ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι. καὶ :λῆσαι, ἔφη, βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους δείξας αὐτοῖς ;ρῇ τρόπον θανάτου καταφρονεῖν· πάντας οὖν δεῖ τοὺς ἀνθρώπους Φιλοκτήτας γενέσθαι. οἱ μὲν οὖν 355
ητότεροι τῶν ἀνθρώπων ἐδάκρυον καὶ ἐβόων Σώζου ;Ἕλλησιν, οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι ἐκεκράγεισαν Τέλει δεδογμένα, ὑφ' ὧν ὁ πρεσβύτης οὐ μετρίως ἐθορυτη ἐλπίζων πάντας ἕξεσθαι αὐτοῦ καὶ μὴ προήσεσθαι πυρί, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ. τὸ δὴ εῖν τὰ δεδογμένα πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ προσπεσὸν ιᾶν ἔτι μᾶλλον ἐποίησε, καίτοι ἤδη νεκρικῶς τὴν χρόαν ντι, καὶ νὴ Δία καὶ ὑποτρέμειν, ὥστε κατέπαυσε τὸν ον. 34. ἐγὼ δέ, εἰκάζεις, οἶμαι, πῶς ἐγέλων· οὐδὲ ἐλεεῖν ἄξιον ἦν οὕτω δυσέρωτα τῆς δόξης ἄνθρωπον ἐρ ἅπαντας, ὅσοι τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται. παρεκετο δὲ ὅμως ὑπὸ πολλῶν καὶ ἐνεφορεῖτο τῆς δόξης οβλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, οὐκ εἰδὼς 356
θλιος ὅτι καὶ τοῖς ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀπαγομένοις ἢ ὑπὸ ὁ δημίου ἐχομένοις πολλῷ πλείους ἕπονται. 35. καὶ δὴ μὲν Ὀλύμπια τέλος εἶχε, κάλλιστα Ὀλυμπίων γενόνα ὧν ἐγὼ εἶδον, τετράκις ἤδη ὁρῶν. ἐγὼ δὲ — οὐ ἦν εὐπορῆσαι ὀχήματος ἅμα πολλῶν ἐξιόντων — ον ὑπελειπόμην. ὁ δὲ ἀεὶ ἀναβαλλόμενος νύκτα τὸ τεταῖον προειρήκει ἐπιδείξασθαι τὴν καῦσιν· καί με ἑταίρων τινὸς παραλαβόντος περὶ μέσας νύκτας ἐξατὰς ἀπῄειν εὐθὺ τῆς Ἁρπίνης, ἔνθα ἦν ἡ πυρά. διοι πάντες οὗτοι εἴκοσιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας κατὰ τὸν

ἱππόδρομον ἀπιόντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἀφι
μεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν νενησμένην ἐν βάθει ὅ
ἐς ὀργυιὰν τὸ βάθος. δᾷδες ἦσαν τὰ πολλὰ καὶ παρε
βυστο τῶν φρυγάνων, ὡς ἀναφθείη τάχιστα. 36.
ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτελλεν — ἔδει γὰρ κἀκείνην θεά
357 σθαι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον — πρόεισιν ἐκεῖ
ἐσκευασμένος ἐς τὸν ἀεὶ τρόπον καὶ ξὺν αὐτῷ τὰ τ
τῶν κυνῶν, καὶ μάλιστα ὁ γεννάδας ὁ ἐκ Πατρῶν δᾴ
ἔχων, οὐ φαῦλος δευτεραγωνιστής· ἐδᾳδοφόρει δὲ
ὁ Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνῆ
τὸ πῦρ μέγιστον ἅτε ἀπὸ δᾴδων καὶ φρυγάνων· ὁ
καί μοι πάνυ ἤδη πρόσεχε τὸν νοῦν, ἀποθέμενος
πήραν καὶ τὸ τριβώνιον καὶ τὸ Ἡράκλειον ἐκεῖνο ῥό
λον ἔστη ἐν ὀθόνῃ ῥυπώσῃ ἀκριβῶς. εἶτα ᾔτει λιβα
τόν, ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ, καὶ ἀναδόντος τινὸς ἐπέβ
τε καὶ εἶπεν ἐς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων — καὶ
καὶ τοῦτο πρὸς τὴν τραγῳδίαν ἦν ἡ μεσημβρία — Δ
μονες μητρῷοι καὶ πατρῷοι δέξασθέ με εὐμενεῖς. τα
εἰπὼν ἐπήδησεν ἐς τὸ πῦρ, οὐ μὴν ἑωρᾶτό γε, ἀ
περιεσχέθη ὑπὸ τῆς φλογὸς πολλῆς ἠρμένης.

37. Αὖθις ὁρῶ γελῶντά σε, ὦ καλὲ Κρόνιε,
καταστροφὴν τοῦ δράματος. ἐγὼ δὲ τοὺς μητρῴους
358 δαίμονας ἐπιβοώμενον μὰ τὸν Δί' οὐ σφόδρα ᾐτιώμ
ὅτε δὲ καὶ τοὺς πατρῴους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεὶς
περὶ τοῦ φόνου εἰρημένων οὐδὲ κατέχειν ἠδυνάμην
γέλωτα. οἱ Κυνικοὶ δὲ περιστάντες τὴν πυρὰν οὐκ ἐ
κρυον μέν, σιωπῇ δὲ ἐνεδείκνυντο λύπην τινὰ εἰς τὸ
ὁρῶντες, ἄχρι δὴ ἀποπνιγεὶς ἐπ' αὐτοῖς, Ἀπίωμεν, φη
ὦ μάταιοι· οὐ γὰρ ἡδὺ τὸ θέαμα ὠπτημένον γερόντ
ὁρᾶν κνίσης ἀναπιμπλαμένους πονηρᾶς. ἢ περιμέν
ἔστ' ἂν γραφεύς τις ἐπελθὼν ἀπεικάσῃ ὑμᾶς οἵους τ
ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἑταίρους τῷ Σωκράτει παραγράφ

μὲν οὖν ἠγανάκτουν καὶ ἐλοιδοροῦντό μοι,
'πὶ τὰς βακτηρίας ἦξαν. εἶτα ἐπειδὴ ἠπείλησα
τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡς ἂν ἕποιντο
ῳ, ἐπαύσαντο καὶ εἰρήνην ἦγον. 38. ἐγὼ δὲ
κίλα, ὦ ἑταῖρε, πρὸς ἐμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ
όν τί ἐστιν ἀναλογιζόμενος, ὡ μόνος οὗτος 359
τος καὶ τοῖς πάνυ θαυμαστοῖς εἶναι δοκοῦ-
υς ἐκείνῳ τἀνδρὶ καὶ τἄλλα ἐμπλήκτως καὶ
ως βεβιωκότι καὶ οὐκ ἀναξίως τοῦ πυρός.
ύγχανον πολλοῖς ἀπιοῦσιν ὡς θεάσαιντο καὶ
ο γὰρ ἔτι καταλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν· καὶ
τῇ προτεραίᾳ διεδέδοτο, ὡς πρὸς ἀνίσχοντα
πασάμενος — ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχμᾶ-
εῖν — ἐπιβήσεσθαι τῆς πυρᾶς. ἀπέστρεφον
τολλοὺς αὐτῶν λέγων ἤδη τετελέσθαι τὸ ἔρ-
καὶ τοῦτ' αὐτὸ περισπούδαστον ἦν, κἂν αὐ-
τόπον καί τι λείψανον καταλαμβάνειν τοῦ
δή, ὦ ἑταῖρε, μυρία πράγματα εἶχον ἅπασι
καὶ ἀνακρίνουσι καὶ ἀκριβῶς ἐκπυνθανομέ-
ιῦν ἴδοιμί τινα χαρίεντα, ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ 360
α διηγούμην, πρὸς δὲ τοὺς βλᾶκας καὶ πρὸς
ν κεχηνότας ἐτραγῴδουν τι παρ' ἐμαυτοῦ,
ήφθη μὲν ἡ πυρά, ἐνέβαλε δὲ φέρων ἑαυ-
ύς, σεισμοῦ πρότερον μεγάλου γενομένου
ῷ τῆς γῆς, γὺψ ἀναπτάμενος ἐκ μέσης τῆς
το ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ
„ἔλιπον γᾶν, βαίνω δ' ἐς Ὄλυμπον.“ ἐκεῖ-
ἐτεθήπεσαν καὶ προσεκύνουν ὑποφρίττοντες
ιν με λέγοντες, πότερον πρὸς ἕω ἢ πρὸς
θείη ὁ γύψ· ἐγὼ δὲ τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινά-
40. ἀπελθὼν δὲ ἐς τὴν πανήγυριν ἐπέστην
νδρὶ καὶ νὴ τὸν Δί' ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον

361 ἐπὶ τῷ πώγωνι καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τά τε ἄλλα δι
γουμένῳ περὶ τοῦ Πρωτέως καὶ ὡς μετὰ τὸ καυθῆν
θεάσαιτο αὐτὸν ἐν λευκῇ ἐσθῆτι μικρὸν ἔμπροσθεν κ
νῦν ἀπολίποι περιπατοῦντα φαιδρὸν ἐν τῇ ἑπταφώ
στοᾷ κοτίνῳ τε ἐστεμμένον· εἶτ' ἐπὶ πᾶσι προσέθηκε τ
γῦπα, διομνύμενος ἦ μὴν αὐτὸς ἑωρακέναι ἀναπτάμ
νον ἐκ τῆς πυρᾶς, ὃν ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφῆκα π
τεσθαι καταγελῶντα τῶν ἀνοήτων καὶ βλακικῶν τὸν τρ
πον. 41. ἐννόει τὸ λοιπὸν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενήσεσθ
ποίας μὲν οὐ μελίττας ἐπιστήσεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, τίν
δὲ τέττιγας οὐκ ἐπᾴσεσθαι, τίνας δὲ κορώνας οὐκ ἐπιπτ
σεσθαι καθάπερ ἐπὶ τὸν Ἡσιόδου τάφον, καὶ τὰ τοιαῦτ
362 εἰκόνας μὲν γὰρ παρά τε Ἠλείων αὐτῶν παρά τε τῶν ἄλ
λων Ἑλλήνων, οἷς καὶ ἐπεσταλκέναι ἔλεγον, αὐτίκα μάλ
οἶδα πολλὰς ἀναστησομένας. φασὶ δὲ πάσαις σχεδὸν τα
ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς διαπέμψαι αὐτὸν διαθήκ
τινὰς καὶ παραινέσεις καὶ νόμους· καί τινας ἐπὶ τούτ
πρεσβευτὰς τῶν ἑταίρων ἐχειροτόνησε νεκραγγέλους κ
νερτεροδρόμους προσαγορεύσας.

42. Τοῦτο τέλος τοῦ κακοδαίμονος Πρωτέως ἐγένε
ἀνδρός, ὡς βραχεῖ λόγῳ περιλαβεῖν, πρὸς ἀλήθειαν μ
οὐδεπώποτε ἀποβλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ καὶ τῷ παρὰ τ
πολλῶν ἐπαίνῳ ἅπαντα εἰπόντος ἀεὶ καὶ πράξαντος, ὥ
καὶ εἰς πῦρ ἅλλεσθαι, ὅτε μηδ' ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνω
ἔμελλεν ἀναίσθητος αὐτῶν γενόμενος. 43. ἓν ἔτι σο
προσδιηγησάμενος παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπὶ πολὺ γελᾶν·
ἐκεῖνα μὲν γὰρ πάλαι οἶσθα εὐθὺς ἀκούσας μου ὅτε ἧκ
363 ἀπὸ Συρίας διηγουμένου ὡς ἀπὸ Τρῳάδος συμπλεύσαι
αὐτῷ καὶ τήν τε ἄλλην τὴν ἐν τῷ πλῷ τρυφὴν καὶ τὸ με
ράκιον τὸ ὡραῖον, ὃ ἔπεισε κυνίζειν, ὡς ἔχοι καὶ αὐτ
τινα Ἀλκιβιάδην, καὶ ὡς ἐπιταραχθεὶς μὲν τῆς νυκτὸς ἐ
μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ γνόφου καταβάντος καὶ κῦμα παμμέγ

αυτος ἐκώκυε μετὰ τῶν γυναικῶν ὁ θαυμαστὸς
:ου κρείττων εἶναι δοκῶν. 44. ἀλλὰ μικρὸν πρὸ
ντῆς, πρὸ ἐννέα σχεδόν που ἡμερῶν, πλεῖον,
ῦ ἱκανοῦ ἐμφαγὼν ἤμεσέ τε τῆς νυκτὸς καὶ ἑάλω
άλα σφοδρῷ. ταῦτα δέ μοι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς
ο μετακληθεὶς ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν· ἔφη οὖν
ῖν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον καὶ τὸν φλογμὸν οὐ
ιαὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πάνυ ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν δὲ
ι, καίτοι εἰπεῖν ἔφη πρὸς αὐτὸν ὡς εἰ πάντως
δέοιτο, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον,
ῶς ἔχειν ἕπεσθαι μηδὲν τοῦ πυρὸς δεόμενον· 364
ι φάναι, Ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἔνδοξος ὁ τρόπος γέ-
πᾶσι κοινὸς ὤν.
Ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς
ῶν ἡμερῶν εἶδον αὐτὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀπο-
ε τῷ δριμεῖ φαρμάκῳ. ὁρᾷς; οὐ πάνυ τοὺς ἀμ-
ντας ὁ Αἰακὸς παραδέχεται. ὅμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ
ἀναβήσεσθαι μέλλων τὸ ἐν τῷ δακτύλῳ πρός-
θεραπεύοι. τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος, εἰ ταῦτα
' ἀξίαν γελάσαι ἂν ἐπὶ τῷ ἀνδρί. καίτοι πόθεν
'νος τοσοῦτον γέλωτα; σὺ δ' οὖν, ὦ φιλότης,
αὐτός, καὶ μάλιστα ὁπόταν τῶν ἄλλων ἀκούσῃς
ιτων αὐτόν.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. 365

ΠΟΛΛΩΝ. Ἀληθῆ ταῦτά φασι, πάτερ, ὡς ἐμ-
φέρων αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ κατέναντι Ὀλυμπίων,
βύτης ἄνθρωπος, οὐκ ἀγεννὴς θαυματοποιὸς
:α; ἡ Σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο αὐτὴ ἑωρακέ-
ιενον λέγουσα.

ΖΕΥΣ. Καὶ πάνυ ἀληθῆ, ὦ Ἄπολλον· ὡς
γενέσθαι ὤφελεν.

ΑΠΟΛ. Οὕτω χρηστὸς ὁ γέρων ἦν καὶ ἀνε
πυρὶ ἀπολωλέναι;

ΖΕΥΣ. Καὶ τοῦτο μὲν ἴσως· ἀλλ' ἐγὼ πολ
ἀηδίαν μέμνημαι ἀνασχόμενος τότε ὑπὸ κνίσης π
οἵαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀπτωμένων ἀνθρωπείων
των. εἰ γοῦν μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον εὐθὺς
ᾠχόμην, ἀπολώλειν ἄν, εὖ ἴσθι· ἀτοπίᾳ τοῦ καπν
ὅμως ἐν τοσαύτῃ εὐωδίᾳ καὶ ἀφθονίᾳ τῶν ἀρ
366 καὶ ἐν λιβανωτῷ παμπόλλῳ μόλις αἱ ῥῖνες ἐπιλα
μοι καὶ ἀπομαθεῖν ἤθελον τὴν κηλῖδα ἐκείνην τῆς
ἀλλὰ καὶ νῦν ὀλίγου δέω ναυτιᾶν ὑπομνησθεὶς α

2. ΑΠΟΛ. Τί δαὶ βουλόμενος, ὦ Ζεῦ, τοιαῖ
γασται ἑαυτόν; ἢ τί τὸ ἀγαθόν, ἀπανθρακωθῆ
πεσόντα εἰς τὴν πυράν;

ΖΕΥΣ. Τοῦτο μὲν οὐκ ἄν, ὦ παῖ, φθάνοις
πεδοκλεῖ πρὸ αὐτοῦ ἐγκαλῶν, ὃς ἐς τοὺς κρατῆρα
καὶ αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ.

ΑΠΟΛ. Μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. ἀ
τός γε τίνα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμ

ΖΕΥΣ. Αὐτοῦ σοι λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε π
πανήγυριν ἀπολογούμενος πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς
τῆς. ἔφη γάρ, εἴ γε μέμνημαι .... 3. ἀλλὰ τ
σπουδῇ πρόσεισι τεταραγμένη καὶ δακρύουσα
ἀδικουμένῃ ἐοικυῖα; μᾶλλον δὲ Φιλοσοφία ἐστὶ κ
νομά γε τοὐμὸν ἐπιβοᾶται σχετλιάζουσα. τί, ὦ θ
δακρύεις; ἢ τί ἀπολιποῦσα τὸν βίον ἐλήλυθας;
οἱ ἰδιῶται αὖθις ἐπιβεβουλεύκασί σοι ὡς τὸ πρόσθ
τὸν Σωκράτην ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἀνύτου κατηγορ
εἶτα φεύγεις διὰ τοῦτο αὐτούς;

367 ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ. Οὐδὲν τοιοῦτον, ὦ πάτερ, ἀλ

ιὲν ὁ πολὺς λεὼς ἐπῄνουν καὶ διὰ τιμῆς ἦγον αἰδού-
ιι καὶ θαυμάζοντές με καὶ μονονουχὶ προσκυνοῦντες,
χὶ μὴ σφόδρα ξυνίεσαν ὧν λέγοιμι. οἱ δέ, πῶς ἂν εἴ-
ιι, οἱ ξυνήθεις καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι καὶ τοὔ-
α τοὐμὸν ὑποδυόμενοι ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰρ-
αντο.

4. ΖΕΥΣ. Οἱ φιλόσοφοι ἐπιβουλήν τινα ἐπιβεβου-
κασί σοι;

ΦΙΛ. Οὐδαμῶς, ὦ πάτερ, οἵ γε ξυνηδίκηνταί μοι
αὐτοί.

ΖΕΥΣ. Πρὸς τίνων οὖν ἠδίκησαι, εἰ μήτε τοὺς ἰδιώ-
μήτε τοὺς φιλοσόφους αἰτιᾷ;

ΦΙΛ. Εἰσί τινες, ὦ Ζεῦ, ἐν μεταιχμίῳ τῶν τε πολ-
ν καὶ τῶν φιλοσοφούντων τὸ μὲν σχῆμα καὶ βλέμμα
βάδισμα ἡμῖν ὅμοιοι καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐσταλμένοι·
οῦσι γοῦν ὑπ' ἐμοὶ τάττεσθαι καὶ τοὔνομα τὸ ἡμέτε-
ν ἐπιγράφονται, μαθηταὶ καὶ ὁμιληταὶ καὶ θιασῶται
ῶν εἶναι λέγοντες· ὁ βίος δὲ παμμίαρος αὐτῶν, ἀμα-
ις καὶ θράσους καὶ ἀσελγείας ἀνάπλεως, ὕβρις οὐ μι-
ὶ καθ' ἡμῶν· ὑπὸ τούτων, ὦ πάτερ, ἠδικημένη πέ-
υγα.

5. ΖΕΥΣ. Δεινὰ ταῦτα, ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τί μάλι- 368
ι ἠδικήκασί σε;

ΦΙΛ. Σκόπει, ὦ πάτερ, εἰ μικρά. σὺ γὰρ κατιδὼν
βίον ἀδικίας καὶ παρανομίας μεστόν, ἅτε ἀμαθίᾳ καὶ
ιει ξυνόντα, καὶ ταραττόμενον ὑπ' αὐτῶν κατελεήσας
ἀνθρώπινον ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ ἐλαυνόμενον ἐμὲ κατέπεμ-
ἐντειλάμενος ἐπιμεληθῆναι ὡς παύσαιντο μὲν ἀδι-
ντες ἀλλήλους καὶ βιαζόμενοι καὶ ὅμοια τοῖς θηρίοις
ὄντες, ἀναβλέψαντες δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν εἰρηνικώ-
ον ξυμπολιτεύοιντο· ἔφης γοῦν πρός με καταπέμπων,
μὲν πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὡς διάκεινται ὑπὸ

τῆς ἀμαθίας, ὦ θύγατερ, καὶ αὐτὴ ὁρᾷς, ἐγὼ δέ, ἐ γὰρ αὐτούς, σὲ ἣν μόνην ἰάσασθαι ἂν τὰ γιγνόμενα μαι, προκρίνας ἐξ ἁπάντων ἡμῶν πέμπω ἰασομένην.

6. ΖΕΥΣ. Οἶδα πολλὰ καὶ ταῦτα εἰπὼν τότε. σὺ τὰ μετὰ ταῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὲν ὑπεδέξαντό σε κα πταμένην τὸ πρῶτον, ἅτινα δὲ νῦν ὑπ' αὐτῶν πέπονθ

ΦΙΛ. Ἧιξα μέν, ὦ πάτερ, οὐκ ἐπὶ τοὺς Ἕλλη εὐθύς, ἀλλ' ὅπερ ἐδόκει μοι χαλεπώτερον τοῦ ἔργου ναι τὸ βαρβάρους παιδεύειν καὶ διδάσκειν, τοῦτο π
369 τον ἠξίουν ἐργάσασθαι, τὸ Ἑλληνικὸν δὲ εἴων ὡς ῥᾷσ ὑποβαλέσθαι καὶ τάχιστα, ὥς γε ᾤμην, ἐνδεξόμενον χαλινὸν καὶ ὑπαχθησόμενον τῷ ζυγῷ, ὁρμήσασα δὲ Ἰνδοὺς τὸ πρῶτον, ἔθνος μέγιστον τῶν ἐν τῷ βίῳ, χαλεπῶς ἔπεισα καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ι συνεῖναι· ὥστε καὶ γένος ὅλον οἱ Βραχμᾶνες τοῖς Νεχρ καὶ Ὀξυδράκαις ὅμοροι οὗτοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττοι καὶ βιοῦσί τε κατὰ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα τιμώμενοι π τῶν περιοίκων ἁπάντων καὶ ἀποθνήσκουσι παράδο τινα τοῦ θανάτου τρόπον.

7. ΖΕΥΣ. Τοὺς γυμνοσοφιστὰς λέγεις. ἀκούω γ τά τε ἄλλα περὶ αὐτῶν καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀ βάντες ἀνέχονται καιόμενοι οὐδὲν τοῦ σχήματος ἢ καθέδρας ἐκτρέποντες. ἀλλ' οὐ μέγα τοῦτο· ἔναγχος γ καὶ Ὀλυμπίασι τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γενόμενον· εἰκὸ καὶ σὲ παρεῖναι καιομένου τότε τοῦ γέροντος.

ΦΙΛ. Οὐδὲ ἀνῆλθον, ὦ πάτερ, εἰς Ὀλυμπίαν τῶν καταράτων ἐκείνων, οὓς ἔφην, ὅτι πολλοὺς αὐ ἑώρων ἀπιόντας, ὡς λοιδορήσαιντο τοῖς ξυνεληλυθ καὶ βοῆς τὸν ὀπισθόδομον ἐμπλήσωσιν ὑλακτοῦντες, ὥ οὐδὲ εἶδον ἐκεῖνον ὅπως ἀπέθανε. 8. μετὰ δ' οὖν τ
370 Βραχμᾶνας εἰς Αἰθιοπίαν εὐθύς, εἶτα εἰς Αἴγυπτον κα βην, καὶ ξυγγενομένη τοῖς ἱερεῦσι καὶ προφήταις αὐ

τὰ θεῖα παιδεύσασα ἐς Βαβυλῶνα ἀπῆρα Χαλδαίους
μάγους μυήσουσα, εἶτα ἐς Σκυθίαν ἐκεῖθεν, εἶτα ἐς
ᾴκην, ἔνθα μοι Εὔμολπος καὶ Ὀρφεὺς συνεγενέσθην,
; καὶ προαποστείλασα ἐς τὴν Ἑλλάδα τὸν μέν, ὡς τε-
ιειεν αὐτούς, τὸν Εὔμολπον — ἐμεμαθήκει γὰρ τὰ θεῖα
ρ' ἡμῶν ἅπαντα — τὸν δέ, ὡς ἐπᾴδων προσβιβάζοι
μουσικῇ, κατὰ πόδας εὐθὺς εἰπόμην. 9. καὶ τὸ μὲν
ῶτον εὐθὺς ἐλθοῦσαν οὔτε πάνυ ἠσπάσαντο οἱ Ἕλλη-
ς οὔτε ὅλως ἀπέκλεισαν· κατ' ὀλίγον δὲ προσομιλοῦσα
ὰ ἐκ τῶν ἁπάντων ἑταίρους καὶ μαθητὰς προσηγαγό-
ν καὶ ἄλλον ἐκ Σάμου καὶ ἄλλον ἐξ Ἐφέσου καὶ Ἀβδη-
θεν ἄλλον, ὀλίγους παντάπασι. 10. μεθ' οὓς τὸ σοφι-
ῶν φῦλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενεφύετο οὔτε ζηλοῦν
ὰ ἐς βάθος οὔτε κομιδῇ ἀπᾷδον, ἀλλ' οἷον τὸ Ἱππο-
ταύρων γένος, σύνθετόν τι καὶ μικτὸν ἐν μέσῳ ἀλα-
είας καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, οὔτε τῇ ἀγνοίᾳ τέ-
ν προσεχόμενον οὔτε ἡμᾶς ἀτενέσι τοῖς ὀφθαλμοῖς
θορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον λημῶντες ὑπὸ τοῦ ἀμ-
υώττειν ἀσαφές τι καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν εἴδωλον ἢ σκιὰν
ὅτε ἰδόντες ἂν οἱ δὲ ᾤοντο ἀκριβῶς πάντα κατανενοη-
ναι. ὅθεν παρ' αὐτοῖς ἡ ἀχρεῖος ἐκείνη καὶ περιττὴ σο- 371
ι καί, ὡς αὐτοὶ ᾤοντο, ἀπρόσμαχος ἀνεφλέγετο, αἱ
ψαὶ καὶ ἄποροι καὶ ἄτοποι ἀποκρίσεις καὶ δυσέξοδοι
λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. 11. εἶτα κωλυόμενοι καὶ
γχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν ἠγανάκτουν καὶ
ίσταντο ἐπ' αὐτούς, καὶ τέλος δικαστηρίοις ὑπῆγον
παρεδίδοσαν πιομένους τοῦ κωνείου. ἐχρῆν μὲν οὖν
ς τότε φυγεῖν εὐθὺς καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι τὴν συνου-
ν αὐτῶν, νῦν δὲ Ἀντισθένης με καὶ Διογένης καὶ μετὰ
ρὸν Κράτης καὶ Μένιππος οὗτος ἔπεισαν ὀλίγον ὅσον
μετρῆσαι τῆς μονῆς. ὡς μήποτε ὤφελον· οὐ γὰρ ἂν
αῦτα ἐπεπόνθειν ὕστερον.

12. ΖΕΥΣ. Οὐδέπω μοι λέγεις, ὦ Φιλοσοφία, τί
ἠδίκησαι, ἀλλ' ἀγανακτεῖς μόνον.

ΦΙΛ. Καὶ μὴν ἄκουε, ὦ Ζεῦ, ἡλίκα ἐστί· μιαρ
γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων καὶ ὡς τὸ πολὺ δουλικὸν κ
θητικόν, οὐ ξυγγενόμενον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀσχολία
ἐδούλευε γὰρ ἢ ἐθήτευεν ἢ ἄλλας τέχνας οἵας εἰκὸς τοι
τοιούτους ἐμάνθανε, σκυτεύειν ἢ τεκταίνειν ἢ περὶ κλ
νοὺς ἔχειν ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς εὐεργὰ εἴη ταῖς γυναι
καὶ εὐμήρυτα καὶ κατάγοιτο εὐμαρῶς, ὁπότε ἢ κρόκ
ἐκεῖναι στρέφοιεν ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν
παισὶ μελετῶντες οὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ᾔδεσαν. ἐπ
δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο καὶ κατεῖδον τὴν αἰδῶ, ὅ
372 παρὰ τῶν πολλῶν ἐστι τοῖς ἑταίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ
ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παρρησίαν τὴν αὐτῶν κ
χαίρουσι θεραπευόμενοι καὶ συμβουλεύουσι πείθοντ
καὶ ἐπιτιμώντων ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννί
οὐ μικρὰν ἡγοῦντο εἶναι. 13. τὸ μὲν δὴ μανθάνειν ὅ
τῇ τοιαύτῃ προαιρέσει πρόσφορα, μακρὸν ἦν, μᾶλλ
δὲ κομιδῇ ἀδύνατον. αἱ τέχναι δὲ γλίσχραι καὶ σὺν πό
καὶ μόγις ἱκανὰ παρέχειν ἐδύναντο. ἐνίοις δὲ καὶ ἡ δο
λεία βαρὺ καὶ ὥσπερ οὖν ἐστιν, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἔδο
δὴ σκοπουμένοις τὴν ὑστάτην ἄγκυραν, ἣν ἱερὰν οἱ να
τιλλόμενοί φασι, καθιέναι, καὶ ἐπὶ τὴν βελτίστην ἀπ
νοιαν ὁρμήσαντες, ἔτι τε καὶ τόλμαν καὶ ἀμαθίαν κ
ἀναισχυντίαν προσπαρακαλέσαντες, αἵπερ αὐτοῖς μάλ
στα συναγωνίζονται, καὶ λοιδορίας καινὰς ἐκμελετήσα
τες, ὡς πρόχειροι εἶεν καὶ ἀνὰ στόμα, ταύτας μόνας ξυ
βολὰς ἔχοντες — ὁρᾷς ὁποῖα πρὸς φιλοσοφίαν ἐφόδι
— σχηματίζουσι καὶ μετακοσμοῦσιν αὐτοὺς εὖ μάλα ε
κότως καὶ πρὸς ἐμέ, οἷόν τι ἀμέλει ὁ Αἴσωπός φησι ποι
σαι τὸν ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον, ὃς λεοντῆν περιβαλόμενος κ
τραχὺ ὀγκώμενος ἠξίου λέων καὶ αὐτὸς εἶναι· καί π

ῆσαν ἴσως οἱ πιστεύοντες αὐτῷ. 14. τὰ δ' ἡμέ-
ʼ ῥᾷστα, ὡς οἶσθα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα —
νῆ λέγω — καὶ οὐ πολλῆς τῆς πραγματείας δεῖ
περιβαλέσθαι, καὶ πήραν ἐξαρτήσασθαι καὶ ξύ-
χειρὶ ἔχειν καὶ βοᾶν, μᾶλλον δὲ ὀγκᾶσθαι ἢ
καὶ λοιδορεῖσθαι ἅπασι· τὴν ἀσφάλειαν γὰρ
ἰ μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν ἡ πρὸς τὸ σχῆμα αἰ-
;ειν ἔμελλεν. ἡ ἐλευθερία δὲ πρόχειρος, ἄκον- 373
σπότου, κἂν εἰ βούλοιτο ἀπάγειν, παταχθησο-
ξύλῳ. καὶ τὰ ἄλφιτα οὐκέτ' ὀλίγα οὐδὲ ὡς πρὸ
ψιλή, τὸ δὲ ὄψον οὐ τάριχος ἢ θύμον, ἀλλὰ
οδαπὰ καὶ οἶνος οἷος ἥδιστος, καὶ χρυσίον παρ'
ἐλωσι· δασμολογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες ἤ, ὡς
ιν, ἀποκείρουσι τὰ πρόβατα δώσειν τε πολλοὺς
αἰδοῖ τοῦ σχήματος ἢ δέει τοῦ μὴ ἀκοῦσαι κα-
καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ἑώρων, οἶμαι, ὡς ἐξ ἴσου
ινται τοῖς ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν. οὐδέ τις ὁ δι-
διακρινῶν τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἢν μόνον τὰ ἔξω
ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸν ἔλεγχον δέχονται, ἢν ἐρη-
ωσὶ κοσμίως καὶ κατὰ βραχύ, ἀλλ' εὐθὺς βοῶσι
ν ἀκρόπολιν τὴν ἑαυτῶν ἀναφεύγουσι τὴν λοι-
ὶ πρόχειρον τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲν τὰ ἔργα ζη-
γοι πολλοί, ἢν δὲ ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέ-
ϑίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. 16. τοιγαροῦν ἐμπέπλη-
ἡ πόλις τῆς τοιαύτης ῥᾳδιουργίας, καὶ μάλιστα
ἐνην καὶ Ἀντισθένην καὶ Κράτητα ἐπιγραφο-
ὑπὸ τῷ κυνὶ ταττομένων, οἳ τὸ μὲν χρήσιμον
εστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικὸν
:ὸν ἢ φιλοδέσποτον ἢ μνημονικόν, οὐδαμῶς
ν, ὑλακὴν δὲ καὶ λιχνείαν καὶ ἁρπαγὴν καὶ
συχνὰ καὶ κολακείαν καὶ τὸ σαίνειν τὸν δι- 374
περὶ τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπο-

νήκασιν. 17. ὄψει τοίνυν μετὰ μικρὸν οἷα ἔστα ἐκ τῶν ἐργαστηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες ἐρι τέχνας ἐάσουσιν, ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲν πονοι κάμνοντας ἕωθεν ἐς ἑσπέραν ἐπικεκυφότας τι μόγις ἀποζῶντας ἐκ τῆς τοιαύτης μισθαρνίας, ο καὶ γόητας ἀνθρώπους ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις αἰτοῦντας μὲν τυραννικῶς, λαμβάνοντας δὲ π ἀγανακτοῦντας δέ, εἰ μὴ λάβοιεν, οὐκ ἐπαινο οὐδ' εἰ λάβοιεν. ταῦτα ὁ ἐπὶ Κρόνου βίος δοκ καὶ ἀτεχνῶς τὸ μέλι αὐτὸ ἐς τὰ στόματα ἐσρεῖ οὐρανοῦ. 18. καὶ ἧττον ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα ἦν, τοι ὄντες μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον· οἱ σεμνοὶ καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω καὶ τὰ δημόσια νοι ἢν παιδὸς ὡραίου ἢ γυναικὸς λάβωνται κα πίσωσι, σιωπᾶν ἄξιον οἷα ποιοῦσιν. ἔνιοι δὲ τῶν σφετέρων γυναῖκας ἀπάγουσι μοιχεύσοντες Ἰλιέα ἐκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῖεν δὴ κ εἶτα κοινὰς αὐτὰς ἅπασι τοῖς ξυνοῦσι προθέμι τωνός τι δόγμα οἴονται ποιεῖν οὐκ εἰδότες ὅπω ἐκεῖνος ἠξίου κοινὰς ἡγεῖσθαι τὰς γυναῖκας. γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις δρῶσι καὶ ἃ μεθύσκοι κρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἱ
375 γοροῦντες αὐτοὶ μέθης καὶ μοιχείας καὶ λαγ φιλαργυρίας· οὐδὲν γοῦν οὕτως εὕροις ἂν ἀ ἐναντίον ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα· ο κείαν μισεῖν φασι κολακείας ἕνεκα τὸν Γναθ τὸν Στρουθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι, ἀληθ ἄλλους προτρέποντες οὐκ ἂν οὐδὲ κινῆσαι τὴν μὴ μετὰ τοῦ καὶ ψεύσασθαι δύναιντο. ἡδονὴ πᾶσ τῷ λόγῳ καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔργῳ δὲ δι ἅπαντα πράττουσι. τὸ δ' ὀξύχολον καὶ μικρο πρὸς ὀργὴν ῥᾴδιον ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια τὰ νεογνο

ιικρὸν παρέχουσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν ὑπὸ
σης αἰτίας ἐπιζέσῃ μὲν αὐτοῖς ἡ χολή, πελιδνοὶ
ίαν βλέπωνται ἰταμόν τι καὶ παράφορον δεδορ-
άφροῦ, μᾶλλον δὲ ἰοῦ μεστὸν αὐτοῖς ᾖ τὸ στόμα.
γε κεῖθι τύχοις, ὅτε ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἐκχεῖται
, Χρυσίον μὲν ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεις, οὐδὲ
ι ἀξιῶ, ὀβολὸς ἱκανός, ὡς θέρμους πριαίμην·
ι ἢ κρήνη ἢ ποταμὸς παρέξει. καὶ μετ' ὀλίγον
ιὐκ ὀβολοὺς οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλού-
ς. ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ τοῦ φόρτου
εν ἂν ὅσον τούτοις φιλοσοφία ἐς χρηματισμὸν
εἶτ' ἐπειδὰν ἱκανῶς συλλέξωνται καὶ ἐπισιτί-
ἀπορρίψαντες ἐκεῖνο τὸ δύστηνον τριβώνιον
ίοτε καὶ ἐσθῆτας τῶν μαλθακῶν ἐπρίαντο καὶ
μήτας καὶ συνοικίας ὅλας μακρὰ χαίρειν φρά- 376
πήρᾳ τῇ Κράτητος καὶ τῷ τρίβωνι τῷ Ἀντισθέ-
:ῷ πίθῳ τῷ Διογένους. 21. οἱ ἰδιῶται δὲ ταῦτα
:αταπτύουσιν ἤδη φιλοσοφίας καὶ ἅπαντας εἶ-
:ους οἴονται κἀμὲ τῆς διδασκαλίας αἰτιῶνται.
οῦ ἤδη χρόνου ἀδύνατόν μοι γεγένηται κἂν ἕνα
σαγαγέσθαι αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ τῆς Πηνελόπης
σχω· ὁπόσον γὰρ δὴ ἐγὼ ἐξυφήνω, τοῦτο ἐν
θις ἀναλύεται· ἡ Ἀμαθία δὲ καὶ ἡ Ἀδικία ἐπι-
ρῶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον καὶ ἀνήνυ-
όνον.

ΕΥΣ. Οἷα, ὦ θεοί, πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσο-
τῶν καταράτων ἐκείνων. ὥστε ὥρα σκοπεῖν ὅ
:κτέον ἢ ὅπως αὐτοὺς μετελευστέον. ὁ μὲν γὰρ
ἀπάγει μιᾷ πληγῇ καὶ ὁ θάνατος ταχύς.

Λ. Ἐγώ σοι, ὦ πάτερ, ὑποθήσομαι· μισῶ γὰρ
ἤδη τοὺς ἀλαζόνας ἀμούσους ὄντας ὑπὲρ τῶν
ἰγανακτῶν· κεραυνοῦ μὲν γὰρ ἢ τῆς σῆς δεξιᾶς

οὐδαμῶς ἐκεῖνοι ἄξιοι, τὸν Ἑρμῆν δὲ αὐτοκράτ δοκεῖ, τῆς κολάσεως κατάπεμψον ἐπ᾽ αὐτούς, ὃς περὶ λόγους ἔχων καὶ αὐτὸς τάχιστα εἴσεται τού θῶς φιλοσοφοῦντας καὶ τοὺς μή· εἶτα τοὺς μὲν σεται, ὡς τὸ εἰκός, οἱ δὲ κολασθήσονται, ὅπως ἂν πρὸς τὸν καιρὸν δοκῇ.

23. ΖΕΥΣ. Εὖ λέγεις, ὦ Ἄπολλον. ἀλλὰ κα Ἡράκλεις, ἅμα καὶ τὴν Φιλοσοφίαν αὐτὴν ἔχοντ ὡς τάχιστα εἰς τὸν βίον· τρισκαιδέκατον γοῦν ἆθλ
377 τοῦτον οὐ σμικρὸν ἐκτελέσειν, ἢν ἐκκόψῃς μιαρ καὶ ἀναίσχυντα θηρία.

ΗΡΑΚΛΗΣ. Καὶ μὴν ἄμεινον ἦν, ὦ πάτ κόπρον ἐκκαθᾶραι αὖθις τὴν Αὐγείου ἢ τούτοις c κεσθαι. ἀπίωμεν δ᾽ ὅμως.

ΦΙΛ. Ἄκουσα μέν, ἀκολουθητέον δὲ κατὰ ξαντα τῷ πατρί.

24. ΕΡΜΗΣ. Κατίωμεν, ὡς κἂν ὀλίγους αὐτ τρίψωμεν τήμερον. ποίαν δὲ χρὴ τραπέσθαι, ὦ φία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ πρόδηλον ὅτ Ἑλλάδι;

ΦΙΛ. Οὐδαμῶς, ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶ σοφοῦσιν, ὦ Ἑρμῆ. οὗτοι δὲ οὐδὲν Ἀττικῆς πενία ται, ἀλλ᾽ ἔνθα πολὺς χρυσὸς ἢ ἄργυρος ὀρύττετ που ζητητέοι εἰσὶν ἡμῖν.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν εὐθὺ τῆς Θρᾴκης ἀπιτέον.

ΗΡΑΚ. Εὖ λέγεις, καὶ ἡγήσομαί γε ὑμῖν τὴ οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα συχνάκις ἐπελθών. τήνδε ἤδη τραπώμεθα.

ΕΡΜ. Ποίαν λέγεις;

25. ΗΡΑΚ. Ὁρᾶτε, ὦ Ἑρμῆ καὶ Φιλοσοφία, ὄρη μέγιστα καὶ κάλλιστα ὀρῶν ἁπάντων; Αἶμός μεῖζον, ἡ καταντικρὺ δὲ Ῥοδόπη, πεδίον δὲ ὑπο

νον πάμφορον ἀπὸ τῶν προπόδων ἑκατέρων εὐθὺς ἀρ-μενον· καί τινας λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστη-κας, οὐκ ἀμόρφους τὴν τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις λὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως· καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη νεται.

ΕΡΜ. Νὴ Δί', ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη καὶ καλλίστη σῶν· πόρρωθεν γοῦν ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καί τις ποταμὸς μέγιστος παραμείβεται πάνυ ἐν χρῷ ψαύων ῆς.

ΗΡΑΚ. Ἕβρος μὲν οὗτος, ἡ δὲ πόλις ἔργον Φιλίπ- 378
ἐκείνου. καὶ ἡμεῖς ἤδη πρόσγειοι καὶ ὑπονέφελοι· ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ.

26. ΕΡΜ. Οὕτω γινέσθω. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν; ὅπως θηρία ἐξιχνευτέον;

ΗΡΑΚ. Τοῦτο μὲν σὸν ἤδη ἔργον, ὦ Ἑρμῆ· κῆρυξ εἶ, ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις κηρύττων.

ΕΡΜ. Οὐδὲν τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ τά γε ὀνόματα ἐπίσταμαι αὐτῶν. σὺ οὖν, Φιλοσοφία, λέγε, οὕστι-ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα προσέτι.

ΦΙΛ. Οὐδὲ αὐτὴ μὲν οἶδα τὸ σαφές, οἵτινες ὀνομά-ται, διὰ τὸ μὴ ξυγγεγενῆσθαί ποτε αὐτοῖς· ἀπὸ δ' τῆς ἐπιθυμίας ἣν ἔχουσι περὶ τὰ κτήματα, οὐκ ἂν τοις προσκαλῶν Κτήσωνας ἢ Κτησίππους ἢ Κτησι-ς ἢ Εὐκτήμονας ἢ Πολυκτήτους.

27. ΕΡΜ. Εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες οὗτοί εἰσιν ἢ τί 379
σκοποῦσι καὶ αὐτοί; μᾶλλον δὲ καὶ προσίασι καί τι ρέσθαι θέλουσιν.

ΑΝΔΡΕΣ. Ἆρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, εἰπεῖν ἢ ὦ βελτίστη, εἴ τινας τρεῖς γόητας ἅμα εἴδετε καί τινα ϊκα ἐν χρῷ κεκαρμένην εἰς τὸ Λακωνικόν, ἀρρενω-καὶ κομιδῇ ἀνδρικήν;

ΦΙΛ. Παπαῖ, τὰ ἡμέτερα οὗτοι ζητοῦσι.

ΑΝΔ. Πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἐκεῖνοι ἄπι
τες. ἡμεῖς δὲ τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτιμεν ἠνδρα
δισμένην πρὸς αὐτῶν.

ΕΡΜ. Εἴσεσθε δὲ καθ' ὅ τι καὶ ζητοῦμεν αὐτ
τὸ νῦν δὲ ἅμα κηρύττωμεν· Εἴ τις ἀνδράποδον Πα
γονικὸν τῶν ἀπὸ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦ
οἷον ἀπὸ κτημάτων, ὕπωχρον, ἐν χρῷ κουρίαν, ἐν γε
380 βαθεῖ, πήραν ἐξημμένον καὶ τριβώνιον ἀμπεχόμενον,
γίλον, ἄμουσον, τραχύφωνον, λοίδορον, μηνύει
ῥητῷ αὐτονόμῳ.

28. ΔΕΣΠΟΤΗΣ. Οὐ νοῶ, οὗτος, ὃ κηρύττεις·
ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ Κάνθαρος, καὶ ἐκόμ
καὶ τὸ γένειον ἐτίλλετο καὶ τέχνην τὴν ἐμὴν ἠπίστ
ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γναφείῳ καθήμενος ὁπόσον περιτ
τοῖς ἱματίοις τῶν κροκύδων ἐπανθεῖ.

ΦΙΛ. Ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν, ὁ οἰκέτης ὁ σός, ἀ
νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας.

ΔΕΣΠ. Ὢ τῆς τόλμης, ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ,
σίν, ἡμῶν δὲ οὐδεὶς λόγος.

ΑΝΔ. Ἀμέλει ἅπαντας ἀνευρήσομεν· ξυνίησι
ῶς φησιν, αὕτη.

29. ΦΙΛ. Τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ προσιὼν ἐστι
Ἡράκλεις, ὁ καλός, ὁ τὴν κιθάραν;

ΗΡΑΚ. Ὀρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐπὶ τῆς Ἀ
ἐμός, ἥδιστος κελευστῶν ἁπάντων· πρὸς γοῦν τὴν
αὐτοῦ ἥκιστα ἐκάμνομεν ἐρέττοντες. χαῖρε, ὦ ἄριστ
μουσικώτατε Ὀρφεῦ· οὐκ ἐπιλέλησαι γάρ που Ἡ
κλέους.

381 ΟΡΦΕΥΣ. Νὴ καὶ ὑμεῖς γε, ὦ Φιλοσοφία καὶ Ἡ
κλεις καὶ Ἑρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδόναι τὰ μήνυτρ
ἔγωγε πάνυ σαφῶς ὃν ζητεῖτε οἶδα.

ΈΡΜ. Οὐκοῦν δεῖξον, ὦ παῖ Καλλιόπης, ἔνθα ἐστί· ιυ γὰρ οὐδέν, οἶμαι, δέῃ σοφὸς ὤν.

ΌΡΦ. Εὖ φῄς. ἐγὼ δὲ τὴν μὲν οἰκίαν δείξαιμ' ἂν ἔνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δὲ οὐκ ἄν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούοιμι αὐτοῦ· μιαρὸς γὰρ ἐς ὑπερβολὴν καὶ τοῦτο μόνον ελέτηκε.

ΈΡΜ. Δεῖξον μόνον.

ΌΡΦ. Αὕτη πλησίον. ἐγὼ δὲ ἄπειμι ὑμῖν ἐκποδών, δ' ἴδοιμι αὐτόν.

0. ΕΡΜ. Ἐπίσχες. οὐ γυναικὸς φωνὴ ῥαψῳδούσης ι Ὁμήρου;

ΦΙΛ. Νὴ Δί'· ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ τι καὶ λέγει.

ΔΡΑΠΕΤΙΣ. Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
ὅς χρυσὸν φιλέει μὲν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.

ΈΡΜ. Οὐκοῦν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὅς ξεινοδόκον κακὰ ῥέξεν, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.

ΎΠΟΔΟΧΕΥΣ. Περὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, οὗ τὴν ια ᾤχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδεξάμην. 382

ΔΡΑΠ. Οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε κολοιῶν
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.

ΔΕΣΠ. Εἰκότως τοῦ καταράτου τὰ ἔπη.

ΔΡΑΠ. Πρόσθε κύων, ὄπιθεν δὲ λέων, μέσση δὲ χίμαιρα
δεινὸν ἀποπνείουσα τρίτου κυνὸς ἀγρίου ὁρμήν.

1. ΥΠΟΔ. Οἴμοι, γύναι, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν των. φασὶ δ' αὐτὴν καὶ κυεῖν ἀπ' αὐτῶν.

ΈΡΜ. Θάρρει, Κέρβερόν τινα τέξεταί σοι ἢ Γηρυό-

γην, ὡς ἔχοι ὁ Ἡρακλῆς οὗτος αὖθις πόνον. ἀλλὰ προΐασιν, ὥστε οὐδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν.

ΔΕΣΠ. Ἔχω σε, ὦ Κάνθαρε. νῦν σιωπᾷς; φ ἴδωμεν ἅτινά σοι ἡ πήρα ἔχει, θέρμους ἴσως ἢ ἄρ τρύφος.

383 ΕΡΜ. Οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ ζώνην χρυσίου.

ΗΡΑΚ. Μὴ θαυμάσῃς· Κυνικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶ τὸ πρόσθεν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐνταῦθα δὲ Χρυσίππε ἀκριβῶς ἐστι. τοιγαροῦν Κλεάνθην οὐκ εἰς μακρὰν τὸν ὄψει· κρεμήσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πώγωνος οὕτω μ ρὸς ὤν.

32. ΔΕΣΠ. Σὺ δέ, ὦ κακέ, οὐ Ληκυθίων οὐ δραπέτης τυγχάνεις ὤν; οὐ μὲν οὖν ἄλλος. ὢ τοῦ γέλ τος. εἶτα τί οὐκ ἂν γένοιτο; καὶ Ληκυθίων φιλοσοφε

ΕΡΜ. Ὁ τρίτος δὲ οὗτος ἀδέσποτος ὑμῖν ἐστιν;

ΔΕΣΠ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ ἑκὼν ἀφί αὐτὸν ἀπολωλέναι.

ΕΡΜ. Ὅτι τί;

ΔΕΣΠ. Ὅτι δεινῶς τῶν ὑποσάθρων ἐστί. τὸ ὄνομα Μυρόπνουν αὐτὸν ἐκαλοῦμεν.

ΕΡΜ. Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα π καὶ βάκτρον. — καὶ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ.

ΥΠΟΔ. Μηδαμῶς, οὐκ ἂν ἀπολάβοιμι βιβλίον τῶν παλαιῶν κυοῦσαν.

ΕΡΜ. Πῶς βιβλίον;

ΥΠΟΔ. Ἔστι τι, ὠγαθέ, Τρικάρανος βιβλίον.

ΕΡΜ. Οὐδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ καὶ Τριφάλης ὁ τῶν κ μικῶν εἷς.

384 33. ΔΕΣΠ. Σόν, ὦ Ἑρμῆ, δικάζειν τὸ μετὰ τοῦ

ΕΡΜ. Οὕτω μοι δοκεῖ, ταύτην μέν, ἵνα μηδὲν ρας μηδὲ πολυκέφαλον τέκῃ, οἴχεσθαι παρὰ τὸν ἄνδ ὀπίσω ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὼ δύο δὲ τούτω δραπετίσ

ιδοθέντε τοῖν δεσπόταιν μανθάνειν ἃ πρὸ τοῦ, τὸν ἀποπλύνειν τὰς ῥυπώσας τῶν ὀθονῶν τὸν Ληκυ-ια, τὸν Μυρόπνουν δὲ αὖθις ἀκεῖσθαι τῶν ἱματίων ιερρωγότα, μαλάχῃ γε πρότερον μαστιγωθέντα, ἔπει-αὶ τοῦτον παραδοθῆναι τοῖς πιττωταῖς, ὡς ἀπόλοιτο ιτιλλόμενος τὰ πρῶτα, ῥυπώσῃ προσέτι καὶ γυναι-τῇ πίττῃ, εἶτα ἐς τὸν Αἶμον ἀναχθέντα γυμνὸν ἐπὶ ιιόνος μένειν συμπεποδισμένον τὼ πόδε.

ΔΡΑΠ. Φεῦ κακῶν, φεῦ τῶν κακῶν, ὀττοτοῖ, πα-ταιάξ.

ΔΕΣΠ. Τί τοῦτο παρεντίθης τῶν τραγικῶν σὺ δια-ον; ἀλλ' ἀκολούθει παρὰ τοὺς πιττωτὰς ἤδη, ἀποδυ-ινός γε πρότερον τὴν λεοντῆν, ὡς γνωσθῆς ὄνος ὤν.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. 385

1. ΙΕΡΕΥΣ. Ὦ Κρόνε, σὺ γὰρ ἔοικας ἄρχειν τό γε ἶναι καὶ σοὶ τέθυται καὶ κεκαλλιέρηται παρ' ἡμῶν, μάλιστα ἐπὶ τῶν ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ;

ΚΡΟΝΟΣ. Τοῦτο μὲν αὐτόν σε καλῶς ἔχει ἐσκέ-ὅ τι σοι εὐκταῖον, εἰ μὴ καὶ μάντιν ἅμα ἐθέλεις εἶ-ὸν ἄρχοντα, εἰδέναι τί σοι ἥδιον αἰτεῖν· ἐγὼ δὲ τά ινατὰ οὐκ ἀνανεύσω πρὸς τὴν εὐχήν.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ πάλαι ἔσκεμμαι· ἐρῶ γὰρ τὰ κοινὰ ταυτὶ ρόχειρα, πλοῦτον καὶ χρυσὸν πολὺν καὶ ἀγρῶν δε-ην εἶναι καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτῆσθαι καὶ ἐσθῆ-ὑανθεῖς καὶ μαλακὰς καὶ ἄργυρον καὶ ἐλέφαντα καὶ ι ὁπόσα τίμια. τούτων οὖν, ὦ ἄριστε Κρόνε, δίδου ὡς τι καὶ αὐτὸν ἀπολαῦσαι τῆς σῆς ἀρχῆς μηδὲ ἄμοι- 386
ἶναι μόνον αὐτὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου.

2. ΚΡΟΝ. Ὁρᾷς; οὐ κατ' ἐμὲ τοῦτο ᾔτησας· οὐ γ
ἐμὸν διανέμειν τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄχθου, εἰ ἀτυ
σειας αὐτῶν, ἀλλ' αἴτει παρὰ τοῦ Διός, ὁπόταν εἰς ἐ
νον ἡ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς πα
λαμβάνω τὴν δυναστείαν· ἑπτὰ μὲν ἡμερῶν ἡ πᾶσα
σιλεία, καὶ ἢν ἐκπρόθεσμος τούτων γένωμαι, ἰδιώ
εὐθύς εἰμι καὶ τοῦ πολλοῦ δήμου εἷς· ἐν αὐταῖς δὲ
ἑπτὰ σπουδαῖον μὲν οὐδὲν οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσα
μοι συγκεχώρηται, πίνειν δὲ καὶ μεθύειν καὶ βοᾶν
παίζειν καὶ κυβεύειν καὶ ἄρχοντας καθιστάναι καὶ τ
οἰκέτας εὐωχεῖν καὶ γυμνὸν ᾄδειν καὶ κροτεῖν ὑπο
μοντα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλὴν ὠ
σθαι ἀσβόλῳ κεχρισμένον τὸ πρόσωπον, ταῦτα ἐφ
μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δὲ ἐκεῖνα, τὸν πλοῦτον καὶ τὸ χ
σίον, ὁ Ζεὺς διαδίδωσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ.

3. ΙΕΡ. Ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνος, ὦ Κρόνε, ῥᾳδίως
προχείρως. ἐγὼ γοῦν ἤδη ἀπηγόρευκα αἰτῶν μεγάλ
φωνῇ, ὁ δ' οὐκ ἐπαΐει τὸ παράπαν, ἀλλὰ τὴν αἰγίδα
387 σείων καὶ τὸν κεραυνὸν ἐπανατεινόμενος δριμὺ ἐνο
ἐκπλήττει τοὺς ἐνοχλοῦντας· ἢν δέ ποτε καὶ ἐπινε
τινὶ καὶ πλούσιον ποιῇ, πολὺ τὸ ἄκριτον ἐνταῦθα,
τοὺς ἀγαθοὺς ἐνίοτε καὶ συνετοὺς ἀφεὶς ὁ δὲ παμπο
ροις τε καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι περιχεῖ τὸν πλοῦτον, μα
γίαις ἢ ἀνδρογύνοις τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλὴν τί
σοὶ δυνατὰ ἐθέλω εἰδέναι τίνα ταῦτά ἐστιν.

4. ΚΡΟΝ. Οὐ μικρὰ ὅλως οὐδὲ παντάπασιν εὐκα
φρόνητα ὡς πρὸς τὴν δύναμιν ἐξετάζεσθαι τῆς συμ
σης ἀρχῆς, εἰ μή σοί γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύο
καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυλιομένου τοῦ κύβου
τὴν ἑξάδα ὑπεράνω ἀεὶ φαίνεσθαι· πολλοὶ γοῦν ἐς κό
ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἐπεσιτίσαντο, οἷς ἵλεως καὶ φορὸ
κύβος ἐπινεύσει· οἱ δὲ ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο σ

ς αὐτοῖς τοῦ σκάφους περὶ οὕτω μικρῷ ἕρματι ι. καὶ μὴν καὶ πιεῖν ἐς τὸ ἥδιστον καὶ ᾠδικώτε- ›υ δόξαι ᾆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ καὶ διακονουμέ- ; μὲν ἄλλους ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν — τοῦτο γὰρ ιον τῆς ἀδεξίου διακονίας — σὲ δὲ ἀνακηρυχθῆ- λίνικον καὶ τἆθλα φέρεσθαι τὸν ἀλλᾶντα ὁρᾷς ὸ ἀγαθόν; ἔτι καὶ βασιλέα μόνον ἐφ' ἁπάντων ι τῷ ἀστραγάλῳ κρατήσαντα, ὡς μήτε ἐπιταχθείης 388 'πιτάγματα καὶ αὐτὸς ἐπιτάττειν ἔχοις, τῷ μὲν τι περὶ αὐτοῦ ἀναβοῆσαι, τῷ δὲ γυμνὸν ὀρχή- καὶ ἀράμενον τὴν αὐλητρίδα τρὶς τὴν οἰκίαν πε- ', πῶς οὐχὶ καὶ ταῦτα δείγματα μεγαλοδωρίας τῆς ; δὲ τὸ μὴ ἀληθῆ μηδὲ βέβαιον γίγνεσθαι τὴν ν βασιλείαν αἰτιάσῃ, ἄγνωμον ποιήσεις ὁρῶν αὐ- τὸν ταῦτα διανέμοντα ὀλιγοχρόνιον τὴν ἀρχὴν τούτων δ' οὖν ἅ μοι δυνατὰ δοῦναι, τῶν πετ- ῦ ἄρχειν, τοῦ ᾄδειν καὶ τῶν ἃ κατηριθμησάμην, αἴτει, ὡς ἐμοῦ πρὸς οὐδὲν δεδιξομένου σε τῇ αὶ τῷ κεραυνῷ.

ΙΕΡ. Ἀλλ', ὦ Τιτάνων ἄριστε, τῶν μὲν τοιούτων αι, σὺ δὲ ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκριναι, ὃ μάλιστα › εἰδέναι, καί μοι ἢν εἴπῃς αὐτό, ἱκανὴν ἔσῃ τὴν ' ἀποδεδωκὼς ἀντὶ τῆς θυσίας, καὶ πρὸς τὸ λοι- ίημί σοι τὰ χρέα.

ΌΝ. Ἐρώτα μόνον· ἀποκρινοῦμαι γάρ, ἢν εἰ- ω.

Ρ. Τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν ιοῦ ἀκούομεν, ὡς κατήσθιες τὰ γεννώμενα ὑπὸ ς, ἐκείνη δὲ ὑφελομένη τὸν Δία λίθον ὑποβαλ- ἀντὶ τοῦ βρέφους ἔδωκέ σοι καταπιεῖν, ὁ δὲ εἰς ἀφικόμενος ἐξήλασέ σε τῆς ἀρχῆς πολέμῳ κρα- εἶτα ἐς τὸν Τάρταρον φέρων ἐνέβαλε πεδήσας

αὐτόν τε καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μετὰ α
παρετάττετο.

ΚΡΟΝ. Εἰ μὴ ἑορτήν, ὦ οὗτος, ἤγομεν καὶ μεθύ
389 ἐφεῖτο καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξου
ἔγνως ἂν ὡς ὀργίζεσθαι γοῦν ἐφεῖταί μοι, τοιαῦτα ἐ
τήσας, οὐκ αἰδεσθεὶς πολιὸν οὕτω καὶ πρεσβύτην θ

ΙΕΡ. Κἀγὼ ταῦτα, ὦ Κρόνε, οὐ παρ' ἐμαυτοῦ φ
ἀλλ' Ἡσίοδος καὶ Ὅμηρος, ὀκνῶ γὰρ λέγειν ὅτι κα
ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι σχεδὸν ταῦτα πεπιστεύ
περὶ σοῦ.

6. ΚΡΟΝ. Οἴει γὰρ τὸν ποιμένα ἐκεῖνον, τὸν ἀ
ζόνα, ὑγιές τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει δὲ οὕτως. ἐ
ὅστις ἄνθρωπος — οὐ γὰρ θεὸν ἐρῶ — ὑπομείνειεν
ἑκὼν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰ μή τις Θυέστης
καὶ ἀσεβεῖ ἀδελφῷ περιπεσὼν ἤσθιε; καὶ τοῦτό γ' ἂν
πῶς δ' ἀγνοήσει λίθον ἀντὶ βρέφους ἐσθίων, εἰ μὴ ἀ
γητος εἴη τοὺς ὀδόντας; ἀλλ' οὔτε ἐπολεμήσαμεν οὔ
Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἑκόντος δέ μου παρα
τος αὐτῷ καὶ ὑπεκστάντος ἄρχειν· ὅτι μὲν γὰρ οὔτε
πέδημαι οὔτε ἐν τῷ Ταρτάρῳ εἰμί, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς,
μαι, εἰ μὴ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ.

7. ΙΕΡ. Τί παθὼν δέ, ὦ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρ

ΚΡΟΝ. Ἐγώ σοι φράσω· τὸ μὲν ὅλον, γέρων
καὶ ποδαγρὸς ὑπὸ τοῦ χρόνου ὤν — διὸ καὶ πεπεδῆ
με οἱ πολλοὶ εἴκασαν —· οὐ γὰρ ἠδυνάμην διαρκεῖν
οὕτω πολλὴν τὴν ἀδικίαν τῶν νῦν, ἀλλ' ἀεὶ ἀναθεῖν
ἄνω καὶ κάτω τὸν κεραυνὸν διηρμένον τοὺς ἐπιόρκο
ἱεροσύλους ἢ βιαίους καταφλέγοντα, καὶ τὸ πρᾶγμα κ
390 ἐργῶδες ἦν καὶ νεανικόν· ἐξέστην οὖν εὖ ποιῶν τῷ
καὶ ἄλλως δὲ καλῶς ἔχειν ἐδόκει μοι διανείμαντα
παισὶν οὖσι τὴν ἀρχὴν αὐτὸν εὐωχεῖσθαι τὰ πολλὰ
ἡσυχίας οὔτε τοῖς εὐχομένοις χρηματίζοντα οὔτε ὑπὸ

ιντία αἰτούντων ἐνοχλούμενον οὔτε βροντῶντα ἢ ράπτοντα ἢ χάλαζαν ἐνίοτε βάλλειν ἀναγκαζόμενον· ὶ πρεσβυτικόν τινα τοῦτον ἥδιστον βίον διάγω ζω-ρον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις προσμυθολογῶν· ὁ δὲ ἄρχει μυρία ἔχων γματα. πλὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας ἐφ' οἷς εἶπον ξελέσθαι μοι ἔδοξε καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχήν, ὡς μνήσαιμι τοὺς ἀνθρώπους οἷος ἦν ὁ ἐπ' ἐμοῦ βίος, τε ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, οὐ στά-ς, ἀλλ' ἕτοιμος ἄρτος καὶ κρέα ἐσκευασμένα, καὶ ὁ ς ἔρρει ποταμηδὸν καὶ πηγαὶ μέλιτος καὶ γάλακτος· θοὶ γὰρ ἦσαν καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰτία ὀλιγοχρονίου ταύτης δυναστείας, καὶ διὰ τοῦτο ἁπαν-ῦ κρότος καὶ ᾠδὴ καὶ παιδιὰ καὶ ἰσοτιμία πᾶσι καὶ οις καὶ ἐλευθέροις· οὐδεὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλος ἦν.

8. ΙΕΡ. Ἐγὼ δέ, ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἴκαζον τὸ οὺς δούλους καὶ πεδότριβας φιλάνθρωπον ἐκ τοῦ ου ἐκείνου ποιεῖν σε τιμῶντα τοὺς τὰ ὅμοια πά-τας, ἅτε καὶ αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς 391 ς.

ΚΡΟΝ. Οὐ παύσῃ γὰρ τοιαῦτα ληρῶν;

ΙΕΡ. Εὖ λέγεις, καὶ παύσομαι· πλὴν ἔτι μοι καὶ ο ἀπόκριναι. τὸ πεττεύειν σύνηθες ἦν καὶ ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις;

ΚΡΟΝ. Καὶ μάλα, οὐ μὴν περὶ ταλάντων γε καὶ ιάδων ὥσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ περὶ καρύων τὸ μέγιστον, ἢ ἀνιᾶσθαι ἡττηθέντα μηδὲ δακρύειν ἀεὶ ἄσιτον ὄντα ον τῶν ἄλλων.

ΙΕΡ. Εὖ γε ἐκεῖνοι ποιοῦντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν ἐπέττευον αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε καὶ με-ὸ λέγοντός σου τοιόνδε τι ἐνενόησα· εἴ τις ἕνα τῶν ρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων ἐς τὸν ἡμέτερον τοῦτον

βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ὁ ἄθλι
ὑπ' αὐτῶν; διεσπάσαντο γὰρ ἂν αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι ἐπ
δραμόντες ὥσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες ἢ αἱ Θρᾷτ
τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Ἀκταίωνα αἱ κύνες, περὶ τοῦ μεῖζ
ἀπενέγκασθαι τὸ μέρος πρὸς ἀλλήλους ἕκαστος ἁμιλλ
μενοι, οἵ γε οὐδὲ ἑορτάζοντες ἔξω τοῦ φιλοκερδοῦς
σιν, ἀλλὰ πρόσοδον οἱ πολλοὶ πεποίηνται τὴν ἑορτ
εἶτα οἱ μὲν ἀπέρχονται λῃστεύοντες ἐν τῷ συμποσίῳ τ
φίλους, οἱ δέ σοί τε λοιδοροῦνται, οὐδὲν δέον, καὶ τ
κύβους συντρίβουσιν ἀναιτίους ὄντας αὐτοῖς ὧν ἐκό
ποιοῦσιν. 9. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί δή ποτε ἀβ
392 οὕτω θεὸς ὢν καὶ γέρων ἐπιλεξάμενος τὸ ἀτερπέστατ
ὁπότε ἡ χιὼν ἐπέχει τὰ πάντα καὶ ὁ βορρᾶς πολὺς καὶ
δὲν ὅ τι οὐ πέπηγεν ὑπὸ τοῦ κρύους καὶ τὰ δένδρα ξη
καὶ γυμνὰ καὶ ἄφυλλα καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι καὶ ἀπ
θηκότες καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες ὥσπερ οἱ κά
γεγηρακότες, ἀμφὶ τὴν κάμινον οἱ πολλοί, τηνικαῦ
ἑορτάζεις; οὐ γὰρ πρεσβυτικός γε ὁ καιρὸς οὐδὲ ἐπι
δειος τοῖς τρυφῶσι.

ΚΡΟΝ. Πολλά με ἀνακρίνεις, ὦ οὗτος, ἤδη
νειν δέον· παρήρησαι γοῦν μου χρόνον τῆς ἑορτῆς
ὀλίγον οὐ πάνυ ἀναγκαῖά μοι ταῦτα προσφιλοσοφ
ὥστε νῦν μὲν ἄφες αὐτά, εὐωχώμεθα δὲ ἤδη καὶ κ
τῶμεν καὶ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ ἐλευθεριάζωμεν, εἶτα πεττεύ
μεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ καρύων καὶ βασιλέας χειροτονῶ
καὶ πειθαρχῶμεν αὐτοῖς· οὕτω γὰρ ἂν τὴν παροιμ
ἐπαληθεύσαιμι, ἥ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέρον
γίγνεσθαι.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ μὴ δύναιτο διψῶν πιεῖν, ὦ Κρό
ὅτῳ μὴ ταῦτα ἃ λέγεις ἡδέα. ὥστε πίνωμεν· ἱκανὰ γ
ἀποκέκρισαι καὶ τὰ πρῶτα. καί μοι δοκῶ γραψάμε
εἰς βιβλίον ταύτην ἡμῶν τὴν συνουσίαν ἅ τε αὐτὸς ἠρ

ϊα καὶ σὺ πρὸς ταῦτα ἵλεως ἀπεκρίνω παρέξειν ἀναῶναι τῶν φίλων, ὅσοι γ' ἐπακοῦσαι τῶν σῶν λόγων ιοι.

---

10. Τάδε λέγει Κρονοσόλων ἱερεὺς καὶ προφήτης ῦ Κρόνου καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἑορτήν· ἃ μὲν ὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπεμψα ἄλλο βλίον, ἐγγράψας, καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμενοῦσι κἀκεῖνοι ῖς νόμοις, ἢ αὐτίκα ἔνοχοι ἔσονται τοῖς ἐπιτιμίοις, ἃ πὰ τῶν ἀπειθούντων μεγάλα ὥρισται. ὑμεῖς δέ, ὦ λούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παρανομήσητε μηδὲ παρακούτε τῶνδε τῶν προσταγμάτων· ὡς ὅστις ἂν οὕτω μὴ ιήσῃ, ἴστω οὗτος οὐκ ἐμοῦ νομοθέτου ἀμελήσων, ἀλλ' τὸν Κρόνον αὐτόν, ὅς με προείλετο νομοθετῆσαι ἐς ἑορτὴν οὐκ ὄναρ ἐπιστάς, ἀλλὰ πρῴην ἐγρηγορότι ργῆς συγγενόμενος. ἦν δὲ οὐ πεδήτης οὐδὲ αὐχμοῦ ως, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι παρὰ τῶν λήρων τῶν ητῶν παραδεξάμενοι ἐπιδείκνυνται, ἀλλὰ τὴν μὲν ἅρεἶχε πάνυ τεθηγμένην· τὰ δ' ἄλλα φαιδρός τε ἦν καρτερὸς καὶ βασιλικῶς ἐνεσκεύαστο. μορφὴν μὲν ὅσδε ὤφθη μοι, ἃ δὲ εἶπε, πάνυ θεσπέσια καὶ ταῦτα, ιειρῆσθαι ὑμῖν ἄξια. 11. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπόν, ἐπὶ νοίας βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν θεόν, ἔγνω αὐτίκα αἰτίαν τῆς λύπης τίς ἐστί μοι, καὶ ὡς τὴν πενίαν 394
ιχεραίνοιμι οὐ κατὰ τὴν ὥραν μονοχίτων· καὶ γὰρ ιος καὶ βορρᾶς πολὺς καὶ κρύσταλλοι καὶ χιών· ἐγὼ ἥκιστα ἐπεφράγμην πρὸς αὐτά. ἀλλ' ὅτι καὶ τῆς ἑορπάνυ πλησιαζούσης ἑώρων τοὺς μὲν ἄλλους παραναζομένους ὅπως θύσωσι καὶ εὐωχήσωνται, ἐμαυτῷ

δὲ οὐ πάνυ ἑορτάσιμα ὄντα. καὶ δὴ προσελθὼν
καὶ τοῦ ὠτός μου λαβόμενος καὶ διασείσας, ὥσ
προσπελάζειν εἴωθε, Τί ταῦτα, ἔφη, ὦ Κρον
ἀνιωμένῳ ἔοικας; Οὐ γὰρ ἄξιον, ἔφην, ὦ δέσποι
καταράτους μὲν καὶ μιαροὺς ἀνθρώπους ὑπερπλ
τας καὶ μόνους τρυφῶντας ὁρῶ, αὐτὸς δὲ καὶ ἄλλοι
τῶν πεπαιδευμένων ἀπορίᾳ καὶ ἀμηχανίᾳ σύνεσμ
οὐδὲ σύ, ὦ δέσποτα, θέλεις παῦσαι ταῦτα κα
κοσμῆσαι πρὸς τὸ ἰσόμοιρον. Τὰ μὲν ἄλλα, ἔφη,
395 διον ἀλλάττειν ὁπόσα ἐκ Κλωθοῦς καὶ τῶν ἄλλ
ρῶν πάσχετε, ἃ δέ ἐστι τῆς ἑορτῆς, ἐπανορθώσομ
τὴν πενίαν, ἡ δὲ ἐπανόρθωσις ἥδε ἔστω· ἴθι, ὦ
σόλων, καὶ γράψον μοι νόμους τινάς, ἃ χρὴ πρά
τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ᾽ αὑτοὺς οἱ πλούσιοι ἑορ
κοινωνοῖεν δὲ ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. Ἀλλ᾽ οὐκ οἶδα
12. Ἐγώ, ἦ δ᾽ ὅς, διδάξομαί σε· κᾆτα ἀρξάμε
δασκεν. εἶτα ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, Καὶ εἰπὲ
ἔφη, ὅτι ἢν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μὴ μάτην ἐγὼ τὴ
ταύτην ὀξεῖαν περιφέρω, ἢ γελοῖος ἂν εἴην τὸν
τέρα ἐκτομίαν πεποιηκὼς τὸν Οὐρανόν, τοὺς δ
σίους μὴ εὐνουχίζων, ὁπόσοι ἂν παρανομήσω
ἀγείροιεν τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς καὶ τυμπάνοις
γενόμενοι. ταῦτα ἠπείλησεν. ὥστε καλῶς ἔχει
παραβαίνειν τοὺς θεσμούς.

396 ## ΝΟΜΟΙ ΠΡΩΤΟΙ.

13. Μηδένα μηδὲν μήτε ἀγοραῖον μήτε ἴδιο
τειν ἐντὸς τῆς ἑορτῆς ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν καὶ τρυ
θυμηδίαν, ὀψοποιοὶ μόνοι καὶ πεμματουργοὶ
ἔστωσαν. ἰσοτιμία πᾶσιν ἔστω καὶ δούλοις καὶ
ροις καὶ πένησι καὶ πλουσίοις. ὀργίζεσθαι ἢ ἀγα
ἢ ἀπειλεῖν μηδενὶ ἐξέστω. λογισμοὺς παρὰ τῶν ἐπ

νων Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξέστω. μηδεὶς ν ἄργυρον ἢ τὴν ἐσθῆτα ἐξεταζέτω μηδὲ ἀναγραφέτω τῇ ἑορτῇ μηδὲ γυμναζέσθω Κρονίοις μηδὲ λόγους κεῖν ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινὲς ἀστεῖοι καὶ φαιοὶ σκῶμμα καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες.

ΝΟΜΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΙ.

14. Πρὸ πολλοῦ τῆς ἑορτῆς οἱ πλούσιοι γραφόντων ἐς πινάκιον ἑκάστου τῶν φίλων τοὔνομα, ἐχόντων δὲ ἀργύριον ἕτοιμον ὅσον τῶν κατ' ἔτος προσιόντων τὸ κατον καὶ ἐσθῆτα τῆς οὔσης τὴν περιττὴν καὶ ὅση παπέρα ἢ κατ' αὐτοὺς κατασκευή, καὶ τῶν ἀργυρῶν οὐκ ίγα. ταῦτα μὲν πρόχειρα ἔστω. τῇ δὲ πρὸ τῆς ἑορτῆς θάρσιον μέν τι περιφερέσθω καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξελαυσθω ἐκ τῆς οἰκίας μικρολογία καὶ φιλαργυρία καὶ φι- 397
κερδία καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα σύνοικα τοῖς πλείστοις τῶν. ἐπειδὰν δὲ καθαρὰν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσωνται, όντων Διὶ πλουτοδότῃ καὶ Ἑρμῇ δώτορι καὶ Ἀπόλλωνι γαλοδώρῳ. εἶτα περὶ δείλην ὀψίαν ἀναγινωσκέσθω ν σφίσι τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο πινάκιον. 15. κατανείμαντες αὐτοὶ κατ' ἀξίαν ἑκάστῳ πρὶν ἥλιον δῦναι πεμπόνν τοῖς φίλοις. οἱ δὲ ἀποκομίζοντες μὴ πλείους τριῶν εττάρων, οἱ πιστότατοι τῶν οἰκετῶν, ἤδη πρεσβῦται. ραψάσθω δὲ ἐς γραμμάτιον ὅ τι τὸ πεμπόμενον καὶ ον, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑποπτεύοιεν τοὺς διακομίζοντας. τοὶ δὲ οἱ οἰκέται μίαν κύλικα ἕκαστος πιόντες ἀποτρεντων, ἀπαιτούντων δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαιδευνοις διπλάσια πάντα πεμπέσθω· ἄξιον γὰρ διμοιρίτας αι. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς δώροις λεγόμενα ὡς μετριώτατα καὶ γιστα ἔστω· ἐπαχθὲς δὲ μηδεὶς μηδὲν συνεπιστελλέτω δὲ ἐπαινείτω τὰ πεμπόμενα. πλούσιος πλουσίῳ μηδὲν μπέτω μηδὲ ἑστιάτω Κρονίοις ὁ πλούσιος τὸν ἰσότι-

398 μον. τῶν εἰς τὸ πεμφθῆναι προχειρισθέντων φυλαττ
σθω μηδὲν μηδὲ μετάνοια εἰσίτω ἐπὶ τῇ δωρεᾷ. εἴ
πέρυσιν ἀποδημῶν δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατέστη, ἀπολα
βανέτω κἀκεῖνα. διαλυόντων δὲ οἱ πλούσιοι καὶ χρ
ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν πενήτων καὶ τὸ ἐνοίκιον, οἵτι
ἂν καὶ τοῦτο ὀφείλοντες καταβαλεῖν μὴ ἔχωσι· καὶ ὅλ
πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναι ὅτου μάλιστα δέοντ
16. ἀπέστω δὲ καὶ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρία,
τὸ πεμφθὲν ὁποῖον ἂν ᾖ, μέγα δοκείτω. οἴνου ἀμφορε
ἢ λαγὼς ἢ ὄρνις παχεῖα Κρονίων δῶρον μὴ δοκείτ
μηδὲ τὰς Κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀν
πεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ ὁ μὲν πεπαιδευμέν
βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἴ τι εὔφημον καὶ συμποτικόν,
αὐτοῦ σύγγραμμα ὁποῖον ἂν δύνηται, καὶ τοῦτο λαμβ
νέτω ὁ πλούσιος πάνυ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ καὶ λαβ
ἀναγινωσκέτω εὐθύς, ἢν δὲ ἀπωθῆται ἢ ἀπορρίψῃ, ἴστ
399 τῇ τῆς ἅρπης ἀπειλῇ ἔνοχος ὤν, κἂν πέμψῃ ὅσα ἐχρῆ
οἱ δὲ ἄλλοι οἱ μὲν στεφάνους, οἱ δὲ λιβανωτοῦ χόνδρο
πεμπόντων. ἢν δὲ πένης ἐσθῆτα ἢ ἄργυρον ἢ χρυσ
παρὰ τὴν δύναμιν πέμψῃ πλουσίῳ, τὸ μὲν πεμφθὲν ἔστ
δημόσιον καὶ καταπραθὲν ἐμβαλλέσθω εἰς τὸν θησαυρ
τοῦ Κρόνου, ὁ δὲ πένης ἐς τὴν ὑστεραίαν πληγὰς πα
τοῦ πλουσίου λαμβανέτω τῷ νάρθηκι εἰς τὰς χεῖρας ο
ἐλάττους διακοσίων καὶ πεντήκοντα.

ΝΟΜΟΙ ΣΥΜΠΟΤΙΚΟΙ.

17. Λούεσθαι μὲν ὁπόταν τὸ στοιχεῖον ἑξάπουν
τὰ δὲ πρὸ τοῦ λουτροῦ κάρυα καὶ πεττοὶ ἔστωσαν. κατ
κείσθω ὅπου ἂν τύχῃ ἕκαστος· ἀξίωμα ἢ γένος ἢ πλο
τος ὀλίγον συντελείτω ἐς προνομήν. οἴνου τοῦ αὐτ
πίνειν ἅπαντας· μηδ' ἔστω πρόφασις τῷ πλουσίῳ ἢ στ
μάχου ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς μόνον δι' αὐτὴν πίνειν τ

ιέττονος. μοῖρα κρεῶν κατ' ἴσον ἅπασιν· οἱ διάκονοι ὸς χάριν μηδενὶ μηδέν, ἀλλὰ μηδὲ βραδυνέτωσαν μηδὲ φαπετέσθωσαν ἔστ' ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὁπόσα χρὴ ἀπο- 400 ρειν. μηδὲ τῷ μὲν μεγάλα, τῷ δὲ κομιδῇ μικρὰ παρα-θέσθω, μηδὲ τῷ μὲν ὁ μηρός, τῷ δὲ ἡ γνάθος συός, λ' ἰσότης ἐπὶ πᾶσιν. 18. ὁ οἰνοχόος ὀξὺ δεδορκέτω ἐκ ριωπῆς ἐς ἕκαστον, καὶ ἔλαττον ἐς τὸν δεσπότην, καὶ ' ὀξύτερον ἀκουέτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω ρέχειν, ἤν τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι προ-ιέτωσαν, ἢν ἐθέλωσι, προπιόντος τοῦ πλουσίου. μὴ ἀναγκες ἔστω πίνειν, ἤν τις μὴ δύνηται. εἰς τὸ συμ-ιον μήτε ὀρχηστὴν μήτε κιθαριστὴν αὐτοὺς ἄγειν ι μανθάνοντα ἐξέστω, ἤν τις ἐθέλῃ. σκώμματος μέ-ον ἔστω τὸ ἄλυπον ἐπὶ πᾶσιν. ἐπὶ πᾶσι πεττευέτωσαν ἱ καρύων· ἤν τις ἐπ' ἀργυρίῳ πεττεύσῃ, ἄσιτος ἐς τὴν τεραίαν ἔστω. καὶ μενέτω καὶ ἀπίτω ἕκαστος, ὁπόταν ύληται. ἐπὰν δὲ τοὺς οἰκέτας ὁ πλούσιος εὐωχῇ, δια-κούντων καὶ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. τοὺς νόμους τούτους ιστον τῶν πλουσίων ἐγγράψαντα ἐς χαλκῆν στήλην ιν ἐν μεσαιτάτῳ τῆς αὐλῆς, καὶ ἀναγινωσκέτω. δεῖ δὲ ἐναι ὅτι ἔστ' ἂν αὕτη ἡ στήλη μένῃ, οὔτε λιμὸς οὔτε μὸς οὔτε πυρκαϊὰ οὔτε ἄλλο χαλεπὸν οὐδὲν εἴσεισιν 401 τὴν οἰκίαν αὐτοῖς. ἢν δέ ποτε — ὅπερ μὴ γένοιτο — θαιρεθῇ, ἀποτρόπαιον οἷα πείσονται.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ.

1.

19. Ἐγὼ Κρόνῳ χαίρειν. Ἐγεγράφειν μὲν ἤδη καὶ πρότερον δηλῶν ἐν οἷς εἴην καὶ ὡς ὑπὸ πενίας ιδυνεύοιμι μόνος ἄμοιρος εἶναι τῆς ἑορτῆς, ἣν ἐπήγγελ-

κας, ἔτι καὶ τοῦτο προσθεὶς — μέμνημαι γάρ —
γώτατον εἶναι τοὺς μὲν ἡμῶν ὑπερπλουτεῖν καὶ τρ
οὐ κοινωνοῦντας ὧν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις, το
λιμῷ διαφθείρεσθαι, καὶ ταῦτα Κρονίων ἔνεστι
ἐπεὶ δέ μοι τότε οὐδὲν ἀντεπέστειλας, ἡγησάμην δεῖ
θις ἀναμνῆσαί σε τῶν αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε, ὦ ἀ
Κρόνε, τὸ ἄνισον τοῦτο ἀφελόντα καὶ τὰ ἀγαθὰ
μέσον ἅπασι καταθέντα ἔπειτα κελεύειν ἑορτάζει
402 δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἢ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία
μᾶλλον δὲ τραγικὸν ὑποκριτὴν ἐννόησον θατέρῳ μὲ
ποδοῖν ἐφ' ὑψηλοῦ βεβηκότα, οἷοί εἰσι τραγικοὶ ἐμ
ὁ δ' ἕτερος ἀνυπόδητος ἔστω. εἰ τοίνυν βαδίζοι
ἔχων, ὁρᾷς ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρτι μὲν ὑψηλῷ, ἀ
ταπεινῷ γενέσθαι, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προ
τοσοῦτον κἀν τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄνισον· καὶ οἱ μὲν
δησάμενοι ἐμβάτας τῆς τύχης χορηγούσης ἐντραγῳ
ἡμῖν, οἱ πολλοὶ δὲ πεζῇ καὶ χαμαὶ βαδίζομεν δυνα
ἄν, εὖ ἴσθι, μὴ χεῖρον αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι καὶ δ
νειν, εἴ τις καὶ ἡμᾶς ἐνεσκεύασε παραπλησίως ἐκ
20. καίτοι ἀκούω τῶν ποιητῶν λεγόντων ὡς τὸ πα
οὐ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα σοῦ ἔ
ναρχοῦντος, ἀλλ' ἡ μὲν γῆ ἄσπορος καὶ ἀνήροτος
αὐτοῖς τὰ ἀγαθά, δεῖπνον ἕτοιμον ἑκάστῳ ἐς κόρον
ταμοὶ δὲ οἱ μὲν οἶνον, οἱ δὲ γάλα, εἰσὶ δὲ οἳ καὶ μι
403 ρεον· τὸ δὲ μέγιστον, αὐτοὺς ἐκείνους φασὶ τοι
θρώπους χρυσοῦς εἶναι, πενίαν δὲ μηδὲ τὸ πα
αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ μὲν οὐδὲ μόλυβ
εἰκότως δοκοίημεν, ἀλλ' εἴ τι καὶ τούτου ἀτιμότερ
τροφὴ δὲ μετὰ πόνων τοῖς πλείστοις, ἡ πενία δὲ κα
ρία καὶ ἀμηχανία καὶ τὸ οἴμοι καὶ τὸ πόθεν ἂν μ
νοιτο καὶ ὢ τῆς τύχης πολλὰ τοιαῦτα παρὰ γοῦν ἡμ
πένησι. καὶ ἧττον ἄν, εὖ ἴσθι, ἠνιώμεθα ἂν ἐπ' ε

ἢ τοὺς πλουσίους ἑωρῶμεν τοσαύτῃ εὐδαιμονίᾳ συν-
ας, οἵ τοσοῦτον μὲν χρυσόν, τοσοῦτον δὲ ἄργυρον
λεισάμενοι, ἐσθῆτας δὲ ὅσας ἔχοντες, ἀνδράποδα δὲ
ζεύγη καὶ συνοικίας καὶ ἀγρούς, πάμπολλα δὲ ταῦτα
στα κεκτημένοι οὐχ ὅπως μετέδοσαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν,
' οὐδὲ προσβλέπειν τοὺς πολλοὺς ἀξιοῦσι. 21. ταῦτα
ἡς μάλιστα ἀποπνίγει, ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγού-
θα τὸ πρᾶγμα, τὸν μὲν ἐφ' ἁλουργίδων κατακείμενον
ούτοις ἀγαθοῖς ἐντρυφᾶν ἐρυγγάνοντα καὶ ὑπὸ τῶν 404
ιόντων εὐδαιμονιζόμενον ἀεὶ ἑορτάζοντα, ἐμὲ δὲ καὶ
ς ὁμοίους ὀνειροπολεῖν, εἴ ποθεν ὀβολοὶ τέτταρες γέ-
ντο, ὡς ἔχοιμεν ἄρτων γοῦν ἢ ἀλφίτων ἐμπεπλησμέ-
καθεύδειν κάρδαμον ἢ θύμον ἢ κρόμμυον ἐπιτρώ-
τες. ἢ τοίνυν ταῦτα, ὦ Κρόνε, ἀλλάττειν καὶ μετα-
εῖν ἐς τὸ ἰσοδίαιτον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτούς γε ἐκείνους
εύειν τοὺς πλουσίους μὴ μόνους ἀπολαύειν τῶν ἀγα-
ν, ἀλλὰ ἀπὸ μεδίμνων τοσούτων χρυσίου χοίνικά γε
ὶν πάντων κατασκεδάσαι, ἀπὸ δὲ ἱματίων ὅσα κἂν
σητῶν διαβρωθέντα οὐκ ἂν αὐτοὺς ἀνιάσειε· ταῦτα
ν πάντως ἀπολλύμενα καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου διαφθα-
όμενα ἡμῖν δοῦναι περιβαλέσθαι μᾶλλον ἢ ἐν ταῖς
ταις καὶ κίσταις εὐρῶτι πολλῷ κατασαπῆναι. 22. καὶ
καὶ δειπνίζειν ἕκαστον ἄρτι μὲν τέτταρας, ἄρτι δὲ
ε τῶν πενήτων παραλαμβάνοντας, μὴ μέντοι ἐς τὸν
τρόπον τῶν δείπνων, ἀλλ' ἐς τὸ δημοτικώτερον, ὡς
ἴσης μετέχειν ἅπαντας καὶ μὴ τὸν μὲν ἐμφορεῖσθαι
ὄψων καὶ τὸν οἰκέτην περιμένειν ἑστῶτα, ἔστ' ἂν
γορεύσῃ ἐσθίων, ἐφ' ἡμᾶς δὲ ἐλθόντα, ἔτι παρα-
αζομένων ὡς ἐπιβάλοιμεν τὴν χεῖρα, παραμείβεσθαι 405
ντα μόνον τὴν λοπάδα ἢ ὅσον ἐστὶ τοῦ πλακοῦντος
ικόν· μηδὲ ἐσκομισθέντος ὑὸς διανέμοντα τῷ μὲν
ότῃ παρατιθέναι τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ,

τοῖς δὲ ἄλλοις ὀστᾶ φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. προειπεῖν καὶ τοῖς οἰνοχόοις μὴ περιμένειν, ἔστ' ἂν ἑπτάκις αἰτῇ πιεῖν ἡμῶν ἕκαστος, ἀλλὰ ἢν ἅπαξ κελεύσῃ, αὐτί ἐγχέαι καὶ ἀναδοῦναι μεγάλην κύλικα ἐμπλησαμένο ὥσπερ τῷ δεσπότῃ· καὶ τὸν οἶνον δὲ αὐτὸν πᾶσι τ συμπόταις ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι. ἢ ποῦ γὰρ γεγράφθ τοῦτον τὸν νόμον, τὸν μὲν ἀνθοσμίου μεθύσκεσθ ἐμοὶ δὲ ὑπὸ τοῦ γλεύκους διαρρήγνυσθαι τὴν γαστέρ 23. ἢν ταῦτα ἐπανορθώσῃς καὶ μετακοσμήσῃς, ὦ Κρό βίον μὲν τὸν βίον, ἑορτὴν δὲ τὴν ἑορτὴν ἔσῃ πεποιηκ εἰ δὲ μή, ἐκεῖνοι μὲν ἑορταζόντων, ἡμεῖς δὲ καθεδ μεθα εὐχόμενοι, ἐπειδὰν λουσάμενοι ἥκωσι, τὸν μὲν αὐτοῖς ἀνατρέψαντα τὸν ἀμφορέα κατᾶξαι, τὸν γειρον δὲ τὸν ζωμὸν κνισῶσαι καὶ ἐπιλαθόμενον τὸ ριχος μὲν ἐς τὴν φακῆν ἐμβαλεῖν [τῶν ἰχθύων]· τὴν
406 δὲ παρεισπεσοῦσαν τόν τε ἀλλᾶντα ὅλον καταφαγεῖν, τἆλλα τῶν ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ τοῦ πλακοῦντος ἥμισυ· τὸν δὲ ὗν καὶ τὸν ἔλαφον καὶ τὰ δελφάκια με ὀπτώμενα τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὅπερ Ὅμηρος περὶ τῶν Ἡ βοῶν φησι· μᾶλλον δὲ μὴ ἕρπειν μόνον, ἀλλ' ἀνα σαντα φεύγειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς· καὶ τὰς ὄρ δὲ τὰς παχείας, καίτοι ἀπτέρους ἤδη οὔσας καὶ ἐσκευα νας, ἀναπταμένας οἴχεσθαι καὶ ταύτας, ὡς μὴ μόνοι λαύοιεν αὐτῶν. 24. ὃ δὲ δὴ μάλιστα ἂν αὐτοὺς ἀνιά τὸ μὲν χρυσίον μύρμηκάς τινας οἵους τοὺς Ἰνδικοὺς ρύττοντας ἐκ τῶν θησαυρῶν ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ μόσιον· τὴν ἐσθῆτα δὲ ὀλιγωρίᾳ τῶν ἐπιμελητῶν κο νηδὸν διατετρυπῆσθαι ὑπὸ τῶν βελτίστων μυῶν, ὡς γήνης θυννευτικῆς μηδὲν διαφέρειν· παῖδας δὲ αὐ τοὺς ὡραίους καὶ κομήτας, οὓς Ὑακίνθους ἢ Ἀχιλλέ Ναρκίσσους ὀνομάζουσι, μεταξὺ ὀρέγοντας σφίσι τὸ πωμα φαλακροὺς γίνεσθαι ὑπορρεούσης τῆς κόμης

ινα φύειν ὀξύν, οἷοί εἰσιν ἐν ταῖς κωμῳδίαις οἱ οπώγωνες, καὶ τὸ παρὰ τοῖς κροτάφοις πάνυ λάσιον ἡρτα ἐκκεντοῦν, τὸ μεταξὺ δὲ λεῖον καὶ γυμνὸν εἶ- 407 ταῦτα καὶ πλείω τούτων εὐξαίμεθ' ἄν, εἰ μὴ θέλωσι ᾽αν φίλαυτον τοῦτ' ἀφέντες ἐς τὸ κοινὸν πλουτεῖν εταδιδόναι ἡμῖν τῶν μετρίων.

2.

!5. Κρόνος ἐμοὶ τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν. Τί : λήρεῖς, ὦ οὗτος, ἐμοὶ περὶ τῶν παρόντων ἐπιστέλ- :αὶ ἀναδασμὸν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ δὲ ν ἂν εἴη, τοῦ νῦν ἄρχοντος. θαυμάζω γὰρ εἰ μόνος :πάντων ἀγνώσσεις ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεὺς ὢν ιμαι, τοῖς παισὶ διανείμας τὴν ἀρχήν, ὁ δὲ Ζεὺς τα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖται· τὰ δὲ ἡμέτερα ταῦτα πεττῶν καὶ κρότου καὶ ᾠδῆς καὶ μέθης, καὶ τοῦτο ἑον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε περὶ τῶν μειζόνων ἃ φής, ἶν τὸ ἄνισον καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας ἢ πένεσθαι ἢ πλου- παντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρηματίσειεν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν ; ἑορτῆς ἀδικοῖτό τις ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμὸν ἂν εἴη ιιν· καὶ ἐπιστέλλω δὲ τοῖς πλουσίοις περὶ τῶν 408 ων καὶ τοῦ χοίνικος τοῦ χρυσίου καὶ τῶν ἐσθήτων, ὶ ὑμῖν πέμποιεν ἐς τὴν ἑορτήν· δίκαια γὰρ ταῦτα ξια αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς φατέ, εἰ μή τι εὔλογον ἐκεῖ- ρὸς ταῦτα λέγειν ἔχωσι. 26. τὸ δὲ ὅλον, ἴστε οἱ πέ- ὑμεῖς ἐξηπατημένοι καὶ οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντες περὶ :λουσίων, οἵ γε πανευδαίμονας αὐτοὺς οἴεσθε εἶναι όνους ἡδύν τινα βιοῦν τὸν βίον, ὅτι δειπνεῖν τε :ελῶς ἔστιν αὐτοῖς καὶ μεθύσκεσθαι οἴνου ἡδέος καὶ ν ὡραίοις καὶ γυναιξὶν ὁμιλεῖν καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς ϑαι· τὸ δὲ πάνυ ἀγνοεῖτε ὁποῖόν ἐστιν. αἵ τε γὰρ

φροντίδες αἱ περὶ τούτων οὐ μικραί, ἀλλ' ἀνάγκη ἐπα
γρυπνεῖν ἑκάστοις, μή τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας ἢ ὑφ
λόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξυνθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθειρὶ ζέ
ἢ ὁ ληστὴς ὑφέληται τὰ ἐκπώματα, μὴ πιστεύσῃ τοῖς σ
κοφάνταις ὁ δῆμος λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλ
ταῦτα δὲ πάντα οὐδὲ τὸ πολλοστὸν ἂν εἴη μέρος τ
ἀνιώντων αὐτούς· εἰ γοῦν ἠπίστασθε τοὺς φόβους
τὰς μερίμνας ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φευκτέον ὁ πλ
τος ἔδοξεν. 27. ἐπεί τοι οἴει με αὐτὸν οὕτως ἄν ποτε
ρυβαντιᾶσαι, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν καὶ βασιλεύ
ἀφέντα ἂν αὐτὰ καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις καθῆσ
409 ἰδιωτεύοντα καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ' ἄλλῳ ταττόμενον; ἀλ
τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδώς, ἃ τοῖς πλουσίοις καὶ ἄρχο
προσεῖναι ἀνάγκη, ἀφῆκα τὴν ἀρχὴν εὖ ποιῶν. 28.
γὰρ ἃ νῦν ἐποτνιᾷ πρός με, ὡς τοὺς μὲν ὑῶν καὶ πλ
κούντων ἐμφορουμένους, ὑμᾶς δὲ κάρδαμον ἢ θύμο
κρόμμυον ἐπιτρώγοντας ἐν τῇ ἑορτῇ, σκέψαι ὁποῖά ἐσ
πρὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν ἡδὺ καὶ οὐκ ἀνιαρὸν ἴσως ἑ
τερον αὐτῶν, πρὸς δὲ τὰ μετὰ ταῦτα ἔμπαλιν ἀναστ
φεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν οὔτε καρηβαροῦν
ἀνασταίητ' ἂν ἐς τὴν ὑστεραίαν ὥσπερ ἐκεῖνοι ὑπὸ
μέθης οὔτε ὑπὸ τῆς ἄγαν πλησμονῆς δυσῶδές τι
καπνωδέστερον ἐρυγγάνοντες· οἱ δὲ τούτων τε ἀ
λαύουσι καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς ἢ παισὶν ἢ γυναιξ
ὅπως ἂν ὁ τράγος κελεύῃ συναναφυρέντες ἢ φθόη
περιπνευμονίαν ἢ ὕδερον οὐ χαλεπῶς συνελέξαντο ἐκ
πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνα ἂν αὐτῶν ῥᾳδίως δεῖξαι δύ
μὴ πάντως ὠχρὸν ὄντα πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐμφαίνον
τίνα δὲ ἐς γῆρας ἀφικόμενον τοῖς αὐτοῦ ποσίν, ἀλλὰ
φοράδην ἐπὶ τεττάρων ὀχούμενον, ὁλόχρυσον μὲν τὰ ἔ
κατάρραφον δὲ τὰ ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες
ῥακῶν πάνυ εὐτελῶν συγκεκαττυμέναι; ὑμεῖς δὲ ἰχθύ

ν ἄγευστοι καὶ ἄσιτοι, ποδάγρας δὲ ἢ περιπνευμονίας
η ὁρᾶθ' ὅτι καὶ τούτων ἄπειροί ἐστε, ἢ εἴ τι κατ' ἄλ- 410
ν τινὰ αἰτίαν συμβαίνει; καίτοι οὐδ' αὐτοῖς ἐκείνοις
ν ἐστιν αὐτὸ καθ' ἡμέραν καὶ πέρα τοῦ κόρου ἐσθίειν
ίκων, ἀλλὰ ἴδοις ἂν αὐτοὺς οὕτω λαχάνων καὶ θύ-
ν ὀρεγομένους ἐνίοτε, ὥσπερ οὐδὲ σὺ τῶν λαγωῶν
ὑῶν. 29. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτούς, υἱὸς
ίλαστος ἢ γυνὴ τοῦ οἰκέτου ἐρῶσα ἢ ἐρώμενος πρὸς
ίγκην μᾶλλον ἢ πρὸς ἡδονὴν συνών· καὶ ὅλως πολλά
ιν ἅπερ ὑμεῖς ἀγνοοῦντες τὸν χρυσὸν ὁρᾶτε αὐτῶν
νον καὶ τὴν πορφύραν, καὶ ἤν ἴδητέ ποτε ἐξελαύνον-
ἐπὶ λευκοῦ ζεύγους, κεχήνατε καὶ προσκυνεῖτε. εἰ
ὑπερεωρᾶτε αὐτῶν καὶ κατεφρονεῖτε καὶ μήτε ἐπε-
ιέφεσθε πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἁρμάμαξαν μήτε μεταξὺ
ιλεγομένων εἰς τὸν ἐν τῷ δακτυλίῳ σμάραγδον ἀφεω-
τε καὶ τῶν ἱματίων παραπτόμενοι τὸ μαλακὸν ἐθαυ-
ζετε, ἀλλ' εἰᾶτε καθ' ἑαυτοὺς πλουτεῖν, εὖ ἴστε, αὐ-
ἐφ' ὑμᾶς ἰόντες ἐδέοντο συνδειπνεῖν, ὡς ἐπιδείξαιντο
ν τὰς κλίνας καὶ τὰς τραπέζας καὶ τὰ ἐκπώματα, ὧν
ὲν ὄφελος, εἰ ἀμάρτυρος ἡ κτῆσις εἴη. 30. τά γέ τοι
ῖστα εὕροιτε ἂν αὐτοὺς ὑμῶν ἕνεκα κτωμένους, οὐχ
ως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε.
τα ὑμᾶς παραμυθοῦμαι εἰδὼς τὸν βίον ἑκάτερον, καὶ
ον ἑορτάζειν ἐνθυμουμένους ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας
σει ἀπιέναι ἐκ τοῦ βίου κἀκείνους τὸν πλοῦτον καὶ
ς τὴν πενίαν ἀφέντας. πλὴν ἐπιστελῶ γε αὐτοῖς ὥς- 411
ὑπεσχόμην, καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγωρήσουσι τῶν ἐμῶν
μμάτων.

3.

31. *Κρόνος τοῖς πλουσίοις χαίρειν.* Οἱ
νητες ἔναγχος ἐπεστάλκασί μοι αἰτιώμενοι ὑμᾶς μὴ με
διδόναι σφίσιν ὧν ἔχετε, καὶ τὸ μὲν ὅλον ἠξίουν με κο
πᾶσι ποιεῖν τἀγαθὰ καὶ τὸ μέρος ἕκαστον αὐτῶν ἔχ
δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσοτιμίαν καθεστηκέναι καὶ μὴ τῷ
πλέον, τῷ δὲ μηδ' ὅλως μετεῖναι τῶν ἡδέων. ἐγὼ δὲ
μὲν τούτων ἔφην ἄμεινον σκέψασθαι τὸν Δία, περὶ
τῶν παρόντων καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι ᾤοντο κατὰ τὴν
τὴν ἑώρων ἐπ' ἐμὲ καθήκουσαν τὴν κρίσιν, καὶ ὑπεσ
μην γράψειν πρὸς ὑμᾶς. ἔστι δὲ ἅπερ ἀξιοῦσι ταῦτα
τρια, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γάρ, φασί, ῥιγοῦντες τοσο
κρύει καὶ λιμῷ ἐχόμενοι προσέτι ἑορτάζοιμεν ἄν; εἰ
νυν ἐθέλοιμι κἀκείνους μετέχειν τῆς ἑορτῆς, ἐκέλευόν
ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐσθήτων τε ὧν ἔχετε μεταδοῦναι
τοῖς, εἴ τινες περιτταὶ καὶ παχύτεραι ἢ καθ' ὑμᾶς,
τοῦ χρυσίου ὀλίγον ἐπιστάξαι αὐτοῖς· εἰ γὰρ ταῦτα, φ
ποιήσετε, μηδὲ ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγαθῶν
τοῦ Διός, εἰ δὲ μή, ἀπειλοῦσι προσκαλέσασθαι ἐπὶ
ἀναδασμόν, ἐπειδὰν τὸ πρῶτον δίκας ὁ Ζεὺς προ
ταῦτά ἐστιν οὐ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν ἀπὸ τοσούτων ἃ κα
412 ποιοῦντες ἔχετε. 32. νὴ Δία καὶ τῶν δείπνων πέρι,
συνδειπνοῖεν ὑμῖν, καὶ τοῦτο προσθεῖναι ἠξίουν τῇ
στολῇ, ὡς νῦν γε μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν ἐπικλεισαμέ
τὰς θύρας· εἰ δέ ποτε κἀκείνων τινὰς ἑστιᾶν διὰ μα
ἐθελήσετε, πλέον τοῦ εὐφραίνοντος ἐνεῖναι τὸ ἀνι
τῷ δείπνῳ, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει αὐτῶν γίνεσθαι,
ἐκεῖνο τὸ μὴ τοῦ αὐτοῦ οἴνου συμπίνειν, Ἡράκλεις,
ἀνελεύθερον· καὶ καταγινώσκειν αὐτῶν ἐκείνων ἄξ
ὅτι μὴ μεταξὺ ἀναστάντες οἴχονται ὅλον ὑμῖν τὸ σ
πόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' οὐδὲ ἐς κόρον ὅμως φασὶ

τοὺς γὰρ οἰνοχόους ὑμῶν ὥσπερ τοὺς Ὀδυσσέως
ιους κηρῷ βεβύσθαι τὰ ὦτα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὕ-
αἰσχρά ἐστιν, ὥστε ὀκνῶ λέγειν, ἃ περὶ τῆς νομῆς
κρεῶν αἰτιῶνται καὶ τῶν διακόνων, ὑμῖν μὲν παρε-
ων, ἔστ' ἂν ὑπερεμφορηθῆτε, ἐκείνους δὲ παρα-
των, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικροπρεπῆ καὶ ἥκιστα
θέροις πρέποντα. τὸ γοῦν ἥδιστον καὶ συμποτικώ-
ν ἡ ἰσοτιμία ἐστί, καὶ ὁ ἰσοδαίτης τούτου ἕνεκα ἡγεῖ-
ὑμῖν τῶν συμποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν.
ρᾶτε οὖν ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωνται, ἀλλὰ τι-
σι καὶ φιλήσωσι τῶν ὀλίγων τούτων μεταλαμβά- 413
ς, ὧν ὑμῖν μὲν ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, ἐκείνοις
καιρῷ τῆς χρείας ἡ δόσις ἀείμνηστος. ἄλλως τε οὐδ'
κεῖν δύναισθε τὰς πόλεις μὴ οὐχὶ καὶ πενήτων συμ-
ευομένων καὶ μυρία πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν ὑμῖν
ελούντων, οὐδ' ἂν ἔχοιτε τοὺς θαυμάζοντας ὑμῶν
πλοῦτον, ἢν μόνοι καὶ ἰδίᾳ καὶ ὑπὸ σκότῳ πλουτῆτε.
σαν οὖν πολλοὶ καὶ θαυμασάτωσαν ὑμῶν τὸν ἄρ-
ν καὶ τὰς τραπέζας καὶ προπινόντων φιλοτησίας,
ὺ πίνοντες περισκοπείτωσαν τὸ ἔκπωμα καὶ τὸ βά-
στωσαν αὐτοὶ διαβαστάσαντες καὶ τῆς ἱστορίας τὸ
ὲς καὶ τὸν χρυσὸν ὅσος, ὃς ἐπανθεῖ τῇ τέχνῃ. πρὸς
τῷ χρηστοὺς καὶ φιλανθρώπους ἀκούειν καὶ τοῦ
νεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω γενήσεσθε. τίς γὰρ ἂν φθο-
ιε τῷ κοινωνοῦντι καὶ διδόντι τῶν μετρίων; τίς δ'
ἂν εὔξαιτο εἰς τὸ μήκιστον διαβιῶναι αὐτὸν ἀπο-
ντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς δὲ νῦν ἔχετε, ἀμάρτυρος μὲν
δαιμονία, ἐπίφθονος δὲ ὁ πλοῦτος, ἀηδὴς δὲ ὁ βίος.
ὐδὲ γὰρ οὐδὲ ὁμοίως ἡδύ, οἶμαι, μόνον ἐμπίπλα-
, ὥσπερ τοὺς λέοντάς φασι καὶ τοὺς μονιοὺς τῶν
ν, καὶ συνόντας δεξιοῖς ἀνδράσι καὶ πάντα χαρίζε-
πειρωμένοις, οἳ πρῶτα μὲν οὐ κωφὸν καὶ ἄφωνον 414

ἐάσουσι τὸ συμπόσιον εἶναι, ἀλλ' ἐν μύθοις συμπ καὶ σκώμμασιν ἀνεπαχθέσι καὶ φιλοφροσύναις πο συνέσονται, οἷαι ἥδισται διατριβαί, φίλαι μὲν Δι καὶ Ἀφροδίτῃ, φίλαι δὲ Χάρισιν, ἔπειτα δὲ πρὸς τας ἐς τὴν ὑστεραίαν διηγούμενοι ὑμῶν τὴν δεξ φιλεῖσθαι παρασκευάσουσι. ταῦτα πολλοῦ πρίασθ λῶς εἶχεν. 35. ἐπεὶ ἐρήσομαι ὑμᾶς, εἰ μύοντες οἱ τες βαδίζοιεν — ὑποθώμεθα γὰρ οὕτως — οὐκ ἂ ἠνίασεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδείξαισθε τὰς ἁλουργεῖ τας καὶ τῶν ἀκολουθούντων τὸ πλῆθος ἢ τῶν δακ τὸ μέγεθος; ἐῶ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλὰς καὶ μίσ τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἐγγίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, νοι τρυφᾶν ἐθέλητε· ἃ μὲν γὰρ εὔξασθαι καθ ἀπειλοῦσιν, ἀποτρόπαια, μηδὲ γένοιτο εἰς ἀνάγκ τοὺς καταστῆναι τῆς εὐχῆς· ἐπεὶ οὔτε ἀλλάντων γε οὔτε πλακοῦντος ἢ εἴ τι λείψανον τῆς κυνός, ἢ φ ὑμῖν σαπέρδην ἐντετηκότα ἕξει, ὗς δὲ καὶ ἔλαφος μενοι μεταξὺ δρασμὸν βουλεύσουσιν ἐκ τοῦ ὀπι ἐς τὸ ὄρος, καὶ ὄρνις ψύττα κατατείνασαι ἄπτερ αὗται παρ' αὐτοὺς τοὺς πένητας ἐκπετήσονται· τὸ γιστον, οἱ ὡραιότατοι τῶν οἰνοχόων φαλακροὶ ἐν τοῦ χρόνου ὑμῖν γενήσονται, ἐπὶ κατεαγότι καὶ τῷ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε βουλεύεσθε ἃ καὶ τῇ ἑορτ ποντα γένοιτ' ἂν καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα, καὶ ἐπι ζετε πολλὴν τὴν πενίαν αὐτοῖς ἀπ' ὀλίγου τελέ φίλους οὐ μεμπτοὺς ἕξοντες.

4.

36. Οἱ πλούσιοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν. γὰρ σὲ οἴει μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγρ ὦ Κρόνε, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφηται π

ἀναβοώντων καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα τὸν ἀναδασμὸν
ὑντων γενέσθαι καὶ αἰτιωμένων τήν τε εἱμαρμένην
ἴνισον τὴν νομὴν πεποιημένην καὶ ἡμᾶς ὅτι μηδενὸς
οῖς μεταδιδόναι ἀξιοῦμεν; ἀλλ' οἶδεν ἐκεῖνος, ἅτε
ς ὤν, παρ' οἷστισιν ἡ αἰτία, καὶ διὰ τοῦτο παρακούει 416
ῶν τὰ πολλά. σοὶ δὲ ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπείπερ
ις γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλ-
λαβόντες ἃ γέγραφας, ὡς καλὸν ἐπικουρεῖν ἀπὸ
ιῶν τοῖς δεομένοις καὶ ὡς ἥδιον συνεῖναι καὶ συνευω-
θαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διετελοῦμεν οὕτως ποιοῦντες
ίαιτοι καθεστῶτες, ὡς ἂν μηδὲ τὸν συνδαίτην αὐτὸν
ίσασθαί τι. 37. οἱ δὲ ὀλίγων ἐν ἀρχῇ δεῖσθαι φάσκον-
ἐπειδήπερ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπετάσαμεν τὰς θύρας,
ἀνίεσαν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες· εἰ δὲ μὴ πάντα
ὶς μηδὲ πρὸς ἔπος λαμβάνοιεν, ὀργὴ καὶ μῖσος καὶ
ιειροι αἱ βλασφημίαι· κἂν εἴ τι ἐπιψεύδοιντο ἡμῖν,
οἵ γε ἀκούοντες ἐπίστευον ἂν ὡς ἀκριβῶς εἰδόσιν
νῦ συγγεγονέναι. ὥστε δυοῖν θάτερον, ἢ μὴ διδόντα
ὸν εἶναι πάντως ἔδει ἢ πάντα προϊέμενον αὐτίκα
ι πένεσθαι καὶ τῶν αἰτούντων καὶ αὐτὸν εἶναι. 38. καὶ
ὲν ἄλλα μέτρια· ἐν δὲ τοῖς δείπνοις αὐτοῖς ἀμελή-
ες τοῦ ἐμπίπλασθαι καὶ γαστρίζεσθαι καὶ αὐτοί,
ὰν πλεῖον τοῦ ἱκανοῦ ἐμπίωσιν, ἢ παιδὸς ὡραίου 417
ιξὺ ἀναδόντος τὸ ἔκπωμα ἔνυξαν τὴν χεῖρα ἢ παλ-
ῇ ἢ γαμετῇ γυναικὶ ἐπεχείρησαν· εἶτα κατεμέσαν-
τοῦ συμποσίου ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδοροῦνται ἡμῖν
ιλθόντες, ὡς ἐδίψησαν καὶ ὡς λιμῷ συνῆσαν διηγού-
ι. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταψεύδεσθαι αὐτῶν δοκοῦμεν,
ὑμέτερον παράσιτον ἀναμνήσθητι τὸν Ἰξίονα, ὃς
ωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῇ
ῃ μεθυσθεὶς ἐπεχείρει ὁ γενναῖος. 39. ταῦτ' ἐστὶ καὶ
οιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐβουλευσάμεθα πρὸς τὸ λοι-

πὸν ἀσφαλείας τῆς ἡμετέρας ἕνεκεν μηκέτι ἐπιβατὸν τοῖς ποιεῖν τὴν οἰκίαν. εἰ δὲ ἐπὶ σοῦ συνθοῖντο μετ[ι] δεήσεσθαι, ὥσπερ νῦν φασι, μηδὲν δὲ ὑβριστικὸν ἐν συμποσίοις ἐργάσεσθαι, κοινωνούντων ἡμῖν καὶ [ι] δειπνούντων τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. καὶ τῶν ἱματίων, ὡ[ς] κελεύεις, πέμψομεν καὶ τοῦ χρυσίου ὁπόσον οἷόν τι προσδαπανήσομεν, καὶ ὅλως οὐδὲν ἐλλείψομεν· καὶ τοὶ δὲ ἀφέμενοι τοῦ κατὰ τέχνην ὁμιλεῖν ἡμῖν φίλοι κολάκων καὶ παρασίτων ἔστωσαν. ὡς ἡμᾶς γε οὐδὲ[ν] αἰτιάσαιο κἀκείνων τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελόντων.

---

418 ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ Η ΛΑΠΙΘΑΙ.

ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

1. ΦΙΛ. Ποικίλην, ὦ Λυκῖνε, διατριβήν φασι γενῆσθαι ὑμῖν χθὲς ἐν Ἀρισταινέτου παρὰ τὸ δεῖπ[νον] καί τινας λόγους φιλοσόφους εἰρῆσθαι καὶ ἔριν οὐ [μι]κρὰν συστῆναι ἐπ' αὐτοῖς, εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χαρ[ῖνος] καὶ ἄχρι τραυμάτων προχωρῆσαι τὸ πρᾶγμα καὶ τ[ῷ] αἵματι διαλυθῆναι τὴν συνουσίαν.

ΛΥΚ. Καὶ πόθεν, ὦ Φίλων, ἠπίστατο Χαρῖνος τ[αῦ]τα; οὐ γὰρ συνεδείπνει μεθ' ἡμῶν.

ΦΙΛ. Διονίκου ἔφη τοῦ ἰατροῦ ἀκοῦσαι. Διόν[ικος] δὲ καὶ αὐτός, οἶμαι, τῶν συνδείπνων ἦν.

ΛΥΚ. Καὶ μάλα· οὐ μὴν ἐξ ἀρχῆς γε οὐδ' α[ὐτὸς] ἅπασι παρεγένετο, ἀλλὰ ὀψὲ μεσούσης σχεδὸν ἤδη
419 μάχης ἐπέστη ὀλίγον πρὸ τῶν τραυμάτων. ὥστε θαυ[μάζω] εἴ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδύνατο μὴ παρακολουθήσας ἐκεί[νοις] ἀφ' ὧν ἀρξαμένη ἐς τὸ αἷμα ἐτελεύτησεν αὐτοῖς ἡ φ[ιλο]νεικία.

2. ΦΙΛ. Τοιγαροῦν, ὦ Λυκῖνε, καὶ ὁ Χαρῖνος αὐ- εἰ βουλοίμεθα τἀληθῆ ἀκοῦσαι καὶ ὅπως ἐπράχθη τα, παρὰ σὲ ἡμᾶς ἥκειν ἐκέλευσε. καὶ τὸν Διόνικον αὐτὸν εἰπεῖν ὡς αὐτὸς μὲν οὐ παραγένοιτο ἅπασι, ὲ ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα καὶ τοὺς λόγους ὺς ἀπομνημονεῦσαι ἅτε μὴ παρέργως τῶν τοιού- ἀλλ' ἐν σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ῖν ἡμᾶς ἡδίστην ταύτην ἑστίασιν, ἧς οὐκ οἶδ' ἄν τίς ν ἔμοιγε, καὶ μάλιστα ὅσῳ νήφοντες ἐν εἰρήνῃ καὶ ιωτὶ ἔξω βέλους ἑστιασόμεθα, εἴτε γέροντες ἐπαρῴνη- ;ι παρὰ τὸ δεῖπνον εἴτε νέοι εἰπεῖν τε ὅσα ἥκιστα ' ὑπὸ τοῦ ἀκράτου προαχθέντες καὶ πρᾶξαι.

ỉ. ΛΥΚ. Νεανικώτερα ἡμᾶς, ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἐκφέ- :αῦτα πρὸς τοὺς πολλοὺς καὶ ἐπεξιέναι διηγουμέ- πράγματα ἐν οἴνῳ καὶ μέθῃ γενόμενα, δέον λήθην 420 ;ασθαι αὐτῶν καὶ νομίζειν ἐκεῖνα πάντα θεοῦ ἔργα 1ιονύσου εἶναι, ὃς οὐκ οἶδα εἴ τινα τῶν αὐτοῦ ὀρ- ἀτέλεστον καὶ ἀβάκχευτον περιεῖδεν. ὅρα οὖν μὴ ήθων τινῶν ἀνθρώπων ᾖ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ζειν, ἃ καλῶς ἔχει ἐν τῷ συμποσίῳ καταλιπόντας λάττεσθαι. „μισῶ" γάρ, φησὶ καὶ ὁ ποιητικὸς λό- „μνάμονα συμπόταν." καὶ οὐδὲ ὁ Διόνικος ὀρθῶς ;σε πρὸς τὸν Χαρῖνον ταῦτα ἐξαγορεύσας καὶ πολ- :ὴν ἑωλοκρασίαν κατασκεδάσας ἀνδρῶν φιλοσόφων. 3έ, ἄπαγε, οὐκ ἄν τι τοιοῦτον εἴποιμι.

4. ΦΙΛ. Θρύπτῃ ταῦτα, ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' οὔτι γε πρὸς ιὕτω ποιεῖν ἐχρῆν, ὃς ἀκριβῶς πολὺ πλέον ἐπιθυ- τά σε εἰπεῖν οἶδα ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι, καί μοι δοκεῖς, εἰ ήσειας τῶν ἀκουσομένων, κἂν πρὸς κίονά τινα ἢ 421 ἀνδριάντα ἡδέως ἂν προσελθὼν ἐκχέαι πάντα συνεί- ἀμυστί. εἰ γοῦν ἐθελήσω ἀπαλλάττεσθαι νῦν, οὐκ ;ς με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἕξει καὶ παρακολου-

θήσεις καὶ δεήσει. κἀγὼ θρύψομαι πρὸς σὲ ἐν τῷ μέ
καὶ εἴ γε δοκεῖ, ἀπίωμεν ἄλλου αὐτὰ πευσόμενοι, σ
μὴ λέγε.

ΛΥΚ. Μηδὲν πρὸς ὀργήν· διηγήσομαι γάρ, ἐπεὶ
οὕτως προθυμῇ, ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλοὺς ἐρεῖς.

ΦΙΛ. Εἰ μὴ παντάπασιν ἐγὼ ἐπιλέλησμαι Λυκῖ
αὐτὸς σὺ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὸ καὶ φθάσεις εἰπὼν ἅ
σιν, ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει. 5. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶ
εἰπέ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀρισταίνετος ἀγόμενος
ναῖκα εἱστία ὑμᾶς;

ΛΥΚ. Οὔκ, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα ἐξεδίδου αὐτὸς
Κλεανθίδα τῷ Εὐκρίτου τοῦ δανειστικοῦ τῷ φιλο
φοῦντι.

422 ΦΙΛ. Παγκάλῳ νὴ Δία μειρακίῳ, ἁπαλῷ γε μὴν
καὶ οὐ πάνυ καθ' ὥραν γάμων.

ΛΥΚ. Ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον, οἶ
τοῦτον οὖν κόσμιόν τε εἶναι δοκοῦντα καὶ πρὸς φιλο
φίαν ὡρμημένον, ἔτι δὲ μόνον ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκρ
προείλετο νυμφίον ἐξ ἁπάντων.

ΦΙΛ. Οὐ μικρὰν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν
κριτον. ἀτὰρ οὖν, ὦ Λυκῖνε, τίνες οἱ δειπνοῦντες ἦσ

6. ΛΥΚ. Τοὺς μὲν ἄλλους τί ἄν σοι λέγοιμι; ο
ἀπὸ φιλοσοφίας καὶ λόγων, οὕσπερ ἐθέλεις, οἶμαι, ἀκ
σαι μάλιστα, Ζηνόθεμις ἦν ὁ πρεσβύτης ὁ ἀπὸ τῆς στ
καὶ ξὺν αὐτῷ Δίφιλος ὁ λαβύρινθος ἐπίκλην, διδάσκ
οὗτος ὢν τοῦ Ἀρισταινέτου υἱέος τοῦ Ζήνωνος· τῶν
ἀπὸ τοῦ περιπάτου Κλεόδημος, οἶσθα τὸν στωμύλον,
ἐλεγκτικόν, ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταὶ καὶ κοπίδα καλ
σιν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ἕρμων παρῆν, καὶ εἰσ
423 θόντα γε αὐτὸν εὐθὺς ὑπεβλέποντο οἱ Στωϊκοὶ καὶ ἀ
στρέφοντο καὶ δῆλοι ἦσαν ὥς τινα πατραλοίαν καὶ ἐν
μυσαττόμενοι. οὗτοι μὲν αὐτοῦ Ἀρισταινέτου φίλοι

θεις ὄντες παρεκέκληντο ἐπὶ δεῖπνον καὶ ξὺν αὐ-
ὁ γραμματικὸς Ἱστιαῖος καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος.
ὰ δὲ τὸν νυμφίον τὸν Χαιρέαν Ἴων ὁ Πλατωνικὸς
ιστιᾶτο διδάσκαλος αὐτοῦ ὤν, σεμνός τις ἰδεῖν καὶ
:ρεπὴς καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ προσώπῳ·
ινα γοῦν οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν εἰς τὴν ὀρ-
]τα τῆς γνώμης ἀποβλέποντες., καὶ ἐπεὶ παρῆλθεν,
;ανίσταντο πάντες αὐτῷ καὶ ἐδεξιοῦντο ὥς τινα τῶν
ττόνων, καὶ ὅλως θεοῦ ἐπιδημία τὸ πρᾶγμα ἦν Ἴων
ευμαστὸς συμπαρών. 8. δέον δὲ ἤδη κατακλίνεσθαι
ντων σχεδὸν παρόντων, ἐν δεξιᾷ μὲν εἰσιόντων αἱ
χῖκες ὅλον τὸν κλιντῆρα ἐκεῖνον ἐπέλαβον, οὐκ ὀλί-
οῦσαι, καὶ ἐν αὐταῖς ἡ νύμφη πάνυ ἀκριβῶς ἐγκε-
υμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν περιεχομένη· ἐς δὲ τὸ
ʼθυρον ἡ ἄλλη πληθύς, ὡς ἕκαστος ἀξίας εἶχε. 9. κατ' 424
ικρὺ δὲ τῶν γυναικῶν πρῶτος ὁ Εὔκριτος, εἶτα Ἀρι-
ίνετος. εἶτα ἐνεδοιάζετο πότερον χρὴ πρότερον Ζηνό-
ιν τὸν Στωϊκὸν ἅτε γέροντα ἢ Ἕρμωνα τὸν Ἐπικού-
ιν, ἱερεὺς γὰρ ἦν τοῖν ἀνάκοιν καὶ γένους τοῦ πρώ-
ἐν τῇ πόλει. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις ἔλυσε τὴν ἀπορίαν·
ιάρ με, φησίν, ὦ Ἀρισταίνετε, δεύτερον ἄξεις του-
ι τοῦ ἀνδρός, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικου-
ιυ, ἄπειμι ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών· καὶ ἅμα
παῖδα ἐκάλει καὶ ἐξιόντι ἐῴκει. καὶ ὁ Ἕρμων, Ἔχε
, ὦ Ζηνόθεμι, τὰ πρῶτα, ἔφη· ἀτὰρ εἰ καὶ μηδέν τι
ιον, ἱερεῖ γε ὄντι ὑπεξίστασθαι καλῶς εἶχεν, εἰ καὶ
Ἐπικούρου πάνυ καταπεφρόνηκας. Ἐγέλασα, ἦ δ'
ι Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα, καὶ ἅμα λέγων κατε-
ιετο καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἕρμων, εἶτα Κλεόδημος
ʼεριπατητικός, εἶτα ὁ Ἴων καὶ ὑπ' ἐκεῖνον ὁ νυμφίος,
ἐγὼ καὶ παρ' ἐμὲ ὁ Δίφιλος καὶ ὑπ' αὐτῷ Ζήνων ὁ

μαθητής, εἶτα ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος καὶ ὁ γραμματ Ἱστιαῖος.

425 10. ΦΙΛ. Βαβαῖ, ὦ Λυκῖνε, μουσεῖόν τι τὸ συμ σιον διηγῇ σοφῶν ἀνδρῶν τῶν πλείστων, καὶ ἔγωγε Ἀρισταίνετον ἐπαινῶ, ὅτι τὴν εὐκταιοτάτην ἑορτὴν ἃ τοὺς σοφωτάτους ἑστιᾶν πρὸ τῶν ἄλλων ἠξίωσεν, περ τὸ κεφάλαιον ἐξ ἑκάστης αἱρέσεως ἀπανθισάμε οὐχὶ τοὺς μέν, τοὺς δὲ οὔ, ἀλλὰ ἀναμὶξ ἅπαντας.

ΛΥΚ. Ἔστι γάρ, ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τῶν πολλῶν ι των πλουσίων, ἀλλὰ καὶ παιδείας μέλει αὐτῷ καὶ τὸ π στον τοῦ βίου τούτοις ξύνεστιν. 11. εἱστιώμεθα οὖ ἡσυχίᾳ τὸ πρῶτον, καὶ παρεσκεύαστο ποικίλα. πλὴν δὲν οἶμαι χρὴ καὶ ταῦτα καταριθμεῖσθαι, χυμοὺς πέμματα καὶ καρυκείας· ἅπαντα γὰρ ἄφθονα. ἐν το δὲ ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας ἐς τὸν Ἴωνα, Ὁρᾷς, ἔφη, γέροντα — Ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκουον γάρ — ὅ ἐμφορεῖται τῶν ὄψων καὶ ἀναπέπλησται ζωμοῦ τὸ ἱ τιον καὶ ὅσα τῷ παιδὶ κατόπιν ἑστῶτι ὀρέγει λανθάι οἰόμενος τοὺς ἄλλους, οὐ μεμνημένος τῶν μεθ' αὐτ δεῖξον οὖν καὶ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἴη. ἐγὼ δὲ δὲν ἐδεόμην δείξοντός μοι τοῦ Ἴωνος πολὺ πρότερον α ἐκ περιωπῆς ἑωρακώς. 12. ἅμα δὲ ταῦτα ὁ Κλεόδη εἰρήκει καὶ ἐπεισέπαισεν ὁ Κυνικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλη

426 ἐκεῖνο τὸ κοινὸν ἐπιχαριεντισάμενος „τὸν Μενέλαον· τόματον ἥκοντα.“ τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ἀναίσχυντα ἐ κει πεποιηκέναι καὶ ὑπέκρουον τὰ προχειρότατα, ὁ τό, „ἀφραίνεις Μενέλαε,“ ὁ δ'

ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,

καὶ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὔστοχα καὶ χαρίεντα ὑπο θορύξοντες· ἐς μέντοι τὸ φανερὸν οὐδεὶς ἐτόλμα λέγ ἐδεδοίκεσαν γὰρ τὸν Ἀλκιδάμαντα, βοὴν ἀγαθὸν ἀτεχ ὄντα καὶ κρακτικώτατον κυνῶν ἁπάντων, παρ' ὃ

'ων ἐδόκει καὶ φοβερώτατος ἦν ἅπασιν. 13. ὁ δὲ
ιαίνετος ἐπαινέσας αὐτὸν ἐκέλευε θρόνον τινὰ λα-
ι καθίζεσθαι παρ' Ἱστιαῖόν τε καὶ Διονυσόδωρον.
Ἄπαγε, φησί, γυναικεῖον λέγεις καὶ μαλθακὸν ἐπὶ
ιυ καθίζεσθαι ἢ σκίμποδος, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλα-
ιύτης εὐνῆς μικροῦ δεῖν ὕπτιοι κατακείμενοι ἑστιᾶ- 427
ορφυρίδας ὑποβεβλημένοι· ἐγὼ δὲ κἂν ὀρθοστά-
ειπνήσαιμι ἐμπεριπατῶν ἅμα τῷ συμποσίῳ· εἰ δὲ
ιμοιμι, χαμαὶ τὸν τρίβωνα ὑποβαλλόμενος κείσομαι
ιχῶνος οἷον τὸν Ἡρακλέα γράφουσιν. Οὕτως, ἔφη,
ιθω, ὁ Ἀρισταίνετος, εἴ σοι ἥδιον. καὶ τὸ ἀπὸ τού-
εριιὼν ἐν κύκλῳ ὁ Ἀλκιδάμας ἐδείπνει ὥσπερ οἱ
αι πρὸς τὴν ἀφθονωτέραν νομὴν μετεξανιστάμενος
ιῖς περιφέρουσι τὰ ὄψα συμπερινοστῶν. 14. καὶ
ι καὶ σιτούμενος ἐνεργὸς ἦν ἀρετῆς πέρι καὶ κακίας
ὺ διεξιὼν καὶ ἐς τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον ἀπο-
ιων· ἠρώτα γοῦν τὸν Ἀρισταίνετον, τί βούλονται
αἱ τοσαῦται καὶ τηλικαῦται κύλικες τῶν κεραμεῶν
υναμένων. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἤδη διενοχλοῦντα ἔπαυ-
τὸ παρὸν Ἀρισταίνετος τῷ παιδὶ νεύσας εὐμεγέθη 428
ιν ἀναδοῦναι αὐτῷ ζωρότερον ἐγχέαντα· καὶ ἐδόκει
κ ἐπινενοηκέναι οὐκ εἰδὼς ὅσων κακῶν ἀρχὴν ὁ
ις ἐκεῖνος ἐνεδεδώκει. λαβὼν δὲ ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας
τε μικρὸν καὶ ἐς τοὔδαφος καταβαλὼν ἑαυτὸν ἔκειτο
μνος, ὥσπερ ἠπειλήκει, πήξας τὸν ἀγκῶνα ὀρθόν,
ἅμα τὸν σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ
λῆς ὑπὸ τῶν γραφέων δείκνυται. 15. ἤδη δὲ καὶ ἐς
ἄλλους συνεχῶς περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ καὶ φιλοτη-
αὶ ὁμιλίαι καὶ φῶτα εἰσεκεκόμιστο. ἐν τοσούτῳ δ'
ὸν παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα οἰνοχόον ὄντα
ν ἰδὼν ὑπομειδιῶντα — χρὴ γάρ, οἶμαι, καὶ ὅσα
γα τῆς ἑστιάσεως εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι πρὸς τὸ

γλαφυρώτερον ἐπράχθη — μάλα ἤδη παρεφύλαττον ὅ
καὶ μειδιάσειε. καὶ μετὰ μικρὸν ὁ μὲν προσῆλθεν ὡς ἀπ
ληψόμενος παρὰ τοῦ Κλεοδήμου τὴν φιάλην, ὁ δὲ τ
429 τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν αὐτοῦ καὶ δραχμὰς δύο, οἶ
συνανέδωκε μετὰ τῆς φιάλης· ὁ παῖς δὲ πρὸς μὲν
δάκτυλον θλιβόμενον αὖθις ἐμειδίασεν, οὐ μὴν συ
δεν, οἶμαι, τὸ νόμισμα, ὥστε μὴ δεξαμένου ψόφο
δύο δραχμαὶ παρέσχον ἐκπεσοῦσαι καὶ ἠρυθρίασαν ἄ
μάλα σαφῶς. ἠπόρουν δὲ οἱ πλησίον οὗτινος εἴη τὰ
μίσματα, τοῦ μὲν παιδὸς ἀρνουμένου μὴ ἀποβεβλη
τοῦ δὲ Κλεοδήμου, καθ' ὃν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ π
ποιουμένου τὴν ἀπόρριψιν. ἠμελήθη οὖν καὶ παρ
τοῦτο οὐ πάνυ πολλῶν ἰδόντων πλὴν μόνου, ὡς
ἔδοξε, τοῦ Ἀρισταινέτου· μετέστησε γὰρ τὸν παῖδα
κρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑπεξαγαγὼν καὶ τῷ Κλεοδήμῳ τ
παραστῆναι διένευσε τῶν ἐξώρων ἤδη καὶ καρτε
ὀρεωκόμον τινὰ ἢ ἱπποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν ὧδέ
ἐκεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον ἂν τῷ Κλεοδ
γενόμενον, εἰ ἔφθη διαφοιτῆσαν εἰς ἅπαντας, ἀλλὰ
κατέσβη αὐτίκα, δεξιῶς πάνυ τοῦ Ἀρισταινέτου
παροινίαν ἐνέγκαντος.

430 16. Ὁ Κυνικὸς δὲ Ἀλκιδάμας, ἐπεπώκει γὰρ
πυθόμενος ἥτις ἡ γαμουμένη παῖς ἐκαλεῖτο, σιωπὴν
αγγείλας μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀποβλέψας ἐς τὰς γυν
Προπίνω σοι, ἔφη, ὦ Κλεανθί, Ἡρακλέους ἀρχηγ
ὡς δ' ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, Ἐγελάσατε, εἶ
ὦ καθάρματα, εἰ τῇ νύμφῃ προὔπιον ἐπὶ τοῦ ἡμετ
θεοῦ τοῦ Ἡρακλέους; καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρὴ ὡς ἢν
λάβῃ παρ' ἐμοῦ τὸν σκύφον, οὔποτε τοιοῦτος ἂν
αὐτῇ γένοιτο οἷος ἐγώ, ἄτρεπτος μὲν ἀλκήν, ἐλεύθ
δὲ τὴν γνώμην, τὸ σῶμα δὲ οὕτω καρτερός· καὶ
παρεγύμνου ἑαυτὸν μᾶλλον ἄχρι πρὸς τὸ αἴσχιστον.

ις ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται, καὶ ὃς ἀγανακτή-
ις ἐπανίστατο δριμὺ καὶ παράφορον βλέπων καὶ δῆλος
ι οὐκέτι εἰρήνην ἄξων. τάχα δ' ἂν τινος καθίκετο τῇ
ικτηρίᾳ, εἰ μὴ κατὰ καιρὸν εἰσεκεκόμιστο πλακοῦς εὐ-
γέθης, πρὸς ὃν ἀποβλέψας ἡμερώτερος ἐγένετο καὶ
ηξε τοῦ θυμοῦ καὶ ἐνεφορεῖτο συμπεριιών. 17. καὶ οἱ
ιεῖστοι ἐμέθυον ἤδη καὶ βοῆς μεστὸν ἦν τὸ συμπόσιον· 431
μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ ῥήτωρ αὐτοῦ ῥήσεις τινὰς ἐν
ρει διεξῄει καὶ ἐπῃνεῖτο ὑπὸ τῶν κατόπιν ἐφεστώτων
ιετῶν, ὁ δὲ Ἱστιαῖος ὁ γραμματικὸς ἐρραψῴδει ὕστε-
ς κατακείμενος καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου
ὶ Ἡσιόδου καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν
γγέλοιον ἀποτελεῖσθαι, μάλιστα δ' ἐκεῖνα ὥσπερ προ-
ντευόμενος τὰ μέλλοντα,

σὺν δ' ἔβαλον ῥινούς·
ι
ἔνθα δ' ἄρ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν.

Ζηνόθεμις δ' ἀνεγίνωσκε παρὰ τοῦ παιδὸς λαβὼν
πτόγραμμόν τι βιβλίον. 18. διαλιπόντων δὲ ὀλίγον,
ιπὲρ εἰώθασι, τῶν παρακομιζόντων τὰ ὄψα μηχανώ-
νος Ἀρισταίνετος μηδ' ἐκεῖνον ἀτερπῆ τὸν καιρὸν εἶ-
ι μηδὲ κενὸν ἐκέλευσε τὸν γελωτοποιὸν εἰσελθόντα
εῖν τι ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται
χυθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις ἐξυρημένος τὴν
φαλήν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κορυφῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων· οὗ-
ς ὠρχήσατό τε κατακλῶν ἑαυτὸν καὶ διαστρέφων, ὡς 432
λοιότερος φανείη, καὶ ἀνάπαιστα συγκροτῶν διεξῆλθεν
γυπτιάζων τῇ φωνῇ, καὶ τέλος ἐπέσκωπτεν ἐς τοὺς
ρόντας. 19. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐγέλων ὁπότε σκωφθεῖεν,
ι δὲ καὶ εἰς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὅμοιόν τι ἀπέρριψε Με-
ταῖον κυνίδιον προσειπὼν αὐτόν, ἀγανακτήσας ἐκεῖ-
ς — καὶ πάλαι δὲ δῆλος ἦν φθονῶν αὐτῷ εὐδοκιμοῦντι

καὶ κατέχοντι τὸ συμπόσιον — ἀποῤῥίψας τὸν τρι
προὐκαλεῖτό οἱ παγκρατιάζειν, εἰ δὲ μή, κατοίσει
τοῦ ἔφη τὴν βακτηρίαν. οὕτω δὴ ὁ κακοδαίμων
ρίων — τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο — σ
ἐπαγκρατίαζε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδιστον ἦν, φι
φος ἀνὴρ γελωτοποιῷ ἀνταιρόμενος καὶ παίων καὶ
μενος ἐν τῷ μέρει. οἱ παρόντες δὲ οἱ μὲν ᾐδοῦντο
ἐγέλων, ἄχρι ἀπηγόρευσε παιόμενος ὁ Ἀλκιδάμα
συγκεκροτημένου ἀνθρωπίσκου καταγωνισθείς.
οὖν πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. 20. ἐνταῦθα Δι
ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρὸς οὐ πολὺ κατόπιν τοῦ ἀγῶνος
433 βραδύκει δέ, ὡς ἔφασκε, φρενίτιδι ἑαλωκότα θερα
Πολυπρέποντα τὸν αὐλητήν. καί τι καὶ γελοῖον
σατο· ἔφη μὲν γὰρ εἰσελθεῖν παρ' αὐτὸν οὐκ εἰδα
μενον ἤδη τῷ πάθει, τὸν δὲ ταχέως ἀναστάντα ἐπ
σαί τε τὴν θύραν καὶ ξιφίδιον σπασάμενον ἀνε
αὐτῷ τοὺς αὐλοὺς κελεύειν αὐλεῖν· εἶτα ἐπεὶ μὴ δι
παίειν σκῦτος ἔχοντα ἐς ὑπτίας τὰς χεῖρας. τέλος
τοσούτῳ κινδύνῳ ἐπινοῆσαι τοιόνδε· ἐς ἀγῶνα γὰ
καλέσασθαι αὐτὸν ἐπὶ ῥητῷ πληγῶν ἀριθμῷ, καὶ π
μὲν αὐτὸς αὐλῆσαι πονήρως, μετὰ δὲ παραδόντι
αὐλοὺς ἐκείνῳ δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκῦτος καὶ
φίδιον καὶ ἀποῤῥῖψαι τάχιστα διὰ τῆς φωταγωγοῦ
ὕπαιθρον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἀσφαλέ
ἤδη προσπαλαίων αὐτῷ ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γειτνι
ὑφ' ὧν ἀνασπασάντων τὸ θύριον σωθῆναι αὐτόν. ἐ
δὲ καὶ σημεῖα τῶν πληγῶν καὶ ἀμυχάς τινας ἐ
προσώπου. καὶ ὁ μὲν Διόνικος οὐ μεῖον εὐδοκ
τοῦ γελωτοποιοῦ ἐπὶ τῇ διηγήσει πλησίον τοῦ Ἰσ
παραβύσας ἑαυτὸν ἐδείπνει ὅσα λοιπά, οὐκ ἄνευ
434 τινος ἡμῖν ἐπιπαρών, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρήσιμος τοῖ
ταῦτα γεγενημένος. 21. παρελθὼν γὰρ εἰς τὸ μέσ

ἑτης παρ' Ἑτοιμοκλέους τοῦ Στωϊκοῦ ἥκειν λέγων γραμματίδιον ἔχων κελεῦσαί οἱ ἔφη τὸν δεσπότην ἐν τῷ κοινῷ ...αγνόντα εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὀπίσω αὖθις ἀπαλλάτ...σθαι. ἐφέντος οὖν τοῦ Ἀρισταινέτου προσελθὼν πρὸς ...ν λύχνον ἀνεγίνωσκεν.

ΦΙΛ. Ἦ που, ὦ Λυκῖνε, τῆς νύμφης ἐγκώμιον ἢ ...ιθαλάμιον, οἷα πολλὰ ποιοῦσιν;

ΛΥΚ. Ἀμέλει καὶ ἡμεῖς τοιοῦτον ᾠήθημεν, ἀλλ' ...δ' ἐγγὺς ἦν τούτου· ἐνεγέγραπτο γάρ·

22. Ἑτοιμοκλῆς φιλόσοφος Ἀρισταινέτῳ. ...ως μὲν ἔχω πρὸς δεῖπνα ὁ παρεληλυθώς μοι βίος ἅπας ...ρτύριον ἂν γένοιτο, ὅς γε ὁσημέραι πολλῶν ἐνοχλούν...ν παρὰ πολὺ σοῦ πλουσιωτέρων ὅμως οὐδὲ πώποτε ...ρων ἐμαυτὸν ἐπέδωκα εἰδὼς τοὺς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις ...ρύβους καὶ παροινίας. ἐπὶ σοῦ δὲ μόνου εἰκότως ἀγα...κτῆσαί μοι δοκῶ, ὃς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπα...ῶς τεθεραπευμένος οὐκ ἠξίωσας ἐναριθμῆσαι κἀμὲ τοῖς 435
...λλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγώ σοι ἄμοιρος, καὶ ταῦτα ... γειτόνων οἰκῶν. ἀνιῶμαι οὖν ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον οὕτως ...αρίστῳ φανέντι· ἐμοὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία οὐκ ἐν ὑὸς ...ρίου μοίρᾳ ἢ λαγωοῦ ἢ πλακοῦντος, ἃ παρ' ἄλλοις ...θόνως ἀπολαύω τὰ καθήκοντα εἰδόσιν, ἐπεὶ καὶ τή...ρον παρὰ τῷ μαθητῇ Παμμένει δειπνῆσαι πολυτελές, ...ς φασι, δεῖπνον δυνάμενος οὐκ ἐπένευσα ἱκετεύοντι, ...λ ὁ ἀνόητος ἐμαυτὸν φυλάττων. 23. σὺ δὲ ἡμᾶς παρα...πὼν ἄλλους εὐωχεῖς, εἰκότως· οὔπω γὰρ δύνασαι δια...κίνειν τὸ βέλτιον οὐδὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν ...εις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι ταῦτα, παρὰ τῶν θαυμαστῶν ...ν φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος καὶ Λαβυρίνθου, ὧν — ...τείη δὲ ἡ Ἀδράστεια — συλλογισμῷ ἐνὶ ἀποφράξαι ἂν ...ι τάχιστα δοκῶ τὰ στόματα. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ...τὶ φιλοσοφία; ἢ τὰ πρῶτα ταῦτα, τί διαφέρει σχέσις

ἕξεως; ἵνα μὴ τῶν ἀπόρων εἴπω τι, κερατίναν ἢ σωρ[illegible]
την ἢ θερίζοντα λόγον. ἀλλὰ σὺ μὲν ὄναιο αὐτῶν. ἐ[illegible]
436 δὲ ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγούμενος εἶναι οἴσ[illegible]
ῥᾳδίως τὴν ἀτιμίαν. 24. καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκείνην ἔχ[illegible]
καταφεύγειν τὴν ἀπολογίαν ὕστερον, ἐπιλαθέσθαι λ[illegible]
γων ἐν τοσούτῳ θορύβῳ καὶ πράγματι, δίς σε τήμερ[illegible]
προσηγόρευσα καὶ ἕωθεν ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ καὶ ἐν τῷ ἀνακ[illegible]
θύοντα ὕστερον. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγ[illegible]
μαι. 25. εἰ δὲ δείπνου ἕνεκα ὀργίζεσθαί σοι δοκῶ, [illegible]
κατὰ τὸν Οἰνέα ἐννόησον· ὄψει γὰρ καὶ τὴν Ἄρτεμ[illegible]
ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνην αὐτὴν οὐ παρέλαβεν ἐκεῖν[illegible]
ἐπὶ τὴν θυσίαν τοὺς ἄλλους θεοὺς ἑστιῶν. φησὶ δὲ κα[illegible]
αὐτῶν Ὅμηρος ὧδέ πως·

ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ·

καὶ Εὐριπίδης·

Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπίας χθονὸς
ἐν ἀντιπόρθμοις, πεδί' ἔχουσ' εὐδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς·

437 συὸς μέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γύαις
ἀνῆκε Λητοῦς παῖς ἑκηβόλος θεά.

26. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεθέμην, ὅπως μάθ[illegible]
οἷον ἄνδρα παραλιπὼν Δίφιλον ἑστιᾷς καὶ τὸν υἱὸν αὐ[illegible]
παραδέδωκας, εἰκότως· ἡδὺς γάρ ἐστι τῷ μειρακίῳ κ[illegible]
πρὸς χάριν αὐτῷ σύνεστιν. εἰ δὲ μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμὲ λ[illegible]
γειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἄν τι προσέθηκα, ὅπερ σύ, εἰ θ[illegible]
λεις, παρὰ Ζωπύρου τοῦ παιδαγωγοῦ ἂν μάθοις ἀληθ[illegible]
ὄν. ἀλλ' οὐ χρὴ ταράττειν ἐν γάμοις οὐδὲ διαβάλλειν ἄ[illegible]
λους, καὶ μάλιστα ἐφ' οὕτως αἰσχραῖς αἰτίαις· καὶ γ[illegible]
εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητάς μου περισπάσας, ἀλ[illegible]
ἔγωγε φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκεν σιωπήσομαι. 27. προσ[illegible]
ταξα δὲ τῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἤν διδῷς αὐτῷ μοῖράν τινα
συὸς ἢ ἐλάφου ἢ σησαμοῦντος, ὡς ἐμοὶ διακομίσειε κ[illegible]

ϰαὶ τοῦ δείπνου ἀπολογία γένοιτο, μὴ λαβεῖν, μὴ ϰαὶ 438
δόξωμεν ἐπὶ τούτῳ πεπομφέναι.

28. Τούτων, ὦ ἑταῖρε, ἀναγινωσϰομένων μεταξὺ
ἱδρώς τέ μοι περιεχεῖτο ὑπ' αἰδοῦς, ϰαὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ
λόγου, χανεῖν μοι τὴν γῆν ηὐχόμην ὁρῶν τοὺς παρόν-
τας γελῶντας ἐφ' ἑϰάστῳ ϰαὶ μάλιστα ὅσοι ᾔδεσαν τὸν
Ἑτοιμοϰλέα, πολιὸν ἄνθρωπον ϰαὶ σεμνὸν εἶναι δοϰοῦν-
τα. ἐθαύμαζον οὖν οἷος ὢν διαλάθοι αὐτοὺς ἐξαπατω-
μένους τῷ πώγωνι ϰαὶ τῇ τοῦ προσώπου ἐντάσει. ὁ γὰρ
Ἀρισταίνετος ἐδόϰει μοι οὐϰ ἀμελείᾳ περιιδεῖν αὐτόν,
ἀλλ' οὔποτ' ἂν ἐλπίσας ϰληθέντα ἐπινεῦσαι οὐδ' ἂν ἐμ-
παρασχεῖν ἑαυτὸν τοιούτῳ τινί· ὥστε οὐδὲ τὴν ἀρχὴν
πειρᾶσθαι ἠξίου. 29. ἐπεὶ δ' οὖν ἐπαύσατό ποτε ὁ οἰϰέ-
της ἀναγινώσϰων, τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τοὺς
ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα ϰαὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε δεδοιϰότας ϰαὶ
ὠχριῶντας ϰαὶ τῇ ἀπορίᾳ τῶν προσώπων ἐπαληθεύοντας
τὰ ὑπὸ τοῦ Ἑτοιμοϰλέους ϰατηγορηθέντα· ὁ Ἀρισταί-
νετος δὲ ἐτετάραϰτο ϰαὶ θορύβου μεστὸς ἦν, ἐϰέλευε δ'
ὅμως πίνειν ἡμᾶς ϰαὶ ἐπειρᾶτο εὖ διατίθεσθαι τὸ γεγο-
νὸς ὑπομειδιῶν ἅμα ϰαὶ τὸν οἰϰέτην ἀπέπεμψεν εἰπὼν
ὡς ἐπιμελήσεται τούτων. μετ' ὀλίγον δὲ ϰαὶ ὁ Ζήνων 439
ὑπεξανέστη ἀφανῶς, τοῦ παιδαγωγοῦ νεύσαντος ἀπαλ-
λάττεσθαι ὡς ϰελεύσαντος τοῦ πατρός. 30. ὁ Κλεόδημος
δὲ ϰαὶ πάλαι τινὸς ἀφορμῆς δεόμενος — ἐβούλετο γὰρ
συμπλαϰῆναι τοῖς Στωϊϰοῖς ϰαὶ διερρήγνυτο οὐϰ ἔχων
ἀρχὴν εὔλογον — τότε οὖν τὸ ἐνδόσιμον παρασχούσης
τῆς ἐπιστολῆς, Τοιαῦτα, ἔφη, ἐξεργάζεται ὁ ϰαλὸς Χρύσιπ-
πος ϰαὶ Ζήνων ὁ θαυμαστὸς ϰαὶ Κλεάνθης, ῥημάτια
δύστηνα ϰαὶ ἐρωτήσεις μόνον ϰαὶ σχήματα φιλοσόφων,
τὰ δ' ἄλλα Ἑτοιμοϰλεῖς οἱ πλεῖστοι· ϰαὶ αἱ ἐπιστολαὶ
ὁρᾶτε ὅπως πρεσβυτιϰαί, ϰαὶ τὸ τελευταῖον Οἰνεὺς μὲν
Ἀρισταίνετος, Ἑτοιμοϰλῆς δὲ Ἄρτεμις. Ἡράϰλεις, εὔ-

φημα πάντα καὶ ἑορτῇ πρέποντα. 31. Νὴ Δί', εἶπ
Ἕρμων ὑπερκατακείμενος· ἠκηκόει γάρ, οἶμαι, ὗν
ἐσκευάσθαι Ἀρισταινέτῳ ἐς τὸ δεῖπνον, ὥστε οὐκ ἄ
ρον ἐδόκει μεμνῆσθαι τοῦ Καλυδωνίου. ἀλλὰ πρὸς
Ἑστίας, ὦ Ἀρισταίνετε, πέμπε ὡς τάχιστα τῶν ἀπαρχ
μὴ καὶ φθάσῃ ὁ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ ὥσπερ ὁ Μελέαγ
ἀπομαρανθείς. καίτοι οὐδὲν ἂν πάθοι δεινόν· ἀδιάφ
440 γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο. 32. Χρυσίππου
μέμνησθε ὑμεῖς, ἔφη ὁ Ζηνόθεμις ἐπεγείρας ἑαυτὸν
φθεγξάμενος παμμέγεθες, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς οὐκ ἐν
μως φιλοσοφοῦντος Ἑτοιμοκλέους τοῦ γόητος μετρ
τὸν Κλεάνθην καὶ Ζήνωνα σοφοὺς ἄνδρας; οἵτινες
καὶ ὄντες ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα; οὐ σὺ μὲν τῶν Διοσκ
ρων ἤδη, ὦ Ἕρμων, τοὺς πλοκάμους περικέκαρκας χ
σοῦς ὄντας; καὶ δώσεις δίκην παραδοθεὶς τῷ δημίῳ.
δὲ τὴν Σωστράτου γυναῖκα τοῦ μαθητοῦ ἐμοίχευες
Κλεόδημε, καὶ καταληφθεὶς τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. οὐ σ
πήσεσθε οὖν τοιαῦτα συνεπιστάμενοι ἑαυτοῖς; Ἀλλ
μαστροπὸς ἐγὼ τῆς ἐμαυτοῦ γυναικός, ἦ δ' ὃς ὁ Κλεό
μος, ὥσπερ σύ, οὐδὲ τοῦ ξένου μαθητοῦ λαβὼν τοὺ
διον παρακαταθήκας ἔπειτα ὤμοσα κατὰ τῆς Πολιά
μὴ εἰληφέναι, οὐδ' ἐπὶ τέτταρσι δραχμαῖς δανείζω, ο
ἄγχω τοὺς μαθητάς, ἢν μὴ κατὰ καιρὸν ἀποδῶσι τ
μισθούς. Ἀλλ' ἐκεῖνο, ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, οὐκ ἂν ἐξαρ
γένοιο μὴ οὐχὶ φάρμακον ἀποδόσθαι Κρίτωνι ἐπὶ
πατέρα. 33. καὶ ἅμα, ἔτυχε γὰρ πίνων, ὁπόσον ἔτι
πὸν ἐν τῇ κύλικι, περὶ ἥμισυ σχεδόν, κατεσκέδασεν
τοῖν. ἀπέλαυσε δὲ καὶ ὁ Ἴων τῆς γειτονήσεως, οὐκ ἀ
441 ξιος ὤν. ὁ μὲν οὖν Ἕρμων ἀπεξύετο ἐκ τῆς κεφαλῆς
ἄκρατον προνενευκὼς καὶ τοὺς παρόντας ἐμαρτύρετο
ἐπεπόνθει. ὁ Κλεόδημος δὲ — οὐ γὰρ εἶχε κύλικα —
στραφεὶς προσέπτυσέ τε τὸν Ζηνόθεμιν καὶ τῇ ἀριστ

ὑγωνος λαβόμενος ἔμελλε παίσειν κατὰ κορρης, καὶ εινεν ἂν τὸν γέροντα, εἰ μὴ Ἀρισταίνετος ἐπέσχε εῖρα καὶ ὑπερβὰς τὸν Ζηνόθεμιν ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν λίθη, ὡς διασταῖεν ὑπὸ διατειχίσματι αὐτῷ εἰρήνην :ες.

34. Ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτ' ἐγίνετο, ποικίλα, ὦ Φίλων, τρὸς ἐμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ πρόχειρον ἐκεῖνο, ὡς οὐ- ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίστασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μή τις :ὸν βίον ῥυθμίζοι πρὸς τὸ βέλτιον· ἐκείνους γοῦν :τοὺς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις ἑώρων γέλωτα ἐπὶ τῶν μάτων ὀφλισκάνοντας. ἔπειτα εἰσῄει με, μὴ ἄρα τὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ᾖ καὶ τὸ πεπαιδεῦ- ἀπάγῃ τῶν ὀρθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μόνα τὰ βιβλία :ὰς ἐν ἐκείνοις φροντίδας ἀτενὲς ἀφορῶντας· τοσού- γοῦν φιλοσόφων παρόντων οὐδὲ κατὰ τύχην ἕνα ἔξω ἁμαρτήματος ἦν ἰδεῖν, ἀλλ' οἱ μὲν ἐποίουν αἰ- :, οἱ δ' ἔλεγον αἰσχίω· οὐδὲ γὰρ ἐς τὸν οἶνον ἔτι ρέρειν εἶχον τὰ γινόμενα λογιζόμενος οἷα ὁ Ἑτοιμο- 442
ἄσιτος ἔτι καὶ ἄποτος ἐγεγράφει. 35. ἀνέστραπτο τὸ πρᾶγμα, καὶ οἱ μὲν ἰδιῶται κοσμίως πάνυ ἑστιώ- ιι οὔτε παροινοῦντες οὔτε ἀσχημονοῦντες ἐφαίνοντο, ἐγέλων μόνον καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν, οἶμαι, οὓς θαύμαζον οἰόμενοί τινας εἶναι ἀπὸ τῶν σχημάτων, οφοὶ δὲ ἠσέλγαινον καὶ ἐλοιδοροῦντο καὶ ὑπερενε- ιλαντο καὶ ἐκεκράγεσαν καὶ εἰς χεῖρας ᾔεσαν. ὁ θαυ- ιος δὲ Ἀλκιδάμας καὶ ἐούρει ἐν τῷ μέσῳ οὐκ αἰδού- ις τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει, ὡς ἂν ἄριστά τις :σειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ οἷς περὶ Ἔριδος οἱ ποιηταὶ λέγουσιν· οὐ γὰρ κληθεῖσαν αὐ- ὲς τοῦ Πηλέως τὸν γάμον ῥῖψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ σύν- :νον, ἀφ' οὗ τοσοῦτον πόλεμον ἐπ' Ἰλίῳ γεγενῆσθαι. ὁ Ἑτοιμοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι τὴν ἐπιστολὴν ἐμβα-

λῶν εἰς τὸ μέσον ὥσπερ τι μῆλον οὐ μείω τῆς Ἰλιάδ
κακὰ ἐξεργάσασθαι. 36. οὐ γὰρ ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τ
Ζηνόθεμιν καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπεὶ μέσ
αὐτῶν ὁ Ἀρισταίνετος ἐγένετο· ἀλλά, Νῦν μέν, ἔφη
Κλεόδημος, ἱκανόν, εἰ ἐλεγχθείητε ἀμαθεῖς ὄντες, αὔρι
δὲ ἀμυνοῦμαι ὑμᾶς ὅντινα καὶ χρὴ τρόπον· ἀπόκρι
μοι οὖν, ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ ἢ ὁ κοσμιώτατος Δίφιλ
443 καθ' ὅ τι ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τῶν χρημάτων τ
κτῆσιν οὐδὲν ἀλλ' ἢ τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε ὡς πλ
κτήσεσθε καὶ διὰ τοῦτο ἀμφὶ τοὺς πλουσίους ἀεὶ ἐσ
καὶ δανείζετε καὶ τοκογλυφεῖτε καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύ
πάλιν τε αὖ τὴν ἡδονὴν μισοῦντες καὶ τῶν Ἐπικουρεί
κατηγοροῦντες αὐτοὶ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα ποι
καὶ πάσχετε, ἀγανακτοῦντες εἴ τις μὴ καλέσειεν
δεῖπνον· εἰ δὲ καὶ κληθείητε, τοσαῦτα μὲν ἐσθίοντες, τ
σαῦτα δὲ τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες .... καὶ ἅμα λέγ
τὴν ὀθόνην περισπᾶν ἐπεχείρει, ἣν ὁ παῖς εἶχε τοῦ Ζ
νοθέμιδος, μεστὴν οὖσαν παντοδαπῶν κρεῶν, καὶ ἔμελ
λύσας ἀπορρίπτειν αὐτὰ εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' ὁ παῖς ο
ἀνῆκε καρτερῶς ἀντεχόμενος. 37. καὶ ὁ Ἕρμων, Εὖ
ἔφη, ὦ Κλεόδημε, εἰπάτωσαν οὗτινος ἕνεκα ἡδο
κατηγοροῦσιν αὐτοὶ ἥδεσθαι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀξιο
τες. Οὔκ, ἀλλὰ σύ, ἦ δ' ὃς ὁ Ζηνόθεμις, εἰπέ, ὦ Κλ
δημε, καθ' ὅ τι οὐκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸν πλοῦτον.
μὲν οὖν, ἀλλὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἦν, ἄχρι δ
Ἴων προκύψας ἐς τὸ ἐμφανέστερον, Παύσασθε, ἔ
ἐγὼ δέ, εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τῆς παρ
σης ἑορτῆς καταθήσω ἐς τὸ μέσον· ὑμεῖς δὲ ἀφιλονεί
444 ἐρεῖτε καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμέλει καὶ παρὰ τῷ ἡμετέ
Πλάτωνι ἡ πλείστη διατριβὴ ἐγένετο ἐν λόγοις. πάν
ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀρισ
νετόν τε καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλάξεσθαι τῆς ἀηδίας οὕ

ν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀρισταίνετος ἐπὶ τὸν
ῦ τόπον εἰρήνην γεγενῆσθαι ἐλπίσας, 38. καὶ ἅμα
εκόμιστο ἡμῖν τὸ ἐντελὲς ὀνομαζόμενον δεῖπνον,
ὄρνις ἑκάστῳ καὶ κρέας ὑὸς καὶ λαγῶα καὶ ἰχθὺς
γήνου καὶ σησαμοῦντες καὶ ὅσα ἐντραγεῖν, καὶ ἐξῆν
ρέρεσθαι ταῦτα. προὔκειτο δὲ οὐχ ἓν ἑκάστῳ πινά-
, ἀλλ' Ἀρισταινέτῳ μὲν καὶ Εὐκρίτῳ ἐπὶ μιᾶς τρα-
ς κοινόν, καὶ τὰ παρ' αὐτῷ ἑκάτερον ἐχρῆν λαβεῖν·
ɔθέμιδι δὲ τῷ Στωϊκῷ καὶ Ἕρμωνι τῷ Ἐπικουρείῳ
ως κοινὸν καὶ τούτοις· εἶτα ἑξῆς Κλεοδήμῳ καὶ Ἴωνι,
οὓς τῷ νυμφίῳ καὶ ἐμοί, τῷ Διφίλῳ δὲ τὰ ἀμφοῖν,
ρ Ζήνων ἀπεληλύθει. καὶ μέμνησό μοι τούτων, ὦ
ον, διότι δή ἐστι καὶ ἐν αὐτοῖς χρήσιμον ἐς τὸν
ν.

ΦΙΛ. Μεμνήσομαι δή.

39. ΛΥΚ. Ὁ τοίνυν Ἴων, Πρῶτος οὖν ἄρχομαι, ἔφη, 445
οκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπισχών, Ἐχρῆν μὲν ἴσως, ἔφη,
ύτων ἀνδρῶν παρόντων περὶ ἰδεῶν τε καὶ ἀσωμά-
εἰπεῖν καὶ ψυχῆς ἀθανασίας· ἵνα δὲ μὴ ἀντιλέγωσί
ὁπόσοι μὴ κατὰ ταὐτὰ φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ
εἰκότα. τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἦν μὴ δεῖσθαι γάμων,
ἀ πειθομένους Πλάτωνι καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν·
οι γοῦν οἱ τοιοῦτοι ἀποτελεσθεῖεν ἂν πρὸς ἀρετήν·
ὲ δεῖ καὶ γυναικείου γάμου, κατὰ τὰ Πλάτωνι δο-
ντα κοινὰς εἶναι ἔδει ἡμῶν τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζή-
εἴημεν. 40. γέλως ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ὡς οὐκ ἐν
ῷ λεγομένοις. Διονυσόδωρος δέ, Παῦσαι, ἔφη, βαρ-
ικὰ ἡμῖν ᾄδων, ποῦ γὰρ ἂν εὑρίσκοιμεν τὸν ζῆλον
τούτου καὶ παρὰ τίνι; Καὶ σὺ γὰρ φθέγγῃ, κάθαρμα;
ν. οἶμαι, καὶ Διονυσόδωρος ἀντελοιδορεῖτο τὰ εἰκότα.
ὁ γραμματικὸς Ἱστιαῖος ὁ βέλτιστος, Παύσασθε,
ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι. 41. καὶ

ἀρξάμενος ἀνεγίνωσκεν. ἦν γὰρ ταῦτα, εἴ γε μέμνημ
τὰ ἐλεγεῖα·

446 Ἦ οἵη πότ' ἄρ' Ἀρισταινέτου ἐν μεγάροισι
δῖα Κλεανθὶς ἄνασσ' ἐτρέφετ' ἐνδυκέως,
προὔχουσ' ἀλλάων πασάων παρθενικάων,
κρέσσων τῆς Κυθέρης ἠδ' ἅμα τῆς Ἑλένης.
νυμφίε, καὶ σὺ δὲ χαῖρε, κράτιστε τεῶν συνεφήβ
κρέσσων Νιρῆος καὶ Θέτιδος παΐδος.
ἄμμες δ' αὖθ' ὑμῖν τοῦτον θαλαμήϊον ὕμνον
ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ᾀσόμεθα.

42. γέλωτος οὖν ἐπὶ τούτοις, ὡς τὸ εἰκός, γενομ
ἀνελέσθαι ἤδη τὰ παρακείμενα ἔδει, καὶ ἀνείλοντο
περὶ τὸν Ἀρισταίνετον καὶ Εὔκριτον τὴν πρὸ αὐτοῦ ἑ
τερος κἀγὼ τἀμὰ καὶ ὁ Χαιρέας ὅσα ἐκείνῳ ἔκειτο
Ἴων ὁμοίως καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Δίφιλος ἠξίου καὶ
τῷ Ζήνωνι δὴ ἀπιόντι παραδοθέντα φέρεσθαι καὶ ἔλ
μόνῳ παρατεθῆναί οἱ αὐτὰ καὶ πρὸς τοὺς διακόνους ἐμ
χετο, καὶ ἀντέσπων τῆς ὄρνιθος ἐπειλημμένοι ὥσπερ τ
Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθέλκοντες, καὶ τέλος ἐνικήθη
ἀφῆκε πολὺν γέλωτα παρασχὼν τοῖς συμπόταις, καὶ μ
λιστα ἐπεὶ ἠγανάκτει μετὰ τοῦτο ὡς ἂν τὰ μέγιστα ἠ
447 κημένος. 43. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἕρμωνα καὶ Ζηνόθεμιν ἅ
κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται, ὁ μὲν ὑπεράνω ὁ Ζηνόθε
ὁ δ' ὑπ' αὐτόν· παρέκειτο δ' αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πά
ἴσα, καὶ ἀνείλοντο εἰρηνικῶς· ἡ δὲ ὄρνις ἡ πρὸ τοῦ Ἕ
μωνος πιμελεστέρα, οὕτως, οἶμαι, τυχόν. ἔδει δὲ
ταύτας ἀναιρεῖσθαι τὴν ἑαυτοῦ ἑκάτερον. ἐν τούτῳ
νυν ὁ Ζηνόθεμις — καί μοι, ὦ Φίλων, πάνυ πρόσ
τὸν νοῦν, ὁμοῦ γάρ ἐσμεν ἤδη τῷ κεφαλαίῳ τῶν πραχθ
των — ὁ δὲ Ζηνόθεμις, φημί, τὴν παρ' αὐτῷ ἀφεὶς
πρὸ τοῦ Ἕρμωνος ἀνείλετο πιοτέραν, ὡς ἔφην, οὐσ
ὁ δ' ἀντεπελάβετο καὶ οὐκ εἴα πλεονεκτεῖν. βοὴ τὸ

τοις, καὶ συμπεσόντες ἔπαιον ἀλλήλους ταῖς ὄρνισιν
αἷς ἐς τὰ πρόσωπα, καὶ τῶν πωγώνων ἐπειλημμένοι
καλοῦντο βοηθεῖν, ὁ μὲν τὸν Κλεόδημον ὁ Ἕρμων,
ὲ Ζηνόθεμις Ἀλκιδάμαντα καὶ Δίφιλον, καὶ συνί-
ντο οἱ μὲν ὡς τοῦτον, οἱ δ' ὡς ἐκεῖνον πλὴν μόνου·
Ἴωνος· ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. 44. οἱ
ιάχοντο συμπλακέντες, καὶ ὁ μὲν Ζηνόθεμις σκύφον
ιενος ἀπὸ τῆς τραπέζης κείμενον πρὸ τοῦ Ἀρισται- 448
ῦ ῥίπτει ἐπὶ τὸν Ἕρμωνα,
ιἀκείνου μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἄλλῃ,
ιε δὲ τοῦ νυμφίου τὸ κρανίον ἐς δύο χρηστῷ μάλα
βαθεῖ τῷ τραύματι. βοὴ οὖν παρὰ τῶν γυναικῶν
ετο καὶ κατεπήδησαν ἐς τὸ μεταίχμιον αἱ πολλαί, καὶ
ιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε· καὶ
ύμφη δὲ ἀνεπήδησε φοβηθεῖσα περὶ αὐτοῦ. ἐν τοσού-
δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἠρίστευσε τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν,
πατάξας τῇ βακτηρίᾳ τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον,
Ἕρμωνος δὲ τὴν σιαγόνα ἐπέτριψε καὶ τῶν οἰκετῶν
υς βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας κατέτρωσεν· οὐ μὴν
τράποντο ἐκεῖνοι, ἀλλ' ὁ μὲν Κλεόδημος ὀρθῷ τῷ
τύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυττε καὶ
ῥῖνα προσφὺς ἀπέτραγεν, ὁ δὲ Ἕρμων τὸν Δίφιλον
ξυμμαχίαν ἥκοντα τοῦ Ζηνοθέμιδος ἀφῆκεν ἐπὶ κε-
λὴν ἀπὸ τοῦ κλιντῆρος. 45. ἐτρώθη δὲ καὶ Ἱστιαῖος ὁ
μματικὸς διαλύειν αὐτοὺς ἐπιχειρῶν λάξ, οἶμαι, εἰς
ὀδόντας ὑπὸ τοῦ Κλεοδήμου Δίφιλον εἶναι οἰηθέν-
ἔκειτο οὖν ὁ ἄθλιος κατὰ τὸν αὑτοῦ Ὅμηρον „αἷμ'
ν.“ πλὴν ταραχῆς γε καὶ δακρύων μεστὰ ἦν πάντα.
αἱ μὲν γυναῖκες ἐκώκυον τῷ Χαιρέᾳ περιχυθεῖσαι,
ἄλλοι κατέπαυον. μέγιστον δὲ ἦν ἁπάντων κακῶν 449
κιδάμας, ἐπεὶ ἅπαξ τὸ καθ' αὑτὸν ἐτρέψατο, παίων
ροστυχόντα· καὶ πολλοὶ ἄν, εὖ ἴσθι, ἔπεσον, εἰ μὴ

κατέαξε τὴν βακτηρίαν. ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν τοῖχον ἐφεστὼς ἑώρων ἕκαστα οὐκ ἀναμιγνὺς ἑαυτὸν ὑπ Ἱστιαίου διδαχθείς, ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς διαλύειν τὰ τα. Λαπίθας οὖν καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζα τρεπομένας καὶ αἷμα ἐκκεχυμένον καὶ σκύφους ῥι νους. 46. τέλος δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἀνατρέψας τὸ λ σκότος μέγα ἐποίησε, καὶ τὸ πρᾶγμα, ὡς τὸ εἰκός, χαλεπώτερον ἐγεγένητο· καὶ γὰρ οὐ ῥᾳδίως εὐπό φωτὸς ἄλλου, ἀλλὰ πολλὰ ἐπράχθη καὶ δεινὰ ἐν τ τῳ. καὶ ἐπεὶ παρῆν τις λύχνον ποτὲ κομίζων, κατε Ἀλκιδάμας μὲν τὴν αὐλητρίδα ἀπογυμνῶν καὶ πρὸ συνενεχθῆναι αὐτῇ σπουδάζων, Διονυσόδωρος δ τι γελοῖον ἐφωράθη πεποιηκώς· σκύφος γὰρ ἐξέπε τοῦ κόλπου ἐξαναστάντος αὐτοῦ. εἶτ' ἀπολογοι Ἴωνα ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ ταραχῇ δοῦναι αὐτῷ, μὴ ἀπόλοιτο, καὶ ὁ Ἴων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτ ποιηκέναι.

47. Ἐπὶ τούτοις διελύθη τὸ συμπόσιον τελευ ἐκ τῶν δακρύων αὖθις ἐς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδ
450 καὶ Διονυσοδώρῳ καὶ Ἴωνι. καὶ οἵ τε τραυματίαι δην ἐξεκομίζοντο πονήρως ἔχοντες, καὶ μάλιστα ὁ πρ της ὁ Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις τῇ μὲν τῆς ῥινός, τῇ ὀφθαλμοῦ ἐπειλημμένος, βοῶν ἀπόλλυσθαι ὑπ' ἀλ νων, ὥστε καὶ τὸν Ἕρμωνα καίπερ ἐν κακοῖς ὄντα· γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο — ἀντιμαρτύρεσθαι λέ Μέμνησο μέντοι, ὦ Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορο τὸν πόνον· καὶ ὁ νυμφίος δὲ ἀκεσαμένου τὸ τραῦ Διονίκου ἀπήγετο ἐς τὴν οἰκίαν ταινίαις κατειλ τὴν κεφαλήν, ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀνατεθεὶς ἐφ' οὗ τὴν ν ἀπάξειν ἔμελλε, πικροὺς ὁ ἄθλιος τοὺς γάμους σας· καὶ τῶν ἄλλων δὲ ὁ Διόνικος ἐπεμελεῖτο δὴ νατά, καὶ καθευδήσοντες ἀπήγοντο ἐμοῦντες οἱ

ταῖς ὁδοῖς. ὁ μέντοι Ἀλκιδάμας αὐτοῦ ἔμεινεν· οὐ
ᾗ ἠδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ ἅπαξ κατα-
ιὼν ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πλαγίως ἐκάθευδε. 48. τοῦτό 451
τέλος, ὦ καλὲ Φίλων, ἐγένετο τοῦ συμποσίου, ἢ ἄμει-
' τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο ἐπειπεῖν,

πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί,
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη·

ροσδόκητα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη καὶ ταῦτα. ἐκεῖνο
ιάθηκα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἄπρακτον ὄντα συνεστιᾶ-
ι τοιούτοις σοφοῖς.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ.

1. Ἔστιν ἐν Συρίῃ πόλις οὐ πολλὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφρή-
ο ποταμοῦ, καλέεται δὲ Ἱρὴ καὶ ἔστιν ἱρὴ τῆς Ἥρης
ς Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι, τόδε τὸ οὔνομα οὐκ ἅμα
πόλι οἰκεομένῃ ἐγένετο, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀρχαῖον ἄλλο ἦν·
τὰ δὲ σφίσι τῶν ἱρῶν μεγάλων γιγνομένων ἐς τόδε ἡ 452
ωνυμίη ἀπίκετο. περὶ ταύτης ὦν τῆς πόλιος ἔρχομαι
ων ὁκόσα ἐν αὐτῇ ἐστιν· ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσιν
τὰ ἱρὰ χρέονται, καὶ πανηγύριας τὰς ἄγουσι καὶ θυ-
ς τὰς ἐπιτελέουσιν. ἐρέω δὲ ὁκόσα καὶ περὶ τῶν τὸ
ν εἱσαμένων μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν ὅκως ἐγέ-
ο. γράφω δὲ Ἀσσύριος ἐών, καὶ τῶν ἀπηγέομαι τὰ
' αὐτοψίῃ ἔμαθον, τὰ δὲ παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην, ὁκόσα
τα ἐμεῦ πρεσβύτερα ἐγὼ ἱστορέω.

2. Πρῶτοι μὲν ὦν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰ-
πτιοι λέγονται θεῶν τε ἐννοίην λαβεῖν καὶ ἱρὰ εἵσα-
ι καὶ τεμένεα καὶ πανηγύριας ἀποδέξαι. πρῶτοι δὲ

καὶ οὐνόματα ἱρὰ ἔγνωσαν καὶ λόγους ἱροὺς ἔλεξαν. με
δὲ οὐ πολλοστῷ χρόνῳ παρ' Αἰγυπτίων λόγον Ἀσσύρ
ἐς θεοὺς ἤκουσαν καὶ ἱρὰ καὶ νηοὺς ἤγειραν, ἐν το
καὶ ἀγάλματα ἔθεντο καὶ ξόανα ἐστήσαντο. 3. τὸ δὲ π
λαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισιν ἀξόανοι νηοὶ ἔσαν. καὶ ἔσ
453 ἱρὰ καὶ ἐν Συρίῃ οὐ παρὰ πολὺ τοῖς Αἰγυπτίοισιν ἰσ
χρονέοντα, τῶν ἐγὼ πλεῖστα ὄπωπα· τό γε τοῦ Ἡρακλ
τὸ ἐν Τύρῳ, οὐ τούτου τοῦ Ἡρακλέος, τὸν Ἕλληνες ἀ
δουσιν, ἀλλὰ τὸν ἐγὼ λέγω, πολλὸν ἀρχαιότερος,
Τύριος ἥρως ἐστίν. 4. ἔνι δὲ καὶ ἄλλο ἱρὸν ἐν Φοιν
μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσιν, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγου
Ἀστάρτης ἐστίν· Ἀστάρτην δ' ἐγὼ δοκέω Σεληναίην
μεναι· ὡς δέ μοί τις τῶν ἱρέων ἀπηγέετο, Εὐρώπης
τῆς Κάδμου ἀδελφεῆς. ταύτην δ' ἐοῦσαν Ἀγήνορος
βασιλῆος θυγατέρα, ἐπειδή τε ἀφανὴς ἐγεγόνεεν, οἱ Φ
νικες τῷ νηῷ ἐτιμήσαντο καὶ λόγον ἱρὸν ἐπ' αὐτῇ ἔλεξ
ὅτι ἐοῦσαν καλὴν Ζεὺς ἐπόθεε καὶ τὸ εἶδος εἰς ταῦρ
ἀμειψάμενος ἥρπασε, καί μιν ἐς Κρήτην φέρων ἀπίκ
τάδε μὲν καὶ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον, καὶ τὸ
μισμα, τῷ Σιδώνιοι χρέονται, τὴν Εὐρώπην ἐφεζομέ
ἔχει τῷ ταύρῳ τῷ Διί· τὸν δὲ νηὸν οὐκ ὁμολογέου
454 Εὐρώπης ἔμμεναι. 5. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοίνικες ἱρ
οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον, τὸ ἐξ Ἡλίου πόλιο
τὴν Φοινίκην ἀπίκετο. ἐγὼ μέν μιν οὐκ ὄπωπα, μέγ
καὶ τόδε καὶ ἀρχαῖόν ἐστιν. 6. εἶδον δὲ καὶ ἐν Βύβλῳ μ
ἱρὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης, ἐν τῷ καὶ τὰ ὄργια ἐς Ἄδω
ἐπιτελέουσιν· ἐδάην δὲ καὶ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ
τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἄδωνιν ὑπὸ τοῦ συὸς ἐν τῇ χώρῃ τῇ σ
τέρῃ γενέσθαι καὶ μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονταί τε ἑ
στου ἔτεος καὶ θρηνέουσι καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσιν
σφίσι μεγάλα πένθεα ἀνὰ τὴν χώρην ἵσταται. ἐπεὰ
ἀποτύψωνταί τε καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν κα

ουσι τῷ Ἀδώνιδι ὅκως ἐόντι νέκυι, μετὰ δὲ τῇ ἑτέρῃ
ρῃ ζώειν τέ μιν μυθολογέουσι καὶ ἐς τὸν ἠέρα πέμ-
υσι καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται ὅκως Αἰγύπτιοι ἀπο-
νόντος Ἄπιος. γυναικῶν δὲ ὁκόσαι οὐκ ἐθέλουσι ξυ-
σθαι, τοιήνδε ζημίην ἐκτελέουσιν· ἐν μιῇ ἡμέρῃ ἐπὶ
ῃσι τῆς ὥρης ἵστανται, ἡ δὲ ἀγορὴ μούνοισι ξείνοισι
ρακέεται καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην θυσίη γίγνε-
. 7. εἰσὶ δὲ ἔνιοι Βυβλίων, οἵ λέγουσι παρὰ σφίσι τε-
φθαι τὸν Ὄσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὰ πένθεα καὶ 455
ὄργια οὐκ ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὄσιριν πάντα
ἱσσεσθαι. ἐρέω δὲ ὁκόθεν καὶ τάδε πιστὰ δοκέουσι.
ραλὴ ἑκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπ-
ἑεται πλώουσα τὸν μεταξὺ πλόον ἑπτὰ ἡμερέων, καί
ι οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ· τρέπεται δὲ οὐ-
μά, ἀλλ' ἐς μούνην τὴν Βύβλον ἀπικνέεται. καὶ ἔστι
σύμπαν θωῦμα. καὶ τοῦτο ἑκάστου ἔτεος γίγνεται, τὸ
ἐμεῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο· καὶ τὴν κεφαλὴν
ησάμην Βυβλίνην. 8. ἔνι δὲ καὶ ἄλλο θωῦμα ἐν τῇ
ρῃ τῇ Βυβλίνῃ, ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ οὔρεος
ὴν ἅλα ἐκδιδοῖ· οὔνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις ἐπικέε-
ὁ δὲ ποταμὸς ἑκάστου ἔτεος αἱμάσσεται καὶ τὴν χροιὴν
ας ἐσπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν
πελάγεος καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυ-
ται δὲ ὅτι ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσιν ὁ Ἄδωνις ἀνὰ τὸν
ανον τιτρώσκεται καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον
ἰσσει τὸν ποταμὸν καὶ τῷ ῥόῳ τὴν ἐπωνυμίην διδοῖ.
α μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσιν. ἐμοὶ δέ τις ἀνὴρ Βύβλιος
θέα δοκέων λέγειν ἑτέρην ἀπηγέετο τοῦ πάθεος αἰ-
ι. ἔλεγε δὲ ὧδε· ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμός, ὦ ξεῖνε, διὰ 456
Λιβάνου ἔρχεται· ὁ δὲ Λίβανος κάρτα ξανθόγεώς
ν· ἄνεμοι ὦν τρηχέες ἐκείνῃσι τῇσιν ἡμέρῃσιν ἱστά-
ι τὴν γῆν τῷ ποταμῷ ἐπιφέρουσι ἐοῦσαν ἐς τὰ μά-

λιστα μιλτώδεα, ἡ δὲ γῆ μιν αἱμώδεα τίθησι· καὶ το
τοῦ πάθεος οὐ τὸ αἷμα, τὸ λέγουσιν, ἀλλ' ἡ χώρη αἰ
ὁ μέν μοι Βύβλιος τοσαῦτα ἀπηγέετο· εἰ δὲ ἀτρεκ
ταῦτα ἔλεγεν, ἐμοὶ μὲν δοκέει κάρτα θείη καὶ τοῦ ἀν
ἡ συντυχίη. 9. ἀνέβην δὲ καὶ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλ
ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἀρχαῖον ἱρὸν Ἀφρ
της ἔμμεναι, τὸ Κινύρης εἵσατο, καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν
ἀρχαῖον ἦν. τάδε μέν ἐστι τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα καὶ
γάλα ἱρά. 10. τοσούτων δὲ ἐόντων ἐμοὶ δοκέει οὐδὲν
ἐν τῇ ἱρῇ πόλι μεῖζον ἔμμεναι οὐδὲ νηὸς ἄλλος ἁγι
ρος οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱροτέρη. ἔνι δὲ καὶ ἔργα ἐν αὐτῷ
λυτελέα καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα καὶ πολλὰ θωύματα
457 ξόανα θεοπρεπέα, καὶ θεοὶ δὲ κάρτα αὐτοῖσιν ἐμφαν
ἱδρώει γὰρ δὴ ὦν παρὰ σφίσι τὰ ξόανα καὶ κινέεται
χρησμηγορέει· καὶ βοὴ δὲ πολλάκις ἐγένετο ἐν τῷ
κλεισθέντος τοῦ ἱροῦ, καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. ναὶ μὴν
ὄλβου πέρι ἐν τοῖσιν ἐγὼ οἶδα πρῶτόν ἐστι· πολλὰ
αὐτοῖσιν ἀπικνέεται χρήματα ἔκ τε Ἀραβίης καὶ Φοι
κων καὶ Βαβυλωνίων καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης, τὰ
καὶ Κίλικες φέρουσι, τὰ δὲ Ἀσσύριοι. εἶδον δὲ ἐγὼ
τὰ ἐν τῷ νηῷ λάθρῃ ἀποκέαται, ἐσθῆτα πολλὴν καὶ ἄλ
ὁκόσα ἐς ἄργυρον ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκέκριται· ὁρταὶ
γὰρ καὶ πανηγύριες οὐδαμοῖσιν ἄλλοισιν ἀνθρώπων
σαίδε ἀποδεδέχαται. 11. ἱστορέοντι δέ μοι ἐτέων
ὁκόσα τῷ ἱρῷ ἐστι, καὶ τὴν θεὸν αὐτοὶ ἥντινα δοκέο
πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο, τῶν οἱ μὲν ἱροί, οἱ δὲ ἐμφαν
οἱ δὲ κάρτα μυθώδεες, καὶ ἄλλοι βάρβαροι, οἱ μὲν το
Ἕλλησιν ὁμολογέοντες, τοὺς ἐγὼ πάντας μὲν ἐρέω,
κομαι δὲ οὐδαμά. 12. οἱ μὲν ὦν πολλοὶ Δευκαλίωνα
458 Σισύθεα τὸ ἱρὸν εἵσασθαι λέγουσι, τοῦτον Δευκαλί
ἐπὶ τοῦ τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐγένετο. Δευκαλίωνος δὲ
λόγον ἐν Ἕλλησιν ἤκουσα, τὸν Ἕλληνες ἐπ' αὐτῷ λέγ

ὁ δὲ μῦθος ὧδε ἔχει· ἥδε ἡ γενεὴ οἱ νῦν ἄνθρωποι
ρῶτοι ἐγένοντο, ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ γενεὴ πάντες
το. οὗτοι δὲ γένεος τοῦ δευτέρου εἰσί, τὸ αὖτις ἐκ
ιαλίωνος ἐς πληθὺν ἀπίκετο. ἐκείνων δὲ πέρι τῶν
ιώπων τάδε μυθέονται· ὑβρισταὶ κάρτα ἐόντες ἀθέ-
κ ἔργα ἔπρησσον, οὔτε γὰρ ὅρκια ἐφύλασσον οὔτε
ιυς ἐδέκοντο οὔτε ἱκετέων ἠνείχοντο, ἀντ' ὧν σφί-
μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐτίκα ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ
ἰοῖ καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο καὶ οἱ ποταμοὶ κατέ-
ν μέζονες καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἀνέβη, ἐς ὃ
α ὕδωρ ἐγένοντο καὶ πάντες ὤλοντο, Δευκαλίων δὲ
ος ἀνθρώπων ἐλίπετο ἐς γενεὴν δευτέρην εὐβουλίης
ι τοῦ εὐσεβέος εἵνεκα. ἡ δέ οἱ σωτηρίη ἥδε ἐγένετο·
ακα μεγάλην, τὴν αὐτὸς εἶχεν, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας
άς τε καὶ γυναῖκας ἑωυτοῦ ἐσέβη· ἐσβαίνοντι δέ οἱ
οντο σύες καὶ ἵπποι καὶ λεόντων γένεα καὶ ὄφιες καὶ
ὁκόσα ἐν γῇ νέμονται, πάντα ἐς ζεύγεα. ὁ δὲ πάντα
ετο, καί μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφίσι μεγάλη διό-
φιλίη ἐγένετο. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἔπλευσαν,
τὸ ὕδωρ ἐπεκράτεε. τὰ μὲν Δευκαλίωνος πέρι Ἑλ- 459
ς ἱστορέουσι. 13. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου λέγεται λόγος
τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλι μεγάλως ἄξιος θωυμάσαι, ὅτι
ἱ σφετέρῃ χώρῃ χάσμα μέγα ἐγένετο καὶ τὸ σύμπαν
ι κατεδέξατο· Δευκαλίων δέ, ἐπεὶ τάδε ἐγένετο, βω-
τε ἔθετο καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἥρης ἅγιον ἐστή-
ἐγὼ δὲ καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστιν ὑπὸ τῷ νηῷ
κ μικρόν. εἰ μὲν ὦν πάλαι καὶ μέγα ἐὸν νῦν τοιόνδε
το, οὐκ οἶδα· τὸ δὲ ἐγὼ εἶδον, μικρόν ἐστι. σῆμα
ς ἱστορίης τόδε πρήσσουσι· δὶς ἑκάστου ἔτεος ἐκ θα-
ης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀπικνέεται. φέρουσι δὲ οὐκ
μοῦνον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίη καὶ Ἀραβίη, καὶ πέρη-
οῦ Εὐφρήτεω πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχον-

ται καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι, τὸ πρῶτα μὲν ἐν τῷ
ἐκχέουσι, μετὰ δὲ ἐς τὸ χάσμα κατέρχεται, καὶ δέκ
τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν ὕδατος χρῆμα πολλόν. τὰ δὲ ποιέ
τες Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θέσθαι λέγο
συμφορῆς τε καὶ εὐεργεσίης μνῆμα ἔμμεναι. ὁ μὲν
ἀρχαῖος αὐτοῖσι λόγος ἀμφὶ τοῦ ἱροῦ τοιόσδε ἐστί. 14.
λοι δὲ Σεμίραμιν τὴν Βαβυλωνίην, τῆς δὴ πολλὰ ἔ
460 ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστί, ταύτην καὶ τόδε τὸ ἕδος εἴσασθαι
μίζουσιν, οὐκ Ἥρῃ δὲ εἴσασθαι, ἀλλὰ μητρὶ ἑωυτῆς,
Δερκετῷ οὔνομα. Δερκετοῦς δὲ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθ
σάμην, θέημα ξένον· ἡμισέη μὲν γυνή, τὸ δὲ ὁκόσο
μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας ἰχθύος οὐρὴ ἀποτείνεται. ἡ
ἐν τῇ ἱρῇ πόλι πᾶσα γυνή ἐστι. πίστιες δὲ τοῦ λό
αὐτοῖσι κάρτα ἐμφανέες· ἰχθύας χρῆμα ἱρὸν νομίζο
καὶ οὔκοτε ἰχθύων ψαύουσι, καὶ ὄρνιθας τοὺς μὲν
λους σιτέονται, περιστερὴν δὲ μούνην οὐ σιτέονται, ἀ
σφίσιν ἥδε ἱρή. τὰ δὲ γιγνόμενα δοκέει αὐτοῖσι ποιέεσ
Δερκετοῦς καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα, τὸ μέν, ὅτι Δερκ
μορφὴν ἰχθύος ἔχει, τὸ δέ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος
περιστερὴν ἀπίκετο. ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν νηὸν ὅτι Σεμι
μιος ἔργον ἐστί, τάχα κου δέξομαι· Δερκετοῦς δὲ τὸ ἵ
461 ἔμμεναι οὐδαμὰ πείθομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτ
ἐνίοισιν ἰχθύας οὐ σιτέονται, καὶ τάδε οὐ Δερκετοῖ
ρίζονται. 15. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἱρός, τὸν ἐγὼ
φοῦ ἀνδρὸς ἤκουσα, ὅτι ἡ μὲν θεὴ Ῥέη ἐστί, τὸ δὲ ἱ
Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ γένος μὲν Λυδὸς ἦν, πρῶ
δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ Φρύγες
Λυδοὶ καὶ Σαμόθρακες ἐπιτελέουσιν, Ἄττεω πάντα ἔ
θον· ὡς γάρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε, βίου μὲν ἀνδρηίου ἀ
παύσατο, μορφὴν δὲ θηλέην ἠμείψατο καὶ ἐσθῆτα
ναικηίην ἐνεδύσατο καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέων ὄργια
ἐπετέλεε καὶ τὰ ἔπαθεν ἀπηγέετο καὶ Ῥέην ᾔειδεν.

..ωι καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δὲ οἱ πέρην Εὐφρήτεω ..θρωποι οὔτε αὐτὸν οὔτε ὄργια ἐδέκοντο, ἐν τῷδε τῷ ..ρῳ τὸ ἱρὸν ἐποιήσατο. σημήια δέ· ἡ θεὸς τὰ πολλὰ ..Ῥέην ἐπικνέεται. λέοντες γάρ μιν φέρουσι καὶ τύμ- 462
..νον ἔχει καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, ὁκοίην Ῥέην ..δοὶ ποιέουσιν. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἵ εἰσιν ἐν .. ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ἥρῃ μὲν οὐδαμά, Ῥέῃ δὲ τέμνονται ..ὶ Ἄττεα μιμέονται. τὰ δέ μοι εὐπρεπέα μὲν δοκέει ἔμ- ..ναι, ἀληθέα δὲ οὔ· ἐπεὶ καὶ τῆς τομῆς ἄλλην αἰτίην ..ουσα πολλὸν πιστοτέρην. 16. ἀνδάνει δέ μοι τὰ λέ- ..ουσι τοῦ ἱροῦ πέρι τοῖσιν Ἕλλησιν τὰ πολλὰ ὁμολογέον- ..ς, τὴν μὲν θεὸν Ἥρην δοκέοντες, τὸ δ' ἔργον Διονύ- ..ου τοῦ Σεμέλης ποίημα· καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συ- ..ην ἀπίκετο κείνην ὁδὸν τὴν ἦλθεν ἐπ' Αἰθιοπίην. καὶ ..τι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου ποιητέω σήματα, ἐν τοῖσι ..ὶ ἐσθῆτες βάρβαροι καὶ λίθοι Ἰνδοὶ καὶ ἐλεφάντων κέ- 463
..α, τὰ Διόνυσος ἐξ Αἰθιόπων ἤνεικε, καὶ φαλλοὶ δὲ ..ᾶσιν ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι, ἐπὶ ..ν ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται, „τούσδε φαλλοὺς ..όνυσος Ἥρῃ μητρυιῇ ἀνέθηκα."

Ἐμοὶ μέν νυν καὶ τάδε ἀρκέει. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλ' ὅ τι ..κὶν ἐν τῷ νηῷ Διονύσου ὄργιον. φαλλοὺς Ἕλληνες Διο- ..σῳ ἐγείρουσιν, ἐπὶ τῶν καὶ τοιόνδε τι φέρουσιν, ἄν- ..ας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχον- ..ς· καλέονται δὲ τάδε νευρόσπαστα. ἔστι δὲ καὶ τόδε ἐν .. ἱρῷ, ἐν δεξιῇ τοῦ νηοῦ κάθηται σμικρὸς ἀνὴρ χάλκεος ..ων αἰδοῖον μέγα. 17. τοσάδε μὲν ἀμφὶ τῶν οἰκιστέων 464
..ῦ ἱροῦ μυθολογέουσιν. ἤδη δὲ ἐρέω καὶ τοῦ νηοῦ πέρι ..σιός τε ὅκως ἐγένετο καὶ ὅστις μιν ἐποιήσατο. λέγουσι ..ν νηὸν τὸν νῦν ἐόντα μὴ ἔμμεναι τὸν τὴν ἀρχὴν γεγε- ..μένον, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν κατενεχθῆναι χρόνῳ ὕστερον, .. δὲ νῦν ἐόντα Στρατονίκης ἔμμεναι ποίημα, γυναι-

κὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονί
ἐκείνη ἔμμεναι, τῆς ὁ πρόγονος ἠρήσατο, τὸν ἤλεγξε
ἰητροῦ ἐπινοίη· ὡς γάρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβεν, ἀμ
χανέων τῷ κακῷ αἰσχρῷ δοκέοντι κατʼ ἡσυχίην ἐνόσε
ἔκειτο δὲ ἀλγέων οὐδέν, καί οἱ ἥ τε χροιὴ πάμπαν ἐτ
πετο καὶ τὸ σῶμα διʼ ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς
εἶδέ μιν ἐς οὐδὲν ἐμφανὲς ἀρρωστέοντα, ἔγνω τὴν νο
σον ἔρωτα ἔμμεναι. ἔρωτος δὲ ἀφανέος πολλὰ σημή
ὀφθαλμοί τε ἀσθενέες καὶ φωνὴ καὶ χροιὴ καὶ δάκρ
μαθὼν δὲ ταῦτα ἐποίεε· χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ ἔχε τοῦ νε
νίσκου τὴν καρδίην, ἐκάλεε δὲ τοὺς ἀνὰ τὴν οἰκίην πά
τας· ὁ δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων ἐν ἠρε
μεγάλῃ ἦν. ὡς δὲ ἡ μητρυιὴ ἀπίκετο, τήν τε χροιὴν
λάξατο καὶ ἱδρώειν ἄρξατο καὶ τρόμῳ ἔχετο καὶ ἡ καρ
465 *ἀνεπάλλετο· τὰ δὲ γιγνόμενα ἐμφανέα τῷ ἰητρῷ τ*
ἔρωτα ἐποίεε. 18. *καί μιν ὧδε ἰήσατο· καλέσας τοῦ νε*
νίσκου τὸν πατέρα κάρτα ὀρρωδέοντα, Ἥδε ἡ νοῦσο
ἔφη, τὴν ὁ παῖς ὅδε ἀρρωστέει, οὐ νοῦσός ἐστιν, ἀλ
ἀδικίη· ὅδε γάρ τοι ἀλγέει μὲν οὐδέν, ἔρως δέ μιν
φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμέει δὲ τῶν οὐδαμὰ τεύξετ
φιλέων γυναῖκα ἐμήν, τὴν ἐγὼ οὔτι μετήσομαι. ὁ μ
ὦν τοιάδε σοφίῃ ἐψεύδετο. ὁ δὲ αὐτίκα ἐλίσσετο, Πρ
τε σοφίης καὶ ἰητρικῆς μή μοι παῖδα ὀλέσῃς· οὐ γὰρ ἐθ
λων ταύτῃ συμφορῇ ἔσχετο, ἀλλά οἱ ἡ νοῦσος ἀεκου
τῷ σὺ μηδαμὰ ζηλοτυπέων πένθος ἐγεῖραι πάσῃ βα
ληίῃ μηδὲ ἰητρὸς ἐὼν φθόνον προξενέειν ἰητρικῇ. ὁ
ὧδε ἀγνὼς ἐὼν ἐδέετο. ὁ δέ μιν αὖτις ἀμείβετο, Ἀνό
σπεύδεις γάμον ἐμὸν ἀπαιρεόμενος ἠδὲ ἰητρὸν ἄν
βιώμενος. σὺ δὲ κῶς ἂν αὐτὸς ἔπρηξας, εἴ τοι σὴν γ
ναῖκα ἐπόθεεν, ἐμεῦ τάδε δεόμενος; ὁ δὲ πρὸς τάδε ἔλ
γεν ὡς οὐδʼ αὐτὸς ἄν κοτε γυναικὸς ἐφείσατο οὐδὲ πα
σωτηρίης ἐφθόνεεν, εἰ καί οἱ μητρυιῆς ἐπεθύμεεν·

ὁμοίην συμφορὴν ἔμμεναι γαμετὴν ἢ παῖδα ὀλέσαι. δὲ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, Τί τοι, ἔφη, ἐμὲ λίσσεαι; γάρ τοι σὴν γυναῖκα ποθέει· τὰ δὲ ἔλεγον ἐγώ, πάντα 466
ψεύδεα. πείθεται μὲν τουτέοισι, καὶ τῷ μὲν παιδὶ κει καὶ γυναῖκα καὶ βασιληίην, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Βαβυνίην χώρην ἀπίκετο καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφρήτῃ ἐπώμον ἑωυτοῦ ἐποιήσατο, ἔνθα οἱ καὶ ἡ τελευτὴ ἐγένετο. ε μὲν ὁ ἰητρὸς ἔρωτα ἔγνω τε καὶ ἰήσατο. 19. ἥδε δὴ ἡ Στρατονίκη ἔτι τῷ προτέρῳ ἀνδρὶ συνοικέουσα ὄναρ όνδε ἐθεήσατο, ὥς μιν ἡ Ἥρη ἐκέλευεν ἐγεῖραί οἱ τὸν τῇ ἱρῇ πόλι νηόν, εἰ δὲ ἀπειθέοι, πολλά οἱ καὶ κακὰ ιλεεν. ἡ δὲ τὰ μὲν πρῶτα οὐδεμίην ὥρην ἐποιέετο, τὰ δὲ ὥς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τε ἀνδρὶ τὴν ν ἀπηγήσατο καὶ τὴν Ἥρην ἱλάσκετο καὶ στήσειν τὸν ν ὑπεδέξατο. καὶ αὐτίκα ὑγιέα γενομένην ὁ ἀνὴρ ἐς ἱρὴν πόλιν ἔπεμπε, σὺν δέ οἱ καὶ χρήματα καὶ στραν πολλήν, τοὺς μὲν οἰκοδομέειν, τοὺς δὲ καὶ τοῦ ἀσφας εἵνεκα· καλέσας δέ τινα τῶν ἑωυτοῦ φίλων, νεηνίην τα καλόν, τῷ οὔνομα ἦν Κομβάβος, Ἐγώ τοι, ἔφη, Κομβάβε, ἐσθλὸν ἐόντα φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας, δὴ ἐπεδέξαο· νῦν δέ μοι χρειὼ μεγάλης πίστιος, τῷ
θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἑσπόμενον ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσαι 467
ἱρὰ τελέσαι καὶ στρατιῆς ἐπικρατέειν· σοὶ δὲ ἀπικοῳ ἐξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσσεται. πρὸς δὲ τάδε ὁ Κομος αὐτίκα λίσσετο πολλὰ λιπαρέων μή μιν ἐκπέμπειν ὲ πιστεύειν οἱ τὰ πολλὸν ἑωυτοῦ μέζονα χρήματα καὶ αῖκα καὶ ἔργον ἱρόν· τὰ δὲ ὀρρώδεε μή κοτέ οἱ ζηλοίη χρόνῳ ὑστέρῳ ἐς τὴν Στρατονίκην γένοιτο, τὴν νος ἀπάξειν ἔμελλεν. 20. ὡς δὲ οὐδαμὰ ἐπείθετο, ὁ κεσίης δευτέρης ἅπτεται δοῦναί οἱ χρόνον ἑπτὰ ἡμεν, μετὰ δὲ ἀποστεῖλαί μιν τελέσαντά τι τῶν μάλιστα

ἐδέετο. τυχὼν δὲ ῥηιδίως ἐς τὸν ἑωυτοῦ οἶκον ἀπικνέε
καὶ πεσὼν χαμᾶζε τοιάδε ὠδύρετο· ὢ δείλαιος, τί μ
ταύτης τῆς πίστιος; τί δέ μοι ὁδοῦ, τῆς τέλος ἤδη δ
κομαι; νέος μὲν ἐγὼ καὶ γυναικὶ καλῇ ἕψομαι. τὸ δέ μ
μεγάλη συμφορὴ ἔσσεται, εἰ μὴ ἔγωγε πᾶσαν αἰτίην κ
κοῦ ἀποθήσομαι. τῷ με χρῆν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι,
μοι πάντα φόβον ἰήσεται. τάδε εἰπὼν ἀτελέα ἑωυ
ἐποίεε, καὶ ταμὼν τὰ αἰδοῖα ἐς ἀγγήιον μικρὸν κατέθ
σμύρνῃ τε ἅμα καὶ μέλιτι καὶ ἄλλοισι θυώμασι καὶ ἐπε
468 σφρηγῖδι τὴν ἐφόρεε σημηνάμενος τὸ τρῶμα ἰῆτο. μ
δὲ ὥς μιν ὁδοιπορέειν ἐδόκεεν, ἀπικόμενος ἐς τὸν βα
λῆα πολλῶν παρεόντων διδοῖ τε ἅμα τὸ ἀγγήιον καὶ λέ
ὧδε· Ὦ δέσποτα, τόδε μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσιν
κηίοισιν ἀπεκέετο, τὸ ἐγὼ κάρτα ἐπόθεον· νῦν δὲ ἐ
μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, παρὰ σοὶ τόδε θήσομαι. σὺ δέ μ
ἀσφαλέως ἔχειν· τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον, τόδε μ
ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. εὖτ᾽ ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖ
ἀποίσομαι. ὁ δὲ δεξάμενος ἑτέρῃ σφρηγῖδι ἐσημαίνετο κ
τοῖσι ταμίῃσι φρουρέειν ἐνετείλατο. 21. Κομβάβος μ
νυν τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀσφαλέα ὁδὸν ἤνυεν· ἀπικόμενοι δὲ
τὴν ἱρὴν πόλιν σπουδῇ τὸν νηὸν οἰκοδόμεον καὶ σφ
τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο, ἐν τοῖσιν ἀπέβαινε τά
ὁ Κομβάβος ὀρρώδεεν· ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐ
πολλὸν συνόντα μιν ποθέειν ἄρχετο, μετὰ δέ οἱ καὶ κά
ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσιν οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλι τὴν Ἥρην τ
τέων αἰτίην ἐθέλουσαν γενέσθαι, Κομβάβον ἐσθλὸν μ
ἐόντα λαθέειν μηδαμά, Στρατονίκην δὲ τίσασθαι, ὅ
οὐ ῥηιδίως τὸν νηὸν ὑπέσχετο. 22. ἡ δὲ τὰ μὲν πρ
469 ἐσωφρόνεε καὶ τὴν νοῦσον ἔκρυπτεν, ὡς δέ οἱ τὸ κα
μέζον ἡσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανὲς ἐτρύχετο κλαίεσκε
δι᾽ ἡμέρης καὶ Κομβάβον ἀνεκαλέετο καί οἱ πάντα Κο
βάβος ἦν. τέλος δὲ ἀμηχανέουσα τῇ συμφορῇ εὐπρε

σίην ἐδίζητο. ἄλλῳ μὲν ὦν τὸν ἔρωτα ὁμολογέειν ἐφυ-
λάσσετο, αὐτὴ δὲ ἐπιχειρέειν αἰδέετο. ἐπινοέει ὦν τοιάδε,
ῳ ἑωυτὴν μεθύσασα ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν· ἅμα δὲ οἴνῳ
ἰόντι παρρησίη τε ἐσέρχεται καὶ ἡ ἀποτυχίη οὐ κάρτα
χρή, ἀλλὰ τῶν πρησσομένων ἕκαστα ἐς ἀγνοίην ἀνα-
ρέει. ὡς δέ οἱ ἐδόκεε, καὶ ἐποίεε ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ἐκ
ἔνου ἐγένοντο, ἀπικομένη ἐς τὰ οἰκήια, ἐν τοῖσι Κομ-
βος αὐλίζετο, λίσσετό τε καὶ γούνων ἅπτετο καὶ τὸν
ντα ὡμολόγεεν· ὁ δὲ τόν τε λόγον ἀπηνέως ἀπεδέκετο
ι τὸ ἔργον ἀναίνετο καί οἱ τὴν μέθην ἐνεκάλεεν. ἀπει-
λούσης δὲ μέγα τι κακὸν ἑωυτὴν ἐργάσασθαι, δείσας
ντα οἱ λόγον ἔφηνε καὶ πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην ἀπη-
γέετο καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἤνεικεν. ἰδοῦσα δὲ ἡ
ρατονίκη τὰ οὔκοτε ἔλπετο, μανίης μὲν ἐκείνης ἔσχετο,
ρωτος δὲ οὐδαμὰ ἐλήθετο, ἀλλὰ πάντα οἱ συνεοῦσα ταύ- 470
παραμυθίην ἐποιέετο ἔρωτος ἀπρήκτοιο. ἔστιν ὁ ἔρως
ος ἐν τῇ ἱρῇ πόλι καὶ ἔτι νῦν γίγνεται· γυναῖκες Γάλ-
ἐπιθυμέουσιν καὶ γυναιξὶ Γάλλοι ἐπιμαίνονται, ζη-
λοτυπέει δὲ οὐδείς, ἀλλὰ σφίσι τὸ χρῆμα κάρτα ἱρὸν νο-
μίζεται. 23. τὰ δ' ὦν ἐν τῇ ἱρῇ πόλι ἀμφὶ τὴν Στρατο-
νίκην οὐδαμὰ τὸν βασιλῆα λέληθεν, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπι-
κόμενοι κατηγόρεον καὶ τὰ γιγνόμενα ἀπηγέοντο. ἐπὶ
δὲ περιαλγέων ἐξ ἀτελέος τοῦ ἔργου Κομβάβον μετε-
πέμψεν. ἄλλοι δὲ λέγουσι λόγον οὔτι ἀληθέα, τὴν Στρα-
τονίκην, ἐπειδὴ ἀπέτυχε τῶν ἐδέετο, αὐτὴν γράψασαν ἐς
ἄνδρα τοῦ Κομβάβου κατηγορέειν πείρην οἱ ἐπικα-
λέσαν, καὶ τὸ Ἕλληνες Σθενεβοίης πέρι λέγουσι καὶ
δρης τῆς Κνωσσίης, ταυτὶ καὶ Ἀσσύριοι ἐς Στρατο-
νίκην μυθολογέουσιν. ἐγὼ μέν νυν οὔτε Σθενεβοίην
πείθομαι οὔτε Φαίδρην τοιάδε ἐπιτελέσαι, εἰ τὸν Ἱππό-
λυτον ἀτρεκέως ἐπόθεε Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν ἐχέτω ὅκως
ἐγένετο. 24. ὡς δὲ ἡ ἀγγελίη ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἀπί-

κετο ἔγνω τε ὁ Κομβάβος τὴν αἰτίην, θαρσέων τε ἤι
ὅτι οἱ ἡ ἀπολογίη οἴκοι ἐλείπετο, καί μιν ἐλθόντα ὁ β
σιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε καὶ ἐν φρουρῇ ἔχε. μετὰ
παρεόντων οἱ τῶν φίλων, οἳ καὶ τότε πεμπομένῳ
471 Κομβάβῳ παρεγένοντο, παραγαγὼν ἐς μέσον κατη
ρέειν ἄρχετο καί οἱ μοιχηίην τε καὶ ἀκολασίην προὔφε
κάρτα δὲ δεινοπαθέων πίστιν τε καὶ φιλίην ἀνεκαλέ
λέγων τρισσὰ Κομβάβον ἀδικέειν μοιχόν τε ἐόντα καὶ
πίστιν ὑβρίσαντα καὶ ἐς θεὸν ἀσεβέοντα, τῆς ἐν τῷ ἔρ
τοιάδε ἔπρηξε· πολλοὶ δὲ παρεστεῶτες ἤλεγχον, ὅτι ἀ
φανδὸν σφέας ἀλλήλοισι συνεόντας εἶδον. πᾶσι δὲ τέλ
ἐδόκεεν αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβον θανάτου ἄξια ἐ
γασμένον. 25. ὁ δὲ τέως μὲν ἕστηκε λέγων οὐδέν· ἐ
δὲ ἤδη ἐς τὸν φόνον ἤγετο, φθέγξατό τε καὶ τὸ κει
λιον αἴτεε λέγων, ὡς ἀναιρέει μιν οὐκ ὕβριος οὐδὲ γ
μων εἵνεκα, ἀλλ' ἐκείνων ἐπιθυμέων, τά οἱ ἀπιὼν πα
θήκατο. πρὸς τάδε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν ταμίην ἐ
λευεν ἐνεῖκαι τά οἱ φρουρέειν ἔδωκεν· ὡς δὲ ἤνει
λύσας τὴν σφρηγῖδα ὁ Κομβάβος τά τε ἐνεόντα ἐπέδε
καὶ ἑωυτὸν ὁκοῖα ἐπεπόνθεεν, ἔλεξέ τε, Ὦ βασιλεῦ, τά
τοι ἐγὼ ὀρρωδέων, εὖτέ με ταύτην ὁδὸν ἔπεμπες, ἀέκ
ήιον, καὶ ἐπεί με ἀναγκαίη μεγάλη ἐκ σέο κατέλα
τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐσθλὰ μὲν ἐς δεσπότεα, ἐμοὶ δὲ ο
εὐτυχέα· τοιόσδε μέντοι ἐὼν ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίην ἐγ
λέομαι. ὁ δὲ πρὸς τάδε ἀμβώσας περιέβαλέ τέ μιν
δακρύων ἅμα ἔλεγεν, Ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν ε
472 γάσαο; τί δὲ σεωυτὸν οὕτω ἀεικέλιον ἔργον μοῦνος ἀ
δρῶν ἔπρηξας; τὰ οὐ πάμπαν ἐπαινέω, ὦ σχέτλιε,
τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθέειν μήτε ἐμὲ ἰδέσθαι ὤ
λεν· οὐ γάρ μοι ταύτης ἀπολογίης ἔδεεν. ἀλλ' ἐπεὶ δ
μων τοιάδε ἤθελε, πρῶτα μέν σοι τίσις ἐξ ἡμέων ἔσ
ται, αὐτέων συκοφαντέων ὁ θάνατος, μετὰ δὲ μεγά

ορεῇ ἀπίξεται χρυσός τε πολλὸς καὶ ἄργυρος ἄπλετος
αὶ ἐσθῆτες Ἀσσύριαι καὶ ἵπποι βασιλήιοι. ἀπίξεαι δὲ
ρ' ἡμέας ἄνευ ἐσαγγελέος οὐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης
ιος, οὐδ' ἢν γυναικὶ ἅμα εὐνάζωμαι. τάδε εἶπέ τε ἅμα
ὰ ἐποίεε· καὶ οἱ μὲν αὐτίκα ἐς φόνον ἤγοντο, τῷ δὲ τὰ
ρα ἐδίδοτο καὶ ἡ φιλίη μέζων ἐγεγόνεεν. ἐδόκεε δὲ
δεὶς ἔτι Ἀσσυρίων Κομβάβῳ σοφίην καὶ εὐδαιμονίην
ελος. 26. μετὰ δὲ αἰτησάμενος ἐκτελέσαι τὰ λείποντα
νηῷ — ἀτελέα γάρ μιν ἀπολελοίπεεν — αὖτις ἐπέμ-
το, καὶ τόν τε νηὸν ἐξετέλεσε καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ ἔμε-
ν. ἔδωκε δέ οἱ βασιλεὺς ἀρετῆς τε καὶ εὐεργεσίης εἵ-
κα ἐν τῷ ἱρῷ ἑστάναι χάλκεον· καὶ ἔτι ἐς τιμὴν ἐν τῷ
ῷ Κομβάβος χάλκεος Ἑρμοκλέους τοῦ Ῥοδίου ποίημα
ορφὴν μὲν ὁκοίη γυνή, ἐσθῆτα δὲ ἀνδρηίην ἔχει. λέγε-
ι δὲ τῶν φίλων τοὺς μάλιστά οἱ εὐνοέοντας ἐς παρα-
θίην τοῦ πάθεος κοινωνίην ἑλέσθαι τῆς συμφορῆς·
μον γὰρ ἑωυτοὺς καὶ δίαιταν τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ διαι-
ντο. ἄλλοι δὲ ἱρολογέουσιν ἐπὶ τῷ πρήγματι λέγοντες
ἡ Ἥρη φιλέουσα Κομβάβον πολλοῖσι τὴν τομὴν ἐπὶ 473
ν ἔβαλεν, ὅκως μὴ μοῦνος ἐπὶ τῇ ἀνανδρηίῃ λυπέοιτο.
τὸ δὲ ἔθος τοῦτο ἐπειδὴ ἅπαξ ἐγένετο, ἔτι νῦν μένει
πολλοὶ ἑκάστου ἔτεος ἐν τῷ ἱρῷ τάμνονται καὶ θηλύ-
ται εἴτε Κομβάβον παραμυθεόμενοι εἴτε καὶ Ἥρῃ χα-
ονται· τάμνονται δ' ὦν, ἐσθῆτα δὲ οἵδε οὐκέτι ἀν-
ηίην ἔχουσιν, ἀλλὰ εἵματά τε γυναικήια φορέουσι καὶ
ια γυναικῶν ἐπιτελέουσιν. ὡς δὲ ἐγὼ ἤκουον, ἀνακέε-
ι καὶ τουτέων ἐς Κομβάβον ἡ αἰτίη· συνενείχθη γάρ
καὶ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη ἰδοῦσα
λόν τε ἐόντα καὶ ἐσθῆτα ἔτι ἀνδρηίην ἔχοντα ἔρωτι με-
λῳ ἔσχετο, μετὰ δὲ μαθοῦσα ἀτελέα ἐόντα ἑωυτὴν διειρ-
σατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβος ἀθυμέων, ὅτι οἱ ἀτυχέως τὰ
Ἀφροδίτην ἔχει, ἐσθῆτα γυναικηίην ἐνεδύσατο, ὅκως

μηκέτι ἑτέρη γυνὴ ἴσα ἐξαπατέοιτο. ἥδε αἰτίη Γά στολῆς θηλέης. Κομβάβου μέν μοι τοσάδε εἰρήσθω λων δὲ αὖτις ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι τομῆς τέων, ὅκως τάμνονται, καὶ ταφῆς ὁκοίην θάπτοντ ὅτευ εἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἐσέρχονται· πρότερον θυμὸς εἰπεῖν θέσιός τε πέρι τοῦ νηοῦ καὶ μεγάθεο δῆτα ἐρέω. 28. ὁ μὲν χῶρος αὐτός, ἐν τῷ τὸ ἱρὸν ται, λόφος ἐστί, κέεται δὲ κατὰ μέσον τῆς πόλιος στα, καί οἱ τείχεα δοιὰ περικέαται. τῶν δὲ τειχέων ἀρχαῖον, τὸ δὲ οὐ πολλὸν ἡμέων πρεσβύτερον. προπύλαια τοῦ ἱροῦ ἐς ἄνεμον βορέην ἀποκέκλιτ
474 γαθος ὅσον τε ἑκατὸν ὀργυιέων· ἐν τούτοισι τοῖσ πυλαίοισι καὶ οἱ φαλλοὶ ἑστᾶσι, τοὺς Διόνυσος ἐστ ἡλικίην καὶ οἵδε τριήκοντα ὀργυιέων. ἐς τουτέων τ φαλλὸν ἀνὴρ ἑκάστου ἔτεος δὶς ἀνέρχεται οἰκέει ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δέ ἀνόδου ἥδε λέγεται· οἱ μὲν πολλοὶ νομίζουσιν ὅτ τοῖσι θεοῖσιν ὁμιλέει καὶ ἀγαθὰ πάσῃ Συρίῃ αἰτέει τῶν εὐχωλέων ἀγχόθεν ἐπαΐουσιν. ἄλλοισι δὲ δοκ τάδε Δευκαλίωνος εἵνεκα ποιέεσθαι ἐκείνης ξυμ μνήματα, ὁκότε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ οὔρεα καὶ ἐς τὰ μήκεα τῶν δενδρέων ἤεισαν τὸ πολλὸν ὕδωρ ὀρρι τες. ἐμοὶ μέν νυν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γε μὲ νύσῳ σφέας καὶ τάδε ποιέειν, συμβάλλομαι δὲ του φαλλοὺς ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσιν, ἐν τοῖσι φαλλο ἄνδρας ξυλίνους κατίζουσιν, ὅτευ μὲν εἵνεκα ἐγ
475 ἐρέω. δοκέει δ' ὦν μοι, καὶ ὅδε ἐς ἐκείνου μίμησ ξυλίνου ἀνδρὸς ἀνέρχεται. 29. ἡ δέ οἱ ἄνοδος τ σειρῇ μικρῇ ἑωυτόν τε ἅμα καὶ τὸν φαλλὸν περι μετὰ δὲ ἐπιβαίνει ξύλων προσφυῶν τῷ φαλλῷ ὁκ χώρην ἄκρου ποδός· ἀνιὼν δὲ ἅμα ἀναβάλλει τὴ ρὴν ἀμφοτέρωθεν ὅκωσπερ ἡνιοχέων. εἰ δέ τις τό

ὄπωπεν, ὅπωπε δὲ φοινικοβατέοντας ἢ ἐν Ἀραβίῃ ἢ Αἰγύπτῳ ἢ ἄλλοθί κου, οἶδε τὸ λέγω. ἐπεὰν δὲ ἐς τέλος ἵκηται τῆς ὁδοῦ, σειρὴν ἑτέρην ἀφεὶς τὴν αὐτὸς ἔχει μακρὴν ταύτην, ἀνέλκει τῶν οἱ θυμός, ξύλα καὶ εἵματα καὶ σκεύεα, ἀπὸ τῶν ἕδρην συνδέων ὁκοίην καλιὴν ἱζάνει, μίμνει τε χρόνον τῶν εἶπον ἡμερέων. πολλοὶ δὲ ἀπικνεόμενοι χρυσόν τε καὶ ἄργυρον, οἱ δὲ χαλκὸν κομίζουσιν, εἶτ' ἀφέντες ἐκείνου πρόσθε κείμενα ἀπίασι λέγοντες οὐνόματα ἕκαστος. παρεστεὼς δὲ ἄλλος ἄνω ἀγγέλλει· ὁ δὲ δεξάμενος τοὔνομα εὐχωλὴν ἐς ἕκαστον ποιέεται, 476 ἅμα δὲ εὐχόμενος κροτέει ποίημα χάλκεον, τὸ ἀείδει μέγα καὶ τρηχὺ κινεόμενον· εὕδει δὲ οὐδαμά· ἢν μιν ὕπνος ἕλῃ ποτέ, σκορπίος ἀνιὼν ἀνεγείρει τε καὶ ἀεικέα ἐργάζεται, καί οἱ ἥδε ἡ ζημίη τοῦ ὕπνου ἐπικέεται. τὰ μὲν ὦν ἐς τὸν σκορπίον μυθέονται, ἱρά τε καὶ ἐκπρεπέα, εἰ δὲ ἀτρεκέα ἐστίν, οὐκ ἔχω ἐρέειν. δοκέει δέ μοι, μέγα ἐς ἀγρυπνίην συμβάλλεται καὶ τῆς πτώσιος ὀρρωδίη. φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρι τοσάδε ἀρκέει. ὁ δὲ νηὸς ὁρέει μὲν ἐς ἠέλιον ἀνιόντα. 30. εἶδος δὲ καὶ ἐργασίην ἐστὶν ὁκοίους νηοὺς ἐν Ἰωνίῃ ποιέουσιν. ἕδρη μεγάλη ἀνέχει ἐκ γῆς μέγαθος ὀργυιέων δυοῖν, ἐπὶ τῆς ὁ νηὸς ἐπικέεται. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποίηται, οὐ κάρτα μακρή. ἀνελθόντι δὲ θωῦμα μὲν καὶ ὁ πρόνηος μέγα παρέχεται θύρῃσί τε ἤσκηται χρυσέῃσιν· ἔνδοθεν δὲ ὁ νηὸς χρυσοῦ τε πολλοῦ ἀπολάμπεται καὶ ἡ ὀροφὴ 477 πᾶσα χρυσέη. ἀπόζει δὲ αὐτοῦ ὀδμὴ ἀμβροσίη ὁκοίη λέγεται τῆς χώρης τῆς Ἀραβίης, καί σοι τηλόθεν ἀνιόντι ἐπιβάλλει πνοιὴν κάρτα ἀγαθήν, καὶ ἢν αὖτις ἀπίῃς, οὐδαμὰ λείπεται, ἀλλά σευ τά τε εἵματα ἐς πολλὸν ἔχει τὴν πνοιὴν καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μεμνήσεαι. 31. ἔνδοθεν δὲ ὁ νηὸς οὐκ ἁπλόος ἐστίν, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ θάλαμος ἄλλος πεποίηται. ἄνοδος καὶ ἐς τοῦτον ὀλίγη· θύρῃσι

δὲ οὐκ ἤσκηται, ἀλλ' ἐς ἀντίον ἅπας ἀναπέπταται
ὧν τὸν μέγαν νηὸν πάντες ἐσέρχονται, ἐς δὲ τὸ
μον οἱ ἱρέες μοῦνον, οὐ μέντοι πάντες οἱ ἱρέες,
μάλιστα ἀγχίθεοί τέ εἰσι καὶ οἷσι πᾶσα ἐς τὸ ἱρ
ται θεραπηίη. ἐν δὲ τῷδε εἵαται τὰ ἕδεα, ἥ τε
τὸν αὐτοὶ Δία ἐόντα ἑτέρῳ οὐνόματι κληίζουσι
478 δὲ χρύσεοί τέ εἰσι καὶ ἄμφω ἕζονται· ἀλλὰ τὴν μ
λέοντες φέρουσιν, ὁ δὲ ταύροισιν ἐφέζεται. καὶ
μὲν τοῦ Διὸς ἄγαλμα ἐς Δία πάντα ὁρῇ καὶ κεφ
εἵματα καὶ ἕδρην, καί μιν οὐδὲ ἐθέλων ἄλλως
32. ἡ δὲ Ἥρη σκοπέοντί σοι πολυειδέα μορφὴν ἐ
καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα ἀτρεκέϊ λόγῳ Ἥρη ἐστίν·
καὶ Ἀθηναίης καὶ Ἀφροδίτης καὶ Σεληναίης καὶ
Ἀρτέμιδος καὶ Νεμέσιος καὶ Μοιρέων. χειρὶ δ
ἑτέρῃ σκῆπτρον ἔχει, τῇ ἑτέρῃ δὲ ἄτρακτον, κ
κεφαλῇ ἀκτῖνάς τε φορέει καὶ πύργον καὶ κεσ
μούνην τὴν Οὐρανίην κοσμέουσιν. ἔκτοσθεν δε
σός τε ἄλλος περικέεται καὶ λίθοι κάρτα πολυτελ
οἱ μὲν λευκοί, οἱ δὲ ὑδατώδεες, πολλοὶ δὲ οἰνώδ
λοὶ δὲ πυρώδεες. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ Σαρδῷοι πο
ὑάκινθοι καὶ σμάραγδοι, τὰ φέρουσιν Αἰγύπτιο
δοὶ καὶ Αἰθίοπες καὶ Μῆδοι καὶ Ἀρμένιοι καὶ
νιοι. τὸ δὲ δὴ μέζονος λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπη
λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέεται, ο
οἱ τοῦ ἔργου ἡ συντυχίη. ἀπὸ τούτου ἐν νυκτὶ σέ
λὸν ἀπολάμπεται, ὑπὸ δέ οἱ καὶ ὁ νηὸς ἅπας
479 λύχνοισι φαείνεται· ἐν ἡμέρῃ δὲ τὸ μὲν φέγγος
ἰδέην δὲ ἔχει κάρτα πυρώδεα. καὶ ἄλλο θωυμασι
ἐν τῷ ξοάνῳ· ἢν ἑστεὼς ἀντίος ἐσορέῃς, ἐς σὲ
μεταβαίνοντι τὸ βλέμμα ἀκολουθέει, καὶ ἢν ἄ
ρωθεν ἐσορέῃ, ἴσα καὶ ἐς ἐκεῖνον ἐκτελέει. 33.
δὲ ἀμφοτέρων ἕστηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον οὐδ

λοισι ξοάνοισιν ἴκελον. τὸ δὲ μορφὴν μὲν ἰδίην
ει, φορέει δὲ τῶν ἄλλων θεῶν εἴδεα. καλέεται δὲ
ν καὶ ὑπ' αὐτῶν Ἀσσυρίων, οὐδέ τι οὔνομα ἴδιον
θεντο, ἀλλ' οὐδὲ γενέσιος αὐτοῦ καὶ εἴδεος λέ-
καί μιν οἱ μὲν ἐς Διόνυσον, ἄλλοι δὲ ἐς Δευκα-
οἱ δὲ ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι· καὶ γὰρ δὴ ὦν ἐπὶ τῇ
ῇ αὐτοῦ περιστερὴ χρυσέη ἐφέστηκε. τοὔνεκα δὴ
νται Σεμιράμιος ἔμμεναι τόδε σημήιον. ἀποδημέει
ἑκάστου ἔτεος ἐς θάλασσαν ἐς κομιδὴν τοῦ εἶπον
. 34. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἐσιόντων ἐν ἀριστερῇ κέε-
ῶτα μὲν θρόνος Ἡελίου, αὐτοῦ δὲ ἕδος οὐκ ἔνι·
ν δὲ Ἡελίου καὶ Σεληναίης ξόανα οὐ δεικνύουσιν.
ὲ εἵνεκα ὧδε νομίζουσιν, ἐγὼ καὶ τόδε ἔμαθον. 480
ι τοῖσι μὲν ἄλλοισι θεοῖσιν ὅσιον ἔμμεναι ξόανα
θαι, οὐ γὰρ σφέων ἐμφανέα πάντεσι τὰ εἴδεα·
δὲ καὶ Σεληναίη πάμπαν ἐναργέες καὶ σφέας πάν-
ουσι. κοίη ὦν αἰτίη ξοανουργίης τοῖσιν ἐν τῷ ἠέρι
ένοισι; 35. μετὰ δὲ τὸν θρόνον τοῦτον κέεται
Ἀπόλλωνος, οὐκ οἷον ἐώθεε ποιέεσθαι· οἱ μὲν γὰρ
άντες Ἀπόλλωνα νέον τε καὶ πρωθήβην ποιέουσι,
δὲ οὗτοι Ἀπόλλωνος γενειήτεω ξόανον δεικνύου-
τάδε ποιέοντες ἑωυτοὺς μὲν ἐπαινέουσιν, Ἑλλή-
κατηγορέουσι καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα
ι ἱλάσκονται. αἰτίη δὲ ἥδε· δοκέει αὐτέοισιν ἀσο-
γάλη ἔμμεναι ἀτελέα ποιέεσθαι τοῖσι θεοῖσι τὰ εἴ-
ὸ δὲ νέον ἀτελὲς ἔτι νομίζουσιν. ἐν δὲ καὶ ἄλλο τῷ
ῳ Ἀπόλλωνι καινουργέουσι· μοῦνοι Ἀπόλλωνα
κοσμέουσιν. 36. ἔργων δὲ αὐτοῦ πέρι πολλὰ μὲν
εῖν, ἐρέω δὲ τὸ μάλιστα θωυμάζειν ἄξιον. πρῶτα
μαντηίου ἐπιμνήσομαι. μαντήια πολλὰ μὲν παρ'
ι, πολλὰ δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι, τὰ δὲ καὶ ἐν τῇ
, καὶ ἐν τῇ δὲ Ἀσίῃ πολλά ἐστιν. ἀλλὰ τὰ μὲν οὔτε

481 ἱρέων ἄνευ οὔτε προφητέων φθέγγονται, ὅδε δὲ
τε κινέεται καὶ τὴν μαντηίην ἐς τέλος αὐτουργέει. ι
δὲ αὐτῆς τοιόσδε· εὖτ' ἂν ἐθέλῃ χρησμηγορέειν,
ἕδρῃ πρῶτα κινέεται· οἱ δέ μιν ἱρέες αὐτίκα ἀείρ
ἢν δὲ μὴ ἀείρωσι, ὁ δὲ ἱδρώει καὶ ἐς μέζον ἔτι κι
εὖτ' ἂν δὲ ὑποδύντες φέρωσιν, ἄγει σφέας πάντῃ
δινέων καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἑτέρου μεταπηδέων. τέλος
χιρεὺς ἀντιάσας ἐπερέεταί μιν περὶ ἁπάντων πρηγμ
ὁ δὲ ἤν τι μὴ ἐθέλῃ ποιέεσθαι, ὀπίσω ἀναχωρέει,
τι ἐπαινέῃ, ἄγει ἐς τὸ πρόσω τοὺς προφέροντας ὅκ
ἡνιοχέων. οὕτως μὲν συναγείρουσι τὰ θέσφατα κ
ἱρὸν πρῆγμα οὐδὲν οὔτε ἴδιον τούτου ἄνευ ποιέου
γει δὲ καὶ τοῦ ἔτεος πέρι καὶ τῶν ὡρέων αὐτοῦ π
καὶ ὁκότε οὐκ ἔρονται. λέγει δὲ καὶ τοῦ σημηίου
κότε χρή μιν ἀποδημέειν τὴν εἶπον ἀποδημίην. 3
δὲ καὶ ἄλλο, τὸ ἐμεῦ παρεόντος ἔπρηξεν. οἱ μέν μι
ἀείροντες ἔφερον, ὁ δὲ τοὺς μὲν ἐν γῇ κάτω ἔλιπε
τὸς δὲ ἐν τῷ ἠέρι μοῦνος ἐφορέετο. 38. μετὰ δὲ τὸν
λωνα ξόανόν ἐστιν Ἄτλαντος, μετὰ δὲ Ἑρμέω
λειθυίης.

39. Τὰ μὲν ὦν ἐντὸς τοῦ νηοῦ ὧδε κεκοσμ
ἔξω δὲ βωμός τις κέεται μέγας χάλκεος. ἐν δὲ κα
482 ξόανα μυρία χάλκεα βασιλέων τε καὶ ἱρέων· κα
δὲ τῶν μάλιστα ἄξιον μνήσασθαι. ἐν ἀριστερῇ τ
Σεμιράμιος ξόανον ἕστηκεν ἐν δεξιῇ τὸν νηὸν
κνύουσα. ἀνέστη δὲ δι' αἰτίην τοιήνδε· ἀνθρώ
ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμον ἐποιέετο ἑωυτὴν μὲ
θεὸν ἱλάσκεσθαι, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων καὶ αὐτῆς
ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίεον. μετὰ δὲ ὥς οἱ θεόθε
κοντο νοῦσοί τε καὶ συμφοραὶ καὶ ἄλγεα, μανίης μὲ
νης ἀπεπαύσατο καὶ θνητὴν ἑωυτὴν ὡμολόγεε καὶ
ὑπηκόοισιν αὖτις ἐκέλευεν ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τ

η ἔτι τοιήδε ἀνέστηκε τοῖσιν ἀπικνεομένοισι τὴν Ἥρην
ἀσκεσθαι δεικνύουσα καὶ θεὸν οὐκέτι ἑωυτήν, ἀλλ'
κείνην ὁμολογέουσα. 40. εἶδον δὲ καὶ αὐτόθι Ἑλένης
γαλμα καὶ Ἑκάβης καὶ Ἀνδρομάχης καὶ Πάριδος καὶ
κτορος καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον δὲ καὶ Νιρέως εἶδος τοῦ
γλαΐης καὶ Φιλομήλην καὶ Πρόκνην ἔτι γυναῖκας, καὶ
τὸν Τηρέα ὄρνιθα, καὶ ἄλλο ἄγαλμα Σεμιράμιος καὶ
μβάβου τὸ κατέλεξα, καὶ Στρατονίκης κάρτα καλὸν
Ἀλεξάνδρου αὐτῷ ἐκείνῳ ἴκελον. παρὰ δέ οἱ Σαρ-
νάπαλλος ἕστηκεν ἄλλῃ μορφῇ καὶ ἄλλῃ στολῇ. 41. ἐν
τῇ αὐλῇ ἄφετοι νέμονται βόες μεγάλοι καὶ ἵπποι καὶ 483
τοὶ καὶ ἄρκτοι καὶ λέοντες, καὶ ἀνθρώπους οὐδαμὰ
ονται, ἀλλὰ πάντες ἱροί τέ εἰσι καὶ χειροήθεες. 42. ἱρέες
αὐτοῖσι πολλοὶ ἀποδεδέχαται, τῶν οἱ μὲν τὰ ἱρήια
ζουσιν, οἱ δὲ σπονδηφορέουσιν, ἄλλοι δὲ πυρφόροι
έονται καὶ ἄλλοι παραβώμιοι· ἐπ' ἐμεῦ δὲ πλείονες
τριηκοσίων ἐς τὴν θυσίην ἀπικνέοντο. ἐσθὴς δὲ αὐ-
σι πᾶσα λευκή, καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσιν.
ρεὺς δὲ ἄλλος ἑκάστου ἔτεος ἐπιγίγνεται, πορφυρέην
μοῦνος οὗτος φορέει καὶ τιάρῃ χρυσέῃ ἀναδέεται.
ἔστι δὲ καὶ ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν αὐλητέων
καὶ συριστέων καὶ Γάλλων, καὶ γυναῖκες ἐπιμανέες τε
φρενοβλαβέες. 44. θυσίη δὲ δὶς ἑκάστης ἡμέρης ἐπι-
λέεται, ἐς τὴν πάντες ἀπικνέονται. Διὶ μὲν ὦν κατ'
υχίην θύουσιν οὔτε ἀείδοντες οὔτε αὐλέοντες. εὖτ' ἂν
τῇ Ἥρῃ κατάρχωνται, ἀείδουσί τε καὶ αὐλέουσι καὶ
ταλα ἐπικροτέουσι. καί μοι τούτου πέρι σαφὲς οὐδὲν
εἶν ἐδύναντο. 45. ἔστι δὲ καὶ λίμνη αὐτόθι, οὐ πολ-
ἑκὰς τοῦ ἱροῦ, ἐν τῇ ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοὶ
πολυειδέες. γίγνονται δὲ αὐτέων ἔνιοι κάρτα μεγά- 484
οὗτοι δὲ καὶ οὐνόματα ἔχουσι καὶ ἔρχονται καλεό-
νοι. ἐπ' ἐμεῦ δέ τις ἔην ἐν αὐτέοισι χρυσοφορέων, ἐν

τῇ πτέρυγι δὲ ποίημα χρύσεον αὐτέῳ ἀνακέετο. :
ἐγὼ πολλάκις ἐθεησάμην, καὶ εἶχε τὸ ποίημα. 46.
δὲ τῆς λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπειρήθην, ὶ
δ' ὦν καὶ διηκοσίων ὀργυιέων πλέον ἔμμεναι. κατι
δὲ αὐτῆς βωμὸς λίθου ἀνέστηκε. δοκέοις ἂν ἄφν
πλώειν τέ μιν καὶ τῷ ὕδατι ἐποχέεσθαι, καὶ πολ
νομίζουσιν. ἐμοὶ δὲ δοκέει στῦλος ὑφεστεὼς μέγας
τὸν βωμόν. ἔστεπται δὲ αἰεὶ καὶ θυώματα ἔχει.
δὲ καὶ ἑκάστης ἡμέρης κατ' εὐχὴν ἐς αὐτὸν νη;
στεφανηφορέουσι. 47. γίγνονται δὲ αὐτόθι καὶ π
ριές τε μέγισται, καλέονται δὲ ἐς τὴν λίμνην κατα
ὅτι ἐν αὐτῇσιν ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱρὰ πάντα κατι
ἐν τοῖσιν ἡ Ἥρη πρώτη ἀπικνέεται τῶν ἰχθύων
μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδηται· ἢν γὰρ τόδε γ
λέγουσιν ὅτι πάντες ἀπόλλυνται. καὶ δῆτα ὁ μὲν
ὀψόμενος, ἡ δὲ πρόσω ἱσταμένη ἀπέργει τέ μιν κα
λιπαρέουσα ἀποπέμπει. 48. μέγισται δὲ αὐτέοισι
γύριες, αἳ ἐς θάλασσαν νομίζονται. ἀλλ' ἐγὼ τ
πέρι σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν· οὐ γὰρ ἦλθον αὐτ
ἐπειρήθην ταύτης τῆς ὁδοιπορίης. τὰ δὲ ἐλθόντες :
σιν, εἶδον καὶ ἀπηγήσομαι. ἀγγήϊον ἕκαστος ὕδ
σαγμένον φέρουσι, κηρῷ δὲ τάδε σεσήμανται· καί
αὐτοὶ λυσάμενοι χέονται, ἀλλ' ἔστιν ἀλεκτρυὼν ἱ
κέει δ' ἐπὶ τῇ λίμνῃ, ὃς ἐπεὰν σφέων δέξηται τὰ
τήν τε σφρηγῖδα ὁρῇ, μισθὸν ἀρνύμενος ἀνά τε λ
δεσμὸν καὶ τὸν κηρὸν ἀπαιρέεται, καὶ πολλαὶ μ
τουτέου τοῦ ἔργου τῷ ἀλεκτρυόνι ἀγείρονται. ἔι
ἐς τὸν νηὸν αὐτοὶ ἐνείκαντες σπένδουσί τε καὶ θι
ὀπίσω ἀπονοστέουσιν.

49. Ὁρτέων δὲ πασέων τῶν οἶδα μεγίστην τοὶ
ἀρχομένου ἐπιτελέουσι, καί μιν οἱ μὲν πυρήν, οἱ
πάδα καλέουσι. θυσίην δὲ ἐν αὐτῇ τοιήνδε πο

δένδρεα μεγάλα ἐκκόψαντες ἐν τῇ αὐλῇ ἑστᾶσι, μετὰ δὲ ἀγινέοντες αἶγάς τε καὶ ὄϊας καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ ἐκ τῶν δενδρέων ἀπαρτέουσιν· ἐν δὲ καὶ ὄρνιθες καὶ εἵματα καὶ χρύσεα καὶ ἀργύρεα ποιήματα. ἐπεὰν δὲ ἐντελέα πάντα ποιήσωνται, περιενείκαντες τὰ ἱρὰ περὶ τὰ δένδρεα πυ- 486
ρ ἐνιᾶσι, τὰ δὲ αὐτίκα πάντα καίονται. ἐς ταύτην τὴν ὁρτὴν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης καὶ τῶν πέριξ χωρέων πασέων, φέρουσί τε τὰ ἑωυτῶν ἱρὰ ἕκαστοι καὶ τὰ σημήια ἕκαστοι ἔχουσιν ἐς τάδε μεμιμημένα. 50. ἐν ῥητῇσι δὲ ἡμέρῃσι τὸ μὲν πλῆθος ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρονται, Γάλλοι δὲ πολλοὶ καὶ τοὺς ἔλεξα ἱροὶ ἄνθρωποι τελέουσι τὰ ὄργια, τάμνονταί τε τοὺς πήχεας καὶ τοῖσι νώτοισι πρὸς ἀλλήλους τύπτονται. πολλοὶ δὲ σφίσι παρεστεῶτες ἐπαυλέουσι, πολλοὶ δὲ τύμπανα παταγέουσιν, ἄλλοι δὲ ἀείδουσιν ἔνθεα καὶ ἱρὰ ᾄσματα. τὸ δὲ ἔργον ἐκτὸς τοῦ νηοῦ τόδε γίγνεται, οὐδὲ ἐσέρχονται ἐς τὸν νηὸν ὁκόσοι τόδε ποιέουσιν. 51. ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσι καὶ Γάλλοι γίγνονται· ἐπεὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλέωσί τε καὶ ὄργια ποιέωνται, ἐς πολλοὺς ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θέην ἀπικόμενοι μετὰ δὲ τάδε ἔπρηξαν. καταλέξω δὲ καὶ τὰ ποιέουσιν· ὁ νεηνίης, ὅτῳ τάδε ἀποκέαται, ῥίψας τὰ εἵματα μεγάλῃ βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται καὶ ξίφος ἀναιρέεται· τὰ δὲ πολλὰ ἔτεα, ὡς δοκέει, διὰ τοῦτο ἕστηκε. λαβὼν δὲ αὐτίκα τάμνει ἑωυτὸν θέει τε διὰ τῆς πόλιος καὶ τῇσι χερσὶ φέρει τὰ ἔταμεν. ἐς ὁκοίην δὲ οἰκίην τάδε ἀπορρίψει, ἐκ ταύτης 487
ἐσθῆτά τε θηλέην καὶ κόσμον τὸν γυναικήιον λαμβάνει. τάδε μὲν ἐν τῇσι τομῇσι ποιέουσιν. 52. ἀποθανόντες δὲ οἱ Γάλλοι οὐκ ὁμοίην ταφὴν τοῖσιν ἄλλοισι θάπτονται, ἀλλ' ἢν ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἑταῖροί μιν ἀείραντες ἐς τὰ προάστεια φέρουσι, θέμενοι δὲ αὐτὸν καὶ τὸ φέρτρον, τῷ ἐκόμισαν, ὕπερθε λίθους βάλλουσι, καὶ τάδε πρήξαν-

τες ὀπίσω ἀπονοστέουσι. φυλάξαντες δὲ ἑπτὰ ἡμερέ
ἀριθμὸν οὕτως ἐς τὸ ἱρὸν ἐσέρχονται· πρὸ δὲ τουτέ
ἢν ἐσέλθωσιν, οὐκ ὅσια ποιέουσι. 53. νόμοισι δὲ ἐς ταὐ
χρέωνται τουτέοισιν· ἢν μέν τις αὐτέων νέκυν ἴδη
ἐκείνην τὴν ἡμέρην ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἀπικνέεται, τῇ ἑτ
δὲ καθήρας ἑωυτὸν ἐσέρχεται. αὐτέων δὲ τῶν οἰκη
τοῦ νέκυος ἕκαστοι φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερέων τρ
κοντα καὶ τὰς κεφαλὰς ξυράμενοι ἐσέρχονται, πρὶν
τάδε ποιῆσαι, οὐ σφίσιν ἐσιέναι ὅσιον. 54. θύουσι δὲ βό
ἄρσενάς τε καὶ θήλεας καὶ αἶγας καὶ ὄϊας· σύας δὲ μο
νας ἐναγέας νομίζοντες οὔτε θύουσιν οὔτε σιτέονται. ἄ
λοι δ' οὐ σφέας ἐναγέας, ἀλλὰ ἱροὺς νομίζουσιν. ὀρ
θων τε αὐτέοισι περιστερὴ χρῆμα ἱρότατον καὶ οὐ
488 ψαύειν αὐτέων δικαιεῦσι· καὶ ἢν ἀέκοντες ἅψωντ
ἐναγέες ἐκείνην τὴν ἡμέρην εἰσί. τοὔνεκα δὴ αὐτέοι
σύννομοί τέ εἰσι καὶ ἐς τὰ οἰκήια ἐσέρχονται καὶ τὰ πολ
ἐν γῇ νέμονται.

55. Λέξω δὲ καὶ τῶν πανηγυριστέων τὰ ἕκασ
ποιέουσιν· ἀνὴρ εὖτ' ἂν ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν πρῶτον ἀ
κνέηται, κεφαλὴν μὲν ὅδε καὶ ὀφρύας ἐξύρατο, μετὰ
ἱρεύσας ὄϊν τὰ μὲν ἄλλα κρεουργέει τε καὶ εὐωχέεται,
δὲ νάκος χαμαὶ θέμενος ἐπὶ τούτου ἐς γόνυ ἕζεται, πό
δὲ καὶ κεφαλὴν τοῦ κτήνεος ἐπὶ τὴν ἑωυτοῦ κεφαλὴν ἀν
λαμβάνει, ἅμα δὲ εὐχόμενος αἰτέει τὴν μὲν παρεοῦ
θυσίην δέκεσθαι, μέζω δὲ ἐσαῦτις ὑπισχνέεται. τελέ
δὲ ταῦτα καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφεται καὶ τῶν
λων, ὁκόσοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἀπικνέονται. ἄρας δὲ ἀ
τῆς ἑωυτοῦ ὁδοιπορέει ὕδασί τε ψυχροῖσι χρεόμενος λ
τρῶν τε καὶ πόσιος εἵνεκα καὶ ἐς πάμπαν χαμαικοιτέ
οὐ γάρ οἱ εὐνῆς ἐπιβῆναι ὅσιον, πρίν τήν τε ὁδὸν ἐκ
λέσαι καὶ ἐς τὴν ἑωυτοῦ αὖτις ἀπικέσθαι. 56. ἐν δὲ
489 ἱρῇ πόλι ἐκδέκεταί μιν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγνοέοντα· ῥη

ἡ ὧν ἑκάστης πόλιος αὐτόθι ξεινοδόκοι εἰσί, καὶ
τατρόθεν οἶκοι δέκονται. καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσ-
ν οἵδε διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι πάντα ὑπηγέονται.
ίουσι δὲ οὐκ ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ, ἀλλ' ἐπεὰν παρα-
τῷ βωμῷ τὸ ἱρήιον, ἐπισπείσας αὖτις ἄγει ζωὸν
ὶκήια, ἐλθὼν δὲ κατ' ἑωυτὸν θύει τε καὶ εὔχεται.
τι δὲ καὶ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε· στέψαντες
ια, ζωὰ ἐκ τῶν προπυλαίων ἀπιᾶσι, τὰ δὲ κατε-
ἰντα θνήσκουσι. ἔνιοι δὲ καὶ παῖδας ἑωυτῶν ἐν-
ν ἀπιᾶσιν, οὐκ ὁμοίως τοῖς κτήνεσιν, ἀλλ' ἐς πή-
νθέμενοι χειρὶ κατάγουσιν, ἅμα δὲ αὐτέοισιν ἐπι-
ιέοντες λέγουσιν ὅτι οὐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί.
ίζονται δὲ πάντες οἱ μὲν ἐς καρπούς, οἱ δὲ ἐς αὐ-
, καὶ ἀπὸ τοῦδε ἅπαντες Ἀσσύριοι στιγματηφο-
ι. 60. ποιέουσι δὲ καὶ ἄλλο μούνοισιν Ἑλλήνων
ηνίοισιν ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τὰ κεῖνοι ποιέ-
Τροιζήνιοι τῇσι παρθένοισι καὶ τοῖσιν ἠιθέοισι 490
ἐποιήσαντο μή σφιν ἄλλως γάμον εἶναι, πρὶν Ἱπ-
ῳ κόμας κείρασθαι· καὶ ὧδε ποιέουσι. τοῦτο καὶ
ἱρῇ πόλι γίγνεται. οἱ μὲν νεηνίαι τῶν γενείων
ονται, τῇσι δὲ παρθένοισι πλοκάμους ἱροὺς ἐκ γε-
ἀπιᾶσι, τοὺς ἐπεὰν ἐν τῷ ἱρῷ γένωνται, τάμνουσί
ἐς ἄγγεα καταθέντες οἱ μὲν ἀργύρεα, πολλοὶ δὲ
α ἐν τῷ νηῷ προσηλώσαντες ἀπίασιν ἐπιγράψαν-
κστοι τὰ οὐνόματα. τοῦτο καὶ ἐγὼ νέος ἔτι ὢν ἐπε-
, καὶ ἔτι μευ ἐν τῷ ἱρῷ καὶ ὁ πλόκαμος καὶ τὸ
α.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

1. Βαδίζοντί μοι κατὰ τὴν στοὰν τὴν ἐντεῦθεν ἐξ
491 των ἐν ἀριστερᾷ, τῆς ἕκτης ἐπὶ δέκα σμικρὸν πρὸ μεσ
βρίας, Θερσαγόρας περιτυγχάνει. τάχα τινὲς ὑμῶν
τὸν ἐπίστανται. σμικρός τίς ἐστι γρυπὸς ὑπόλευκος
δρικὸς τὴν φύσιν. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ἔτι προσιόντα, Θ
σαγόρας, ἔφην, ὁ ποιητὴς ποῖ δὴ καὶ πόθεν; Οἴκοθ
ἦ δ' ὅς, ἐνταῦθα. Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, διαβαδι
'Αμέλει μὲν οὖν, ἔφη, καὶ τούτου δεόμενος· ἀωρὶ γάρ
τῶν νυκτῶν ἐξαναστὰς ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὁμήρου
νεθλίοις τῆς ποιητικῆς ἀπάρξασθαι. Καλῶς γε σὺ ποι
ἔφην, καὶ τὰ τροφεῖα τῆς παιδεύσεως ἐκείνῳ τίνων. Ἐ
θεν οὖν ἀρξάμενος, ἦ δ' ὅς, ἔλαθον ἐμαυτὸν εἰς το
τῆς μεσημβρίας ἐκπεσών. ὅπερ οὖν ἔφην, δεῖ μέν μοι
τοῦ περιπάτου. 2. πολὺ μέντοι πρότερον, ἔφη, προ
πεῖν τουτονὶ δεόμενος ἥκω — τῇ χειρὶ τὸν Ὅμηρον
492 δείξας· ἴστε δή που τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ τῶν Πτολεμα
νεώ, τὸν καθειμένον τὰς κόμας — προσερῶν τε οὖν
τὸν ἀφικόμην, ἔφη, καὶ προσευξόμενος ἀφθόνων δ
ναι τῶν ἐπῶν. Εἰ γάρ, ἔφην, ἐν εὐχαῖς τὰ πράγματα
πάλαι γάρ τοι καὶ αὐτὸς ἐνοχλεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοσ
νην ἐπικουρῆσαί τι πρὸς τὴν αὑτοῦ γενέθλιον. εἰ
ἡμῖν ἐπαρκέσοι τὸ εὔχεσθαι, συμβουλοίμην ἄν σοι·
νὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἕρμαιον. Ἐγὼ μέν, ἔφη, καὶ τῶν νύκ
τε καὶ τήμερον πεποιημένων δοκῶ μοι τῆς εὐροίας
Ὅμηρον ἐπιγράψασθαι· θείως γάρ πως καὶ μαντικῶ
τὴν ποίησιν ἐξεβακχεύθην. κρινεῖς δ' αὐτός· ἐπίτ
γάρ τοι τουτὶ τὸ γραμματεῖον περιηγόμην, εἰ ἄρα τῷ
λὴν ἄγοντι τῶν ἑταίρων περιτύχοιμι. δοκεῖς οὖν ἐν κ
μοι σὺ τῆς σχολῆς εἶναι. 3. Μακάριος γὰρ εἶ, ἦν δ' ἐ

ὶ πέπονθας τὸ τοῦ τὸν δόλιχον νενικηκότος, ὃς ἤδη λε- 493
υμένος τὴν κόνιν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς θέας ψυχαγωγού-
νος μυθολογεῖν πρὸς τὸν παλαιστὴν διενοεῖτο, ἐπι-
;ου κληθήσεσθαι τῆς πάλης οὔσης· ὁ δ', Ἀλλ' ἐπὶ τῆς
ἱβῖδος οὐκ ἂν ἐμυθολόγεις, ἔφη. Καὶ σὺ δή μοι δοκεῖς
'ικηκὼς τὸν δόλιχον τῶν ἐπῶν ἐντρυφᾶν ἀνδρὶ μάλα
κατορρωδοῦντι τὴν τοῦ σταδίου τύχην. καὶ ὃς γελά-
;, Ὡς δή σοι τί τῶν ἀπόρων, εἶπεν, ἐργασόμενος;
Ἴσως γάρ, ἔφην, ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος ἢ καθ'
ιηρον εἶναί σοι λόγου καταφαίνεται. καὶ σὺ μὲν μέγα
ονεῖς Ὅμηρον ἐπαινέσας, ἐμοὶ δὲ ὁ Δημοσθένης σμι-
ὸν καὶ τὸ μηδέν; Συκοφαντεῖς, ἔφη. διαστασιάσαιμι
οὐκ ἂν τοὺς ἥρως, εἰ καὶ πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην πρὸς 494
ιήρου τετάχθαι. Εὖ γε, εἶπον· 5. ἐμὲ δ' οὐκ ἂν νομί-
ς πρὸς τοῦ Δημοσθένους; ἀλλὰ ἐπεί γε μὴ ταύτῃ τὸν
γον ἀτιμάζεις κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, δῆλον ὡς τὴν ποιη-
ὴν ἔργον ἡγῇ μόνον, τοὺς δὲ ῥητορικοὺς λόγους κα-
φρονεῖς ἀτεχνῶς οἷον ἱππεὺς παρὰ πεζοὺς ἐλαύνων.
ἢ μανείην, ἔφη, ταῦτά γε, κἂν εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μα-
ις ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰοῦσι θύρας. Δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς
αλογάδην, ἔφην, ἐνθέου τινὸς ἐπιπνοίας, εἰ μέλλουσι
ταπεινοὶ φανεῖσθαι καὶ φαύλης φροντίδος. Οἶδά τοι,
η, ὦ ἑταῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις ἄλλων τε δὴ λογο-
ῶν καὶ τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ὁμήρου τιθείς,
ν λέγω τὴν σφοδρότητα καὶ πικρίαν καὶ τὸν ἐνθου-
σμόν, καὶ τὸ μὲν „οἰνοβαρὲς" πρὸς τὰς Φιλίππου 495
ἰας καὶ κορδακισμοὺς καὶ τὴν ἀσέλγειαν, τὸ δ' „εἷς
νὸς ἄριστος" πρὸς τό „δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας
ἀγαθὰς ὑποθεμένους ἐλπίδας," καὶ τό

ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς

ς τό „πηλίκον ποτὲ ἂν στενάξειαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι
ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες." παρα-

βάλλω δὲ καὶ τὸν „ῥέοντα Πύθωνα“ πρὸς τὰς Ὀδυσσέ „νιφάδας“ τῶν λόγων, καὶ τό

εἰ μὲν μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
ἔσσεσθαι

πρὸς τό „πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βί θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ.“ μυρίαι γεγόνασιν αὐτοῖς ἐπὶ ταὐτὸν τῆς διανοίας ἐ
496 δρομαί. 6. ἥδομαι δὲ καὶ πάθη καὶ διαθέσεις καὶ τρο λέξεως καταμανθάνων καὶ τὰς ἀφαιρούσας τὸν κό μεταβολὰς καὶ τὰς ἐκ τῶν παρατροπῶν ἐπανόδους τὰς τῶν παραβολῶν σὺν τῷ καιρῷ γλαφυρότητας καὶ τοῦ τρόπου μισοβάρβαρον πανταχοῦ. 7. καί μοι πολλά ἔδοξεν — οὐ γὰρ ἂν τἀληθὲς ἀποκρυψαίμην — εὐπρ πέστερον μὲν ῥᾳθυμίας Ἀττικῆς καθάπτεσθαι Δημοσθ νης, ὁ τὴν παρρησίαν, ὥς φασίν, ἀνειμένος, τοῦ τ Ἀχαιοὺς Ἀχαιίδας προσειπόντος, διαρκεστέρῳ δὲ τό πνεύματος τὰς Ἑλληνικὰς ἀποπληροῦν τραγῳδίας τ μεταξὺ τῆς ἀκμαιοτάτης μάχης διαλόγους ἀναπλάττον καὶ μύθοις τὴν φορὰν σκεδαννύντος. 8. πολλάκις μετὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ μέτρα κώλων καὶ ῥυθμοὶ βάσεις οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐκβιβάζουσιν, ὥ περ οὐδ' Ὅμηρος ἐλλιπὴς ἀντιθέσεων ἢ παρισώσε σχημάτων τραχύτητος ἢ καθαρότητος. ἀλλ' ἔοικε φύ πως ὑπάρχειν, ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπεπλέχθ
497 πόθεν γὰρ δὴ περιφρονοίην ἂν τὴν σὴν Καλλιό τοιαύτην γε γιγνώσκων; 9. ἀλλ' οὐδὲν ἧττον τοὐμὸν ἀγ νισμα τῶν εἰς Ὅμηρον ἐγκωμίων διπλάσιον ἔργον ἢ τ σοὺς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους τίθημι, οὐ τοῖς μέτρ ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημί, τῷ τοὐμὸν μὲν οὐκ ἔχειν ἕδρα τινὰ κρηπῖδα τῶν ἐπαίνων ὑποβάλλεσθαι πλήν γε ποιητικῆς αὐτῆς· τὰ δ' ἄλλα τῷ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς γένος καὶ χρόνος· εἰ γοῦν τι σαφὲς αὐτῶν ἦν,

οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις,
α μὲν αὐτῷ διδόντων Ἴον ἢ Κολοφῶνα ἢ Κύμην
ἢ Σμύρναν ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας ἢ μυρίας ἄλ-
ατέρα δὲ Μαίονα τὸν Λυδὸν ἢ ποταμὸν καὶ μη-
ελανώπην φασὶν ἢ νύμφην τῶν Δρυάδων ἀν-
νου γένους ἀπορίᾳ, χρόνον δὲ τὸν ἡρωϊκὸν ἢ τὸν
ν. καὶ μηδ' ὅπως πρὸς τὸν Ἡσίοδον εἶχεν ἡλικίας
εἰδέναι, ὅπου γε καὶ τοὔνομα πρὸ τοῦ γνωρίμου
λησιγενῆ προκρίνουσι· τύχην δὲ πενίας ἢ πάθος
ων. ἀλλὰ μὴν βέλτιον ἂν εἴη καὶ ταῦτα ἐᾶν ἐν
κείμενα. περὶ στενὸν δή μοι κομιδῇ τὸ ἐγκώμιον, 498
ν ἄπρακτον ἐπαινέσαι καὶ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰ-
νην συλλέγειν. 10. τὸ δὲ σόν, ἔφη, κατὰ χειρὸς
μόν τε καὶ λεῖον ἐφ' ὡρισμένοις τε καὶ γνωρίμοις
ὀνομάτων, οἷον ὄψον ἕτοιμον ἡδυσμάτων παρὰ
όμενον. τί γὰρ οὐ μέγα τῷ Δημοσθένει καὶ λαμ-
τύχη προσῆψε; τί δ' οὐ γνώριμον; οὐκ Ἀθῆναι
τῷ πατρὶς αἱ λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι καὶ τῆς Ἑλλά-
ισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ
ιητικῆς ἐξουσίας ἐπεισῆγον ἂν ἔρωτας θεῶν καὶ
καὶ κατοικήσεις καὶ δωρεὰς καὶ τὴν Ἐλευσῖνα.
δὲ καὶ δικαστηρίων καὶ πανηγύρεων καὶ Πειραιῶς
οικιῶν καὶ τροπαίων θαλαττίων τε καὶ χερσαίων
γμένων οὐδ' ἂν εἷς ἐπ' ἴσης ἀξίως ἐφικέσθαι δύ-
ῷ λόγῳ, φησὶν ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν οὖν 499
ιοι περιττὴ πάντως, τὸ δ' ἐγκώμιον οὐκ ἂν ἀπαρ-
μιζόμην, ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὃν ἐκ τῶν πα-
ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης δὲ
όρευμα τῆς Ἑλένης φέρων ἐνέθηκε τὸν Θησέα.
δὴ ποιητικὸν φῦλον ἐλεύθερον· σοὶ δ' ἴσως εὐ-
τὸ τῆς παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίᾳ
ἔσθαι, μή σοι μεῖζον προσκέοιτο τοὐπίγραμμα τῷ

θυλάκῳ. 11. παρέντι δὴ τὰς Ἀθήνας ἐκδέχεται τὸν λ
γον πατὴρ τριήραρχος, χρυσέα κρηπὶς κατὰ Πίνδαρ
οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τριηραρ
κοῦ. εἰ δὲ τοῦ Δημοσθένους ἔτι κομιδῇ παιδὸς ὄντος ἐ
500 λεύτα, τὴν ὀρφανίαν οὐ συμφορὰν ὑποληπτέον, ἀλ
δόξης ὑπόθεσιν τὸ τῆς φύσεως γενναῖον ἀποκαλυπτ
σης. 12. Ὁμήρου μὲν οὖν οὔτε παίδευσιν οὔτ' ἄσκη
μνήμη καθ' ἱστορίαν παρειλήφαμεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀνά
τῶν ἐπαίνων ἅπτεσθαι τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδημιουργη
νων, ὕλην ἐκ τροφῆς καὶ μελέτης καὶ διδασκαλίας
ἔχοντα, μηδ' οὖν ἐπὶ τὴν Ἡσιόδου δάφνην καταφυγό
τὴν ῥᾳθύμως καὶ τοῖς ποιμέσι τῶν ἐπῶν ἐπιπνέου
σοὶ δὲ ἐνταῦθα δή που πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος,
πρὸς δὲ ὁ κατάλογος, Ἀλκιδάμας, Ἰσοκράτης, Ἰσα
Εὐβουλίδης. μυρίων μὲν ἐφελκομένων Ἀθήνησι τῶν ἡ
νῶν καὶ τοὺς πατρονομίας ἀνάγκαις ὑποκειμένους,
χείας δὲ οὔσης τοῖς μειρακίοις τῆς ἡλικίας εἰς τὰς θρ
ψεις ὑπολισθάνειν, παρὸν δ' αὐτῷ κατ' ἐξουσίαν κω
ζειν ἐκ τῆς τῶν ἐπιτρόπων ὀλιγωρίας, ὁ τῆς φιλοσοφ
καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς κατεῖχε πόθος, ὃς αὐτὸν ἤ
οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους καὶ Θ
φράστου καὶ Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος θύρας. 13. κ
ταῦθ' ἄν, ὦ βέλτιστε, φιλοσοφοῖς τῷ λόγῳ διττὰς
501 ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγάς, τὴν μὲν θαλαττίου τι
ἔρωτος παράφορόν τε καὶ ἀγρίαν καὶ κυμαίνουσαν
ψυχῇ, Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα φλεγμαινού
νέων ὁρμαῖς αὐτόχρημα θαλάττιον, τὴν δὲ οὐρανίου
σῆς τινος σειρᾶς ἕλξιν, οὐ πυρὶ καὶ τόξοις ἐντιθ
δυσαλθεῖς νόσους τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν αὐτοῦ
κάλλους ἄχραντόν τε καὶ καθαρὰν ἰδέαν ἐξορμῶσαν
νίᾳ σώφρονι τῶν ψυχῶν, „ὅσαι Ζηνὸς ἐγγὺς καὶ θ
ἀγχίσποροι," φησὶν ὁ τραγικός. 14. ἔρωτι δὴ πάντα

ια, κουρὰ σπήλαιον κάτοπτρον ξίφος, γλῶτταν διαρ-
ῶσαι, μετελθεῖν ὀψὲ τῆς ἡλικίας ὑπόκρισιν, μνήμην
ιβῶσαι, θορύβου καταφρονῆσαι, συνάψαι νύκτας ἐπι-
οις ἡμέραις. ἐξ ὧν τίς οὐκ οἶδεν ὁποῖος ὁ Δημοσθέ-
, ἔφη, σοὶ τὴν ῥητορικὴν ἐγένετο ταῖς μὲν ἐννοίαις
τοῖς ὀνόμασι καταπυκνῶν τὸν λόγον, ταῖς δὲ διαθέ-
ιν ἐξακριβῶν τὰς πιθανότητας, λαμπρὸς μὲν τῷ με-
ει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύματι, σωφρονέστατος δὲ τῶν
μάτων καὶ τῶν νοημάτων τὴν ἐγκράτειαν, ποικιλώ-
ος δ' ἐναλλαγαῖς σχημάτων· μόνος γέ τοι τῶν ῥητό-
ν, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἔμψυχον καὶ 502
νρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. 15. οὐ γὰρ ὡς τὸν Αἰ-
λον ὁ Καλλισθένης ἔφη που λέγων τὰς τραγῳδίας ἐν
ῳ γράφειν ἐξορμῶντα καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχήν,
ι οὕτως ὁ Δημοσθένης συνετίθει πρὸς μέθην τοὺς λό-
ς, ἀλλ' ὕδωρ πίνων· ᾗ καὶ τὸν Δημάδην παῖξαί φασιν
ταύτην αὐτοῦ τὴν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς
ωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν.
θέα δὲ ὁ κρότος τῶν Δημοσθενικῶν λόγων ἀπόζειν
ίνετο τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου. καὶ τουτὶ μέν, ἔφη, σοὶ
χωρίον τοῦ λόγου κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν·
γάρ τοι μείων ὁ περὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν ὑπῆρχε
ιοὶ λόγος. 16. ἀλλ' εἰ μετίοις ἐπὶ τὰς φιλανθρωπίας
τὴν ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν καὶ τῆς πολιτείας τὴν
ν λαμπρότητα ..... καὶ ὁ μὲν ᾔει συνείρων ὡς τὰ
τὰ προσθήσων, ἐγὼ δὲ γελάσας, Ἦ πού γε, ἔφην, 503
νοῇ καταχεῖν μου τῶν ὤτων ὥσπερ βαλανεὺς καταν-
σας τὸν λοιπὸν λόγον; Νὴ Δία γε, εἶπε, ... δημο-
νίας τε καὶ χορηγίας ἐθελουσίους καὶ τριηραρχίας καὶ
ος καὶ τάφρον καὶ λύσεις αἰχμαλώτων καὶ παρθένων
ύσεις, ἀρίστην πολιτείαν, καὶ πρέσβεις καὶ νομοθε-
; καὶ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπεσόν, γελᾶν ἔπεισί

μοι τοῦ τὰς ὀφρῦς συνάγοντος καὶ δεδιότος μ
τῶν Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐπιλίποιεν. 17. Ἴ
ἔφην, ὠγαθέ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τῶν ἐν ῥητο
βιωκότων μὴ διατεθρυλῆσθαι τὰ ὦτα ταῖς Δημο
πράξεσιν; Εἴ γε, ἔφη, περὶ τὸν λόγον ἐπικουρί
ὡς σὺ φής, δεόμεθα· πλὴν εἰ μή σε τοὐναντίοι
πάθος, οἷον αὐγῆς περιλαμπούσης οὐκ ἔχεις π
504 πρὰν τὴν Δημοσθένους δόξαν τὴν ὄψιν ἀπερεῖ
γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὁμήρῳ κατὰ τὰς ἀ
πονθα. κατέβαλον γοῦν μικροῦ δεῖν, ὡς οὐκ ἀντι
ὄν μοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. εἶτ' ἐγὼ μέν, οὐκ οἶ
ἀνήνεγκα, καὶ δοκῶ μοι κατὰ σμικρὸν προσεθ
ἀντίον ὁρᾶν, μηδ' ἀποτρέπων ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄ
θος τοῦ τῶν Ὁμηριδῶν γένους ἐλέγχεσθαι. 18
μοι φαίνεται καὶ τοῦτο, ἔφη, πολὺ ῥᾷον ἢ τὸ
εἶναι· τῆς μὲν γὰρ Ὁμήρου δόξης οἷον ἐπὶ μιᾶς
σης τῆς ποιητικῆς δυνάμεως ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης
σης λαβέσθαι· σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τὸν Δημοσθέι
ἐφάπαξ τῇ γνώμῃ τράποιο, καὶ μάλα ἂν ἀποροῖς
λόγον ἄττων οὐδ' ἔχων ὅτου πρώτου τῇ γνώμῃ
καθάπερ οἱ λίχνοι πάσχουσι περὶ τὰς Συρακουσ
πέζας ἢ οἱ φιλήκοοι καὶ φιλοθεάμονες εἰς μυρία
σμάτων καὶ θεαμάτων ἐμπεσόντες ἡδονάς· οὐκ
ἐφ' ἣν ἔλθωσιν ἀεὶ τὴν ἐπιθυμίαν μετατιθέντι
δὲ καὶ σὲ μεταπηδᾶν οὐκ ἔχοντα ἐφ' ὅ τι σταίης, ἐ
σε περιελκόντων φύσεως μεγαλοπρεποῦς, ὁρμῆ
ρου, βίου σώφρονος, λόγου δεινότητος, τῆς ἐν τ
505 ξεσιν ἀνδρείας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλω
ψίας, δικαιοσύνης φιλανθρωπίας πίστεως φρο
συνέσεως, ἑκάστου τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων
μάτων. ἴσως οὖν ὁρῶν ἔνθεν μὲν ψηφίσματα
δημηγορίας νόμους, ἐκεῖθεν ἀποστόλους Εὐβο

ρα τὴν Βοιωτίαν Χίον Ῥόδον τὸν Ἑλλήσποντον Βυντιον, οὐκ ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνῃς συμπεριφερόμενος τοῖς πλεονεκτήμασιν. 19. ὥσπερ οὖν ὁ Πίνδαρος ἐπὶ πολλὰ τῷ νῷ τραπόμενος οὕτως πως ἠπόρηκεν,

Ἰσμηνὸν ἢ χρυσαλάκατον Μελίαν,
ἢ Κάδμον, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος ἀνδρῶν,
ἢ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν,
ἢ τὸ πάντολμον σθένος Ἡρακλέους,
ἢ τὰν Διωνύσου πολυγαθέα τιμάν,
ἢ γάμον λευκωλένου Ἁρμονίας ὑμνήσομεν;

τωσὶ δὲ καὶ σὺ ταὐτὸν ἔοικας ἀπορεῖν, λόγον ἢ βίον ἢ τορικὴν ἢ φιλοσοφίαν ἢ δημαγωγίαν ἢ τὸν θάνατον νδρὸς ὑμνητέον. 20. ἔστι δ' οὐδὲν ἔργον ἐκφυγεῖν, η, τὴν πλάνην, ἀλλ' ἑνὸς ὅτου δὴ λαβόμενος ἢ τῆς τορείας καθ' αὐτὴν εἰς ταύτην κατάθου τοῦτον τὸν λόν. ἱκανή γ' ἄν σοι οὐδ' ἡ Περικλέους· ἐκείνου μέν γε 506
; ἀστραπὰς καὶ βροντὰς καὶ πειθοῦς τι κέντρον δόξῃ ραλαβόντες, ἀλλ' αὐτήν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ἐρ τὴν φαντασίαν οὐδὲν ἔμμονον ἔχουσαν οὐδ' οἷον ρκέσαι πρὸς τὴν τοῦ χρόνου βάσανον καὶ κρίσιν· τὰ τοῦ Δημοσθένους .... ἀλλὰ σοὶ καταλελείφθω λέγειν, ταύτῃ τράποιο. 21. πρός γε μὴν τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς ὰς πολιτείας αὐτοῦ τραπομένῳ καλὸν μίαν ἥντινοῦν οτεμέσθαι τὴν διατριβήν, εἰ δὲ βούλοιο δαψιλές, δύο ἢ σύντρεις ἑλόμενον ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγων ὑποβον· πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ' οὐκ ἐκ ὶ παντός, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινεσόμεθα, νόμος μὲν ηρικός, ἡρώων ἐπαίνους ἐκ μερῶν διατίθεσθαι, πον ἢ κεφαλῆς ἢ κόμης, ἤδη δὲ κἀκ τῶν φορημάτων ἢ ιδων, μεμπτὸν δ' οὐδὲ τοῖς θεοῖς ἐγένετο ὑμνεῖσθαι ὸς τῶν ποιητῶν ἐξ ἠλακάτης ἢ τόξων ἢ τῆς αἰγίδος,

μήτι γε δὴ μέρους σώματος ἢ τῆς ψυχῆς, τῶν εὐεργε-
σιῶν δὲ οὐδὲ δυνατὸν ἐφ' ἁπάσας ἐλθεῖν. οὐκοῦν οὐδ'
ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται καθ' ἓν τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαι-
507 νούμενος, ἐπεὶ τό γε σύμπαν οὐδ' αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρ-
κέσειεν ἐπαινέσαι.

22. Ταῦτα τοῦ Θερσαγόρα διεξελθόντος, Οἶμαί σε,
ἔφην, ἓν ἐπιδεδεῖχθαί μοι βουλόμενον, τὸ μὴ μόνον ποιη-
τὴν ἀγαθὸν εἶναι, τῶν λόγων παρεμπόρευμα πεποιῆσθαι
τὸν Δημοσθένην τὰ πεζὰ τοῖς ἐμμέτροις προστιθέντα.
Σοὶ μὲν οὖν, ἔφη, τὴν ῥᾳστώνην ὑποτιθεὶς προήχθην
ἐπιδραμεῖν τὸν λόγον, εἴ τι τῆς φροντίδος ἀνεὶς ἀκροα-
τὴς ἡμῖν γένοιο. Προὔργου τοίνυν, ἔφην, σοὶ γέγονεν
οὐδέν, εὖ ἴσθι. σκόπει δὲ καὶ μὴ πλέον ᾖ γεγονὸς θάτε-
ρον. Καλὸν ἂν λέγοις, ἔφη, τὸ ἴαμα. Σὺ γάρ, ἔφην,
ἀγνοεῖς, οἶμαι, τὸ παρὸν ἄπορον, εἶτα ἰατροῦ δίκην τὸ
τοῦ νοσοῦντος σαθρὸν ἀγνοήσαντος ἄλλο θεραπεύεις.
Ὅτι τί δή; Σὺ μὲν ἃ ταράξειεν ἂν τὸν πρῶτον ἰόντα
πρὸς τὸν λόγον, ἐπεχείρησας ἰάσασθαι, τὰ δ' ἤδη κατα-
νάλωται πολλαῖς ἐτῶν περιόδοις· ὥστε ταύτης τῆς ἀπο-
ρίας ἕωλά σοι τὰ ἰάματα. Τοῦτ' οὖν, ἔφη, σοὶ τό γε
ἴαμα· χρὴ μέντοι καθάπερ ὁδοῦ θαρραλεωτάτην εἶναι
508 τὴν συνηθεστάτην. 23. Τὴν ἐναντίαν γάρ, εἶπον, προὐ-
θέμην ἥ φασιν Ἀννίκεριν τὸν Κυρηναῖον φιλοτιμηθῆναι
πρὸς Πλάτωνά τε καὶ τοὺς ἑταίρους· τὸν μέν γε Κυ-
ρηναῖον ἁρματηλασίαν ἐπιδεικνύντα πολλοὺς περὶ τὴν
Ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἁρματο-
τροχίας ἅπαντας μηδὲν παραβάντας, ὥσθ' ἑνὸς δρόμου
σημεῖα κατὰ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι· τοὐμὸν δέ γε τὴν
ἐναντίαν σπεύδει, τὰς ἁρματοτροχίας ἀλεείνειν. οὐ μάλα
ῥᾴδιον δ', οἶμαι, καινουργεῖν ὁδοὺς τῶν τετριμμένων
ἐκτρεπόμενον. Ἀλλά τοι τὸ Παύσωνος, ἔφη, σοφόν.
Ποῖον; ἔφην· οὐ γὰρ ἀκήκοα. 24. Παύσωνι τῷ ζωγράφῳ

φασὶν ἐκδοθῆναι γράψαι ἵππον ἀλινδούμενον· τὸν δέ
γε γράψαι τρέχοντα καὶ πολὺν κονιορτὸν περὶ τὸν ἵππον·
ὡς δ' ἔτι γράφοντος ἐπιστῆναι τὸν ἐκδόντα, μέμφεσθαι,
μὴ γὰρ τοῦτο προστάξαι. τὸν οὖν Παύσωνα τοῦ πίνακος
τὰ μετέωρα κάτω περιαγαγόντα τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν
ἐπιδεῖξαι κελεῦσαι, καὶ τὸν ἵππον ἔμπαλιν κείμενον
ὀφθῆναι ἀλινδούμενον. Ἡδὺς εἶ, ἔφην, Θερσαγόρα, ἂν
μίαν οἴῃ με στροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἀλλ'
οὐχὶ πάσας στροφὰς καὶ περιαγωγὰς ἐναλλάττοντα καὶ
μετατιθέντα δεδιέναι μή τι τελευτῶν πάθοιμι τὸ τοῦ 509
Πρωτέως. Ποῖον, ἔφη, πάθος; Τὸ γενόμενον, ὅ φασιν
αὐτὸν γενέσθαι δρασμὸν ἐξευρίσκοντα τῆς ἀνθρωπίνης
ὄψεως, ἐπεὶ καταναλώκει πάσας ἰδέας θηρίων καὶ φυτῶν
καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πενίᾳ μορφῆς ἐπεισάκτου Πρω-
τέα γενέσθαι. 25. Σὺ μέν, εἶπεν, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα μη-
χανᾷ τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν. Οὔκ, ὦγαθέ,
ἔφην, τοῦτο· παρέξω γοῦν ἐμαυτὸν ἀκροᾶσθαι παρεὶς
τὴν ἐπηρτημένην φροντίδα. τάχ' ἄν τι περὶ τοῦ σοῦ κυή-
ματος ἄφροντις γενόμενος καὶ τῆς ἐμῆς ὠδῖνος συμφρον-
τίσαις.

Ὡς οὖν ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τῆς πλη-
σίον κρηπῖδος ἐγὼ μὲν ἠκροώμην, ὁ δ' ἀνελέγετο μάλα
γενναῖα ποιήματα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἔνθους γενόμενος
ἀναπτύξας τὸ γραμματεῖον, Κομίζου τὸν ἀκροατικόν, ἔφη,
μισθὸν καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικὸν ἢ δικαστι-
κόν. ἀλλ' ὅπως εἴσῃ μοι χάριν. Χάριν μέν, ἔφην, εἴσο-
μαι καὶ πρὶν ὅ τι καὶ λέγεις εἰδέναι. 26. τί δέ ἐστιν ὅ τι
καὶ λέγεις; Μακεδονικοῖς, εἶπεν, ἐντυχὼν τῆς βασιλικῆς
οἰκίας ὑπομνήμασι καὶ τότε ὑπερησθεὶς τὸ βιβλίον οὐ 510
κατὰ πάρεργον ἐκτησάμην· καὶ νῦν ὑπεμνήσθην ἔχων
οἴκαδε. γέγραπται δὲ ἄλλα τε τῶν Ἀντιπάτρῳ πραχθέν-
των ἐπὶ τῆς οἰκίας καὶ περὶ Δημοσθένους, ἅ μοι δοκεῖς

οὐκ ἂν παρέργως ἀκοῦσαι. Καὶ μήν, εἶπον, ἤδη γέ τῶν εὐαγγελίων χάρις καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μ οὖν οὐκ ἀπολείψομαί σου πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔρ σοι γενέσθαι. σὺ δ' εἱστίακάς με λαμπρῶς τὴν Ὁμή γενέθλιον, ἔοικας δ' ἑστιάσειν αὐτὸς καὶ τὴν Δη σθένους.

27. *Ὡς οὖν ἀνέγνω τὰ λοιπὰ τοῦ γραμματείου, δ τρίψαντες ὀλίγον ὅσον ἀποδοῦναι τῷ ποιήματι τοὺς καίους ἐπαίνους ᾔειμεν εἰς τὰ Θερσαγόρου· καὶ μ μέν, ἐπιτυγχάνει δὲ τῷ βιβλίῳ. κἀγὼ λαβὼν τότε ἀπηλλαττόμην. ἐντυχὼν δὲ οὕτω τὴν γνώμην διετέθ ὡς οὐδέν τι περιτρέψας, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν τῶν ὀνομά τε καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀναλέξομαι. οὐδὲ γὰρ τἀσκλη μεῖόν τι γίνεται τῆς τιμῆς, εἰ, μὴ τῶν προσιόντων τῶν ποιησάντων παιᾶνα, τὰ Ἰσοδήμου τοῦ Τροιζη καὶ Σοφοκλέους ᾄδεται, καὶ τῷ Διονύσῳ τὸ μὲν ποί καινὴν ποιεῖν ἐκλέλειπται, τὰ δὲ προτέροις συντεθέ*

511 *τοῖς νῦν εἰς μέσον ἐν καιρῷ κομίζουσι χάριν οὐκ ἐλά φέρει τῷ τὸν θεὸν δοκεῖν τετιμηκέναι.'* 28. *τὸ μὲν βιβλίον τοῦτο — ἔστι δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὸ προσῆ ἡμῖν μέρος τόδε δρᾶμα — τὸ βιβλίον φησίν, Ἀντιπά μεμηνῦσθαι παρόντα τὸν Ἀρχίαν. ὁ δ' Ἀρχίας, εἰ ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐτέτακτο σ λαμβάνειν. ἐπέσταλτο δ' αὐτῷ καὶ Δημοσθένην ἀπὸ Καλαυρίας πεῖσαι μᾶλλον ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀ πατρον ἥκειν. καὶ δὴ καὶ μετέωρος ἐπὶ ταύτης ὁ Ἀ πατρος ἦν τῆς ἐλπίδος τὸν Δημοσθένην ἀεὶ προσδοκ ὡς οὖν ἤκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρίας ἥκοντα τὸν Ἀρχ εὐθὺς ὡς εἶχεν ἐκέλευσεν εἴσω καλεῖν.* 29. *ἐπεὶ δ' εἰσ θεν .... αὐτὸ φράσει τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον.*

ΑΡΧ. Χαῖρε, ὦ Ἀντίπατρε.

ΑΝΤ. Τί δ' οὐ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγα

ΑΡΧ. Ἤγαγον, ὡς ἐδυνάμην· ὑδρίαν γὰρ κομίζω ν Δημοσθένους λειψάνων.

ΑΝΤ. Ἀπ' ἐλπίδος γε μὴν ἔσφηλας, ὦ Ἀρχία. τί) τῶν ὀστῶν καὶ τῆς ὑδρίας Δημοσθένην οὐκ ἔχοντι;

ΑΡΧ. Τὴν γὰρ ψυχήν, ὦ βασιλεῦ, πρὸς βίαν αὐ- κατέχειν ἀδύνατον.

ΑΝΤ. Τί δ' οὐ ζῶντα κατειλήφατε; 512

ΑΡΧ. Κατειλήφαμεν.

ΑΝΤ. Κατὰ τὴν ὁδὸν οὖν τέθνηκεν;

ΑΡΧ. Οὔκ, ἀλλ' οὗπερ ἦν, ἐν Καλαυρίᾳ.

ΑΝΤ. Τάχα τῆς ὑμετέρας γέγονεν ἔργον ὀλιγωρίας θεραπευόντων τὸν ἄνθρωπον.

ΑΡΧ. Ἀλλ' οὐδ' ὑφ' ἡμῖν ἐγένετο.

ΑΝΤ. Τί φής; αἰνίγματα λέγεις, ὦ Ἀρχία, ζῶντα όντες οὐκ ἔχετε.

30. ΑΡΧ. Οὐ γὰρ ἐκέλευες τήν γε πρώτην μὴ βιάθαι; καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιασαμένοις οὐδὲν ἦν· καὶ ι οὖν ἐμελλήσαμεν.

ΑΝΤ. Οὐκ εὖ γε ὑμεῖς οὐδὲ μελλήσαντες. ἴσως οὖν τῆς ὑμετέρας τέθνηκε βίας.

ΑΡΧ. Ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζειι δὲ μὴ πείθουσιν ἀναγκαῖον ἦν. σοὶ δ', ὦ βασιλεῦ, ὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν ἢ ἔκτεινας.

31. ΑΝΤ. Εὐφήμει, ὦ Ἀρχία· δοκεῖς μοι μὴ συννεκέναι μήθ' ὅστις ὁ Δημοσθένης μήτε τὴν ἐμὴν γνώ-, ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην εὑρεῖν καὶ τους ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, Ἱμεραῖον τὸν ληρέα καὶ τὸν Μαραθώνιον Ἀριστόνικον καὶ τὸν ἐκ ραιῶς Εὐκράτην, τῶν ῥαγδαίων ῥευμάτων οὐδὲν διαοντας, ἀνθρώπους ταπεινούς, ἀφορμῇ προσκαίρων 513 ύβων ἐπιπολάσαντας καὶ πρὸς μικρὰν ταραχῆς ἐλπίδα

θρασέως ἐξαναστάντας, εἶτα πτήξαντας οὐκ εἰς μακ
δίκην τῶν δειλινῶν πνευμάτων, καὶ τὸν ἄπιστον Ὑπ
δην, τὸν ἄφιλον δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν ν
σαντα κολακείᾳ τοῦ πλήθους συκοφαντῆσαι Δημοσθ
οὐδ' αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον ἐφ' οἷς α
μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο· μετ' οὐ πολὺ γοῦν τῆς σ
φαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κ
δον ἀκηκόαμεν γενέσθαι. τῷ δ' οὐκ ἔμελεν οὐδ'
σχύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλτάτων τῇ γλώττῃ χρώμ
ἣν ἐχρῆν δήπου τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν.

32. ΑΡΧ. Τί δ'; οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἔχθιστος ὁ
μοσθένης;

ΑΝΤ. Οὐχ ὅτῳ μέλει τρόπου πίστεως, φίλον
ἄδολον καὶ βέβαιον ἦθος ἡγουμένῳ· τὰ γάρ τοι
καὶ παρ' ἐχθροῖς καλὰ καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς πανταχοῦ
μιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου τοῦ Βοῦλιν καὶ Σπέ
τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος καί, κτεῖναι πα
514 ἀφέντος. ἀλλ' εἰ δή τινα πάντων καὶ Δημοσθένην
τός τε δὶς Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχο
συγγενόμενος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπυνθανόμενο
τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, οὐχ ὡ
νομίσειέ τις, τῆς τῶν λόγων δεινότητος, εἰ καὶ μη
μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτόν, οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες πα
παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ καὶ τόνῳ καὶ λέξεων
ῥυθμίᾳ καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν περιγραφαῖς καὶ σ
χείαις ἀποδείξεων καὶ τῷ συνακτικῷ τε καὶ κρουστι
μετενοοῦμεν γοῦν ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συνηγ
μεν ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθω
ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἶτα Δημοσθένει καὶ
Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀπρ
τος ἡ δύναμις αὐτῷ τοῦ λόγου. 33. ἐγὼ δὲ ταύτην
δευτέραν ἔταττον ἐν χώρᾳ τιθεὶς ὀργάνου, Δημοσθ

αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρονήματος καὶ τῆς συνέ- 515
ς, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἁπάσαις φυλάτ-
τα τρικυμίαις τῆς τύχης καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν
δόντα. καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα
ὶ τἀνδρὸς ἠπιστάμην· τούτῳ μέν γε δημηγορίας ἐξαγ-
θείσης Ἀθήνηθέν ποτε καθαπτομένης τοῦ Φιλίππου
Παρμενίωνος ἠγανακτηκότος καί τι καὶ σκωπτικὸν
τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, Ὦ Παρμενίων, ἔφη,
ιος ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνειν· μόνος γέ
τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπο-
ισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων, καίτοι
λλον ἠβουλόμην ἢ γραμματεῦσι καὶ τριταγωνισταῖς
υτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπο-
ραπται χρυσίον ξύλα πόρους θρέμματα γῆν οὐ Βοιω-
ς οὐδ' ἔνθα τι μὴ παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡμεῖς δὲ θᾶτ-
ἂν τῶν Βυζαντίων τὸ τεῖχος ἕλοιμεν μηχαναῖς ἢ Δη-
θένην χρυσίῳ. 34. ἐγὼ δέ, ὦ Παρμενίων, ἔφη, εἰ μέν 516
Ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις λέγων ἐμὲ τῆς πατρίδος
ροτιμᾷ, τούτοις ἀργύριον μὲν προέμην ἄν, φιλίαν δ'
ἄν· εἰ δέ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ
οσπολεμῶ μὲν ὡς ἀκροπόλει καὶ τείχει καὶ νεωρίοις
τάφρῳ, θαυμάζω δὲ τῆς ἀρετῆς καὶ μακαρίζω γε τοῦ
ματος τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν ἔξω τῆς χρείας γενό-
ος ἥδιστ' ἂν προσαπολέσαιμι, τὸν δὲ βουλοίμην ἂν
υθοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον ἢ τὴν Ἰλ-
ῶν ἵππον καὶ Τριβαλλῶν καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικόν,
ὅπλων βίας τὴν τοῦ λόγου πειθὼ καὶ τὸ τῆς γνώμης
ριθὲς οὐδαμῇ τιθεὶς δεύτερον. 35. πρὸς Παρμενίωνα
ταῦτα. τοιούτους δέ τινας καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιή-
ο· τῶν γὰρ μετὰ Διοπείθους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμέ-
, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φροντίδος, ὁ δ' εὖ μάλα γελάσας
· Σὺ δ' ἀστικὸν στρατηγὸν ἢ στρατιώτην δέδοικας

ἡμῖν; αἱ μὲν τριήρεις καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ τὰ νεώρια λ
ρος ἔμοιγε καὶ φλήναφος. τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράξαι
διονυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ χορο
517 εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἷς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾷον
εἴχομεν τὴν πόλιν ἢ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἀπατῶντ
βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι· νῦν δὲ εἷς ἐκεῖ
ἐγρήγορε καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε καὶ ταῖς ἡμε
ραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀν
παρατάττεται. λανθάνομεν δὲ αὐτὸν οὐ τεχνάζοντες, ο
ἐπιχειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι, καθάπαξ κώλυμά τι
πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐ
δρομῆς. τό γέ τοι κατ' αὐτὸν οὐκ Ἀμφίπολιν εἴλομ
οὐκ Ὄλυνθον, οὐ Φωκέας καὶ Πύλας ἔσχομεν, οὐ Χ
ρονήσου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμ
36. ἀλλ' ἀνίστησι μὲν ἄκοντας οἷον ἐκ μανδραγό
καθεύδοντας τοὺς αὑτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῇ τινι
καύσει τῆς ῥᾳθυμίας τῇ παρρησίᾳ χρώμενος, ὀλίγον
πρὸς ἡδονὴν φροντίσας. μετατίθησι δὲ τῶν χρημά
τοὺς πόρους ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, σ
τίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς ὑπὸ τῆς ἀ
ξίας μόνον οὐ τελέως διεφθαρμένον, ἐγείρει δ' ἐρριμ
518 νον ἤδη χρόνου πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον
τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους κατακεκλιμένους
τοὺς προγόνους ἐπανάγων καὶ τὸν ζῆλον τῶν Μαραθ
καὶ Σαλαμῖνι κατειργασμένων, συνίστησι δ' ἐπὶ συμ
χίας καὶ συντάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον οὐ λαθεῖν ἐσ
οὐ φενακίσαι, οὐ πρίασθαι οὐ μᾶλλον ἢ τὸν Ἀριστε
ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπρίατο. 37. τοῦτον οὖν,
Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον ἢ πάσας τριήρεις
πάντας ἀποστόλους· ὃ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θε
στοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τοῦτο τοῖς νῦν ὁ Δη
σθένης, ἐφάμιλλος Θεμιστοκλεῖ μὲν τὴν σύνεσιν, Π

.. δὲ τὸ φρόνημα. ἐκτήσατο γοῦν αὐτοῖς ἀκούειν Εὔ..ν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιω... καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι Χάρητα μὲν Διοπείθην καὶ Πρόξενον καὶ τοιούτους τινὰς ἀπο..νύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἴσω κατέχοντες τοῦ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὅπλων ..ηναν καὶ νεῶν καὶ στρατοπέδων καὶ καιρῶν καὶ χρη..ν κύριον, ὀκνῶ μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἂν κατέ..εἰ μοι τὸν λόγον, ὃς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀντα..ζόμενος ἡμῖν πανταχοῦ συμπεριτρέχει, καταλαμβά..πόρους εὑρίσκει, δύναμιν συλλέγει, ἐπιμήκεις στό- 519
.. ἀποπέμπει, συντάττει δυνάμεις, ἀντιμεθίσταται.

38. Τοιαῦτα καὶ τότε καὶ πολλάκις πρός με Φίλιπ.. περὶ τἀνδρὸς ἔλεγεν, ἓν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρη..ν τιθέμενος τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην, οὗ ..αὶ τοὺς λόγους ὥσπερ κριοὺς ἢ καταπέλτας Ἀθήνη..ὁρμωμένους διασείειν αὐτοῦ καὶ ταράττειν τὰ βου..ατα· περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ..ύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κιν..ου κατέστησε. καὶ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα καὶ κακίᾳ στρα..ῶν καὶ στρατιωτῶν ἀταξίᾳ καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς ..ης τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένῃ κεκρατή..ν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς γε ταύτης ἡμέρας τὸν περὶ τῆς ἀρ..αὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας ..ις εἰς ἓν συναγαγὼν καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύ..ιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα καὶ Θηβαίους Βοιωτοὺς ..ὺς ἄλλους καὶ Κορινθίους Εὐβοέας τε καὶ Μεγαρέας ..ὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν συναναγκά.. καὶ μηδ' εἴσω με τῆς Ἀττικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν. ..οιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους ..γοι· καὶ πρός γε τοὺς λέγοντας ὡς μέγαν ἔχοι τὸν 520
..ναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, Ἐμοὶ Δημοσθένης μό-

νος, εἶπεν, ἀνταγωνιστής, Ἀθηναῖοι δὲ Δημοσθένη ἔχοντες Αἰνιᾶνές εἰσι καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις (πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ῥητόρων εἴ ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβεί στα ἦν κεκρατηκώς, τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστά Μάτην, εἶπεν ἄν, ἐπρεσβεύσαμεν. 40. οὐ γάρ ἐστι τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγεῖραι τρόπαιον.

Ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ πάντως ἔλ ἂν ἔχοντες εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα, πρὸς Διός. χία, τί ποτε νομίζεις; βοῦν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἤγοι πολὺ μᾶλλον ἂν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πρ των καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιούμεθα; φύσει μὲ αὐτῷ καὶ κατ' ἀρχὰς προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶ λιτευμάτων, ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι· γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς ἡμᾶς γε λέγων (ἐπαύετο, τοσούτων ὄντων τῶν αὐτῷ προσπεφοιτηκ μηδένα οὕτως πώποτε θαυμάσαι μεγέθους τε φύσεω τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας καὶ βάρους καὶ τα καὶ παρρησίας καὶ καρτερίας. 41. Ὑμεῖς δέ, ἔφη, νοεῖσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου καὶ Φρύνωνος καὶ Φιλο τους, καὶ πειρᾶσθε δώροις καὶ τοῦτον ἀναπείθειν,
521 θρωπον καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους ἰδ τοῖς δεηθεῖσι καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει καταναλωκότα, μαρτάνοντες δὲ φοβήσειν οἴεσθε πάλαι βεβουλευμ τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύ καὶ καθαπτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν ἀγανακτ ὁ δ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέλ ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμ αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προε νος. 42. ταῦτά τοι, ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν (συγγενόμενος τήν τε γνώμην, ἣν ἔχοι περὶ τῶν πα των, ἀκοῦσαι λέγοντος καὶ τῶν ἀεὶ παραπεπτωκ

ν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀποστὰς ἁπλοῦ τινος ἐξ ἐλευ-
ρας γνώμης ἀκοῦσαι λόγου καὶ φιλαλήθους συμβου-
μεταλαβεῖν. καί τι καὶ νουθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἵων
ν τῶν Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν πάντα παραβά-
ο τὸν αὑτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιο-
ς κεχρῆσθαι φίλοις.

ΑΡΧ. Ὦ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἔτυχες,
δὲ μάτην ἂν ἔλεγες· οὕτως μανικῶς φιλαθήναιος ἦν.

ΑΝΤ. Ἦν ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν καὶ λέγοιμεν;
πῶς ἀπέθανεν;

43. ΑΡΧ. Ἔοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θαυμά-
καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι διαφέρομεν οὐδὲν ἐκ-
ξει τε καὶ ἀπιστίᾳ τῶν ὁρώντων. ἔοικε γὰρ δὴ πάλαι
βεβουλευμένῳ περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ 522
ρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἔνδον ἐν τῷ νεῷ, μάτην
ῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἧμεν καταναλωκότες.

ΑΝΤ. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι;

ΑΡΧ. Πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα προὐτεινόμην ἐλεόν
παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν προσδο-
— οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ᾤμην δι' ὀργῆς ἔχειν
ἄνθρωπον — χρήσιμον δ' οὖν πρὸς τὸ πείθειν νο-
ν.

ΑΝΤ. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καί με μη-
ποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην
ν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύ γε μὴ παραλίπῃς μηδέν· οὐ
οι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ
έλει τοῦ βίου καταμαθεῖν, πότερον ἄτονος καὶ νω-
ὴν ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύ-
εν.

44. ΑΡΧ. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γάρ;
ὺ γελάσας κἀμὲ δὴ σκώπτων εἰς τὸν πρότερον βίον,
ανον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν ψευσμάτων.

νος, εἶπεν, ἀνταγωνιστής, Ἀθηναῖοι δὲ Δημοσθένην ἔχοντες Αἰνιᾶνές εἰσι καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁ πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ῥητόρων εἴ τι ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ στα ἦν κεκρατηκώς, τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάν Μάτην, εἶπεν ἄν, ἐπρεσβεύσαμεν. 40. οὐ γάρ ἐστι τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγεῖραι τρόπαιον.

Ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ πάντως ἔλα ἂν ἔχοντες εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα, πρὸς Διός, Ἀ χία, τί ποτε νομίζεις; βοῦν ἂν ἐπὶ σφαγὴν ἤγομε πολὺ μᾶλλον ἂν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγ των καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιούμεθα; φύσει μὲν αὐτῷ καὶ κατ' ἀρχὰς προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶν λιτευμάτων, ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι· γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς ἡμᾶς γε λέγων οὐ ἐπαύετο, τοσούτων ὄντων τῶν αὐτῷ προσπεφοιτηκό μηδένα οὕτως πώποτε θαυμάσαι μεγέθους τε φύσεως τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας καὶ βάρους καὶ τάχ καὶ παρρησίας καὶ καρτερίας. 41. Ὑμεῖς δέ, ἔφη, ὡ νοεῖσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου καὶ Φρύνωνος καὶ Φιλο τους, καὶ πειρᾶσθε δώροις καὶ τοῦτον ἀναπείθειν,
521 θρωπον καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους ἰδί τοῖς δεηθεῖσι καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει καταναλωκότα, ἁ μαρτάνοντες δὲ φοβήσειν οἴεσθε πάλαι βεβουλευμέ τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχ καὶ καθαπτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν ἀγανακτ ὁ δ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέλη ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμε αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέ νος. 42. ταῦτά τοι, ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν αὐ συγγενόμενος τήν τε γνώμην, ἣν ἔχοι περὶ τῶν παρό των, ἀκοῦσαι λέγοντος καὶ τῶν ἀεὶ παραπεπτωκότ

ν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀποστὰς ἁπλοῦ τινος ἐξ ἐλευ-ας γνώμης ἀκοῦσαι λόγου καὶ φιλαλήθους συμβου-εταλαβεῖν. καί τι καὶ νουθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἵων ν τῶν Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν πάντα παραβά-ο τὸν αὑτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιο-ς κεχρῆσθαι φίλοις.

ΑΡΧ. Ὦ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἔτυχες, δὲ μάτην ἂν ἔλεγες· οὕτως μανικῶς φιλαθήναιος ἦν.

ΑΝΤ. Ἦν ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν καὶ λέγοιμεν; πῶς ἀπέθανεν;

43. *ΑΡΧ.* Ἔοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θαυμά-· καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι διαφέρομεν οὐδὲν ἐκ-ξει τε καὶ ἀπιστίᾳ τῶν ὁρώντων. ἔοικε γὰρ δὴ πάλαι βεβουλευμένῳ περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ 522
ρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἔνδον ἐν τῷ νεῷ, μάτην ῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἦμεν καταναλωκότες.

ΑΝΤ. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι;

ΑΡΧ. Πολλὰ καὶ φιλάνθρωπα προὐτεινόμην ἐλεόν παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν προσδο- — οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ᾤμην δι' ὀργῆς ἔχειν ἄνθρωπον — χρήσιμον δ' οὖν πρὸς τὸ πείθειν νο-ν.

ΑΝΤ. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καί με μη-ἀποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην ὢν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύ γε μὴ παραλίπῃς μηδέν· οὐ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ τέλει τοῦ βίου καταμαθεῖν, πότερον ἄτονος καὶ νω-ς ἦν ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύ-κεν.

44. *ΑΡΧ.* Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γάρ; δὺ γελάσας κἀμὲ δὴ σκώπτων εἰς τὸν πρότερον βίον, θανον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν ψευσμάτων.

ΑΝΤ. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι προι ψυχήν;

ΑΡΧ. Οὔκ· εἴ γε τῶν λοιπῶν ἀκούσαις, ο σοι μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις, ὦ βασιλ
523 γειν, Μακεδόσι μέν, εἶπεν, οὐδὲν ἀπώμοτον, οὐδ δοξον, εἰ Δημοσθένην οὕτως λαμβάνουσιν ὡς Ἀ λιν, ὡς Ὄλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ καὶ γὰρ οὖν ὑπογραφέας παρεστησάμην, ἵνα λεχθέντα σώζοιτο. Ἐγὼ μέν τοι, ἔφη, ὦ Ἀρχία νων ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν οὐκ ἂν Ἀντιπά νοίμην, ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολύ μοι μᾶ φυλακτέον μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτ δωροδοκηκέναι μηδ' ἣν ἐμαυτὸν ἔταξα τάξιν λιπ Ἑλληνικὴν εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβάλλεσθαι. λὸν γάρ, Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ Πειραιεὺς αὐτὸς καὶ τριήρης ἣν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος καὶ τάφρ ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργασμένα καὶ φυλὴ Πανδιονίς, λουτῆς ἐχορήγουν ἐγώ, καὶ Σόλων καὶ Δράκων κ ρησία βήματος καὶ δῆμος ἐλεύθερος καὶ ψηφίσματ τιωτικὰ καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ καὶ προγόνων ἀρ τρόπαια καὶ πολιτῶν εὔνοια τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστ κότων καὶ δύναμις Ἑλλήνων τῶν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι τηρημένων· εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεηθέντι, ταπειν ἀνεκτὸς δ' οὖν ὁ ἔλεος παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἐλ
524 αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τ γατέρας ἢ οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην. 46. μὴ σώζει νήσων ἀρχὴ καὶ θάλαττα, παρά γε τουτ σειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι καὶ τοῦδε τοῦ βωμοῦ ἱερῶν νόμων. εἰ δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται τειν τὴν ἀσυλίαν τοῦ νεὼ μηδ' ἐπαισχύνεται πρ Δημοσθένην Ἀρχίᾳ, τεθναίην, οὐδὲν Ἀντίπατρ ἀντὶ τοῦ θεοῦ κολακευτέος. ἐξῆν μοι φιλτέροι

ναίων Μακεδόνας καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας ις, εἰ μετὰ Καλλιμέδοντος καὶ Πυθέου καὶ Δημάδου ιαττόμην· ἐξῆν κἂν ὀψὲ τῆς τύχης μεθαρμόσασθαι, ἢ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας καὶ τὸν Κόδρον ἐπησχυ- ην. οὔκουν ἠρούμην αὐτομολοῦντι τῷ δαίμονι συμ- βάλλεσθαι· καλὸν γὰρ κρησφύγετον θάνατος ἐν δύνῳ παντὸς αἰσχροῦ γενέσθαι. καὶ νῦν, Ἀρχία, τὸ ἐμαυτὸν οὐ καταισχύνω τὰς Ἀθήνας δουλείαν ἑκὼν ενος, ἐντάφιον δὲ τὸ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προ- ος. 47. ἀλλὰ δίκαιον γάρ, ἔφη, σοὶ τῶν τραγῳδιῶν 525
ουεύειν, οὗ σεμνὸν τὸ λεχθὲν

ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως
πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν·

καὶ ταῦτα· Δημοσθένης δὲ εὐσχήμονος θανάτου προκρινεῖ ἀσχήμονα τῶν Ξενοκράτους καὶ Πλάτω- ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ἐκλαθόμενος; καί τινα καὶ ότερον ἔλεγε προαχθεὶς εἰς τοὺς ταῖς τύχαις ἐξυβρί- ς. ἀλλὰ τί δεῖ νῦν λέγειν ἐμέ; τέλος δ' ἐμοῦ τὰ μὲν ένου, τὰ δ' ἀπειλοῦντος, ἁπαλὴν μοῦσαν στερεᾷ ννύντος, Ἐπείσθην ἄν, ἔφη, τούτοις Ἀρχίας ὤν, δὲ Δημοσθένης εἰμί, συγγίνωσκέ μοι, ὦ δαιμόνιε, εφυκότι κακῷ γενέσθαι. 48. τότε δὴ τότε πρὸς βίαν ν ἀποσπᾶν διενοούμην· ὁ δ' ὡς ᾔσθετο, δῆλος ἦν γελῶν καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, Ἔοικεν Ἀρχίας, ν, ὅπλα μόνα καὶ τριήρεις καὶ τείχη καὶ στρατόπεδα ὑμεις εἶναι καὶ κρησφύγετα ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς λαμβάνειν, τῆς δ' ἐμῆς παρασκευῆς καταφρονεῖν, ἣν ἂν ἐλέγξειαν Ἰλλυριοὶ καὶ Τριβαλλοὶ καὶ Μακεδόνες 526
ωτέραν ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνεῖλεν ρθητον εἶναι· μεθ' ἧς ἂν τῆς προνοίας ἀδεῶς μὲν ιτευσάμην, ἀδεὲς δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων θάρ- , ἐμέλησε δ' οὐδὲν οὐκ Εὐκτήμονος, οὐκ Ἀριστογεί-

τονος, οὐ Πυθέου καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότ οὐ τὰ νῦν Ἀρχίου. 49. ταῦτα εἰπών, Μὴ πρόσαγέ μ τὴν χεῖρα, ἔφη· τὸ κατ' ἐμὲ γὰρ οὐδὲν παράνομον νεὼς πείσεται, τὸν δὲ θεὸν προσειπὼν ἑκὼν ἕψομ κἀγὼ μὲν ἦν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, καὶ τὴν χεῖρα στόματι προσαγαγόντος, οὐδὲν ἀλλ' ἢ προσκυνεῖν ὑ λάμβανον.

ΑΝΤ. Τὸ δὲ τί δή ποτε ἦν;

ΑΡΧ. Ὕστερον βασάνοις θεραπαίνης ἐφωράσα πάλαι φάρμακον αὐτὸν τεταμιεῦσθαι λύσει ψυχῆς ἀ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ οὖν ἔφθα ὑπερβὰς τὸν οὐδὸν τοῦ νεώ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, Ἀ δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ ο ἄξεις, οὐ μὰ τοὺς .... κἀμοὶ μὲν ἐφαίνετο προσθή τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. 50. ὁ δὲ χαίρειν εἰ
527 ἀπέπτη. τοῦτό σοι τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς Δημοσθ νους πολιορκίας κομίζειν ἔχω.

ΑΝΤ. Δημοσθένους γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία. βα τῆς ἀηττήτου ψυχῆς καὶ μακαρίας, ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐ τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια μετὰ χεῖρα τὸ πιστὸν ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν οἴχεται βίον ἕξων τὸν μακάρων νήσοις ἡρώων λεγόμενον ἢ τὰς εἰς οὐρα ψυχαῖς νομιζομένας ὁδούς, ὀπαδός τις δαίμων ἐσόμε ἐλευθερίου Διός, τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀ πέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τῶν ἐν Μαραθ πεπτωκότων.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

1. ΖΕΥΣ. Μηκέτι τονθορύζετε, ὦ θεοί, μηδὲ κατὰ
ίας συστρεφόμενοι πρὸς τὸ οὖς ἀλλήλοις κοινολο-
σθε, ἀγανακτοῦντες εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν 528
ῦ συμποσίου, ἀλλ' ἐπείπερ ἀποδέδοται περὶ τούτων
λησία, λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φανερὸν τὰ δοκοῦντά οἱ
κατηγορείτω. σὺ δὲ κήρυττε, ὦ Ἑρμῆ, τὸ κήρυγμα
ἐκ τοῦ νόμου.

ΕΡΜΗΣ. Ἄκουε, σίγα. τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν
λείων θεῶν οἷς ἔξεστιν; ἡ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετοί-
ν καὶ ξένων.

ΜΩΜΟΣ. Ἐγὼ ὁ Μῶμος, ὦ Ζεῦ, εἴ μοι ἐπιτρέ-
ιας εἰπεῖν.

ΖΕΥΣ. Τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν· ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ
ήσει.

2. ΜΩΜ. Φημὶ τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίους ἡμῶν,
οὐκ ἀπόχρη θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῖς γεγενῆσθαι,
λ', εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολούθους καὶ θεράποντας αὐτῶν
τίμους ἡμῖν ἀποφανοῦσιν, οὐδὲν μέγα οὐδὲ νεανικὸν
νται εἰργάσθαι. ἀξιῶ δέ, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας μοι
ῦναι εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην, ἀλλὰ πάν-
με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν καὶ οὐδὲν
κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων· διελέγχω
ρ ἅπαντα καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερὸν
τε δεδιώς τινα οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώ-
ν· ὥστε καὶ ἐπαχθὴς δοκῶ τοῖς πολλοῖς καὶ συκοφαν-
κὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπο-
μαζόμενος. πλὴν ἀλλ' ἐπείπερ ἔξεστι καὶ κεκήρυκται
ὶ σύ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑπο-
ειλάμενος ἐρῶ. 3. πολλοὶ γάρ, φημί, οὐκ ἀγαπῶντες 529

ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρίων καὶ εὐ
χοῦνται ἐπ' ἴσης, καὶ ταῦτα θνητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἀ
καὶ τοὺς ὑπηρέτας καὶ θιασώτας τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγ
ἐς τὸν οὐρανὸν καὶ παρενέγραψαν, καὶ νῦν ἐπ' ἴσης δι
νομάς τε νέμονται καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ κα
βαλόντες ἡμῖν τὸ μετοίκιον.

ΖΕΥΣ. Μηδὲν αἰνιγματωδῶς, ὦ Μῶμε, ἀλλ' ἀ
φῶς καὶ διαρρήδην λέγε προστιθεὶς καὶ τοὔνομα· ν
γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέρριπταί σοι ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς
κάζειν καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλον τοῖς λεγομένοις.
δὲ παρρησιαστὴν ὄντα μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν.

4. ΜΩΜ. Εὖ γε, ὦ Ζεῦ, ὅτι καὶ παροτρύνεις
πρὸς τὴν παρρησίαν· ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀλ
θῶς καὶ μεγαλόφρον, ὥστε ἐρῶ καὶ τοὔνομα. ὁ γάρ
γενναιότατος οὗτος Διόνυσος ἡμιάνθρωπος ὤν, οὐ
Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ Συροφοίνικός τινος ἐμπό
τοῦ Κάδμου θυγατριδοῦς, ἐπείπερ ἠξιώθη τῆς ἀθα
σίας, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν, οὐ λέγω, οὔτε τὴν μίτρ
οὔτε τὴν μέθην οὔτε τὸ βάδισμα· πάντες γάρ, οἶμ
ὁρᾶτε ὡς θῆλυς καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμαν
ἀκράτου ἕωθεν ἀποπνέων· ὁ δὲ καὶ ὅλην φρατρίαν ἐ
ποίησεν ἡμῖν καὶ τὸν χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι
θεοὺς ἀπέφηνε τὸν Πᾶνα καὶ τὸν Σειληνὸν καὶ Σα
530 ρους, ἀγροίκους τινὰς καὶ αἰπόλους τοὺς πολλούς, σκ
τητικοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους, ὧ
μὲν κέρατα ἔχων καὶ ὅσον ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω α
ἐοικὼς καὶ γένειον βαθὺ καθειμένος ὀλίγον τράγου δ
φέρων ἐστίν, ὁ δὲ φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα,
ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς οὗτος, οἱ δὲ Σάτυ
ὀξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροί, κεράσται, οἷα τ
ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται, Φρύ
τινὲς ὄντες· ἔχουσι δὲ καὶ οὐρὰς ἅπαντες. ὁρᾶτε οἵ

ῶν θεοὺς ποιεῖ ὁ γεννάδας; 5. εἶτα θαυμάζομεν εἰ κα-
φρονοῦσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι ὁρῶντες οὕτω γελοίους
οὺς καὶ τεραστίους; ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ δύο γυ-
ῖκας ἀνήγαγε, τὴν μὲν ἐρωμένην οὖσαν αὐτοῦ τὴν
ιάδνην, ἧς καὶ τὸν στέφανον ἐγκατέλεξε τῷ τῶν ἄστρων
ρῷ, τὴν δὲ Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὃ πάν-
ν γελοιότατον, ὦ θεοί, καὶ τὸν κύνα τῆς Ἠριγόνης,
ὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀνιῷτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἕξει
τῷ οὐρανῷ τὸ ξύνηθες ἐκεῖνο καὶ ὅπερ ἠγάπα κυνί-
ν. ταῦτα οὐχ ὕβρις ὑμῖν δοκεῖ καὶ παροινία καὶ γέ-
ς; ἀκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλους.

6. ΖΕΥΣ. Μηδέν, ὦ Μῶμε, εἴπῃς μήτε περὶ Ἀσκλη-
οῦ μήτε περὶ Ἡρακλέους· ὁρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τῷ λόγῳ. 531
τοι γὰρ ὁ μὲν αὐτῶν ἰᾶται καὶ ἀνίστησιν ἐκ τῶν νό-
ν καὶ ἔστι „πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων", ὁ δὲ Ἡρακλῆς
ς ὢν ἐμὸς οὐκ ὀλίγων πόνων ἐπρίατο τὴν ἀθανασίαν·
τε μὴ κατηγόρει αὐτῶν.

ΜΩΜ. Σιωπήσομαι, ὦ Ζεῦ, διὰ σὲ πολλὰ εἰπεῖν
ων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι τοῦ
ρός. εἰ δὲ ἐξῆν καὶ πρὸς αὐτὸν σὲ τῇ παρρησίᾳ χρῆ-
αι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν.

ΖΕΥΣ. Καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μάλιστα. μῶν δ'
ν κἀμὲ ξενίας διώκεις;

ΜΩΜ. Ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαι ἔστιν,
λὰ καὶ ἄλλο τι περὶ σοῦ λέγουσι καὶ τάφον ἐπιδει-
ύουσιν· ἐγὼ δὲ οὔτε ἐκείνοις πείθομαι οὔτε Ἀχαιῶν
γιεῦσιν ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. 7. ἃ δὲ μά-
τα ἐλεγχθῆναι δεῖν ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ· τὴν γάρ τοι
ρχὴν τῶν τοιούτων παρανομημάτων καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ
θευθῆναι ἡμῶν τὸ ξυνέδριον σύ, ὦ Ζεῦ, παρέσχες
ηταῖς ἐπιμιγνύμενος καὶ κατιὼν παρ' αὐτὰς ἐν ἄλλοτε
λῳ σχήματι, ὥστε ἡμᾶς δεδιέναι μή σε καταθύσῃ τις

ξυλλαβών, ὁπόταν ταῦρος ᾖς, ἢ τῶν χρυσοχόων τις κατεργάσηται χρυσὸν ὄντα, καὶ ἀντὶ Διὸς ἢ ὅρμος ἢ ψέ-
532 λιον ἢ ἐλλόβιον ἡμῖν γένῃ. πλὴν ἀλλὰ ἐμπέπληκάς γε τὸν οὐρανὸν τῶν ἡμιθέων τούτων· οὐ γὰρ ἂν ἄλλω εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἐστιν, ὁπόταν τι ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲν θεὸς ἀπεδείχθη, ὁ Εὐρυσθεύς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ, τέθνηκε καὶ πλησίο Ἡρακλέους νεὼς οἰκέτου ὄντος καὶ Εὐρυσθέως τάφ τοῦ δεσπότου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἐν Θήβαις Διόνυσος μ θεός, οἱ δ' ἀνεψιοὶ αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς καὶ ὁ Ἀκταίων κ ὁ Λέαρχος ἀνθρώπων ἁπάντων κακοδαιμονέστατοι. 8. ἀ οὗ δὲ ἅπαξ σύ, ὦ Ζεῦ, ἀνέῳξας τοῖς τοιούτοις τὰς θύρ καὶ ἐπὶ τὰς θνητὰς ἐτράπου, ἅπαντες μεμίμηνταί σε, κ οὐχ οἱ ἄρρενες μόνον, ἀλλ', ὅπερ αἴσχιστον, καὶ αἱ θε τίς γὰρ οὐκ οἶδε τὸν Ἀγχίσην καὶ τὸν Τιθωνὸν καὶ τὸ Ἐνδυμίωνα καὶ τὸν Ἰασίωνα καὶ τοὺς ἄλλους; ὥστε ταῦτ μὲν ἐάσειν μοι δοκῶ· μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελέγχει γένοιτο.

ΖΕΥΣ. Μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους, ὦ Μῶμε, εἴ πῃς· χαλεπανῶ γάρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον ὀνειδίσ ἐς τὸ γένος.

ΜΩΜ. Οὐκοῦν μηδὲ περὶ τοῦ ἀετοῦ εἴπω, ὅτι κ οὗτος ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστιν, ἐπὶ τοῦ βασιλείου σκήπτρ καθεζόμενος καὶ μονονουχὶ ἐπὶ κεφαλήν σοι νεοττεύ
533 θεὸς εἶναι δοκῶν; 9. ἢ καὶ τοῦτον τοῦ Γανυμήδους ἕνε ἐάσομεν; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε, ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας κ ὁ Σαβάζιος πόθεν ἡμῖν ἐπεισεκυκλήθησαν οὗτοι ἢ ὁ Μ θρης ἐκεῖνος ὁ Μῆδος ὁ τὸν κάνδυν καὶ τὴν τιάραν, οὐ ἑλληνίζων τῇ φωνῇ, ὥστε οὐδ', ἢν προπίῃ τις, ξυνίη τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες αὐτ μακρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες αὐτοὶ ἀπαθανατίζουσι κ θεοὺς χειροτονοῦσιν οὓς ἂν ἐθελήσωσι, τὸν αὐτὸν τρ

ὅνπερ καὶ Ζάμολξις δοῦλος ὢν παρενεγράφη οὐκ οἶδ' ος διαλαθών. 10. καίτοι πάντα ταῦτα, ὦ θεοί, μέτρια. δέ, ὦ κυνοπρόσωπε καὶ σινδόσιν ἐσταλμένε Αἰγύπτιε, εἶ, ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί βουλόμενος καὶ ὁ ποικίλος οὗτος ταῦρος ὁ Μεμφίτης σκυνεῖται καὶ χρᾷ καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι δὲ ας καὶ πιθήκους εἰπεῖν καὶ τράγους καὶ ἄλλα πολλῷ οιότερα οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου παραβυσθέντα ἐς οὐρανόν, ἃ ὑμεῖς, ὦ θεοί, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἐπ' ς ἢ καὶ μᾶλλον ὑμῶν προσκυνούμενα; ἢ σύ, ὦ Ζεῦ, ς φέρεις, ἐπειδὰν κριοῦ κέρατα φύσωσί σοι;

11. ΖΕΥΣ. Αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φὴς τὰ περὶ 534
ν Αἰγυπτίων· ὅμως δ' οὖν, ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐ-ν αἰνίγματά ἐστι καὶ οὐ πάνυ χρὴ καταγελᾶν ἀμύη-ὄντα.

ΜΩΜ. Πάνυ γοῦν μυστηρίων, ὦ Ζεῦ, δεῖ ἡμῖν, εἰδέναι θεοὺς μὲν τοὺς θεούς, κυνοκεφάλους δὲ τοὺς νοκεφάλους.

ΖΕΥΣ. Ἔα, φημί, τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων· ἄλλοτε περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δὲ τοὺς λους λέγε.

12. ΜΩΜ. Τὸν Τροφώνιον, ὦ Ζεῦ, καὶ ὅ μάλιστά ἀποπνίγει, τὸν Ἀμφίλοχον, ὃς ἐναγοῦς ἀνθρώπου καὶ τραλοίου υἱὸς ὢν μαντεύεται ὁ γενναῖος ἐν Κιλικίᾳ, υδόμενος τὰ πολλὰ καὶ γοητεύων τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ικα. τοιγαροῦν οὐκέτι σύ, ὦ Ἄπολλον, εὐδοκιμεῖς, λὰ ἤδη πᾶς λίθος καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς ἂν ιῳ περιχυθῇ καὶ στεφάνους ἔχῃ καὶ γόητος ἀνδρὸς τορήσῃ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη καὶ ὁ Πολυδάμαντος ῦ ἀθλητοῦ ἀνδριὰς ἰᾶται τοὺς πυρέττοντας ἐν Ὀλυμ-ι καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ, καὶ Ἕκτορι θύουσιν ἐν ῳ καὶ Πρωτεσιλάῳ καταντικρὺ ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ'

οὗ δ' οὖν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἐπιορ-
535 κία καὶ ἱεροσυλία, καὶ ὅλως καταπεφρονήκασιν ἡμῶν εἰ
ποιοῦντες. 13. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν νόθων καὶ παρεγ-
γράπτων. ἐγὼ δὲ καὶ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκού
οὔτε ὄντων τινῶν παρ' ἡμῖν οὔτε συστῆναι ὅλως δυνα-
μένων, πάνυ, ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ ποῦ γά
ἐστιν ἡ πολυθρύλητος ἀρετὴ καὶ φύσις καὶ εἱμαρμένη κ
τύχη, ἀνυπόστατα καὶ κενὰ πραγμάτων ὀνόματα ὑ
βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων ἐπινοηθέντα; κ
ὅμως αὐτοσχέδια ὄντα οὕτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικ
ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι, κ
μυρίας ἑκατόμβας παραστήσῃ, ὅμως τὴν τύχην πράξου-
σαν τὰ μεμοιραμένα καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἑκάστῳ ἐπεκλώσθ
ἡδέως ἂν οὖν ἐροίμην σε, ὦ Ζεῦ, εἴ που εἶδες ἢ ἀρετὴ
ἢ φύσιν ἢ εἱμαρμένην; ὅτι μὲν γὰρ ἀεὶ καὶ σὺ ἀκούε
ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ καὶ κω-
φός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν μὴ ἐπαΐειν. πολλὰ ἔ
ἔχων εἰπεῖν καταπαύσω τὸν λόγον· ὁρῶ γοῦν πολλοὺ
ἀχθομένους μοι λέγοντι καὶ συρίττοντας, ἐκείνους μά-
λιστα, ὧν καθήψατο ἡ παρρησία τῶν λόγων. 14. πέρ
γοῦν εἰ ἐθέλεις, ὦ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀνα-
γνώσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον.

ΖΕΥΣ. Ἀνάγνωθι· οὐ πάντα γὰρ ἀλόγως ᾐτιάσ
καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπὶ πλεῖον ἐ
γίγνηται.

536 ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἀγαθῇ τύχῃ. Ἐκκλησίας ἐννόμου ἀγομένης ἑβδό
ἱσταμένου ὁ Ζεὺς ἐπρυτάνευε καὶ προήδρευε Ποσειδ
ἐπεστάτει Ἀπόλλων, ἐγραμμάτευε Μῶμος Νυκτὸς καὶ
Ὕπνος τὴν γνώμην εἶπεν. ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, ο
μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, οὐδαμῶς ἄξιοι ὄ

κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας, παρεγγραφέντες οὐκ
α ὅπως καὶ θεοὶ δόξαντες ἐμπεπλήκασι μὲν τὸν οὐρα-
ν, ὡς μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου ταραχώδους,
ιυγλώττων τινῶν καὶ ξυγκλύδων ἀνθρώπων, ἐπιλέ-
κε δὲ ἡ ἀμβροσία καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μνᾶς ἤδη τὴν
ύλην εἶναι διὰ τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἱ δὲ ὑπὸ
αδείας παρωσάμενοι τοὺς παλαιούς τε καὶ ἀληθεῖς
ὺς προεδρίας ἠξιώκασιν αὐτοὺς παρὰ πάντα τὰ πά-
: καὶ ἐν τῇ γῇ προτιμᾶσθαι θέλουσι· 15. δεδόχθω τῇ
λῇ καὶ τῷ δήμῳ ξυλλεγῆναι μὲν ἐκκλησίαν ἐν τῷ
ίμπῳ περὶ τροπὰς χειμερινάς, ἑλέσθαι δὲ ἐπιγνώμο-
τελείους θεοὺς ἑπτά, τρεῖς μὲν ἐκ τῆς παλαιᾶς βου- 537
τῆς ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ ἐκ τῶν δώδεκα, καὶ ἐν
οῖς τὸν Δία· τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας αὐτοὺς
καθέζεσθαι ὀμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον τὴν Στύγα,
Ἑρμῆν δὲ κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξι-
ι συντελεῖν ἐς τὸ συνέδριον, τοὺς δὲ ἥκειν μάρτυρας
γομένους ἐνωμότους καὶ ἀποδείξεις τοῦ γένους. τοὐν-
θεν δὲ οἱ μὲν παρίτωσαν καθ' ἕνα, οἱ δὲ ἐπιγνώμονες
:άζοντες ἢ θεοὺς εἶναι ἀποφανοῦνται ἢ καταπέμψου-
ἐπὶ τὰ σφέτερα ἠρία καὶ τὰς θήκας τὰς προγονικάς.
δέ τις ἁλῷ τῶν ἀδοκίμων καὶ ἅπαξ ὑπὸ τῶν ἐπιγνω-
ων ἐκκριθέντων ἐπιβαίνων τοῦ οὐρανοῦ, ἐς τὸν Τάρ-
ον ἐμπεσεῖν τοῦτον. 16. ἐργάζεσθαι δὲ τὰ αὑτοῦ ἕκα-
ν, καὶ μήτε τὴν Ἀθηνᾶν ἰᾶσθαι μήτε τὸν Ἀσκληπιὸν
σμῳδεῖν μήτε τὸν Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον ποιεῖν,
ὰ ἕν τι ἐπιλεξάμενον ἢ μάντιν ἢ κιθαρῳδὸν ἢ ἰατρὸν
ι. 17. τοῖς δὲ φιλοσόφοις προειπεῖν, μὴ ἀναπλάττειν
ὀνόματα μηδὲ ληρεῖν περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. 18. ὁπό-
δὲ ἤδη ναῶν ἢ θυσιῶν ἠξιώθησαν, ἐκείνων μὲν
αιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐντεθῆναι δὲ ἢ Διὸς ἢ Ἥρας
τόλλωνος ἢ τῶν ἄλλων τινός, ἐκείνοις δὲ τάφον χῶ- 538

σαι τὴν πόλιν καὶ στήλην ἐπιστῆσαι ἀντὶ βωμοῦ. τις παρακούσῃ τοῦ κηρύγματος καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἐκ ἐπιγνώμονας ἐλθεῖν, ἐρήμην αὐτοῦ καταδιαιτησάι τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα.

19. *ΖΕΥΣ. Δικαιότατον, ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα· μᾶλλον δὲ οὕτω γιγνέσθω. π γὰρ οἶδ' ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες. ἀλλ μὲν ἄπιτε· ὁπόταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἥκετε κο τες ἕκαστος ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα καὶ σαφεῖς τὰ δείξεις, πατρὸς ὄνομα καὶ μητρός, καὶ ὅθεν καὶ θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλὴν καὶ φράτορας. ὡς ὅστις ταῦτα παράσχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιγνώμοι νεὼν τις μέγαν ἐν τῇ γῇ ἔχει καὶ εἰ οἱ ἄνθρωπο αὐτὸν εἶναι νομίζουσιν.*

---

539 *ΚΥΝΙΚΟΣ.*

1. *ΛΥΚΙΝΟΣ. Τί ποτε σύ, οὗτος, πώγωνα μὲ καὶ κόμην, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις καὶ γυμνοδερκῇ κα ποδητεῖς τὸν ἀλήτην καὶ ἀπάνθρωπόν βίον καὶ θη ἐπιλεξάμενος καὶ ἀεὶ τοῖς ἐναντίοις τὸ ἴδιον δέμ ὡς οἱ πολλοὶ διαχρησάμενος περινοστεῖς ἄλλοτε ἀλ εὐναζόμενος ἐπὶ ξηροῦ δαπέδου, ὡς ἄσην πάμπ τουτὶ τὸ τριβώνιον φέρειν, οὐ μέντοι καὶ τοῦτο ο οὐδὲ μαλακὸν οὐδὲ ἀνθηρόν;*

ΚΥΝΙΚΟΣ. Οὐδὲ γὰρ δέομαι· τοιοῦτον δὲ ἂν πορισθείη ῥᾷστα καὶ τῷ κτησαμένῳ πράγμα
540 *ἐλάχιστα παρέχον· τοιοῦτον γὰρ ἀρκεῖ μοι.* 2. *πρὸς θεῶν εἰπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ οὐ νομίζεις προσεῖναι;*

ΛΥΚ. Καὶ μάλα.

ΚΥΝ. Τῇ δὲ εὐτελείᾳ ἀρετήν;

ΛΥΚ. Καὶ μάλα.

ΚΥΝ. Τί ποτε οὖν ὁρῶν ἐμὲ τῶν πολλῶν εὐτελέ-
ερον διαιτώμενον, τοὺς δὲ πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾷ
ὶ οὐκ ἐκείνους;

ΛΥΚ. Ὅτι οὐκ εὐτελέστερόν μοι, μὰ Δία, τῶν πολ-
ν διαιτᾶσθαι δοκεῖς, ἀλλ᾽ ἐνδεέστερον, μᾶλλον δὲ τε-
ως ἐνδεῶς καὶ ἀπόρως· διαφέρεις γὰρ οὐδὲν σὺ τῶν
ωχῶν, οἳ τὴν ἐφήμερον τροφὴν μεταιτοῦσιν.

3. ΚΥΝ. Βούλει οὖν ἴδωμεν, ἐπεὶ προελήλυθεν ἐν-
ῦθα ὁ λόγος, τί τὸ ἐνδεὲς καὶ τί τὸ ἱκανόν ἐστιν;

ΛΥΚ. Εἴ σοι δοκεῖ.

ΚΥΝ. Ἆρ᾽ οὖν ἱκανὸν μὲν ἑκάστῳ ὅπερ ἂν ἐξικνῆ-
ι πρὸς τὴν ἐκείνου χρείαν, ἢ ἄλλο τι λέγεις;

ΛΥΚ. Ἔστω τοῦτο.

ΚΥΝ. Ἐνδεὲς δὲ ὅπερ ἂν ἐνδεέστερον ᾖ τῆς χρείας
ὶ μὴ ἐξικνῆται πρὸς τὸ δέον;

ΛΥΚ. Ναί.

ΚΥΝ. Οὐδὲν ἄρα τῶν ἐμῶν ἐνδεές ἐστιν· οὐδὲν γὰρ
ῶν ὅ τι οὐ τὴν χρείαν ἐκτελεῖ τὴν ἐμήν.

4. ΛΥΚ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΚΥΝ. Ἐὰν σκοπῇς πρὸς ὅ τι γέγονεν ἕκαστον ὧν
όμεθα, οἷον οἰκία ἆρ᾽ οὐχὶ σκέπης;

ΛΥΚ. Ναί.

ΚΥΝ. Τί δὲ ἐσθὴς τοῦ χάριν; ἆρα οὐχὶ καὶ αὐτὴ
ς σκέπης;

ΛΥΚ. Ναί.

ΚΥΝ. Τῆς δὲ σκέπης αὐτῆς πρὸς θεῶν τίνος ἐδεή-
μεν ἕνεκα; οὐχ ὥστε ἄμεινον ἔχειν τὸν σκεπόμενον; 541

ΛΥΚ. Δοκεῖ μοι.

ΚΥΝ. Πότερ᾽ οὖν τὼ πόδε κάκιον ἔχειν δοκῶ σοι;

ΛΥΚ. Οὐκ οἶδα.

ΚΥΝ. Ἀλλ' οὕτως ἂν μάθοις· τί ποδῶν ἔστ' ἔργον

ΛΥΚ. Πορεύεσθαι.

ΚΥΝ. Κάκιον οὖν πορεύεσθαί σοι δοκοῦσιν οἱ ἐμο πόδες ἢ οἱ τῶν πολλῶν;

ΛΥΚ. Τοῦτο μὲν οὐκ ἴσως.

ΚΥΝ. Οὐ τοίνυν οὐδὲ χεῖρον ἔχουσιν, εἰ μὴ χεῖρο τὸ ἑαυτῶν ἔργον ἀποδιδόασιν.

ΛΥΚ. Ἴσως.

ΚΥΝ. Τοὺς μὲν δὴ πόδας οὐδὲν φαίνομαι χεῖρο διακείμενος τῶν πολλῶν ἔχειν.

ΛΥΚ. Οὐκ ἔοικας.

ΚΥΝ. Τί δέ; τοὐμὸν σῶμα τὸ λοιπὸν ἆρα κάκιον εἰ γὰρ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον, ἀρετὴ γὰρ σώματο ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον;

ΛΥΚ. Οὐ φαίνεται.

ΚΥΝ. Οὐ τοίνυν οὔθ' οἱ πόδες φαίνονταί μοι σκέ πης ἐνδεῶς ἔχειν οὔτε τὸ λοιπὸν σῶμα· εἰ γὰρ ἐνδε εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἡ γὰρ ἔνδεια πανταχοῦ κακὸν κ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ ταῦτα οἷς ἂν προσῇ. ἀλλὰ μὴν οὐ τρέφεσθαί γε φαίνεται χεῖρον τὸ σῶμα τοὐμόν, ὅτι ἀ τῶν τυχόντων τρέφεται.

ΛΥΚ. Δῆλον γάρ.

ΚΥΝ. Οὐδὲ εὔρωστον, εἰ κακῶς ἐτρέφετο· λυμα νονται γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα.

ΛΥΚ. Ἔστι ταῦτα.

5. ΚΥΝ. Πῶς οὖν, εἰπέ μοι, τούτων οὕτως ἐχόντ αἰτιᾷ μου καὶ φαυλίζεις τὸν βίον καὶ φῂς ἄθλιον;

542 ΛΥΚ. Ὅτι, νὴ Δία, τῆς φύσεως, ἣν σὺ τιμᾷς, κ τῶν θεῶν γῆν ἐν μέσῳ κατατεθεικότων, ἐκ δὲ αὐτ ἀναδεδωκότων πολλὰ κἀγαθά, ὥστε ἔχειν ἡμᾶς πάντ ἄφθονα μὴ πρὸς τὴν χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡδο νήν, σὺ πάντων τούτων ἢ τῶν γε πλείστων ἄμοιρος

καὶ οὐδενὸς μετέχεις αὐτῶν οὐδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία· πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ ὅπερ καὶ τὰ θηρία, σιτῇ δὲ ὅπερ ἂν εὑρίσκῃς, ὥσπερ οἱ κύνες, εὐνὴν δὲ οὐδὲν κρείττω τῶν κυνῶν ἔχεις· χόρτος γὰρ ἀρκεῖ σοι καθάπερ ἐκείνοις. ἔτι δὲ ἱμάτιον φορεῖς οὐδὲν ἐπιεικέστερον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις ἀρκούμενος ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ θεὸς οὐκ ὀρθῶς ἐποίησε τοῦτο μὲν πρόβατα ποιήσας ἔμμαλλα, τοῦτο δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους, τοῦτο δὲ τὴν ἄλλην παρασκευὴν θαυμαστῶς ποικίλην καὶ ἔλαιον καὶ μέλι καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σιτία παντοδαπά, ἔχειν δὲ ποτὸν ἡδύ, ἔχειν δὲ χρήματα, ἔχειν δὲ εὐνὴν μαλακήν, ἔχειν δὲ οἰκίας καλὰς καὶ τὰ ἄλλα πάντα θαυμαστῶς κατεσκευασμένα· καὶ γὰρ αὖ τὰ τῶν τεχνῶν ἔργα δῶρα τῶν θεῶν ἐστί. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον ἄθλιον μέν, εἰ καὶ ὑπὸ ἄλλου τινὸς ἀπεστέρητο καθάπερ οἱ ἐν τοῖς δεσμωτηρίοις· πολὺ δὲ ἀθλιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποστεροίη πάντων τῶν καλῶν, μανία ἤδη τοῦτό γε σαφής.

6. ΚΥΝ. Ἀλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, εἴ τις ἀνδρὸς πλουσίου προθύμως καὶ φιλανθρώπως ἔτι δὲ φιλοφρόνως ἑστιῶντος καὶ ξενίζοντος πολλοὺς ἅμα καὶ παντοδαπούς, τοὺς μὲν ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ ἐρρωμένους, ἔπειτα παραθέντος πολλὰ καὶ παντοδαπά, πάντα ἁρπάζοι καὶ πάντα ἐσθίοι, μὴ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ 543
τὰ πόρρω τὰ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα ὑγιαίνων αὐτός, καὶ ταῦτα μίαν μὲν κοιλίαν ἔχων, ὀλίγων δὲ ὥστε τραφῆναι δεόμενος, ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐπιτριβήσεσθαι μέλλων, οὗτος ὁ ἀνὴρ ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἆρά γε φρόνιμος;

ΛΥΚ. Οὐκ ἔμοιγε.

ΚΥΝ. Τί δέ; σώφρων;

ΛΥΚ. Οὐδὲ τοῦτο.

7. ΚΥΝ. Τί δέ, εἴ τις μετέχων τῆς αὐτῆς ται τραπέζης τῶν μὲν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀμελεῖ, ἓν δὲ ἔγγιστα κειμένων ἐπιλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχον πρὸς ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἐσθίοι κοσμίως καὶ τούτῳ μ χρῷτο, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐδὲ προσβλέποι, τοῦτον οὐχ σωφρονέστερον καὶ ἀμείνω ἄνδρα ἐκείνου;

ΛΥΚ. Ἔγωγε.

ΚΥΝ. Πότερον οὖν συνίης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν;

ΛΥΚ. Τὸ ποῖον;

ΚΥΝ. Ὅτι ὁ μὲν θεὸς τῷ ξενίζοντι καλῶς ἐκε ἔοικε παρατιθεὶς πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ παντοδαπά, ὅ ἔχωσιν ἁρμόζοντα, τὰ μὲν ὑγιαίνουσι, τὰ δὲ νοσοῦσι, τὰ μὲν ἰσχυροῖς, τὰ δὲ ἀσθενοῦσιν, οὐχ ἵνα χρώμ ἅπασι πάντες, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος τῶν καθ' ἑαυτὸν ὅτουπερ ἂν τύχῃ μάλιστα δεόμει 8. ὑμεῖς δὲ τῷ δι' ἀπληστίαν τε καὶ ἀκρασίαν ἁρπάζ πάντα τούτῳ μάλιστα ἐοίκατε πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦ καὶ τοῖς ἁπανταχοῦ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνον, οὐ γῆ θάλατταν τὴν καθ' αὑτοὺς αὐταρκεῖν νομίζοντες, ἀ ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπορευόμενοι τὰς ἡδονὰς καὶ τὰ ξεν τῶν ἐπιχωρίων ἀεὶ προτιμῶντες καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν τελῶν καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐπορίστων, καθό
544 δὲ πράγματα καὶ κακὰ ἔχειν μᾶλλον ἐθέλοντες ἢ ἄ πραγμάτων ζῆν· τὰ γὰρ δὴ πολλὰ καὶ τίμια καὶ εὐδ μονικὰ παρασκευάσματα, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, διὰ πολ ὑμῖν ταῦτα κακοδαιμονίας καὶ ταλαιπωρίας παραγίνε σκόπει γάρ, εἰ βούλει, τὸν πολύευκτον χρυσόν, σκό τὸν ἄργυρον, σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς, σκό τὰς ἐσθῆτας τὰς ἐσπουδασμένας, σκόπει τὰ τούτοις ἀ λουθα πάντα, πόσων πραγμάτων ἐστὶν ὤνια, πόσων ν νων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ αἵματος καὶ θανά καὶ διαφθορᾶς ἀνθρώπων πόσης, οὐ μόνον ὅτι πλέον

πόλλυνται διὰ ταῦτα πολλοὶ καὶ ζητοῦντες καὶ δημιουρ-
γοῦντες δεινὰ πάσχουσιν, ἀλλ' ὅτι καὶ πολυμάχητά ἐστι
καὶ ἐπιβουλεύετε ἀλλήλοις διὰ ταῦτα καὶ φίλοις φίλοι καὶ
πατράσι παῖδες καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν. [οὕτως οἶμαι καὶ
τὴν Ἐριφύλην διὰ τὸν χρυσὸν προδοῦναι τὸν ἄνδρα.]
καὶ ταῦτα μέντοι πάντα γίνεται, τῶν τε ποικίλων ἱμα-
τίων οὐδέν τι μᾶλλον θάλπειν δυναμένων, τῶν δὲ χρυ-
σορόφων οἰκιῶν οὐδέν τι μᾶλλον σκεπουσῶν, τῶν δὲ ἐκ-
πωμάτων τῶν ἀργυρῶν οὐκ ὠφελούντων τὸν πότον οὐδὲ
τῶν χρυσῶν, οὐδ' αὖ τῶν ἐλεφαντίνων κλινῶν τὸν ὕπνον
ἡδίω παρεχομένων, ἀλλ' ὄψει πολλάκις ἐπὶ τῆς ἐλεφαν-
τίνης κλίνης καὶ τῶν πολυτελῶν στρωμάτων τοὺς εὐδαί-
μονας ὕπνου λαχεῖν οὐ δυναμένους. ὅτι μὲν γὰρ αἱ παν-
τοδαπαὶ περὶ τὰ βρώματα πραγματεῖαι τρέφουσι μὲν οὐ-
δὲν μᾶλλον, λυμαίνονται δὲ τὰ σώματα καὶ τοῖς σώμασι
νόσους ἐμποιοῦσι, τί δεῖ λέγειν; 10. τί δὲ καὶ λέγειν,
ὅσα τῶν ἀφροδισίων ἕνεκα [πράγματα] ποιοῦσί τε καὶ
πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον θεραπεύειν ταύ-
την τὴν ἐπιθυμίαν, εἰ μή τις ἐθέλοι τρυφᾶν. καὶ οὐδ' 545
εἰς ταύτην ἡ μανία καὶ διαφθορὰ φαίνεται τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἀρκεῖν, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν ὄντων τὴν χρῆσιν ἀνα-
στρέφουσιν ἑκάστῳ χρώμενοι πρὸς ὃ μὴ πέφυκεν, ὥσπερ
εἴ τις ἀνθ' ἁμάξης ἐθέλοι τῇ κλίνῃ καθάπερ ἁμάξῃ χρῆ-
σθαι.

ΛΥΚ. Καὶ τίς οὗτος;

ΚΥΝ. Ὑμεῖς, οἳ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε ὑποζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε δὲ αὐτοὺς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν, αὐτοὶ δ' ἄνω κατάκεισθε τρυφῶντες κἀκεῖθεν ὥσπερ ὄνους ἡνιοχεῖτε τοὺς ἀνθρώπους ταύτῃ, ἀλλὰ μὴ ταύτην τρέπεσθαι κελεύοντες· καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες μάλιστα μακαρίζεσθε. 11. οἱ δὲ τοῖς βρώμασι μὴ τροφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ καὶ βαφὰς μη-

χανώμενοι δι' αὐτῶν, οἷοί γέ εἰσιν οἱ τὴν πο
βάπτοντες, οὐχὶ καὶ αὐτοὶ παρὰ φύσιν χρῶνται τ
θεοῦ κατασκευάσμασι;

ΛΥΚ. Μὰ Δία· δύναται γὰρ βάπτειν, οὐκ ἐσ
μόνον τὸ τῆς πορφύρας κρέας.

ΚΥΝ. Ἀλλ' οὐ πρὸς τοῦτο γέγονεν· ἐπεὶ
κρατῆρι δύναιτ' ἄν τις βιαζόμενος ὥσπερ χύτρα
σθαι, πλὴν οὐ πρὸς τοῦτο γέγονεν. ἀλλὰ γὰρ π
σαν τὴν τούτων τις κακοδαιμονίαν διελθεῖν δύν
τοσαύτη τίς ἐστι. σὺ δέ μοι, διότι μὴ βούλομαι
μετέχειν, ἐγκαλεῖς· ζῶ δὲ καθάπερ ὁ κόσμιος
εὐωχούμενος τοῖς κατ' ἐμαυτὸν καὶ τοῖς εὐτελ
χρώμενος, τῶν δὲ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν οὐκ
νος. 12. κἄπειτα εἰ θηρίου βίον βραχέων δεόμ
ὀλίγοις χρώμενος δοκῶ σοι ζῆν, κινδυνεύουσιν
καὶ τῶν θηρίων εἶναι χείρονες κατά γε τὸν σὸ
οὐδενὸς γὰρ δέονται. ἵνα δὲ καταμάθῃς ἀκριβέσ
546 τε ὀλίγων καὶ τὸ πολλῶν δεῖσθαι ποῖόν τι ἑκάτερ
ἐννόησον ὅτι δέονται πλειόνων οἱ μὲν παῖδες
λείων, αἱ δὲ γυναῖκες τῶν ἀνδρῶν, οἱ δὲ νοσοῦ
ὑγιαινόντων, καθόλου δὲ πανταχοῦ τὸ χεῖρον το
τονος πλειόνων δεῖται. διὰ τοῦτο θεοὶ μὲν οὐδ
δὲ ἔγγιστα θεοῖς ἐλαχίστων δέονται. 13. ἢ νομ
Ἡρακλέα τὸν πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, θεῖον
καὶ θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, διὰ κακοδαιμονία
νοστεῖν γυμνὸν δέρμα μόνον ἔχοντα καὶ μηδε
αὐτῶν ὑμῖν δεόμενον; ἀλλ' οὐ κακοδαίμων ἦν
ὃς καὶ τῶν ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά, οὐδ' αὖ π
γῆς καὶ θαλάττης ἦρχεν· ἐφ' ὅ τι γὰρ ἂν ὁρ
ἁπανταχοῦ πάντων ἐκράτει καὶ οὐδενὶ τῶν τότε
ὁμοίῳ οὐδὲ κρείττονι ἑαυτοῦ, μέχριπερ ἐξ ἀν
ἀπῆλθεν. ἢ σὺ δοκεῖς στρωμάτων καὶ ὑποδημάτ

ως ἔχειν καὶ διὰ τοῦτο περιιέναι τοιοῦτον; οὐκ ἔστιν
ιεῖν, ἀλλ' ἐγκρατὴς καὶ καρτερικὸς ἦν καὶ κρατεῖν
θελε καὶ τρυφᾶν οὐκ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεὺς ὁ τούτου
ιθητὴς οὐ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ
οσειδῶνος, ὥς φασιν, ἄριστος δὲ τῶν καθ' αὐτόν;
ι. ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος ἤθελεν ἀνυπόδητος εἶναι καὶ
μνὸς βαδίζειν καὶ πώγωνα καὶ κόμην ἔχειν ἤρεσκεν
τῷ, καὶ οὐκ ἐκείνῳ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς
σκεν· ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἂν ὑπέμει- 547
ν οὐδὲ εἷς αὐτῶν οὐδὲν μᾶλλον ἢ τῶν λεόντων τις ξυ-
όμενος· ὑγρότητα γὰρ καὶ λειότητα σαρκὸς γυναιξὶ
έπειν ἡγοῦντο, αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, καὶ φαίνεσθαι
δρες ἤθελον καὶ τὸν πώγωνα κόσμον ἀνδρὸς ἐνόμιζον
περ καὶ ἵππων χαίτην καὶ λεόντων γένεια, οἷς ὁ θεὸς
λαΐας καὶ κόσμου χάριν προσέθηκέ τινα· οὑτωσὶ δὲ
ι τοῖς ἀνδράσι τὸν πώγωνα προσέθηκεν. ἐκείνους οὖν
ὼ ζηλῶ τοὺς παλαιοὺς καὶ ἐκείνους μιμεῖσθαι βούλο-
, τοὺς δὲ νῦν οὐ ζηλῶ τῆς θαυμαστῆς ταύτης εὐδαι-
νίας ἧς ἔχουσι περὶ τραπέζας καὶ ἐσθῆτας καὶ λεαίνον-
καὶ φιλούμενοι πᾶν τοῦ σώματος μέρος καὶ μηδὲ τῶν
ορρήτων μηδέν, ᾗ πέφυκεν, ἔχειν ἐῶντες. 15. εὔχο-
ι δέ μοι τοὺς μὲν πόδας ὁπλῶν ἱππείων οὐδὲν διαφέ-
ν, ὥσπερ φασὶ τοὺς Χείρωνος, αὐτὸς δὲ μὴ δεῖσθαι
ωμάτων ὥσπερ οἱ λέοντες, οὐδὲ τροφῆς δεῖσθαι πο-
λοῦς μᾶλλον ἢ οἱ κύνες· εἴη δέ μοι γῆν μὲν ἅπασαν
ὴν αὐτάρκη ἔχειν, οἶκον δὲ τὸν κόσμον νομίζειν, τρο-
δὲ αἱρεῖσθαι τὴν ῥᾴστην πορισθῆναι. χρυσοῦ δὲ καὶ
ύρου μὴ δεηθείην μήτ' οὖν ἐγὼ μήτε τῶν ἐμῶν φί-
μηδείς· πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς
των ἐπιθυμίας φύονται, καὶ στάσεις καὶ πόλεμοι καὶ
βουλαὶ καὶ σφαγαί. ταυτὶ πάντα πηγὴν ἔχει τὴν ἐπι-
ίαν τοῦ πλείονος· ἀλλ' ἡμῶν αὕτη ἀπείη, καὶ πλεο- 548

νεξίας μήποτε ὀρεχθείην, μειονεκτῶν δ' ἀνέχεσ
ναίμην. 16. τοιαῦτά σοι τά γε ἡμέτερα, πολὺ δή
φωνα τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι· καὶ θαυμασ
δέν, εἰ τῷ σχήματι διαφέρομεν αὐτῶν, ὁπότε
προαιρέσει τοσοῦτον διαφέρομεν. θαυμάζω δέ
ποτε κιθαρῳδοῦ μέν τινα νομίζεις στολὴν καὶ σχ
αὐλητοῦ νὴ Δία γε σχῆμα καὶ στολὴν τραγῳδοῦ,
δὲ ἀγαθοῦ σχῆμα καὶ στολὴν οὐκέτι νομίζεις, ἀ
αὐτὴν αὐτὸν οἴει δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς, καὶ τα
πολλῶν κακῶν ὄντων. εἰ μὲν δεῖ ἑνὸς ἰδίου σ
τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρέποι ἂν μᾶλλον ἢ τοῦθ' ὅπε
δέστατον τοῖς ἀκολάστοις ἐστὶ καὶ ὅπερ ἀπεύξε
οὗτοι μάλιστα ἔχειν; 17. οὐκοῦν τό γε ἐμὸν σχῆμ
τόν ἐστιν, αὐχμηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβων
κομᾶν, ἀνυποδητεῖν, τὸ δ' ὑμέτερον ὅμοιον τῷ
ναίδων, καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἷς ἂν ἔχοι, οὐ τῇ χ
ἱματίων, οὐ τῇ μαλακότητι, οὐ τῷ πλήθει τ
549 νίσκων, οὐ τοῖς ἀμφιάσμασιν, οὐχ ὑποδήμασιν,
τασκευῇ τριχῶν, οὐκ ὀδμῇ· καὶ γὰρ ἀπόζετε ἤδ
πλήσιον ἐκείνοις οἱ εὐδαιμονέστατοι οὗτοι μάλισ
τοι τί ἂν δῴη τις ἀνδρὸς τὴν αὐτὴν τοῖς κιναίδοι
ἔχοντος; τοιγαροῦν τοὺς μὲν πόνους οὐδὲν ἐκείν
λον ἀνέχεσθε, τὰς δὲ ἡδονὰς οὐδὲν ἐκείνων ἧττ
τρέφεσθε τοῖς αὐτοῖς καὶ κοιμᾶσθε ὁμοίως καὶ β
μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε, φέρεσθαι δὲ ὥ
φορτία οἱ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ δὲ ὑπὸ κτηνῶν
οἱ πόδες φέρουσιν ὅποιπερ ἂν δέωμαι. κἀγὼ μὲν

ους δὲ χειμῶνα, καὶ καύματος μὲν ῥῖγος, ῥί-
τῦμα καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι καὶ
ι ὄντες· αἰτία δὲ ἐκείνοις μὲν ἡ νόσος, ὑμῖν
ς. 18. κἄπειτα δὲ ἡμᾶς μετατίθεσθαι καὶ ἐπα-
ὶ ἡμέτερα ἀξιοῦτε, κακῶς βουλευομένων πολ- 550
ῶν πράττομεν, αὐτοὶ ἄσκεπτοι ὄντες περὶ τῶν
μηδὲν αὐτῶν κρίσει καὶ λογισμῷ ποιοῦντες,
αὶ ἐπιθυμίᾳ. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς διαφέρετε
ιμάρρου φερομένων· ἐκεῖνοί τε γάρ, ὅπου ἂν
α, ἐκεῖ φέρονται, καὶ ὑμεῖς ὅπου ἂν αἱ ἐπι-
ίσχετε δὲ παραπλήσιόν τι ὅ φασί τινα παθεῖν
ἀναβάντα μαινόμενον· ἁρπάσας γὰρ αὐτὸν
ι ὁ ἵππος· ὁ δὲ οὐκέτι καταβῆναι τοῦ ἵππου
ύνατο. καί τις ἀπαντήσας ἠρώτησεν αὐτὸν
σιν; ὁ δὲ εἶπεν, Ὅπου ἂν τούτῳ δοκῇ, δει-
ππον. καὶ ὑμᾶς ἄν τις ἐρωτᾷ, ποῖ φέρεσθε;
θέλοντες λέγειν ἐρεῖτε ἁπλῶς μέν, ὅποιπερ ἂν
ιίαις δοκῇ, κατὰ μέρος δέ, ὅποιπερ ἂν τῇ ἡδονῇ
ε δέ, ὅπου τῇ δόξῃ, ποτὲ δὲ αὖ, τῇ φιλοκερ-
ρὲ ὁ θυμός, ποτὲ δὲ ὁ φόβος, ποτὲ δὲ ἄλλο τι
μᾶς ἐκφέρειν δύναται· οὐ γὰρ ἐφ' ἑνός, ἀλλ'
ν ὑμεῖς γε ἵππων βεβηκότες ἄλλοτε ἄλλων, καὶ
ν πάντων, φέρεσθε. τοιγαροῦν ἐκφέρουσιν
άραθρα καὶ κρημνούς. ἴστε δ' οὐδαμῶς πρὶν
πεσεῖσθαι μέλλετε. 19. ὁ δὲ τρίβων οὗτος, οὗ
ε, καὶ ἡ κόμη καὶ τὸ σχῆμα τοὐμὸν τηλικαύ-
ύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῆν ἐφ' ἡσυχίας καὶ
ὅ τι βούλομαι καὶ συνόντι οἷς βούλομαι· τῶν
ὸν ἀνθρώπων καὶ ἀπαιδεύτων οὐδεὶς ἂν ἐθέ-
οσιέναι διὰ τὸ σχῆμα, οἱ δὲ μαλακοὶ καὶ πάνυ
ἐκτρέπονται· προσίασι δὲ οἱ κομψότατοι καὶ 551
τοι καὶ ἀρετῆς ἐπιθυμοῦντες. οὗτοι μάλιστά

μοι προσίασι· τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω ξυνών. θ[...] ρας δὲ τῶν καλουμένων εὐδαιμόνων οὐ θεραπεύω, το[...] δὲ χρυσοῦς στεφάνους καὶ τὴν πορφύραν τῦφον νομ[...] καὶ τῶν ἀνθρώπων καταγελῶ. 20. ἵνα δὲ μάθῃς περὶ τ[...] σχήματος, ὡς οὐκ ἀνδράσι μόνον ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ θε[...] πρέποντος ἔπειτα καταγελᾷς αὐτοῦ, σκέψαι τὰ ἀγάλμ[...] τῶν θεῶν, πότερά σοι δοκοῦσιν ἔχειν ὁμοίως ὑμῖν [...] ἐμοί; καὶ μὴ μόνον γε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῶν β[...] βάρων τοὺς ναοὺς ἐπισκόπει περιιών, πότερον [αὐτ[...] οἱ θεοὶ κομῶσι καὶ γενειῶσιν ὡς ἐγὼ ἢ καθάπερ ὑμ[...] ἐξυρημένοι πλάττονται καὶ γράφονται. καὶ μέντοι [...] ἀχίτωνας ὄψει τοὺς πολλοὺς ὥσπερ ἐμέ. τί ἂν οὖν [...] τολμῴης περὶ τούτου τοῦ σχήματος λέγειν ὡς φαύλο[...] ὁπότε καὶ θεοῖς φαίνεται πρέπον;

---

552 ## ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

1. *ΛΥΚΙΝΟΣ.* Ἆρά γε ὁ γνῶναι τὸν σολοικίζον[...] δεινὸς οὗτος καὶ φυλάξασθαι μὴ σολοικίσαι δυνατός;

ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ.

553 *ΛΥΚ.* Ὁ δέ γε μὴ φυλάξασθαι οὐδὲ γνῶναι τὸν [...] τως ἔχοντα;

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΛΥΚ. Σὺ δὲ αὐτὸς φῂς οὐ σολοικίζειν, ἢ πῶς [...] γωμεν περὶ σοῦ;

ΣΟΛ. Ἀπαίδευτος γὰρ ἂν εἴην, εἰ σολοικίζοιμι τ[...] λικοῦτος ὤν.

ΛΥΚ. Οὐκοῦν καὶ ἕτερον φωρᾶσαι δυνήσῃ το[...] δρῶντα καὶ ἐλέγξαι τὸν ἀρνούμενον;

ΣΟΛ. Παντάπασί γε.

ΛΥΚ. Ἴθι νῦν ἐμοῦ λαβοῦ σολοικίζοντος, ἄρτι δὲ
λοικιῶ.

ΣΟΛ. Οὐκοῦν εἰπέ.

ΛΥΚ. Ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τὸ δεινὸν εἴργασμαι, σὺ δὲ
κ ἐπέγνως.

ΣΟΛ. Παίζεις ἔχων;

ΛΥΚ. Μὰ τοὺς θεούς· ἐπεὶ σολοικίσας ἔλαθόν σε
οὐκ ἐπιστάμενον. αὖθις δὲ σκόπει· οὐ γάρ σέ φημι 554
νασθαι κατανοῆσαι, ἐπεὶ ἃ μὲν οἶσθ', ἃ δ' οὐκ οἶσθα.

ΣΟΛ. Εἰπὲ μόνον.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ καὶ νῦν σεσολοίκισταί μοι, σὺ δ' οὐκ
νως.

ΣΟΛ. Πῶς γάρ, σοῦ μηδὲν λέγοντος;

ΛΥΚ. Ἐγὼ μὲν λέγω καὶ σολοικίζω, σὺ δ' οὐχ ἕπῃ
ὕτο δρῶντι· ἐπεὶ ὄφελον καὶ νῦν ἀκολουθῆσαι δυνήσῃ.

2. ΣΟΛ. Θαυμαστὰ λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαι κατα-
νθεῖν σολοικισμόν.

ΛΥΚ. Καὶ πῶς ἂν δύναιο τὸν ἕνα μαθεῖν τοὺς τρεῖς
νοήσας;

ΣΟΛ. Τίνας τρεῖς;

ΛΥΚ. Ὅλους ἀρτιγενείους.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μέν σε παίζειν δοκῶ.

ΛΥΚ. Ἐγὼ δέ σε ἀγνοεῖν τὸν ἁμαρτάνοντα ἐν τοῖς 555
γοις.

ΣΟΛ. Καὶ πῶς ἄν τις μάθοι μηδενὸς εἰρημένου;

ΛΥΚ. Λέλεκται καὶ σεσολοίκισται τετραπλῆ, σὺ δ'
ἔγνως. μέγα οὖν ἆθλον κατέπραξας ἄν, εἴπερ ἔγνως.

ΣΟΛ. Οὐ μέγα μέν, ἀναγκαῖον δὲ τῷ ὁμολογήσαντι.

ΛΥΚ. Ἀλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνως.

ΣΟΛ. Πότε νῦν;

ΛΥΚ. Ὅτε τὸ ἆθλον ἔφην σε καταπρᾶξαι.

ΣΟΛ. Οὐκ οἶδα ὅ τι λέγεις.

ΛΥΚ. Ὀρθῶς ἔφης· οὐ γὰρ οἶσθα. καὶ πρόϊθ τὸ ἔμπροσθεν· οὐ γὰρ ἐθέλεις ἕπεσθαι, συνήσι εἴπερ ἐθελήσειας.

556 3. *ΣΟΛ.* Ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι· σὺ δ' οὐδὲν εἰ ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι.

ΛΥΚ. Τὸ γὰρ νῦν ῥηθὲν μικρόν τί σοι φ κακὸν εἶναι; ὅμως δὲ ἀκολούθησον αὖθις, ἐπεὶ οι θες ἐκδραμόντα.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἔγωγε.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ μὴν μεθῆκα θεῖν λαγὼ ταχέω

557 παρῆξεν; ἀλλὰ καὶ νῦν ἔξεστιν ἰδεῖν τὸν λαγώ μή, πολλοὶ γενόμενοι λαγῴ λήσουσί σε ἐν σολο πεσόντες.

ΣΟΛ. Οὐ λήσουσι.

ΛΥΚ. Καὶ μὴν ἔλαθόν γε.

ΣΟΛ. Θαυμαστὰ λέγεις.

558 *ΛΥΚ.* Σὺ δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν παιδείας διέφθορα μηδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας κατανοῆσαι· οὐ γὰ εστιν αὐτῷ τὸ τίνα.

4. *ΣΟΛ.* Ταῦτα μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις· πολλοὺς ἤδη σολοικίζοντας κατενόησα.

ΛΥΚ. Κἀμὲ τοίνυν εἴσῃ τότε, ὅταν τι τῶν

559 γένῃ τῶν τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ οὐ νῦν ἔγ λοικίζοντά με, οὐδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸ σει τῷ μηδὲν εἰδότι.

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΛΥΚ. Καὶ μὴν εἰ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲ σόμεθα τῶν ἑαυτῶν, ἐπεὶ καὶ τόδε σολοικισθὲν ἀ

560 σε. μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἶ κατιδεῖν λοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν. 5. κἀγὼ μὲν Σωκράτης δὲ ὁ ἀπὸ Μόψου, ᾧ συνεγενόμην ἐν Αἰ τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθῶς καὶ οὐκ ἤλεγχε τὸν

ἄνοντα. πρὸς μέντοι γε τὸν ἐρωτήσαντα πηνίκα ἔξεισι; 561
Πῶς γὰρ ἄν, ἔφη, ἀποκριθείη σοι περὶ τῆς τήμερον ὡς
ξιών; ἑτέρου δὲ φήσαντος, Ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα, Πῶς
γῆς; εἶπε· τέθνηκε γὰρ ὁ πατήρ σοι; ἄλλου δὲ αὖθις 562
έγοντος, Πατριώτης ἐστί μοι· Ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς,
φη, βάρβαρος ὤν. ἄλλου δὲ εἰπόντος, Ὁ δεῖνά ἐστι με-
ύσης, Μητρός, εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρου δὲ ἐκλε- 563
ογχότας, Διπλασιάζεις, ἔφη, τοὺς ἐξειληχότας. εἰπόν-
ος δέ τινος, Λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ, διὰ τῶν δύο μ,
ὐκοῦν, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἑτέρου 564
ὲ εἰπόντος, Πρόσεισιν ὁ μεῖραξ οὑμὸς φίλος, Ἔπειτα,
φη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα; πρὸς δὲ τὸν εἰπόντα, Δεδίτ-
ομαι τὸν ἄνδρα καὶ φεύγω, Σύ, ἔφη, καὶ ὅταν τινὰ εὐ-
αβηθῇς, διώξῃ. ἄλλου δὲ εἰπόντος, Τῶν φίλων ὁ κο- 565
υφαιότατος, Χαριέν γε, ἔφη, τὸ τῆς κορυφῆς ποιεῖν τι
κάνω. καὶ ἐξορμῶ δέ τινος εἰπόντος, Καὶ τίς ἐστιν, εἶ-
πεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξ ἐπιπολῆς δέ τινος εἰπόντος, Ἐκ τῆς 566
πιπολῆς εἶπεν, ὡς ἐκ τῆς πιθάκνης. λέγοντος δέ τινος
Συνετάξατό μοι, Καὶ λόχον δέ, ἔφη, Ξενοφῶν εἶπε συνε-
τάξατο. ἄλλου δὲ εἰπόντος, Περιέστην αὐτὸν ὥστε λα-
θεῖν, Θαυμαστόν, ἔφη, εἰ εἷς ὢν περιέστης τὸν ἕνα. ἑτέ-
ρου δὲ λέγοντος, Συνεκρίνετο αὐτῷ, Καὶ διεκρίνετο
πάντως, εἶπεν. 6. εἰώθει δὲ καὶ πρὸς τοὺς σολοικίζοντας 567
ἀττικῶς παίζειν ἀνεπαχθῶς· πρὸς γοῦν τὸν εἰπόντα,
Νῷϊ τοῦτο δοκεῖ, Σύ, ἔφη, καὶ νῷϊν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτά-
νομεν. ἑτέρου δὲ σπουδῇ διηγουμένου τι τῶν ἐπιχωρίων
καὶ εἰπόντος, Ἡ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα, Οὐκ ἄρα, ἔφη,
Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ; καρῆναι δέ τινος εἰπόντος ὡς 568
δέοιτο, Τί γάρ, ἔφη, σοὶ δεινὸν εἴργασται καὶ ἄξιον ἀτι-
μίας; καὶ ζυγομαχεῖν δέ τινος εἰπόντος, Πρὸς τὸν ἐχθρόν,
πέ, ζυγομαχεῖς; ἑτέρου δὲ εἰπόντος βασανίζεσθαι τὸν
παῖδα αὐτῷ νοσοῦντα, Ἐπὶ τῷ, ἔφη, ἢ τί βουλομένου 569

τοῦ βασανίζοντος; προκόπτει δέ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν, Ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρομένου δέ τινος εἰ μελετήσει ὁ δεῖνα, Πῶς οὖν, ἔφη,
570 ἐμὲ ἐρωτῶν εἰ μελετήσομαι, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; 7. ἀττικίζοντος δέ τινος καὶ τεθνήξει εἰπόντος ἐπὶ τοῦ τρίτου, Βέλτιον, ἔφη, καὶ ἐνταῦθα μὴ ἀττικίζειν καταρώμενον. καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα δὲ στοχάζομαι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ φεί-
571 δομαι αὐτοῦ, Μή τι, ἔφη, διήμαρτες βαλών; ἀφιστάναι δέ τινος εἰπόντος καὶ ἑτέρου ἀφιστάνειν, Ἄμφω μέν, ἔφη, οὐκ οἶδα. πρὸς δὲ τὸν λέγοντα πλὴν εἰ μή, Ταῦτα, ἔφη, διπλᾶ χαρίζῃ. καὶ χρᾶσθαι δέ τινος εἰπόντος, Ψευδαττικόν, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τῷ δὲ λέγοντι ἔκτοτε, Καλόν, ἔφη,
572 τὸ εἰπεῖν ἐκπέρυσι, ὁ γὰρ Πλάτων ἐς τότε λέγει. τῷ δὲ ἰδού ἐπὶ τοῦ ἰδὲ χρωμένου τινός, Ἕτερα ἀνθ' ἑτέρων, ἔφη, σημαίνεις. ἀντιλαμβάνομαι δὲ ἐπὶ τοῦ συνίημι λέγοντός τινος, θαυμάζειν ἔφη πῶς ἀντιποιούμενος τοῦ
573 λέγοντος φῂς μὴ ἀντιποιεῖσθαι. βράδιον δέ τινος εἰπόντος, Οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὅμοιον τῷ τάχιον. βαρεῖν δέ τινος εἰπόντος, Οὐκ ἔστιν, ἔφη, τὸ βαρύνειν, ὡς νενόμικας. λέλογχα δὲ τὸ εἴληχα λέγοντος, Ὀλίγον, ἔφη, καὶ παρ'
574 οἷς ἁμαρτάνεται. ἵπτασθαι δὲ ἐπὶ τοῦ πέτεσθαι πολλῶν λεγόντων, Ὅτι μὲν ἀπὸ τῆς πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. περιστερὸν δέ τινος εἰπόντος ὡς δὴ Ἀττικόν, Καὶ τὸν φάττον ἐροῦμεν, ἔφη. φακὸν δέ τινος εἰπόντος ἐδὴ δοκέναι, Καὶ πῶς ἄν, ἔφη, φακόν τις φάγοι; ταῦτα μὲν τὰ Σωκράτεια.

8. Ἐπανίωμεν δέ, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὴν ἅμιλλαν τῶν προτέρων λόγων. κἀγὼ μὲν καλῶ τοὺς βελτίστους εἶναι ὅλους, σὺ δὲ γνώρισον· οἶμαι γάρ σε κἂν νῦν δυνήσεσθαι τοσούτων γε ἐπακούσαντα τῶν ἑξῆς λεγομένων.

575 ΣΟΛ. Ἴσως μὲν οὐδὲ νῦν δυνήσομαί σου λέγοντος· ὅμως εἰπέ.

ΛΥΚ. Καὶ πῶς φῂς οὐ δυνήσεσθαι; ἡ γὰρ θύρα ἐδὸν ἀνέῳγέ σοι τῆς γνωρίσεως αὐτῶν.

ΣΟΛ. Εἰπὲ τοίνυν.

ΛΥΚ. Ἀλλὰ εἶπον.

ΣΟΛ. Οὐδέν γε, ὥστε ἐμὲ μαθεῖν.

ΛΥΚ. Οὐ γὰρ ἔμαθες τὸ ἀνέῳγεν;

ΣΟΛ. Οὐκ ἔμαθον.

ΛΥΚ. Τί οὖν πεισόμεθα, εἰ μηδὲ νῦν ἀκολουθήσεις
ῖς λεγομένοις; καίτοι πρός γε τὰ κατ' ἀρχὰς ῥηθέντα
ὸ σοῦ ἐγὼ μὲν ᾤμην ἱππεῖς ἐς πεδίον καλεῖν. σὺ δὲ 576
ὺς ἱππεῖς κατενόησας; ἀλλὰ ἔοικας οὐ φροντίζειν τῶν
γων, μάλιστα οὓς νῦν κατὰ σφᾶς αὐτοὺς διήλθομεν.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν φροντίζω, σὺ δὲ ἀδήλως αὐτοὺς ἐξέρχῃ.

9. ΛΥΚ. Πάνυ γοῦν ἄδηλόν ἐστι τὸ κατὰ σφᾶς αὐ-
ὺς ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον· σὲ δὲ
δεὶς ἂν θεῶν ἀγνοοῦντα παύσειε πλήν γε ὁ Ἀπόλλων.
ντεύεται γοῦν ἐκεῖνος πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι, σὺ δὲ οὐδὲ 577
μαντευόμενον κατενόησας.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεούς, οὐ γὰρ ἔμαθον.

ΛΥΚ. Εἰ ἄρα καθ' εἷς λανθάνει σε περιιών;

ΣΟΛ. Ἐοίκασί γε.

ΛΥΚ. Ὁ δὲ καθ' εἷς πῶς παρῆλθεν;

ΣΟΛ. Οὐδὲ τοῦτο ἔμαθον.

ΛΥΚ. Οἶσθα δέ τινα μνηστευόμενον αὐτῷ γάμον;

ΣΟΛ. Τί οὖν τοῦτο; 578

ΛΥΚ. Ὅτι σολοικίζειν ἀνάγκη τὸν μνηστευόμενον τῷ.

ΣΟΛ. Τί οὖν πρὸς τοὐμὸν πρᾶγμα, εἰ σολοικίζει τις ηστευόμενος;

ΛΥΚ. Ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι. καὶ τὸ μὲν οὖ-

τως ἔχει. εἰ δέ τις λέγοι σοι παρελθὼν ὡς ἀπολίποι ι
γύναικα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ;

ΣΟΛ. Τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέποιμι, εἰ φαίνοιτο ἀ
κούμενος;

ΛΥΚ. Εἰ δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέποις
αὐτῷ τοῦτο;

ΣΟΛ. Οὐκ ἔγωγε.

579 ΛΥΚ. Ὀρθῶς γὰρ λέγεις· οὐ γὰρ ἐπιτρεπτέον ε
λοικίζοντι τῷ φίλῳ, ἀλλὰ διδακτέον ὅπως τοῦτο μὴ π
σεται. καὶ εἴ τίς γε νῦν ψοφοίη τὴν θύραν ἐσιὼν ἢ ἐξι
κόπτοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι;

ΣΟΛ. Ἐμὲ μὲν οὐδέν, ἐκεῖνον δὲ ἐπεσελθεῖν βο
λεσθαι ἢ ἐξιέναι.

ΛΥΚ. Σὲ δὲ ἀγνοοῦντα τὸν κόπτοντα ἢ ψοφοῦν
οὐδὲν ὅλως πεπονθέναι δόξομεν ἀπαίδευτον ὄντα;

ΣΟΛ. Ὑβριστὴς εἶ.

ΛΥΚ. Τί λέγεις; ὑβριστὴς ἐγώ; νῦν δὴ γενήσο
580 σοι διαλεγόμενος. ἔοικε δὲ σολοικίσαι τὸ νῦν δὴ γε
σομαι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως.

10. ΣΟΛ. Παῦσαι πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς· ἀλλ' εἰπ
τοιοῦτον, ὥστε κἀμὲ μαθεῖν.

ΛΥΚ. Καὶ πῶς ἂν μάθοις;

ΣΟΛ. Εἴ μοι πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φὴς σολοικί
ἐμὲ λαθεῖν καὶ παρ' ὅ τι ἕκαστον σεσολοίκισται.

ΛΥΚ. Μηδαμῶς, ὦ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν π
σαιμεν τὸν διάλογον. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἔξεστί
καθ' ἕκαστον αὐτῶν πυνθάνεσθαι· νῦν δὲ ἕτερ' ἅ
ἐπέλθωμεν, εἰ δοκεῖ, καὶ πρῶτόν γε αὐτὸ τοῦτο τὸ ἅ
μὴ δασέως, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξενεγκεῖν· [ὀρθῶς φαίνεται ι
θὲν μετὰ τοῦ ἕτερα συντιθέμενον·] μὴ γὰρ οὕτως ἄλο
ἦν ἄν. ἔπειτα τὸ τῆς ὕβρεως, ἥν με φὴς ὑβρίσαι σε
μὴ οὕτω λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σέ, φαίην ἴδιον.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

ΛΥΚ. Ὅτι τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν
οι πληγαῖς ἢ δεσμοῖς ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ, τὸ δὲ ἐς σέ,
αν εἴς τι τῶν σῶν γίγνηται ἡ ὕβρις· καὶ γὰρ ὅστις γυ- 581
ῖκα ὑβρίζει τὴν σήν, εἰς σὲ ὑβρίζει, καὶ ὅστις παῖδα
ὶ φίλον καὶ ὅστις γε οἰκέτην. πλὴν γὰρ περὶ πραγμά-
ων οὕτως ἔχει σοι· ἐπεὶ τὸ ἐς πρᾶγμα ὑβρίζειν λέ-
εται, οἷον ἐς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν
Συμποσίῳ.

ΣΟΛ. Κατανοῶ τὸ διάφορον.

ΛΥΚ. Ἆρ' οὖν καὶ τοῦτο κατανοεῖς, ὅτι τὸ ταῦτα
αλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν;

ΣΟΛ. Ἀλλὰ νῦν εἴσομαι.

ΛΥΚ. Αὐτὸ δὲ τὸ ὑπαλλάττειν εἴ τις ἐναλλάττειν
γει, τί σοι δόξει λέγειν;

ΣΟΛ. Ἐμοὶ μὲν ταὐτὸν λέγειν δόξει.

ΛΥΚ. Καὶ πῶς ἂν εἴη ταὐτὸν τῷ ὑπαλλάττειν τὸ
λλάττειν, εἴπερ τὸ μὲν ἑτέρου πρὸς ἕτερον γίγνεται,
ῦ μὴ ὀρθοῦ πρὸς τὸ ὀρθόν, τὸ δὲ τοῦ μὴ ὄντος πρὸς
ὄν;

ΣΟΛ. Κατέμαθον ὅτι τὸ μὲν ὑπαλλάττειν τὸ μὴ κύ-
ν ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν ἐστί, τὸ δ' ἐναλλάττειν ποτὲ
τῷ κυρίῳ, ποτὲ δὲ τῷ μὴ κυρίῳ χρῆσθαι.

ΛΥΚ. Ἔχει τινὰ καὶ ταῦτα κατανόησιν οὐκ ἄχαριν,
δὲ σπουδάζειν πρός τινα τὴν οἰκείαν ὠφέλειαν τοῦ 582
υδάζοντος ἐμφαίνει, τὸ δὲ περί τινα τὴν ἐκείνου περὶ
πουδάζει. καὶ ταῦτα ἴσως μὲν ὑποσυγκέχυται, ἴσως
καὶ ἀκριβοῦται παρά τισι· βέλτιον δὲ τὸ ἀκριβοῦν
τῷ.

ΣΟΛ. Ὀρθῶς γὰρ λέγεις.

11. ΛΥΚ. Τό γε μὴν καθέζεσθαι τοῦ καθίζειν καὶ
κάθισον τοῦ κάθησο ἆρ' οἶσθ' ὅτι διενήνοχεν;

ΣΟΛ. Οὐκ οἶδα. τὸ καθέσθητι ἤκουόν σου ἀ
τος ὡς ἔστιν ἔκφυλον.

ΛΥΚ. Καὶ ὀρθῶς γε ἤκουσας. ἀλλὰ τὸ κάθισ
κάθησο διαφέρειν φημί.

ΣΟΛ. Καὶ τῷ ποτ' ἂν εἴη διαφέρον;

ΛΥΚ. Τῷ τὸ μὲν πρὸς τὸν ἑστῶτα λέγεσθαι ·
θισον, τὸ δὲ πρὸς τὸν καθεζόμενον·

ἧσ', ὦ ξεῖν', ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἕδρη
ἀντὶ τοῦ μένε καθεζόμενος. πάλιν οὖν εἰρήσθω
ταῦτα παραλλάττειν ἁμαρτάνειν ἐστί. τὸ δὲ καθίζ
583 καθέζομαι ἆρά σοι δοκεῖ μικρῷ τινι διαφέρειν; εἰ
μὲν καὶ ἕτερον δρῶμεν, τὸ καθίζειν λέγω, τὸ δὲ μ
ἡμᾶς αὐτοὺς τὸ καθέζεσθαι.

12\. *ΣΟΛ.* Καὶ ταῦτα ἱκανῶς διελήλυθας, ·
λέγε· οὕτω γάρ σε δεῖ προδιδάσκειν.

ΛΥΚ. Ἑτέρως γὰρ λέγοντος οὐ κατανοεῖς; οὐκ
οἷόν ἐστι ξυγγραφεὺς ἀνήρ;

ΣΟΛ. Πάνυ οἶδα νῦν γέ σου ἀκούσας ταῦ
γοντος.

ΛΥΚ. Ἐπεὶ καὶ τὸ καταδουλοῦν σὺ μὲν ἴσως ·
τῷ καταδουλοῦσθαι νενόμικας, ἐγὼ δὲ οἶδα διαφορ
ὀλίγην ἔχον.

ΣΟΛ. Τίνα ταύτην;

ΛΥΚ. Ὅτι τὸ μὲν ἑτέρῳ τὸ καταδουλοῦν, τὸ ἑ
τῷ γίγνεται.

ΣΟΛ. Καλῶς λέγεις.

ΛΥΚ. Καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ὑπάρχει μανθ
εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναι οὐκ εἰδὼς δόξεις.

ΣΟΛ. Ἀλλ' οὐκ ἂν δόξαιμι.

ΛΥΚ. Οὐκοῦν τὰ λοιπὰ ἐσαῦθις ἀναβαλώμεθ
δὲ διαλύσωμεν τὸν διάλογον.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ. 584

ΤΡΙΕΦΩΝ, ΚΡΙΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΕΟΛΑΟΣ.

1. *ΤΡΙΕΦ.* *Τί τοῦτο, ὦ Κριτία; ὅλον σεαυτὸν ἠλ-*
ίωσας καὶ τὰς ὀφρῦς κάτω συννένευκας, μύχιον δὲ
σσοδομεύεις ἄνω καὶ κάτω περιπολῶν κερδαλεόφρονι
ικῶς κατὰ τὸν ποιητὴν „ὦχρός τέ σευ εἷλε παρειάς."
που τρικάρηνον τεθέασαι ἢ Ἑκάτην ἐξ Ἅιδου ἐληλυ- 585
αν, ἢ καί τινι θεῶν ἐκ προνοίας συνήντηκας; οὐδέπω
σε τοιαῦτα εἰκὸς παθεῖν, εἰ καὶ αὐτὸν ἠκηκόεις, οἶ-
ι, τὸν κόσμον κλυσθῆναι ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος.
λέγω, ὦ καλὲ Κριτία, οὐκ ἀΐεις ἐμοῦ ἐπιβοωμένου
πολλὰ καὶ ἐς βραχὺ γειτνιάσαντος; δυσχεραίνεις καθ'
ῶν ἢ ἐκκεκώφωσαι ἢ καὶ ἐκ τῆς χειρὸς παλαιστήσοντα
μένεις;

ΚΡΙΤ. *Ὦ Τριεφῶν, μέγαν τινὰ καὶ ἠπορημένον λό-*
ἀκήκοα καὶ πολλαῖς ὁδοῖς διενειλημένον καὶ ἔτι ἀνα-
πάζω τοὺς ὕθλους καὶ τὰς ἀκοὰς ἀποφράττω, μή που
ἀκούσαιμι ταῦτα καὶ ἀποψύξω ἐκμανεὶς καὶ μῦθος 586
ποιηταῖς γενήσομαι ὡς καὶ Νιόβη τὸ πρίν. ἀλλὰ
ὰ κρημνῶν ὠθούμην ἂν ἐπὶ κεφαλῆς σκοτοδινήσας,
μὴ ἐπέκραξάς μοι, ὦ τάν, καὶ τὸ τοῦ Κλεομβρότου
ημα τοῦ Ἀμβρακιώτου ἐμυθεύθη ἐπ' ἐμοί.

2. *ΤΡΙΕΦ.* *Ἡράκλεις, τῶν θαυμασίων ἐκείνων φα-*
ἰτων ἢ ἀκουσμάτων, ἅπερ Κριτίαν ἐξέπληξαν. πόσοι
ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καὶ τερατολογίαι φιλοσόφων
ἐξέπληξάν σου τὴν διάνοιαν, ἀλλὰ λῆρος πάντα γέ-
νεν ἐπὶ σοί.

ΚΡΙΤ. *Πέπαυσο ἐς μικρὸν καὶ μηκέτι παρενοχλή-*
, ὦ Τριεφῶν· οὐ γὰρ παροπτέος ἢ ἀμελητέος γενήσῃ
ρ' ἐμοῦ.

ΤΡΙΕΦ. Οἶδ' ὅτι οὐ μικρὸν οὐδὲ εὐκαταφρόνη
πρᾶγμα ἀνακυκλεῖς, ἀλλὰ καὶ λίαν τῶν ἀπορρήτων
γὰρ χρὼς καὶ τὸ ταυρηδὸν ὑποβλέπειν καὶ τὸ ἄστι
587 τῆς βάσεως τό τε ἄνω καὶ κάτω περιπολεῖν ἀρίγνα
σε καθίστησιν. ἀλλ' ἄμπνευσον τοῦ δεινοῦ, ἐξέμε
τοὺς ὕθλους, „μή τι κακὸν παθέῃς."

ΚΡΙΤ. Σὺ μέν, ὦ Τριεφῶν, ὅσον πέλεθρον ἀ
δραμε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε καὶ πεδ
σιος τοῖς πολλοῖς ἀναφανῇς καί που καταπεσὼν Τ
φώντειον πέλαγος κατονομάσῃς, ὡς καὶ Ἴκαρος τὸ κ
ἃ γὰρ ἀκήκοα τήμερον παρὰ τῶν τρισκαταράτων ἐ
νων σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώγκωσέ μου τὴν νηδύν.

ΤΡΙΕΦ. Ἐγὼ μὲν ἀναδραμοῦμαι ὁπόσον καὶ β
λει, σὺ δὲ ἄμπνευσον τοῦ δεινοῦ.

ΚΡΙΤ. Φῦ φῦ φῦ φῦ τῶν ὕθλων ἐκείνων, ἰοὺ
ἰοὺ ἰοὺ τῶν δεινῶν βουλευμάτων, αἶ αἶ αἶ αἶ τῶν κε
ἐλπίδων.

3. ΤΡΙΕΦ. Βαβαὶ τοῦ ἀναφυσήματος, ὡς τὰς ν
λας διέστρεψε· ζεφύρου γὰρ ἐπιπνέοντος λάβρου καὶ
κύμασιν ἐπωθίζοντος βορέην ἄρτι ἀνὰ τὴν Προπον
588 κεκίνηκας, ὡς διὰ κάλων αἱ ὁλκάδες τὸν Εὔξεινον
τον οἰχήσονται, τῶν κυμάτων ἐπικυλινδούντων ἐκ
φυσήματος· ὅσον οἴδημα τοῖς ἐγκάτοις ἐνέκειτο· π
κορκορυγμὸς καὶ κλόνος τὴν γαστέρα σου συνετάρα
πολύωτον σεαυτὸν ἀναπέφηνας τοσαῦτα ἀκηκοώς, ὅ
κατὰ τὸ τερατῶδες καὶ διὰ τῶν ὀνύχων ἠκηκόεις.

ΚΡΙΤ. Οὐ παράδοξόν τι, ὦ Τριεφῶν, ἀκηκο
καὶ ἐξ ὀνύχων· καὶ γὰρ κνήμην γαστέρα τεθέασαι
κεφαλὴν κύουσαν καὶ ἀνδρείαν φύσιν ἐς γυναικείαν ἐ
γοβατοῦσαν καὶ ἐκ γυναικῶν ὄρνεα μεταβαλλόμενα·
ὅλως τερατώδης ὁ βίος, εἰ βούλει πιστεύειν τοῖς π
ταῖς. ἀλλ' „ἐπεί σε" πρῶτον „κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρ

ἔνθα αἱ πλάτανοι τὸν ἥλιον εἴργουσιν, ἀηδόνες
λιδόνες εὔηχα κελαδοῦσιν, ἵν' ἡ μελῳδία τῶν
ὰς ἀκοὰς ἐνηδύνουσα τό τε ὕδωρ ἠρέμα κελα- 589
: ψυχὰς καταθέλξειε.
ΡΙΕΦ. Ἴωμεν, ὦ Κριτία· ἀλλὰ δέδια μή που
ἠκουσμένον ἐστὶ καί με ὕπερον ἢ θύρετρον ἢ
ῶν ἀψύχων ἀπεργάσεται ἡ θαυμασία σου αὕτη
ις.
Τ. Νὴ τὸν Δία τὸν αἰθέριον οὐ τοῦτο γενήσε-
ι.
ΕΦ. Ἔτι με ἐξεφόβησας τὸν Δία ἐπομοσάμενος.
' δυνήσεται ἀμυνέμεναί σε, εἰ παραβαίης τὸν
δα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν περὶ τοῦ Διός σου.
Τ. Τί λέγεις; οὐ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς Τάρ-
οπέμψαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας
ν ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ καὶ τὸν Σαλμωνέα
ῶντα πρῴην κατεκεραύνωσε καὶ τοὺς ἀσελγε-
τι καὶ νῦν, παρὰ δὲ τῶν ποιητῶν Τιτανοκράτωρ
τολέτης ἀνυμνεῖται ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; 590
ΕΦ. Σὺ μέν, ὦ Κριτία, πάντα παρέδραμες τὰ
, ἀλλ', εἴ σοι φίλον, ἄκουε. οὐχὶ κύκνος οὗτος
ὶ σάτυρος δι' ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; καὶ
ορνίδιον ἐκεῖνο ταχέως ἐπωμίσατο καὶ διέφυγε
ελάγους, τάχ' ἂν ἠροτρία ἐντυχὼν γεηπόνῳ ὁ
ιὸς καὶ κεραυνοβόλος σου Ζεὺς καὶ ἀντὶ τοῦ
ολεῖν τῇ βουπλῆγι κατεκεντάννυτο. τὸ δὲ καὶ
συνευωχεῖσθαι ἀνδράσι μελαντέροις καὶ τὴν
ωμένοις καὶ ἐς δώδεχ' ἡλίους μὴ ἀφίστασθαι,
βεβρεγμένος καθεδεῖσθαι παρ' αὐτοῖς πώγωνα 591
ν ἔχων, οὐκ αἰσχύνης ἄξια; τὰ δὲ τοῦ ἀετοῦ
ϑης καὶ τὸ κυοφορεῖν καθ' ὅλον τοῦ σώματος
χι καὶ λέγειν.

5. ΚΡΙΤ. Μῶν τὸν Ἀπόλλωνά γ' ἐπομοσόμεθα, ὁ
προφήτης ἄριστος καὶ ἰητρός, ὠγαθέ;

ΤΡΙΕΦ. Τὸν ψευδόμαντιν λέγεις, τὸν Κροῖσ
πρῴην διολωλεκότα καὶ μετ' αὐτὸν Σαλαμινίους καὶ ἑτ
ρους μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαντευόμενον;

6. ΚΡΙΤ. Τὸν Ποσειδῶνα δὲ τί; ὃς τρίαιναν ἐν τα
χεροῖν κρατῶν καὶ διάτορόν τι καὶ καταπληκτικὸν β
ἐν τῷ πολέμῳ ὅσον ἐννεάχιλοι ἄνδρες ἢ δεκάχιλοι, ἀλ
592 καὶ σεισίχθων, ὦ Τριεφῶν, ἐπονομάζεται;

ΤΡΙΕΦ. Τὸν μοιχὸν λέγεις, ὃς τὴν τοῦ Σαλμωνέ
παῖδα τὴν Τυρὼ πρῴην διέφθειρε καὶ ἔτι ἐπιμοιχεύει
ῥύστης καὶ δημαγωγὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὸν γὰρ Ἄρ
ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ πιεζόμενον καὶ δεσμοῖς ἀλύτοις μ
τῆς Ἀφροδίτης στενούμενον, πάντων τῶν θεῶν διὰ τ
μοιχείαν ὑπ' αἰσχύνης σιωπώντων, ὁ ἵππειος Ποσειδ
ἔκλαυσε δακρυρροῶν ὥσπερ τὰ βρεφύλλια τοὺς διδασκ
λους δεδιότα ἢ ὥσπερ αἱ γρᾶες κόρας ἐξαπατῶσαι· ἐ
κειτο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὸν Ἄρεα, τὸ δὲ ἀμφίχωλ
τοῦτο δαιμόνιον, οἰκτεῖραν τὸν πρεσβύτην θεόν, τ
Ἄρη ἀπηλευθέρωσεν. ὥστε καὶ μοιχός ἐστιν ὡς μοιχ
διασῴζων.

7. ΚΡΙΤ. Ἑρμείαν δὲ τί;

ΤΡΙΕΦ. Μή μοι τὸν κακόδουλον τοῦ ἀσελγεστά
Διὸς καὶ τὸν ἀσελγομανοῦντα ἐπὶ τοῖς μοιχικοῖς.

8. ΚΡΙΤ. Ἄρεα δὲ καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ παρ
χεσθαί σε διὰ τὸ προδιαβληθῆναι πρῴην παρὰ σοῦ. ὥσ
ἐάσωμεν τούτους. τῆς Ἀθηνᾶς ἔτι ἐπιμνησθήσομαι, τ
593 παρθένου, τῆς ἐνόπλου καὶ καταπληκτικῆς θεᾶς, ἢ
τὴν τῆς Γοργόνος κεφαλὴν ἐν τῷ στήθει περιάπτε
τὴν γιγαντολέτιν θεόν. οὐ γὰρ ἔχεις τι λέγειν περὶ αὐτ

ΤΡΙΕΦ. Ἐρῶ σοι καὶ περὶ ταύτης, ἥν μοι ἀποκρί

ΚΡΙΤ. Λέγε ὅ τι γε βούλει.

ΤΡΙΕΦ. Εἰπέ μοι, ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τῆς
ργόνος καὶ τί τῷ στήθει τοῦτο ἡ θεὰ ἐπιφέρεται;

ΚΡΙΤ. Ὡς φοβερόν τι θέαμα καὶ ἀποτρεπτικὸν τῶν
νῶν. ἀλλὰ καὶ καταπλήσσει τοὺς πολεμίους καὶ ἑτε-
λκέα τὴν νίκην ποιεῖ, ὅπου γε βούλεται.

ΤΡΙΕΦ. Μῶν καὶ διὰ τοῦτο ἡ Γλαυκῶπις ἀκατα-
χητος;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Καὶ διὰ τί οὐ τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ
ς σωζομένοις μηρία καίομεν ταύρων ἠδ' αἰγῶν, ὡς
ς ἀκαταμαχήτους ἐργάσωνται ὥσπερ τὴν Ἀθηνᾶν;

ΚΡΙΤ. Ἀλλ' οὔ οἵ δύναμίς γε πόρρωθεν ἐπιβοηθεῖν
κερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἴ τις αὐτὴν ἐπιφέρεται.

9. ΤΡΙΕΦ. Καὶ τί τόδ' ἔστιν; ἐθέλω γὰρ παρὰ σοῦ
ναι ὡς ἐξευρημένου τὰ τοιαῦτα καὶ ἐς μάλιστα κατ-
θωκότος. ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν πλήν γε
ὀνόματος. 594

ΚΡΙΤ. Αὕτη κόρη ἐγένετο εὐπρεπὴς καὶ ἐπέραστος·
σέως δὲ ταύτην δόλῳ ἀποδειροτομήσαντος, ἀνδρὸς
ναίου καὶ ἐς μαγικὴν εὐφημουμένου, ἐπαοιδίαις ταύ-
περιῳδήσαντος, ἄλκαρ οἱ θεοὶ ταύτην ἐσχήκασι.

ΤΡΙΕΦ. Τουτί μ' ἐλάνθανέ ποτε τὸ καλόν, ὡς ἀν-
ώπων θεοὶ ἐνδεεῖς εἰσι. ζώσης δὲ τί τὸ χρήσιμον;
σηταιρίζετο ἐς πανδοχεῖον ἢ κρυφίως συνεφθείρετο
κόρην αὐτὴν ἐπωνόμαζε;

ΚΡΙΤ. Νὴ τὸν Ἄγνωστον ἐν Ἀθήναις παρθένος
μεινε μέχρι τῆς ἀποτομῆς.

ΤΡΙΕΦ. Καὶ εἴ τις παρθένον καρατομήσειε, ταὐτὸ
οιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς; οἶδα γὰρ μυρίας διαμε- 595
στὶ τμηθείσας „νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, Κρήτην δέ τέ μιν
ουσι. καὶ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον, ὦ καλὲ Κριτία, πόσας
ργόνας σοι ἂν ἤγαγον ἐκ Κρήτης; καί σε στρατηγέ-

την ἀκαταμάχητον ἀποκατέστησα, ποιηταὶ δὲ καὶ ῥήτο[ι] κατὰ πολύ με Περσέως διέκριναν ὡς πλείονας Γοργό[ν] ἐφευρηκότα. 10. ἀλλ' ἔτι ἀνεμνήσθην τὰ τῶν Κρητ[ῶν] οἳ τάφον ἐπεδείκνυντό μοι τοῦ Διός σου καὶ τὰ τὴν [μη]τέρα θρέψαντα λόχμια, ὡς ἀειθαλεῖς αἱ λόχμαι αὗ[ται] διαμένουσι.

ΚΡΙΤ. Ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τὴν ἐπῳδὴν καὶ τὰ ὄργ[ια.]

596 ΤΡΙΕΦ. Εἰ ταῦτα, ὦ Κριτία, ἐξ ἐπῳδῆς ἐγίνε[το,] τάχ' ἂν καὶ ἐκ νεκάδων ἐξήνεγκεν ἂν καὶ ἐς τὸ γλυκ[ύ]τατον φάος ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος παίγνιά τε καὶ μῦθ[οι] παρὰ τῶν ποιητῶν τερατολογούμενα. ὥστε ἔασον [καὶ] ταύτην.

11. ΚΡΙΤ. Ἥραν δὲ τὴν Διὸς γαμετὴν καὶ κασίγ[νη]τον οὐ παραδέχῃ;

ΤΡΙΕΦ. Σίγα τῆς ἀσελγεστάτης ἕνεκα μίξεως τὴν ἐκ ποδοῖν καὶ χεροῖν ἐκτεταμένην παράδραμε.

12. ΚΡΙΤ. Καὶ τίνα ἐπομόσωμαί γε;

ΤΡΙΕΦ. Ὑψιμέδοντα θεόν, μέγαν, ἄμβροτον, [οὐ]ρανίωνα,
υἱὸν πατρός, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον,
ἓν ἐκ τριῶν καὶ ἐξ ἑνὸς τρία,
597 ταῦτα νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγοῦ θεόν.

ΚΡΙΤ. Ἀριθμέειν με διδάσκεις, καὶ ὅρκος ἡ ἀ[ρι]θμητική· καὶ γὰρ ἀριθμέεις ὡς Νικόμαχος ὁ Γερασ[η]νός. οὐκ οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τὴν τετρακ[τὺν] φῂς τὴν Πυθαγόρου ἢ τὴν ὀγδοάδα καὶ τριακάδα;

ΤΡΙΕΦ. Σίγα τὰ νέρθε καὶ τὰ σιγῆς ἄξια. οὐκ ἔσθ' ὧδε μετρεῖν τὰ ψυλλῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε [δι]δάξω τί τὸ πᾶν καὶ τίς ὁ πρῴην πάντων καὶ τί τὸ σύστ[ημα] τοῦ παντός· καὶ γὰρ πρῴην κἀγὼ ταῦτα ἔπασχον ἅ[περ] σύ, ἡνίκα δέ μοι Γαλιλαῖος ἐνέτυχεν, ἀναφαλαντ[ίας,] ἐπίρρινος, ἐς τρίτον οὐρανὸν ἀεροβατήσας καὶ τὰ κά[λλιστα]

ι ἐκμεμαθηκώς, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ 598
μακάρων ἴχνια παρεισώδευσε καὶ ἐκ τῶν ἀσεβῶν
ον ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καὶ σὲ ποιήσω, ἤν μου ἀκούῃς,
ἰληθείας ἄνθρωπον.

13. ΚΡΙΤ. Λέγε, ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν· διὰ
ου γὰρ ἔρχομαι.

ΤΡΙΕΦ. Ἀνέγνωκάς ποτε τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους τοῦ
ιατοποιοῦ Ὄρνιθας ποιημάτια;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Ἐγκεχάρακται παρ' αὐτοῦ τοιόνδε·

Χάος ἦν καὶ Νὺξ Ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον καὶ Τάρταρος εὐρύς·
γῆ δ' οὐδ' ἀὴρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν.

ΚΡΙΤ. Εὖ λέγεις. εἶτα τί ἦν;

ΤΡΙΕΦ. Ἦν φῶς ἄφθιτον ἀόρατον ἀκατανόητον,
ει τὸ σκότος καὶ τὴν ἀκοσμίαν ταύτην ἀπήλασε, λόγῳ
ο ῥηθέντι ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεγρά-
, γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδασιν, οὐρανὸν ἐτάνυσεν, ἀστέ-
μόρφωσεν ἀπλανεῖς, δρόμον διετάξατο, οὓς σὺ σέβῃ 599
ς, γῆν δὲ τοῖς ἄνθεσιν ἐκαλλώπισεν, ἄνθρωπον ἐκ
ντων ἐς τὸ εἶναι παρήγαγε, καὶ ἔστιν ἐν οὐρανῷ βλέ-
δικαίους τε κἀδίκους καὶ ἐν βίβλοις τὰς πράξεις ἀπο-
ούμενος· ἀνταποδώσει δὲ πᾶσιν ἣν ἡμέραν αὐτὸς
είλατο.

14. ΚΡΙΤ. Τὰ δὲ τῶν Μοιρῶν ἐπινενησμένα ἐς
ντας ἐγχαράττουσί γε καὶ ταῦτα;

ΤΡΙΕΦ. Τὰ ποῖα;

ΚΡΙΤ. Τὰ τῆς εἱμαρμένης.

ΤΡΙΕΦ. Λέγε, ὦ καλὲ Κριτία, περὶ τῶν Μοιρῶν,
δὲ μαθητιῶν ἀκούσαιμι παρὰ σοῦ.

ΚΡΙΤ. Οὐχ Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἴρηκε,
οἶραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν·

ἐπὶ δὲ τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους,

οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλείη φύγε κῆρα,
ὅσπερ φίλτατος ἔσκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι,
600 ἀλλά ἑ Μοῖρ' ἐδάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθειμάρθαι καὶ τὰς ἐν τούτ μεταβολάς·

ἔνθα δ' ἔπειτα
πείσεται ἅσσα οἱ Αἶσα Κατακλῶθές τε βαρεῖαι
γιγνομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

καὶ τὰς ἐν ξένῃ ἐποχὰς ἀπ' ἐκείνης γίνεσθαι·

ἠδ' ὡς Αἴολον ἱκόμεθ', ὅς με πρόφρων ὑπέδεκτο,
καὶ πέμπ'· οὐδέπω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι.

ὥστε πάντα ὑπὸ τῶν Μοιρῶν γίνεσθαι ὁ ποιητὴς μεμα τύρηκε. τὸν δὲ Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱὸν

θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι,

ἀλλὰ μᾶλλον

αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε
παῖδα φίλον τιμῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
φθίσειν ἐν Τροίῃ.

ὥστε, ὦ Τριεφῶν, διὰ τοῦτο μηδὲν προσθεῖναι περὶ τ Μοιρῶν ἐθελήσῃς, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐγεγόνεις με τοῦ διδασκάλου καὶ τὰ ἀπόρρητα ἐμυήθης.

601 15. ΤΡΙΕΦ. Καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητής, ὦ καλὲ Κ τία, διττὴν ἐπιλέγει τὴν εἱμαρμένην καὶ ἀμφίβολον, τόδε μέν τι πράξαντι, τοιῷδε τέλει συγκῦρσαι, τοῖον ποιήσαντι, ἑτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν; ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως,

διχθαδίας Κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε·
εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι,
ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
ἔσσεται.

καὶ ἐπὶ Εὐχήνορος,
ι' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν ἐπὶ νηὸς ἔβαινε·
λάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύϊδος,
σῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθῖσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν
ετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

χὶ παρ' Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται; ἢ ἀμφίβολος αὕτη
ιφίκρημνος ἀπάτη; εἰ δὲ βούλει, καὶ τοῦ Διὸς ἐπι-
σοι τὸν λόγον. οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἴρηκεν ὡς ἀπο- 602
νῳ μὲν τῆς μοιχείας καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς
ιθείμαρται πολὺν χρόνον, ἐπιβαλλομένῳ δὲ ταῦτα
ειν οὐ καθυστερεῖν θανάτου; τοῦτο κἀγὼ πολλάκις
ιαντευσάμην, ἐὰν κτάνῃς τὸν πλησίον, θανατωθήσῃ
τῆς δίκης, εἰ δέ γε μὴ τοῦτο πράξῃς, βιώσῃ καλῶς,

οὐδέ κέ σ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.

ιᾷς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν καὶ ἀμφίλοξα καὶ
ω ἡδραιωμένα; ὥστε ἔασον ἅπαντα, ὡς καὶ σὲ ἐν
πουρανίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψωνται.

7. ΚΡΙΤ. Εὖ πάντα ἀνακυκλεῖς, ὦ Τριεφῶν· ἀλλά
ιδε εἰπέ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ οὐρανῷ 603
ίττουσι;

ΡΙΕΦ. Πάντα, εἰ τύχῃ γε χρηστὸς καὶ ἐν ἔθνεσι.

ΡΙΤ. Πολλούς γε γραφέας φὴς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς
α ἀπογράφεσθαι.

ΡΙΕΦ. Εὐστόμει καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον θεοῦ
, ἀλλὰ κατηχούμενος πείθου παρ' ἐμοῦ, εἴπερ ζῆν
ς εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ οὐρανὸν ὡς δέρριν ἐξήπλωσε,
ἐφ' ὕδατος ἔπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρω-
μὴ ὄντος παρήγαγε, τί παράδοξον καὶ τὰς πράξεις
ν ἐναπογράφεσθαι; καὶ γάρ σοὶ οἰκίδιον κατα-
σαντι, οἰκέτιδας δὲ καὶ οἰκέτας ἐν αὐτῷ συναγα-
οὐδέποτέ σε διέλαθε τούτων πρᾶξις ἀπόβλητος·
ιᾶλλον τὸν πάντα πεποιηκότα θεὸν οὐχ ἅπαντα ἐν

27 *

604 *εὐκολίᾳ διαδραμεῖν ἑκάστου πρᾶξιν καὶ ἔννοιαν; οἱ σου θεοὶ κότταβος τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἐγένοντο.*

18. *ΚΡΙΤ. Πάνυ εὖ λέγεις, καί με ἀντιστρόφω Νιόβης παθεῖν· ἐκ στήλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφ ὥστε τοῦτον τὸν θεὸν προστιθῶ σοι, μὴ κακόν τι θεῖν παρ' ἐμοῦ.*

ΤΡΙΕΦ. Εἴπερ ἐκ καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μὴ ροῖόν τι ποιήσῃς ἐν ἐμοὶ „καὶ ἕτερον μὲν κεύσῃς ἐνὶ σίν, ἄλλο δὲ εἴπῃς." ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐ ἀκουσμάτιον ἄεισον, ὅπως κἀγὼ κατωχριάσω καὶ ἀλλοιωθῶ, καὶ οὐχ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς

605 *δὼν ὄρνεον γενήσομαι καὶ τὴν θαυμασίαν σου ἐκπ κατ' ἀνθηρὸν λειμῶνα ἐκτραγῳδήσω.*

ΚΡΙΤ. Νὴν τὸν υἱὸν τὸν ἐκ πατρὸς οὐ τοῦτ νήσεται.

ΤΡΙΕΦ. Λέγε παρὰ τοῦ πνεύματος δύναμιν τοι γου λαβών. ἐγὼ δὲ καθεδοῦμαι

δέγμενος Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων.

19. *ΚΡΙΤ. Ἀπῄειν ἐπὶ τὴν λεωφόρον ὠνησόμεν τὰ χρειωδέστατα, καὶ δὴ ὁρῶ πλῆθος πάμπολυ ἐς τι ψιθυρίζοντας, ἐπὶ δὲ τῇ ἀκοῇ ἐφῦντο τοῖς χείλεσιν· δὲ παπτήνας ἐς ἅπαντας καὶ τὴν χεῖρα τοῖς βλεφα περικάμψας ἐσκοπίαζον ὀξυδερκέστατα, εἴ πού γέ τῶν φίλων θεάσωμαι. ὁρῶ δὲ Κράτωνα τὸν πολιτι*

606 *παιδόθεν φίλον ὄντα καὶ συμποτικόν.*

ΤΡΙΕΦ. Αἰσθάνομαι· τοῦτον τὸν ἐξισωτὴν γὰ ρηκας. εἶτα τί;

ΚΡΙΤ. Καὶ δὴ πολλοὺς παραγκωνισάμενος ἧκ τὰ πρόσω καὶ τὸ ἑωθινὸν χαῖρε εἰπὼν ἐχώρουν ὡς τόν. 20. *ἀνθρωπίσκος δέ τις τοὔνομα Χαρίκενος, σε*

607 *μένον γερόντιον ῥέγχον τῇ ῥινί, ὑπέβηττε μύχιον, ἐχ πτετο ἐπισεσυρμένον, ὁ δὲ πτύελος κυανώτερος θι*

ου· εἶτα ἤρξατο ἐπιφθέγγεσθαι κατισχνημένον· Οὗτος,
ὃς προεῖπον, τοὺς τῶν ἐξισωτῶν καταλείπει ἐλλειπασμοὺς
καὶ τὰ χρέα τοῖς δανεισταῖς ἀποδώσει καὶ τά τε ἐνοίκια
πάντα καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰραμάγγας δέξεται μὴ 608
ἐξετάζων τῆς τέχνης. καὶ κατεφλυάρει ἔτι πικρότερα. οἱ
περὶ αὐτὸν δὲ ἥδοντο τοῖς λόγοις καὶ τῷ καινῷ τῶν
ἀκουσμάτων προσέκειντο. 21. ἕτερος δὲ τοὔνομα Χλευό-
χαρμος τριβώνιον ἔχων πολύσαθρον ἀνυπόδετός τε καὶ
ἀσκεπος μετέειπε τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπεδείξατό
μοί τις κακοείμων, ἐξ ὀρέων παραγενόμενος, κεκαρμέ-
νος τὴν κόμην, ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγεγραμμένον ὄνομα 609
ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς οὗτος τῷ χρυσῷ ἐπικλύσει
τὴν λεωφόρον. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ μὲν τὰ Ἀριστάνδρου καὶ
Ἀρτεμιδώρου, Οὐ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύ-
πνια ἐν ὑμῖν, ἀλλὰ σοὶ μὲν τὰ χρέα πληθυνθήσεται ἀνα-
λόγως τῆς ἀποδόσεως· οὗτος δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦ ὀβολοῦ γε
στερηθήσεται ὡς πολλοῦ χρυσίου εὐπορηκώς. καὶ ἔμοιγε
δοκεῖτε ἐπὶ λευκάδα πέτρην καὶ δῆμον ὀνείρων καταδαρ-
θέντες τοσαῦτα ὀνειροπολεῖν ἐν ἀκαρεῖ τῆς νυκτὸς οὔ- 610
σης. 22. οἱ δὲ ἀνεκάγχασαν ἅπαντες ὡς ἀποπνιγέντες ὑπὸ
τοῦ γέλωτος καὶ τῆς ἀμαθίας μου κατεγίνωσκον. ἦν δ'
ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, Μῶν κακῶς πάντα ἐξερρίνισα, ἵν'
εἴπω τι κωμικευσάμενος, καὶ οὐ κατὰ Ἀρίστανδρον τὸν
Τελμισέα καὶ Ἀρτεμίδωρον τὸν Ἐφέσιον ἐξίχνευσα τοῖς
ὀνείρασιν; ἡ δ' ὅς, Σίγα, ὦ Κριτία· εἰ ἐχεμυθεῖς, μυστα-
γωγήσω σε τὰ κάλλιστα καὶ τὰ νῦν γενησόμενα· οὐ γὰρ
ὄνειροί τάδ' εἰσίν, ἀλλ' ἀληθῆ, ἐκβήσονται δὲ εἰς μῆνα
Μεσορί. ταῦτα ἀκηκοὼς παρὰ τοῦ Κράτωνος καὶ τὸ ὀλι-
σθηρὸν τῆς διανοίας αὐτῶν κατεγνωκὼς ἠρυθρίασα καὶ
σκυθρωπάζων ἐπορευόμην πολλὰ τὸν Κράτωνα ἐπι-
μεμφόμενος. εἷς δὲ δριμὺ καὶ τιτανῶδες ἐνιδὼν δραξάμε-
νός μου τοῦ λώπους ἐσπάρασσε ῥήτρην ποιήσασθαι πει-

θόμενός τε καὶ παραννττόμενος παρὰ τοῦ πεπαλαιωμέ
νου ἐκείνου δαιμονίου. 23. εἰς λόγους δὲ ταῦτα παρεκτεί
ναντες πείθει με τὸν κακοδαίμονα εἰς γόητας ἀνθρώ
πους παραγενέσθαι καὶ ἀποφράδι τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρ
συγκυρῆσαι· ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγη
θῆναι. καὶ δὴ διήλθομεν σιδηρέας τε πύλας καὶ χαλκέου
οὐδούς. ἀναβάθρας δὲ πλείστας περικυκλωσάμενοι ἐ
χρυσόροφον οἶκον ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενε
612 λάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπίαζον ὅσα ὁ νησιώτη
ἐκεῖνος νεανίσκος. ὁρῶ δὲ οὐχ Ἑλένην, μὰ Δί', ἀλλ' ἄν
δρας ἐπικεκυφότας καὶ κατωχριωμένους· οἱ δὲ ἰδόντε
γήθησαν καὶ ἐξ ἐναντίας παρεγένοντο· ἔφασκον γὰρ ὡς
τινα λυγρὰν ἀγγελίαν ἀγάγοιμεν· ἐφαίνοντο γὰρ οὕτ
ὡς τὰ κάκιστα εὐχόμενοι καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυγροῖς ὥ
περ αἱ ποινοποιοὶ ἐπὶ θέατρα, τὰς κεφαλὰς δ' ἄγχι σχό
τες ἐψιθύριζον. μετὰ δὲ τὰ ἤροντό με,

τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;

χρηστὸς γὰρ ἂν εἴης ἀπό γε τοῦ σχήματος. ἦν δ' ἐγώ, Ὀλ
γοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω πανταχοῦ· Κριτίας δὲ τοὔ
νομα, πόλις δέ μοι ἔνθεν ὅθεν καὶ ὑμῖν. 24. ὡς δ' ἀερο
βατοῦντες ἐπυνθάνοντο, Πῶς τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ το
κόσμου; ἦν δ' ἐγώ, Χαίρουσί γε πάντες καὶ ἔτι γε χαρή
σονται. οἱ δὲ ἀνένευον ταῖς ὀφρύσιν, Οὐχ οὕτω· δυστυ
κεῖ γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ τὴν αὐτῶν γνώμην· Ὑμε
πεδάρσιοι ὄντες καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλοῦ ἅπαντα καθορῶντε
613 ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε νενοήκατε. πῶς δὲ τὰ τοῦ αἰθέ
ρος; μῶν ἐκλείψει ὁ ἥλιος, ἡ δὲ σελήνη κατὰ κάθετον γε
νήσεται; ὁ Ἄρης εἰ τετραγωνήσει τὸν Δία καὶ ὁ Κρόνο
διαμετρήσει τὸν ἥλιον; ἡ Ἀφροδίτη εἰ μετὰ τοῦ Ἑρμο
συνοδεύσει καὶ Ἑρμαφροδίτους ἀποκυήσουσιν, ἐφ' οἷ
ὑμεῖς ἥδεσθε; εἰ ῥαγδαίους ὑετοὺς ἐκπέμψουσιν; εἰ νι
φετὸν πολὺν ἐπιστρωννύουσι τῇ γῇ, χάλαζαν δὲ καὶ ἐρυ

βην εἰ κατάξουσι, λοιμὸν καὶ λιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ
κεραυνοβόλον ἀγγεῖον ἀπεγεμίσθη καὶ τὸ βροντοποιὸν
χεῖον ἀνεμεστώθη; 25. οἱ δὲ ὡς ἅπαντα κατωρθωκότες
πεφλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐράσμια, ὡς μεταλλαγῶσι τὰ
ράγματα, ἀταξίαι δὲ καὶ ταραχαὶ τὴν πόλιν καταλήψον-
ι, τὰ στρατόπεδα ἥττονα τῶν ἐναντίων γενήσονται.
ῦτο ἐκταραχθεὶς καὶ ὥσπερ πρῖνος καόμενος οἰδηθεὶς
ιτορον ἀνεβόησα, Ὦ δαιμόνιοι ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα
ν λέγετε „θήγοντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμολεόν-
ν πνειόντων δόρυ καὶ λόγχας καὶ λευκολόφους τριφα- 614
ίας.“ ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται, ὡς
ν πατρίδα ὑμῶν κατατρύχετε· οὐ γὰρ αἰθεροβατοῦντες
ῦτα ἠκηκόητε, οὐ τὴν πολυάσχολον μαθηματικὴν
τωρθώκατε. εἰ δέ γε μαντεῖαι καὶ γοητεῖαι ὑμᾶς παρέ-
ισαν, διπλοῦν τὸ τῆς ἀμαθίας· γυναικῶν γὰρ εὑρέματα
ῦτα γραϊδίων καὶ παίγνια· ἐπὶ πολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ
ν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται.

26. ΤΡΙΕΦ. Τί δὲ πρὸς ταῦτα ἔφησαν, ὦ καλὲ Κρι-
, οἱ κεκαρμένοι τὴν γνώμην καὶ τὴν διάνοιαν;

ΚΡΙΤ. Ἅπαντα ταῦτα παρέδραμον εἰς ἐπίνοιαν τε-
νασμένην καταπεφευγότες· ἔλεγον γάρ, Ἡλίους δέκα
τοι διαμενοῦμεν καὶ ἐπὶ παννύχους ὑμνῳδίας ἐπαγρυ-
οῦντες ὀνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα.

ΤΡΙΕΦ. Σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἴρηκας; μέγα γὰρ
ησαν καὶ διηπορημένον.

ΚΡΙΤ. Θάρσει, οὐκ ἀγεννές· ἀντεῖπον γὰρ τὰ κάλ- 615
ιτα. τὰ γὰρ παρὰ τῶν ἀστικῶν θρυλλούμενα, ἔφην,
αὶ ὑμῶν, ὁπόταν ὀνειροπολεῖτε, τὰ τοιαῦτά που παρ-
κάγονται. οἱ δὲ σεσηρὸς ὑπομειδιῶντες, Ἔξω που
ρέρχονται τοῦ κλινιδίου. ἦν δ' ἐγώ, Εἰ ἀληθῆ εἰσι
ῦτα, ὦ αἰθέριοι, οὐκ ἄν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα
νεύσητε, ἀλλὰ καταπεισθέντες ὑπ' αὐτῶν ληρήσετε

τὰ μὴ ὄντα μηδὲ γενησόμενα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ οἱ
ὅπως ληρεῖτε ὀνείροις πιστεύοντες, καὶ τὰ κάλλιστα βδ
λύττεσθε, τοῖς δὲ πονηροῖς ἥδεσθε, μηδὲν ὀνούμενοι τ
βδελύγματος. ὥστε ἐάσετε τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντ
σίας καὶ τὰ πονηρὰ βουλεύματα καὶ μαντεύματα, μή
θεὸς ὑμᾶς ἐς κόρακας βάλοι διὰ τὸ τῇ πατρίδι ἐπαρᾶσθ
616 *καὶ λόγους κιβδήλους ἐπιφημίζειν.* 27. *οὗτοι δὲ ἅπαν*
ἕνα θυμὸν ἔχοντες ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμφοντο. καὶ εἰ βο
λει, καὶ τάδε προστιθῶ σοι, ἅτινά με καὶ ὡς στήλην ἄν
δον ἔθηκαν, μέχρις ἂν ἡ χρηστή σου λαλιὰ λιθούμεν
ἀνέλυσε καὶ ἄνθρωπον ἀπεκατέστησε.

ΤΡΙΕΦ. Σίγα, ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερεκτείνῃς το
ὕθλους· ὁρᾷς γὰρ ὡς ἐξώγκωταί μου ἡ νηδὺς καὶ ὥσ
κυοφορῶ· ἐδήχθην γὰρ τοῖς παρὰ σοῦ λόγοις ὡς ὑπὸ κ
νὸς λυττῶντος. καὶ εἰ μὴ φάρμακον ληθεδανὸν ἐμπι
ἠρεμήσω, αὕτη ἡ μνήμη οἰκουροῦσα ἐν ἐμοὶ μέγα κακὸ
ἐργάσεται. ὥστε ἔασον τούτους τὴν εὐχὴν ἀπὸ πατρ
ἀρξάμενος καὶ τὴν πολυώνυμον ᾠδὴν ἐς τέλος ἐπιθεὶ
28. *ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐχὶ Κλεόλαος οὗτός ἐστιν, ὁ τοῖς πο*
μακρὰ βιβάς, σπουδῇ δὲ ἥκει καὶ κατέρχεται; μῶν ἐπιφ
νήσομεν αὐτῷ;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Κλεόλαε, μή τι παραδράμῃς γε ποσὶ μὴ
παρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἴ γέ που μῦθον φέρεις.

ΚΛΕΟΛΑΟΣ. Χαίρετ' ἄμφω, ὦ καλὴ ξυνωρίς.

617 *ΤΡΙΕΦ. Τίς ἡ σπουδή; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐπὶ πολ*
μῶν τι καινὸν πέπρακται;

ΚΛΕΟΛ. Πέπτωκεν ὀφρὺς ἡ πάλαι βοωμένη Περσῶν,

καὶ Σοῦσα κλεινὸν ἄστυ.
πεσεῖ δ' ἔτι γε πᾶσα χθὼν Ἀραβίας
χειρὶ κρατοῦντος εὐσθενωτάτῳ κράτει.

29. ΚΡΙΤ. Τοῦτ' ἐκεῖνο, ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον οὐκ ἀμελεῖ ἰν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὔξει ἄγον ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δέ, Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα εὑρηκότες ἐσμέν. ἐδυσχέραινον :ρ ἐν τῇ ἀποβιώσει τί τοῖς τέκνοις καταλιπεῖν ἐπὶ ταῖς ιθήκαις· οἶδας γὰρ τὴν ἐμὴν πενίαν ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο ικεῖ τοῖς παισίν, αἱ ἡμέραι τοῦ αὐτοκράτορος· πλοῦτος :ρ ἡμᾶς οὐκ ἐκλείψει καὶ ἔθνος ἡμᾶς οὐ καταπτοήσει.

ΤΡΙΕΦ. Κἀγώ, ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς κνοις, ὡς ἴδωσι Βαβυλῶνα ὀλλυμένην, Αἴγυπτον δουυμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δούλειον ἦμαρ ἄγοντα, ς ἐκδρομὰς τῶν Σκυθῶν παυομένας, εἴθ' οὖν καὶ ἀναπτομένας. ἡμεῖς δὲ τὸν ἐν Ἀθήναις Ἄγνωστον ἐφευρόν; καὶ προσκυνήσαντες χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες 618 ύτῳ εὐχαριστήσομεν ὡς καταξιωθέντες τοιούτου κράυς ὑπήκοοι γενέσθαι, τοὺς δὲ λοιποὺς ληρεῖν ἐάσωμεν ικεσθέντες ὑπὲρ αὐτῶν εἰπεῖν τὸ οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ :τὰ τὴν παροιμίαν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

1. ΕΡΜΙΠΠΟΣ. Περιπάτους ἔτυχον χθές, ὦ Χαρίμε, ποιούμενος ἐν τῷ προαστείῳ ἅμα μὲν καὶ τῆς παρὰ ἰν ἀγρῶν χάριν ῥᾳστώνης, ἅμα δὲ — ἔτυχον γάρ τι λετῶν — καὶ δεόμενος ἡσυχίας. ἐντυγχάνω δὴ Προνῳ τῷ Ἐπικράτους· προσειπὼν δὲ ὥσπερ εἰώθειν, ἠρώ-ν ὅθεν τε πορεύοιτο καὶ ὅποι βαδίζοι. ὁ δὲ ἥκειν μὲν η καὶ αὐτὸς ἐκεῖ παραμυθίας χάριν, ἥπερ εἰώθει πρὸς ν ὄψιν γίνεσθαι τῶν ἀγρῶν, ἀπολαύσων δὲ καὶ τῆς ἰτους ἐπιπνεούσης εὐκράτου καὶ κούφης αὔρας, ἀπὸ ιποσίου μέντοι καλλίστου γεγονότος ἐν Πειραιεῖ ἐν δροκλέους τοῦ Ἐπιχάρους τὰ ἐπινίκια τεθυκότος Ἑρ-, ὅτι δὴ βιβλίον ἀναγνοὺς ἐνίκησεν ἐν Διασίοις.

619 2. ἔφασκε δὴ ἄλλα τε πολλὰ γεγενῆσθαι ἀστεῖα καὶ χ ρίεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλους ἐγκώμια εἰρῆσθαι τοῖς ἀ δράσιν, ἃ ἐκεῖνον μὲν μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ὑπό τε γήρ ἐπιλελησμένον ἄλλως τε δὲ καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ λόγων με σχηκότα, σὲ δ' ἂν ῥᾳδίως εἰπεῖν ἅτε καὶ αὐτὸν ἐγκε μιακότα καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον προσεσ κότα τὸν νοῦν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ. Γέγονε ταῦτα, ὦ Ἑρμιππε. μέντοι γε οὐδ' ἐμοὶ ῥᾴδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξ ναι· οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν πάντων ἀκούειν θορύβου πο λοῦ γινομένου τῶν τε διακονουμένων τῶν τε ἑστιωμένι ἄλλως τε καὶ τῶν δυσχερεστέρων ὂν μεμνῆσθαι λόγι ἐν συμποσίῳ γενομένους· οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλήσμοι ποιεῖ καὶ τοὺς λίαν μνημονικωτάτους. πλὴν ἀλλὰ σ χάριν ὡς ἂν οἷός τε ὦ τὴν διήγησιν πειράσομαι ποι σθαι, μηδὲν παραλείπων ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ.

3. ΕΡΜ. Τούτων μὲν δὴ ἕνεκα οἶδά σοι χάριν. ἀ εἴ μοι τον πάντα λόγον ἐξ ἀρχῆς ἀποδοίης, ὅ τι τε ἦν ὅ ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς τίνα τε νενίκηκε καὶ τί ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, οὕτως ἂν ἱκανὴν κα θεῖο τὴν χάριν.

ΧΑΡ. Τὸ μὲν δὴ βιβλίον ἦν ἐγκώμιον Ἡρακλέ ἔκ τινος ὀνείρατος, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ· νε κηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρόθεν ἀνταγωνισάμενον α τῷ περὶ τῶν ἀσταχύων, μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης.

ΕΡΜ. Τί δ' ἦν ὃ ἐκεῖνος ἀνέγνω βιβλίον;

ΧΑΡ. Ἐγκώμιον τοῖν Διοσκούροιν. ἔφασκε δὲ ι
620 αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμέ ταύτην αὐτοῖς καταθεῖναι τὴν χάριν, ἄλλως τε καὶ ὑ ἐκείνων παρακεκλημένος ἐπ' ἄκροις ἱστίοις ἐν τοῖς ἐσ τοις κινδύνοις φανέντων. 4. παρῆσαν μέντοι τῷ συμπ σίῳ καὶ ἄλλοι πολλοὶ οἱ μὲν συγγενεῖς αὐτῷ, οἱ δὲ ι

ἄλλως συνήθεις, οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι τό τε συμπόσιον
ὅλον κεκοσμηκότες καὶ κάλλους ἐγκώμια διελθόντες Φί-
λων τε ἦν ὁ Δεινίου καὶ Ἀρίστιππος ὁ Ἀγασθένους καὶ
τρίτος αὐτός· συγκατέλεκτο δὲ ἡμῖν καὶ Κλεώνυμος ὁ
καλὸς ὁ τοῦ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἁπαλὸν
καὶ τεθρυμμένον· νοῦν μέντοι γε ἐδόκει ἔχειν, πάνυ
γὰρ προθύμως ἠκροᾶτο τῶν λόγων. πρῶτος δὲ ὁ Φίλων
περὶ τοῦ κάλλους ἤρξατο λέγειν προοιμιασάμενος οὕτω.

ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τῶν ἐγκωμίων
ἄρξῃ, πρὶν ἄν μοι καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδῷς, ὑφ' ἧς εἰς τού-
τους προήχθητε τοὺς λόγους.

ΧΑΡ. Εἰκῇ διατρίβεις ἡμᾶς, ὠγαθέ, πάλαι δυνα-
μένους τὸν ἅπαντα λόγον διελθόντας ἀπαλλαγῆναι. πλὴν
ἀλλὰ τί τις ἂν χρήσαιτο, ὁπότε φίλος τις ὢν βιάζοιτο;
ἀνάγκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὁτιοῦν. 5. ἣν δὲ ζητεῖς αἰ-
τίαν τῶν λόγων, αὐτὸς ἦν Κλεώνυμος ὁ καλός· καθη-
μένου γὰρ αὐτοῦ μεταξὺ ἐμοῦ τε καὶ Ἀνδροκλέους τοῦ
θείου, πολὺς ἐγίνετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτοῦ ἀπο-
βλέπουσί τε εἰς αὐτὸν καὶ ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ κάλλος.
σχεδὸν οὖν πάντων ὀλιγωρήσαντες κάθηντο διεξιόντες
ἐγκώμια τοῦ μειρακίου. ἀγασθέντες δὲ ἡμεῖς τῶν ἀνδρῶν
τὴν φιλοκαλίαν καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτοὺς ἀργίας τε
πολλῆς εἶναι ὑπολαβόντες λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν
ἰδιωτῶν περὶ τῶν καλλίστων, ᾧ μόνῳ τούτων οἰόμεθα
προέχειν, καὶ δὴ ἡπτόμεθα τῶν περὶ κάλλους λόγων. 621
ἔδοξεν οὖν ἡμῖν οὐκ ὀνομαστὶ λέγειν τὸν ἔπαινον τοῦ
παιδός — οὐ γὰρ ἂν ἔχειν καλῶς, ἐμβαλεῖν γὰρ ἂν αὐ-
τὸν εἰς πλείω τρυφήν — ἀλλ' οὐδὲ μὴν ὥσπερ ἐκείνους
οὕτως ἀτάκτως, ὅπερ ἕκαστος τύχοι, λέγειν, ἀλλ' ἕκα-
στον εἰπεῖν ἰδίᾳ ὅσ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ τοῦ προκει-
μένου. 6. καὶ δὴ ἀρξάμενος ὁ Φίλων πρῶτος οὑτωσὶ τὸν
λόγον ἐποιεῖτο· Ὡς ἔστι δεινόν, εἰ πάνθ' ὅσα πράττο-

μεν ἑκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν δήν, αὐτοῦ δὲ τοῦ κάλλους οὐδένα ποιησόμεθα ἀλλ' οὕτω καθεδούμεθα σιγῇ ὥσπερ δεδοικότες ἱ θωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ οὗ σπουδάζομεν τὸν ἅ χρόνον εἰπόντες. καίτοι ποῦ τις ἂν χρήσαιτο πρεπ τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τῶν μηδενὸς ἀξίων σπουδάζω τοῦ καλλίστου σιγῴη τῶν ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ ἐν καλὸν σώζοιτο κάλλιον μᾶλλον ἢ τῷ πάντα τἆλλα π τας περὶ αὐτοῦ λέγειν τοῦ τέλους ἡμᾶς τῶν ἐκι πραττομένων; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέγειν μὲν ὡς χρ τοῦτο διακεῖσθαι εἰδέναι, εἰπεῖν δὲ μηδὲν ἐπίσι περὶ αὐτοῦ, ὡς οἷόν τε βραχέα περὶ τούτου πειρι διελθεῖν. κάλλους γὰρ δὴ πάντες μὲν ἐπεθύμησαν τ πάνυ δ' ἠξιώθησαν ὀλίγοι τινές· οἳ δὲ ταύτης τῆς δωρεᾶς, εὐδαιμονέστατοι πάντων ἔδοξαν γεγεν καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων τὰ εἰκότα τετι νοι. τεκμήριον δέ· τῶν γοῦν θεῶν ἐξ ἡρώων γενο Ἡρακλῆς τέ ἐστιν ὁ Διὸς καὶ Διόσκουροι καὶ Ἑλέι ὁ μὲν ἀνδρείας ἕνεκα ταύτης λέγεται τυχεῖν τῆς Ἑλένη δὲ τοῦ κάλλους χάριν αὐτήν τε μεταβαλ

622 θεὸν καὶ τοῖς Διοσκούροις αἰτία γενέσθαι πρὶν αὐ οὐρανὸν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν συνεξητασμένοις. Ἰ μὴν ὅστις ἀνθρώπων ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖι ἔστιν εὑρεῖν, πλὴν ὅσοι μετεσχήκασι κάλλους· Πέ γὰρ τούτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, κ νυμήδης ὁ τοῦ Δαρδάνου οὕτω κεκρατηκέναι λέγει πάντων ὑπάτου θεῶν, ὥστ' αὐτὸν οὐκ ἀνασχέσθα μετασχεῖν αὐτῷ τινα τῶν ἄλλων θεῶν τῆς θήρα παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρέπουσαν ἡγούμενοι εἰς Γάργαρον καταπτάντα τῆς Ἴδης ἀναγαγεῖν ἐκε παιδικά, ὅπου συνέσεσθαι τὸν ἅπαντα ἔμελλε χ τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποίηται τῶν καλῶν.

ὐ μόνον αὐτοὺς ἠξίωσε τῶν οὐρανίων ἀναγαγὼν ἐκεῖσε, λλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὅ τι τύχοι γινόμενος συνῆν ἑκάποτε τοῖς ἐρωμένοις, καὶ τοῦτο μὲν γενόμενος κύκνος νεγένετο Λήδᾳ, τοῦτο δ' ἐν εἴδει ταύρου τὴν Εὐρώπην πάζει, εἰκασθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι γεννᾷ τὸν Ἡρακλέα. ὶ πολλά τις ἂν ἔχοι λέγειν τεχνάσματα τοῦ Διὸς ὅπως ν οἷς ἐπεθύμει συγγένοιτο μηχανωμένου. 8. τὸ δὲ δὴ γιστον καὶ οἷον ἄν τις θαυμάσαι, ὁμιλῶν γὰρ τοῖς οῖς — οὐ γὰρ ἀνθρώπων γε οὐδέσι πλὴν εἰ μὴ τοῖς καῖς — ἐν δ' οὖν τούτοις δημηγορῶν οὕτω πεποίηται βαρὸς τῷ κοινῷ τῶν Ἑλλήνων ποιητῇ καὶ θρασὺς 623
ὶ καταπληκτικός, ὥστ' ἐν μὲν τῇ προτέρᾳ δημηγορίᾳ ν Ἥραν, καίτοι πρότερον πάντ' εἰωθυῖαν ἐπιτιμᾶν τῷ, ὅμως δ' αὐτὴν οὕτως ἐφόβησεν, ὥστ' ἤρκεσεν τῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγων στῆναι τὴν ὀρν τῷ Διί· τοὺς δ' ἅπαντας θεοὺς ἐν τῇ ὑστέρᾳ πάλιν ἧττον κατέστησε φοβηθῆναι γῆν ἀνασπάσειν αὐτοῖς δράσι καὶ θάλατταν ἀπειλήσας. μέλλων δὲ συνέσεσθαι λοῖς οὕτω γίγνεται πρᾶος καὶ ἥμερος καὶ τοῖς πᾶσιν ιεικής, ὥστε πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις καὶ αὐτὸ τὸ Ζεὺς ναι καταλιπών, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παιδικοῖς ἀηδής, έρου τινὸς ὑποκρίνεται σχῆμα, καὶ τούτου καλλίστου ὶ οἷου τὸν ὁρῶντα προσαγαγέσθαι. τοσοῦτον αἰδοῦς ὶ τιμῆς παρέχεται τῷ κάλλει. 9. καὶ οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς ὕτω μόνος ἑάλω τοῦ κάλλους, τῶν δ' ἄλλων οὐδεὶς θεῶν, α μᾶλλον ἔχειν δοκῇ ταῦτα κατηγορίαν Διός, οὐχ ὑπὲρ οῦ κάλλους εἰρῆσθαι· ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐθελήσει σκοῖν, πάντας ἂν εὕροι θεοὺς ταὐτὰ πεπονθότας Διί, οἷον ὸν μὲν Ποσειδῶ τοῦ Πέλοπος ἡττημένον, Ὑακίνθου δὲ ὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἑρμῆν δὲ τοῦ Κάδμου. 10. καὶ θεαὶ δ' λάττους οὐκ αἰσχύνονται φαινόμεναι τούτου, ἀλλ' ὥσερ φιλοτιμίαν αὐταῖς ἔχειν δοκεῖ τὸ τῷ δεῖνι συγγενομέ-

624 νην καλῷ διηγεῖσθαι παρεσχῆσθαι τοῖς ἀνθρώποι
δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἁπάντων ἑκάστη προστάτις οὐ
ἑτέρα ἀμφισβητεῖ ἑτέρᾳ περὶ ὧν ἄρχει, ἀλλ' Ἀθη
τοῖς ἀνθρώποις ἡγουμένη τὰ ἐς πολέμους πρὸς Ἄ
οὐ διαμάχεται περὶ θήρας, ὡς δ' αὕτως Ἀθηνᾷ κ
παραχωρεῖ τῶν πολεμικῶν, τῶν δὲ γάμων Ἥρα
δίτῃ, οὐδ' αὐτὴ πρὸς αὐτῆς ἐνοχλουμένη περὶ ὧ
ρεύει. ἑκάστη δ' ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ καὶ
ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστε καὶ ἡ Ἔρις αὐτὰς ἀλ
ἐκπολεμῶσαι βουλομένη οὐδὲν ἄλλο προὔβαλεν α
κάλλος, οὕτως οἰομένη ῥᾳδίως ὅπερ ἤθελε κατασ
ὀρθῶς καὶ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψαιτο
τις ἐντεῦθεν τὴν τοῦ κάλλους περιουσίαν· ὡς γὰ
βοντο τοῦ μήλου καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἀνελέξαντο, ἑ
αὐτῆς ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μηδεμιᾶς δὲ τ
σης τὴν ψῆφον καθ' αὐτῆς ἐνεγκεῖν, ὡς ἄρ' αἰσχ
τῆς ἑτέρας εἴη τὴν ὄψιν, ἀνέρχονται παρὰ τὸν τ
πατέρα, τῆς δ' ἀδελφόν τε καὶ σύνοικον Δία ἐπιτ
σαι τὴν δίκην αὐτῷ. ἔχων δὲ καὶ αὐτὸς ἥτις ἐστὶ
φήνασθαι καλλίστη καὶ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων
φῶν καὶ φρονίμων ἔν τε Ἑλλάδι καὶ τῇ βαρβάρ
ἐπιτρέπει τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου ψῆφον
καὶ καθαρὰν ἐξενεγκών, ὅτι καὶ φρονήσεως καὶ
καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος. 11. τοσαύτην δ'
λειαν ἀεὶ πεποίηνται καὶ σπουδὴν ἀκούειν εἶναι
ὥστε καὶ τὸν ἡρώων τε κοσμήτορα καὶ θεῶν ποιητ
ἄλλοθέν ποθεν ἢ παρὰ τοῦ κάλλους πεπείκασιν
ξειν. ἥδιον ἂν οὖν ἀκοῦσαι λευκώλενος ἡ Ἥρα ἢ „
625 θεὰ θυγάτηρ μεγάλου Κρόνου", Ἀθηνᾶ δ' οὐκ ἂ
ληθείη Τριτογένεια πρὸ τοῦ Γλαυκῶπις καλεῖσθαι,
δίτη τε τιμήσαιτ' ἂν τοῦ παντὸς καλεῖσθαι χρυσῆ
ἅπαντ' εἰς κάλλος τείνει. 12. καίτοι ταῦτ' οὐ μόνο

ειξιν ἔχει πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ αρτύριόν ἐστιν ἀψευδὲς τοῦ κρεῖττον εἶναι πάντων τῶν λλων. οὐκοῦν Ἀθηνᾶ μὲν ἀνδρείας ἅμα καὶ φρονήσεως οέχειν ἐπιψηφίζει· ἀμφοτέρων γὰρ προΐστατο τούτων· ρα δ' ἁπάσης ἀρχῆς καὶ δυναστείας αἱρετώτερον ἀπο- ίνει συνηγοροῦντ' αὐτῇ καὶ τὸν Δία παραλαβοῦσα. εἰ ίνυν οὕτω μὲν θεῖον καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστίν, οὕτω περισπούδαστον τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς καὶ αὐτοὺς μιμουμένους τοὺς θεοὺς ἔργῳ τε καὶ λόγῳ ν ὅ τι ἔχομεν συναίρεσθαι τῷ κάλλει;

13. Ταῦτα μὲν ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους εἶπεν ἐπι- ς τοῦτο τῇ τελευτῇ, ὡς καὶ πλείω ἂν τούτων εἰρήκει, μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίστατο τῶν ἀδοκίμων ἐν συμπο- . μετ' ἐκεῖνον δ' εὐθὺς Ἀρίστιππος ἥπτετο τῶν λόγων λλὰ πρότερον παρακληθεὶς ὑπ' Ἀνδροκλέους· οὐ γὰρ ύλετο λέγειν τὸ μετὰ Φίλωνα εὐλαβούμενος λέγειν. ατο δὲ ἐντεῦθεν· 14. Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ ὶ τῶν βελτίστων καὶ ἡμῖν συμφερόντων ἀφέντες λέ- ν ἐφ' ἑτέρας τινὰς ὥρμησαν ὑποθέσεις, ἀφ' ὧν αὐ- ς μὲν δοκοῦσι δόξαν προσάγειν, τοῖς δ' ἀκροαταῖς τοὺς ους οὐδὲν λυσιτελοῦντας ποιοῦνται, καὶ διεληλύθα- οἱ μὲν περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις, οἱ δὲ γούμενοι τὰ οὐκ ὄντα, ἕτεροι δὲ περὶ τῶν οὐδαμῶς 626
γκαίων λογοποιοῦντες, οὓς ἐχρῆν ταῦτα πάντα κατα- όντας, ὅπως τι βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες, σκοπεῖν· νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων οὐδὲν ὑγιὲς ἐγνωκέναι νο- ν ἄλλως τε καὶ τὸ τινῶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων κα- ροῦντα τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν τῶν εὐηθεστέρων ενος εἶναι πάντῃ, τὴν αὐτὴν λυσιτελεστάτην καὶ καλ- ην τοῖς ἀκούουσιν ὑπόθεσιν ποιήσομαι τῶν λόγων ἣν πᾶς ὁστισοῦν ἂν φαίη κάλλιστ' ἂν ἔχειν ἀκούειν λίστην. 15. εἰ μὲν οὖν περί τινος ἑτέρου τοὺς λόγους

ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἤρκεσεν ἀκούσασιν ἑνὸς εἰπόντος ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ δ' ἄρα τοσαύτην ἀφθονίαν παρέχεται τοῖς βουλ ἅπτεσθαι τῶν περὶ τούτου λόγων, ὥστ' οὐκ, εἰ ἀξίαν τις ἐφίκοιτο τῷ λόγῳ, νομίζειν δυστυχεῖν, πρὸς πολλοῖς ἄλλοις κἀκεῖνός τι δυνηθῇ συμβι πρὸς τοὺς ἐπαίνους, τῆς ἀμείνονος οἴεσθαι πε τύχης. τὸ γὰρ οὕτω μὲν περιφανῶς ὑπὸ τῶν κρε τετιμημένον, οὕτω δὲ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον κι σπούδαστον, πᾶσι δὲ τοῖς οὖσιν οἰκειότατον κόσμ οἷς μὲν ἂν παρῇ παρὰ πάντων σπουδαζομένων ἀφίσταται μισουμένων καὶ οὐδὲ προσβλέπειν ἀξιο τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μετεσχηκώς, ὥστ' ἐπ πρὸς ἀξίαν ἀρκέσαι; οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδήπερ οὕτω
627 αὐτῷ δεῖ τῶν ἐπαινεσόντων, ὥστε μόλις ἂν τῆς ἀ χεῖν, οὐδὲν ἀπεικὸς καὶ ἡμᾶς ἐγχειρεῖν τι λέγειν π του, μέλλοντάς γε μετὰ Φίλωνα ποιεῖσθαι τοὺς οὕτω δὴ σεμνότατον καὶ θειότατον τῶν ὄντων ἐστ .... ἵν' ὅσα θεοὶ καλοὺς τετιμήκασι, παραλείπω. οὖν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γενομέν ἐθαυμάσθη παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὥστ' ἔτι τῆς οὖσαν ἐντὸς κατά τινα χρείαν ἐν Πελοποννήσῳ γε ὁ Θησεὺς οὕτω τῆς ὥρας ἰδὼν ἠγάσθη, ὥστ' οὔσ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης καὶ δόξης οὐ τῆς τ ὅμως οὐκ ᾤετο βιωτὸν αὐτῷ ταύτης ἐστερημένῳ, θεῖν δὲ πάντας εὐδαιμονίᾳ, εἰ ταύτην αὐτῷ γένοιτ κεῖν. οὕτω δὲ διανοηθεὶς τὸ μὲν παρὰ τοῦ πατ βεῖν ἀπειπών, μὴ γὰρ ἂν αὐτὴν αὐτὸν ἐκδοῦνι ἡλικίας ἡμμένην, τὴν δ' ἀρχὴν ὑπερφρονήσας ἐκε παριδών, ὀλιγωρήσας δὲ καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσ των δεινῶν, κοινωνοῦντ' αὐτῷ τῆς ἁρπαγῆς κ ρίθουν παραλαβών, βίᾳ λαβὼν αὐτὴν τοῦ πατ

φιδναν ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς, καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν τῷ τῆς συμμαχίας ταυτησί, ὥσθ' οὕτως ἐφίλησε τὸν παντα χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις παράδειγμα νέσθαι τὴν Θησέως καὶ Πειρίθου φιλίαν. ἐπειδὴ δὲ ἔδει ἐκεῖνον ἐν Ἅιδου γενέσθαι τὴν Δήμητρος μνηστευσό- 628
νον κόρην, ἐπειδὴ πολλὰ παραινῶν οὐκ ἠδυνήθη ταύ-ς αὐτὸν τῆς πείρας ἀποσχέσθαι καταπεῖσαι, συνηκο-λούθησεν αὐτῷ ταύτην πρέπουσαν οἰόμενος αὐτῷ κατα-θήσειν τὴν χάριν περὶ τῆς ψυχῆς ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεῦσαι. . ἐπανελθοῦσαν δ' εἰς Ἄργος, αὖθις ἀποδημοῦντος αὐ-τοῦ, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γάμων, καίτοι γε ἔχοντες καλὰς καὶ εὖ γεγονυίας ἐκ τῆς Ἑλλάδος σφίσιν αὐτοῖς ἄγε-σθαι γυναῖκας οἱ τῆς Ἑλλάδος βασιλεῖς, οἱ δὲ συνελθόν-ες ἐμνηστεύοντο ταύτην τὰς ἄλλας ἁπάσας ὑπεριδόντες ς φαυλοτέρας. γνόντες δ' ὅτι περιμάχητος ἔσται, καὶ ίσαντες μὴ πόλεμος γένηται τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὁμωμόκασιν ὅρκον τουτονὶ ψήφῳ κοινῇ, μὴν ἐπικουρήσειν τῷ ταύτης ἀξιωθέντι μηδ' ἐπιτρέψειν τις ἀδικεῖν ἐγχειρῇ, ἕκαστος οἰόμενος ταύτην αὐτῷ τὴν μμαχίαν παρασκευάζειν. τῆς μὲν οὖν ἰδίας γνώμης έτυχον πάντες πλὴν Μενελάου, τῆς κοινῆς δ' ἐπειρά-σαν αὐτίκα· οὐ πολλῷ γὰρ ὕστερον ἔριδος γενομένης ς θεαῖς περὶ κάλλους, ἐπιτρέπουσι τὴν κρίσιν Πάριδι Πριάμου, ὁ δὲ τῶν μὲν σωμάτων τῶν θεῶν ἡττηθείς, ν δωρεῶν δ' ἀναγκασθεὶς γενέσθαι κριτής, καὶ διδού-ς Ἥρας μὲν τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχήν, τὸ δ' ἐν πολέμοις ηνᾶς κράτος, Ἀφροδίτης δὲ τὸν τῆς Ἑλένης γάμον, φαύλοις μὲν ἀνθρώποις γενέσθαι ἄν ποτε νομίσας κ ἐλάττω βασιλείαν, Ἑλένης δ' οὐδένα τῶν ἐπιγιγνο-μένων ἀξιωθῆναι, προείλετο τὸν ταύτης γάμον. 18. γε-νομένης δὲ τῆς ὑμνουμένης ἐκείνης στρατείας κατὰ τῶν ρώων καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον κατὰ τῆς Ἀσίας

ἐλθούσης, ἔχοντες οἵ τε Τρῶες ἀποδόντες τὴν Ἑλ
629 ἀδεῶς οἰκεῖν τὴν αὐτῶν, οἵ θ' Ἕλληνες ταύτην αἰ
ἐάσαντες ἔχειν ἀπαλλάττεσθαι τῶν ἐκ πολέμου καὶ σ
τείας δυσχερῶν, οἱ δ' οὐκ ἠβουλήθησαν ἀμφότεροι,
ἄν ποτε νομίσαντες εὑρεῖν ἀφορμὴν καλλίω πολέμου,
ἧς ἀποθανοῦνται. καὶ θεοὶ δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας σ
εἰδότες ἀπολουμένους ἐν τῷ πολέμῳ οὐκ ἀπέτρεψαν
λον, ἀλλ' ἐνήγαγον εἰς τοῦτο οὐκ ἐλάττω δόξαν α
οἰόμενοι φέρειν τοῦ θεῶν παῖδας γενέσθαι τὸ μαχ
νους ὑπὲρ Ἑλένης ἀποθανεῖν. καὶ τί λέγω τοὺς α
παῖδας; αὐτοὶ πρὸς αὐτοὺς μείζω καὶ δεινότερον ἐνε
σαντο τοῦ πρὸς Γίγαντας αὐτοῖς γενομένου πολέμο
ἐκείνῳ μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων, ἐνταῦθα δὲ ἐμάχοντο
ἀλλήλους. οὗ τί γένοιτ' ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα,
τῶν ἀνθρωπίνων ἁπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ'
νάτοις κριταῖς; ὅταν γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν ἄλλων οὐδ
ἁπάντων οὐδαμοῦ τὸ παράπαν φαίνωνται διενεχθέ
ὑπὲρ δὲ κάλλους οὐ μόνον τοὺς υἱοὺς ἐπιδεδωκότες,
ἤδη καὶ ἀλλήλοις ἐναντία πεπολεμηκότες, ἔνιοι δὲ
τρωθέντες, πῶς οὐχ ἁπάσαις ψήφοις προτιμῶσιν ἁ
των τὸ κάλλος; 19. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀπορίᾳ τῶν
κάλλους λόγων περὶ ταῦτα διατρίβειν ἀεί, ἐφ' ἕτερον
λομαι μεταβῆναι οὐδαμῶς ἔλαττον ὄν, ὥστε δεῖξαι
τοῦ κάλλους ἀξίαν, τῶν πρότερον εἰρημένων, τὴν Ἀ
δος Ἱπποδάμειαν Οἰνομάου, ὅσους τοῦ ταύτης κάλ
ἁλόντας μᾶλλον αἱρουμένους ἀπέφηνεν ἀποθνήσκ
ταύτης διῳκισμένους τὸν ἥλιον προσορᾶν. ὡς γὰρ
βετο τῆς ἡλικίας ἡ παῖς καὶ τὰς ἄλλας ὁ πατὴρ οὐκ ὀ
630 τῷ μέσῳ παρενεγκοῦσαν ἑώρα, τῆς μὲν ὥρας αὐτῆς ἁ
— τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ περιῆν, ὥστε καὶ τὸν γεγεννη
ὑπηγάγετο παρὰ φύσιν — καὶ διὰ τοῦτ' ἀξιῶν αὐτὴν
παρ' ἑαυτῷ, βούλεσθαι δ' ἐκδιδόναι πλαττόμενος, α

ῦ ταύτης ἀξίῳ, τὰς παρ' ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας, μη-
ινήν τινα μηχανᾶται τῆς ἐπιθυμίας ἀδικωτέραν καὶ ἣν
ετο ῥᾳδίως ὅπερ ἐβούλετο καταστήσειν· ὑπὸ γὰρ ἅρ-
κτι, ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν, εἰς τάχος ὑπὸ τῆς τέχνης
ἐιργασμένῳ τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ἐν τῷ τότε ταχί-
ους ἵππους ἡμιλλᾶτο πρὸς τοὺς μνηστῆρας τῆς κόρης
θλον τῆς νίκης παρελθοῦσιν αὐτοῖς αὐτὴν προτιθεὶς ἢ
έρεσθαι τῆς κεφαλῆς ἡττηθέντας. καὶ ἠξίου δ' αὐτὴν
τοῖς συναναβαίνειν τὸ ἅρμα, ὅπως ἀποσχολούμενοι περὶ
ύτην ἀμελοῖεν τῆς ἱππικῆς. οἱ δ', ἀποτυχόντος τοῦ
ώτως ἀψαμένου τοῦ δρόμου καὶ τῆς κόρης ἐκπεσόντος
ὰ τοῦ ζῆν, τὸ μὲν ἀποκνῆσαι πρὸς τὸν ἀγῶνα ἢ μετα-
ῖναί τι τῶν βεβουλευμένων μειρακιῶδες εἶναι ὑπολα-
ντες, τὴν δ' ὠμότητα μισήσαντες Οἰνομάου ἄλλος ἄλλον
θανεν ἀποθνήσκων ὥσπερ δεδοικὼς μὴ τοῦ τεθνάναι
ὶ τῆς κόρης ἁμάρτῃ. καὶ προῆλθέ γε μέχρι τρισκαίδεκα
ν ὁ φόνος· θεοὶ δ' ἐκεῖνον τῆς πονηρίας μισήσαντες
τησὶ τούς τε τεθνεῶτας ἅμα καὶ τὴν κόρην ἐλεοῦντες,
ὴς μὲν ὅτι κτήματος ἀπεστέρηνται τοιούτου, τὴν κόρην
ὅτι τῆς ὥρας οὐ κατὰ καιρὸν ἀπολαύοι, κηδόμενοί τε
ῦ νέου, ὅστις ἔμελλε — Πέλοψ δ' ἦν οὗτος — ἀγωνιεῖ- 631
αι, ἅρμα τε χαρίζονται τούτῳ κάλλιον τέχνης πεποιη-
ον ἵππους τε ἀθανάτους, δι' ὧν ἔμελλε τῆς κόρης κύ-
ς εἶναι, καὶ γέγονέ γε τὸν κηδεστὴν ἐπὶ τέρμασι τῆς νί-
ἀπεκτονώς.

20. Οὕτω τὸ τοῦ κάλλους χρῆμα ἀνθρώποις τε θεῖον
ι δοκεῖ καὶ τιμώμενον ὑπὸ πάντων καὶ θεοῖς ἐσπού-
ται πολλαχόσε. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφε-
ι δικαίως προὔργου λογισαμένοις τὸ ταῦτα περὶ κάλ-
ς διεξελθεῖν. οὕτω μὲν δὴ καὶ Ἀρίστιππος διῆλθε
λόγον.

21. ΕΡΜ. Σὺ δὲ λοιπὸς εἶ, Χαρίδημε. ὅπως δ'

ὥσπερ κορωνίδα τῶν τοῦ κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ τὸ
λόγον.

ΧΑΡ. Μηδαμῶς, ὦ πρὸς θεῶν, περαιτέρω προελ
θεῖν με βιάσῃ· ἱκανὰ γὰρ δηλῶσαι τὴν συνουσίαν κα
τὰ νῦν εἰρημένα, ἄλλως τ' οὐδ' ὅσαπερ εἶπον ἀπομνη
μονεύοντα. ῥᾷον γὰρ ἄν τις μνημονεύοι τῶν ἑτέροις εἰ
ρημένων ἢ τῶν αὑτῷ.

ΕΡΜ. Ταῦτα μὲν δή ἐστιν, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυ
μοῦμεν ἐπιτυχεῖν· οὐ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τῶν λόγω
ἐκείνων ὅσον ἐμέλησε τῶν σῶν ἀκοῦσαι. ὥστ', ἢν τού
των ἀποστερήσῃς, κἀκεῖνα μάτην ἔσῃ πεπονηκώς. ἀλλ
πρὸς Ἑρμοῦ τὸν ἅπαντα λόγον, ὥσπερ ὑπέστης ἐξ ἀρχῆ
ἀπόδος.

ΧΑΡ. Βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με τῶ
δυσχερῶν ἀγαπῶντα· ἐπεὶ δ' οὕτω προθυμῇ καὶ τῶ
ἡμετέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκ
632 ὧδε τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον· 22. Εἰ μ
πρῶτος αὐτὸς ἦρχον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, προοιμί
ἂν ἐδεόμην συχνῶν, ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἔρχομαι τοῖς πρ
τερον εἰρηκόσιν ἐρῶν, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχρ
μένον ὡς προοιμίοις ἐπιφέρειν ἑξῆς τὸν λόγον, ἄλλως
οὐδ' ἑτέρωσε τῶν λόγων γινομένων, ἀλλ' ἐνταῦθα
τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὥστ' ἐνεῖναι καὶ τοὺς παρόντας
θεῖν, ὡς ἄρ' οὐχ ἕκαστος ἰδίᾳ λογοποιοῦσιν, ἀλλὰ
αὐτὸν ἕκαστος ἐπὶ μέρους διεξέρχονται λόγον. ἑτέρ
οὖν ἤρκει γ' ἂν εἰς εὐφημίαν ἅπερ ὑμῶν ἕκαστος ἐν
εἰπὼν περὶ τοῦ κάλλους ἰδίᾳ, τούτῳ δὲ τοσοῦτον
εστιν, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔξω τῶν νῦν
μένων οὐ δεῖν ἐπαίνων τῶν εἰς αὐτό· πλεῖστα γὰρ
λαχόθεν, αὐτὰ πρῶτα δεῖν λέγειν ἕκαστα, δόξαν
στησιν, ὥσπερ ἀνθέων εὐτυχοῦντι λειμῶνι, ἀεὶ
φαινομένων ἄρτι προσαγομένων τοὺς δρεπομένους.

κ πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι παιπεῖν, λέξω διὰ βραχέων, ὅπως τῷ τε κάλλει τὰ γιγνόα ἀποδώσω ὑμῖν τε τὸ μακρολογεῖν παραλιπὼν δράσω αρισμένα. 23. τοῖς μὲν οὖν ἢ δι' ἀνδρείαν ἢ καθ' ἑτέ' τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν προέχειν δοκοῦσιν, ἣν μὴ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ ἀναγκάζωσιν ἡμᾶς εὖ αὐτοῖς κεῖσθαι, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τἂν οὐ καλῶς οἷς τὰ πράγματα πραττόμενα σχοίη· καλοὺς δ' οὐ 'ον οὐ φθονοῦμεν τῆς ὥρας, ἀλλ' εὐθύς τε ἰδόντες σκόμεθα ὑπεραγαπῶμέν τε οὐδ' ἀποκνοῦμεν ὥσπερ ίττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῇ, δουλεύοντες αὐτοῖς. ἥδιον 633
οὖν ὑπακούσαι τις ὥρας εὐτυχηκότι ἢ προστάξειε τῷ τοιούτῳ, καὶ πλείω χάριν ἂν εἰδείη τῷ πολλὰ προςτοντι μᾶλλον ἢ τῷ μηδ' ὁτιοῦν ἐπαγγέλλοντι. 24. καὶ μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἂν ἐνδεεῖς ὦμεν, οὐ περαιο σπουδάζομεν τοῦ τυχεῖν, κάλλους δ' ἡμῖν οὐδεὶς επώποτε γέγονε κόρος, ἀλλ' ἐάν τε τὸν Ἀγλαΐης, τὸν Ιλιόν ποτε συναναβάντα τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐάν θ' Ὑάκιντὸν καλὸν ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει ῶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν λάθωμεν τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἂν καταλιπόντες ὑπερήν. 25. σχεδὸν δ' ὡς εἰπεῖν πάντων τῶν ἐν ἀνθρώ; πραγμάτων ὥσπερ κοινὸν παράδειγμα τὸ κάλλος , καὶ οὔτε στρατηγοῖς εἰς κάλλος ἠμέληται τὰ στραιατα συντάττειν οὔτε ῥήτορσι τοὺς λόγους συντιθέοὔτε μὴν γραφεῦσι τὰς εἰκόνας γεγραφέναι. ἀλλὰ τί τα λέγω, ὧν τὸ κάλλος τέλος ἐστίν; ὧν γὰρ εἰς χρείαν μεν ἀναγκαίως, οὐκ ἐλλείπομεν οὐδὲν σπουδῆς εἰς ν ἔξεστι κάλλιστα κατασκευάζειν· τῷ τε γὰρ Μενέοὐ τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρείας τῶν οἴκων, ἢ ὅσον ; εἰσερχομένους ἐκπλήττειν, καὶ διὰ τοῦθ' οὕτω ποελεστάτους ἅμα κατεσκεύασε καὶ καλλίστους, καὶ τῆς

γνώμης οὐχ ἥμαρτεν· ὁ γὰρ Ὀδυσσέως οὕτως ἀγασθῆνα
λέγεται τούτους, κατὰ πύστιν τοῦ πατρὸς εἰς αὐτὸ
ἀφιγμένος, ὥστ' εἰπεῖν Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ,

Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή.

634 αὐτός θ' ὁ τοῦ μειρακίου πατὴρ οὐκ ἄλλου του χάρι
μιλτοπαρῄους ἦγε τὰς ναῦς συστρατευόμενος τοῖς Ἕλλη-
σιν ἐπὶ Τροίαν ἢ ὅπως τοὺς ὁρῶντας ἐκπλήττειν ἔχῃ. κα
σχεδὸν εἴ τις ἑκάστην ἐξετάζειν βούλεται τῶν τεχνῶν, εὑ-
ρήσει πάσας ἐς τὸ κάλλος ὁρώσας καὶ τούτου τυγχάνει
τοῦ παντὸς τιθεμένας. 26. τοσοῦτον δὲ τὸ κάλλος τῶ
ἄλλων ἁπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τῶν μὲν ἢ δικαιο-
σύνης ἢ σοφίας ἢ ἀνδρείας μετεχόντων πολλά τις ἂν εὕ-
ροι τιμώμενα μᾶλλον, τῶν δὲ ταύτης τῆς ἰδέας κεκοινω-
νηκότων βέλτιόν ἐστιν εὑρεῖν οὐδέν, ὥσπερ δὴ καὶ τῶ
μὴ μετεσχηκότων ἀτιμότερον οὐδέν· μόνους γοῦν τοὺ
μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχρούς, ὡς οὐδὲν ὄν, εἴ τί τι
ἔχων τύχοι πλεονέκτημα τῶν ἄλλων κάλλους ἐστερημέ-
νος. 27. τοὺς μὲν οὖν ἢ δημοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοι-
κοῦντας ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους τοὺς μὲν δημαγω-
γούς, τοὺς δὲ κόλακας καλοῦμεν, μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ
ταύτῃ τῇ δυνάμει γενομένους θαυμάζομέν τε φιλοπόνου
τε καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν καὶ κοινοὺς νομίζομε
εὐεργέτας τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτε τοίνυν οὕτ
μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστίν, οὕτω δὲ τοῖς πᾶσιν ἐν εὐ-
χῆς μέρει τυχεῖν κέρδος τε νομίζουσι τὸ τούτῳ τι διακο-
νῆσαι δυνηθῆναι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ ἄν τις ἐμέμ-
ψατο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν ἔπειθ' ἑκόντ
προϊέμεθα, μηδ' αὐτὸ τοῦτο αἰσθέσθαι δυνηθέντες, ὅτ
ζημιούμεθα;

635 28. Τοσοῦτον μὲν δὴ κἀγὼ τὸν λόγον ἐποιησάμην,
πολλὰ τῶν ἐνόντων μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφελών,
ἐπειδὴ τὴν συνουσίαν ἐπὶ πολὺ παρατεινομένην ἑώρων.

ΕΡΜ. Εὐδαίμονές γε, οἳ τοιαύτης ἀπολελαύκατε τῆς
νουσίας. σχεδὸν δ' ἤδη κἀγὼ οὐδὲν ἔλαττον ὑμῶν
ηκα διὰ σέ.

ΕΡΩΝ Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ 636
ΙΣΘΜΟΥ.

1. *ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.* Ἡ ὀρυχὴ τοῦ Ἰσθμοῦ, καὶ σοί,
ουσώνιε, διὰ χειρός, ὥς φασι, γεγονυῖα, τῷ τυράννῳ
ῶν εἶχεν Ἕλληνα;
ΜΟΥΣΩΝΙΟΣ. Ἴσθι, ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω
εθυμῆσθαι Νέρωνα· τὰς γὰρ περιβολὰς τῆς Πελοπον-
σου τὰς ὑπὲρ Μαλέαν ξυνῄρει τοῖς θαλαττουμένοις
κοσι σταδίων τοῦ Ἰσθμοῦ ῥήγματι. τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς
ορίας ὤνησε καὶ τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις καὶ τὰς ἐν
μεσογείᾳ· καὶ γὰρ δὴ κἀκείναις ἀποχρῶν ὁ οἴκοι καρ-
ς, ἢν τὰ ἐπιθαλάττια εὖ πράττῃ.
ΜΕΝ. Ταῦτα δὴ διέξελθε, Μουσώνιε, βουλομένοις
ν ἀκροάσασθαι πᾶσιν, εἰ μή τι σπουδάσαι διανοῇ 637
ρον.
ΜΟΥΣ. Δίειμι βουλομένοις· οὐ γὰρ οἶδ' ὅ τι χα-
ρίμην ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀφιγμένοις ἐς ἀηδὲς οὕτω
οντιστήριον ἐπὶ τῷ σπουδάζειν. 2. Νέρωνα τοίνυν ἐς
αῖαν ᾠδαὶ ἦγον καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεικέναι μηδ'
τὰς Μούσας ἀναβάλλεσθαι ἥδιον. ἐβούλετο δὲ καὶ
Ὀλύμπια, τὸν γυμνικώτατον τῶν ἀγώνων, στεφανοῦ-
αι ᾄδων· τὰ γὰρ Πύθια, τούτων μὲν ἑαυτῷ μετεῖναι
λλον ἢ τῷ Ἀπόλλωνι· μηδὲ γὰρ ἂν μηδ' ἐκεῖνον ἐναν-
ν αὐτῷ κιθάραν τε καὶ ᾠδὴν θέσθαι. ὁ δὲ Ἰσθμὸς οὐ
ν ἄποθεν αὐτῷ βεβουλευμένων, ἀλλ' ἐντυχὼν τῇ φύ-

σει τοῦ τόπου μεγαλουργίας ἠράσθη, τόν τε βασιλέα τὰ
ἐπὶ τὴν Τροίαν ποτὲ Ἀχαιῶν ἐνθυμηθείς, ὡς τὴν Εὐ
βοιαν τῆς Βοιωτίας ἀπέτεμεν Εὐρίπῳ τῷ περὶ τὴν Χαλ
κίδα, ἔτι γε μὴν καὶ τὸν Δαρεῖον, ὡς ὁ Βόσπορος ἐγ
φυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας· τὰ δὲ Ξέρξου καὶ π
τούτων ἴσως ἐνενόησε, μέγιστα τῶν μεγαλουργιῶν ὄντ
638 καὶ πρὸς τούτοις ὡς τῷ δι' ὀλίγου ἀλλήλοις ἐπιμῖξαι πάν
τας εἴσοιτο τὴν Ἑλλάδα λαμπρῶς ἑστιᾶσθαι τοῖς ἔξωθε
αἱ γὰρ τύραννοι φύσεις μεθύουσι μέν, διψῶσι δέ πη κ
ἀκοῦσαι τοιοῦτο φθέγμα. 3. προελθὼν δὲ τῆς σκηνῆ
ὕμνον μὲν Ἀμφιτρίτης τε καὶ Ποσειδῶνος ᾖσε καὶ ᾆσμ
οὐ μέγα Μελικέρτῃ τε καὶ Λευκοθέᾳ. ὀρέξαντος δ' αὐτ
χρυσῆν δίκελλαν τοῦ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος ἐ
τὴν ὀρυχὴν ᾖξε κροτούμενός τε καὶ ᾀδόμενος, καὶ καθι
κόμενος τῆς γῆς τρίς, οἶμαι, τοῖς τε τὴν ἀρχὴν πεπιστευ
μένοις παρακελευσάμενος ξυντόνως ἅπτεσθαι τοῦ ἔργο
ἀνήει εἰς τὴν Κόρινθον τὰ Ἡρακλέους δοκῶν ὑπερβε
βλῆσθαι πάντα. οἱ μὲν δὴ ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τὰ π
τρώδη τε καὶ δύσεργα ἐξεπόνουν, ἡ στρατιὰ δὲ τὰ γεώδ
τε καὶ ἐπίπεδα. 4. ἑβδόμην δέ που καὶ πέμπτην ἡμέρ
προσεζευγμένων ἡμῶν τῷ Ἰσθμῷ κατέβη τις ἐκ Κορίνθο
λόγος οὔπω σαφὴς ὡς δὴ τοῦ Νέρωνος μετεγνωκότο
639 τὴν τομήν. ἔφασαν δὲ τοὺς Αἰγυπτίους γεωμετροῦντ
τῆς ἑκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις οὐκ ἰσοπέδοις αὐτα
συντυχεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἡγουμένους τὴν ἐκ τοῦ Α
χαίου περὶ τῇ Αἰγίνῃ δεδοικέναι· πελάγους γὰρ τοσο
του νήσῳ ἐπιχυθέντος κἂν ὑποβρύχιον ἀπενεχθῆναι τ
Αἴγιναν. Νέρωνα δὲ τῆς μὲν τοῦ Ἰσθμοῦ τομῆς οὐδ' ἂ
Θαλῆς μετέστησεν ὁ σοφώτατός τε καὶ φυσικώτατος· τ
γὰρ τεμεῖν αὐτὸν ἤρα μᾶλλον ἢ τοῦ δημοσίᾳ ᾄδειν. 5.
δὲ τῶν Ἑσπερίων ἐθνῶν κίνησις καὶ ὀξύτατος ὡς τ
ἐκείνης νῦν ἁπτόμενος, ὄνομα δὲ αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπήγαγ

ιλάδος τε καὶ Ἰσθμοῦ Νέρωνα ψυχρῶς γεωμετρήσαντα· ς γὰρ θαλάσσας ἰσογαίους τε καὶ ἰσοπέδους οἶδα. φασὶ αὐτῷ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Ῥώμης ὀλισθαίνειν ἤδη καὶ ὑποδόναι. τουτὶ καὶ αὐτοὶ χθὲς ἠκούσατε τοῦ προπταίσαντος χιλιάρχου.

6. ΜΕΝ. Ἡ φωνὴ δέ, Μουσώνιε, δι' ἣν μουσομανεῖ ιὶ τῶν Ὀλυμπιάδων τε καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τῷ ράννῳ; τῶν γὰρ Λήμνῳ προσπλεόντων οἱ μὲν ἐθαύ- 640
αζον, οἱ δὲ κατεγέλων.

ΜΟΥΣ. Ἀλλ' ἐκεῖνός γε, ὦ Μενέκρατες, οὔτε θαυσίως ἔχει τοῦ φθέγματος οὔτ' αὖ γελοίως· ἡ γὰρ φύις αὐτὸν ἀμέμπτως τε καὶ μέσως ἥρμοκε. φθέγγεται δὲ ιλον μὲν φύσει καὶ βαρύ, ἐγκειμένης αὐτῷ τῆς φάρυγις· μέλη δ' οὕτω κατεσκευασμένης βομβεῖ πως. οἱ δέ τόνοι τῶν φθόγγων ἐπιλεαίνουσι τοῦτον, ἐπεὶ μὴ ιρρεῖ αὐτῷ, χρωμάτων δὲ φιλανθρωπίᾳ καὶ μελοποιίᾳ αγώγῳ μὲν δὴ καὶ κιθαρῳδίᾳ εὐσταλεῖ καὶ τῷ οὗ καις βαδίσαι καὶ στῆναι καὶ μεταστῆναι καὶ τὸ νεῦμα ἐξοιῶσαι τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνην ἔχοντος μόνου τοῦ βασιε δοκεῖν ἀκριβοῦν ταῦτα. 7. εἰ δὲ μιμοῖτο τοὺς κρείτνας, φεῦ γέλωτος, ὡς πολὺς τῶν θεωμένων ἐκπίπτει, ίτοι μυρίων φόβων ἐπηρτημένων, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γεῖν εἴη· νεύει μὲν γὰρ τοῦ μετρίου πλέον ξυνάγων τὸ εῦμα, ἐπ' ἄκρων δ' ἵσταται τῶν ποδῶν ἀνακλώμενος
ιπερ οἱ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρεύθει 641
λλον, ἐμπιπραμένου αὐτῷ τοῦ προσώπου· τὸ δὲ εῦμα ὀλίγον, καὶ οὐκ ἀποχρῶν που δή.

8. ΜΕΝ. Οἱ δ' ἐν ἀγῶνι πρὸς αὐτὸν πῶς ὑφίενι, ὦ Μουσώνιε; τέχνῃ γάρ που χαρίζονται.

ΜΟΥΣ. Τέχνῃ μέν, ὥσπερ οἱ ὑποπαλαίοντες. ἀλλ' θυμήθητι, ὦ Μενέκρατες, τὸν τῆς τραγῳδίας ὑποκρι-

τήν, ὡς Ἰσθμοῖ ἀπέθανεν· εἰσὶ γὰρ κίνδυνοι : τὰς τέχνας, ἣν ἐπιτείνωσιν οἱ τεχνάζοντες.

ΜΕΝ. Καὶ τί τοῦτο, Μουσώνιε; σφόδρα γ κοος τοῦ λόγου.

ΜΟΥΣ. Ἄκουε δὴ λόγου ἀτόπου μέν, ἐν όφ δὲ Ἑλλήνων πεπραγμένου. 9. Ἰσθμοῖ γὰρ νόμο νου μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι μήτε τραγῳδίαι Νέρωνι τραγῳδοὺς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τ νίαν ταύτην πλείους μέν, ὁ δ' Ἠπειρώτης ἄριστ ἔχων, εὐδοκιμῶν δ' ἐπ' αὐτῇ καὶ θαυμαζόμενος τέρα τοῦ εἰωθότος ἐπλάττετο καὶ τοῦ στεφάνου μηδ' ἀνήσειν πρότερον, ἢ δέκα τάλαντα δοῦνα
642 *ρωνα ὑπὲρ τῆς νίκης. ὁ δ' ἠγρίαινέ τε καὶ μανι καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠκροᾶτο ὑπὸ τῇ σκηνῇ ἐπ' αὐτῷ δὴ βοώντων δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Ἠπειρώτῃ, πέ γραμματέα κελεύων ὑφεῖναι αὐτῷ τοῦτον. α ὑπεραίροντος τὸ φθέγμα καὶ δημοτικῶς ἐρίζοι πέμπει Νέρων ἐπ' ὀκριβάντων τοὺς ἑαυτοῦ ὑ οἷον προσήκοντάς τι τῷ πράγματι· καὶ γὰρ δὴ τους ἐλεφαντίνους καὶ διθύρους προβεβλημένο ὥσπερ ἐγχειρίδια καὶ τὸν Ἠπειρώτην ἀναστήσαν τὸν ἀγχοῦ κίονα κατέαξαν αὐτοῦ τὴν φάρυγγα : ὀρθαῖς ταῖς δέλτοις.*

10\. *ΜΕΝ. Τραγῳδίαν δὲ ἐνίκα, Μουσώνιε οὕτω πάθος ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐργασι*

ΜΟΥΣ. Παιδιὰ ταῦτα νεανίᾳ τῷ μητροκτο εἰ δὲ τραγῳδίας ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ἐκτεμὼ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τ κὸν στόμιον, παρ' οὗ αἱ ὀμφαὶ ἀνέπνεον, ἀπο ὥρμησεν, ὡς μηδὲ τῷ Ἀπόλλωνι φωνὴ εἴη, κα Πυθίου καταλέξαντος αὐτὸν εἰς τοὺς Ὀρέστα
643 *Ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτονῆσαι καὶ λόγον*

λείας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατράσιν ἐτιμώρησαν. ὁ δὲ μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων ὅτῳ ἐτιμώρησεν, ὑβρίσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ ᾤετο πρᾳότερα τῶν ἀληθῶν ἀκούων. 11. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίς ἡ προσιοῦσα ναῦς; ὡς ἐπάγειν τι ἀγαθὸν οικεν· ἐστεφάνωνται γὰρ τὰς κεφαλὰς ὥσπερ χορὸς εὔφημος, καί τις ἐκ τῆς πρῴρας προτείνει τὴν χεῖρα παρακελευόμενος ἡμῖν θαρρεῖν τε καὶ χαίρειν, βοᾷ τε, εἰ μὴ ραχούω, Νέρωνα οἴχεσθαι.

ΜΕΝ. Βοᾷ γάρ, Μουσώνιε, καὶ σαφέστερόν γε, ῳ τῆς γῆς ἅπτεται. εὖ γε, ὦ θεοί.

ΜΟΥΣ. Ἀλλὰ μὴ ἐπευχώμεθα· ἐπὶ γὰρ τοῖς κειμένοις οὔ φασι δεῖν.

ΤΡΑΓΩιΔΟΠΟΔΑΓΡΑ.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΟΔΑΓΡΑ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΟΙ.

ΟΔΑΓΡΟΣ. Ὦ στυγνὸν οὔνομ', ὦ θεοῖς στυγούμενον,
οδάγρα, πολυστένακτε, Κωκυτοῦ τέκνον,
Ταρτάρου κευθμῶσιν ἐν βαθυσκίοις 644
έγαιρ' Ἐρινὺς γαστρὸς ἐξεγείνατο
αζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῷ βρέφει
ς χεῖλος ἐστάλαξεν Ἀλληκτὼ γάλα,
ς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄρα
ς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀνθρώποις βλάβος.
γὰρ τεθνῶσιν ἀμπλακημάτων τίσις
ροτοῖς ὀπηδεῖ τῶν ἔδρασαν ἐν φάει,
Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἰξίονα
οχῷ στροβητόν, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ
ει κολάζειν ἐν δόμοισι Πλουτέως,
λῶς δὲ πάντας τοὺς κακῶς δεδρακότας 645

τοῖς σοῖς προσάπτειν ἀρθροκηδέσιν πόνοις,
ὥς μου τὸ λυπρὸν καὶ ταλαίπωρον δέμας
χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις
ἰχῶρι φαύλῳ καὶ πικρῷ χυμῷ χολῆς
πνεύματι βιαίῳ τόδε διασφίγγον πόρους
ἕστηκε καὶ μεμυκὸς ἐπιτείνει πόνους.
646 σπλάγχνων δ' ἐπ' αὐτῶν διάπυρον τρέχει κακόν,
δίναισι φλογμῶν σάρκα πυρπολούμενον,
ὁποῖα κρητὴρ μεστὸς Αἰτναίου πυρὸς
ἢ Σικελὸς αὐλὼν ἁλιπόρου διασφάγος,
ὅπου δυσεξέλικτα κυματούμενος
σήραγξι πετρῶν σκολιὸς εἱλεῖται κλύδων.
ὦ δυστέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιθάλπομεν
ἐλπίδι ματαίᾳ μωρὰ βουκολούμενοι.

ΧΟΡ. Ἀνὰ Δίνδυμον Κυβήβης
Φρύγες ἔνθεον ὀλολυγὴν
ἁπαλῷ τελοῦσιν Ἄττῃ,
καὶ πρὸς μέλος κεραύλου
Φρυγίου κατ' ὄρεα Τμώλου
κῶμον βοῶσι Λυδοί·
παραπλῆγες δ' ἀμφὶ ῥόπτροις
κελαδοῦσι Κρητὶ ῥυθμῷ
νόμον Κορύβαντες εὐάν.
647 κλάζει βρίθουσα σάλπιγξ
Ἄρει κρέκουσα θούρῳ
πολεμηίαν ἀϋτήν.
ἡμεῖς δὲ σοί, Ποδάγρα,
πρώταις ἔαρος ἐν ὥραις
μύσται τελοῦμεν οἴκτους,
ὅτε πᾶς χλοητόκοισι
ποίαις τέθηλε λειμών,

Ζεφύρου δὲ δένδρα πνοιαῖς
ἁπαλοῖς κομᾷ πετήλοις,
ἁ δύσγαμος κατ' οἴκους
μερόπων θροεῖ χελιδών,
καὶ νυκτέροις καθ' ὕλαν
τὸν Ἴτυν στένει δακρύουσ'
Ἀτθὶς γόοις ἀηδών.
ΑΓΡΟΣ. Ὤμοι πόνων ἀρωγόν, ὦ τρίτου ποδὸς 648
ν λελογχὸς βάκτρον, ἐξέρειδέ μου
τρέμουσαν καὶ κατίθυνον τρίβον,
βέβαιον ὡς ἐπιστήσω πέδῳ.
:, τλῆμον, γυῖα δεμνίων ἄπο
'πε μελάθρων τὴν ὑπώροφον στέγην.
σον δ' ἀπ' ὅσσων νύχιον ἀέρος βάθος
ν θύραζε καὶ πρὸς ἡλίου φάος
ντον αὖραν πνεύματος φαιδροῦ σπάσον·
ον γὰρ ἤδη τοῦτο πρὸς πέμπτῳ φάει,
ζόφῳ σύγκλειστος ἡλίου δίχα
ς ἐν ἀστρώτοισι τείρομαι δέμας.
μὲν οὖν μοι καὶ προθυμία πάρα
ς ἀμείβειν ἐπὶ θύρας ὡρμημένῳ,
δὲ νωθρὸν οὐχ ὑπηρετεῖ πόθοις.
δ' ἐπείγου, θυμέ, γιγνώσκων ὅτι
ὸς ποδαγρῶν, περιπατεῖν μὲν ἂν θέλῃ
ἢ δύνηται, τοῦτον ἐν νεκροῖς τίθει.
ἀλλ' εἶα.
γὰρ οἵδε βάκτρα νωμῶντες χεροῖν,
ια φύλλοις ἀκτέας καταστεφεῖς;
αιμόνων ἄγουσι κωμαστὴν χορόν;
Φοῖβε Παιάν, σὸν γεραίρουσιν σέβας; 649
οὐ στέφονται Δελφίδος φύλλῳ δάφνης.
τις ὕμνος Βακχίῳ κωμάζεται;

ἀλλ᾿ οὐκ ἔπεστι κισσίνη σφραγὶς κόμαις.
τίνες ποθ᾿ ἡμῖν, ὦ ξένοι, βεβήκατε;
αὐδᾶτε καὶ πρόεσθε νημερτῆ λόγον.
τίς δ᾿ ἔστιν, ἣν ὑμνεῖτε, λέξατ᾿, ὦ φίλοι.
ΧΟΡ. Σὺ δ᾿ ὢν τίς ἡμᾶς καὶ τίνων προσεννέπεις;
ὡς γάρ σε βάκτρον καὶ βάσις μηνύετον,
μύστην ὁρῶμεν τῆς ἀνικήτου θεᾶς.
ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Εἷς εἰμι κἀγὼ τῆς θεᾶς ἐπάξιος;
ΧΟΡ. Τὰν μὲν Κυπρίαν Ἀφροδίταν
σταγόνων προπεσοῦσαν ἀπ᾿ αἰθέρος
ἀνεθρέψατο κόσμιον ἁρμογὰν
ἁλίοις ἐνὶ κύμασι Νηρεύς.
τὰν δ᾿ Ὠκεανοῦ παρὰ παγαῖς
Ζανὸς παράκοιτιν Ὀλυμπίου
λευκώλενον εὐρέσι κόλποις
Ἥραν ἐτιθήνατο Τηθύς.
κορυφαῖσι δὲ κρατὸς ἐν ἀφθίτου
ἐλόχευσε κόρας ἄτρομον φυὰν
Κρονίδας, μέγ᾿ ἄριστος Ὀλυμπίων,
τὰν ἐγρεκύδοιμον Ἀθάναν.
τὰν δ᾿ ἁμετέραν θεὸν ὀλβίαν
ὁ γέρων λιπαραῖσιν ἐν ἀγκάλαις
πρώταν ἐλόχευσεν Ὀφίων.
ὅτ᾿ ἐπαύσατο μὲν σκότιον χάος
ἀνέτειλέ τε λαμπέτις ἀὼς
καὶ παμφαὲς ἀελίου σέλας,
τότε καὶ Ποδάγρας ἐφάνη κράτος.
ὅτε γὰρ λαγόνων σε τεκοῦσα
Μοῖρα Κλωθὼ τότ᾿ ἔλουσεν,
ἐγέλασσεν ἅπαν σέλας οὐρανοῦ,
μέγα δ᾿ ἔκτυπεν εὔδιος αἰθήρ·

τὰν δ' εὐγλαγέτοις ἐνὶ μαζοῖς
εὔολβος ἐθρέψατο Πλούτων.
ΔΑΓΡΟΣ. Τίσιν δὲ τελεταῖς ὀργιάζει προσπόλους; 651
Ρ. Οὐχ αἷμα λάβρον προχέομεν ἀποτομαῖς σιδάρου,
ριχὸς ἀφέτου λυγίζεται στροφαῖσιν αὐχήν,
ε πολυκρότοις ἀστραγάλοις πέπληγε νῶτα,
ὠμὰ λακιστὰ κρέα σιτούμεθα ταύρων·
δὲ πτελέας ἔαρι βρύει τὸ λεπτὸν ἄνθος
πολυκέλαδος κόσσυφος ἐπὶ κλάδοισιν ᾄδει,
διὰ μελέων ὀξὺ βέλος πέπηγε μύσταις,
νές, κρύφιον, δεδυκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γυίων,
ι, γόνυ, κοτύλην, ἀστραγάλους, ἰσχία, μηρούς, 652
ς, ὠμοπλάτας, βραχίονας, κορωνά, καρποὺς
ι, νέμεται, φλέγει, κρατεῖ, πυροῖ, μαλάσσει,
ις ἂν ἡ θεὸς τὸν πόνον ἀποφυγεῖν κελεύσῃ.
ΔΑΓΡΟΣ. Εἷς ἆρα κἀγὼ τῶν κατωργιασμένων
ον ὑπάρχων; τοιγὰρ ἧκε πρευμενὴς
ων φανεῖσα, σὺν δ' ἐγὼ μύσταις ὁμοῦ
ον κατάρξω τὸ ποδαγρῶν ᾄδων μέλος.
ΧΟΡ. Σῖγα μὲν αἰθὴρ νήνεμος ἔστω,
καὶ πᾶς ποδαγρῶν εὐφημείτω.
ἴδε, πρὸς θυμέλας ἡ κλινοχαρὴς
βαίνει δαίμων σκίπωνι βάσιν
στηριζομένη. χαίροις μακάρων
πολὺ πραοτάτη καὶ σοῖς προπόλοις
ἵλαος ἔλθοις ὄμματι φαιδρῷ,
δοίης δὲ πόνοις λύσιν ὠκεῖαν
ταῖσδ' εἰαριναῖσιν ἐν ὥραις.
ΔΑΓΡΑ. Τίς τὴν ἀνίκητόν με δεσπότιν πόνων 653
οἶδε Ποδάγραν τῶν ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
ὔτε λιβάνων ἀτμὸς ἐξιλάσκεται
ε χυθὲν αἷμα βωμίοις παρ' ἐμπύροις,

οὐ ναὸς ὄλβου περικρεμὴς ἀγάλμασιν,
ἣν οὔτε Παιὰν φαρμάκοις νικᾶν σθένει,
πάντων ἰατρὸς τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν,
οὐ παῖς ὁ Φοίβου πολυμαθὴς Ἀσκληπιός.
ἐξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις γένος,
τολμῶσι πάντες τοὐμὸν ἐκβαλεῖν σθένος,
κυκῶντες αἰεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
ἄλλος γὰρ ἄλλην ἐπ' ἐμὲ πειράζει τέχνην·
τρίβουσιν ἀρνόγλωσσα καὶ σέλινά μοι
καὶ φύλλα θριδάκων καὶ νομαίαν ἀνδράχνην,
ἄλλοι πράσιον, οἱ δὲ ποταμογείτονα,
ἄλλοι κνίδας τρίβουσιν, ἄλλοι σύμφυτον,
ἄλλοι φακοὺς φέρουσι τοὺς ἐκ τελμάτων,
σταφυλῖνον ἑφθόν, οἱ δὲ φύλλα Περσικῶν,
ὑοσκύαμον, μήκωνα, βολβούς, σίδια,
ψύλλιον, λίβανον, ῥίζαν ἐλλεβόρου, νίτρον,
654 τῆλιν μετ' οἴνου, γυρίνην, κολλάμφακον,
κυπαρισσίνην κηκῖδα, γῦριν κριθίνην,
κράμβης ἀπέφθου φύλλα, γύψον ἐκ Πάρου,
σπυράθους ὀρείας αἰγός, ἀνθρώπου κόπρον,
ἄλευρα κυάμων, ἄνθος Ἀσσίου λίθου·
ἕψουσι φρύνους, μυγαλᾶς, σαύρας, γαλᾶς,
βατράχους, ὑαίνας, τραγελάφους, ἀλώπεκας.
ποῖον μέταλλον οὐ πεπείρασται βροτοῖς;
τίς οὐχὶ χυλός; ποῖον οὐ δένδρου δάκρυ;
ζῴων ἁπάντων ὀστά, νεῦρα, δέρματα,
στέαρ, αἷμα, μυελός, οὗρον, ἀπόπατος, γάλα.
πίνουσιν οἱ μὲν τὸ διὰ τεσσάρων ἄκος,
οἱ δὲ τὸ δι' ὀκτώ, τὸ δὲ δι' ἑπτὰ πλείονες.
655 ἄλλος δὲ πίνων τὴν ἱερὰν καθαίρεται,
ἄλλος ἐπαοιδαῖς ἐπιθετῶν ἐμπαίζεται,
Ἰουδαῖος ἕτερον μωρὸν ἐξᾴδει λαβών.

θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τῆς Κυρράνης.
δὲ τούτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω
τοῖς ποιοῦσι ταῦτα καὶ πειρῶσί με
ι' ἀπαντᾶν μᾶλλον ὀργιλωτέρα·
ι δὲ φρονοῦσι μηδὲν ἀντίξουν ἐμοὶ
ν ἔχω νοῦν εὐμενής τε γίνομαι.
ρ μεταλαβὼν τῶν ἐμῶν μυστηρίων
τον μὲν εὐθὺς εὐστομεῖν διδάσκεται
ων ἅπαντας, εὐτραπέλους λέγων λόγους·
ν δ' ὁρᾶται μετὰ γέλωτος καὶ κρότου,
πὶ τὰ λουτρὰ φερόμενος βαστάζεται.
γάρ, ἣν Ὅμηρος εἶπεν, εἰμ' ἐγώ, 656
ουσ' ἐπ' ἀνδρῶν κρᾶτα καὶ βάσεις ποδῶν
.ὰς ἔχουσα, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς βροτῶν
ἴγρα καλοῦμαι, γινομένη ποδῶν ἄγρα.
εἶα μύσται πάντες ὀργίων ἐμῶν,
ίρεθ' ὕμνοις τὴν ἀνίκητον θεάν.
ΧΟΡ. Ἀδαμάντινον ἦθος ἔχουσα κόρα,
πουλυσθενές, ὀβριμόθυμε θεά,
κλύε σῶν ἱερῶν μερόπων ἐνοπάς.
μέγα σὸν κράτος, ὀλβιόφρον Ποδάγρα,
τὰν καὶ Διὸς ὠκὺ πέφρικε βέλος,
τρομέει δέ σε κύμαθ' ἁλὸς βυθίας,
τρομέει βασιλεὺς ἐνέρων Ἀΐδας,
ἐπιδεσμοχαρές, κατακλινοβατές,
κωλυσιδρόμα, βασαναστραγάλα,
σφυροπρησιπύρα, μογισαψεδάφα,
δοιδυκοφόβα, γουνκαυσαγρύπνα,
περικονδυλοπωρυφίλα,
γουνκαμψεπίκυρτε Ποδάγρα.
Δέσποινα, καιρίῳ γὰρ ἤντησας ποδί,
', ἔπος γὰρ οὐκ ἐτώσιον φέρω,

657 ἀλλ' ἔστι πρᾶξις τῶν λόγων συνέμπορος·
ἐγὼ γάρ, ὡς ἔταξας, ἠρέμῳ ποδὶ
πόλεις ἰχνεύων πάντας ἠρεύνων δόμους
μαθεῖν ποθῶν εἴ τις σὸν οὐ τιμᾷ κράτος.
καὶ τῶν μὲν ἄλλων εἶδον ἥσυχον φρένα
νικωμένων, ἄνασσα, σαῖν βίᾳ χεροῖν,
δύω δὲ τώδε φῶτε τολμηρῷ θράσει
ἐφραζέτην λαοῖσι καὶ κατωμνύτην,
ὡς οὐκέτ' ἔστι σὸν κράτος σεβάσμιον,
ἀλλ' ἔκβολον βροτῶν σε θήσουσιν βίου.
διόπερ κραταιῷ συνοχμάσας δεσμῷ πόδα
πεμπταῖος ἥκω στάδια διανύσας δύο.
ΠΟΔΑΓΡΑ. Ὡς κραιπνὸς ἔπτης, ἀγγέλων ὤκιστέ μ
τίνος δὲ καὶ γῆς ὅρια δυσβάτου λιπὼν
ἥκεις; σαφῶς μήνυσον, ὡς εἰδῶ τάχος.
ΑΓ. Πρῶτον μὲν ἔλιπον πέντε βαθμῶν κλίμακα,
ξύλων τρέμουσαν διαλύτοισιν ἁρμογαῖς,
ὅθεν με δέχεται κορδυβαλλῶδες πέδον
σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρούμασιν.
ὅπερ διανύσας ἴχνεσιν ἀλγεινοῖς ἐγὼ
658 ἐστρωμένην χάλιξιν εἰσέβην ὁδὸν
καὶ δυσπάτητον ὀξέσιν κέντροις λίθων.
μεθ' ἣν ὀλίσθῳ περιπεσὼν λείας ὁδοῦ
ἔσπευδον εἰς τὸ πρόσθε, διάλυτος δέ μου
ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀσθενῆ σφυρά,
δι' ἧς περῶντι νότιος ἐκ μελῶν ἱδρὼς
ἔρρει βάσιν μου σαθρὰν ἐκλελυμένῳ.
ὅθεν με δέχεται πᾶν μέλος κεκμηκότα
πλατεῖα μὲν κέλευθος, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλής·
τὰ μὲν γὰρ ἔνθεν, τὰ δέ μ' ἐκεῖθ' ὀχήματα
ἤπειγεν, ἠνάγκαζεν, ἔσπερχεν τρέχειν.
ἐγὼ δὲ νωθρὸν ἐλαφρὰ κουφίζων πόδα

ὸχμιος ἔβαινον εἰς ὁδοῦ πέζαν στενήν,
ως ἀπήνη παραδράμῃ τροχήλατος·
ιύστης γὰρ ὢν σὸς ταχὺ τρέχειν οὐκ ἔσθενον.
ΊΟΔΑΓΡΑ. Οὐκ εἰς μάτην, βέλτιστε, πρᾶξις ἥδε σοι
ρθῶς πέπρακται. τῇ δὲ σῇ προθυμίᾳ
σαισι τιμαῖς ἀντισηκώσω χάριν.
στω δέ σοι δώρημα θυμῆρες τόδε, 659
ξῆς τριετίας πειράσῃ κούφων πόνων.
μεῖς δὲ μιαροὶ καὶ θεοῖς ἐχθίστατοι,
ίνες πότ' ὄντες καὶ τίνων πεφυκότες
ολμᾶτε Ποδάγρας ἀνθαμιλλᾶσθαι κράτει,
ῆς οὐδ' ὁ Κρονίδας οἶδε νικῆσαι βίαν;
έγετ', ὦ κάκιστοι· καὶ γὰρ ἡρώων ἐγὼ
δάμασα πλείστους, ὥς γ' ἐπίστανται σοφοί.
Ἰρίαμος Ποδάρκης ποδαγρὸς ὢν ἐκλήζετο·
θανε δ' Ἀχιλλεὺς ποδαγρὸς ὢν ὁ Πηλέως·
Βελλεροφόντης ποδαγρὸς ὢν ἐκαρτέρει·
ηβῶν δυνάστης Οἰδίπους ποδαγρὸς ἦν·
κ τῶν Πελοπιδῶν ποδαγρὸς ἦν ὁ Πλεισθένης·
Ἰοίαντος υἱὸς ποδαγρὸς ὢν ἦρχε στόλου·
λλος Ποδάρκης Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμών,
ς, ἐπείπερ ἔπεσε Πρωτεσίλαος ἐν μάχῃ,
μως ποδαγρὸς ὢν καὶ πονῶν ἦρχε στόλου·
θάκης ἄνακτα Λαρτιάδην Ὀδυσσέα
ὼ κατέπεφνον, οὐκ ἄκανθα τρυγόνος. 660
ς οὔτι χαιρήσοντες, ὦ δυσδαίμονες,
ην πάθηθε κόλασιν οἷς δεδράκατε.
ΑΤΡΟΙ. Σύροι μέν ἐσμεν, ἐκ Δαμασκοῦ τῷ γένει,
μῷ δὲ πολλῷ καὶ πενίᾳ κρατούμενοι
ν καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι·
ομεν δὲ χρῖσμα πατροδώρητον τόδε,
ᾧ παρηγοροῦμεν ἀλγούντων πόνους.

ΠΟΔΑΓΡΑ. Τί δὴ τὸ χρῖσμα καὶ τίς ἡ σκευή; φι
ΙΑΤΡΟΣ. Μύστης με σιγᾶν ὅρκος οὐκ ἐᾷ φράσαι
καὶ λοισθία θνήσκοντος ἐντολὴ πατρός,
ὃς ἔταξε κεύθειν φαρμάκου μέγα σθένος,
ὃ καὶ σὲ παύειν οἶδεν ἠγριωμένην.
ΠΟΔΑΓΡΑ. Εἶτ' ὦ κατάρατοι καὶ κακῶς ὀλούμει
ἔστιν τις ἐν γῇ φαρμάκου δρᾶσις τόση,
ὃ χρισθὲν οἶδε τὴν ἐμὴν παῦσαι βίαν;
ἀλλ' εἶα, τήνδε σύμβασιν συνθώμεθα,
καὶ πειράσωμεν εἴτε φαρμάκου σθένος
ὑπέρτερον πέφυκεν εἴτ' ἐμαὶ φλόγες.
δεῦτ', ὦ σκυθρωπαί, πάντοθεν ποτώμεναι
βάσανοι, πάρεδροι τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,
661 πελάζετ' ἆσσον: καὶ σὺ μὲν ποδῶν ἄκρους
φλέγμαινε ταρσοὺς δακτύλων ποδῶν ἄχρι,
σὺ δὲ σφυροῖς ἔμβαινε, σὺ δὲ μηρῶν ἄπο
ἐς γόνατα λεῖβε πικρὸν ἰχώρων βάθος,
ὑμεῖς δὲ χειρῶν δακτύλους λυγίζετε.
ΠΟΝΟΙ. Ἴδ', ὡς ἔταξας πάντα σοι δεδράκαμεν·
κεῖνται βοῶντες οἱ ταλαίπωροι μέγα,
ἅπαντα γυῖα προσβολῇ στρεβλούμενοι.
ΠΟΔΑΓΡΑ. Φέρετ', ὦ ξένοι, μάθωμεν ἀτρεκέστ
εἰ χρισθὲν ὑμᾶς φάρμακον τόδ' ὠφελεῖ.
εἰ γὰρ σαφῶς τόδ' ἐστὶν ἀντίξουν ἐμοί,
λείπουσα γαῖαν εἰς μυχοὺς εἶμι χθονός,
ἄϊστος, ἀφανής, πύματα Ταρτάρου βάθη.
ΙΑΤΡΟΣ. Ἰδού, κέχρισται, κοὐ χαλᾷ φλογμὸν πόν
ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Οἴμοι, παπαῖ γε, τείρομαι, διόλλυμ
ἅπαν πέπαρμαι γυῖον ἀσκόπῳ κακῷ·
οὐ Ζεὺς κεραυνοῦ τοῖον αἰωρεῖ βέλος,
οὐδεὶς θαλάσσης τοῖα μαίνεται κλύδων,
οὐδὲ στροβητὴ λαίλαπος τόσση βία.

ἀρχαρον πορθεῖ με δῆγμα Κερβέρου;
ς μ' ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιβόσκεται, 662
:βρεχὴς ἰχῶρι Κενταύρου πέπλος;
ρ', ἄνασσα, φάρμακον γὰρ οὔτ' ἐμὸν
ἄλλο δύναται σὸν ἀναχαιτίσαι δρόμον,
ις δὲ πάσαις πᾶν ἔθνος νικᾷς βροτῶν.
ΙΑΓΡΑ. Παύσασθε, βάσανοι, καὶ πόνους μειώ-
σατε
μετανοούντων εἰς ἐμὴν ἔριν μολεῖν.
σκέτω δὲ πᾶς τις ὡς μόνη θεῶν
ιτος οὖσα φαρμάκοις οὐ πείθομαι.
ΟΣ. Οὔτε Διὸς βρονταῖς Σαλμωνέος ἤρισε βίᾳ,
ἔθανε ψολόεντι δαμεῖσα θεοῦ φρένα βέλει,
ρίσας ἐχάρη Φοίβῳ σάτυρος Μαρσύας,
λιγὺ ψαίρει κείνου περὶ δέρμα πίτυϊ.
ος ἀείμνηστον δι' ἔριν τοκὰς ἔσχε Νιόβη,
ἔτι μυρομένη προχέει πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ. 663
νία δ' Ἀράχνη Τριτωνίδος ἦλθεν ἐς ἔριν,
ὀλέσασα τύπον καὶ νῦν ἔτι νήματα πλέκει·
ὰρ ἴσον μακάρων ὀργαῖς θράσος ἐστὶ μερόπων,
ιός, ὡς Λητοῦς, ὡς Παλλάδος, ὡς Πυθίου.
ν, ὦ πάνδημε, φέροις ἄλγημα, Ποδάγρα,
ον, ἐλαφρόν, ἄδριμυ, βραχυβλαβές, ἀνώδυνον,
ρον, εὔληκτον, ὀλιγοδρανές, εὐπερίπατον.

Πολλαὶ μορφαὶ τῶν ἀτυχούντων,
μελέται δὲ πόνων καὶ τὸ σύνηθες
τοὺς ποδαγρῶντας παραμυθείσθω.
ὅθεν εὐθύμως, ὦ σύγκληροι,
λήσεσθε πόνων, 664
εἰ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
τοῖς δ' ἀδοκήτοις πόρον εὗρε θεός.
πᾶς δ' ἀνεχέσθω τῶν πασχόντων

ἐμπαιζόμενος καὶ σκωπτόμενος·
τοῖον γὰρ ἔφυ τόδε πρᾶγμα.

ΩΚΥΠΟΥΣ.

Ὠκύπους Ποδαλειρίου καὶ Ἀστασίας υἱὸς ἐγ κάλλει καὶ δυνάμει διαφέρων, γυμνασίων τε καὶ γεσίων μὴ ἀμελῶν. πολλάκις δὲ θεωρῶν τοὺς ἐχομ ὑπὸ τῆς ἀτέγκτου Ποδάγρας κατεγέλα φάσκων ὅλως εἶναι τὸ πάθος. ἡ θεὸς τοίνυν ἀγανακτεῖ κ ποδῶν εἰστρέχει. τοῦ δ' εὐτόνως φέροντος καὶ ἀ μένου, ὕπτιον ὅλως τίθησιν ἡ θεός. ἡ μὲν σκην δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις· ὁ δὲ χορὸς συνέσ ἐξ ἐπιχωρίων ποδαγρῶν, συνελεγχόντων τὸν Ὠκυ τὸ δὲ δρᾶμα τῶν πάνυ ἀστείων. τὰ τοῦ δράματος πρ Ποδάγρα, Ὠκύπους, Τροφεύς, Ἰατρός, Πόνος, Ἄγ προλογίζει δὲ ἡ Ποδάγρα.

ΠΟΔ. Δεινὴ μὲν ἐν βροτοῖσι καὶ δυσώνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος,
δεσμῶ δὲ νευρίνοισι τοὺς πόδας βρόχοις,
ἄρθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοουμένη.
γελῶ δὲ τοὺς πληγέντας ὑπ' ἐμοῦ * *
καὶ μὴ λέγοντας ἀτρεκῆ τῆς συμφορᾶς,
ἀλλ' εἰς ματαίαν πρόφασιν ἐξησκημένους.
ἅπας γὰρ αὐτὸν βουκολεῖ ψευδοστομῶν,
ὡς ἐνσεσεικὼς ἢ προκόψας ποι βάσιν
λέγει φίλοισι, μὴ φράσας τὴν αἰτίαν·
ὃ μὴ λέγει γάρ, ὡς δοκῶν λαθεῖν τινας,
χρόνος δέ γ' ἕρπων μηνύει, κἂν μὴ θέλῃ.
καὶ τότε δαμασθείς, ὀνομάσας μου τοὔνομα,

ἴσιν θρίαμβος ἐμβεβάστακται φίλοις.
όνος δέ μοι συνεργός ἐστι τῶν κακῶν·
ὼ γὰρ οὐδέν εἰμι τούτου δίχα μόνη.
ῦτ' οὖν δάκνει με καὶ φρενῶν καθάπτεται,
ι τὸν ἅπασιν αἴτιον Πόνον κακῶν
ιδεὶς κακούργοις λοιδορεῖ βλασφημίαις,
λὰ κατ' ἐμοῦ πέμπουσι δυσφήμους ἀρὰς
; δεσμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
ταῦτα φλυαρῶ κοὐ λέγω τίνος χάριν
ίρειμι μὴ φέρουσα τὴν ἐμὴν χολήν;
γὰρ δόλον γενναῖος, ὁ θρασὺς Ὠκύπους
ιονεῖ καθ' ἡμῶν μηδὲν εἶναί μέ τι λέγων.
ὼ δ' ὑπ' ὀργῆς ὡς γυνὴ δεδηγμένη 666
ιτέδακα τοῦτον ἀθεράπευτον εὐστόχως,
; ἦν ἔθος μοι κονδύλου ποδὸς τυχεῖν.
ίη δ' ὁ δεινὸς Πόνος ἔχει λεπτὸν τόπον
ὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὴν κάτω.
δ' ὡς δρόμοισιν ἢ πάλῃ πλήξας ἴχνος
ιανᾷ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
ὶ κλεψίχωλον πόδα τιθεὶς ἰχνευμένον
ιστηνος αὐτὸς ἐκ δόμων προσέρχεται.
ΚΥΠΟΥΣ. Πόθεν δ' ὁ δεινὸς κατὰ ποδῶν οὗτος παρῆν
ραυμάτιστος, ἄβατος, ἄστατος πόνος;
ίνει δὲ νεῦρον οἷα τοξότης ἀνὴρ
λος προπέμπων καὶ στένειν βιάζεται·
τῶν πονούντων ἔσχατον στοιχεῖ χρόνῳ.
ΡΟΦΕΥΣ. Ἔπαιρε σαυτόν, ὦ τέκνον, καὶ κούφισον,
ἱ πώς με πίπτων καταβάλῃς σὺ χωλὸς ὤν.
ΚΥΠΟΥΣ. Ἰδού, κρατῶ σε δίχα βάρους καὶ πείθομαι 667
ὶ τὸν πονοῦντα πόδα τιθῶ καὶ καρτερῶ·
ιτέρῳ γὰρ αἶσχος ἐν παισὶν ἀεὶ
ιηρέτης ἀδύνατος γογγύζων γέρων.

ΤΡΟΦΕΥΣ. Μὴ μὴ σὺ ταῦτα, μωρέ, μή με κερτόμ
μή μ᾽ ὡς νέος κόμπαζε, τοῦτ᾽ εἰδὼς ὅτι
ἐν ταῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ἐστὶν νέος.
πείθου λέγοντι· τὸ πέρας ἂν ὑποσπάσω,
ἔστην ὁ πρέσβυς, σὺ δ᾽ ὁ νέος πίπτεις χαμαί.
ΩΚΥΠΟΥΣ. Σὺ δ᾽ ἂν σφαλῇς, πέπτωκας ἄπονος γέρων.
προθυμία γὰρ ἐν γέρουσι παρέπεται,
πρᾶξις δὲ τούτοις οὐκέτ᾽ ἐστὶν εὔτονος.
ΤΡΟΦΕΥΣ. Τί μοι σοφίζῃ, κοὺ λέγεις οἵῳ τρόπῳ
πόνος προσῆλθε σοῦ ποδὸς κοίλην βάσιν;
ΩΚΥΠΟΥΣ. Δρόμοισιν ἀσκῶν, κοῦφον ὡς τιθῶ πό
τρέχων ἔτεινα, καὶ συνεμμίχθην πόνῳ.
668 ΤΡΟΦΕΥΣ. Πάλιν τρέχ᾽, ὥς τις εἶπεν, ὃς καθήμεν
πώγωνα τίλλει κουριῶν ὑπ᾽ ὠλέναις.
ΩΚΥΠΟΥΣ. Οὐκοῦν παλαίων ὡς θέλων παρεμβολὴ
βαλεῖν ἐπλήγην. τοῦτο δὴ πίστευέ μοι.
ΤΡΟΦΕΥΣ. Ποῖος στρατιώτης γέγονας, ἵνα παρεμβο
βαλὼν σὺ πληγῇς; περικυκλεῖς ψευδῆ λόγον.
τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἴχομεν λόγον ποτὲ
μηδενὶ λέγοντες τὴν ἀλήθειαν φίλων.
νῦν δ᾽ εἰσορᾷς ἅπαντας ἐξ . . . . .
ὁ πόνος δ᾽ ἑλίξας ἐμμελῶς διαστρέφει.
ΙΑΤΡΟΣ. Ποῖ ποῖ καθεύρω κλεινὸν Ὠκύπουν, φίλο
τὸν πόδα πονοῦντα καὶ βάσιν παρειμένον;
ἰατρὸς ὢν γὰρ ἔκλυον ὑπὸ φίλου τινὸς
πάσχοντα δεινὰ τοῦτον ἀστάτῳ πάθει.
ἀλλ᾽ αὐτὸς οὗτος ἐγγὺς ὀμμάτων ἐμῶν
κεῖται κατ᾽ εὐνῆς ὕπτιος βεβλημένος.
ἀσπάζομαί σε πρὸς θεῶν, καὶ σὸν πάθος
τί τοῦτο; λέξον, Ὠκύπου, τάχ᾽, ὡς μάθω·
669 εἰ γὰρ μάθοιμι, τυχὸν ἴσως ἰάσομαι

ιὸν ἄλγος, τοῦ πάθους τὴν συμφοράν.
ΙΟΥΣ. Ὁρᾷς με, Σωτὴρ καὶ πάλιν Σωτήριχε,
'γος αὐτῆς ὄνομ' ἔχων Σωτήριχε,
πόνος με τοῦ ποδὸς δάκνει κακῶς,
δὲ βῆμα κοὐχ ἁπλοῦν τιθῶ ποδί.
ΟΣ. Πόθεν; τί παθών; μήνυσον, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
' ἀλήθειαν γὰρ ἰατρὸς ἀσφαλῶς
ον πρόσεισι, σφάλλεται δὲ μὴ μαθών.
ΙΟΥΣ. Δρόμον τιν' ἀσκῶν καὶ τέχνην γυμναστικὴν
ἐπλήγην ὑπὸ φίλων ὁμηλίκων.
ΟΣ. Πῶς οὖν ἀηδὴς οὐ πάρεστι φλεγμονὴ
κατ' αὐτοῦ κοὐκ ἔχεις τιν' ἐμβροχήν;
ΙΟΥΣ. Οὐ γὰρ στέγω τὰ δεσμὰ τῶν ἐριδίων,
οίαν ἄχρηστον εἰς πολλοὺς καλήν.
ΟΣ. Τί οὖν δοκεῖ σοι; κατακνήσω σου τὸν πόδα;
ι παράσχῃς μοί σε, γιγνώσκειν σε χρή,
ς τομαῖσι πλεῖστον αἷμά σου κενῶ.
ΙΟΥΣ. Ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
ὺ δεινὸν ἐκ ποδῶν παύσῃς πόνον.
ΟΣ. Ἰδού, σιδηρόχαλκον ἐπιφέρω τομήν, 670
, αἱμόδιψον, ἡμιστρόγγυλον.
ΙΟΥΣ. Ἔα, ἔα.
ΕΥΣ. Σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας.
σιδηρόσπαρτον ἐπιβαλεῖν πόνον;
κατειδὼς προσφέρεις κακὸν ποσί.
ς γὰρ ἔκλυες ὧν ἀκήκοας λόγων.
πάλαισιν ἢ δρόμοισιν, ὡς λέγει,
ἐπλήγη. τοῦτο γοῦν ἄκουέ μου.
μὲν οὖν τὸ πρῶτον ὑγιὴς ἐν δόμοις,
δὲ πολλὰ καὶ πιὼν ὁ δυστυχὴς
ὕπερθε καταπεσὼν ὑπνοῖ μόνος·
νυκτὸς διυπνίσας ἐκραύγασεν

ὡς δαίμονι πληγείς, καὶ φόβος πάντας λάβεν.
ἔλεξε δ', Οἴμοι, πόθεν ἔχω κακὴν τύχην;
δαίμων τάχα κρατῶν τις ἐξωθεῖ ποδός.
πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀνακαθήμενος μόνος
ὁποῖα κῆρυξ ἐξεθρήνει τὸν πόδα.
ἐπεὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέραν ἐσάλπισεν,
οὗτος προσῆλθε χεῖρα θεὶς ἐμοὶ πικρὰν
θρηνῶν πυρέσσων ἐπ' ἐμοὶ βάζων ***
ἃ πρὶν δὲ σοὶ κατεῖπε, πάντ' ἐψεύσατο,
τὰ δεινὰ κρύπτων τῆς νόσου μυστήρια.
ΩΚΥΠΟΥΣ. Γέρων μὲν αἰεὶ τοῖς λόγοις ὁπλίζεται
καυχώμενος τὰ πάντα, μηδὲ ἓν σθένων.
ὁ γὰρ πονῶν τι καὶ φίλοις ψευδῆ λέγων
671 πεινῶντ' ἔοικε μαστίχην μασωμένῳ.
ΙΑΤΡΟΣ. Πλανᾷς ἅπαντας, ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγει;
λέγων πονεῖν μέν, ὃ δὲ πονεῖς οὔπω λέγεις.
ΩΚΥΠΟΥΣ. Πῶς οὖν φράσω σοι τοῦ πάθους τὴν σι
φοράν;
πάσχων γὰρ οὐδὲν οἶδα, πλὴν πονῶ μόνον.
ΙΑΤΡΟΣ. Ὅταν ἀφορμῆς δίχα πονῇ τις τὸν πόδα,
πλάσσει τὸ λοιπὸν οὓς θέλει κενοὺς λόγους
εἰδὼς τὸ δεινὸν ᾧ συνέζευκται κακῷ.
καὶ νῦν μὲν ἀκμὴν εἷς . . . . .
ἐπὰν δὲ καὶ τὸν ἕτερον ἀλγήσῃς πόδα,
στένων δακρύσεις. ἓν δέ σοι φράσαι θέλω·
τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο, κἂν θέλῃς, κἂν μὴ θέλῃς.
ΩΚΥΠΟΥΣ. Τί δ' ἔστ' ἐκεῖνό γ', εἰπέ, καὶ τί κλῄζετ
ΤΡΟΦΕΥΣ. Ἔχει μὲν ὄνομα συμφορᾶς γέμον διπλῆ
ΩΚΥΠΟΥΣ. Οἴμοι. τί τοῦτο; λέξον, ὦ, δέομαι, γέρ
ΤΡΟΦΕΥΣ. Ἐκ τοῦ τόπου μὲν οὗ πονεῖς ἀρχὴν ἔχει.
ΩΚΥΠΟΥΣ. Ποδὸς μὲν ἀρχὴν ὄνομ' ἔχει, καθὼς λέγει
ΤΡΟΦΕΥΣ. Τούτῳ σὺ πρόσθες ἐπὶ τέλει δεινὴν ἄγρα

ΚΥΠΟΥΣ. Καὶ πῶς με τὸν δύστηνον ἔτι ....
ΟΦΕΥΣ. Δεινή περ οὖσα, φείδεται γὰρ οὐδενός.
ΚΥΠΟΥΣ. Σωτήρ, τί λέγεις; τί δέ με .....; 672
ΤΡΟΣ. Ἄφες με μικρόν, ἠλόγημαι σοῦ χάριν.
ΚΥΠΟΥΣ. Τί δ' ἔστι δεινὸν ἢ τί συμβέβηκέ μοι;
ΤΡΟΣ. Εἰς δεινὸν ἦλθες πόνον ἀχώριστον ποδός.
ΥΠΟΥΣ. Οὐκοῦν με δεῖ πρόχωλον ἐξαντλεῖν βίον;
ΤΡΟΣ. Χωλὸς μὲν ἂν ᾖς, οὐδέν ἐστι, μὴ φοβοῦ.
ΥΠΟΥΣ. Τί δ' ἔστι χεῖρον;
ΤΡΟΣ. Ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδισθῆναι μένει.
ΥΠΟΥΣ. Οἴμοι. πόθεν μοι καινὸς εἰσῆλθεν πόνος
ὸς δι' ἄλλου, καί με συμπάσχει κακῶς;
ῶς ὅλος πέπηγα μεταβῆναι θέλων;
αίνομαι δὲ πολλὰ μεταστῆσαι πόδα,
ιος, ὁποῖα βρέφος ἄφνω φοβούμενος.
' ἄντομαί σε πρὸς θεῶν, Σωτήριχε, 673
ρ τι τέχνη σὴ δύναται, μηδὲν φθονῶν
άπευσον ἡμᾶς, εἰ δὲ μή, διοίχομαι·
χω γὰρ ἀφανῶς, κατὰ ποδῶν τοξεύομαι.
ΤΡΟΣ. Τοὺς μὲν πλανήτας περιελὼν λόγους ἐγώ,
ς τῶν ἰατρῶν τῶν ὁμιλούντων μόνον,
ρ δὲ μηδὲν εἰδότων σωτήριον,
τάντα σοι πάσχοντι συντόμως φράσω.
υκτον ἦλθες πρῶτον ἐς βάθος κακῶν·
γὰρ σιδηρόπλαστον ὑπεδύσω βάσιν,
οῖς κακούργοις εὑρέθη τεκμήριον,
νὴν δὲ καὶ κρυφαῖον εἰς πάντας κάκην,
οὐκ ἂν ἄραιτ' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.
ΚΥΠΟΥΣ. Αἰαῖ αἰαῖ, οἴμοι οἴμοι.
θεν με τρυπᾷ τὸν πόδα κρυπτὸς πόνος;
ασθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ τοῦ πεσεῖν,
οῖα Σάτυροι Βακχίους ὑπ' ὠλένας.

ΤΡΟΦΕΥΣ. Γέρων μέν εἰμι, πλὴν ἰδού, σοὶ π
θομαι,
καὶ τὸν νέον σε χειραγωγῶ πρέσβυς ὤν.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

674 1.

Εἰς τὴν ἑαυτοῦ βίβλον.

Λουκιανὸς τάδ' ἔγραψα παλαιά τε μωρά τε εἰδώς,
μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δοκοῦντα σοφά.
οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακριδόν ἐστι νόημα,
ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλως.

2.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πατρικὸν πλοῦτον νέος ὢν Θήρων ὁ Μενίππου
αἰσχρῶς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δαπάνας.
ἀλλά μιν Εὐκτήμων, πατρικὸς φίλος, ὡς ἐνόησεν
ἤδη καρφαλέῃ τειρόμενον πενίῃ,
καί μιν δακρυχέων ἀνελάμβανε καὶ πόσιν αὐτὸν
θῆκε θυγατρὸς ἑῆς πόλλ' ἐπὶ μείλια δούς.
675 αὐτὰρ ἐπεὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδας ἤλυθε πλοῦτος,
αὐτίκα ταῖς αὐταῖς ἐτρέφετ' ἐν δαπάναις
γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν, οὐ κατὰ κόσμον,
τῇ θ' ὑπὸ τὴν μιαρὰν γαστέρα μαργοσύνῃ.
οὕτως μὲν Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
οὐλομένης πενίης κῦμα παλιρρόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυσε τὸ δεύτερον, οὐκέτι κεῖνον,
ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς προῖκά τε καὶ θάλαμον.
ἔγνω δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἄνδρα
τοῖς ἰδίοις εἶναι πιστὸν ἐν ἀλλοτρίοις.

3.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς τεθνηξόμενος τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε,
ὡς δὲ βιωσόμενος φείδεο σῶν κτεάνων.
Ἔστι δ' ἀνὴρ σοφὸς οὗτος, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας
φειδοῖ καὶ δαπάνῃ μέτρον ἐφηρμόσατο.

4.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θνητὰ τὰ τῶν θνητῶν καὶ πάντα παρέρχεται ἡμᾶς·
ἢν δὲ μή, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα. 676

5.

Εἰς μικρὸν βίον.

Οἷσι μὲν εὖ πράττουσιν ἅπας ὁ βίος βραχύς ἐστι,
τοῖς δὲ κακῶς μία νὺξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

6.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μερόπων γένος, ἀλλ' ἀκολάστοις
ψυχαῖς ἀνθρώπων ἔσθ' ὁ ἔρως πρόφασις.

7.

Εἰς χάριτας.

Ὠκεῖαι χάριτες γλυκερώτεραι· ἢν δὲ βραδύνῃ,
πᾶσα χάρις κενεή, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

8.

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλος ἀνὴρ πίθος ἐστὶ τετρημένος, εἰς ὃν ἁπάσας
ἀντλῶν τὰς χάριτας εἰς κενὸν ἐξέχεας.

9.

Εἰς θεούς.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας·
οὐ λήσεις δὲ θεούς, οὐδὲ λογιζόμενος.

10.

677 *Εἰς κόλακας.*

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
ἀνθρώπου καθαρὰν ψευδομένου φιλίην.
οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν προφυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντ
ὡς φίλον ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

11.

Εἰς μυστήριον.

Ἀρρήτων ἐπέων γλώσσῃ σφραγὶς ἐπικείσθω·
κρείσσων γὰρ μύθων ἢ κτεάνων φυλακή.

12.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ τῆς ψυχῆς πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής,
τἄλλα δ' ἔχει λύπην πλείονα τῶν κτεάνων.
τὸν δὲ πολυκτέανον καὶ πλούσιόν ἐστι δίκαιον
κλῄζειν, ὃς χρῆσθαι τοῖς ἀγαθοῖς δύναται.
εἰ δέ τις ἐν ψήφοις κατατήκεται ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
σωρεύειν αἰεὶ πλοῦτον ἐπειγόμενος,
οὗτος ὁποῖα μέλισσα πολυτρήτοις ἐνὶ σίμβλοις
μοχθήσει, ἑτέρων δρεπτομένων τὸ μέλι.

13.

678 *Εἰς Τύχην.*

Ἀγρὸς Ἀχαιμενίδου γενόμην ποτέ, νῦν δὲ Μενίππου,
καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.
καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν μέ ποτ' ᾤετο, καὶ πάλιν οὗτος
οἴεται, εἰμὶ δ' ὅλως οὐδενός, ἀλλὰ Τύχης.

14.

Εἰς εὐτυχεῖς.

Εὖ πράττων φίλος εἶ θνητοῖς, φίλος εἶ μακάρεσσι,
καί σευ ῥηϊδίως ἔκλυον εὐξαμένου·

ἢν πταίσης, οὐδείς ἔτι σοι φίλος, ἀλλ' ἅμα πάντα
ἐχθρά, τύχης ῥιπαῖς συμμεταβαλλόμενα.

15.

Εἰς Τύχην.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δύναται, κἂν ᾖ παράδοξα,
τοὺς μικροὺς ἀνάγει, τοὺς μεγάλους κατάγει.
Καὶ σοῦ τὴν ὀφρὺν καὶ τὸν τῦφον καταπαύσει,
κἂν ποταμὸς χρυσοῦ νάματά σοι παρέχῃ.
Οὐ θρύον, οὐ μαλάχην ἄνεμός ποτε, τὰς δὲ μεγίστας 679
ἢ δρύας ἢ πλατάνους οἶδε χαμαὶ κατάγειν.

16.

Εἰς φρόνησιν.

Ἡ βραδύπους βουλὴ μέγ' ἀμείνων, ἡ δὲ ταχεῖα
αἰὲν ἐφελκομένην τὴν μετάνοιαν ἔχει.

17.

Εἰς βίον.

Ἓξ ὧραι μόχθοις ἱκανώταται, αἳ δὲ μετ' αὐτὰς
γράμμασι δεικνύμεναι ζῆθι λέγουσι βροτοῖς.

18.

Εἰς βορόν.

Εἰ ταχὺς εἰς τὸ φαγεῖν καὶ πρὸς δρόμον ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
τοῖς ποσί σου τρῶγε καὶ τρέχε τῷ στόματι.

19.

Εἰς ἀδύνατον.

Εἰς τί μάτην νίπτεις δέμας Ἰνδικόν; ἴσχεο τέχνης,
οὐ δύνασαι δνοφερὴν νύκτα καθηλιάσαι.

20.

Εἰς ἀγωνιστάς. 680

Οἱ συναγωνισταὶ τὸν πυγμάχον ἐνθάδ' ἔθηκαν
Ἆπιν, οὐδένα γὰρ πώποτ' ἐτραυμάτισεν.

21.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσαν ὅσαν Ἕλληνες ἀγωνοτεθοῦσιν ἅμιλλαν
πυγμῆς, Ἀνδρόλεως πᾶσαν ἀγωνισάμαν.
ἔσχον δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἓν ὠτίον, ἐν δὲ Πλαταιαῖς
ἓν βλέφαρον· Πυθοῖ δ' ἄπνοος ἐκφέρομαι.
Δαμοτέλης δ' ὁ πατὴρ καρύσσετο σὺν πολιήταις.
ἆραί με σταδίων ἢ νεκρὸν ἢ κολοβόν.

22.

681 *Εἰς γραμματικούς.*

Ἵλαθι Γραμματικὴ φυσίζοε, ἵλαθι λιμοῦ
φάρμακον εὑρομένη „μῆνιν ἄειδε θεά."
νηὸν ἐχρῆν καὶ σοὶ περικαλλέα δωμήσασθαι
καὶ βωμὸν θυέων μήποτε δευόμενον.
καὶ γάρ σου μεσταὶ μὲν ὁδοί, μεστὴ δὲ θάλασσα
καὶ λιμένες, πάντων δέκτρια Γραμματική.

23.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζόστομος ἐξορκιστὴς
ἐξέβαλ', οὐχ ὅρκων, ἀλλὰ κόπρων δυνάμει.

24.

Εἰς δυσώδεις.

Οὔτε Χίμαιρα τοιοῦτον ἔπνει κακὸν ἥ καθ' Ὅμηρο
682 *οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος, πυρίπνους,*
οὐ Λῆμνος σύμπασα καὶ Ἁρπυιῶν τὰ περισσὰ
οὐδ' ὁ Φιλοκτήτου ποὺς ἀποσηπόμενος.
ὥστε σε παμψηφεὶ νικᾶν, Τελέσιλλα, Χιμαίρας,
σηπεδόνας, ταύρους, ὄρνεα, Λημνιάδας.

25.

Ποιητὴς ἐλθὼν εἰς Ἴσθμια πρὸς τὸν ἀγῶνα
683 *εὑρὼν ποιητὰς εἶπε παρίσθμι' ἔχειν.*

μέλλει δ' ἐξορμᾶν εἰς Πύθια· κἂν πάλιν εὕρῃ,
 εἰπεῖν οὐ δύναται, καὶ παραπύθι' ἔχω.

26.

Εἰπέ μοι εἰρομένῳ, Κυλλήνιε, πῶς κατέβαινεν
 Λολλιανοῦ ψυχὴ δῶμα τὸ Φερσεφόνης;
Θαῦμα μέν, εἰ σιγῶσα· τυχὸν δέ τι καὶ σὲ διδάσκειν
 ἤθελε· φεῦ, κείνου καὶ νέκυν ἀντιάσαι.

27.

Τὸν τοῦ δειπναρίου νόμον οἴδατε· σήμερον ὑμᾶς,
 Αὖλε, καλῶ καινοῖς δόγμασι συμποσίου. 684
Σὺ μελοποιὸς ἐρεῖ κατακείμενος, οὔτε παρέξεις
 οὔθ' ἕξεις αὐτὸς πράγματα γραμματικά.

28.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πενταέτηρον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντα,
 νηλειὴς Ἀΐδης ἥρπασε, Καλλίμαχον.
Ἀλλά με μὴ κλαίοις· καὶ γὰρ βιότοιο μετέσχον
 παῦρον, καὶ παύρων τῶν βιότοιο κακῶν.

29.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς.

Ἠχὼ πετρήεσσαν ὁρᾷς, φίλε, Πανὸς ἑταίρην,
 ἀντίτυπον φθογγὴν ἔμπαλιν ᾀδομένην,
Παντοίων στομάτων λάλον εἰκόνα, ποιμέσιν ἡδὺ
 παίγνιον· ὅσσα λέγεις, ταῦτα κλύων ἄπιθι.

30.

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης τῆς ἐν Κνίδῳ.

Τὴν Παφίην γυμνὴν οὐδεὶς ἴδεν· εἰ δέ τις εἶδεν,
 οὗτος ὁ τὴν γυμνὴν στησάμενος Παφίην.

31.

685 Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς ἀνέθηκα τεῆς περικαλλὲς ἄγαλμα,
Κύπρι, τεῆς μορφῆς φέρτερον οὐδὲν ἔχων.

32.

Εἰς ἕτερον Πριήπου.

Εἰς τὸ κενόν με τέθεικε νόμου χάριν ὧδε Πρίηπον
Εὐτυχίδης, ξηρῶν κληματίδων φύλακα.
καὶ περιβέβλημαι κρημνὸν βαθύν. ὃς δ' ἂν ἐπέλθῃ,
οὐδὲν ἔχει κλέψαι πλὴν ἐμὲ τὸν φύλακα.

33.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασαν ὑπέρβιον ἀσπίδα Μήδων
Λαΐς ἔθηκεν ἑῷ κάλλεϊ ληϊδίην.
μούνῳ ἐνικήθη δ' ὑπὸ γήραϊ, καὶ τὸν ἔλεγχον
ἄνθετο σοί, Παφίη, τὸν νεότητι φίλον.
ἧς γὰρ ἰδεῖν στυγέει πολιῆς παναληθέα μορφήν,
τῆσδε συνεχθαίρει καὶ σκιόεντα τύπον.

686 34.

Ἀπὸ ναυηγῶν.

Γλαύκῳ καὶ Νηρεῖ καὶ Ἰνοῖ καὶ Μελικέρτῃ
καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ καὶ Σαμόθραξι θεοῖς
σωθεὶς ἐκ πελάγους Λουκίλλιος ὧδε κέκαρμαι
τὰς τρίχας ἐκ κεφαλῆς· ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

687 35.

Ἐν πᾶσιν μεθύουσιν Ἀκίνδυνος ἤθελε νήφειν,
τοὔνεκα καὶ μεθύειν αὐτὸς ἔδοξε μόνος.

36.

Ἔσβεσε τὸν λύχνον μῶρος, ψυλλῶν ὑπὸ πολλῶν
δακνόμενος, λέξας· Οὐκέτι με βλέπετε.

37.

Ἢν ἐσίδῃς κεφαλὴν μαδαρὰν καὶ στέρνα καὶ ὤμους,
μηδὲν ἐρωτήσῃς, μῶρον ὁρᾷς φαλακρόν.

38.

Τὴν κεφαλὴν βάπτεις, γῆρας δὲ σὸν οὔποτε βάψεις,
οὐδὲ παρειάων ἐκτανύσεις ῥυτίδας. 688
Μὴ τοίνυν τὸ πρόσωπον ἅπαν ψιμύθῳ κατάπλαττε,
ὥστε προσωπεῖον, κοὐχὶ πρόσωπον ἔχειν.
Οὐδὲν γὰρ πλέον ἐστί. τί μαίνεαι; οὔποτε φῦκος
καὶ ψίμυθος τεύξει τὴν Ἑκάβην Ἑλένην.

39.

Οὐδέποτ' εἰς πορθμεῖον ὁ κηλήτης Διόφαντος
ἐμβαίνει μέλλων εἰς τὸ πέραν ἀπίναι.
Τῆς κήλης δ' ἐπάνωθι τὰ φορτία πάντα τεθεικὼς
καὶ τὸν ὄνον διαπλεῖ σινδόν' ἐπαράμενος.
Ὥστε μάτην Τρίτωνες ἐν ὕδασι δόξαν ἔχουσιν,
εἰ καὶ κηλήτης ταὐτὸ ποιεῖν δύναται.

40.

Ὁ γρυπὸς Νίκων ὀσφραίνεται οἴνου ἄριστα,
οὐ δύναται δ' εἰπεῖν οἷος ἂν ᾖ ταχέως.
Ἐν τρισὶν ὥραις γὰρ θεριναῖς μόλις αἰσθάνετ' αὐτὸς
ὡς ἂν ἔχων πηχῶν ῥῖνα διακοσίων.
Ὢ μεγάλου μυκτῆρος, ὅταν ποταμὸν διαβαίνῃ,
θηρεύει τούτῳ πολλάκις ἰχθύδια.

41.

Ζωγράφε, τὰς μορφὰς κλέπτεις μόνον· οὐ δύνασαι δὲ
φωνὴν συλῆσαι χρώματι πειθομένην.

42.

Θαυμάζειν μοι ἔπεισιν, ὅπως Βύτος ἐστὶ σοφιστής,
οὔτε λόγον κοινὸν οὔτε λογισμὸν ἔχων.

43.

Θᾶττον ἔην λευκοὺς κόρακας πτηνάς τε χελώνας
690 *εὑρεῖν ἢ δόκιμον ῥήτορα Καππαδόκην.*

44.

Πολλὰς μυριάδας ψηφίζων Ἀρτεμίδωρος
καὶ μηδὲν δαπανῶν ζῇ βίον ἡμιόνων,
πολλάκις αἳ χρυσοῦ τιμαλφέα φόρτον ἔχουσαι
πολλὸν ὑπὲρ νώτου χόρτον ἔδουσι μόνον.

45.

Εἰ τὸ τρέφειν πώγωνα δοκεῖ σοφίαν περιποιεῖν,
καὶ τράγος εὐπώγων εὔστολός ἐστι Πλάτων.

691 46.

Τοῦ πωγωνοφόρου Κυνικοῦ, τοῦ βακτροπροσαίτου,
εἴδομεν ἐν δείπνῳ τὴν μεγάλην σοφίαν·
θέρμων μὲν γὰρ πρῶτον ἀπέσχετο καὶ ῥαφανίδων,
μὴ δεῖν δουλεύειν γαστρὶ λέγων ἀρετήν.
εὖτε δ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδεν χιονώδεα βόλβαν
στρυφνήν, ἣ πινυτὸν ἤδη ἔκλεπτε νόον·
ᾔτησεν παρὰ προσδοκίαν καὶ ἔτρωγεν ἀληθῶς,
κοὐδὲν ἔφη βόλβαν τὴν ἀρετὴν ἀδικεῖν.

47.

Εἰς ποδάγραν.

Μισόπτωχε θεά, μούνη πλούτου δαμάτειρα,
ἡ τὸ καλῶς ζῆσαι πάντοτ' ἐπισταμένη·
εἰ δὲ καὶ ἀλλοτρίοις ἐπιιζομένη ποσὶ χαίρεις,
692 *ὁπλοφορεῖν τ' οἶδας καὶ μύρα σοι μέλεται·*
τέρπει καὶ στέφανός σε καὶ Αὐσονίου πόμα Βάκχου.
ταῦτα παρὰ πτωχοῖς γίγνεται οὐδέποτε.
τοὔνεκά νυν φεύγεις πενίης τὸν ἀχάλκεον οὐδόν,
τέρπῃ δ' αὖ πλούτου πρὸς πόδας ἐρχομένη.

48.

Ἰολλάκις οἶνον ἔπεμψας [ἐμοί], καὶ πολλάκις ἔγνων
σοὶ χάριν, ἡδυπότῳ νέκταρι τερπόμενος.
ῦν δ' εἴπερ με φιλεῖς, μὴ πέμψῃς· οὐ δέομαι γὰρ
οἴνου τοιούτου, μηκέτ' ἔχων θρίδακας.

49.

Αἱ τρισσαί τοι ταῦτα τὰ παίγνια θῆκαν ἑταῖραι,
Κύπρι μάκαιρ', ἄλλης ἄλλη ἀπ' ἐργασίης.
ὃν ἀπὸ μὲν πυγῆς Εὐφρὼ τάδε, ταῦτα δὲ Κλειώ,
ὡς θέμις· ἡ τριτάτη δ' Ἀτθὶς ἀπ' οὐρανίων.
νθ' ὧν τῇ μὲν πέμπε τὰ παιδικά, δεσπότι, κέρδη,
τῇ δὲ τὰ θηλείης, τῇ δὲ τὰ μηδετέρης.

50.

Μηδείς μοι ταύτην, Ἐρασίστρατε, τὴν σπατάλην σου
ποιήσειε θεῶν, ἣ σὺ κατασπαταλᾷς,
σθων ἐκτραπέλως στομάχων κακά, χείρονα λιμοῦ,
οἷα φάγοιεν ἐμῶν ἀντιδίκων τεκνία.
ειυάσαιμι γὰρ αὖθις ἔτι πλέον, ἢ πρὶν ἐκείνων
ἢ χορτασθείην τῆς παρά σοι σπατάλης.

51.

Αἱ τρίχες, ἢν σιγᾷς, εἰσὶ φρένες· ἢν δὲ λαλήσῃς,
ὡς αἱ τῆς ἥβης, οὐ φρένες, ἀλλὰ τρίχες.

52.

ητήρ τις ἐμοὶ τὸν ἑὸν φίλον υἱὸν ἔπεμψεν,
ὥστε μαθεῖν παρ' ἐμοὶ ταῦτα τὰ γραμματικά.
ὡς δὲ τὸ „μῆνιν ἄειδε“ καὶ „ἄλγεα μυρί' ἔθηκεν“
ἔγνω καὶ τὸ τρίτον τοῖσδ' ἀκόλουθον ἔπος,
„πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν,“
οὐκέτι μιν πέμπει πρός με μαθησόμενον.
ἀλλά μ' ἰδὼν ὁ πατήρ, Σοὶ μὲν χάρις, εἶπεν, ἑταῖρε·
αὐτὰρ ὁ παῖς παρ' ἐμοὶ ταῦτα μαθεῖν δύναται.

καὶ γὰρ ἐγὼ πολλὰς ψυχὰς Ἄϊδι προϊάπτω,
καὶ πρὸς τοῦτ' οὐδὲν γραμματικοῦ δέομαι.

53.

*   *   *   *   *   *

ἀλλὰ σύ μοι προφέρεις τεκνίον ἀλλότριον,
τὴν προτομὴν αὐτῷ περιθεὶς κυνός· ὥστε με κάμνειν,
πῶς μοι Ζωπυρίων ἐξ Ἑκάβης γέγονεν·
καὶ πέρας ἓξ δραχμῶν Ἐρασίστρατος ὁ κρεοπώλης
ἐκ τῶν Ἰσικίων υἱὸν Ἄνουβιν ἔχω.

INDEX RERUM.

B.

C.

D.

E.

F.

H.

M.

T.

T.

INDEX LIBRORUM ALPHABETICUS.

T

UN-